

V téže tiskárně vyšlo:

*Začátky klášterů Sázavského,
Opatovického, Podlažského,
Svatopolského a Sezemského.*

Stran 29.

Cena 40 hal.

ARCHIDIAKONÁTY

KOUŘIMSKÝ, BOLESLAVSKÝ, HRADECKÝ

A

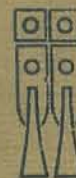
DIECÉSE LITOMYŠLSKÁ.

(MÍSTOPIS CÍRKEVNÍ DO ROKU 1421.)

SESTAVIL

JOSEF KURKA,

EMER. FARÁŘ.

V PRAZE 1915.

TISKEM A NÁKLADEM ČESKOSLOVANSKÉ AKCIOVÉ TISKÁRNY
V PRAZE, SPÁLENÁ 15.

Cena brož. výt. 8 K.

ARCHIDIAKONÁTY
KOUŘIMSKÝ, BOLESLAVSKÝ, HRA-
DECKÝ A DIECESE LITOMYŠLSKÁ.

(MÍSTOPIS CÍRKEVNÍ DO R. 1421.)

SESTAVIL

JOSEF KURKA,

EMER. FARÁŘ.

1914.

TISKEM ČESKOSLOVANSKÉ AKCIOVÉ TISKÁRNY V PRAZE-I.
NÁKLADEM VLASTNÍM.

Předmluva.

Milovníkům starého místopisu podávám suchopárnou, dlouhou řadu jmen a číslic, již jmenuji „místopisem církevním do r. 1421“, ač jest současně i místopisem vůbec; čtenář nalezne u každého popsaného místa vše pohromadě a přehledně, co by jinak pracně shledávatí musel. Přidávám i zprávy nepatrné, protože důležitých nemáme, neboť i jimi ozývá se hlas života ze starodávných rumů, v nichž katolický život od r. 1421 po dvě stě let pohřben byl.

Až do r. 1420 kvétal v národě našem život katolický: národ byl proniknut zbožností, organisace církevní pevná, kanonické právo v plné platnosti, duchovních velmi mnoho a též i mnoho chrámů, mezi nimiž mnoho velkolepých, ve větších, zvláště kapitulních a klášterních, ozýval se ve dne i v noci velebný zpěv žalmů a hymnů, pozemské nadání církevních obročí hojné — ale to vše se takřka přes noc shroufalo, když r. 1420 vypukly bouře husitské.

Z počátku si ovšem theologických hádek na universitě národ valně nevěšmal, ale vůdcové husitského hnutí spojili stránku theologickou se stránkou praktickou, majetkovou a vůbec sociální, prohlásivše zásadu, že kněží nemají míti světského panování, totiž vezdejších statků, nýbrž že mají žiti v apoštolské chudobě, a tím získali celý téměř národ, pány i poddané. A nemůžeme se tomu ani diviti: v Čechách bylo několik tisíc chudých šlechtických rodin; rodiny přibývalo, ale rodinného poplužního dvorečku a poplatných „člověků“ nepřibývalo, a hned vedle bylo velké panství duchovenské; ti a takoví ovšem jako evangelium rádi slyšeli zásadu, že duchovní nemají míti pozemských statků, a že jim tedy musí býti vzaty.

Konečný výsledek však zklamal; „duchovenství“ byla ovšem posavadním právním majitelům vzata, ale naděje na „dělení“ se nesplnila; Trčkové, Svamberkové, Kostkové, Pernštejnové a j. uchvátili tolik, že na ostatní velmi málo zbylo, a než se onen smutný děj, jenž r. 1420 začal, rokem 1648 skončil, ještě méně.

A podařilo-li se vůdcům husitského hnutí strhnouti za sebou chudé pány, podařilo se jim to ještě snadněji u poddaného lidu; poddanství je vždy tísnivé a odporné, proto ani zde se nesmíme diviti, když poddaný lid doufal, že nadešla chvíle jeho vysvobození. Naděje

však zklamaly na dobro i zde; polabskému poddanému na př. bylo velmi málo poslouženo tím, když poddanský úrok, robotu a jiné dávky odváděl místo do Opatovic na Kunětickou Horu.

Pravda ovšem jest, že bouří husitskou vzpružena a sesilena byla národnost česká; města, zvláště královská, až do té doby ovládána Němci, přešla v moc Čechů; ale tento prospěch nevyvážil ani zdaleka škodu, již národnost česká utrpěla do r. 1648. V oněch městech byli Němci usazeni teprv as 150 roků, a již r. 1420 byly tam značné české menšiny, které by klidnou cestou brzy se staly většinami. — Za to se zármutkem musí každý Čech nyní dívat se na národnostní mapu Čech, zvláště na severozápadě, kde poněmčení proniklo až téměř k branám města Rakovníka. — Takový jest národnostní konečný výsledek dějepisného procesu, jenž, jak již řečeno bylo, roku 1420 začal a rokem 1648 skončil.

Starodávne rupy po stránce náboženské, hospodářské i národnostní!

V Starém Kolíně, dne 5. června 1913.

J. K.

Prameny.

Nejvydatnějším a na větším díle jediným pramenem jsou knihy kostela pražského, totiž:

1. Libri Confirmationum, 10 kněh, jež jsou všechny tiskem uveřejněny; něco vydal † Tingl, zbytek „Historický Spolek“: doklady z nich ve spisku tomtu nejsou citovány, neboť citáty ty by nad míru vzrostly; kde tedy obsazování obročí není doloženo pramenem, je vzato z kněh konfirmačních, kde podle vrocení je naléztí lze.

Aby zprávy o obsazování byly přehlednější, vypsány jsou ve formě zkrácené, na př.: 1383 král = N. z (N.) ss. N., to jest: král jako patron; „=“ presentoval nebo svolil ku směně, takže zkrácenina „ss“ znamená = směnil s „N.“

2. Libri Erectionum (Lib. Er.) jež založeny byly od arcibiskupa Arnošta, 13 kněh; prvních 5 vydal tiskem † Dr. Borový, ostatní jsou ještě v rukopisu v Archivu Nejdůst. kapituly svato-vítské; regesta, ale velmi nedostatečná, uveřejnil Balbín v Dec. I. lib. V.

3. Acta judiciaria, 7 kněh (v citátech zde Soud. Ak.) vydal tiskem † Ferd. Tadra, nákladem České Akademie.

4. Registra decimarum papalium (Rejstřík Desátkový) počínající r. 1352, vydal † V. Tomek. Jednotlivé kostely jsou tam vypsány podle archidiakonátů a dekanátů a v tomtéž pořadí a s tímtéž tvarem jména vypsány i zde i s obnosem, jenž r. 1352 jako pololetní desátkový poplatek požadován byl; vzájemným porovnáním poznáváme bohatší nebo chudší nadání jednotlivých obročí.

Ostatní prameny.

5. Regesta Diplom. Boh., I.—IV.; I. díl vydal Erben, ostatní Emler. — Pokud byl vydán „Friedrich, Codex Dipl. Boh.“ přihlíženo bylo i k němu.

6. Prameny dějin českých (Fontes rer. boh.) svaz. I.—VI.

7. Monumenta Vaticana, nový pramen, vydávaný péčí Zemsk. Archivu; I. díl vydal Lad. Klicman, II. Dr. Novák, V. Dr. Krofta, III. a IV. je posud v rukopise v Zemském Archivu.

8. Archiv český; podává hojně zpráv o zapisování zboží duchovenského.

9. Registra domácí a cizí, vydaná od prof. dra Čelakovského, doplňuje ony zápisy duchovenství.

10. Pozůstatky Desk. Zems., vydal Emler, díl I., II.

11. Registra censuum, čili Urbáře, vydané Emlerem.

12. Formulář z kancel. biskupa Tobiáše vydal Dr. Novák a něčím doplnil Dr. Šebesta.

Něco poskytly též „Památky“.

Ostatní prameny jsou vyjmenovány na příslušných místech.

Prameny rukopisné.

Čerpal jsem též z rukopisů, ač ne tolik, kolik bych si přál, jmenovitě:

Z Archivu kapitulního, kde jsem si mohl vypsati mnoho regist z knih erekč., tiskem posud nevydaných, a něco i z jiných listin; též z Archivu Zemského a z Archivu města Prahy; v obou je hojně opisů.

P. T. pp. představeným jmenovaných Archivů vzdávám povinný, zdvořilý dík za vzácnou ochotu, s jakou mně vstříc vyšli.

Pokud byl přístup k Dvorským Deskám poněkud dovolen, hleděl jsem i tam něco získati, k čemuž přispěl p. Dr. Kybal.

Stáří kostelů.

Skoro všechny kostely zjištěny jsou z „Rejstříku Desátkového r. 1352“; existenci jednotlivých před r. 1352 dokazují:

1. výslovná zmínka o jejich založení; pohřichu jest jich jen několik, i když k nim připočteme ony, v nichž nalezeny byly ostatkové autentiky, jež se při svěcení kostela do oltářů ukládaly;

2. zmínka o kostele před r. 1352; i těch je velmi málo.

Nedostatečné psané zprávy poněkud nahražují:

3. stopy a zbytky slohu románského, a vůbec předgotického, tedy z doby před r. 1300;

4. ohrazení kostela čili kostelce; kostely ohražovali nejčastěji tam, kde nebylo ani hradu, ani tvrze, tedy na panstvích královských a duchovenských, aby za vpádu loupeživých roť obyvatelé alespoň život a kousek majetku zde zachrániti mohli. Kostelní ohrady stavěli zvláště za řádění Braniborů v strastiplné době po pádu krále Otakara II. roku 1278; totéž se opakovalo za řádění Švábů v bojích o trůn český po vymření Přemyslovců r. 1306—1310; v tom ohledu nebylo v Čechách o mnoho lépe za krále Jana; za něhož bylo v plné platnosti právo, ale pěstní, až asi do r. 1336 králevič Karel loupežníky krotiti počal;

5. názvy osad úplně německé, vedle nichž se samoroštlý český název neobjevuje, leč, že bylo německé pojmenování na česko zkomoleno, jmenovitě všelijaké: dorfy, feldy, bergy, burgy, avy (Richen-au). Osady tyto, tedy i jejich kostely, zakládány byly teprve v 13. stol., nejčastěji v 2. jeho polovici, když celé újezdy pohraniční německými kolonisty osazeny byly.

Takových od založení svého ryze německých kostelních osad jest poměrně málo, srovnáme-li je s krajinami nyní

německými, vlastně poněmčenými, kde většina starých kostelních osad jest původu českého; nesmí nás tedy zde klamati, když Němci udělali z počestné české Lhoty „Ellgotten“, nebo něco takového, z Bohuslavě „Wussleben“, z Kurovod „Hühnerwasser“ a z Ostroměče (v Šumavě) dokonce „Wassertrumpeten“.

6. Některé kostelní tituly; kostely sv. Klementa na bývalých veřejných hradech ukazují na dobu cyrillo-methodějskou, sv. Jiří na vyvýšených samotách nebo skoro-samotách na strážce; kostely sv. Gotharda vznikly teprve po r. 1131, a sv. Prokopa po r. 1204, když jmenovaní patroni za svatě prohlášení byli. Ale tituly tyto jsou jakousi pomůckou jen tam, kde zjištěny jsou již před r. 1421, poněvadž titul mnohých kostelů se od té doby změnil.

7. Kostely na zjištěných veřejných hradech a dvorcích (curtis) můžeme počítati mezi nejstarší, neboť první kostel, jenž na území k hradu a dvorci příslušném založen byl, byl jistě založen na hradě.

Archidiakonát kouřimský

rozdělen byl na dekanáty: kouřimský, německo-brodský, řečický, časlavský, štěpánovský a kolínský. V čele každého dekanátu stál děkan; byl jím některý farář v dekanátě.

I. Dekanát kouřimský.

Známi děkani:

Za biskupa Tobiáše († 1296) děkan kouřimský R... plebán v N...¹⁾

Damián, děkan kouřimský byl farářem na Hradešíně, kde † 1367; zmínka o děkanu 1355 viz Hradešín.

Bohuněk, plebán v Čes. Brodě 1361—1380; jako děkan se připomíná r. 1369²⁾; viz Kozojedy.

Petr, plebán v Poříčanech 1358—1398; jako děkan připom. 1383³⁾.

Václav, plebán tismický 1362—1414; jako děkan připom. 1403⁴⁾.

Kouřim.

1352 Curim, 2 sg, 1384 Gurim, 1¹/₂ sg.

Když na území některého farního kostela založeno bylo město purkrechtní, podržel obyčejně starší farní kostel svá práva farní i v městě znova založeném, tak že kostely, jež časem v novém městě povstaly, byly pouze filiálkami nebo komendami staršího farního kostela; (Kutná Hora, Plzeň, Budějovice, Jaroměř a j. neměly právních farních kostelů). Když

¹⁾ Měl se zastati jakéhos plebána, jemuž patroni, jelikož byl obviněn ze zločinu držení kostela překážejí; (Dr. Novák: Formulář biskupa Tobiáše, str. 126).

²⁾ Tomek: „Registra Decim.“, p. 49.

³⁾ Acta judic. II. 219.

⁴⁾ Tamt. IV. 301.

však zde, opodál Staré Kouřimi, založeno ve 13. stol. purkrechtů město, byl zde současně založen též městský farní kostel, jenž bezpochyby farní právo i nadání zdědil po některém farním kostele staro-kouřimském.

Podací ovšem příslušelo králi, ale král Jan postoupil je r. 1325 jako i v některých jiných král. městech, na splátku starých i nových dluhů klášteru sedleckému¹⁾. Sedlečtí však podací právo dlouho neměli, brzy na to vykonával je opět král; Karel IV. totiž takové zašantročení korunních práv neuznával.

1266. Jindřich, kanovník vyšehradský a plebán kouřimský.²⁾

1268. Meingot, plebán kouřimský.³⁾

1286. Jakub, plebán kouřimský a kaplan králův.⁴⁾

1288. Biskup Tobiáš nařizuje kouřimskému plebánu Jo (Jakobovi), aby residoval, ale lhůtu mu prodlužuje.⁵⁾

1299. Plebán Jakub měl míti dozor nad špitálem.⁶⁾

1345. Plebán Vítek hájil farní právo, když cisterc. mniši ve svém proboštském kostele v Kouřimi pohřbili Adolda ze Skalice.⁷⁾

1358. Král = Jan p. ?.

1359. Král = Matěj, po resignaci Jana.

1361. Theodorik, biskup mindenský, jménem královým = Jan, odchodem Matějovým do Praskoles.

1374. Král = Kuneš, po † Jana Stenfla.

1395. Král = Křišťan z Prachatic, po † Kunešovi.

1407. Zmínka o plebánu Štěpánu Páleč.⁸⁾

1417. Žádá plebán Štěpán Páleč o provisi k archidiakonátu haličskému, ač drží kostel kouřimský.⁹⁾

Jan Chodek, presentován od krále Václava. Tento Chodek přilnul záhy k učením husitským; r. 1419 v listop. němečtí horníci přepadli Kouřim, a „plebána Jana Chodka,

¹⁾ Emler, Reges. II. 421.

²⁾ Regesta II. 210.

³⁾ Tamf. II. 242.

⁴⁾ Tamf. II. 589.

⁵⁾ Dr. Novák: „Formulář“ str. 69.

⁶⁾ Regesta II. 794.

⁷⁾ Reges. IV. 613.

⁸⁾ Borový: Lib. Er. V. 749.

⁹⁾ Monum. Vatic. Martini V., mss. v Archivu Zemsk.

jenž sem byl dán od krále Václava, a jiné kněze zjímali a svázané na vozy nakladše, do Hory jsou dovezli, a 9. ledna 1420 do šachty vmetali.“¹⁾

Nadané oltáře.

R. 1364 presentoval měšťan Greczer k oltáři sv. Maří znovazřízenému klerika Petra; nadační úrok 8 kop byl zjednán na zboží Beneše a Michaela z Maletic a Theodorika ze Svojsic.²⁾

R. 1367 vdova Anežka presentovala k oltáři sv. Kříže znovuzřízenému.

Zmínka o kaplanství.

R. 1407 za plebána Štěpána věnoval Mikuláš z Kouřimě, děkan litoměřický, kostelu zdejšímu 1 kopu úroku, vycházejícího ze dvora v Třebouli za duši Mikuláše Predlera, někdy kaplana v Kouřimi; nad vykonáváním povinností z nadace plynoucí měl bdíti Hanek, kaplan v Kouřimi.³⁾

V nejstarší knize kouřimské⁴⁾ děje se r. 1306 zmínka o 2 kaplanech, kteří bydleli v domě za školou; ač netýkali-li se obě tyto zprávy oltářníka.

Vikáři a škola.

Podle jmenované nadace z r. 1407 měla býti každodenně ve farním kostele zpívána antifona „Ave regina coelorum“ („Zdravas královno nebeská“), začez dostávali „vikáři téhož kostela“ 16 gr., kantor školní 12 gr. a žáci (clerici) ve školách žijící též 12 gr. na dříví.⁵⁾

Ostatní kostely kouřimské, jež nejsou v „Rejstříku Desátkovém“ :

Farní kostel sv. Jiří, nyní zašlý.

Kostel tento byl zajisté zbytkem staré Kouřimě nebo podhradí. Podací příslušelo klášteru břevnovskému, jemuž byly již r. 993, když byl založen od Slavníkovců, věnovány nějaké

¹⁾ Vavřinec z Březové, Prameny děj. č. V. 749.

²⁾ Lib. Er. I. 48.

³⁾ Lib. Er. 7. 49.

⁴⁾ Oehm: „Paměti města Kouřimě“ str. 67.

⁵⁾ Lib. Er. V. 749.

důchody z Kouřimě; již tehdy přišel klášter s Kouřimí ve styk, a již z té doby datuje se as kostelní právo břevnovských.

R. 1295 Oldřich, plebán sv. Jiří v Kouřimí.¹⁾

R. 1367 opat břevnovský = Benedikt, po † Nemoje.

R. 1374 opat břevnovský = Jakub, p. res. Benedikta.

R. 1388 opat břevnovský = Jan (oltářník vyšehradský)
ss. Jakubem.

R. 1397 opat břevnovský = Jan (kaplan vyšehradský)
ss. Janem.

R. 1397 opat břevnovský = Václav (oltářník v Čáslavi)
ss. Janem.

R. 1425 opat břevnovský = Václav, po † Petra.

Kostel sv. Martina s cisterc. proboštvím.

Za sedleckého opata Heydenrika (1292—1320) založeno bylo v Kouřimí cisterciácké proboštví s kostelem sv. Martina (nyní zašlým), nejspíše z darování některého měšťana zdejšího, jenž na doly Horské nakládal a tím zbohatnul.

Zmínku o proboštví nalézáme roku 1345, když plebán zdejší Vítek žaluje mnichy ze zasahání do farního práva (viz plebán Vítek).

R. 1407 plebán Štěpán si stěžuje, že probošt Jan s mnichy domácími a skalickými zpívali vigilie nad mrtvolou jakéhos zemělého měšťana.²⁾

Znamé nadání.

Mimo grundy kolem města mělo proboštví tyto hotové příjmy: r. 1407 stalo se narovnání mezi obcí a proboštem Janem: místo, kde stával mlýn za špitálem, jenž býval majetkem proboštským, patříti má k proboštví; z velkého mlýna pod kostelem sv. Klementa má ročně k proboštví vycházeti 1 kopa úroku, mimo zdarma mletí pro proboštví; z mlýna „Holzmlil“ ročně 12 gr. a ze „zahrady mnichovské“ 24 gr.³⁾

¹⁾ Regesta II. 722.

²⁾ Tadra: Soudní Akta V. 329.

³⁾ Kapihorský str. 36.

Špitální kaple sv. Máří Magdaleny.

Jako skoro ve všech král. městech založil i v Kouřimí brzy po zřízení purkrechtního města neznámý dobrodinec zdejší špitál pro chudé a nemocné s kaplí sv. Magdaleny. R. 1299 na žádost plebána Jakuba odevzdává biskup Řehoř správu špitálu měšťanu Lvovi a manželce, kteří chtějí své jmění věnovati špitálu.¹⁾

R. 1302 biskup Jan uděluje odpustky, kdož přispěje „špitálu sv. Máří v Kouřimí“.²⁾

R. 1338 odňal král Jan správu špitálu měšťanům, a odevzdal ji Křižovníkům s červenou hvězdou,³⁾ ale Křižovníci se zde trvale neudrželi, neboť byl zde zvláštní špitální kaplan; r. 1410 bylo stanoveno, jaké má povinnosti ve farním kostele.⁴⁾

Kostel sv. Klementa.

R. 1407 zmínka o mlýně pod kostelem sv. Klementa (viz hořejší zprávu).

Podle známé theorie o kostelích svato-klementsých na veřejných hradech, přišli sem sv. apoštolé Cyrill a Methoděj, když jako missonáři na veřejných hradech lidu zde shromážděnému evangelium hlásali a nad ostatky sv. Klementa, jež nesli, sv. tajemství konali, ovšem na některé volné prostoře hradní, kde zajisté brzy na to vystavěn byl chrám.

„U sv. Vojtěcha“ nazývá se vysočina nad mlýnem Bukačovským; „... na nejzazším rohu stával někdy kostelík sv. Vojtěcha, před ním pak byly hroby křesťanů pod plochými kameny.“⁵⁾ Jiného dokladu o tomto kostele nemáme.

Kouřimští smutným pádem Českého Brodu dne 18. dubna 1421 zastrašení, vzdali se Pražanům buď 18. nebo 19. dubna, kteří mnichů cisterc. nešetřili; „zapálili klášter, zajali 5 mnichů a před horní branou je v sudech upálili.“⁶⁾

¹⁾ Regesta II. 794.

²⁾ Tamt. II. 1207.

³⁾ Tamt. IV. 231.

⁴⁾ Lib. Er. VIII. K. 4.

⁵⁾ Přč: „Čechy za doby knížecí“, str. 373.

⁶⁾ Theobald: Husit. válka, str. 257.

Český Brod.

1352 Broda; 3 fertones; 1367 a 1384 Broda
boêmicalis.

Panství i podací arcibiskupa pražského.

V neznámé době věnován byl Brod s okolím ku stolu biskupovu, pročež se původně jmenoval „Brod biskupův“. (První listinná zmínka o Brodě děje se r. 1287, když Matouš z Kouřimě prodává biskupu Tobiášovi 2 lány u Nové vsi biskupské u „Brodu biskupova“.)¹⁾

R. 1289 byl Brod již trhovým městečkem; (r. 1289 žaluje biskup Tobiáš králi Václavu II., že Konrád a Jindřich „z Altenburka“ (Stará?) vyplnili dvůr jeho v Kejích a dvůr v Liblicích a jiné 2 vsi i s Brodem, trhovým městečkem našim, a Brod sám vypálili.)²⁾

Biskup Tobiáš (1279—1296) nadal posavadní trhovou ves právy purkrechtního města, vyhradil si však, že uzná-li za vhodné, měšťané se přestěhují na jiné místo, kde si nové domy postaví.³⁾ Což se také stalo; nové město vystavěli tam, kde nyní jest náměstí a původní ulice, tedy uvnitř později zřízených hradeb; původní osadu Brod musíme tedy hledati u potoka východně od města, kde zemská cesta ze Žitomiře na Kouřim překročovala potok.

R. 1390 patřily k panství brodskému tyto osady:⁴⁾ Brod město, Nová ves, Břežany (jen z části), Bohouňovice, Zybohlavy, Radovesice, Oplany, Liblice, s dvorem poplužním, Onomyšl, Nepoměřice, Bylany, část Přistoupimě s dvorem, jenž patřil k purkrabství brodskému⁵⁾ a nápravnický dvorec v Tuchorazi.⁶⁾

Když Brodu Smilovu říkali Brod Německý, vešlo zde v užívání „Brod Český“.

Kdy kostel byl založen, nelze přesně určití, ale napovídá nám to titul sv. Gotharda, jenž jest původní, neboť dokázán jest již v době předhusitské.

¹⁾ Dr. Novák: Formulář, str. 36.

²⁾ Tamt. 38.

³⁾ Tamt. 124 a 125.

⁴⁾ Emler, Deset Urbářů 104.

⁵⁾ Přistoupim a Tuchoraz, Archiv Čes. II. 180. a ruk. „Dotaciones curiarum profugorum“ č. 2099. v Archivu města Prahy.

⁶⁾ Soud. Ak. III. 394.

Sv. Gothard, biskup Hildesheimský v Sasích, byl za svatého prohlášen r. 1131; dříve tedy kostel zdejší založen nebyl. Tehdejší císař Lothar, též Sasík, ctění svého krajana rozšiřoval; český vévoda Soběslav vešel s Lotharem v nápadné přátelství, ač jej (Lothara) v bitvě u Chlumce v severních Čechách r. 1126 úplně na hlavu porazil. Následek tohoto přátelství bylo zajisté rozšíření úcty k sv. Gothardu též v Čechách, a založení několika kostelů svatogothardských.

Okolo roku 1137 byl v Slaném vystavěn kostel sv. Gotharda¹⁾; v téže době byla jakási nemocná žena zvláštní ctitelkou sv. Gotharda a byla na jeho přimluvu uzdravena²⁾; nedávno před r. 1139 vystavěl biskup Jan v kostele pražském kapli sv. Gotharda a byl v ní r. 1139 pohřben³⁾; r. 1137 byl vysvěcen kostel v Žehuni⁴⁾; v zápise tomto se ovšem nepraví, že byl zasvěcen sv. Gothardu, ale nyní tento titul má, jenž jest zajisté původní. Horlivost u ctění tohoto světce asi dlouho netrvala, jak se v podobných případech obyčejně děje, zvláště, když Soběslav r. 1137 zemřel, a politické poměry se změnily.

Z důvodů těchto můžeme s dosti velkou jistotou usouditi, že kostel zdejší byl založen od knížete Soběslava v době mezi r. 1131—1137.

Když kol r. 1290 bylo město na novém místě vedle staré osady vystavěno, zůstal kostel ovšem na starém místě a zůstal farním i pro znova vystavěné město.

Plebáni.

R. 1361 arcibiskup Arnošt = Bohunek (z Bubovic) ss. Ondřejem. Tento Bohunek byl od r. 1369 do neznámého času děkanem dekanátu kouřimského; pocházel z rodu vladků Zásmuckých, kde r. 1380 z rodinného jmění založil a nadal oltář Panny Marie (viz Zásmuky). Poslední zmínka o něm v listopadu 1380.⁵⁾

Bartoloměj, zmínka v březnu 1381, posl. 1414.⁶⁾

¹⁾ Pram. Děj. č. II. 226.

²⁾ Tamt.

³⁾ Tamt. 231.

⁴⁾ Tamt. 396.

⁵⁾ Soud. Ak. II. 66.

⁶⁾ Tamt. II. 94., a Lib.

R. 1421 když byl Brod od husitů vzat, byl zde plebánem Jan z Duban.

Nadané oltáře.

R. 1389 měšťané někteří založili a 7 kopami úroků nadali oltář sv. Bartoloměje; část úroků vykázána z jednoho domu „za kostelem sv. Gottharda“.¹⁾

R. 1392 založen a 6 kopami úroků nadán oltář Navštívení Panny Marie;²⁾ oltář tento byl ve zvláštní kapli na východním konci jižní boční lodě, kde podnes je oltář Panny Marie.

R. 1397 presentují zakladatelé měšťané oltářníka k oltářům znovu založenému B. Těla; nadání neznámo.

R. 1403 presentují zakladatelé měšťané oltářníka k oltářům sv. Barbory znova pod novou věží založenému.

Vikáři.

Mimo plebána a oltářníky byl zdejší kostel opatřen několika vikáři. R. 1389 bylo o oltářníku oltáře sv. Bartoloměje stanoveno, aby svou oltářnickou povinnost vykonával bez rušení služeb božích plebána a jeho vikářů, a r. 1392 o oltářníku Panny Marie, aby do práva plebána a jeho vikáře nesahal.

Škola.

O škole zdejší nalezl jsem z doby předhusitské jenom tuto zprávu: „R. 1419 Franěk z Českého Brodu vyznal, že obdržel zápis na 3 kopy úroku z domu někdy rektora školy tamtéž v Českém Brodě.“³⁾ Ostatně bychom i bez této výslovné zprávy mohli být přesvědčeni, že jako v jiných městech i zde škola byla, totiž kostelní internát, jehož učitelé i žáci od záduší udržováni byli. — R. 1458 odkázal jakýsi měšťan úrok na přilepšenou ve stravě žáků kostelních, začež budou povinni každodenně zpívatí mariánskou antifonu „Narození Tvé“.⁴⁾ Zpráva tato ovšem pochází z doby pozdější, již utrakvistické, dokazuje však starodávné, dávno před r. 1421 vzniklé trvání a zařízení.

¹⁾ Lib. Er. III. 305.

²⁾ Tamt. IV. 375.

³⁾ Dr. Teige: Archiv Č. XXVI. 46.

⁴⁾ Schulz: „Nejstarší kniha brodská“, str. 24.

Špitál

s kostelíkem sv. Magdaleny.

Arcibiskup Arnošt 1343—1364 založil na stolním panství v Českém Brodě a v Příbrami špitály pro chudé nemocné;¹⁾ zemřel však, než založení dokonáno bylo. Vykonavatelé jeho testamentu zjednali nějaké důchody a nástupce jeho arcibiskup Jan Očko odevzdal r. 1370 řízení špitálu a jeho jmění konselům zdejším, tak totiž, aby si volili 2 správce špitální, jež bude arcibiskup jako vrchnost potvrzovati, a jemuž budou každoročně z hospodaření účty skládati;²⁾ ustanovení toto bylo do kamenné desky vryto a zachovalo se po dnes.

Znamé nadání špitálu.

1. Úrok z některých masných krámů; viz Emlerovy Urbáře.

2. R. 1359 sázavský klášter prodal klášterní dvůr ve Voděradech (Polních), aby za strženou cenu koupen byl úrok pro špitál, jež arcibiskup Arnošt založil.³⁾

3. „R. 1362 Radicz mistru Dětlevovi v „Synic“ ves . . .“ totiž prodal.⁴⁾ Dětlev, plebán u sv. Mikoláše v Praze, věnoval ves tuto špitálu zdejšímu, neboť, když r. 1389 na soudě dvorském jeho pozůstalost projednávána byla, tu arcibiskup Jan „jménem špitálu svého“ v Českém Brodě, a Franěk, rychtář a Mikeš Štěpánův, jako špitální správcové, hájili ji naproti nápadu král. komory, dokazující, že řečené zboží v „Syenczy“ (Senice na Poděbradsku), jest majetkem špitálu brodského.⁵⁾

4. Mezi r. 1366—1370 Vrativoj, Pražský . . . dali špitálu v Brodě 22 kop úroku v Opočnici.⁶⁾

5. „R. 1375 Beneš krabice prodal špitálu v Brodě . . .“⁷⁾ Tuto kusou zprávu doplňuje výpis z desk Z.⁸⁾, napsaný na předešlé nejstarší knihy brodské: „R. 1374 Jan Krabice z Veitmile prodal purkmistr v Brodě Českém: Chválovice, Pečky, Blyna, Břežany (na Kolínsku)“, t. j. nějaký úrok z těchto vsí.

¹⁾ Prameny Děj. Č. I. 399.

²⁾ Lib. Er. I. 76.

³⁾ Tamt. I. 15. Kde tento špitál byl, psáno není, ale z pozdějších zpráv vysvitá, že v Českém Brodě.

⁴⁾ Pozůstat. Desk. Zemsk. I. 430.

⁵⁾ Des. D. XIII. f. 51 b.

⁶⁾ Pozůstat. D. Z. I. 439.

⁷⁾ Tamt. I. 445.

⁸⁾ Schulz, I. a.

Jako skoro všude, byla i zde špitální kaple; v citované knize brodské děje se mezi r. 1421—1424 zmínka o spustšených kostelích, a r. 1481 mluví se o úroku pro špitál „na kupování vína a vosku ku sv. mšem a svícňů a jiných potřeb.“¹⁾

Špitální kostel zasvěcen byl sv. Magdaleně, jako v sousední Kouřimi. Myslím, že v tomto titulu tají se vřelá zbožnost; jako sv. Magdalena nelitovala drahocenné alabastrové nádoby s drahou masťou, aby pomazala nohy Páně, podobně věnovali mnozí dárcové z křesť. lásky k bližnímu své jmění na zřízení špitálů a chudobinců, aby, když ne vyhojeni, alespoň zmírněny byly bolesti chudoby a nemoci bližního.

Podle letopisce Vavřince z Březové²⁾ přirazili husitští Pražané na válečné výpravě dne 17. dubna 1421 k Českému Brodu a druhý den se ho zmocnili; „mnozí . . . utekli jsou se do kostela, ale Pražané kostel zapálivše, okolo 200 jich spálili a mnohé cepy s meči po ulicích zabili, mezi nimiž bylo 18 kněží s domácím plebánem, kteří ohněm a mečem zahynuli.“

Theobald³⁾ píše, že plebánem tehdy byl Mistr Jan z Duban.

Roztoklaty.

1352 Chrustoclat, 24 gr. 1367 Chrustoclad,
1405, Crustoklat.

Ves byla již r. 1295 majetkem soukromým⁴⁾, ale kostelní podací patřilo až do r. 1368 králi; roku tohoto postoupil Karel IV. kapitule vyšehradské kostelní právo ve vsi Chrustoklatech (a ve Vožici) náhradou za to, že mu kapitula postoupila kostel Panny Marie na Trávníčku a kostel sv. Kosmy a Damiána, obojí v Praze.⁵⁾ Touto výměnou vyšel poslední zbytek královského majetku na bývalém žitomířsku z držení královské komory. Jelikož král. komora na soukromém majetku

¹⁾ Pozůstat. D. Z. II. 386.

²⁾ Prameny Děj. Č. V. 478.

³⁾ Theobald: „Geschichte des husit. Krieges“, p. 257.

⁴⁾ Mezi zemany, kteří r. 1295 objížděli újezd Bylanský, byl také Zdislav z Chrustoklat. Regesta II. 727. Později patřily Roztoklaty pražské patricijské rodině Rokycanských.

⁵⁾ Hammeršmid: „Gloria eae Vyšehrad“, p. 521.

kostel nezaložila, jest zřejmo, že kostel byl založen v době, když jí ves patřila, tedy před r. 1295, a že si podací kostelní, když ves soukromníku postoupila, až do r. 1368 podržela.

R. 1358 král = Bohunek, po † Petra.

R. 1358 král = Petr, (kanovník u sv. Jiří) ss. Bohunkem.

R. 1367 zmín. plebán Jan (Desátky str. 49).

Od r. 1368 měla podací kapitula vyšehradská.

R. 1380 kanovník vyšehradský = Hanuš (z Vyšehořovic) po † Jana.

R. 1390 byl zde plebánem Mistr Jiří; byl generálním vikářem a dispensován od residence.¹⁾

R. 1402 Mikuláš, plebán u sv. Petra v Praze, směnili s Jiřím z Boru.

Na to se plebáni rychle střídali, pročež je nejmenuji; poslední známé podání:

R. 1404 kanovník vyšehradský = Vavřinec (z Bělčic) ss. Odolenem.

Pražané opanovavše v dubnu r. 1421 krajinu Česko-brodskou zapsali sládku Janovi dvorec plebána v Chroustoklatech, s podmínkou, aby zde pro obec vydržoval jednoho způsobilého kněze a jednoho žáka (klerika).²⁾

Horky.

1352 Hora, 21 gr. 1367 Horca.

Dvě třetiny podacího měli páni hradu škvoreckého, — pražští Olbramoviči — a jednu třetinu držitelé vladyčího zboží v Příšimasech.

R. 1354 Olbram Meynardův, měšťan pražský = Mikuláš, po † Budislava.

Olbram však uznává, že má jen dvě třetiny podacího, kdežto jednu třetinu má Petr z Klučova, majitel Příšimas.

R. 1361 Pavel (Olbramovič) = Mikuláš (rektor školy u sv. Jiljí v Praze) ss. Mikulášem.

R. 1361 týž = Vilem, po res. Mikuláše.

¹⁾ Soudní Akta III. 125.

²⁾ „Dotationes curiarum profugorum“ z knih města Prahy č. 2099, fol. 1110 v Archivu města Prahy.

R. 1373 zm. o plebánu Vilemovi.¹⁾

R. 1388 zm. o plebánu Matějovi; viz dole.

R. 1392 Olbram, probošt u sv. Apollináře a bratří jeho Pavel a Václav ze Škvorce, bez poškození práva Moyka a Zbynka z Křešic (majitelů Příšimas po Klučovském) = Jiří, po resig. Matěje.

R. 1398 plebán Jiřík a oltářník u Všech Svatých v Praze.²⁾

R. 1401 arcibiskup Olbram — jako člen rodu a bratří — bez poškození práva Bohdala a Bolka (majitelů Příšimas) = Tomáš (z Všejam) ss. Jakubem.

R. 1408 plebán Tomáš.³⁾

R. 1418 Pavel ze Škvorce; Jan z Klučova, jinak ze Škvorce, spolumajitel Škvorce = Ondřej po † Matěje.

R. 1422 Jan Ohništko z Ohnišťan, jinak ze Škvorce; (vdova po † Pavlovi ze Škvorce provdala se za Ohništku) = Václav, po †... řeč. Košata.

† R. 1395 Mikoláš Kolovrat z Chřenovic, jinak ze Zbraslavic, věnuje kostelu 1 kopu úroku na 1 člověka v Králčích za duši paní Kerý z Horek;⁴⁾ snad pocházela odtud.

† Někdy před r. 1388 odkázal Frenclín z Limuz z dvorce svého kostelu 10 kop; r. 1388 Hanuš z Limuz, majitel onoho dvorce, zavázal se 1 kopu úroku ročně platiti.⁵⁾

† R. 1388 Mikuláš, syn Dřechův z Horek, panoše, věnuje kostelu 1 kopu úroku z celého svého majetku na Horkách; plebán Matěj.⁶⁾

R. 1408 Petr z Tuchoraz praví, že celý svůj majetek na Horkách prodal a že místo oné z r. 1388 věnované kopy z Horek vycházející, koupil 1 kopu úroku od Pavla ze Škvorce na jeho majetku v Příšimasech na poplatném člověku Janu Húskovi.⁷⁾

Na Horkách byl též vladyčí dvorec, jenž však podílu na podacím neměl.

¹⁾ Soudní akta I. 15.

²⁾ Tamt. III. 395.

³⁾ Tamt. VI. 168.

⁴⁾ Lib. Er. XIII. F. 7.

⁵⁾ Lib. Er. XII. B. 10.

⁶⁾ L. b. Er. XII. A. 15.

⁷⁾ Lib. Er. F. K. 9.

Hradešín.

1352 Radessyn, 21 gr., 1367 Radyossiu.

V některé kanceláři si vzpomněli, že zde asi býval hrad, a „Hradešín“ byl hotov; lid však posud obyčejně správně říká „Radešín“. Kostel zdejší můžeme nazvati blížencem kostela na Řípu; oba stojí na temeni chlumu uprostřed roviny, oba jsou zasvěceny sv. Jiří a vystavěny v slohu rotundovém, oba jsou zbytky stráží, Řípský na severu vévodství Pražského, Hradešinský na hranicích vévodství Kouřimského a později Slavnickova proti vévodství Pražskému, jež hned za potokem Škvoreckým a jeho údolím začínalo. Hradešinská stráž byla zřízena na Žitomiřsku, jež původně příslušelo k vévodství Pražskému, ale vévoda Kouřimský Radslav je chtěl vévodě Pražskému, sv. Václavu, vyrvatí. Nastala válka mezi oběma vévodami, v níž Kouřimský podlehl; ale mnohé okolnosti nasvědčují, že Žitomiřsko bylo od Pražska odtrženo a ku Kouřimsku přiděleno, načež si Kouřimský vévoda zřídil zde stráž naproti Pražsku; když r. 996 vévodství Slavnickovo bylo zničeno a vévodě Pražskému podřízeno, byla zdejší stráž zbytečná. — Můžeme tedy založení zdejší stráže položit do času boje mezi sv. Václavem a Radslavem k r. 930, a pádem vévodství Slavnickova r. 996, a v té době byl asi vystavěn zdejší kostel; nasvědčuje tomu rotundový sloh původní stavby, a titul sv. Jiří, patrona křesť. bojovníků a rytířů; mimo to poloha jeho svědčí, že původně nebyl k tomu určen, aby byl kostelem osadním, jako jím původně nebyl ani kostel na Řípu, neboť na takových místech farní kostely zakládány nebyly.

Jak z některých známek a stop posud seznati lze, byla rotunda Hradešinská as v polovici výše stropem či klenutím rozdělena na dvě části: dolejší s absidou byla kostelem, hornější měla jiný účel. Někdy na začátku 14. stol. vystavěl si tehdejší pán Hradešina vedle rotundy hrádek; posavadní absida byla ubourána, jak některé stopy dosud svědčí, rotunda pak součástí hrádku učiněna. Za náhradu byla na opačné straně (východní) vystavěna hradní kaple ve slohu ranní gotiky, nynější presbytář. Když hrádek byl opuštěn, slátali z něho bez ladu nynější kostelní loď; k domněnce této, již ovšem psanou zprávou dokázati nelze, přivéstí musí každého přesvědčení, že ani nejprostší zedník by něco tak nepravidelného nevystavěl,

kdyby chtěl vystavěti kostelní lod; presbytář na př. není ani v ose lodě, ani rotundy; v lodi jsou dvě okénka, ale nestejná a nesymetrická. Tato křiklavá nesouměrnost lodi dodává jí ráz mimořádné starobylosti, větší, než zasluhuje, ovšem mimo rotundu. Poněvadž kolem každého farního kostela býval hřbitov, a na hřbitově nikdo hrádek nestavěl, můžeme dále souditi, že až do opuštění hrádku zdejší kostel farním nebyl.

Panství i podací měli držitelé hradu Škvoreckého.

R. 1355 Damian, děkan kouřimský (a plebán Hradešinský).¹⁾

R. 1367 Olbram, rychtář Nového města pražského = Francin p. † Damiana.

R. 1373 Olbram, purkrabí vyšehradský = Křišťan, (kaplan u Všech Svátých v Praze) ss. Františkem.

R. 1386 Olbram, měšťan pražský = Albert, po † Křišťana.

R. 1418 Jan z Klučova, seděním na Škvorci (spoludržitel panství Škvoreckého) = Zikmund po † Alberta.

R. 1462 Mikuláš ze Škvorce prodává Klinštejnovi: Škvorec, zámek, dvůr, ves celou, v Křimině část, Horky ves, v Křivaní ves, v Úvale dvory kmecí, což tu má, s podacím celým v Radešíně a s částí podacího na Horkách.²⁾

Kounice.

1352 Konycz, 30 gr.

Podací majitelů zdejší tvrze.

R. 1354 Jan, Zdeněk, Jiří z Konic = Petr, po † Benedikta.

R. 1358 Zdeněk, Jan, Jíra z Konic = František po † Petra.

R. 1367 zm. plebán Frána (Rejstřík Desát. 42).

R. 1405 plebán Petr; vyměnil nějaké zádušní pole, asi 30 korců, s Janem, panošem z Kounic, za dvorem řečeného Jana vedle cesty k Žitomiři pod hájkem nad vsí Kounicemi; za to obdržel kostel grunty mezi cestami do Poříčan z jedné,

¹⁾ Arcibiskup Arnošt nařizuje Damiánovi, děkanu kouřimskému, a Františku, plebánu v N. . . . aby vyšetřili záležitost kleriků, kteří od Ondřeje z Dubé zajali byli (Tadra, Cancellaria Arnesti, p. 327).

²⁾ Emler: Pozůstatky Desk. Zem. II. 319.

a do Chrástu z druhé strany pod Kounicemi. Úřední znalci: děkan Kouřimský plebán Tismický a plebán Brodský.¹⁾

R. 1408 plebán Petr, svědek nájmu Veleneckého.²⁾

Dobřeň.

1352 Dobrzien, 9 gr.

Podací domácích vladyk.

R. 1367 plebán Mikuláš: (Desát. rejstř. 49).

R. 1374 Ješek a bratři z Dobřeně = Václav, po † Mikuláši.

R. 1397 bratři z Dobřeně = Jiří, po † Václavu.

R. 1385 vzešla jakási pře mezi plebánem Václavem a patronem Mikulášem z Dobřeně; rozhodčí: Jan, plebán v Kbele, a Martin, plebán v Křečhoři, rozhodli: Každý usedlík bude platiti z lánu 1 míru žita a 1 míru ovsa desátku; patroni mají plebánovi odváděti k velikonočům 1 kopu vajec, a k letnicím 8 syrců; sporná jakási cesta zůstane patronu volná; zádušní les ležící za cestou do Janovic mezi grunty Vidickými, budou spravovati patroni, budou však vydávati plebánu dříví spotřebu.³⁾

Pyšely.

1352 Pyssel, 24 gr.

Podací bylo rozříšeno; alespoň z části příslušelo majiteli zdejšího svobodného zboží; o ostatních patronech nelze rozhodnouti, měli-li část podacího jako majitelé části Pyšel, anebo patřilo-li podací realně k tvrzím, po nichž se psali.

R. 1358 Mareš, Mladek a Ješek ze Lhoty = Ješek, po † Oldřichu. (R. 1359 plebán Jan má považovati Příznaka z Poříčí za patrona, jako ostatní.)⁴⁾

R. 1386 Čeněk z Pyšel, Příznak z Ledce, Řehoř, měšťan pražský = Petr, po † Janu.

R. 1399 plebán Petr (rejstř. desát. 49).

† 1391 Čeněk z Pyšel věnuje kostelu 1 kopu úroku.⁵⁾

¹⁾ Lib. Er. II. 630.

²⁾ Soud. Akta VI. 180.

³⁾ Lib. Erref. XIII., B, 8.

⁴⁾ Pozůst. D. Zem. I. 427.

⁵⁾ Lib. Er. XII. 8. 7.

Tuklaty.

1352 Tuclek, 12 gr. 1384 Tuklek.

Podací držitelů zdejší tvrze a vsi, — patriciů Pražských.

R. 1358 Šimon z Roztok a Pešlín, bratři = Jakub, po † Řehoři.

R. 1375 Pešlín Bohuslavův = Filip, po † Jakubu. (Bohuslavovci drželi též Květnici a podací kostel. ve Lhotě, ve Vidrholci u Ouval; ves i kostel zašly.)

R. 1399 plebán Jenek (Rejstř. desát. 49).

R. 1404 Jindřich z Cách, měšťan praž. = Pavel, po † Jenka.

† 1400 Mořic, stálý vikář kostela Vítického, po rozhodnutí Janka, plebána ve Víticích, postupuje plebánu Tuklat-skému Jenkovi zahradu s domkem s příslušenstvím v Tuklat-tech naproti věži (tvrzi) Jana z Cách, pána téže vsi.¹⁾(R. 1428 Janek a Jindřich z Pakoměřic — měšťané, — prodali Anně Kbelké dědictví své v Tuklatech, totiž věži — tvrz — pustou, kostelní podací, a 18 kop a 20 gr. úroku, totiž z dvorců kmecích.)²⁾

Chotouň.

1352 Chotun, 15 gr.

Doněvadž zdejší kostel, nyní zmizelý, nebyl zasvěcen rodáku zdejšímu sv. Prokopu, domnívají se místopisci, že byl založen před r. 1204, kdy sv. Prokop byl svatořečen; panství i podací biskupa Olomuc.

R. 1354 biskup Olom. = Mikuláš (z N.) ss. Matějem.

R. 1358 " " = Václav, po † Mikuláše.

R. 1365 " " = Henslin, po res. Mikuláše.

R. 1382 zm. plebán Henslin (Soud. Akta II. 185.)

R. 1403 ? = Oldřich (z Průhonic) ss. Ondřejem.

R. 1404 biskup Olom. = Jan (z Nahoředic) ss. Oldřichem.

R. 1415 Václav, patriarcha Antioch., kommandator biskupství Olom. = Václav (ze Šlapanova) ss. Janem.

¹⁾ Lib. Er. VI. K. 4.²⁾ Z knih města Prahy č. 992, fol. XCIII. O tomtéž zápis z r. 1437, v Pozůst. D. Z. II. 183. „tvrz pustou a 18 kop a 20 gr. úroku ze 7 dvorců kmec. s podacím.

Vítice.

1352 Víticz, 33 gr.

V okolí Vític i ve Víticích samých bylo mnoho král. manství povstalých v době, když „Černý les“ ještě patřil Koruně; k některému manství patřilo podací kostel. zdejšího.¹⁾R. 1373 Mistr Kuneš z Třebovle, plebán.²⁾

R. 1377. ? = Ondřej (kanovník Boleslav) ss. M. Kunešem.

R. 1379 zmín. o plebánu Ondřejovi.³⁾

R. 1384 zmínka o plebánu Jenkovi (viz níže).

R. 1406 též o Jenkovi (Soudní Ak. V. 57.).

Ještě za arcibiskupa Konráda Hereš z „Collesye“ (?), měšťan pražský presentoval Zikmunda, po † Mistru Jenku; ale někteří, kdož si též vlastnili právo podací, tomu odpírali. (Lib. Conf. X. 75.)

† 1384 narovnána pře mezi plebánem Jenkem a Janem ze Strímelic, poručníkem sirotků † Petra ze Synče. Rozhodčí: Vavřinec, plebán Štolmířský a pan Mikuláš z Lipan rozhodli, že ze dvoru Synečského, jež jmenovaný Jan ze Strímelic má nyní ve své moci, má se plebánovi ročně odváděti 30 měr desátku.⁴⁾† 1396 Dománek, kmet Pešika Varhana z Ledce, vyznává, že bratr jeho Čeněk odkázal kostelu 16 kop; zavazuje se, že bude kostelu ročně platit 1 kopu ze statku svého v Ledci, z 1¹/₂ lánu a 7 jiter.⁵⁾† 1396 Mikuláš z Lipan vykazuje 4 kopy a 29 grošů úroku na svých poddaných v Močedníku a Sedliši na zádušní pobožnosti.⁶⁾† 1400 Mikuláš Vrbík z Tismic postupuje kostelu, (plebán mistr Jenek) 1 kopu úroku na 1 poplatníka ve Víticích, a za to má být dvorec v Chotýši, z něhož 1 kopa úroku pro kostel vycházela, onoho poplatku zbaven.⁷⁾¹⁾ R. 1482 Milota a Václav z Lipan prodávají Slavaťovi ku Kostelci: ... ve Víticích 4 dvory km. ... s podacím kostel. ve Víticích (Pozůst. Desk Z. II. 382). Král je propustil z manství (tamf.).²⁾ Soudní Akta I. 15.³⁾ Tamf. 372.⁴⁾ Lib. Er. XIII., A. 2.⁵⁾ Tamf. XII. J. 3.⁶⁾ Tamf. XII. J. 6.⁷⁾ Tamf. XIII. D. 9.

Kaple sv. Kateřiny vedle kostela sv. Ondřeje.

R 1388 Mikoláš Vrbík z Tismic, dědic a nástupce † Mikoláše z Lipan, a vykonavatel jeho testamentu, založil v kostele Vítickém titulu sv. Ondřeje kapli sv. Kateřiny spojenou s kostelem, a věnoval jí toto nadání: 1 svobodný lán a 4 kopy úroku v Močedníku; a mimo to 1 kopy úroku pro kostel též v Močedníku, začez bude plebán poskytovat kaplanu ministranta a světlo.¹⁾

R. 1395 vzešla pře mezi kaplanem Mauricem (r. 1400 se též jmenuje „stálý vikář kostela“, poněvadž plebán Jenek neresidoval; viz Tuklaty) a Vrbíkem z Tismic na Lipanech. o nějakých 21 jiter rolí. Narovnání: kaplan se dal na milost Vrbíkovi, a Vrbík ji přijal, a dal za oněch 21 sporných jiter: 1) úrok, jenž na lidech kaplanových pro Vrbíka vycházel; 2) nějaké role u rybníka Hříbského; 3) zahradu ve Víticích, chmelnici ve Víticích, staveniště, kde dům kaplanův stál, a roli vedle rybníka kaplanova.²⁾

R. 1397 kaplan Mauric směnil s povolením patrona Mikoláše z Tismic na Lipanech s Jakubem ze Hříb nějaké pole kaplanské směrem k Chráštanům za jiné u rybníka Hříbského.³⁾

Košice.

1352 Kossicz, 15 gr.

K r. 1287 biskup Tobiáš uděluje odpustky kostelu sv. Máří v Košicích (in Cosich) vsi Magna z Mlékovic.⁴⁾

Panství i podací později od r. 1362 spojeno s Malešovem.

R. 1362 Kunclín Ruthard, Horník = Mikuláš, po † Ondřeje;

R. 1363 týž = Jakub, po † Mikuláše;

R. 1376 poručníci sirotka † Rutharda = Marquard, po † Jakuba;

R. 1402 zmín. plebán Štěpán Paleč (Soudní Akta IV. 133).

¹⁾ Lib. Er. III. 308.

²⁾ Tamf. XII. F. 5.

³⁾ Soud. Akta III. 263.

⁴⁾ Dr. Novák, Formulář, 15.

R. 1403 Ruthard z Malešova = Oldřich (oltářník v hořejším kostele v Hoře) ss. Štěpánem.

R. 1412 Martin z Těchlovic, jinak z Malešova = Blažek (oltářník v Nymburce) ss. Oldřichem;

R. 1415. týž Mikuláš (z Chocerad) ss. Blažkem.

† 1407 vycházel desátek: z Košic, Nepoměřic, Onomyše, Albrechtic a Milotic; v těchto vsích jest 83½ lánů.¹⁾

Bylany.

1352 Bylans, 15 gr., 1399 Bilany; 1405 Bylanez.

R. 1295 dává král k biskupství pražskému mimo jiné „v kraji Kouřimském ves Bylany“ náhradou za vsi, jež Otakar II. biskupství odňal.²⁾

Podací na panství Českobrod. arcibiskupském.

R. 1364 arcibiskup = Jan (z Mokropes) ss. Floriánem;

R. 1373 „ = Jan (kaplan u Věch Svätých v Praze) ss. Janem;

R. 1375 „ = Petr (ze Sán) ss. Janem;

R. 1408 ? = Mikuláš (oltářník v Brodě) ss. Petrem;

R. 1414 zm. o plebánu Mikulášovi (Lib. Confirm. IX. 109).

Štolmiř.

1352 Zifmyr, vicarius perpet., 12 gr. 1404 Zizmir.

Zbytek starodávneho veřejného hradu či dvorce, známého již z legendy o boji sv. Václava se Zličským vévodou Radslavem.

Panství i podací král. komory; podací však postoupil král Jan r. 1328 kapitule Vyšehradské, buď aby tak část starého dluhu splatil, anebo novou „půjčku“ vynutil; ves sama zůstala královským majetkem, poslední to zbytek korunního majetku v krajině zdejší, byla však přidělena k panství Poděbradskému. Kostel byl tedy inkorporován do kapituly Vyše-

¹⁾ Soud. A. V. 321.

²⁾ Regesta II. 727.

hradské, a z jeho příjmů byla založena nová kanovnická prebenda; místo právního plebána nastoupil tak zv. stálý vikář, jenž byl povinen kanovníku Vyšehradskému ročně 12 kop úroku z lidí kostelu (místo vrchnosti) poplatných odváděti; stálému vikáři zůstávají však ostatní obroční příjmy, totiž zádušní pole, desátky a j.¹⁾

Od té doby presentoval stálého vikáře Vyšehradský kanovník;

R. 1367 zmín. o stálém vikáři Petru (Rejstř. Desát. 49.)

R. 1371 pře mezi vikářem-plebánem Petrem, a rychtářem, obcí a osadníky; ti tvrdili, že plebán je povinen vydržovati příručního vikáře, plebán však pravil, že vydržoval po mnohý čas vikáře, ale pouze z dobré vůle; generální vikář rozhodnul, že má držeti vikáře z povinnosti.²⁾

R. 1379 kanovník vyšehrad. = Štěpán (vikář vyšehradský) ss. Petrem;

R. 1380 " " = Václav, po † Štěpánu;

R. 1383 " " = Vavřinec (kanovník u sv. Jiljí) ss. Václavem;

R. 1387 " " = Mikoláš (z Řípu) ss. Vavřincem;

R. 1401 " " = Bohuta (z Kácova) ss. Mikolášem;

R. 1411 " " = Slávek (kanovník Boleslav) ss. Prokopem;

R. 1415 zmín. o plebánu Blažejí (Lib. Conf. IX. 157).

R. 1416 zmín. o plebánu Martinu (Lib. Conf. IX. 188).

R. 1419 kanovník Vyšehrad. = Václav, po Martinovi, † „stomír“. R. 1394 Prokop, syn Heníkův, rychtářův „ze stomír“ vykazuje dle testamentu otcova ze 2 kop úroku, jež mu vycházejí z jednoho pravovárečnického domu v Brodě, jednu kopu kostelu zdejšímu na stálou výroční pobožnost zádušní.³⁾

Mimo ve Štolmíři měla kapitula Vyšehradská ve zdejší krajině též podací v Roztoklotech — od r. 1368 a ve Vyšerovicích, v dekanátě Brandýsském, od nepaměti.

¹⁾ Regesta III. 555.

²⁾ Lib. Er. I. 80.

³⁾ Tamt. XII. H 2.

Vyšehradská kapitula měla v okolí: část Břežan (král Zikmund zapisuje r. 1437 Břežany, ves proboštství Vyšehrad.),¹⁾ v Černicích, v Selčánkách, Mochově (r. 1437 Zikmund zapisuje: v Černicích 5 člověků, v Selčánkách 3 člověky, v Mochově 1 člověka kanovnictví Vyšehradskému.²⁾ Polovice Vyšerovic patřila jí již od r. 1178.)³⁾

Ondřejov.

1352 Ondrziyov, 5 gr.

Založení, panství a podací pánů z Dubé, u nichž bylo jméno Ondřej obvyklé.

R. 1361 Ondřej a Vaněk, bratři z Dubé = Martin, po přesídlení Svacha do Roven (u Skalice).

Tehdy byli oni bratři ještě v nedílu, ale brzy na to se oddělili; povstalo dvojí rodinné panství, Dubské a Zlenické. Podací v Ondřejově a 2 poddaní připadli k Zlenicům, ostatek Ondřejova k Dubé.

R. 1364 Vaněk z Dubé = Kynclín (ze Slivna) ss. Martinem;

R. 1367 " " = Kříšťan (z Těnovic) ss. Václavem;

R. 1377 " " = Štěpán (z Velíše) ss. Kříšťanem;

R. 1379 " " = Martin, po resignaci Štěpána.

Vaněk brzy na to zemřel, nástupcem na Zlenicích stal se Ondřej z Dubé.

R. 1403 Ondřej z Dubé = Václav (z Dobřichovic) ss. Martinem.

R. 1405 Ondřej z Dubé a ze Zlenic = Kříž, (oltářník v Nakléřově) ss. Václavem.

Po smrti Ondřejově uchwátí Zlenické panství Půta z Častolovic, jenž je r. 1415 Kunšovi z Konojed prodal, totiž: Zlenice hrad, 1/2 městečka Lštění, na Hradišti

¹⁾ Archiv Č. II. 180.

²⁾ Archiv Č. II. 452.

³⁾ Regesta I. 162.

podací kostelní (sv. Klement), Lensedly, Hrusice s podacím, Mirošovice, Chlum, Hláska, v Údašíně 1 mana s podacím, Bohumil Cukmantl,¹⁾ v Ondřejově 1(?) zahradníka (t. j. menšího usedlíka) s podacím, Všeším, Lomnici.²⁾

Semice.

1352 Semycz, 24 gr.

Panství i podací probošta Pražského.

Urbář z počátku 15. stol.³⁾ popisuje Semice takto: „v Semicích blíž Mochova tvrz, 2 allodiální dvorce, též luka, lesy, jezero. kde jsou ryby, 1 vinice, úroku o termíně jirském 16 kop., o havelském tož, též 1 man.“

- R. 1359 probošt Pražský = Jakeš (z Michalovic) ss. Janem;
- R. 1361 „ „ = Bohunek (z Vyšerovic) ss. Jakšem;
- R. 1364 „ „ = Jan (ze Záp) ss. Bohunkem;
- R. 1365 arcibiskup, správce probošství = Přibyslav (z Častolovic) ss. Janem;
- R. 1375 zmín. plebán Přibyk; (Soud. Ak. I. 175.)
- R. 1408 „ „ Jan (S. Akta VI. 235.)
- R. 1409 probošt = Václav (kaplan v české kapli na hřbitově v Nymburku) ss. Janem;
- R. 1409 „ = Mikuláš (oltářník v Č. Brodě) ss. Václavem;
- R. 1414 „ = Václav (oltářník v Č. Brodě) ss. Mikolášem.

¹⁾ Údašín, Bohumil a Cukmantl (Lhotu) uchwátli Půta od panství Kosteckého n. lesy a připojil je k panství Zlenickému.

²⁾ Archiv Č. III. 487. Poněkud odchylně popsáno jest Zlenické panství v DD. XX. 109., dle pozůstalostního jednání r. 1454., po † Marquarda z Konojed, kde mimo jmenované vsi také se popisují: Senohraby, v Ondřejově 2 úročníci (1415 prý jen jeden), Důbravice, Javornice.

³⁾ Emler, Deset urbářů 307.

Sv. Jan.

1352 Chryssovic, 12 gr., 1367 Krssovic.

Dle pověsti¹⁾ založen byl kostel zdejší ve 13. stol., když doly Kutnohorské byly již v rozkvětu, od uhlíře ze Žandova; pravdivé jádro této pověsti jest: horští uhlíři, když někde zakoupili les a zde za svým povoláním stále se zdržovali, vystavěli si kostelík, jež obyčejně zasvěcovali „sv. Janu na poušti“; — viz na př. osamělý kostelík „u sv. Jana na poušti“ nad Ždánicemi u Kourimi. Později byla tato soukromá kaple od některého dobrodince, jehož nástupci měli podací právo, dostatečnými důchody a farním právem nadána. Podací měli majitelé tvrze a dvora v Králicích.

R. 1355 Jan, řeč. Tanenberk = Heřman, po res. Petra

R. 1380 Jan a Heřman, panoši z Králic = Jan (ze Ždanic) po † Heřmana;

R. 1390 „ „ = Vavřinec

(z Otryb) ss. Janem; (r. 1409 Jan z Králic prodal Sbynkovi, knězi a rytíři z Čestína kostela a Prokopu ze Soběšína 1/2 lánu role v Králicích, s nímž podací kostelní v Krsovicích prý spojeno jest.²⁾ Ale následky této koupě se v potomním podávání neobjevují.)

R. 1412 Václav, Racek a Přibyk, bratři z Králic = Mikuláš (ze Sbraslavi), po † N...

R. 1419 titěz = Václav (z Lučic) ss. Mikolášem.

† 1406 Mareš z Vernyřova věnuje kostelu sv. Jana 1 kopu úroku z Prostřední vsi.³⁾

Malotice.

1352 Maloticz, 18 gr., 1369 Maleticz.

Podací měli majitelé zboží Malotického, k němuž patřily: tvrz, dvůr a ves v Maloticích a 2 Lhotky.⁴⁾ (1364 Beneš

¹⁾ Vávra, Sborník histor. III. 159. dle Sommera.

²⁾ Lib. Er. XIII. S. 2.

³⁾ Tamf. V. 704.

⁴⁾ R. 1408 Kateřina, vdova po † Vřeslavovi z „Obrub“ (?) prodává 7 1/2 kop holého úroku v Malotících, na tvrzi, dvoře, dvořích kmečích se Lhotou a „druhou Lhotou“. — Pozůst. D. Z. II. 48. — Nedaleko Malotíc jest ves „Lhotky“ název; prozrazuje 2 Lhotky.

a Michael z Malotic, viz nadání oltáře v Kouřimi; po této domácí rodině „z Malotic“ nastoupili Horníci, a po nich před r. 1400 jiní.)

R. 1367 zmín. o plebánu Václavu; (Rejstř. Des. 49)

R. 1389 Franěk Gyser a Martin Duš, Horníci = Petr, po † Václava.

R. 1395 Martin, Klient z Mal. = Jakeš (mansionář Pražský) ss. Petrem;

R. 1400 Jakub, panoše z Doubravic = Jan (děkan Karlštejn.) ss. Jakšem; (tento Jakub z Doubravic jmenuje se r. 1401 „panoš z Malotic“).¹⁾

Po Jakobovi opanovali Malotice Rohlíkové, již r. 1412.²⁾

Kolem 18. dubna 1421, když husit. Pražané táhli od Českého Brodu na Kouřim, byl plebán zdejší, řeč. Prorok, jat, do Řičan zavlčen a zde s 10 jinými kněžími ve stodole upálen. (Vavřinec z Březové, Pram. děj, č. V. 451.)

Ratenice.

1352 Ratenyecz, 10 gr.

Podací, rozparcelované, měli majitelé zdejších vladyčích dvorců.

R. 1386 byl od jedné skupiny patronů za plebána presentován Albert, ale gener. vikář jej jako nezpůsobilého nepotvrdil. načež Vrbík z Tismic a soudruzi presentovali Petra³⁾ ale druhá skupina presentovala Mikoláše; generální vikář rozhodnul, že Rynard z Ratenic, Vrbík z Tismic, Václav z Ratenic, Blek z Peček, Čeněk z Dobřenic mají většinu podacího, a že Petr presentovaný má býti potvrzen, bez poškození práv druhé skupiny⁴⁾; ale Mikoláš, presentovaný od druhé skupiny odvolal se do Říma, nastala pře, v níž Petr ustoupil.⁵⁾

¹⁾ Jakub, panoš z Malotic dluhuje něco plebánu zdejšímu Janu. Soud. Akta IV. 47.

²⁾ R. 1412 Jindřich Rohlík z Malotic zajistil věno manželky na Maloticích, tvrzi, dvoře, vsi, a na kmečích dvořích ve Lhotě a druhé Lhotě. — Pozůst. D. Z. II. 93.

³⁾ Soudní Akta II. 366—368.

⁴⁾ Tamt. II. 370.

⁵⁾ Tamtéž.

Třebovel.

1352 Tribulatio, 18 gr.

Podací příslušelo k 2 zdejším poplužním dvorům; jeden byl majetkem kapituly sv. Apolinářské v Sadsce, — později v Praze, — druhý drželi k r. 1362 domácí vladykové, později měšťané Kouřimští.

R. 1362 Kanovník ze Sadsky; Konrád a Soběhrd, klienti z Třebovle = Řehoř, po † Mikuláši;

R. 1380 zmín. o plebánu Řehoři¹⁾

R. 1385 zmín. „ Prokopovi²⁾

R. 1387 zmín. „ Matějovi³⁾

R. 1397 zmín. „ Františkovi — viz níže.

R. 1406 Václav Pancner, měšťan kouřimský = Prokop, po res. Frány;

† 1378 doktor Kuneš z Třebovle (gener. vikář) a Jan z Dohalic věnují kostelu 1 kopu úroku z Třídvorů,⁴⁾

† před 1387 mistr Kuneš zjednal ornáty, kalich, monstranci;⁵⁾

† 1397 z odkazu mistra Kuneše koupeny byly 4 kopy úroku v Mančicích a Sobučicích, na výroční zádušní pobožnosti,⁶⁾

† 1400 Václav, děkan sv. Apolinářský (spolupatron) a plebán Frána hájí 1 kopu úroku z Nesměně.⁷⁾

Svojšice.

1352 Svoysicz, 9 gr.

Podací domácích vladyk.

R. 1360 Konata a Theodorik ze Svojšic; Bohunek odtud = ? po † Blažeje;

R. 1367 zmín. o plebánu Bohutovi (Rejstřík Des. 50.)

¹⁾ Soudní Ak. II. 66.

²⁾ Tamt. II. 326.

³⁾ Tamt. II. 411.

⁴⁾ Tamt. I. 346.

⁵⁾ Tamt. II. 326.

⁶⁾ Tamt. III. 262.

⁷⁾ DD. XV. f. 249.

R. 1370 Jan ze Střimelic (poručník?) = Hroch, po † Bohuty;

† 1375; lidé z Poboří mají dávatí desátku ročně 3 míry z každého lánu¹⁾ plebán Hroch;

R. 1381 a 1399 plebán Bohunek;²⁾

† 1379 Lutobor, vladyka v Libodřicích uznal, že drží zádušní pole, z něhož je povinen platíti ročně 1 kopu.³⁾

Voděrady.

1352 Vodyerad, 33 gr.

Podací kláštera Sázavského, jenž zde měl dvůr; podací si podržel, když r. 1359 dvůr pod úrok prodal. (viz Špitál v Čes. Brodě) ostatní ves měla jiného pána, jenž na podacím podílu neměl.

R. 1357 opat Sázav. Albert = Bohunek, po † Chvala;

R. 1373 zmín. o plebánu Hynkovi;⁴⁾

R. 1375 opat Sázav. N. = Martin (z Nymburka) ss. Václavem;

† 1377 plebán Martin v rozepři s lidmi z Libodřic (o desátky?)⁵⁾

† 1380 již zemřelý Voděradský plebán Martin odkázal něco kostelu v Kostomlatech.⁶⁾

Chvatlina.

1352 Chvatlina, 33 gr.

O podací se dělili mnozí majitelé zdejších vladyctví, r. 1359 Peštín Bohuslavův, měšťan pražský; — Jarohněv z Peček; — Albert z Chvatliny; — Markéta, vdova po Horynovi; — Ofka, vdova po † Stojmírovi z Bečvar, = Mikuláš, po † Frankově;

R. 1367 zmín. o plebánu Mikoláši; (Rejstř. Desát. 58)

¹⁾ Soud. Ak. I. 135.

²⁾ Tamf. II. 122; Rejstř. Des. 50.

³⁾ Tamf. I. 368.

⁴⁾ Soud. Ak. I. 46.

⁵⁾ Tamf. VII. 190.

⁶⁾ Tamf. II. 33.

R. 1376 plebán Štěpán, slibuje, že bude ordinován;¹⁾

R. 1407 zmín. o plebánu Štěpánovi;²⁾

† 1396 Dluhomil z Hoštic uznal, že plebánu patří plné desátky z rolí ku dvoru Hoštickému příslušných.³⁾

Vikář.

R. 1408 Ondřej, vikář v Chvatlině.⁴⁾

Kaplanství.

R. 1396 Jan z Hoř. Střimelic založil kaplanství úrokem ze Subočic 7¹/₂ kop; 6 kop má míti kaplan, ostatek plebán, a má za to kaplanu poskytovatí věci k bohoslužbě potřebné.⁵⁾

Zásmuky.

1352 Zasmuk, — 36 gr.

Sakristie je původní kostel v slohu rom. (Soupis I.) Podací měli domácí vladykové.

R. 1367 plebán Konrad; (Rejstř. desát. 50)

R. 1378, Bohunek, plebán v Českém Brodě, jako spolujednatel rodinného majetku, a Hynek a ostatní bratři ze Zásmuk = Procek, po † Konrada;

R. 1382 plebán Hynek, hlásí se o 52 gr. úroku z „Tušec“, vsi děkana sv. Apollinářského.⁶⁾

R. 1411. Zdeněk ze Zásmuk; — Procek z Lošan = Hynčík, po † Hynka. (Zboží Zásmucké bylo již rozděleno, a s ním i podací.)

Vikáři.

R. 1410 plebán N... (Hynek) doznává, že je povinen držeti ještě vikáře, mimo onoho od starodávna.⁷⁾

Nadaný oltář.

R. 1380 Bohunek, plebán v Českém Brodě věnuje oltáři Panny Marie, — oltářník Blažej, (oltář tedy byl již dříve zří-

¹⁾ Soud. Ak. I. 151.

²⁾ Lib. Er. V. 748.

³⁾ Tamf. XIII. F. 7.

⁴⁾ Soud. Ak. VI. 338.

⁵⁾ Lib. Er. IV. 461.

⁶⁾ Tamf. XIII. A. 8.

⁷⁾ Lib. Er. XIII. T. 4.

zen) 2 lány role a 24 jiter lesa „Hradiště“ na výroční zádušní pobožnosti; lány ty byly lidem vysazeny pod plaf, oltářník bral tedy úrok.

Podávání oltáře vyhrazeno bylo Bohunkovi a jeho bratřím Markvardovi, Ješkovi a Zdeňkovi.¹⁾

Kovanice.

1352 Kovanycz, 19 gr.

Podací držitelů Kovanic.

R. 1374 Zdeněk z Krchleb = Jan, (z Liskovic) ss. Marsilem,

R. 1376 Eliška, vdova po † Bočkovi z Poděbrad = Václav, (z Třebechovic) ss. Janem;

(R. 1401 Hiltmar, měšťan pražský, nyní žijící v Nymburce, převádí úrok jakéhos oltáře v Praze na ves Kovanice, bude-li s tím srozuměn Mikeš z Chotěnic a jeho syn Hiltmar, kteří mají toto zboží v deskách.²⁾

Velenka.

1352 Velenka, 9 gr.

Podací právo vykonávali majitelé Velenky, jichž bylo několik, mezi nimi též křížovníci Johannité; k Poděbradům zde původně nepříslušelo nic, ale od r. 1408 objevuje se jako výhradní patron Boček z Poděbrad; patrně přikoupil větší část Velenky k Poděbradům.

R. 1364 (úvodce plebán z Kří) Bona, vdova po † Markvardovi z Velenky (rodu ze Zvířetic) a Zdislav, klient ze „Zemzan“ (?) = Jan, po † Vavřinec;

R. 1380 byl presentován od Bočka z Poděbrad za plebána Ondřej, ale byli zde ještě jiní, nejmenovaní patroni, kteří této presentaci odpírali.³⁾

R. 1408 Boček z Poděbrad = Velík, po res. Ondřeje;

R. 1409 „ „ = Václav (z Údašina) ss. Velikem.

¹⁾ Soud. Ak. II. 28.

²⁾ Soud. Ak. IV. 16.

³⁾ Tamt. II. 68.

Majetek křížovníků — Johannitů ve zdejších okolí.

Dle listiny rokem 1183 datované, ale v nynější formě teprv v polovici 13. století sepsané⁴⁾ věnoval panující kníže Fridrich ves „u Vicain“ (Vykáně v okrese českobrodském) ležící „Tynec“ (nyní dvůr u Kounic) „s lesem, jenž nad Labem leží k ní, t. j. ku vsi Týnci, — příslušným“; tedy nikoliv ves Týnec, nýbrž les k ní příslušný, byl u Labe.

R. 1371 Ješek ze Zvířetic, Markvartovec, provinciální komtur Johannitů, věnoval komendě Pražské z rodinného majetku (viz podávání r. 1364) 3 kopy bez 10 gr. ze vsi „Veleň“⁵⁾ a v jiné listině z téhož roku, že domu získal celkem 17 kop ze vsi „Veleň“, jež byla odcizena, již však opět získal.⁶⁾

R. 1333 zapsali Johannité pod úrok 18 kop ročních „ves Týnec“, ležící mezi vsí „Příst“ — Bříství a „Konic“.⁴⁾

Mimo Týnec a část Velenky měli zde Johannité též „Novou ves“ (r. 1437 král Zikmund zapisuje Bočkovi z Poděbrad, ovšem k Poděbradům: Týnec, Novou ves, Velenku, křížovníků Sv. Mařských.⁵⁾ R. 1481 Hynek, kníže Minssterberský, pán na Poděbradech, prodal dědictví své zápisné v Nové vsi blízko Brodu Českého, ves celou, dvory kmečí, s úrokem 39 kop, s tím platem, kterýž rychtář tudíž (v Nové vsi) platí má z louky od Taynce, ku špitálu v Brodě Čes.⁶⁾ Podle těchto zápisů není tato „Nová ves“ ona nynější u Čes. Brodu, jež nepatřila Johannitům, nýbrž k arcibiskupství. Jest to patrně ves zašlá; ves sama byla tam, kde nyní je kolonie Manderšajd, kdežto z gruntů někdy Novo-veských uděláno bylo později popluží dvora Horeckého u Kounic.

Přístoupim.

1352. Przystupim, 30 gr.

Podací arcibiskupovo na panství Česko-brodském; poplužní dvůr a nějaké kmečí dvory příslušely k arcibisk. purkrabství v Českém Brodě.⁷⁾

⁴⁾ Friedrich, Codex Dipl. I. 417.

⁵⁾ Mss. Malfán, opis Musejní.

⁶⁾ Tamtéž.

⁷⁾ Regesta IV. 25.

⁸⁾ Čelakovský Registra, 118.

⁹⁾ Pozůstatky D. Ž. II. 386.

¹⁰⁾ R. 1421 Pražané zapsali v Přístoupimi dvůr, jenž býval purkrabi Brodského Dotaciones profugorum; Archiv města Prahy č. 2099; f. III. D. a. Archiv č. II. 180.

Část vsi patřila kapitule sv. Apollinářské.¹⁾

R. 1334 plebán Přistoup. Svatoslav, kaplan biskupův.²⁾

R. 1360 arcibiskup = Mikuláš (z Bohdal, Olom. diec.)
ss. Mikolášem;

R. 1367 plebán Mikuláš; (Rejstř. Desát. 50.)

R. 1379 arcibiskup = Machariáš (z Osic) ss. Vlasti-
borem;

R. 1383 místoplebán Řehoř³⁾

R. 1404 po † plebána Martina providován Řehoř,
klerik Olom. diec.⁴⁾

R. 1408 plebán Mikuláš slíbil, že Petra z Tucharaz
nebude poháněti ze zadržných desátků;⁵⁾

R. 1408 ? = Václav (kanovník u sv. Jiří) ss. Mi-
kolášem;⁶⁾

R. 1408 ? = Václav (z Kojetic) ss. Václavem;⁷⁾

R. 1410 plebán Bohuta, svědek v záležitosti Lstibořské;
(viz tam.).

Vrbčany.

1352 Vrybczan, 30 gr., 1369 Vrbčan.

Zbytky kostelcového opevnění.

Kníže Soběslav chystaje se r. 1126 do války s císařem
Lotharem, „poslal svého kaplana do vsi, jenž sluje Vrbčany,
jemuž věc byla známa, jenž našel na stěně kostela prapor
sv. Vojtěcha, zavěšený na kopí sv. Václava.“⁸⁾

Panství i podací probošta Vyšehradského.

R. 1374 probošt Vyšehradský = Mikuláš (ze Šlapa-
nova) ss. Skynkem;

R. 1399 po † Mikoláše providován Oldřich z Radimě.⁹⁾

¹⁾ R. 1421 král Zikmund zastavuje Mikšovi z Lipan v 60 kopách dvorec Martina,
kanovníka sv. Apollinářského ve vsi Přistoupimi. Dr. Nováček Donaciones regis
Sigismundi, p. 5.

²⁾ Regesta IV. 34.

³⁾ Soud. Ak. II. 219.

⁴⁾ Krofta, Monum. Vatic. V. 1274.

⁵⁾ Soudní Ak. VI. 172.

⁶⁾ Tamf. VI. 319.

⁷⁾ Tamf. VI. 340.

⁸⁾ Prameny Děj. Č. II. 204.

⁹⁾ Krofta, Monum. Vatic. V. 815.

Majetek probošta Vyšehradského v okolí:

R. 1292 koupil probošt ves Vrbčany, přilehající ku
proboštské vsi Tatce.¹⁾

R. 1326 probošt zastavuje na 10 lel proboštské zboží:
Tatce s tvrzí, Vrbčany, Břežany a Milčice.²⁾

Hrusice.

1352 Hrussycz, 21 gr.

Panství i podací pánů z Dubé, po rozdělení kol r. 1361
obojí příslušné k hradu Zlenickému; viz Ondřejov. Zachoval
se zde ozdobný rom. portálek.

R. 1359 Ondřej z Dubé = Václav, po † Václava;

R. 1383 „ „ (syn hořejšího) = Petr, po †
Václava;

R. 1394 „ „ na Zlenicích = Jakub, po
† Petra;

R. 1409 zmín. o plebánu Jakubovi, — viz níže.

R. 1415. koupil panství Zlenické Kuneš z Konojed, —
viz Ondřejov.

R. 1434 Markvard a Jan ze Zlenic, jinak z Konojed
= Zikmund, po † Havla;

† 1371 plebán Václav vyměňuje s Mikulášem z Myšlína
dva poplatné lány v Hlavačově za jiné dva v Mirošovi-
vicích,³⁾

† 1378 plebán Václav drží vikáře, a má tyto obroční
příjmy; 5 kop úroku od poplatných lidí (kteří úrok místo
vrchnosti platili plebánovi), zádušní popluží, ssutého desátku
300 měř, a z jednoho panského popluží má plný desátek,
jenž se mu na poli v kopách vykazuje, a 1 lán lesa,⁴⁾

† 1409 plebán Jakub; Ctibor ze Soběšovic přijal
jakýchsi 10 kop kostelu odkázaných a zavázal se, že z nich
bude platit 1 kopu úroku, a sice že úrok ten klášti bude
v Benešově.⁵⁾

¹⁾ Regesta III. 273.

²⁾ Tamf. III. 482.

³⁾ Lib. Er. I. 85.

⁴⁾ Soud. Ak. I. 218.

⁵⁾ Lib. Er. VIII. K. 6.

Lstiboř.

1352 Lstyborz, 21 gr.

Podací držitelů vladického zboží zdejšího, jež bylo již r. 1358 rozděleno, část patřila vladkám Lstibořským, část pánům Klučovským.¹⁾

R. 1358 pán Klučovský; Ctibor a Závíš ze Lstiboře = Tomáš, po † Ondřeje;

R. 1364 patroni se nemohli srovnati, potvrzen Jan;

R. 1379 zmín. o plebánu Janu;²⁾

R. 1406 Jan z Klučova; — Petr ze Lstibořic, sídlící v Horoušanech (měl Horoušany v zápisním nájmu od kláštera Zderazského) = Matěj, po † Jana.

R. 1410 zmín. o plebánu Matějovi; viz dole,

R. 1412 Václav, klient ze Lstiboře = Petr, po † N.

R. 1419 Mikoláš z Jemniště, sídlem na Klučově = Zdeněk po † Petra;

† 1408 pře o desátky, jaž měl Jan z Klučova z dvoru klučovského odváděti na vydržování vikáře; generální vikář rozhodnul, že klučovský místo onoho desátku má postoupiti plebánu 3 kopy úroku z jednoho jeho kmeta, Jakuba Nováka, ve Lstiboři, a plebán že má držeti vikáře.³⁾

† 1410 pře mezi plebánem Matějem a Kunšem vladkou ze Lstiboře o desátky z panského dvora ve Lstiboři; rozhodčí: Přistoupimský plebán Bohuta a Bylanský Mikoláš usoudili, aby z tohoto dvoru bylo ročně odváděno 12 korců obilí.⁴⁾

Krutý.

1352 Kruch, 18 gr.; 1367 Kruth; 1369 Hruch; 1385 Kruth.

(R. 1228 rytíř Přibyslav věnoval klášteru Lubenskému ve Slezsku Radlice, „Cruzci“ a Přestavky).⁵⁾

¹⁾ R. 1415 po † Petra ze Lstiboře pozůstalo: „dvůr poplužní s 2 kopami úroku ... kostelní podací“ DD. XV. fol. 320. — Jiný zápis o tomtéž „... po † Petra ze „Lstiboře“ 1415 pozůstalost: dvůr poplužní o 2 poplužích s úrokem ... s polovicí podacího kostel.“ — Nováček, Danationes regis Venceslai 95. R. 1409 Zdeněk z Lipče převádí věno manželčino: 7 kop úroku, jež bylo zajištěno na dvoře v Poříčanech, majetku Jana z Klučova, na majetek téhož Klučovského ve Lstiboři, totiž dvory kmeci s úrokem, tedy bez popl. dvoru. — Pozůst. D. Z. II. 63.

²⁾ Soud. Akt. I. 326.

³⁾ Lib. Er. IX. B. 5.

⁴⁾ Tamt. XIII. S. 8.

⁵⁾ Regesta I. 340.

Od neznámé doby majetek kláštera Sázavského, jenž zde měl též podací.

1367 plebán Mikoláš (Rejstř. Desát. 50.)

1400 opat Sázavský = Proček (děkan Litoměřický) ss. Mikolášem;

1402 „ „ = Petr, (ze Svrkyně) ss. Prokopem.

Rataje.

1352 Ratay, 18 gr.

R. 1295 bylo Hroznatovi z Rataj a Úžic (přivrženci Závíše z Falkenštejna) skonfiskováno, — po pádu Závíšovu, a k biskupství přičteno: Hradiště, Kozojedy, Malovidy, Ježovice, v Ledci mlýn, Chrastrná, Habřina, Na smrku.¹⁾ Odchylně poněkud ličí to jiná listina z r. 1295: král Václav II. skonfiskoval zboží Heřmana, syna Hroznaty: Rataje, místo trhové. Mirošovice, Smilovice, půl vsi Úžic, a v Ledci mlýn.²⁾ Bylo tedy Ratajsko skonfiskováno na dvakrát, otcí a synu. Podací měli majitelé zdejšího panství, totiž po biskupech, pokud známo, páni z Lipého a po nich Pirkštejnové.

1343 plebán Jakub; Bertold z Lipého věnuje kostelu sv. Mikoláše mlýn „Korečník“ na potoce.³⁾

1349 plebán Děpold; Čeněk z Lipého osvobozuje poddané kostelní ode všech povinností k vrchnosti, tak že plebán má nad nimi plné panství se všemi příjmy, pokutami a berní.⁴⁾

1367 Jaklín (Rejstř. Desát. 50.)

1369 Jan Ptáček z Pirkštejna = Vintíř, po † Jakuba;

1378 „ „ „ = Přeč, po † Vintíře;

1385 zmín. o plebánu Mikoláši (Lib. Er. XIII. 9.)

1395 Jindřich z Lipého, poručník ml. Pirkštejna = Petr, po † Mikoláše;

¹⁾ Regesta II. 1196.

²⁾ Tamt. II. 727.

³⁾ Tamt. IV. 501.

⁴⁾ Lib. Err. IX., B. 6.

1411 Hanuš z Lipého, poručník = Theodorik, benediktin Sázavský po † Petra;

1416 Jan Ptáček z Pirkštejna = Martin, po † ?

† 1371 Poněvadž plebán „sotva může držeti vikáře“, věnuje Jan z Pirkštejna plebánu Vintířovi a nástupcům úrok z jednoho lánu v Ježovicích, „vsi naší“; za to má plebán udržovati lampu v kostele sv. Mikoláše; přidává ještě nivu u kostela dolejšího pro pohodlnější sídlo plebánovo.¹⁾

Byly zde tedy dva kostely; plebán sídlil u kostela dolejšího.

Tismice.

1352 Tysmycz, 10 gr.

Kostel jest starobylá rom. basilika, mimo pozdější změny, na př. nahrazení plochého dřevěného stropu klenbou, v podstatě původní, pro archeologa vzácná památka; již daleko široko rovno není.

Podací měli domácí páni sídlící na tvrzi zdejší.

1362 Hájek, rytíř z Tismic = Václav (oltářník u sv. Filipa a Jakuba) ss. Hynkem;

1403 plebán Václav, děkan Kouřimský.²⁾

1414 Jan Vrbík z Tismic (jiný rod) = Martin, po † Václava;

† 1405 Mikuláš Vrbík z Tismic věnuje kostelu 7 kop ze vsi Mrzek, až obdrží svolení královo, a plné desátky paterého zrna. pšenice, ječmene, žita, ovsa a hrachu z 2 pluží (panského dvora) v Tismicích, z něhož dříve pouze 2 kopy úroku vycházelo, jež nyní přestanou; za to má plebán držeti druhého vikáře, mimo onoho, jenž od starodávna zde byl.³⁾

Aldašín.

1352 Vdassin, 9 gr., 1399 Vdassim.

Panství i podací pánů Kosteckých.

Dle autentiky nalezené r. 1729, byl r. 1402 dne 21. dubna

¹⁾ Lib. Er. IX. B. 6.

²⁾ Soud. Ak. IV. 301.

³⁾ Lib. Er. VII. C. 3.

od biskupa Naratenského posvěcen oltář a kostel s titulem sv. Jiří.¹⁾ Byla to již druhá stavba.

1360 Hron a bratří (z Náchoda) na Kostelci = Jakub (z Beřic) ss. Duchkem;

1367 plebán Jakeš; (Rejstř. Desát. 50)

Již r. 1380 měl na panství Kostecké nějaké právo Půta z Častolovic, (viz Kostelec) a tudíž také na podacím právu Údašinském.

1380—1381 nastala pře: Kostecký presentoval Řehoře a Půta Petra; Řehoř byl potvrzen, ale Petr, kandidát Půtův, dokázal, že Řehoř potvrzení vyloudil, poněvadž pře měla odpočívat, až do příchodu Půty, „patrona kostela Údašinského.“

1381 arcibiskup potvrzení Řehořovo odvolal, ale pře mezi Řehořem a Havlem, druhým chráněncem Půtovým trvala dále.²⁾

Kdo konečně zvítězil, známo není.

Později byl Údašín s 1 manem a kostelním podacím, a Bohumil a Lhořa—Cukmantl od Kostelce odtrženy a k panství Zlenickému připojeny.³⁾

1398 plebán Václav Abakuk; viz dole.

1409 Ondřej z Dubé na Zlenicích = Velik (z Velenky) ss. Václavem;

1409 " " " " = Jan, po res. Velika;

Po Ondřeji z Dubé kol r. 1412 uchvátil panství Zlenické Půta z Častolovic a prodal je r. 1415 Kunšovi z Konojed; (viz Ondřejov)

1413 Půta z Častolovic = Jan (z Kostelce n/Lesy) ss. Janem;

† 1398 plebán Václav Abakuk doznává, že mu jakýsi Petr podle smlouvy postoupil 2 lány u svého dvora v Bohumili⁴⁾; nejasné.

¹⁾ Památky V. 353.

²⁾ Soud. Ak. II. 16, 40, 86 . . . .

³⁾ Tofo odtržení nebylo as úplně právní; kol r. 1419 Jan z Kostelce (nový pán po Náchodských) hájí Cukmantl č. Lhořu, Bohumil, Údašín, les Běluchov a Kobyli pole, s podacím v Údašíně naproti Kunšovi ze Zlenic, uchvatiteli tohoto zboží (Nováček, Donatians regis Venceslai, I. 119.)

⁴⁾ Lib. Er. XII., J. 16.

Podveky.

1352 Podvek, 12 gr., 1384 Podyevek, 1399 Podivek,
1405 Podyevek.

Podací majitelů zdejšího vladectví, jež bylo již r. 1358 rozparcelováno.

1358 Martin, Diviš a paní Jana či Jerna = Jan, po † Jakuba;

1370 Diviš a Příbyk; — Markvard a jeho matka (as hořejší Jerna) — Martin, = Václav, po res. Jana;

1374 Markvard — (syn oné Jerny); — Marquard ze Zbizub; — (místo hořejšího Martina) Diviš a Příbyk = Jan, po roz. Václava;

1394 Vojslav, Diviš a Markvard z Podvek = Bohuslav, po † Jakuba;

1414 Markvard, Hereš a Jan z Podvek = Vavřinec (z Úžic) ss. Bohuslavem;

1419 Bartoš ze Soběšina (nový, cizí) Jan a Markvard z Podvek = Adam, po resig. Vavřince.

Žabonosy.

1352 Zabonoss, 30 gr.

Stopy stavby rom.; rom. portálek a rom. sloupek, jenž podpírá emporu.

Podací držitelů zdejšího vladectví.

1357 Bohuněk a Petr, bratři ze Žabonos = Matěj, po res. Antonína;

1380 bratři z Jenštejna = Theodorik, po † Matěje;

1392 plebán Jan — viz níže;

1409 Jan Pišek z Hradenína (koupil) = Jan, po † Jana;

† 1392 praví Pavel z Jenštejna, že, když byl majitelem vsi Žabonos, vysadil poplatným lidem 3 svobodné lány dvora zdejšího, z nichž odváděny byly desátky plné; po vysazení však pouze selské; za náhradu dává kostelu 1/2 lánu a rybník; plebán Jan; svědek Hanek, plebán v „planas“.¹⁾

¹⁾ Lib. Er. XII. F. 17.

Plaňany.

1352 Planass (starý lokál) 30 gr., 1399 Planyass.

Stavba rom. — Podací zdejšího vladectví.

1359 Čeněk z Lipí; — Hron (z Kostelce n/Lesy) = Pavel (ze Zlíva) ss. Matoušem;

1360 Hynek (= Hron) z Kostelce = Mikuláš, (z Robče) ss. Pavlem;

Později drželi Plaňany páni z Jenštejna a potom měšťan pražský Nyderthán.

1378 zmín. o plebánu Mikuláši;¹⁾

1382 plebán Hanek;²⁾

1392 plebán Hanek; Pavel a Václav, bratři z Jenštejna, praví, že ves Plaňany zdělili po otci Pavlovi, a že od nich ji nabyli měšťan pražský Heřman z Nydertheinu; a že otec jejich pod právo zákupní rozdělil 14 lánů svobodných (t. j. panských); před zákupem vycházely z polovice těchto lánů desátky plné, z druhé pouze obyčejné, totiž 8 kop čtverého zrna, nyní po zákupu vycházely ze všech 14 lánů desátky pouze selské, totiž z každého lánu po 1 měřici pšenice, žita, ječmene a ovsa; náhradou dávají kostelu 8 kop a 7 gr. úroku ze vsi Blyna.³⁾

Konojedy.

1352 Konojed, 18 gr.

Komu patřilo podací, nelze zjistiti, jen tolik z dolejších podáváníí je zřejmo, že měly Konojedy několik pánů: jedním byl r. 1415 Kuneš z Konojed (viz Ondřejov), ten však podílu na podacím neměl; zbývají ještě alespoň dva, kteří měli hlas podací, ale není zjištěno, kde sídleli, snad jeden na Hačkách a druhý na Hradci pod Strímelicemi.

1375 plebán Jakub; (viz dole).

1386 a) Václav, kožešník Pražský (na Hačkách?) = Šimon, po † Jakuba;

b) Jan Strímelička (na Hradcích?) viz dole u Strímelic kol r. 1396 = Mikoláš;

Mikoláš ustoupil a potvrzen byl Šimon.⁴⁾

¹⁾ Soud. Akt. I. 316.

²⁾ Tamt. II. 152.

³⁾ Lib. Er. IV. 379.

⁴⁾ Soud. Ak. II. 355.

1392 zmín. o plebánu Hanekovi;¹⁾

1401 Mikoláš Vrbík z Tismic = Mikoláš (oltářník u sv. Barbory u Hoře) ss. Janem;

1415 týž = Havel (kapl. ve Zbraslavicích) ss. Mikolášem.

† 1375 pře o desátky mezi plebánem Jakubem a osadníky Nučickými; rozhodčí Jan, plebán v Olešce.²⁾

Střimelice Kostelní.

1352 Strzymelicz, 21 gr., — 1405 Strzemelicz.

(Kostel titulu sv. Martina — viz kapli v Hradových Střimelicích.)

1320 jmenují se Hradové Střimelice „Střimelice, kde není kostela“; v druhých, horních Střimelicích již kostel byl.³⁾

Podací měli držitelé zdejší vsi.

1359 Procek, řeč Kolovrat, panoše ze Střimelic = Šimon, po † Frenclina;

1401 Hroch, panoše ze Střimelic = Zdislav (z Libče) ss. Šimonem; (r. 1411 děje se zmínka o Janu ze Střimelic dolejších, hradových, a Václavu ze Střimelic hořejších, kostelních⁴⁾

1418 zmín. o plebánu Zdislavovi; (Lib. Conf. IX. 276)

† 1396 jedna kopa úroku kostelního převedena ze vsi „Črčan“ na lidi Jana ze Střimelic, dolejších v Hradci;⁵⁾

† 1412 Jan ze Střimelic dolejších prodal kostelu mlýn.⁶⁾

Nadané kaplanství.

1413 Jan ze Střimelic dolejších presentoval na stále kaplanství ve farním kostele.

Chocerady.

1352 Chocerad, 12 gr., 1369 Chotyerad.

Podle podávání z r. 1356 měli tehdy podací právo několik držitelů Chocerad a vladykové z Vesce.⁷⁾

¹⁾ Soud. Ak. II. 355.

²⁾ Tamf. I. 128.

³⁾ Regesta III. 270.

⁴⁾ Pozůstat. Desk. Zemsk. II. 84.

⁵⁾ Lib. Er. XII. H. 16.

⁶⁾ Tamf. VIII. R. 7.

⁷⁾ Podle zápisů z r. 1373, 1382, 1385, 1391 měli Vesečtí: Bahnov, Čekov, Lhoňa, Vlkov, Bělčice, Žabonosy, Vesec; v Choceradech neměli podle těchto zápisů ničeho, takže se zdá, že jejich hlas podacího v Choceradech příslušel reálně k Vesci, ač se o něm v těchto zápisech zmínka neděje. (Pozůst. D. Z. I. 442, 473, 504).

1356 Odolen z Drachova; Jan a Čejch, bratři „z Choděrad“; — Procek z Vesce = Ctibor, po † Vítka;

Brzy na to objevují se místo onoho Jana a Čejcha: Rus a Chval „z Hrádku“; míněn jest hrádek Čejchanov, předchůdce nynějšího Hrádku Komorního; patrně Čejch, r. 1356 jmenovaný se z Chocerad vystěhoval, vystaviv si hrádek Čejchanov.

1380 Hrdibor z Drachova; — Rus z Hrádku; — Chval (Havel?) z Hrádku; — Mikoláš z Vesce; — Ondřej z Dubé¹⁾ = Valentin, po † Ctibora.

Před r. 1403 panoval na Čejchanově pověstný loupežník Zůl z Ostředka, jenž byl kol r. 1403 jat a popraven, a jeho loupežnické doupě, Čejchanov, rozmeteno; majetek jeho byl pro král. komoru zkonfiskován.

1404 Král = Mikoláš, po res. Valentina.

Při král. komoře Čejchanov dlouho nezůstal, nabyli ho výprosníci, jimž král dovolil, aby si nedaleko zbořeného Čejchanova vystavěli hrádek nový, — nynější Komorní Hrádek.²⁾

1415 Racek z Dvojic, purkrab Pražský (po Šrankovi?) = Blažej (z Košic) ss. Mikolášem;

1418 Mikoláš Šrank (po druhé majitelem?); Mikoláš z Reblíc; — Anna, vdova po † Rackovi Kekule = Jan, po † Dominika.

† 1390 Mikoláš, klient z Vesce a manželka jeho Marketa věnují kostelu Panny Marie 80 gr. úroku z 1 lánu pole u Vlkova s vědomím patronů.³⁾

† 1407 Marketa z Vesce, vdova po Mikoláši z Moravec, jinak z Vesce, věnuje kostelu 1 kopy úroku na jednom človeku ve Vesci, a 1 lán pole ve Vlkavě.⁴⁾

Dobřichov.

1352 Dobrzchov, 48 gr., 1367 Dobrzechov.

Původní kostelík, nyní sakristie, jest stavba rom.; býval pevností čili kostelcem. Panství i podací Poděbradské.⁵⁾

¹⁾ K Dubé patřila v Choceradech krčma.

²⁾ R. 1406 král Václav dává svým milcům Mikuláši Šrankovi a Martinu ze Soutic zboží někdy Zúlovo: „... kopec, na němž byl druhy hrádek, řeč, Čajchanov, jež jsme kázali rozbořiti, se 4 poplužními, s lesy; Sedlec, pustou ves, ležící bezprostředně před kopcem řečeného hradu, Vráž, ves pustou, Chotierady ves celou s podacím kostelním a řekou Sánavou a 2 mlýny a ves Lhoňa,“ Teige, Arch. Č. XXVI. 88.

³⁾ Lib. Er. IV. 331.

⁴⁾ Tamf. V. 537.

⁵⁾ 1345 patřily k Poděbradům: Žitomiř, Dobřichov, Pečky, Chrásť, Veleň (Velim), Sadska, Hradiště, Pišty, Zvěřínec, Zdebudice (nyní zašlé),

1354 Boček z Kunštátu = Radislav, po † Petra;

1367 plebán Radislav; (Rejstř. Desát. 50.)

1391 Erhard ze Skály, jinak z Kunštátu, opatrovník zboží Bočka z Poděbrad = Jan, po † Petra.

† r. 1396 pře mezi plebánem Janem a rychtářem o desátky ze dvora o 3 poplužích ve Vel. Cerhenicích; rozhodčí Boček z Kunštátu a probošt ze Šadsky rozhodli, že z tohoto dvoru má ročně odváděno býti po 1 voze pšenice, žita a ovsu, a že má na každém voze býti deset padesátek snopů, zvaných „mandele“ (mandelones).¹⁾

Beřice.

1352 Berzyez, 13 gr.

O podací se dělili držitelé Beřic a Rašovic.

1360 Sudivoj, (vedle psán „z Rašovic“) a Oto (vedle z Beřic) = Duchek (z Udašina) ss. Jakubem;

1361 Sudivoj z Rašovic; Otík z Beřic = Martin, po † Duchka;

1377 Myslibor z Beřic; Ahník z Čestína Kostela (místo Rašovského²⁾) = Václav (ze Žišova) ss. Martinem; (r. 1401 držel Beřice Albert Kolovrat ze Zruče, viz dole);

1409 zmínka o plebánu Petrovi (viz Žišov);

1413 Petr z Beřic — Jan ze „Sohušic“ (?) = Václav, po † Petra;

1415 zmín. o plebánu Janovi;³⁾

† 1401 Albert Kolovrat ze Zruče, „nyní majitel a dědic zboží v Beřicích“ věnuje kostelu $\frac{1}{2}$ lánu za souhlasu bratra Jana ze Zruče a Buška ze Žišova.⁴⁾

Žišov.

1352 Zyssov, 9 gr.

Podací zdejších vladyk, později 2 hlasy ke 2 zdejším dvorům.

Polabec, Kluky, Sokolčí, Osek, Zboží, Poděbrady, Kouty, Pátek, Chotěvice, Střížkov(?), Victostrach(?), Balvin, Nový dvůr(?). Reges. IV. 639.

¹⁾ Lib. Er. XII. H. 15.

²⁾ V Rašovicích byl nadán oltář v Čestíně, viz tam v dekanátě Štěpánov. R. 1412 dědictví po † Zbynkovi z Čestína; v Rašovicích, Velké a Malé Lhotě; Danationes regis Venceslai v Arch. Zem. p. 77.

³⁾ Hájí před DD. dědictví v Kamenné Lhotě pro Zdeňka z Kamenné Lhoty; DD. XV. F. 255.

⁴⁾ Lib. Er. V. 676.

1364 Chovaťa a Jaroš ze Žišova; — Ješek a Chotek z Chmeliště (jenž měl něco v Žišově¹⁾) = Václav, po † Jana;

1374 Ješek, Bušek a Heřman ze Žišova = Martin (z Beřic) ss. Václavem.

1397 Jan a Bušek, bratři = Václav po † Martina;

1400 „ „ = Petr (z Michalovic) ss. Václavem;

1401 „ „ = Matěj (z Hodkova) ss. Janem?

1402 „ „ = Martin (ze Sempnic) ss. Matějem;

1406 Bušek a Vaněk ze Žišova = Jan (kanovník Karlštejn.) ss. Martinem;

1409 Prokop a Vaněk „ = Petr (mansionář Praž.) „ ss. Janem;

1409 „ „ „ „ = Mauric, po res. Petra;

1410 „ „ „ „ = Václav, (mansion.) ss. ?

1416 „ „ „ „ = Přeck, po res. Václava.

Kaplanství.

R. 1408 jest zde fundované kaplanství příruční, nadané jistými příjmy a úroky; patron Prokop ze Žišova věnuje kostelu 1 kopy úroku na 1 člověku v Chmelišti, a jakési borky a luka; farář za to slíbil, že nebude kaplanu ve vykonávání služeb B. překážeti a že mu poskytne ornát, kalich a j.²⁾

† 1400 pře o desátky mezi patrony Prokopem a Vaňkem z jedné, a plebánem Janem z druhé strany; ze $3\frac{1}{2}$ lánů ve Lhotě, jež jsou nyní pustý; rozhodnuto — znalec plebán Petr z Beřic, aby nyní místo onoho desátku plebán užíval $\frac{1}{4}$ lánu ve Lhotě, a až budou ony lány opět vzdělány, aby z každého vycházelo 2 korce žita a 1 korec ovsu.³⁾

Kostelec nad Černými lesy.

1352 Kostelec, 9 gr., 1405 pauper.

Až do polovice 14. století jmenovalo se území zdejší „Černý les“ (v listinách „Nigra silva“), což se částečně po dnes zachovalo v názvu „Kostelec nad Černými lesy“. Když

¹⁾ Před r. 1412 bylo Chmeliště ve spojení s 1 dvorem v Žišově; r. 1412 zaručen dluh pro Prokopa ze Žišova, Hroznaťu z Černého Bláta a Rudolfa ze Žišova na majetku, v Žišově na dvoru poplužním a dvořích kmečích, v Topoli, dvoru kmečím a Chmelišti dvoru kmečím. (DD. XX. 248.)

²⁾ Lib. Er. E. 7.

³⁾ Tamf. VIII. K. 7.

okolní, níže položené území, zvláště na straně kourimské a česko-brodské již dávno bylo majetkem soukromým, ač manským, zbyla vysočina „Černý les“ koruně, jako se to stalo i jinde; ale kolem r. 1340 přestal býti „Černý les“ majetkem korunním, když ho král Jan, ale jen z části, postoupil Ješkovi z Náchoda za panství Náchodské.¹⁾ Nebyla to však obyčejná, přátelská směna, jelikož měla příchuť pokuty za nějaké neznámé provinění Ješkovo, jemuž král panství Náchodské odňal; „Černý les“ mu postoupil spíše z milosti. Neboť v listině z r. kolem 1344 praví král Jan, že Ješkovi z Náchoda náhradou za jeho hrad (Náchod) „jež jsme mu, ne bez příčiny odňali“, postupuje „z našeho Černého lesa“ s příjmy královskými tolik, kolik se slušelo (tedy nikoliv celý Černý les).²⁾

O rozsahu panství Kosteleckého poučuje nás listina z r. 1358 když Ješek z Náchoda podává je Karlu IV. v ušlechtilé manství, vytištěná ale velmi nesprávně u Balbina (Miscell. VIII. 151.). Tehdy obsahovalo: hrad a ves Kostelec v Černém lese, Svrabov, Brník („Byrnyk“), Cukmantl, „Senelsola“ (chybně, snad „Cukmantl, sive Lhoťa“), Bohumil, „Vyczlancicze“ (= Vyslovice, Vyžlovka), Jevany, Pěnčice, Udašín, lesníky v Udoslavičíně (chybně a nesrozumitelně, — v okolí děje se jinde zmínka o neznámé osadě Slavice), Voděřady a „Libeczic“ (nesrozumitelně), černý les a les řeč. „Bělusy“ (opět nesrozumitelně, buď černé lesy a bílé lesy, anebo spíše les Běluhov za Nučicemi, o němž se později jako o příslušnosti ku Kostelci zmínka děje) s podacím kostelním v Kostelci a v Udašíně, a s „Kobylím polem“ (u Balbina: cum campo equitiorum dieto „Kopole“).

Za vlády Náchodských se panství menšilo; r. 1360 prodal Ješek klášteru Skalickému (viz tam) les „Kozí hřbet“ i s „Kobylfelftem“, — mezi Kozojedy, Dolánkami a Štilicemi; a brzy na to byly od Kostelce odtrženy a k Zlenicím připojeny Bohumil, Cukmantl a část Udašína.

Kostel byl ohražen, jak název „Kostelec“ a zbytky opevnění kolem nynější zámecké kaple dosvědčují; stál tedy

¹⁾ r. 1336 nebyl Náchod již při koruně, — viz Náchod; pánům z Náchoda byl tedy někdy před r. 1336 vzat.

²⁾ . . . nos Joanes . . . quod dum Ješkoni de Náchod in recompensam castri sui (Náchod) et bonorum . . . quae sibi non sine causa abstulimes . . . sibi de Silua nostra Nigra cum proventibus regis in tanto quantofieri decuit, duximus providendum Tadra, Summa Gerhardi, p. 394.

již, když zde hradu ještě nebylo, tedy když panství patřilo koruně; hrádek vystavěl si bez pochyby teprv první soukromý majitel, Ješek z Náchoda; kde byl hrad, tam kostel neopevňovali.

Podací měli držitelé panství Kosteleckého.

1359 Hynek a bratři z Kostelce = František, (z Hořovic) ss. Benešem;

1360 plebán Oldřich (Rejstř. Desát. 50.)

Později měl podací právo na panství (jako věřitel?) Půta z Častolovic.

1380 Půta z Častolovic; — Oldřich z Kostelce, = Mikoláš, po † Oldřicha;

1392 titěž = Jan, po res. Mikoláše,

1413 Jan z Náchoda na Kostelci = Jan (z Udašína) ss. Janem, (r. 1415 prodali Jan z Náchoda a Kostelce, a Jan z Klučova Janu ze Smržova, purkrabímu na Bělé (a lesmistru král. praví se o něm r. 1417) v Kostelci hrad celý a ves, Svrabov, Pěnčice, Vyslovice, Jevany, Brník za 1500 kop.¹⁾ Panství bylo tedy mnohem menší než r. 1358.)

Janovice Uhlířské.

1352 Janovicz, 12 gr.

Janovice měly ve 14. století 2 pány: díl s tvrzí, dvorem a podacím drželi páni na Šternberce²⁾, druhý díl měl jiného pána, jenž však neměl hlasu na právu podacím.

1359 Jaroslav ze Šternberka = Přeč, po † Slávka;

1367 plebán Přeč (Rejstř. Desát. 50.)

1390 Albrecht a Markvard ze Šternberka = Adam (z Michnijova) ss. Haškem;

1409 plebán Adam, znalec v záležitostech Žišovské (Lib. Er. VIII.)

¹⁾ Archiv Č. III. 485.

²⁾ R. 1407 Anežka z Janovic, poháněna Albertem z Konopiště, má zajištěné věno na Janovicích, tvrzí, dvoře poplužním a j. (Archiv Č. IV. 536). Když r. 1421 Perchta, vdova po † Petru ze Šternberka, přistoupila k straně husitské, slíbují podle své paní se zachováti purkrabí na Šternberce a Konopišti, a purkmistři a všecka obec měst Benešova, Divišova „a díl“ toho panství Šternberského a Konopištěského v Janovicích. (Arch. Č. I. 149.)

Drahobudice.

1352 Drahobudicz, 21 gr.

Podací probošta Boleslavského na panství k Hrádku nad Poděusy příslušném. (R. 1338 prodal probošt Bernard něco ve Všelisech a stržené peníze obrátil na zlepšení proboštského zboží v Poděusích, v Drahobudicích a Hačkách [nynější Hatě?]¹⁾ V Drahobudicích byl nápravnický dvůr, jehož majitel byl službou k proboštsví zavázán; r. 1377 stvrdil Probošt Petr Bohunkovi z Hvozlic, řečenému Kozlík držení nápravnického dvora v Drahobudicích, jmenovitě se Strankou; nápravník má však povinnost vypraviti služebníka s kuší, aby probošta doprovázel, kdykoliv z hrádku Poděús na panství proboštské přijde.²⁾

1354 probošt Boleslavský = Matěj (z Chotouně)
ss. Mikolášem;

1375 " " = Mikoláš (z Kryr) ss.
Jindřichem;

1379 plebán Mikoláš přesazen do Sušice (Lib. Conf. IV. 137.)

1399 zmín. o plebánu Filipovi; (Rejstř. Desát. 50.)

1402 resignoval plebán Jan z Nového města, a providován Jan Vlasák;³⁾

1403 plebán Jan Vlasák byl providován na kanonikát Boleslavský; až ho obdrží, má na kostel Drahobudický resignovati;⁴⁾

1404 probošt = Velik, (oltářník v Českém Brodě) ss. Janem;

† 1414 Aleš z Jelčan věnuje kostelu 1 kopu úroku, plebán Velik.⁵⁾

Oužice.

1352 Uzycz, 24 gr.

Až do r. 1291 patřila krajina Úžicko-Ratajská Hroznatovi „z Rataj“, jinak „z Hussicz“. Podle pozdějšího stavu roz-

¹⁾ Regesta IV. 220.

²⁾ Lib. Er. II. 140.

³⁾ Krofta, Monum. Vatic. V. p. 1134.

⁴⁾ Krofta, tamtéž str. 1179.

⁵⁾ Lib. Er. X. G. 6.

dělil Hroznata foto panství před konfiskací jeho jmění na 2 díly, Ratajský a Úžický, a sice tak, že polovice Úžic připadla k Ratajům (viz Rataje).

Tím povstalo dvoji panství: Ratajské a Úžické; později řečené Talmberské, když si pán hrad Talmberk vystavěl. Jelikož pánu Ratajskému patřilo v Úžicích nejen půl vsi, nýbrž i díl podacího, zdá se nasvědčovati tomu, že onomu dělení kol r. 1291 podlehl i podací, že tedy již tehdy kostel zde byl.

1367 plebán Jan; (Rejstř. Desát. 50.)

1377 Jan Ptáček z Rataj = Tomáš, po † Jana;

1404 Ondřej, presentovaný Divišem z Talmberka ustoupil od svého práva, patrně ve prospěch kandidáta druhého patrona.¹⁾

1414 Diviš z Talmberka = Bohuslav (z Podvek)
ss. Vavřincem,

1417 Oldřich " = Matěj, benediktin Sázavský, po † Bohuslava.

Vikář.

1373 generální vikář Boreš nařizuje nájemci obroči Michaelovi, aby držel vikáře.²⁾

Mukařov.

1352 Mukarzov, 15 gr.

Panství i podací držitelů hradu Tehova.

Následující podávání kostela ukazuje držitelé panství Tehovského.

1367 plebán Franěk; (Rejstř. Desát. 50.)

1372 Petr z Klučova a synové = Držek (z Nehvizd) po † Fraňkova;

1394 Purkard z Janovic, purkrabí Pražský = Zdeněk, po † Držka;

1397 plebán Zdeněk; (Soud. ak. III. 256)

1398 Prokop, markrabí morav. jménem královým = Matěj (z Týna v Praze) ss. Václavem;

1402 a) poručníci sirotků † Rynarda, měšťana Praž. = Jan Hus z Boru po † Matěje,

b) poruč. sirot. † Purkarda z Janovic = Haška,

¹⁾ Soudní Ak. IV. 336.

²⁾ Soud. Ak. I. 51.

c) Boček z Kunštátu, jenž se považoval též za poručníka = Pavla.

Potvrzen byl Jan Hus z Boru, (nikoliv z Husince).

1407 postoupil opat Karlovský Prokopu Čtrovi, Pražskému měšťanu, klášterní vsi Bášť, Čakovice a Práč, a obdržel výměnou od Čotra: Tehov, hrad, ves, dvůr poplužní, dvory kmecí, Vojkov, Tehovec, Svojetice, Mukařov, Žernovice, Lunyevice, Klokočná, Menčice, Všestary, vsi celé, ve Svošovicích 1 kmecí dvůr, ... s lukami, lesy ... podacími kostel.¹⁾

1409 opat Karlovský = Petr (oltářník u sv. Havla v Praze) ss. Janem,

† 1398 Václav, klient z Pobibuk(?) věnuje 1/2 kopy úroku z Pobibuk na zádušní pobožnost za † Marketu, dceru Závíše z Pacova.²⁾

† 1393 Přeč ze Sedlištěk a Jaroslav z „Limuczek“ (? z Louňovic či z „Limuz“), klienti praví: „My příznáváme, že jsme najali dědinu, 2 lány kostelní na 3 leta se všema lukama, u borovice jedna, druhá podle sadu, s dvořištěm“; zmínka o rafajovi.³⁾

Kozojedy.

1352 Kozojed, 9 gr.

Pokud byl „Černý les“ majetkem korunním, povstalo v jeho okolí mnoho král. manství; když se pánem „Černého lesa“ stal Ješek z Náchoda, považoval posavadní král. many za své a chtěl je svému právu podrobiti. Ti se však odvolali ku králi Janu, jenž je z právomoci Ješkovy vyňal a za many král. prohlásil.⁴⁾ (Za Karla IV. „Chrásť, Dobrá voda, Lažany, Štilice, Slavič, Kozojedy, vsi pod Černým lesem“ manství ke koruně.⁵⁾

¹⁾ Pozůstatky D. Z. II. 54.

²⁾ Soud. Ak. III. 383.

³⁾ Lib. Er. XII. E. 6.

⁴⁾ Tadra: Summa Gerhardi, p. 395. „... volumus, quod omnes Napravones ipsius Silvae — Nigrae — in suo jure feudali, quod eis sicut et eorum progenitoribus ex nostra et olim divorum regum Bohemiae gratiosa concessione competebat ... detrimentum non patiantur ... Ješko, debitis sibi non contentus limitibus ipsos Napravones de jure suo feudali repulit per injuriam privando eos agris, frugibus, pecoribus ... ipsos Napravones de omni iurisdictione dicti Ješkonis duximus eximendos et nostrae juris dictioni regiae convertendos.“

⁵⁾ Čelakovský, Registr, s. 86.

1360 Lutold Hájek z Chrásť (vlastně z Tismic) byl po otci Bohunkovi z Tismic od Karla IV. investován na Chrásť, Dobrá voda(?) pod Černým lesem, Lažany, Štilice, Slavice(?), Kozojedy pod týmž Černým lesem.¹⁾ Patrony kostela Kozojedského byli majitelé tohoto manství.

Vynecháme-li pozdější změny — sklenutí kostela a s ním současné opěrací pilíře, rozšíření portálku a oken, objeví se nám stavba román. s mohutným zdivem a absidou.

1368 plebán Matěj; někdy před r. 1360 Bohunek, druhdy purkrabí Brodský (r. 1360 byl již mrtev, viz nahoře) patron této kaple sv. Martina, zrušil novým rybníkem cestu na zádušní pole a do lesa, v čemž jsem mu, praví r. 1368 plebán Matěj, nemohl zabrániti; aby mohla býti udělána nová cesta, vyměnil plebán Matěj r. 1368 nějaké pozemky s Lukášem, klientem z Kozojed. Znalci: Bohunek, plebán Brodský a děkan Kouřimský, Franěk, plebán Mukařovský.²⁾ Jednání toto bylo schváleno r. 1390., když je vyšetřili plebán Kostelecký a Mukařovský.

1374 Jan Rotlev, urběř v Kutné Hoře = Tomáš, po † Matěje;

1380 Bratři z Jenštejna = Bartoloměj, po † Tomáška;

1412 Vikěř z Myšlína = Prokop (ze Sedliště) ss. Bertlinem;

1415 Vikěř z Jenišovic = Jakub (oltářník Vyšehrad) ss. Prokopem.

Malejovice (Majlovice).

1352 Malejovicz, 24 gr.

Podací domácích vladyk.

1363 Markvarť, řeč. Soběšín, z Malejovice = Zdeněk, po † Matěje;

1378 plebán Zdeněk, (Soud. Ak. I. 266.)

¹⁾ Glasfey, s. 513. Mimo to bylo zde též manství Hvozdcí — nyní dvůr Hošť. k němuž patřila též ves Předhvozdi. Před r. 1465 připadlo na krále 400 kop na zboží manském v Hošci, tvrzí, dvoře poplužní, vsi celé, dvořích kmecích, v Předhvozdi, vsi celé. DD. XXIII. 293.

²⁾ Lib. Er. XII. C. 15.

1386 Markvart, klient z Malejovice = Vít (z Hrádku u Vlašimě) ss. Janem;

1390 „ týž = Petr (z Pohnání) ss. Vítem;

1396 Petr a Prokop ze Soběšina¹⁾ = Jan (z Luk) ss. Petrem;

† 1391 pře o desátky z role v Kochanově mezi plebánem zdejším Petrem a plebánem Janovským Adamem; rozhodnuto, aby Adam za zadržené desátky zaplatil Petrovi 15 kop, a na dále, aby ročně desátku platil 15 gr., a až bude role ty vzdělávatí, aby odváděl desátky obvyklé.²⁾ Dvorec tento byl tedy soukromým majetkem Adamovým ve farnosti Malejovské.

† 1402 plebán Jan; Příba, vdova po † Peškovi z Vesce u Rataj, věnuje kostelu $\frac{1}{2}$ lánu ve Vesce, mezi pozemky Beneše z Hroznic a Markvarda z Vesce, kmetů.³⁾

† 1414 plebán Jan; Jakub z Hroznic, kmet, prodal kostelu $\frac{1}{4}$ lánu pole mezi Kácovem a Ratajemi, vedle rolí Ptáčkových.⁴⁾

Oleška (Volešec).

1352 Olesska, 9 gr.

Když král Jan postoupil část Černého lesa Ješkovi z Náchoda, zůstal ostatek majetkem korunním, a byl spojen s Kostelcem n/Sáz., ale větší díl tohoto zbytku Karel IV. věnoval jinam; r. 1339 Karel, jako správce království, dává kapitule u Všech Svatých v Praze „z našeho vlastního majetku vsi Prussec (Prusice), Komorci a Voczerti (Vežerky)⁵⁾ a v listině Vatikánské (Monum. Vatic., opis v Zemském Archivu)“; král Jan schvaluje r. 1339, co Karel věnoval kapitule: Prussec, Voczerti a Komerci v „Černém lese.“

R. 1412 příslušely ku Kostelci n/Sáz., když Jan ze Smilkova v dluhu zastavuje zboží své manské: Kostelec n/Sáz., hrad, ves, . . . (Pecirady, Bukovany, Brodec, Poděhúsy), Oleška, ves celou s podacím kostel, (Karhanice), Voděrady ves celou, Krumlovice (Krymlv).⁶⁾

¹⁾ Při podávání olšáře v Česlíně r. 1413 jmenuje se Prokop, jinak Sobín, rytíř z Malejovic. Lib. Conf. IX, 84.

²⁾ Lib. Er. XII, D, 12.

³⁾ Tamt. V, 564.

⁴⁾ Tamt. X, C, 4.

⁵⁾ Regesta IV, 839.

⁶⁾ Dr. Nováček, Donationes regis Venceslai, 81, v Archivu Zemském.

Kostelec Sázav. byl však zastaven, nebo prodán; držitelé jeho poznáváme z následujícího podávání kostela v Olešce:

1357 Jakub, syn Frenclínův, notář zemský = Václav, (? Svatoslav) po res. Štěpána;

1358 Jakub z Kostelce = Hanuš, po † Svacha;

1386 Chval z Kostelce, řeč. Rzavý = Beneš po † Jana; (od dědiců Chvalových koupil Kostelec kol r. 1399 Filip Laut a od Lauta 1409 Jan Sádlo ze Smilkova.¹⁾

Mnichovice.

1352 Mnychovicz, 18 gr.

Panství i podací kláštera Sázavského; opat Silvestr (1134—1161) vystavěl ve vsi Mnichovicích basiliku ku cti sv. Michaela a všech nebeských mocností.²⁾

1338 plebán Maynuš;³⁾

1354 opat Sázav. = Jan (z Ježova) ss. Jindřichem;

1357 „ „ = Jan (od sv. Vavřince na Újezdě v Praze) ss. Janem;

1360 „ „ = Havel (z Malovar) ss. Janem;

1360 „ „ = Příbyk (z Noutonic) ss. Havlem;

1367 „ „ = Václav (od sv. Filipa a Jakuba v Praze) ss. Příbykem;

1374 „ „ = Janda (z Ledče) ss. Vavřincem;

1383 zmín. o plebánu Petrovi (viz dole);

1398 zmín. o plebánu Adamovi (Soud. Ak. III, 375);

1399 opat Sázav. = Ondřej (z Vladislavic) ss. Adamem;

1403 a 1406 zmín. o plebánu Mikoláši (Soud. Ak. IV, 298 a V, 65);

† 1383; Mikoláš Kolovrat z Myšlína věnuje kostelu nějaké pole mezi pozemky městečka a jeho; plebán Petr.⁴⁾

Vavřineč.

1352 Vavrzynecz 12 gr., 1399 Vavrzinicz

Podací kláštera Sázavského, ale o jiné jeho državě zde se v seznamu zboží klášterního zmínka neděje.

¹⁾ Archiv Č. I, 392; a III, 482.

²⁾ Pram. Děj. č. II, 259.

³⁾ Regesta IV, 238.

⁴⁾ Soud. Akta II, 224.

- 1359 opat Sázav. = Petr (z Lučic, v dekanátě Bydžov.)
ss. Velikem;
1365 ? = Jan (ze Semnic) ss. Petrem;
1399 zmín. o plebánu Janovi (Rejstř. Desát. 51);
1407 opat Sázav. = Klement (mansionář Pražský) ss.
Petrem;
1411 " " = Hanek (oltářník v Lípě) ss. Kle-
mentem;
1413 " " = Petr (oltářník Vyšehr.) ss. Hankem;
1416 " " = Příbyk, po † Jakuba;
1416 " " = Václav, po res. Příbyka;

† 1410 pře mezi plebánem Klementem a Konrádem z Církvice o desátky z 2 lánů; rozhodčí: Hynek, plebán Zásrnický, a Velik, plebán Drahozubický, rozhodli, aby z těchto gruntů odváděno bylo ročně 4¹/₂ míry žita, 4¹/₂ míry ovsu, 12 gr. úroku a něco vajec a několik sýrů.¹⁾

Ždánice.

1352 Zdanycz, 6 gr.

Položení kostela, dosti daleko od vsi, o samotě u zbytků lesů ve stráni nasvědčuje, že původní jeho povolání nebylo, aby byl kostelem osadním; pověst, že založili jej horníci, nabývá tím pravděpodobností, ovšem horníci-uhlíři, kteří na místě, kde les zakoupili a uhlí pálili, trvale se zdržovali; jejich zbožnost je nutná, aby si na svých pustých místech vystavěli svatyni, již obyčejně zasvětili sv. Janu na poušti; v ústech lidu se kostelík zdejší posud jmenuje „u sv. Jana na poušti“, ač nyní má titul sv. Havla.

Když přestal býti kostelem uhlířů, stal se farním, když jej byl majitel vsi Ždánic potřebným nadáním opatřil.

Před r. 1278 patřily Ždánice klášteru Sedleckému, ale Otakar II. mu je odňal, patrně proto, aby je připojil ku král. panství Kouřimskému, ale r. 1305 je král Václav klášteru vrátil.²⁾

R. 1358 prodal je klášter Sedlecký Theodorikovi, zakladateli kláštera Skalického, pro tento klášter.³⁾

Od té doby patřilo podací klášteru Skalickému.

¹⁾ Lib. Er. VIII. J. 4.

²⁾ Regesta II. 882.

³⁾ Dr. Nováček, Musejník 1890, str. 513.

- 1367 plebán Jan (Rejstř. Desát. 51);
1374 opat Skalický = Jan, po † Jakuba;
1407 " " = Jan, po res. Henslina.

Poříčany.

1352 Porzicz, 18 gr.

Podací příslušelo původně k domácímu vladyckému zboží, jež držel domácí rod „z Poříčan“; ale později je opanoval pán Klučovský.¹⁾

1352 plebán Perhard, současně oltářník v kostele Praž. (Rejstř. Desát. str. 7.);

- 1358 Petr z Klučova = Petr, po † Perharda;
Tento plebán Petr byl děkanem Kouřim., již 1380.²⁾
1398 Jan z Klučova = Mikoláš, po res. Petra;
1416 " " = Havel, po † Mikoláše.

Kaplanství.

1408 Jan, kaplan v Poříčanech (vedle Petra, plebána Konického, svědkem, když Velenecký plebán Ondřej pronajímá obroč.³⁾

Škvrňov.

1352 Skvrynyev, 18 gr. — 1367 Skvrynyev, 1405 Skvrnov.
Stavba rom.

Podací roztržštěné, vykonávali majitelé Škvrňova; o dolejším vladykovi ze Lhoty však nelze zjistiti, patřil-li jeho hlas k nějaké Lhotě, či měl-li také něco ve Škvrňově. V seznamu vsí kláštera Sázavského jmenuje se též Škvrňov, jenž mu ovšem patřil jen z části; již r. 1364 má opat podací hlas a r. 1378 koupil opat Petr za 200 kop „jakési zboží ve Škvrňově“.⁴⁾

1364 opat Sázav., — Jarek, Václav a Petr, panoši ze Škvrňova; Jan ze Lhoty = Mikoláš (ze Záhornic) ss. Pavlem;

1367 opat Sázav., — Jan ze Lhoty, — Jarek starší a Jarek ml. a Vaněk ze Škvrňova = Ostrova (z Brandýsa) ss. Mikolášem;

¹⁾ 1409 Zdeněk z Lipčic zajistil jméno manželčino, mimo jině, také 7 kop na dědictví Jana z Klučova v Poříčanech, na dvoře popluž., dvořích kmečích s úrokem (Pozůstat. D. Z. II. 56.)

²⁾ Soud. Ak. II. 219.

³⁾ Tamt. VI. 180.

⁴⁾ Lib. Er. II. 150.

1368 opat Sázav., — Jaroslav ze Šternberka (právo jeho je neznámo) Jan, Petr a Jarek ml. ze Škvrňova; — Ješek ze Lhoty = Petr, po † Ostrovy;

1370 Ješek, Maynuš, Oldřich a Jarek, z větší části; — opat Sázav. a Albert ze Šternberka z menší části = Ryneš, po † Petra;

1380 opat Sázav.; — Jan ze Lhoty; — Jarek a Oldřich ze Škvrňova (Šternberk zmizel) = Příznak po † Ryneše;

1393 opat Sázav.; — Maynuš ze Lhoty; — Jan, Bušek a Jindřich ze Škvrňova = Ctibor, po † Bohunka;

1407 plebán Ctibor; Aleš, řeč. Krása z Jelčan, vypůjčil si 10 kop, jež jakýsi Švenka kostelu odkázal a za to zajišťuje 1 kopu úroku na svém dvoře v Jelčanech.¹⁾

Jindice.

1352 Gyndicz, 6 gr.

Panství i podací kláštera Kartusiánského na nynějším Smíchově u Prahy, založ. r. 1342.

1363 převor Kartus. Michael = Jan, po res. Alberta;

1374 " " Jan = Jindřich, po res. Jana;

1377 " " N. = Mikoláš, po res. Václava;

1403 " " Heřman = Jan, po † Mikoláše;

1418 Jan ze Zásmuk (snad koupil) = Jan, po res. Jana;

† 1390 Kartusiáni zatopili novým rybníkem obecní pastviny, na něž měl plebán právo, jako ostatní obyvatelé; náhradou dávají kostelu louku blízko řečeného rybníka.²⁾

Rovny u Stříbrné Skalice.

1352 Rovny, 9 gr.

Stavba rom.; ve zdi jest zasazena jakási neobyčejná kamenná skulptura, jež vyvolala domněnku o mimořádném stáří kostela, větším, než zasluhuje; ozvaly se hlasy o 12., ano i 11. století. Na vyvrácení této domněnky stačí, poukázat na to, že na takových místech ve 12. nebo docela v 11. stol. kostely zakládány nebyly. Mimo to lze na první pohled vidět, že skulptura tato organicky ku stavbě nepatří, nýbrž že jest to

¹⁾ Soud. Ak. VI. 135.

²⁾ Lib. Er. XII. F. 10.

pouhý útesek, jenž se někde povaloval (na Sázavě) a sem někdy zasazen byl.

Jisto jest, že zde byly stříbrné doly; „rovny“ říkali haldám z dolů vyvezeným (viz u Kutné Hory „v Rovinách“ neb podobně, kde bývala Pněvice, která dolováním za své vzala, tak že tam z ní zbyly pouhé „rovny“). Všimneme-li si také, že kostel zdejší zasvěcen jest sv. Jakubu, patronu horníků Kutnohorských (jako v Příbrami), dojdeme k přesvědčení, že kostel byl založen teprv od horníků, když zde dolovatí počali, a sice v době, když doly Kutnohorské již zkvétaly, tedy ku konci 13. století. Když majitel Skalice opatřil kostel potřebným nadáním, stal se osadním.

Podací měli držitelé Skalice.

Kdyby byl již od založení určen za farní, byl by jej patron zajisté spíše vystavěl ve Skalici, než v odlehlé, nepatrné visce.

1360 Ctibor ze Skalice = Antonín po † Venera;

1361 (Rovny) týž Ctibor = Svatoslav (z Ondřejova)
po † Antonína;

1362 týž = Kolman, z vladyckého rodu
ze Zdebuzevsí po † Svata;

1393 Jan ze Strimelic = Mikoláš po odchodu do
Čestína Kolmana;

1402 Bolek, křížovník Johanitů — jako člen rodu zdejšího — Bohdal z Drahoňovic, klient ze Skalice = Vincenc, po † Mikoláše;

1403 Bohdal z Drahoňovic = Václav (vikář Olomouc.)
ss. Vincencem;

1417 Bohdal z Drahoňovic; Janek z Chotěmic, sídlem na Vlašimi, za souhlasu opata Sázav. = Matěj, po † Kokšově, t. j. hořejšího Václava, jenž se 1407 nazývá Václav Kokeš (Soud. Ak. VI. 119.).

† 1399 za plebána Mikoláše pře o desátky, jež měl Václav Šedivec z Pyskočel odvádět; rozhodčí Kolman, dříve plebán v Rovnech, nyní v Čestíně, rozhodnul, aby Šedivec ročně odváděl 5 korců obilí.¹⁾

¹⁾ Lib. Er. XII. K. 19.

Zmínka o vikáři.

R. 1379 loupeživý Zúl z Ostředku, sídlící na hrádku Čajchanově, klepal v noci na dveře farního dvorce; na otázku plebána Kolmana „kdo to?“ bylo odpověděno: „já jsem Zúl; řekni Kunšovi ze Skalice, patronu tvému a lidem v Oplanech, aby mi dali 13 kop, sice ves Oplany vypálím“ (Oplany patřily k arcibisk. panství Česko-brodskému; Skalický Kuneš je měl tedy najaty). Vzkázání toto vyřídil vikář zdejší Petr, a byl proto volán před gener. vikáře do Prahy a od něho propuštěn s napomenutím, aby vícekrát podobnou funkci nepřijímal.¹⁾

Škramníky.

1352 Scramnyk, 24 gr., 1384 Skrampnyk.

Kníže Břetislav I. věnoval kol r. 1040 klášteru Sázav. mimo jiné též ves „Zkramnyk“, již byl za 100 denárů koupil a jezero s rybami.²⁾

Od té doby patřily Škramníky klášteru Sázav., jenž zde měl též kostelní podací.

Za povšimnutí stojí, že u bývalých klášterních vsí, jež od hlavního újezdu kolem kláštera vzdáleny byly, jsou kostely podnes zasvěceny „Stěti sv. Jana“, — totiž v Hostivařích, ve Zbýšově a Škramníkách; titul ten jistě vznikl ze společného pramene Sázavského, a sice v době, pokud titul chrámu opatského: Panny Marie a sv. Jana Křt. neustoupil ještě do pozadí.

1352 Tomášek, plebán, současně byl oltářníkem v kostele Praž. (Rejstř. Des. 7.);

1356 opat Sázav. = Jan, po res. Bartoloměje;

1379 zmín. o plebánu Matějovi (Soud. Ak. I. 354);

1382 plebán Matěj, gener. vikář ve při s někdejší nájemcem Václavem Abakukem, nyní plebánem v Jezeřanech;³⁾ rozhodčí: Henslin, plebán Chotouňský, a Bušek, plebán Býchorský;

1382 N. = Ctibor (oltářník Vyšehr.) ss. Matějem;

1386 Matěj Petrův z Chrástu, doktor, v dekretch, jenž na studiu Praž. Sextu a Klementiny řádně přednášel, obdržel provisi na kanonikátu Praž., ač kostel ve Škramníku drží;

¹⁾ Soud. Ak. I. 352.

²⁾ Prameny Děj. Č. II. 244.

³⁾ Soud. Ákt. II. 188.

měl se ho však vzdáti, až by kanonikát obdržel;¹⁾ je-li to onen Matěj gener. vikář, či jiný, nelze zjistiti; je-li to jedna osoba, nebyla ona změna z r. 1382 uskutečněna.

1396 po † plebánu Matěji nastala o kostel pře mezi Antonínem z Kácova, jenž měl jakési milostné listy papežské, a Janem z Milčic, jenž dovozoval, že kostel patří jemu. Mezi při Jan ustoupil, a Antonín měl býti z nařízení papežova potvrzen.²⁾

1397 opat Sázav. = Oldřich (od sv. Haštala v Praze)
ss. Ahynkem (oním Antonínem);

1407 „ „ = Mikoláš Kakabus, po † Oldřichu;

1414 „ „ = Hašek (z Benešova) ss. Kakabusem;

1417 po † plebána Haška měl se státi plebánem Jakub Divišův; ale 3./l. 1418 opat presentoval svého professa Viléma; mimo to vykázal se papež. provisi jakýsi Jindřich, ač neumí česky, — byl to Němec z Míšně.³⁾

Při rozsoudil as rok 1421.

Zmínka o vikáři.

Roku 1398 jakási Anežka, vdova po † N. z Nové vsi, odevzdala 10 kop k věrné ruce Mikoláše Varholta ze Kšel, aby koupěna byla 1 kopa úroku pro kostel na výroční zádušní pobožnost, a aby z toho také dáváno bylo něco vikáři; Varholt tuto kopu zajistil na dvorci (allodio) ve Kšelech; pozdější držitel Kšel, Mikoláš z Lipan, chtěje onen dvorec od tohoto úroku osvoboditi, převedl jej r. 1400 na dvorec jiný s rybníkem, jež (dvorec) drží Petr Hájek, klient ze Kšel; Plebán Oldřich souhlasil.⁴⁾

Solopysky.

1352 Solopisk, 18 gr.

Podací držitelů domácího, ale roztržitého vladectví; ve 14. století držel zde část domácí rod, část Drahobudický z Hrádku, část klášter Zbraslavský.

1365 ? — Markvart, po ?

¹⁾ Krofta, Monum. Vatic. V. 81.

²⁾ Krofta, Monum. Vatic. V. 541.

³⁾ Monum. Vatic. Martini V., rukop. v Archivu Zemsk.

⁴⁾ Lib. Er. XIII. C. 2. — Svědkové 1400. Hájek, rytíř z Hoště (z rodu Tismických). Jareš z Chotýše. Kostka z Krupé. Držek z Břežan.

(1390 Ješek ze Solopysk zastavuje v dluhu své dědictví, jež má v Solopyskách a v Bečvářích: Janu, plebánu ve Velimi, Václavu z Dobřenic a Petru z Hrádku. DD. XV. f. 265.)

1398 opat Zbrasl. — Jan, plebán z Velimě, — Petr z Hrádku, — Matěj ze Solopysk, — Bohunek Kozlík z Drahodobudic = Václav, po † Markvartu;

1399 titíž, onen Petr z Hrádku je zde psán „z Poděus“ = Jan, po † Václava;

(1401 Jan, plebán ve Velimi, postoupil celé své právo Prokopu z Dobřeně a Heřmanu z Nesměně.¹⁾

1418 Machek, Heřman (onen z Nesměně) a Henslin ze Solopysk; opat Zbrasl. = Jan, po odchodu do Libenic Jana;

1424 Heřman z Libodřic, — Petr ze Solopysk, Mikoláš z „Brzycznyc“ (?) = Vavřinec (ze Slivence) ss. Janem;

† 1396 spor o desátky s Bohunkem Kozlíkem z Drahodobudic, jenž v Solopyskách měl 1½ poplatního lánu; rozhodčí: plebáni Štěpán z Chvatliny a Václav z Dobřeně rozhodli, že člověk, jenž drží ½ lánu, má ročně odváděti 7 gr. a ½ korce žita a ½ korce ovsu, a druhý člověk, jenž má celý lán, 14 gr. a po 1 korci žita a ovsu.²⁾

† 1395 pře o desátky s Janem Lacenbokem, jenž držel jedno popluží — není však vyčteno kde — z něhož měly vycházeti plné desátky na poli v kopách; Lacenbok toto popluží prodal lidem pod úrok, a místo onoho desátku dal kostelu 14 jiter pole v Solopyskách; rozhodčí: plebáni ve Chvatlině a v Zybohlavech.³⁾

1352 Ad s. Petrum, pauper; 1405 it. capella, nihil solvit.

1352 Ad s. Martinum, pauper; 1405 capella, nihil solvit.

1352 Ad s. Procopium, pauper; 1405 capella, nihil solvit.

Kaple tyto měly své nadání, ale chudé; kde však stávaly nevíme. Kaple sv. Prokopa ukazuje na Chotouň, kde se roku 1599 připomíná stará kaple při dvoře; — sv. Martina na

¹⁾ DD. XV. 265.

²⁾ Soud. Ak. III. 181.

³⁾ Lib. Er. XII. G. 20.

Rataje, kde byly ve 14. stol. dva kostely, sv. Mikoláše a druhý s neznámým titulem; kaple sv. Petra byla snad na Hrádku nad Poděusy, kde Starobolesl. proboš Petr někdy přebýval.

Kří (u Hradištku u Labe), nyní les Kersko.

1367 Krzsie, 3 gr., 1369 Krzy.

Kol. r. 1357 kostelík tento vystavěl a chudě nadal Boček z Poděbrad.

1357 („kostel nově založený“) Boček z Kunštátu = Petr, první farář;

1379 Alžběta, vdova po † Bočkovi z Kunštátu = Matěj, po † Petra;

1391 Boček z Kunštátu = Antonín, po † Matěje;

1414 „ „ „ = Jindřich, po † Antonína.

Všichni faráři zde vytrvali do smrti, ač obročí bylo nejchudší v dekanátě.

Lhota Kostelní.

1367 Lhota, sen Nova plantatio, 12 gr.

V lesích Poděbradských založil Boček několik Lhot, jichž 1345 ještě nebylo.

Kolem r. 1354 založen byl pro nové vsi nový kostel; podací pánů Poděbradských.

1354 (psáno omylem Poděbrady místo Lhota) Boček z Poděbrad prezentuje ku kostelu „nového založení“ Petra, prvofaráře.

1359 ku kostelu ve Lhotě, jinak „v Králově Brodě“ prezentuje Boček: Bohunka, po † Petra;

1363 Boček z Kunštátu ku kostelu na „Králově Brodě“ (in regis Vado) = Vavřinec, po Bohuslavu;

1367 zmín. o plebánu Vavřinci (Rejstř. Desát. 51.)

1383 Boček = Mikoláš (z Nehvizd) ss. Litoldem;

1393 „ = Prokop, po † Mikoláše;

1396 „ = Václav, po † Prokopa;

1407 zmín. o plebánu Vachkovi, Vencovi, — v jednání Nymburském (Soud. Ak. V. 264.);

1415 Boček = Apollinář (z Vysoké) ss Albertem.

Ouvaly, filiálka.

1385 Kostel na Horkách s filiálkou v Úvale (Rejstř. Desát. 50.)

Kol r. 1379 když archidiakon Pražský visitoval kostel ve Lhotě (nedaleko Ouval, nyní ves i kostel zašlé, v lese Viderholci) shledal, že plebán Lhotecký u svého kostela ne-sídlí, nýbrž že bydlí v Ouvalu.¹⁾

V „Rejstříku Desátkovém“ nejsou:

Bříství.

Úřední tvar jména: Brziest, Priest, Brziescic, Brziestie, Brzestie, z čehož patrně, že osada se jmenovala vlastně Břístí, nebo Břístě.

Dle Břevnovské tradice i jiných okolností věnoval újezd zdejší klášteru Břevnovskému již při jeho založení 993 rod vévody Slavníka, otce zakladatele, sv. Vojtěcha. Roku 1320 Hynek z Dubé, jenž jest hospodařem na Poděbradech, osvobozuje obyvatelé Břevnovských vsí: Bykan (Vykáň), Břístí (Bresty), Mračenice, Přerov od útisků správců hradu Poděbradského.²⁾

Dle Břevnov. Urbáře z r. 1406³⁾ přináležely k zdejší klášterní državě: „Brziestie“ 28 dědin s dvorem opatovým o 3 poplužích, Vesce, 15 dědin, Mračenice (zašlé) 10 dědin a zahradník (= malý gruntovník) a náprava o 2 poplužích, za něž slouží klášteru; něco málo v Hradištku, (jen 16 gr. úroku), Třebestovice, ves celá a dvůr o 2 poplužích, Vykáň s 35 dědinami; klášteru patřil též Přerov s dvorem, ale v Urbáři se nepřipomíná, poněvadž jej klášter dával v trvalý nájem; držitelé měli zde tvrz; Mračensští byli ku dvoru Přerovskému povinni nějakou robotou. Majetkem klášterním byla též část Selčánek, ona na pravém břehu potoka.⁴⁾

Podací kostelní měl klášter; r. 1318 biskup Jan kostel inkorporuje, a současně dává opatu zvláštní privilegium, aby professům nejen kostel odevzdal, nýbrž je také v duchovní správě jménem biskupovým potvrdil.⁵⁾ Proto se v knihách confirm. o potvrzování plebánů zdejších zmínka neděje.

¹⁾ Visitace archidiakon. Pražského — rukopis.

²⁾ Regesta, III. 235.

³⁾ Emler, Deset urbářů str. 174—175.

⁴⁾ 1437 král Zikmund zapisuje . . . k tomu luh u Selčánek, kláštera Břevnovského. Čelakovský, Registra, str. 15.

⁵⁾ Regesta III. 177.

1334 po † plebána, professa Matěje, dosadil opat za plebána professa Valentina; ale jakýsi Felix, patrně klerik světský, vlastnil si kostel prý na základě papežské provise.¹⁾

1394 profess Václav, plebán v Bříství směnil kostel s prof. Heřmanem, plebánem v Chcebuži. Při této směně sepsán byl vzácný inventář.²⁾

1406 plebán prof. Bohuslav (Soud. Ak. V. 124.);

1419 „ „ Petr, — mezi voliteli opata. (Knihy confirm. IX., 286.)

Vikář.

Na inventáři z r. 1394 podepsán jest Velík, tehdy vikář v Bříství; byl knězem světským, protože se jmenuje „pan“, kdežto professové se tam jmenují „bratr“ (frater).

Kostelní inventář z r. 1394.

4 superpellice, 8 pall s pokrývkami oltářními, 1 kalich, 2 svícny měděné (nápadně málo!) 6 konviček, 1 kaditelnice, 6 praporů, schránka stříbrná na B. Tělo (= cibor), umývadlo cínové, 2 ornáty sváteční, 1 ornát všední, 2 kasule, opona pro čtyřicetidenní půst, 2 koberce před oltáře.

O filiálních kaplích ku kostelu Břístevskému patřících, v Přerově a ve Vykáni, nemáme zpráv psaných, ale kostel Vykáňský ve své původní části, tedy mimo pozdější změny, podle způsobu stavby byl vystavěn buď ku konci 13. nebo na začátku 14. století; na vliv benediktinů poukazuje též titul sv. Havla a vedlejších patronů sv. Vojtěcha a Prokopa, světců ze řádu benediktinského, a v Přerově kostelní titul sv. Vojtěcha.

Farní kostel v Sázavě.

1405 mezi voliteli opata jmenován jest též profess Jindřich, správce farního kostela sv. Martina v Sázavě. Není v Rejstř. Desát., protož byl inkorporován a tudíž součástí kláštera, ani v knihách confirm., protože právním plebánem byl opat. Kostel tento byl farním pro obvod klášterní.

Hradní kaple ve Sřimelicích (Hradových).

1381 Jan ze Sřimelic dotuje s dovolením Šimona, plebána kostela sv. Martina v Kostelních Sřimelicích kapli Početí Panny Marie, vystavěnou na hradě Sřimelice, řečeném

¹⁾ Mus. Arch. Capit. VI. 15.

²⁾ Emler, Sitzungsberichte der böhm. Gesellschaft der Wissenschaft., 1889, p. 301.

„Dědice“, již dříve vysvěcenou, aby zde se svolením faráře v Střimelicích (Kostelních, „jehož farníkem jsem“) zřízeno bylo řádné kapelní obročí. Věnoval nadání: 7¹/₂ kopy a 18 gr. úroku ze Zvánovic, a 5 kop a 20 gr. úroku ze Střimelic;¹⁾ kaplan bude povinen vydržovati 1 klerika.

1418 na kaplanství ve Střimelicích Dolejších po resig. Hromady presentuje Jan ze Střimelic Dol. Mikoláše; úvodce plebán ze Střimelic Hoř. (Lib. Conf. . .)

Hradní kaple ve Škvorci.

1404 zmínka o Václavu, kaplanu hradu Škvoreckého, patřícího Pražsk. Olbramovicům.²⁾

Sadska.

Kollegiatní kapitula s chrámem sv. Apollináře.

Původní název zněl „Safiska“,³⁾ v staré výslovnosti „Sacska“, tedy as malý Sac, Žac; v listinách objevuje se tvar: Saczka, Satec, Satesca, Sathska, Szaka, Sacz, Zaccensis. — Již za časů Kosmových býval zde veřejný knížecí hrad, čili dvorec (curtis), na němž někdy panující kníže bydlel a zemské sjezdy se konaly. Kníže Bořivoj (1117–1120) založil zde kostel sv. Apollináře, u něhož povstala kollegiatní kapitula.⁴⁾ Tím však není řečeno, že dříve zde kostela nebylo; chová se tu paměť v kapli sv. Klementa,⁵⁾ jež podle titulu sv. Klementa jako na jiných veřejných hradech, založena byla v době Cyrillo-methodějské, když sv. apoštolé s ostatky sv. Klementa z Hradce n/L. po zemské cestě přes Sacska k Praze putovali. — Založením chrámu kapitulního byl však posavadní kostel sv. Klementa zastíněn, jak tomu bylo i jinde, na př. na Vyšehradě a v Staré Boleslavi.

1352 měla kapitula mimo probošta a děkana 8 kanovníků;⁶⁾ mimo kanovníky bylo zde i nižší duchovenstvo, vikáři a žáci; probošta jmenoval panovník, kanovníky však biskup.⁷⁾

¹⁾ Lib. Er. II. 187–188.

²⁾ Soudní Ak. IV. 318.

³⁾ r. 1124 „... per Safischam ...“ — Jireček cituje v Památ. Arch. II. 307.

⁴⁾ „Kněz Bořivoj v Sackej kostel postaví, a sv. Apollinářišovi jej oslavi“ — Dalimil. Pram. Děj. č. III. 124, 132.

⁵⁾ Památ. Arch. II. 307.

⁶⁾ Rejstřík Desát. 23.

⁷⁾ r. 1287 praví biskup Tobiáš: „Nos .. in ae saccensi, in qua canonicorum receptio ad nos spectat (Regesta III. Z. 60) a arcibiskup Arnoš: „... nos, ad quos collatv praebendarum spectare dinoscitur“ (Lib. Conf. I. 102).

Ale kanovníci zde později nesídlili; r. 1373 papež, činně zmínku o přesídlení kapituly do Prahy, praví, že Sacska jest místo blátivé, příbytky kanovníků špatné nebo žádné, prebendy hubené, a že zde kanovníci nebydleli, ani officium společně v choru nevykonávali od dob nepamětných.¹⁾ — Podle tehdejšího zvyku, vlastně zlozvyku, měli kanovníci zdejší také jiné kanonikáty, v Satsce bylo tedy pouze několik vikářů.

1344 žádal Karel IV. papeže, aby kapitula se přestěhovala do Prahy.²⁾ Brzy na to byla kapitula skutečně převedena do Prahy ku kapli sv. Jiljí; Karel vystavěl zde kapitulní chrám sv. Apollináře.

Známí probošti.

Obročí proboštské uděloval v starších dobách zde i jinde panovník obyčejně svým úředníkům a milcům, kteří ovšem ani kněžimi nebyli; nadace kostelní nebyly pouze obročím církevním, nýbrž též rodovými nadacemi, nebo za ně od patronů alespoň považovány byly; podle kanon. práva postačovalo, když obročník byl klerikem.

Otto, probošt Sacský, stal se r. 1140 biskupem Praž.³⁾ Pula, zmín. 1144 (Regesta I. 109).

Albert, „ 1160 a 1176 (tamt. 135. a 158.).

Arnold, r. 1197 vznesl na biskupa Daniela do Říma těžké žaloby;⁴⁾ trval tento svár 5 roků, načež se odpůrci smířili a proboštsví bylo Arnoldovi vráceno, tedy r. 1202.⁵⁾

Martin, zmín. 1224 a 1227. (Regesta I. 315, 333.)

Štěpán, „ 1238 (Reg. I. 437; byl též scholastikem Praž. ještě 1243 (tamt. 517).

Jan, zmín. 1269 a 1300 (tamt. II. 269 a 801) za krále Václava II. byl protonotářem Moravy.

Matouš, r. 1304 dispensuje ho biskup Jan od překážky nedospělosti, aby mohl držeti proboštsví jemu nedávno udělené; r. 1331 mezi svědky (Regesta II. 864, a III. 718); r. 1334 byl již mrtev; toho roku

¹⁾ Výpis z Arch. Vatik. v Zemsk. Archivu.

²⁾ Klicman, Monum. Vatic. I. 224.

³⁾ Podle diocesal. schematismu byl dříve proboštem zdejším.

⁴⁾ Regesta I. 198 a 210.

⁵⁾ Jarloch, Prameny Děj. Č. II. 514.

byl ustanoven nástupce v držení prebendy Praž., již druhdy držel Matouš, probošt Sacský. (Reg. IV. 31.)
 Albert, plebán Falkenovský uchwátí proboštsví na základě papež. provise a udržel se as do r. 1342.
 Mikuláš Lucemburský 1342 — 1349, levoboček krále Jana; (r. 1342 žádá král Jan papeže, aby Mikoláši dáno bylo proboštsví, jež Albert, druhdy plebán Falkenovský uchwátí; r. 1345 byl Albertovi podán kostel Volyňský, místo proboštsví, jež přes 12 roků držel.¹⁾
 Mikoláš z Čech, řeč. Efficax, 1349 — 1350; r. 1350 stal se patriarchou Aquilejským.²⁾
 Quido, kardinal, legát papežský³⁾ 1350 — 1374.

Obročí.

(Podle Rejstř. Desát., str. 23 — 25.) R. 1352 v Hořanech, v Třebovli, r. 1367 v Sacsce, v Popovicích, v Roudníkách, v Toušicích, viz dole, v Kšelích, v Hostaři a kostel ve Star. Bydžově.

V Satalicích byl nějaký kapitulní dvorec; r. 1409 najal jej probošt, zápisný držitel obdržel též jakousi malou louku a křoví pod vsí Hrádek, (nyní část Brandýsa), proboštu patřilo zde však více, neboť měl zde kostelní podací.

1420 Císař Zikmund zapsal Vešfany a Roudníky, vsi kanovníků sv. Apollinářských.⁴⁾

1421 Císař Zikmund zapsal Mikšovi z Lipan dvůr Martina, kanovníka sv. Apollinářského ve vsi Přistoupimi.⁵⁾

1387 plebán Zásnecký hlásí se u kapituly sv. Apollinářské o 52 gr. úroku ze vsi Tušce.⁶⁾

1437 Zikmund zapsal Tušce, ves kanovníků sv. Apollinářských.⁷⁾

1298 pronajal kanovník dvůr v Hostaři na Čáslavsku patřící k jeho obročí, a r. 1300 prodal probošt opatu Sedleckému pod plat 2 dvorce ve vsi „Chvostar“ a nějaké role ve vsi Polkim (?)⁸⁾

¹⁾ Klicman, Monum. Vatic. I. 30.

²⁾ Tadra, Summa Gerhardi, 649, a Pelzel Karl IV. 350.

³⁾ Tomek: „Registra Decim.“, 23.

⁴⁾ Archiv Čes. I. 505.

⁵⁾ Archiv Kapif. XXVI., 21.

⁶⁾ Lib. Er. XIII. A, 8.

⁷⁾ Archiv Čes. I. 520.

⁸⁾ Regesta II. 1252 a 801.

1408 děkan a 2 kanovníci byly ve sporu s Petrem Bredou, řeč. Hájek ze Kšel o škodu, již Hájek novým rybníkem učinil na majetku kapitulním, na rolích, studnici, krčmě a silnici.¹⁾

1408 Voyslav ze Všeradic, sídlící v Popovicích, dluhuje úrok kanovníku sv. Apollinářskému.²⁾ Podle tohoto zápisu bylo ono obročí v Popovicích u Počápel na Hořovicku.

1436 Zikmund zapsal ves sv. Apollinářskou Ledčice u Knína.³⁾

Nevíme, patřily-li ony vzdálené prebendy v Roudníkách, Veštanech, Popovicích, Ledčicích kapitule již, pokud byla v Sacsce, anebo nabyly-li jich, když byla již v Praze.

Kláster řeholních kanovníků.

Když se kapitula do Prahy odstěhovala, podržela si svá stará obročí; v Sacsce zbyl farní kostel, jehož podací si též podržela kapitula; postoupila jej však arcibiskupu Arnoštovi, jenž jej r. 1362 odevzdal řeholním kanovníkům sv. Augustina na založení kláštera, probošt byl právním farářem;⁴⁾ na listině podepsán jest probošt Roudnický, z čehož jest patrné, že osada přišla z Roudnice. Kollegiální chrám, až posud skoro nadobro opuštěný, byl nyní osazen četným sborem duchovních, kteří se nehonili, jako jejich předchůdcové, za obročím jiných kapitul; služby boží se konaly často a slavně, a každodenní officium pravidelně, a o to se starostlivému arcibiskupu Arnoštu hlavně jednalo.

1375 jest na listině podepsán mimo probošta a převora 6 kanovníků,⁵⁾ probošta Mikoláše r. 1395 volilo 11 kanovníků, — mimo zvoleného — viz dole. a r. 1409, probošta Matěje 13 kanovníků, mimo ně byli zde ovšem členové neprofossové, řeholní bratří laici.

Probošti.

Heyndlin, zmín. 1367 (Rejstř. Desát. 28.)

Benedikt, zmín. 1375 (Lib. Er. I. 102.) † 1395.

Mikuláš, r. 1395 zvolen (Lib. Conf. VII. 250) † 1409.

¹⁾ Soud. Ak. VI. 250.

²⁾ Tamf. VI. 344.

³⁾ Archiv Č. II. 541.

⁴⁾ Lib. Er. I. 66.

⁵⁾ Tamf. I. 102.

Matěj, zvolen 1409 (Lib. Conf. VIII. 262) † 1421 ve vyhnanství.

Kláster byl spustošen a kanovníci vypuzeni nejspíš od Pražanů, když v dubnu 1421 táhli od Toušeně ke Klučovu a Česk. Brodu.

1421 po smrti probošta Matěje dali rozptýlení bratři, celkem 8, jeden po druhém, plnou moc Janovi z Ledče, aby zvolil probošta; poradiv se v klášteře Vratislavském, zvolil 1421 Bohuslava. (Lib. Conf. X. 6.) † 1427.

Po smrti Bohuslava stal se proboštem Petr, bývalý sakristián. (Lib. Conf. X. 126.)

Poslední ve vyhnanství zvolení probošti byli jimi ovšem pouze dle jména.

Nadání.

Klásteru byl postoupen pouze farní kostel s jeho příjmy a právy;¹⁾ kanovnická obročí podržela si kapitula, nyní ovšem již v Praze.

Ze vsi Opočnice měl klášter 11 kop a 15 gr. úroku, což věnoval bez pochyby zakladatel Arnošt; r. 1375 přenechává tento úrok kapitule a obdržel za něj role — v Sacsce — jež děkan, mistr školní, sakristián a vikář proboštův druhdy drželi, se 4 domky, dvorcem děkanským, luka a 90 gr. platu.²⁾

1397 Klára, vdova z Peček, věnuje klásteru 2 čtvrtky louky u Peček „pod Borkem“;³⁾

1401 probošt Mikoláš koupil od Bleha z Peček 10 kop úroku vycházejícího z Peček a Ratenic; svědkové: Markvarť z Chválovic, Jan z Ratenic a Ondřej, plebán z Velimě.⁴⁾

1409 Bleh z Lípky, jinak ze Stradova, věnuje klásteru 10 kop úroku ze vsi Trojanovic.⁵⁾ Klášter měl něco v Ješeníku; (r. 1406 přel se klášter s poddanými Heřmana z Krp a Jakuba z Jikve v Ješeníku o spád dešťové vody.⁶⁾ Měl zde též část podacího kostelního.)

¹⁾ Lib. Er. I. 66.

²⁾ Tamf. I. 102.

³⁾ Tamf. XIII. C. 8.

⁴⁾ Tamf. V. 534.

⁵⁾ Lib. Er. VIII. H. 3. Trojanovice jsou nyní neznámy; 1464 Zikmund z Mirovic prodal něco v Pašiněvsi Janu z Trojanovic a z Pašiněvsi; zmínka v luznicích k městu Kolínu. (Pozůstat. D. Z. II. 351.)

⁶⁾ Soudní Ak. V. 56.

Benediktinské opatství s chrámem Panny Marie a sv. Jana Křtitele na Sázavě.

O vzniku a první době trvání kláštera do r. 1162 podává hojných zpráv Letopisec Sázavský,¹⁾ jenž jej jmenuje „Kláster na Sázavě“ („Zazava“, nejčastěji však „Zazoa“), když byl sv. Prokop za svatého prohlášen (r. 1204) vešel v užívání i v listech úředních název „Kláster sv. Prokopa“. První stopy tohoto názvu nalézáme v dodatku k formuláři biskupa Praž. kol roku 1260, kde se děje zmínka o opatu B. kláštera benedikt „sv. Jana Křt. v Prokopu“.²⁾

Zakladatelem byl sv. Prokop, rodem z Chotouně; byl původně knězem obřadu slovanského, podle „Legendy o sv. Prokopu“³⁾ některého kostela Vyšehradského; opustil však kol r. 1109 světský hluk a uchýlil se do lesů posázavských, aby zde poustevničil. Když se zde dle známého vypravování kníže Oldřich s ním sešel, ustanovil se na tom kol r. 1038, že z osady poustevnické učiní řádné opatství (k sv. Prokopu se totiž brzy přidružili i jiní poustevníci). Oldřich již mnoho k tomu účelu vykonal, ale zemřel (1039), založení nedokonav; započaté dílo dokonav syn a nástupce jeho Břetislav I.; poustevníci přijali mnišskou řeholi, nejspíš sv. Basilia, byli shromážděni v řádný konvent podle zákonů církevních, a sv. Prokop stal se prvním opatem, ač důstojnost tuto přijmouti se zdráhal. Mniši podrželi však obřad slovanský, ale pouze do r. 1096, — s několikaletou přestávkou za knížete Spytihněva, jenž slovanské mnichy vypudil.

Známí opati.

První, sv. Prokop, zemřel 1053. Zásluhy sv. Prokopa a jeho kláštera jsou neocenitelné. Tam, kde do nedávna byla hrozná, lesní poušť, povstalo ohnisko, z něhož světlo a teplo křesť. kultury daleko široko sálalo; kde v pustém pralese bylo buď hrobové ticho, anebo se ozývalo skučení vichru a skřek divoké zvěře, tam nyní dnem i nocí hlaholil velebný zpěv církevní; zde jest stánek ušlechtilé a ušlechťující křesť.

¹⁾ Prameny Děj. Č. II. 239—269.

²⁾ Vydal Dr. Šebesta r. 1905 str. 35 . . . „abbas B. et conventus moi s. Joannis in Prokop“; snad „abbas moi Joannis Bapt. sive Procopii“. P. vydavatel mi ústně řekl, že nelze s jistotou říci, týká-li se tento zápis kláštera Sázavského, protože jména jsou k nepoznání zkomolena; opat B . . . však ukazuje na Sázavu, kde v té době byl opatem Blažej.

³⁾ Prameny Děj. Č. I. 361.

práce, od péra písařova a rýdla umělce až po pluh rolníkův a kladivo kovářské a zednické; školou se klášter nejmenoval, ale školou byl, a sice školou vědeckou, uměleckou, rolnickou i řemeslnickou. Není tedy divu, že vděčný národ okrášlil život i smrt jeho mnohými krásnými pověstmi; jsou to květiny, jež sázíme na hroby našich drahých zemřelých.

A nyní prostě, beze vší předpojatosti pro tu neb onu stranu, porovnejme tichou, ale blahodárnou činnost sv. Prokopa s činností jeho pozdějších jmenovců Prokopa Velkého a Prokopa Malého v bojích husitských; pod vedením těchto vůdců rozvášněný lid užíval hospodářských nástrojů, vozů, cepů, kos a j. k tomu, aby jimi své bratry, Čechy, vraždil a bořil, co předchůdci vystavěli, kdežto sv. Prokop a jeho řeholní bratři a nástupci jednali opačně: stavěli a budovali a vedli lid k tomu, aby „meče a oštěpy překoval v radlice“, znak a nástroj tiché a požehnané práce.

Sv. Prokop zemřel dne 25. března 1053, a byl r. 1204 za svatého prohlášen.

Vít, sestřenec sv. Prokopa; — 1053; kol r. 1058 vypudil kníže Spytihněv ze Sázavy mnichy slovanské a uvedl sem latinské z Břevnova; Vitoš uchýlil se s bratřími „do země uherské“, t. j. do východních Slovan; po šesti letech kol r. 1164 je Vratislav povolal nazpět do Sázavy; r. 1078 je Vít opat podepsán na zakládací listině kláštera Hradišského u Olomouce.¹⁾

Emeram, příbuzný Vitošův; kdy zemřel, letopisec nepíše, jen všeobecně praví, že mnoho roků byl sklíčen nemocí.

Božetěch, známý umělec; kníže a později král Vratislav si ho velice vážil; na přízeň tuto spoléhaje, vsadil Vratislavu o nějaké slavnosti u přítomnosti biskupa Kosmy korunu na hlavu; za pokání mu biskup uložil, aby zhotovil křucifix zvíci svého těla a na vlastních ramenou donesl jej do Říma; on zvětšil a uměle ozdobil opatský chrám; byl však ku konci r. 1096 s bratřími vypuzen, čímž slovanský obřad na Sázavě zaniknul; místo vypuzených mnichů osadili klášter na začátku r. 1097 mniši břevnovští.

Děthard, 1097—1134; byl opatem 37³/₄ roků; opatřil nové bohoslužebné knihy, sám je psal a psáti dal, pilně

¹⁾ Friedrich, Codex I. 85.

s mnichy pracoval, staré fundace zajistil, a získal něco nových statků a vinic.

Silvester 1134—1161; r. 1139 byl ustanoven za biskupa Pražského, ale biskupství se zřekl a ujal se opět opatství.

Božata, 1161—1162; po roce se opatství vzdal.

Reginard 1162; r. 1139 zavedl osadu do Želeva, kde byl opatem; když r. 1149 byli benediktini ze Želeva vypuzeni, vrátil se na Sázavu a stal se r. 1162 opatem. Kdy zemřel, známo není.

„Byl umělý v malování a řezání jakýchkoliv obrazů ze dřeva, z kosti neb kovů, také nebyl nezběhlý v umění kovářském i ve všem díle, kteréž se skládá ze skla.“ Zde nás Letopisec opouští.

B... (lažej I. „opat Sázavský“) 1202 byl v Římě jako svědek nevinny biskupa Daniele;¹⁾ meškaje v Římě, vymohl svatořečení sv. Prokopa.²⁾ Dle domácí tradice byl prý opatem do r. 1248.

Blažej II. 1248—1269; dle domácí tradice; ve sporu probošta Vyšehradského s kapitulou r. 1252 uvádí se mezi svědky též Blažej, opat Sázavský;³⁾ r. 1260 B... opat kláštera sv. Jana.⁴⁾

Jan 1269—1298.⁵⁾

Matěj 1299—1331;⁶⁾ zmínka o něm r. 1315 (viz stavbu). Příbyk 1331—1341⁷⁾ 1337 vyměnil nějaké pozemky u Mrchojed s Nezamyslem z Talmberka.⁸⁾

Albert, 1341—1376 (podával kostel).

Petr ze Zdebuzevsi zvolen 1377 (Soud. Ak. I. 194) † 1405 (Lib. Conf. VI. 156).

Jan, zvolen 1405 (tamt. VI. 156) † 1405 (tamtéž VI. 162) Nevlas, zvolen 1405 (tamt. 162) † 1419 (tamt. IX. p.) 1410 dal mu papež právo pontifikalií.⁹⁾

Petr 1420 (dle domácí tradice).

¹⁾ Friedrich, Codex II. 29.

²⁾ Co tomuto svatořečení předcházelo, ličí živě pověst uveřejněná v Pramen. D. Č. XXVII. pod čarou.

³⁾ Hammeršmid: „Gloria eae Vyšehrad“, p. 504.

⁴⁾ Šebesta, viz nahoře.

⁵⁾ Podle domácí tradice u Bienenberga, a z něho v Studien a. d. Benediktiner-Orden a. 1895, p. 565.

⁶⁾ Tamtéž.

⁷⁾ Tamtéž.

⁸⁾ Regesta IV. 168.

⁹⁾ Výpis z Arch. Vatik. v Zemsk. Archivu.

Michael 1431 podával kostel v Hostivaři (Lib. Conf. X. 168). Klášter byl zkažen od Pražanů, když r. 1421 kolem 18. dubna po vzeří Českého Brodu táhli do Kouřimska; ku konci dubna dává nějaký husita příteli zprávu, „že se bratřím dobře vede, . . . Drobovice i Sv. Prokopa také mají.“¹⁾ Benediktini Sázavští věděli, jaké nebezpečí jim hrozí, neboť klenoty přenesli do Kutné Hory a svěřili je Horníku Rožmitálskému; ale platno jim to nebylo nic, r. 1433 ustanovuje sněm Basilejský opata Břevnovského za soudce mezi mnichy zbořeného kláštera sv. Prokopa a Františkem Rožmitálským o vydání posvátných nádob;²⁾ ale opatrovník nevrátil ničehož; později nahradil škodu úrokem z Mezholes a ze Starého Kolína; hmotnou škodu bylo lze nahraditi, ale „jistoty“, listiny, privilegia a p., jež Sázavští jistě též přenesli a jež za své vzaly, nahraditi nelze.

Stavba chrámu.

I. Sv. Prokop, jako poustevník, vystavěl poustevnickou kapli, zasvěcenou Panně Marii; („ . . . naleze na skále celú kru, postaví sv. Maří kaplu.“³⁾)

II. Když byl kanonicky zřízen klášter, vystavěl sv. Prokop opatský chrám, „basiliku ku cti Panny Marie a sv. Jana Křt. nákladem knížete Oldřicha a Břetislava a jiných dobrodinců.“⁴⁾

III. Opat Božetěch chrám zvětšil prodloužením chóru a krypty pod ním;⁵⁾ opat Sylvestr vyplnil otevřené arkády v staré části chóru, — mezi povýšeným chórem a postranními užšími lodmi zdíkem s výklenky pro sedadla mnichů.⁶⁾

IV. Opat Matěj počal r. 1315 přistavovati k posavadnímu Prokopsko-Božetěchovskému chrámu velké, již gotické lodě,⁷⁾ jejichž zříceniny z části po dnes se zachovaly; starý chrám stal se chórem nového, o velké lodě zvětšeného, v průčelí stály 2 věže, z nichž jedna se zachovala.

Starý chrám byl též zgothisován a románská krypta — snad až na podzemní zbytek, zmizela.

¹⁾ Archiv Č. III. 300.

²⁾ Pitter. Thesaurus 181.

³⁾ Legenda, Prameny Děj. Č. I. 351.

⁴⁾ Letop. Sázav. Pram. II. 242.

⁵⁾ Tamt. str. 251.

⁶⁾ Tamt. I. 259.

⁷⁾ „r. 1315 Mathias abbas primum incepit fundationem et primum lapidem posuit.“ Šimák, Bohemika v Lipsku, str. 10.

Pozemské zboží.

Kníže Oldřich věnoval ku zřízení kláštera „řeku tekoucí od Milobuz až k jeskyni „Zakolnici“;¹⁾ což Břetislav potvrdil; když se k některým částim darovaného újezdu hlásili nápadníci, Břetislav jejich práva za 1600 denárů vykoupil a přidal zemi tudíž až k lesu Strnovníku“. Podle pozdější rozlohy panství klášterního věnoval Oldřich poříční újezd od nynějších Bud až k údolí, jež od Stříbrné Skalice směrem k řece se táhne, kdežto ona Břetislavem věnovaná země až k lesu Strnovníku byla na straně opačné, kde později panství klášterní mezovalo s panstvím Talmberským, Ratajským a Šternberským.

Mimo to přidal Břetislav ves Skramníky s jezerem. V sousedství Skramník měl klášter též ves Tatce (r. 1321 opat Matěj s konventem přenechávají proboštu Vyšehradskému klášterský dvůr v Tatcích na čas živoťa²⁾) a r. 1378 prodal opat Petr 100 grošů úroku v Tatcích.³⁾ Kol r. 1132 darovala klášteru Přibyslava ves Hostivař a Bosákovice (neznámé).⁴⁾

Cisár Zikmund r. 1437 zapsal zboží klášteru sv. Prokopa: Lešnice (zašlá u Kozmic), Očlivy, 4 krčmy pod klášterem, Sázava městečko, Bělokozly, Černeřice (?), Čeřenice, Mstišovice (nyní Mžižovice), Chorodice, Bylice (? snad Blace nebo les u Očliv), Dojetřice, Samechov, Křivolaje (? snad les Křivánek), Písoč (?), Pyskočely, Rovny, Skalice městečko, Chlum (1550 dvůr, nyní les u Skalice), Kozlí (nyní les u Skalice), Bytče (nyní les Bič u Oplan), Stará Hůra, Vlkančice, Drletín, Kruty svrchní a dolní, Přestavlky, Březinka, Teplá (?), Újezdec, Lazčice (? snad les „v lavičkách“), Radvanice, Podhradice (? podle jména někde pod hradem Talmberkem), Mrchojedy,⁵⁾ Převlaka, Samopše, Skrýje (?), Blyna (snad mlýn Bylina u Samopše), Doubravičany, Skramník, Nesměň, Machotín (?) s dvorem popluž. ve Vesci.⁶⁾ Podle Bienenberga též: Voděrady (Mezholesy, teprv od r. 1444), Budín, Budy, Škvrňov, mlýn Kačkov, Přibyslavice.

¹⁾ Letopis. Pram. II. 244.

²⁾ Regesta, III. 273.

³⁾ Lib. Er. II. 150.

⁴⁾ Regesta II. 521.

⁵⁾ R. 1337 nějaká směna území klášterního s pánem Talmberským; Regesta IV. 168. Talmberský postoupil klášteru mimo jiné les Třebetín a Borek.

⁶⁾ Čelakovský, Registra 112.

1436 Zikmund zapsal: ves Choťuchov,¹⁾ Mnichovice,²⁾ Pučery dvůr a ves.³⁾

1437 Zikmund zapsal 5 lánů v Hostivaři od kláštera sv. Prokopa.⁴⁾

Poznamenání. Mnichovice patřily klášteru již za opata Silvestra (1134—1161), jenž zde vystavěl kostel. Skalice; klášteru patřila jen část, — zbytek měl svého domácího pána; takéž Rovny.

Krutý a okolní vsi přišly ku klášteru v pozdější, neznámé době.

Ve Škvrňově měl klášter jen část vsi (viz plebanii).

V Nesměni patřil klášteru pouze nějaký úrok; (1378 Mareš z Nesměně postupuje professu Zbraslavovi 8 kop úroku, jež po jeho smrti připadnou ku klášteru.⁵⁾

Ve Voděradech Dolních měl klášter dvůr, jež r. 1359 prodal.⁶⁾ V pozdějších zápisech děje se několikrát zmínka o klášterním dvoře Voděradském a Moštickém (r. 1547 bylo Slavatovi skonfiskováno: klášter sv. Prokopa, Sázava, Pyskočely, Vlkančice, Přívlaky, **Voděrady**, Vesky, Bunín, Radvanice, ... dědiny od dvora klášterního, Moštického a Voděradského⁷⁾. Voděrady zde jmenované — podle pořadí vsí — nejsou Voděrady Dolní, nýbrž nějaký dvůr v okolí kláštera, snad nynější dvůr Nechyba. R. 1611 dává císař Rudolf II. Valdštejnovi ku komornímu Hrádku dědičně vsi klášterní: ... Radvanice, Benátky.⁸⁾ Voděrady a Benátky povstaly bezpochyby teprv po r. 1421, ale na starém území klášterním.

V Čeřenicích příslušelo něco ke Šternberku.

Cisterciácké opatství s chrámem Panny Marie ve Skalici u Kouřimě.

Theodorik z Portic, mnich cister., probošt Vyšehradský, a později biskup Mindenský, důvěrník císaře Karla IV. založil r. 1357 ve Skalici cister. klášter pro 12 mnichů mimo opata;

¹⁾ Archiv Čes. I. 528.

²⁾ Tamf. I. 531.

³⁾ Tamf. II. 194.

⁴⁾ Čelakovský, Registra, 118.

⁵⁾ Lib. Er. XII., A. 7. 225.

⁶⁾ Tamf. I. 15.

⁷⁾ Rezek v Památ. X. 458., úplněji Krásl: „Sv. Prokop a jeho klášter“ 539.

⁸⁾ Krásl, J. c. 555.

zakladatel nové založení pojmenoval „U milosti Panny Marie“, ale jméno toto se neujalo; věnoval novému klášteru mnoho bohoslužebných potřeb a 200 kop na stavbu. Základní kámen posvětil biskup Olom. u přítomnosti Karla IV. a mnohých duchovních i světských hodnostářů. Arcibiskup Arnošt založení potvrdil 12. listopadu 1357.¹⁾

Stavba.

Stavba nebyla dokončena ještě r. 1400, toho roku král Václav IV. povoluje opatu, aby po 20 roků král. berní obracel na stavbu a mimo to nařídil, aby z mincovny Horské byly vypláceny týdně 4 hřivny, a slíbil ještě ročně 300 kop, aby zde mohlo býti 50 mnichů.²⁾ R. 1419 opět Václav IV. povoluje, aby po 20 roků král. berně dána byla na stavbu.³⁾ Jest zřejmo, že chrám nebyl dostavěn, jelikož již 1421 byl zkažen.

Opatí.

Mikoláš, 1357—1364, přivedl 1357 osadn. ze Sedlece,⁴⁾ r. 1364 byl již jiný opat.

Martin, 1364—1366, (1364 uznává za vhodné, aby klášter Sedlecký prodal Malešovi⁵⁾; „r. 1366 vyloupen byl klášter od 9 lotrů, kteří z návodu Svitáka rytíře na den Narození Panny Marie času řečeného do něho všedše, jej vydrancovali a opata (Martina) uskrtili.“⁶⁾

Jan, 1366—? (1370 spor mezi opatem Janem a Bohunkem z Tismic; viz zboží.)

Matěj, již 1381,⁷⁾ ještě 1415 (1415 opat Matěj prodal Mikoláši z Lipan ves Lipsku s 2 rolema, rybníkem a lesíkem, mimo 1/2 lánů pod pahorkem na straně ke Kouřimi.⁸⁾

Emerich, zmín. 1418 (Jan z Weilburgu daruje klášteru za opata Emericha dům v Praze u sv. Haštala.⁹⁾

¹⁾ Lib. Er. I. 14.

²⁾ Pelzel, Wenzel IV. Th. II. Urk. 174.

³⁾ Tamf. dipl. 252.

⁴⁾ Janauschek, Orig. Cist. p. 272.

⁵⁾ Riegger Arch. III. 387.

⁶⁾ Kapihorský, „Kronika Sedlecká“ 59.

⁷⁾ Codex Dipl. Mor. XI. 206.

⁸⁾ Riegger Arch. III. 411.

⁹⁾ Rukopis Kronika Sedlec. Jindřicha Snopka.

R. 1421 dne 18. dubna byl klášter od husit. Pražanů spustošen a mniši rozptýleni „za 5. opata Emericha“.¹⁾

Ke konci dubna 1421 oznamuje jakýsi husita svému příteli: „vědět dávám, že . . . sú bratři dobyli Brodu, Kůřima, Skalici klášter vypálili.“²⁾

Nadání.

1357 zakladatel Theodorik věnoval: Skalice, Ždánice, (viz dole), Miškovice, Lipsku a les „Kozí hřbet“³⁾ statky tyto vynášely ročně 200 kop.

V potvrzení z r. 1358 jsou mimo tyto vsi též Zalesany;⁴⁾ Karel IV. potvrzuje též, co koupil zakladatel od Kouřimských v Miškovicích a v Řitvě 3 louky Heyndlina Gysover a 25 jiter role a louku Jakubovu.⁵⁾

1358 opat Sedlecký Jan prodal ku klášteru Skalickému ves Ždánici s dvorem a kostelním podacím.⁶⁾

Zakladatel koupil od Ješka z Kostece n/Lesy les „Kozí hřbet“ s „Kobylím polem“. Jelikož ale panství Kostecké bylo král. lénem, propouští král tento les z manství.⁷⁾ Polohu tohoto lesa určuje zápis z r. 1358.⁸⁾ „ . . . les „Kozí hřbet“ s 2 lesníky, z nichž jeden byl v Kozojedech, druhý ve Štilicích, (byl tedy onen les mezi těmito všemi s Dolánkami) i s místem „Burgstadt“, t. j. hradištěm.“⁹⁾

1360 zakladatel věnoval vsi Masojedy a Doubravčice, jež koupil od Jana z Masojed, a ves Dolánky, koupenou od Lutolda, řeč. Hájek (z Tismic¹⁰⁾).

1436 král Zikmund zapisuje: Ždánice a Lhotu kláštera Skalického.¹¹⁾ (Podle mínění prof. Sedláčka bývala tato Lhota někde u Miškovic.)

1370 rovnal Pešek z Klučova spor mezi opatem Janem a Bohunkem, řeč. Hájek z Tismic a bratřími o meze lesa

¹⁾ Rohn, Antiquitates, Circul. Curim. 94.

²⁾ Archiv Čes. III. 300.

³⁾ Lib. Er. I. 14.

⁴⁾ Archiv Č. XIV. 383.

⁵⁾ Riegger III. 383.

⁶⁾ Dr. Nováček, Musejník z r. 1890, str. 512.

⁷⁾ Archiv Č. XIV., 383.

⁸⁾ Nováček, I. c. 512.

⁹⁾ „Hradiště“ obyčejně sluje místo, kde druhdy býval hrádek; zde však „burgstadt“ znamená spíš místo k vystavění hradu spůsobilé, Hrádek zde skutečně byl, Zembera zvaný, buď že ho vystavěl klášter na ochranu své zdejší državy, nebo, spíše, některý zápisní držitel okolního klášterství.

¹⁰⁾ Lib. Er. I. 14.

¹¹⁾ Archiv Č. I. 505. a XVIII. 122.

„Kozí hřbet“ s loukou a mlýnem řeč. Dolanským; klášter zaplatil Bohunkovi 120 kop, a sporné území mu bylo přirknuto.¹⁾

Duchovenské zboží v dekanátě, o němž se zmínka nestala.

1385 král Václav potvrzuje klášteru u sv. Ducha v Praze, sester Benediktinek vsi (Přeboy u Karlína, či Přebory?) a Bošice.²⁾

1420 král Zikmund zastavil tvrz a allod. dvůr v Bošicích a v Libodřicích jeptišek sv. Ducha.³⁾ V Libodřicích panoval též domácí vladyka; ku klášteru příslušela tedy pouze část.

1437 Zikmund zapisuje: Miletín a Malenovice, vsi jeptišek k Bošicím.⁴⁾

Zvánovice u Střimelic.

1320 Bernart z Cimburka prodal klášteru sv. Jiří ves Střimelice, Hačky a Zvánovice.⁵⁾ Střimelice a Hačky byly brzy na to opět v soukromém držení, kdežto r. 1437 Zikmund zapisuje ves Zvánovice „jeptišek svatojirských“(?).⁶⁾

Ale mezi tím r. 1404 Vaněk z Dubé vyznává, že nemá žádného práva na ves Zvánovice, jež jest spravedlivým majetkem jeptišek kláštera u sv. Anny čili Vavřince v Praze.⁷⁾

Mimo to činí r. 1381 Jan ze Střimelic nadání pro hradní kapli ve Střimelicích úrokem ze Zvánovic.

Majetek kláštera Zderazského v dekanátě Kouřimském a v sousedství.

Klášteru Zderazskému patřily: Tlustovousy, Limuzy, Šestajovice, Horoušany, Újezd, Sibrina, Slavětice.

(R. 1227 hrabišic Kojata odkázal klášteru Zderazskému Tlustovski, Lemusi, Šestajovice [Regesta I. 333]; 1238 biskup Bernard potvrdil Zderazským Horoušany, jež jim věnoval hrabišic Všebor (Regesta I. 441.)

¹⁾ Archiv Č. XIV. 391.

²⁾ Rukop. Univers. knih., opis Mus.

³⁾ Archiv Kapit. XXVII. 18.

⁴⁾ Archiv Č. I. 528.

⁵⁾ Pozúst. D. Zem. I. 399.

⁶⁾ Čelakovský Registra 112.

⁷⁾ Archiv Č. VII. 609.

1309 Vítěk ze Švábenic postoupil Zderazským vsi Záleš a Sloupnici (u Vys. Mýta) náhradou za vsi Sibřinu čili Újezd, jež zastaviti musili, aby za něho (Vítka) Pražským kupcům dluhy zaplatili. (Regesta II. 952.)

1400 rozsouzena pře mezi klášteřem Zderazským z jedné a Martinem Rotlevem z Koloděj z druhé strany, že poddaní Rotlevovi ze vsi Hole (ves zašlá někde ve Fider-hol-ci) mají právo pásiti dobytek pouze k příkopu, který jest vyryt mezi poli Újezdskými a Holskými; pastviny tyto byly na gruntech Újezdských mezi hájem Újezdským a Slavětickým. (Arch. Č. VII. 608.)

1401 král Václav dovoluje, aby Martin Rotlev z Koloděj, jenž od kláštera drží na čas života ves Újezd s 33 kopami a 45 gr. úroku, ves tuto prodati mohl sestřám Alžbětě a Dorotě z Valdštejna na čas jejich života; po jejich smrti má opět připadnouti klášteru. (Doberer, Monum. I. 251.)

Tlustovousy klášter zapisoval pod stálý roční plat; zápisný držitel měl zde tvrz; r. 1417 Žofka, vdova po † Janu z Rotštejna a Příbyk z Kamenice vyznali, že „tvrz — propugnaculum“ — s dvorcem a rybníkem ve vsi Tlustovousy na 5 roků pronajali Ondřejovi, kancléři Nového města Prahy za ročních 45 kop, jak to sami od kláštera Zderazského drželi. (Archiv Města Prahy, 992, fol. 151.)

Horoušany též klášter pod stálý plat zapisoval; zápisný držitel vystavěl si zde tvrz; místo nedaleko dvora, kde stávala, je po dnes znatelné; na začátku 15. století držel je Petr z Horoušan, z rodu vladyk Lstibořských; — r. 1406 Petr ze Lstiboře, seděním v Horoušanech — (Soud. Ak. VI. 251.)

1436 Zikmund zapsal od kláštera Zderazského tvrz Tlustovousy, s dvorem a dědinami, a ves Horoušany, bez dvoru; (Arch. Č. I. 496.)

1437 zapsány Újezd a Slavětice; (Tamt. 498.)

1437 „ Šestajovice s dvorem popluž. a dvůr v Horoušanech (Archiv Č. II. 178 a 179); — ves Slavětice zašla; stávala někde mezi Šestajovicemi, Horoušany a Újezdem u Koloděj; o klášterním majetku v Limuzích r. 1227 odkázaných se později zmínka neděje.

II. Dekanát Německo-brodský.

Známí děkani:

Mezi 1308—1317 Jan, plebán v Krupé, děkan Brodský, viz Krupá;

1346 Jan, plebán ve Světlé, děkan Brod., viz Světlá.

1398 Jakub, „ v Bělé, „ „ viz Bělá, (byl tam plebánem již 1386, a † tam 1400).

1405 Kříž, plebán v Přibyslavi, děkan; (viz Šumfeld).

1406 N . . . , plebán ve Smrdově, děkan; (byl tam Jan) — byl úvodcem v Chotěboři; viz Smrdov a Chotěboř.

Brod Německý.

1352 Broda teutonicalis, 1 kopa.

Starou osadu na zemské cestě čáslavské nadal kol r. 1256 Smil z Lichtenburka městským právem, nové město se podle zakladatele původně jmenovalo „Brod Smilův“,¹⁾ brzy však „Brod německý“.²⁾ Důvodů k tomuto přívlastku bylo několik; zakladatel nápadně si liboval v němčině, město vydal přivolaným německým kolonistům, a do třetice všeho dobrého, odevzdal farní kostel německým Křížovníkům, kteří z něho učinili Komendu.

1256 plebán Benedikt, profess domu něm.³⁾

1265 „ Jindřich,⁴⁾

1272 „ Helvik,⁵⁾

1316 „ Helvik,⁶⁾

1346 „ Fridlin,⁷⁾

1357 provinciální Komtur = prof. Tyrman.

¹⁾ 1269 cives „de Brod Smilenis“ Regesta IV. 727.

²⁾ Mezi 1278—1290 „Brod teutonicalis“ Regesta II. 499.

³⁾ Regesta IV. 712.

⁴⁾ Tamt. IV. 724.

⁵⁾ Tamt. II. 319.

⁶⁾ Tamt. III. 136.

⁷⁾ Rukop. Drážď. 3056, opis Musejní.

V době následující se plebáni, vesměs professové, velmi často střídali; poslední presentace:

1418 provinc. Komtur Albert z Dubé = prof. Jan, po resig. prof. Jana.

Špitální kostel sv. Kateřiny.

Jako u všech svých Komend spravovali Křížovníci i zde špitál; r. 1319 udělují někteří biskupové odpustky, kdo by o jistých slavnostech „kostel a špitál sv. Kateřiny“ v Brodě navštívili a mu pomocnou ruku podali.¹⁾

1346 prof. Konrad, rektor špitálu.²⁾

Polná.

1352 Polna, 1 kopa.

1252 odevzdal Jan z Polné němec. Křížovníkům podací kostelní v Polné a 2 vsi Jankov.³⁾

1282 Vichard a Závíš, bratři, dědici † Jana z Polné, odevzdávají němec. Křížovníkům v Drobovicích kostel v Polné se vším nadáním a ves Záborné.⁴⁾ Tedy inkorporace, jež však nastane teprv po smrti plebána Svatislava.

1362 Komtur u sv. Benedikta v Praze jmenem komtura zemského = prof. Mikoláš, po † prof. Jana.

Plebáni, vesměs professové, se v následujících letech často střídali; poslední byli:

1418 zemský komtur = Jan, po † Prokopa;

† 1378 Ješek Ptáček z Pirkštejna (majitel panství Polenského) věnuje plebánu „čili komturovi“ ves Brzkov se 17 lány, z nichž vychází 10 kop úroku, aby zde bylo 6 kněží-professů místo dosavadních 4.⁵⁾

Špitální kostel sv. Kateřiny.

Jeden z oněch 6 kněží r. 1378 jmenovaných bude povinen sloužit denně mši sv. v kapli sv. Kateřiny na Strážní

¹⁾ Rukop. Drážď. III. 203. opis Musejní.

²⁾ Tamt. 3056.

³⁾ Regesta I. 504.

⁴⁾ Tamt. IV. 737.

⁵⁾ Rukop. Drážď. 4213, opis Mus. R. 1356 Čeněk z Lipého postupuje Ješkovi z Pirkštejna: Polná, hrad, městečko a clo, a vsi: Dobrouťov, Věžnice, Hrbov, Olešná, Poříčí, Jablonné něm. a české, Buková, „Czaczanic“ (? Castofin?) Rosička, Spieldorf (= Hříště), Nížkov, Syrákov, Poděšín, dvůr v Přimyslovicích s podacím kostelů. (Arch. Čes. XIV. 502.)

hoře, kterou hodlá (Ptáček) založiti. (1447 Jan Sázima dává svůj dům v Polné, aby z něho udělán byl kostel na počest Navštívení Panny Marie. Z Arch. Jindřicho-hradeckého, opis v Archivu Zemském.)

Smrdiv.

1352 Smrydov, 21 gr.

1307 nabyl klášter Vilemov. od Raymunda z Lichtenburka výměnou za Dlouhou ves: Smrdov, hrad a městečko, Bačkov, Zboží, Štěpánov, Lubné, „Bossichzin“ (Proseč?) s kostelním podacím.¹⁾ Od té doby panství i podací kláštera Vilemov,

1358 opat Vilemov. = Ondřej (z Vidhostic) ss. Petrem;

1361 „ „ = Jan (ze Suchdola) ss. Ondřejem;

1372 „ „ = Hanek (z Hněvkovic) ss. Janem;

1386 zmín. o plebánu Příbykovi (Soud. Ak. II. 398.);

1388 opat = Petr (z Krupé) ss. Konrádem;

1390 „ = Jan (ze Svitav, olom. diec.) ss. Petrem;

1406 plebán N. ve Smrdově (byl zde Jan, děkan Brodský²⁾ viz dole.

1419 opat = Jan, po resign. Mikoláše;

† 1406 Bolech z Kunemile se zavazuje, že bude ročně platiti 2 kopy úroku z lánu ve vsi Lobšic (zaslé), jež nyní drží Milota ze Svinčan, jež druhdy věnovány byly kostelu; plebán Jan.³⁾

Libice.

1352 Lybiecz (tedy Libeč), 21 gr.

Podací i panství kláštera Vilemovského; viz tamtéž.

1355 opat Vilemov. = Protiva (z Lukavce u Chválovic) ss. Vavřincem;

1372 „ „ = Jan; po † Heřmana;

1367 plebán Jan; (Rejstř. Desát. 52)

1384 „ Martin; (Soud. Ak. II. 303.)

1397 po † plebána Petra nastala o kostel pře; obdržel jej Jakub na základě papež. provise.⁴⁾

¹⁾ Regesta II. 929.

²⁾ Lib. Conf. VI. 156.

³⁾ Soud. Ak. III. 193.

⁴⁾ Krofta, Monum Vatic. V. 666 a Soud. Ak. III. 361.

- 1403 opat Vilem. = Matěj (z Mostkovic, Olom. diec.)
ss. Jakubem;
1404 " " = Velislav (z Bobrovy Lhoty, Olom.
diec.) ss. Matějem;
1405 " " = Vlach (z Tuněchod, Litomyšl diec.)
ss. Velislavem;
1410 " " = Jan (oltářník Čáslav.) ss. Petrem;
1415 " " = Václav (z Postupic) ss. Janem;
1417 " " = Václav (z Příbyslavě) ss. Václavem.
1395 byla povolena inkorporace,¹⁾ ale podle hořejšího
podání nebyla provedena.

Světlá.

1352 Svyetla, 36 gr.

- 1318 zmínka o kostele; . . . „až k záduší kostela Světel.“²⁾
Panství i podací kláštera Vilemov.
1346 plebán Jan, děkan Brodský.³⁾
1362 opat Vilemov. = Konrád, po † Václava;
1364 " " = Damian (kanovník u sv. Jiljí)
ss. Konradem;
1390 " " = Blažej z Vyškovic, (Olom. diec.)
ss. Damianem;
1394 " " = Jan (ze St. Plzně) ss. Blažkem;
1406 " " = Jan (z Týnce) ss. Janem;
1408 " " = Mikoláš (oltářník v Čes. Brodě)
ss. Janem;
1401 byla povolena z Říma inkorporace⁴⁾ ale nedošlo na ni.

Oltářník, vikář a škola.

1381 Damaslav a Petr z Lipničky zakládají oltář sv.
Kateřiny: věno 6 kop úroku ze vsi Búsovny pro oltář-
níka a 1 kopy pro plebána; povinnost mimo jiné, aby oltářník
s plebánem a jinými ministry (žáky) vykonával nešpory, jitřní
a ostatní hodinky, mimo vikáře, jehož plebán vydržovati má.⁵⁾

¹⁾ Krofta, Monum Vatic. V. 517.

²⁾ Regesta III. 188.

³⁾ Rukop. Drážd. č. 3056; opis v Museu.

⁴⁾ Krofta, Monum Vatic. V. 1058.

⁵⁾ Lib. Er. II. 189.

Habry.

1352 Habr, 9 gr.

Byla zde odvěká stanice s celnicí na zemské cestě
čáslavsko-jihlavské; krajina okolní patřila ještě 1206 Děpolt-
ovicům, kteří měli za údel kraj Čáslavský, Chrudimský a
Vraclavský. 1206 sahalo území kláštera Vilemov. až k mezím
„mé vsi“, praví Děpolt, „jež leží u celnice Haberské“ a věno-
val zde klášteru čtvrtý týden ze cla.¹⁾ Od neznámé doby
patřil Habr klášteru Vilemovskému; r. 1341 patřilo mu již
clo celé.²⁾ — Podací kláštera Vilemovského, jenž podával
kostel „v Kněží, jinak v Habru“, což znamená, že právní
farní kostel byl v Kněží, v Habru však filiální, ale že plebán
sídlil u filiálky v Habru.

- 1375 „Kněz, jinak Habr“, opat Vilemov. = Jan (z Rýnarce)
ss. Velišem;
1376 " " " " " = Zbynek (ze Šla-
panova) ss. Janem.
1376 plebán Mikoláš nebyl knězem, ale je hotov, státi
se jím. (Soud. Ak. I. 177.)
1380 plebán Mikoláš; (Tamt. II. 10.)
1385 ? = Jan, Koniás (z Lidic) ss. Blažkem;³⁾
1402 plebán Blažek resignoval.⁴⁾

Krucemburk.

1352 Crucemburch, 18 gr., 1367 Crucimburch.

1252 daroval Jan z Polné jižní část lesa Libčeského
klášteru Žďárskému, severní však až k Branišovu a Přechodu,
mezi řekami Kamenicí (Chrudimkou) a Doubravicí německým
Křížovníkům.⁵⁾ Ti založili zde hrad, a jako Křížovníci nazvali
jej „Kreuzburg“. ⁶⁾ Již r. 1321 prodali Křížovníci „zboží v Creuz-
parchu“ s vesnicemi.⁷⁾ Od té doby drželi Krucembursko svěští
páni, kteří měli též podací kostela zdejšího, jehož založení
bezpečně můžeme přičísti německým Křížovníkům, tedy mezi
1232—1321.

¹⁾ Regesta I. 227.

²⁾ Tamt. IV. 424.

³⁾ Soud. Ak. II. 333.

⁴⁾ Tamt. IV. 99.

⁵⁾ Regesta I. 504.

⁶⁾ Také Johannitští křížovníci nazvali hrad, jež v Dubě založili „Krucemburk“.

Čelakovský, Registra. 110.

⁷⁾ Regesta III. 287.

- 1362 Epik z Hrádku (r. 1385 jmenuje se Epik z Hrádku, jinak z Krucemburku, viz dole nadání oltáře) = Mikoláš, po † Václava;
 1366 týž Epik = Šebastian, po † Mikoláše;
 1372 " " = Matěj, po † Šebastianovi.
 Nastoupili noví páni:
 1403 Mikoláš z Ořechu = Jan po † Matěje.

Kaplanství.

- 1385 Epik z Hrádku, jinak z Krucemburku, založil kaplanství a nadal je 8 kopami úroku z „městečka“ Krucemburku.¹⁾
 1405 podávají toto kaplanství: bratří z Ořechu — a Hedvika, vdova po † Čeňkovi z Krucemburka.
 1407 na žádost oné Hedviky „patronky“ zmenšena byla povinnost kaplanova.

Studeneč.

- 1352 De Fonte, 9 gr. 1385 Fons, 1405 Freudental.
 Příslušenství ke Krucemburku.
 1355 Epik z Hrádku (na Krucemburku) = Václav, po † Mikoláše;
 1359 " z Krucemburku = Markvard, po † Václava;
 1375 " " " = Jan (z Dolan, Litomyšl. diec.) ss. Janem;
 1405 Sigmunda bratři z Ořechu; Hedvika, vdova po † Čeňkovi z Krucemburku = Václav, po † Václava.

Polom.

- 1352 a 1405 Polomye, 9 gr.
 Panství i podací kláštera Vilemovského.
 1362 opat Vilemov. = Albert, po † Konrada;
 1371 " " = Jan (z Bobrové, Olomouc. diec.) ss. Albertem;
 1377 " " = Jan (z „Lična“? Litomyšl. diec.) ss. Svachem;
 1392 ? = Blažej (z Lucibořic, Litomyšl. diec.) ss. Henslinem; (Soud. Akta III. 74.)
 1402 opat = Budik (z Lucibořic) ss. Blažejem.

¹⁾ Lib. Er. II. 218.

Krupá.

- 1352 Kruppa, 15 gr., 1367 Krupa cum filia Czihotin (Čachotin).

Stará država pánů z Lichtenburku.

Mezi 1308—1319 Jan, plebán v Krupě (in Crumpa) a děkan Brodský.¹⁾

Při některém dělení v rodině Lichtenburských povstalo panství Ronovecké (Somirsburgh) s podacím v Krupě, Bělé a Šlapanově. Před r. 1346 vyšlo panství Ronovecké z rukou Lichtenburských, neboť r. 1346 bylo již v držení pp. z Lipého; při dělení rodového majetku 1346 obdržel Jindřich hrad Lichtenburgh s městečky Ronovem a Chotěbořem, a tvrz „Somirsburgh“ (Ronovec).²⁾

1355 Jindřich z Lipého = Petr, po † ?

Brzy na to prodal Lipský hrad Ronovec s částí panství i s Krupou.

1364 Jan z Ronovce (již nový majitel) = Lipold po † Petra;

1369 " " = Václav (z Radešovic) ss. Lipoldem;

1378 " " jinak ze Sumiersburghu — Racek, po sesazení Václava;

1379 " " = Jan (zvoník u sv. Jiljí) ss. Rackem;

1388 " " = Konrad (ze Smrdova) ss. Petrem;

1390 " " = Petr (z Chotvic) ss. Konrádem;

1393 Ješek starší ze Šumperka (Ronovec) = Otík (z Letovic, Olom. diec.) ss. Petrem;

1397 " " " " = Petr (z Příbramě) ss. Otíkem.

Později objevují se jako podací páni opět pp. z Lipého.

1415 Čeněk z Lipého, probošt Kroměříž. = Jan (oltářník z Kotvic) ss. Petrem;

1416 " " " " " = Mikoláš, po resig. Mikoláše.

Lučice.

1352 Luczič, 9 gr.

Podací měli držitelé Žleb.

1362 Anežka, vdova po † Hynku ze Žleb = Martin, po † Jana;

¹⁾ Regesta IV. 766.

²⁾ Tamt. IV. 652.

1366 Anežka, vdova po † Hynku ze Žleb = Bušek, po Martinu.

As v té době nastoupil jiný patron, totiž opat Vilemov, kdežto kostel Markovický podává 1366 jmenovaná Anežka, ač tam dříve byl patronem opat; nespíš stala se vzájemná směna.

1390 opat Vilemov, = Tomášek (z Kosmic) ss. Odo-
lenem;

1393 „ „ = Ondřej (z Všebořic) ss. Tomášem;

1399 „ „ = Verner (z Kamberka) ss. Ondřejem;

1407 „ „ = Erasmus (z Buchova) ss. Blažkem;

1408 „ „ = Petr (z Radiměře, Olom. diec.) ss.
Erasmem;

1409 „ „ = Václav (z Michalovic) ss. Petrem;

1417 „ „ = Mikoláš (z Krsovic) ss. Václavem.

Skuhrov.

1352 Skuhrov, 6 gr., 1367 ad s. Nicolaum.

Podací držitelů Žleb; r. 1352 se jako příslušenství Žleb-
ské nepřipomíná; — viz Příbram v Dekanátě Čáslavském.

1358 Anežka, vdova po † Hynkovi ze Žleb = Bavor, po
Buškovi;

1361 „ „ = Jan (ze Zábouří) ss. Bavořem;

1364 „ „ = Mikoláš, po resig. Jana;

1385 Markvart z Vartenberka, pán na Žlebích = Matěj,
po † Mikoláši;

1400 Jaroslav ze Žleb = Matěj, po † Matěji.

Neznámým způsobem nabyt podacího klášter Vilemovský.

1414 opat Vilemov. = Pavel (z Rozné) ss. Václavem;

1416 „ „ = Mikoláš (z Krupé) ss. Mikolášem.

Vojnin Městec.

1352 Munchsperk, 5 gr.

1252 Jan z Polné postoupil panu Příbyslavovi na za-
ložení klášter Žďárského „les“;¹⁾ dle pozdějšího klášterního
majetku byla to jižní část lesa Libečského; již r. 1293 mají
klášterní lidé na české straně osazení souzení býti v „Munchs-
perku“.²⁾ Městečko i kostel založili Žďárští cisterciáni.

¹⁾ Letopis. Žďár. v Pram. Děj. Č.

²⁾ Regesta II. 694.

1358 opat Žďárský = Martin, po † Štěpána;

1367 plebán Martin; (Rejstř. Desát. 52)

1401 opat „ = Jan (z Hlasiva) ss. Janem;

1404 „ „ = Jakub (ze Skály u Erchuto-
vic) ss. Janem.

(Zdejší država klášterní: Jan, řeč. Vojna z Městce, za-
pisuje věno manželčino na; Městci, Radostíně, Škrlo-
vicích, ve Lhotě; 1466 král Jiří klášteru potvrdil: (Městec,
Škrlovice) Světinov, Strčanov, Polnička (Kalousek ci-
tuje Šteinbacha a Památ. X. 666).

Čihošť.

1352 Czihost, 12 gr.

Danství i podací držitelů domácího vladectví.

1365 Mareš z Čihoště = Václav, po Martinu;

1369 „ „ = Bartoloměj (z Vlkanče) ss.
Václavem;

1390 Kunášek „ = Pavel (z Řečičky) ss. Bar-
tolomějem.

Tato domácí rodina brzy na to z Čihošti mizí a obje-
vuje se na Hodkově. Nastoupil jiný rod.

1393 Jan z Čihoště = Předota (mansion. Praž.) ss. Pavlem;

1407 Příba, vdova po † Janu z Čihoště = Jan (z Do-
hnání) ss. Předolou;

1409 ? = ? (oltářník z Čáslavě) ss. Janem;

1414 Příba z Čihoště = Jakub (oltářník z Ledče) ss.
Zdeňkem.

Vikáři.

1390 patron Kunášek z Čihoště věnuje 1½ kopy z Či-
hoště, Maršík z Tuněchod 2½ kopy na lidech v Tuněcho-
dech, a bratr Radslav 2½ kopy na lidech v Kobylí hlavě,
aby plebán držel 2 kněze, „ne pohoršlivé, ani bezectné“, tak
že plebán bude „sám třetí“.¹⁾

Čachofín.

1352 „Czachotyn“; 1367 Krupa cum filia Czyhofin.

¹⁾ Lib. Er. XII. C. 13.

Přibyslav.

1352 Przibislav, 15 gr.

Stará država pp. z Lichtenburka; později držena k Ronovu (hradu), když Lichtenburk sám již dávno z držení rodu vyšel.

1265 plebán Syfrid;¹⁾ (viz kaple sv. Kateřiny);

1272 týž plebán Syfrid — u téže záležitosti.

1356 Čeněk a Zdeněk, bratři z Ronova = Jindřich, po
† Martina;

1359 " " " = Bena (z Letovic, Olom. diec.) ss. Jindřichem;

1371 Čeněk z Ronova = Jan, po † Benedikta;

1380 a 1381 zmínka o plebánu Ingramovi (Soud. Ak. II. 68; Lib. Er. II. 185);

1383 Čeněk z Ronova-Letovic = Mikoláš (z Bohdalova, Olom. diec.) ss. ?

1389 zmínka o plebánu Kříži (Lib. Er. III. 303.); býval děkanem;

1414 Čeněk z Ronova-Letovic = Václav (z Neřína, Olomouc. diec.) ss. Křížem;

1417 " " " = Václav (z Libice) ss. Václavem.

Oltářnictví.

1. 1381 nadal Čeněk z Ronova oltář již dříve založený „Zvěstování P. M.“ 12 kopami úroku vycházejících z Přibyslavě, z nichž má míti 7 kop kaplan již stvrzený, a 3 kop druhý, nepotvrzený kněz téhož oltáře.²⁾

2. 1403 Smil z Ronova-Letovic dotuje oltář sv. Doroty 7 kopami a 24 gr úroku ze vsi Šumfeldu.³⁾

Vikáři a rozmnožení kostelního nadání.

1366 Čeněk z Ronova věnuje desátý díl ze cla na cestě přes Ronov, Modlíkov, Bohdalov, Přibyslav a z Bělé a z některých trhů a krámů a jakýsi domek na tavení stříbra, aby mohl býti plebán se 2 vikáři lépe živ. Povinnosti, jež za toto věnování stanoveny byly, poučují nás o tehdejších konání

¹⁾ Regesta II. 188.²⁾ Lib. Er. II. 184.³⁾ Tamf. VI. G, 7.

služeb B. a o poměru plebána k patronu. — Povinnosti byly: o každých suchých dnech zádušní hodinky, v pašiový týden nepřetržitě říkání žalmů od uložení kříže do božího hrobu až do jeho vyzdvižení; v nové části kostela měla býti každý týden mše sv. ve středu na oltáři jednom, a v pátek na druhém; patron odpouští plebánovi věrdunk. jež mu byl povinen o 3 B. Hodech jako poctu platiti; mimo to odpouští plebánu 1 neb 2 koně, jež měl místo patrona k válečné hotovosti vysílati, pod podmínkou, že o 3 B. Hodech a svátku Nanebevzeří P. M. všechny kanonické hodinky slavnostně zpívány budou; konečně na znamení, že plebán uznává patrona za svého pána, bylo stanoveno, aby mu o Vánocích dal vánočku, (oblata); o Velikonocích bílého beránka, o Letnicích 3 holoubata a o Nanebevzeří P. M. plást medu.¹⁾

Třetí vikář. 1389 Čeněk z Ronova věnuje na vydržování třetího vikáře kaplana 10 kop úroku z Velké Losenice.²⁾

Škola.

Z nadace z r. 1366 něco dostávali též žáci (clerici) a mimo to zavázala se obec Přibyslavská, že z každé pivní várky dostávají budou školní mládenci 3 haléře, aby každodenně zpívány byly nešpory a mše sv., jak to jest ode dávna zvykem.

Šlapanov.

1352 Slapans, 3 (?) gr.

Od starodávna podací pp. z Lichtenburku.

1257 Jindřich ze Šlapanova, kaplan Smilův;³⁾1269 Jindřich, plebán ve Šlapanově;⁴⁾1304 Konrád, " " "⁵⁾

1335 Šlapanovský plebán Martin, jednání o kostel v Dlouhé vsi; (viz tamtéž).

1347 plebán Bartoloměj, o témž (viz tamtéž).

Když povstalo panství Ronovecké, příslušel Šlapanov k němu; r. 1349 již v držení pp. z Lipého. Když Ronovec sám s částí panství od Lipských prodán byl (viz Krupá), zůstal

¹⁾ Lib. Er. I. 60.²⁾ Tamf. III. 303.³⁾ Regesta II., 66, 72.⁴⁾ Tamf. II. 247.⁵⁾ Tamf. II. 864.

ostátek Ronovecka, a s ním Šlapanov, v držení Lipských, jak následující podávání kostela ukazuje:

- 1364 Jindřich z Lipého = Václav (ze Ždánic) ss. Janem;
 1367 zmín. o plebánu Václavu; (Rejstř. Desát. 52)
 1396 " " " Mauriciovi; (Lib. Er. IV. 435)
 1402 Jindřich a bratr Čeněk Mikoláš (z Poličky) ss. Mauricem;
 1405 Hynčík z Lipého = Václav, (z Újezda, Olom. dioc.) ss. Mikolášem;
 1406 " " = Hertlin (z Olom. dioc.) ss. Václavem.

Nastoupil jiný rod.

- 1413 Jan z Batelova = Václav (ze Starkoče) ss. Hertlinem.

Oltářnictví.

1396 Jindřich a Hynčík z Lipého dotují oltář sv. Kateřiny 8 kopami a 8 gr. úroku ze vsi „Malkenbrun“ u Něm. Brodu, a dvorcem (hofstat) v Šlapanově.¹⁾

1398 Tomáš, kněz z Bělé, přidává k nadání 2 kopy úroku z dvorce u Něm. Brodu.²⁾

Borová.

1352 Borovia, 15 gr.

Podací pp. na Ronově.

- 1359 Zdeněk a Čeněk z Ronova = Jan, po † Jana;
 1361 Zdeněk z Ronova = Bartoloměj, po Janovi;
 1367 zmín. o plebánu Bartoloměji (Rejstř. Desát. 52.)
 1375 Čeněk z Ronova = Štěpán, po † Bertlína;
 1411 " " = Filip (z Losenic) po † Štěpána;
 1418 " " = Sigmund (oltářník na Ronově) ss. N..

Šumfeld.

1352 Senweld, 3 gr., 1384 Schonfeld.

Podací pánů na Ronově.

¹⁾ Lib. Er. IV. E. 435.
²⁾ Tamf. V. 496.

1367 Zdeněk (psáno omylem Zbynek) = Litobor, po † Držkovi;

1418 Čeněk z Ronova-Letovic = Michael, po † Litkovi. Na nejchudší farce v dekanátě zůstal Litek 51 roků.

† 1405 Jiří z Geclova, jinak z Horek, rozmnožuje kostelní nadání 2 kopami úroku z polovice vsi Údoleň; zmínka o děkanu Kříži, plebánu v. Příbyslavi.¹⁾

Chotěboř.

1352 Chotieborz, 30 gr.

Pokud paměti sahají, patřila Chotěboř držitelům hradu Lichtenburku, kteří vykonávali zde právo podací.

1265 Smil z Lichtenburku (datum in Sumierspurch = Ronovec) odevzdává klášteru Ždárskému kapli v Chotěboři i s nadáním a desátým dílem ze cla.²⁾

1268 papežský legát potvrzuje klášteru darování patronátního práva a sídlo bratří cisterc.; biskup Jan ustanovil, aby zde byli 3 Ždárští profesové a jeden světský kněz pro duchovní správu, jemuž byl postačitelný díl kostelních příjmů vyhrazen.³⁾

Ale Ždárští mniši kostel zdejší neudrželi. Když Lichtenburské panství patřilo ke koruně, (kol r. 1339) tu bezpochyby Karel IV., tento bedlivý strážce práv korunních, kostelní právo zdejší mnichům Ždárským odňal a ku koruně připojil, jako to učinil i v jiných městech král, kde cisterc. mniši práv farních kostelů nabyli.

1351 plebán Heynlin doznává, že příjem z 15. trhu zdejšího nepatří farnímu kostelu zdejšímu, nýbrž klášteru Ždárskému.⁴⁾

Dočasné, často se střídající držitelé Lichtenburku, ač ne všechny, poznáváme z následujícího podávání kostela zdejšího:

- 1358 král = Jan, po † Henslina;
 1359 " = Otík (z Týnce n/L.) ss. Janem;
 1374 " = Jan, po res. Otově;
 1377 královna = Jakob (z Křesetic) ss. Janem;

¹⁾ Lib. Er. VII. C. 21.

²⁾ Regesta II., 194.

³⁾ Tamf. II. 239.

⁴⁾ Codex, Dipl. Mor. VIII. 61.

Od r. 1393 byla Chotěboř od Lichtenburka oddělena a měla potom jiné pány než Lichtenburk; roku toho dal totiž král Heřmanovi z Chousníka město Chotěboř s podacím.¹⁾

1393 Heřman z Chousníka = Jiří, po † Jakšovi.

Opět jiný pán Chotěboře:

1409 Petr Zmrzlík ze Svojšína = Václav Sláma (z Jezbořic, Litomyšl. diec.) ss. Jiřím;

1410 " " " = Jan, po res. Petra(?)

1415 " " " = Ctibor (z Popoviček) ss. Janem.

Opět jiný pán:

1416 král = Martin (precentor v kostele Praž.) ss. Ctiborem.

Kaplanství.

1391 měšťané založili kaplanství nadáním 5 kop z domů a dvorců zakladatelů.²⁾

1406 „stálé vikářství“; — úvodce děkan Brodský, plebán v Smrdově.

Sopoty.

1352 Sopot, 3 gr.

Podací měli držitelé Soběnova a Příchodu — nejspíš obou, viz 1405.

1358 Ješek, řeč. Kokot ze Soběnova = Mikoláš, po † Martina (v Běstvině, kde měl též podací, jmenuje z Příchodu)

1363 Ješek, řeč. Kokot ze Soběnova = Racek, po res. Mikoláše;

1367 " " " " = Mikoláš, po † Rackovi.

1384 po † Janu ze Soběnova a Běstviny hájili na soudě dvorském Stašek, Vít a Machna, sirotci z Dolan zboží po onom Janovi pozůstalé: v Soběnově ves a dvůr, v Příchodě dvůr s řekou, v Sopotech podací kostelní (pouze), v Strhově (Střížově?) 2 lány dědiny, ve Studenci 1 dvorec kmečí.³⁾

Podle následujícího podávání vyhráli tito nápadníci:

1393 Stašek z Dolan = Matěj, po † Mikoláše;

Brzy na to nastoupil jiný rod, částečně, nejspíš na Příchodě, viz 1405.

¹⁾ Soud. Ak. III. 127.

²⁾ Lib. Er. IV. 368.

³⁾ Pozůstat. Desk. Zemsk. I. 496.

1401 Jan a bratři z Markvartic = Maurus (od sv. Kříže u Chrudimi, Litomyšl. diec.) ss. Mikolášem;

1403 Jan a bratři z Markvartic = Petr (z Telecí, Litomyšl. diec. ss. Mikolášem);

1405 Jan z Markvartic a Stašek ze Soběnova (viz 1384—1393 = Martin, po res. Petra);

1407 ? = Petr, po res. Martina (Soud. Ak. VI. 135).

Dlouhá ves.

1352 Longavilla 8 gr.

1335 považoval plebán Šlapanovský kostel Dlouhoveský za svou filiálku; plebán Dlouhoveský Valter podle narovnání abatyše Pohledské měl Šlapanovskému ročně odváděti $1\frac{1}{2}$ kopy gr.¹⁾ Roku 1347 opět rovnání mezi Šlapanovským plebánem Janem a Dlouhoveským Bartolomějem; rozhodčí: Antonín, komtur v Polné a plebán, Mikoláš, plebán ze Štok (de truncis). Konrád, rektor špitálu v Brodě, rozhodli, aby Bartoloměj pokojně držel kostel Dlouhoveský a aby Šlapanovskému dal 2 dojnice a 2 jalovice.²⁾

Podací měla abatyše Pohledská.

1361 (úvodce Šlapanovský) abatyše Pohled. = Příbyslav, po res. Bartoloměje;

1364 abatyše = Mikoláš, po res. Jakuba;

1367 " = Konrád, po sesazení Mikoláše;

1398 plebán Konrad resignuje na oltář sv. Kateřiny ve Šlapanově.

Radoňov.

1352 Radoňov, 4 gr.

Panství i podací pp. z Chlumu; r. 1360 sjednotili se bratři Chlumští, mimo jiné, též v Radoňově;³⁾

1359 Diviš de Radoňov = Havel, po ?

1360 Vilem a bratři z Radoňova = Petr, po res. Havla;

1363 Diviš a bratři z Chlumu = Jakob, po † Petrovi;

1371 Diviš z Chlumu = Zdeněk, po † Jakobovi;

1388 bratři " = Mikoláš, po Zdeňkovi;

1392 " " = Šimon (z Dobrovítova) ss. Mikolášem;

¹⁾ Památky VII. 67. dle originálu v Universál. Knihovně.

²⁾ Schubert, Urkunden-Regesten N. 145.

³⁾ Pozůstat. D. Z. I. 428.

1412 Jan z Chlumu, jinak z Košumberka = Petr, po Šimonovi;

(1417 když se Chlumští dělili, vzal Jan, mimo jiné v Radoňově tvrz, dvůr popl., dvory kmecí, s podacím kostel v Okřešanci, v Dobrovítově a v Radoňově.¹⁾)

Losenice.

1352 Losnycz, 12 gr.

Podací a panství pánů na hradě Ronově.

1359 Zdeněk a Čeněk z Ronova = Benedikt, odchodem do Příbyslavi Beny;

1367 zmín. o plebánu Benediktu (Rejstř. Desát. 52)

1407 Čeněk z Ronova-Letovic = Jan (z Dobrovítova) ss. Mikolášem;

1408 " " " = Jan (z Kojic) ss. Janem;

1409 " " " = Filip, (oltářník v Příbyslavi) ss. Janem;

1411 " " " = Jakub, po Filipovi, jenž odešel do Borové,

1412 " " " = Štěpán, po † Jakubovi.

Bělá.

1352 Bela, 30 gr., 1367 Byela.

Stará država pp. Lichtenburka.

1258 Jindřich z Bělé, (totiž plebán) kaplan pana Smila²⁾

1306 Raymund z Lichtenburku doznává, že druhdy prodal klášteru Ždár, městečko Bělá, a že po nějakém čase polovici městečka od kláštera opět koupil, tak že polovic patří jemu, a polovice klášteru.³⁾

Podle podáváníí z r. 1367 měli zde Ždárští také kostelní podací.

Mezi 1308—1317 zavazuje se plebán Bělský N... že postoupí klášteru Pohled. desátek ze dvora v Dlouhé vsi, jež po 7 roků bezprávně vybíral.⁴⁾

1367 opat Ždárský = Matěj, po † Matoušovi.

¹⁾ Pozůstatky D. Z. III. 133.

²⁾ Regesta II. 78.

³⁾ Tamf. II. 910.

⁴⁾ Tamf. IV. 767. O této vsi bude jinde jednáno.

Později právo Ždárských mizí; ostatně příslušela Bělá k hradu Ronovci v rukou pp. z Lipého, a zůstala jim, i když Ronovec hrad s částí panství měl jiného pána (viz Krupá).

1373 plebán Bělský Jaklin a Cerekevský Jan slíbili, že budou komutovati.¹⁾

1379 Bělský plebán Jan v jakési při s Jaklinem, pleb. v Nové Cerekvi.²⁾

1386 plebán Jaroslav; (viz dole)

1398 " Jaroslav, děkan;³⁾

1400 Hynek z Lipého = Jiří, (z Nového města, Olom. diec.) po † Jaroslava.

1413 " " = Jan, po † Jiřím;

1413 " " = Karel (ze Slavič.?) ss. Janem;

† 1386 Jindřich z Lipého věnuje kostelu 2 kopy úroku ze dvora v Dlouhé vsi, plebán Jaroslav.⁴⁾

Nížkov.

1352 Nyeczkov, 36 gr.

Mezi r. 1230—1240, když v Oseku byl opatem Slávek, chtěl Jan z Polné v Nížkově, vsi trhové, založiti cisterc. klášter.⁵⁾ Opat Slávek poslal sem několik mnichů, kteří se prozatím u kostela sv. Mikoláše usadili, a osadu „cella sv. Bernarda“ pojmenovali a zde 5 roku pobýli. Ale založení se nezdařilo; opat Slávek navštívil zde bratry, ale vida jejich bídu, odvolal je odtud. Takto náhle zrušen založený klášter, ale chrám sv. Mikoláše tam zůstal jmenovaný dlouhý čas „na Mnišku.“⁶⁾ (Letopisec si totiž jméno Nížkov mylně tak vysvětluje).

Panství i podací držitelů panství Polenského (viz tamtéž).

1369 Jan z Pirkštejna = Řehoř, po † Matěje;

1375 " " řeč. z Rataj = Vavřinec po † Řehoři;

1408 " " seděním na Polné = Přech (Krásné Hory) ss. Vavřincem;

1419 Jan Ptáček z Rataj = Stanislav, po † Přechovi.

¹⁾ Soud. Ak. I. 56.

²⁾ Tamf. I. 346.

³⁾ Tamf. III. 360.

⁴⁾ Lib. Er. XIII. C. 10.

⁵⁾ Regesta I. 226.

⁶⁾ Letop. Ždár. „Prameny Děj. Č. II. 524.

Dobronice.

1332 Dobronicz, 6 gr.

Panství i podací kláštera Sedleckého, viz tamtéž.

1367 opat Sedlec. = František, po † ?

1371 " " = Frenclin (ze Želeva) ss. Františkem;

1375 " " = Jan (z Petrsvaldu) ss. Frenclinem;

1407 " " = Bartelem (oltářník v Hoře Kut.) ss. Martinem.

Štoky.

1352 De truncis, 9 gr.; 1367 Štok; 1385 Truncus.

Panství i podací držitelů Stríteže (r. 1411 odpouští držitel Stríteže Jan z Leskovce odúmrf svým podaným v Stríteži, Ždárce, Dobešově, Šejdorfě, Petrovicích, Herolticích, Štokách, Zvonějově, Dobroníně.¹⁾ Zdá se však, že páni Strítežští nebyli držiteli celého panství, neboť 1408 projednávána byla pozůstalost Jindřicha z Ništejky a dáno němec. Křížovníku Albertu z Dubé: Štoky, Zvonějov, Dobronín, Dobešov a ve Ždárce 13 lánů.²⁾

1346 plebán Mikoláš, viz Dlouhá ves;

1372 Krušina z Lichtenburka = Ojír, po res. Haškově;

1377 Čeněk " " = Václav, po † Ojířově;
(ostatní patrony viz Zvonějov).

Kostel zdejší nebyl vždy osazen; r. 1408 byl plebán Šlapanovský pověřen duchovní správou v kostele sv. Jakuba „in Setecken“.³⁾

Zvonějov.

1352 Bunav, 0, pauper.

Patron týž, jako ve Štokách, totiž pp. na Stríteži.

1364 Čeněk Krušina z Lichtenburku = Jaroslav, po res. Heynlina;

1367 Ješek z Potštejna (poručník?) = Klement, po res. Jaroše;

1379 plebán Jindřich slíbil, že bude residovati (Soud. Ak. I. 349);

¹⁾ Archiv Čes. XXII. 7.²⁾ DD. XIV. f. 213.³⁾ Rukop. Kapitul. — opis Musejní.1383 Václav Krušina z Lichtenburku = Štěpán, po ?
Nastoupil nový rod:

1402 Jan z Chotělic = Kříž, po † Puty;

Opět jiný patron:

1411 Jan z Leskovce, sídlící v Církvici = Štěpán (z Locků)
ss. Mikolášem;

1413 " " = Jan, po res. Štěpána.

Buchperk a Dlouhá ves.

1352 Mons fagi, pauper; 1405 Mons fagi, pauper,
filia „Langae villae“.

Zjištění a lokalisování těchto 2 kostelů jest obtížné, srovnáme-li následující zprávy:

1256 pře mezi Jindřichem, plebánem kostelů v Dlouhé vsi a na Střední Hůrce (in Medio monte) z jedné, a plebánem Německo-brodským z druhé strany, jenž kostel Dlouhoveský považoval za svou filiálku. Jindřich Dlouhoveský odpověděl, že mu kostely ty podány byly od opata Vilemov. (až do r. 1307 měl zde klášter Vilemov. Langendorf, Mittelberch, Sybotendorf a j., viz Smrdov); pře rozhodnuta byla ve prospěch plebána Brodského.¹⁾

1265 opat Vilemov. postupuje podací oněch kostelů němec. Křížovníkům, totiž plebánu v Brodě,²⁾ od nichž postoupeno bylo kostelu Pohledskému na založení kláštera.³⁾ Právo na kostely v Dlouhé vsi a na Střední Hůrce přešlo tedy na plebána Pohledského, ale i starý spor o ně.

1265 Ditrik obsluhoval kostel na „hoře Herlivinově“, a vlastnil si farní právo nejen na vsi „Villa Sagitarii“ a „Villam Otonis“ (Schützendorf a Otendorf) nýbrž i na kapli na Buchperku, a obojí bylo přisouzeno plebánu Pohledskému, ač Ditrik dokazoval, že kapli na Buchperku nespravuje jménem svým, nýbrž jménem plebána Příbyslavského, jenž ji považoval za svou filiálku;⁴⁾ nároky, ač marné, na kapli na Buchperku dělal si plebán Příbyslavský ještě r. 1316.⁵⁾

1. Tedy: 1256 a později považoval plebán Brodský a od r. 1265 plebán Pohledský kostel v Dlouhé vsi a na Střední

¹⁾ Regesta IV. 722.²⁾ Tamt. IV. 724.³⁾ Tamt. II. 277.⁴⁾ Tamt. II. 188.⁵⁾ Tamt. III. 236.

Horce za své filiálky, a vedle toho plebán Příbyslavský kostel na Střední Horce za filiálku kostela Příbyslavského:

2. r. 1335 a 1347. má plebán Šlapanovský kostel v Dlouhé vsi za filiálku kostela Šlapanovského, (viz Dlouhá ves u Šlapanova).

Jelikož **jeden** Dlouhovský kostel nemohl býti filiálkou dvou kostelů farních, jest zřejmo, že v okolí Pohledu byly dvě Dlouhé vsi, obě s kostely. Jednu nalezneme snadno, jest to Dlouhá ves, jihovýchodně od Pohledu, někdejší filiálka (r. 1335 a 1347) kostela Šlapanovského; ale naléztí druhou „Dlouhou ves“ jest nesnadno, ač ji snad také nalezneme.

Severovýchodně od Pohledu jest ves s podivným názvem „Krátká Dlouhá“ (na starších mapách, nyní pouze „Krátká“). Tento nápadný název můžeme vysvětliti tím, že se vlastně jmenovala „Dlouhá ves“,¹⁾ ale že se na rozeznání od druhé Dlouhé vsi, totiž oné jihovýchodně od Pohledu, jmenovala „Krátká, čili kratší Dlouhá ves“. V této „Krátké-Dlouhé“ však kostela není a nebylo, nezbývá tedy, leč odůvodněná domněnka, že kostel jmenovaný v Dlouhé vsi, jest posavadní kostel sv. Kateřiny, jehož filiálkou byl kostel na Puchperku, již zmizelý. Není to jediný případ, že osamocený kostel objevuje se pod různými jmény, často podle některé sousední větší osady; jmenuje se také „kostel sv. Kateřiny“ na „Mermelperku“.²⁾

1359 abatyše Pohled. prezentuje „ku kostelu sv. Kateřiny a jeho filiálce na Puchperku“ = Jana, po † Heřmana;

1363 abatyše — „ku kostelu v Dlouhé vsi“ (in Langendorf) = Konráda odchodem Jana;

† 1415 byl plebán na Hoře, „in Hor“, úvodcem v Polné;

† 1418 nařizeno plebánu „starého kostela na Horce“, (in Monte), aby přijal resignaci oltářníka v Příbyslavi;

1405 prezentovala abatyše „ku kostelu na Puchperku“ Mikoláše, po † res. Heřmana.

Presentace ku kostelu na Puchperku, tedy filiálce, jest nápadná, zvláště když téhož roku v Rejstř. Desát. jmenuje se kostel na Puchperku výslovně filiálkou kostela Dlouhovského,

¹⁾ Raymund z Lichtenburku prodal 1305 klášteru Pohledskému „dvůr u Dlouhé vsi“ u Bělé (Regesta II 839), nyní Dlouhou ves nemohl by jmenovat „u Bělé“.

²⁾ Regesta III. 546.

snad tehdy bydlel plebán u filiálky. Výsledek: kostel „in Longa villa“, „in Monte Herlivini“, „in Mermelperch“, „S. Catharinae“ jest jeden a týž kostel, nynější kostel sv. Kateřiny.

Kostel „in Monte fagi“, „in Monte Medio“, „in Buchperk“ byl kostel „na Buchperku“, nyní zmizelý.

Kostely tyto založeny byly, když němečtí horníci zde doly na stříbro otevřeli.

Kostely, jež nejsou v Rejstříku Desátkovém.

Pohled.

Farní kostel zde byl již před založením kláštera, byl však kol r. 1265 se všemi právy a příjmy odevzdán na založení kláštera (viz tamt.), a byl inkorporován.

1364 byl plebán Pohledský vykonavatelem v Něm. Brodě a r. 1397 opět tamtéž. (Lib. Conf. II. 44, a VII. 283.)

Dle Emlerových Urbářů str. 20—21. příslušely farnímu kostelu kolem polovice 14. stol. desátky z následujících, částečně cizopanských vsí:

Lethendorf (nebo Utendorf), Schützendorf, Scherleys (Ždírec u Jilemníku), Ilmik (Jilemník), Sibentannen (Zymtany), Partusdorf (Bartošov), Frauenthal (Pohled), Hadrspurch, Rauschenban (Roušťany), Dorfleins(?)

dohromady ssutého desátku: 61 korců. Jména osadníků jsou vesměs německá.

Žďárce, Žďárec.

Panství i podací pánů na Stříteži, jako ve Štokách a Zvanějově.

1367 Ctibor, plebán ve Žďárci, stal se plebámem v Ledči;

1412 (úvodce plebán Zvanějovský) „Zarziecz“ — Jan Leskovec, sídlící v Církvici = Mikoláš, po † Řehoře.

Pravnov.

Na paměť svého otce Smila založil r. 1361 Zdeněk z Ronova kostel Všech Svatých a věnoval: 1½ lánu ve vsi Pravnově, 3 kopy úroku z nové vsi „Ronvald“ (Ransko), celou řeku Doubravu v mezích Pravnova: desátek z 1 dvoru,

selské desátky z každého lánu 1 míru žita a 1 ovsa. Potvrzeno 1362.¹⁾

1361 zakladatel Zdeněk = Henslin, prvofarář.

1366 „ de Ronov = Jiří (ze Žumberka, Litomyšl. diec.) ss. ?

† 1386 plebán Jan; Čeněk z Ronova vyznává, že bratr jeho Zdeněk založil a posvětil dal kostel v Pravnově, a že mimo jiné věnoval desátek z 2 popluží, která se teprv měla vzdělávat; poněvadž ale popluží ta posud vzdělána nebyla, věnuje 1 kopy úroku a mimo to 2 kopy úroku z 20 kop, jež mu plebán Jan půjčil; tyto 3 kopy budou vycházeti „z naší vsi Borové“.²⁾

1397 zmín. o plebánu Janu; zakládá každodenní mši (Lib. Er. VI, A, 1.)

1401 Smil z Ronova-Letovic = Jan (z Chotusic) ss. Petrem;

1406 ? = Mikoláš (z Kněnic, Olom. diec.) ss. Petrem;³⁾

1414 Čeněk z Ronova-Letovic = Petr (z Příbyslavě) po † Mikoláše;

† 1306 Zdeněk z Ronova věnuje ves Pravnov, mimo podávání kostela, klášteru Pohledskému, kde byl rodinný pohřeb.⁴⁾

Kunemil.

1365 bratři z Kunemile vystavěli v Kunemili kostel Panny Marie a Všech Svatých jako filiálku kostela Smrdovského a nadali jej 2 kopami úroku z 1 lánu ve vsi „Lobšice“ (?) a desátky z 1 popluží; za to bude plebán Smrdovský povinen týdně 3 mše v kostele Kunemilském sloužiti.⁵⁾

Hradní kaplanství na hradě Ronově.

1366 Kněz, jenž bude na hradě v kapli Všech Svatých a sv. Doroty sloužiti, podrží si ofěru bez překážení se strany Příbyslavského, jemuž za to dán 1 masný krám.⁶⁾

¹⁾ Lib. Er. I., 36.

²⁾ Tamf. II. 238.

³⁾ Soud. Ak. V. 88.

⁴⁾ Rukop. Univers. Knihovny; opis Mus.: (Schubert Regesta p. 145).

⁵⁾ Lib. Er. I. 51.

⁶⁾ Tamf. I. 60.

1381 Kapli na hradě, již ku cti Nanebevzetí P. Marie posvěcené, ale posud nenadané věnuje Čeněk z Ronova „naši ves“ Čachotín a allodiální dvorec tamtéž.¹⁾

Klášter v Pohledu, sester řádu cisterc. Vallis. s. Mariae, Frauenthal.

Původní jméno „Pohled“ přišlo založením kláštera do pozadí. Založen byl r. 1265 tím způsobem, že ves Pohled s farním kostelem a jeho příjmy postoupeny byly řeholi cisterc. na založení ženského kláštera.

Hlavní zakladatelkou byla Kateřina z rodu Vítkovců, ale nápomocny jí byly její sestry, zvláště Jitka (Uta) a Ludmila. Jitka, vdova po Kunovi z Kováně, koupila r. 1265 od jakéhosi Budislava a celého rodu jeho ves Pohled s kostelním podacím, jak to onen Budislav a jeho rod od Smila z Lichtenburka drželi, mimo vrchní panství, jež si Smil, když to vše rodu Budislavovu prodával, pro sebe vyhradil; nyní, když Jitka Pohled od Budislava koupila, zříká se Smil i těchto vyhrazených vrchnostenských práv ve prospěch kláštera, „s jehož založením již počato bylo“.²⁾

Téhož roku 1265 prodal Jaroš též paní Utě a její sestře Ludmile ves Pňov „na založení kláštera sester řádu cisterc.“³⁾

Roku 1265 prodala Ludmila z Říše (morav.) „chtíc přispěti paní Kateřině, sestře své, k založení nového osazení řádu cisterc. v Čechách, něco ze svého majetku ve Valkersdorfu v Rakousích, aby za stržené peníze nemovitě věci (obydlí pro sestry) pro nové osazení zjednány byly.“⁴⁾

Jak již řečeno, pocházely ony sestry zakladatelky z rodu Vítkovců; neboť k onomu prodeji ve Valkersdorfu svolují Ludmile její bratři Vítek ze Skalice, Hojer z Třeboně (de Vitigenové), Vilém ze Zizinkova, Zumbřák z Lince.

Jest ku podivu, že tyto sestry založily klášter na panství Smilově; chtěl tomu asi Smil sám, a ony sestry jednaly jen podle přání a za pomoci jeho.

Rod Smilův, Ronovici, dlouho žil v Žitavě, a asi v době, kdy založen byl klášter Pohled, vrátili se Ronovíci do Čech,

¹⁾ Lib. Er. II. 185.

²⁾ „... quod jam fundare inceperat“, Regesta II. 217.

³⁾ „... ad fundandum monasterium sanctimonialium Ord. Cisterc.“ tamf. II. 199.

⁴⁾ Tamf. II. 186.

na Německobrodsko; v Žitavě byl a jest do dnes ženský klášter cisterc. „Vallis s. Mariae“ (Seyfersdorf) a proto chtěl míti Smil také nějaké „Vallis s. Mariae“ na svém panství v Čechách; osada přišla tedy z Frauenthalu žitavského do Frauenthalu na Německobrodsku.

Klášter spravovala abatyše a probošt

Známé abatyše.

Kateřina, zakladatelka, ještě 1272. (Regesta II., 319),

Žofie, zmín. 1303, 1316 (tamf. II. 934 a III. 130),

Kateřina, zm. 1316 (tamf. III. 136),

Žofie, zm. 1329 a 1341 (tamf. III. 620 a IV. 340),

Anna, zm. 1361 podávala kostel u Dlouhé vsi (Lib. Conf.,

„ 1367 „ „ „ „ tamf. I.),

Kateřina, zm. 1383. — Kutnohorští svědčí, že má „Gazsa“ Aptisin zu Vrovental acht und eine halbe Smyden — na mincovně králově v Hoře.¹⁾

„ 1387 koupila abatyše Kateřina a probošt Prokop opět něco na mincovně,²⁾ a když list na to ztratili, byl jim vydán nový, za probošta Hanuše Gasfila.³⁾

Pozemské zboží bylo malé.

Nadání farního kostela bylo základem nadání klášterního; během času něco přibylo.

1265 koupil klášter ves Pněv, ale brzy se Smilem z Lichtenburka vyměnil za Jitkov.⁴⁾

1303 prodal Remund z Lichtenburka klášteru dvůr v Dlouhé vsi u Bělé⁵⁾ (Krátká Dlouhá).

1303 přikoupen od téhož Remunda Bartusdorf.⁶⁾

1304 koupena ves Siebentan⁷⁾

1314 bratří z Borové dílem prodali, dílem darovali území mezi Jitkovem a Slavětínem.⁸⁾

¹⁾ Rukop. Univers. Knih., kopie Musejní.

²⁾ Schubert, 146.

³⁾ Tamf. p. 148.

⁴⁾ Regesta II. 248.

⁵⁾ Tamf. II. 839.

⁶⁾ Tamf. II. 934.

⁷⁾ Tamf. II. 865.

⁸⁾ Tamf. III. 92.

1304 prodal Sedlec opatř Heydenrik archidiakonu Kouřimskému Rapotovi Dlouhou ves a úrok ze Sybotendorfu a Rapota je postoupil klášteru.¹⁾

1322 Marketa ze Žleb doznává, že její syn Zdeněk odkázal klášteru ves Sybotendorf.²⁾

1329 měl klášter již ves Macourov.³⁾

1366 věnuje Zdeněk z Ronova klášteru, kde byl rodinný pohřeb, ves Pravnov, mimo kostel. podací.⁴⁾

Král Zikmund zapsal klášterství Pohledské: Pohled, dvůr popl., Ždírec, Zymtany (Siebentan), Jilemník, Dlouhá ves (Krátká), Macourov, Cibotín (Sybotendorf), Ostrolov, (Pravnov, kde je rybník Ostrolovský),⁵⁾ k tomu přičísti třeba Jitkov s okolím.

O spustošení kláštera skrze Husity píše Solař:⁶⁾ „Klášter Pohledský byl poslední, jehož se Žižkovo vojsko dotklo, vydrancovavši jej na posledním Žižkově tahu k Příbyslavi. r. 1424 na začátku října.“

¹⁾ Regesta III. 130.

²⁾ Tamf. III. 327.

³⁾ Tamf. III. 621.

⁴⁾ Rukop. Univers. knih., kopie Mus.: Schubert, p. 145.

⁵⁾ Čelakovský, Registr, 113 a 115.

⁶⁾ Památky Arch. III. 194.

III. Dekanát Řečický.

Známí děkani:

Zmín. 1389 Mauric, plebán v Nové Cerekvi, děkan Řečický; viz Lidmaň.

Zmín. 1407 N. plebán Řečický, děkan Řečic, (Soud. Akta V. 428).

Řečice.

1352 Reczicz majus archiepiscopi, $\frac{1}{2}$ kopy.

Podací arcibiskupovo na velikém panství Řečickém.

Kol r. 1144 dal Vladislav k biskupství Praž. část újezdu Želevského náhradou za hrad Podivín na Moravě (viz Želev). Když byl zalidněn, tvořil rozsáhlé hospodářství Řečické (di-strictus Rzeczyz).

V Emlerově díle „Deset Urbářů“ jest panství dvakrát popsáno; na str. 113 a násled. vypsán jest vlastní Urbář z r. 1390, a na str. 360 sl. rejstřík bernový z r. 1379; seznam osad je v něm úplnější, než v Urbáři; dle něho byly 1379 na panství tyto osady:

Řečice,	Leškovice,	Hejkovice,	Čejkov,
Košnice,	Zahrádka,	Dehtáře,	Jistebník,
Rovny,	Rybník,	Pelhřimov,	Střítež,
Jiřice,	Popelištná,	Putimov,	Řezence,
Brtná,	Lhota,	Sázava,	Hojkov,
Poříčí,	Zmyšovice,	Lhota,	Těšínov,
Moraveč,	Čakovice,	Olešná něm.	Chraslav,
Křelovice,	Nová Cerekev,	Vyskydná,	Lešov,
Stanovice,	Bačovice,	Zachotín,	Pobystřice,
Lipice,	Myslav,	Zyrov,	Olešná Čes.,
Markvarc,	Milotice,	Raděšín,	Strměchy,
Svépravice,	Cayle,	Krasikovice,	Pavlov,
Těchoraz Men.,	Vítanovice,	Pelhřimov (St.),	Chvojnov,
Těchoraz Vět.,	Mirošov,	Skrýšov,	Onšovice,
Dubovice,	Milotice,	Proseč,	Ostřelice,
Dýškov,	Rychnov,	Řemenov,	Huntov.

Mednice, pustá,	Kojčice, nebo	Leskovice,	Slaviboř,
Hodějovice,	Korček,	Zajčkov,	Lidmaň první,
Častonín,	Petrkov,	Čičov,	Lidmaň druhá,
ves pleb. u Vyskyd.	Branšov,	Větrov,	Mysletín, záduš.
Kletečná,	Lhota zádušní.	Miličov,	Bytčice,
Rybník m.,	Lhota Michael.,	Boříšov,	Nemojov,
Rušínov,	Lhota Vítkova,	Rohožná,	Budíkov.
Chvalov,	Útěchovice,	Nová Církvice	
Kamenička,	Služetice,	Rynšova,	

K tomu přičísti musíme ještě 4 vsi, z nichž užitek r. 1300 biskup Řehoř věnuje kostelu Řečickému, totiž Útěchovice, Mašovice, Milotice a Vačice.¹⁾

1280 biskup Tobiáš kostel v Řečici ohradil.²⁾

1300 podává biskup Řehoř kostel Voyslavovi, věnuje kostelu důchody z oněch 4 vsí a ze 4 lánů v Brtné a ustanovuje plebána za notáře zdejšího hospodářství, začez bude bráti desetinu panských příjmů, zvláště z trhu a ze cla.

1301 biskup Řehoř inkorporuje kostel ku kustodii kostela Praž., tak že zde byl jen „stálý vikář“, jemuž vyhrazena byla jen část kostelních příjmů, ostatek příslušel k prebendě kustosově, jenž stálého vikáře presentoval.³⁾

1361 arcibiskup, jako správce kustodie = Havel. po † Oldřicha;

1367 plebán Havel (Rejstř. Desát. 52.)

1378 plebán Mařík (Soud. Ak. I. 310.)

1379 plebán Niklin (Urbář, 362.)

1415 kustos Praž. = Blažek (z Chýnova) ss. Hartmanem;

1417 „ „ = Ondřej, (oltárník Vyšehrad.), ss. Blažkem.

† 1390 papež uděluje odpustky „farnímu kostelu B. Těla“ v Řečici.⁴⁾

Řečicka.

1352 Reczicz minus, 18 gr.

Zbytky opevnění kostelcového; snad zde býval veřejný hrad župní kraje Uřetovského, čemuž nasvědčuje i titul kostela

¹⁾ Regesta IV. 753.

²⁾ Balbin Epítome p. 299 dle katalogu biskupů, sepsaného za Karla IV. Těz v Roudnici, v obou Týnech (Horšově a Vltavském, v Rokycanech, v Řečici, Štěpánově, v Křivšourově, ve Vyskydné a v Herarci.)

³⁾ Regesta IV. 759.

⁴⁾ Krofta, Monum. Vatic. V. 206.

„sv. Jiří“. (Tvar „Rzecz“ dosvědčuje, že tak psali podle tehdejší výslovnosti místo Rzeticz; město Červená Rečice lid podnes obvykle jmenuje Řetice, tak že původní kmen „řet“ v Úřetově posud se objevuje.)

Panství i podací pánů na Lipnici.

1367 zmín. o plebánu Jakubu; (Rejstř. Desát. 53.)

Do pp. z Lipého nastoupil na Lipnici Boček Poděbradský.

1378 Jan z Kunštátu-Poděbrad = Matěj, po † Jakubovi;

Po Kunštátských nabyli Lipnice pp. z Landštejna.

1381 potvrzen Václav (Soud. Ak. II. 80.)

1390 Vilém z Landštejna = Bartoloměj (z Čihoště)

ss. Pavlem.

1392 „ „ „ = Jan, kanovník Lipnický,
po † Bartoloměji.

Pelhřimov.

1352 Pilgrams, 1 sug.

Podle názvu založil na panství Řečickém novou osadu s kostelem biskup Pelhřim (1224—1225), některý z jeho nástupců založil vedle starší osady purkrechtní město; podle pozdějších zápisů zůstal však kostel sv. Víta v původní osadě založený farním kostelem i pro pozdější město; totéž shledáváme i jinde, na př. v Kutné Hoře.

Podací arcibiskupů na panství Řečickém.

1325 Salman de Valistor, rektor farního kostela v Pelhřimově Pražské diec. (in Pilgrimis)¹⁾

1359 plebán Jan (viz dole),

1368 ? = Mikoláš (od sv. Michaela v Praze) po ?

1375 a 1380 plebán Václav (Soud. Ak. I. 109; II. 76.)

1391 Ondřej, plebán far. kostela sv. Víta (viz dole),

1406 plebán Ondřej; (Soud. Ak. V. 107)

1415 plebán Mikoláš; (Lib. Er. X, F. 2)

1417 ? = Mikoláš (z Vlašimě) ss. Chvalkem;

† 1399 uděluje papež odpustky „farnímu kostelu sv. Víta v Pelhřimově.“²⁾

Oltář nadaný.

1384 rychtář Bohunek založil oltář Panny Marie a nadať jej 8 kopami z rychty.³⁾

¹⁾ Regesta, III. 445.

²⁾ Krofta, Monum. Vatic. V. p. 803.

³⁾ Lib. Er. II. 213.

Kaple Panny Marie na podměstí.

Před r. 1376 Mikuláš z Pelhřimova, doktor v dekretch, (tuším onen generální vikář biskupa Litomyšl. Jana ze Středy) dal postavit z kamene „v hezké formě“ kapli P. M. na podměstí; vykázána jí byla dotace ze vsi Křepelova s $1\frac{1}{2}$ lánu lesa a 2 rybníky, a ze vsi Vlasenice $3\frac{1}{2}$ kop pro plebána, jenž buď sám, nebo jeho zástupce, zde bude týdně 3 mše sv. sloužiti.¹⁾

V této kapli Marianské oltář nadaný.

1391 plebán Ondřej; rychtář a konšelé zřídili oltář sv. Zikmunda „v kapli Panny Marie“, spojené s kostelem farním a nadali jej 9 kopami; oltářník bude povinen súčasťní se hodině s plebánem ve sváteční dny v kostelním chóru farního kostela sv. Víta.²⁾

Kostel v městě.

V městě byl kostel Panny Marie, nebyl však farním, nýbrž filiálním nebo komendátním.

1339 založili měšťané každodenní ranní mši „v městě, v kostele Panny Marie“; za to budou plebánu ročně vyplácejí 5 kop.³⁾

Oltář sv. Ondřeje.

1416 presentoval rychtář k oltáři sv. Ondřeje = Mikoláše, po res. Jana.

Není vyznačeno, v kterém kostele tento oltář byl.

Cerekev nová.

1352 Nova Czirequicz episcopi 51 gr.; 1405 „Katholica episcopi“.

Podací arcibiskupů na panství Řečickém. Jméno „Církvic“ a „Katholica“ dokazuje, že zde původně byl kostel dřevěný, a sice již před povýšením biskupství na arcibiskupství (1344).

1332 dává papež provisi Heřmanu na kanonikát Olom., ač již drží kostel v „Nové Církvici“.⁴⁾

1359 arcibiskup = Jindřich (kantor v kostele Praž.)

ss. Vojkem;

¹⁾ Lib. Er. II. 132.

²⁾ Tamf. IV. 374.

³⁾ Tamf. I. 15.

⁴⁾ Monum. Vatic. v Archivu Zemsk.

- 1373 ? = Jaklin (z Bělé) ss. Janem;¹⁾
 1379 arcibiskup = Mauric (z ?) ss. Jakubem;
 1389 plebán Mauric, děkan; (viz Lidmaň)
 1398 Bartoloměj, plebán „in Nova Catholica“ (Soud. Ak. VI. 237)
 1408 Alexius, plebán „in Nova Cerekvic“ (Soud. Ak. VI. 301).

Vikář.

- 1407 Jan Salše, vikář v Nové Církvici.
 1379 Čížkov je ves plebána v Církvici. (Deset Urbářů. 379.)

Chvojnov.

1352 Chvojnov, 27 gr.

- Podací arcibiskupů na panství Řečickém.
 1367 plebán Oldřich; (Rejstř. Desát. 53.)
 1378 plebánu patří ves Lhota (Urbáře, str. 372).

Krásná hora.

1352 „Pulcher Mons“ 15 gr.

Podací arcibiskupovo na panství Herareckém; po inkorporaci děkana svatojilského.

1307 dává Jindřich z Rožmberka výměnou za Sepekovo k biskupství: tvrz „Herarez“ s vesnicemi.²⁾

Podle berňového rejstříku³⁾ byly r. 1379 na panství Herareckém tyto osady:

Krásná hora,	Březinka,	Pavlov,
Čakanov,	Ždár,	Mikolášov,
Bezděkov menší,	jen $\frac{3}{4}$ lánu,	Úsobí,
jen $1\frac{1}{2}$ lánu,	Kojkovice,	Velišov,
Bratranov,	Sdislavice,	Dobruslav,
Dědouchov,	Dubí,	Chvalkov,
Hlavněv,	Bonkov,	Skorkov,
jen $\frac{3}{4}$ lánu,	Slavnič,	Herarec.

K dotaci kostela na Krásné hoře, čili k svatojilské prebendě byly od biskupa věnovány: Bezděkov, Michalovice, Lhota, Olešná, Květinov (s Hradcem), Radňov, Kojetín.⁴⁾

¹⁾ Soud. Akta I. 56.

²⁾ Regesta II. 920.

³⁾ Deset Urbářů. 388.

⁴⁾ Rejstřík Desát. 22.

1436 zapsal Zikmund: Babice, Pelhřimovec, Vítovnín, Kvasetice, Chýška, Úhořibka, Volichov.¹⁾

Vsi tyto zapsány byly pohromadě s jiným duchovenstvím a v zápise není řečeno, že patřily k panství Herareckému, ač podle polohy tomu tak bylo.

1308—1323 biskup Jan inkorporuje kostel Krásnohorský ku kapitule svatojilské v Praze.²⁾

- 1356 děkan sv.-jilský = Slávek, po resign. Jana;
 1358 „ „ = Mikoláš, po † Konráda;
 1377 zmín. o plebánu Mikoláši (Soud. Ak. VII. 180);
 1383 děkan = Pavel (z Uhříněvsí) ss. Štěpánem;
 1385 „ = Beneš (z Horek Čáslav.) ss. Markem;
 1393 „ = Přeck (z Pravonína) ss. Benešem;
 1408 „ = Vavřinec (z Nížkova) ss. Přechem;
 1413 „ = Tomáš (z Kaliště, Olom. d.) ss. Vavřincem.

Jiřice.

1352 Jurzicz, 15 gr.

Panství i podací kláštera Želevského; kostel byl osazován vesměs professy Želev.

1358 opat Želev. = Jan, po † Theodorikovi.

Poslední:

1418 opat = Jan, po res. Heřmana.

Humpolec.

1352 Gumpolcz, 36 gr.

1233 prodávají němečtí Křížovníci klášteru Želev. zboží v Humpolci a nad Jihlavou (Podolí, Dobré, Skryšov, Bohdanče a „Pustsin“) s kostely na tomto zboží.³⁾ Roku 1243 král Václav tento kup potvrzuje s kaplí sv. Mikoláše v Humpolci a kaplí sv. Jana Křt. v Jihlavě.⁴⁾ Želevníci měli zde však pouze kostelní právo; panství patřilo jinému.⁵⁾

Opat Želev. osazoval kostel svými professy.

1357 opat = Jan, po res. Jakuba;

¹⁾ Archiv Č. I. 531. — Čelakovský Registra 108.

²⁾ Tadra, Cancellaria Arnesti, p. 455.

³⁾ Regesta, I. 384.

⁴⁾ Tamt. I. 511.

⁵⁾ Křížovníci s červ. hvězdou prodávají 1325 zboží a městečko Jindřichu z Lipého. Regesta III. 405.

- 1358 opát = Jan, po res. Jana;
 1368 „ = Jan, po res. Mikoláše.
 1380 zmín. o plebánu Janu; (Soud. Ak. II. 52).

Rýnarec.

1352 Rynharcz 15 gr.

Dle nalezené autentiky vysvětil r. 1203 kostel zdejší titulu sv. Vavřince biskup Daniel.¹⁾

Podací domácích vládyk.

1358 Pelhřím a Mikoláš z Rynarce = Jan, po † Vlčkově;

1375 Pelhřím a Vilém „ „ = Veliš (z Habrů) ss. Janem;

1404 Mikoláš a Václav „ „ = Jan, po † Zdebo-rově.

Kaliště.

1352 Sonweld sive Kalist, 3 gr., 1367 Schonweld, 1384 Schonfeld, 1405 Kaliscz sive Schonfeld.

1219 dal král Otakar I. kapitule Vyšehradské Zahrádku s okolním újezdem náhradou za drahocenný ornát, jež jí vzal.²⁾ Kapitula osadila tento újezd částečně Němci,³⁾ kteří zde založili vsi Schönfeld a Lichtenfeld. (1352 Karel IV. potvrzuje kapitule v Újezdě Zahrádeckém: „Lubčice(?), Poděvice, Lichtenfeld, Schönfeld, Zahrádka⁴⁾ a podle Čelakovského „Registra“ str. 111 též Bělá a Bělice.)

Danství i podací kapituly Vyšehradské.

1360 „Kališť“, kanovník Vyšehrad. = Řehoř, po † Děpoldově;

1361 „ „ „ = Vilém (z Dušova) ss. Řehořem;

1364 „ „ „ = Adam, po † Mikolášovi.

V letech následujících se plebáni, vesměs od kanovníka Vyšehradského presentovaní, velmi často střídali.

¹⁾ Regesta II. 1156, kde vyčítány jsou osady kostelu přidělené.

²⁾ Regesta I 285 a 537.

³⁾ 1252 kapitula najala Jindřichu z Humpolce území mezi Humpolcem a Ješem Nelechovem u Zahrádky, aby je osadil tak, jako Němci vzdělávají země kláštera Železského. Regesta I. 606.

⁴⁾ Hammeršmid: „Gloria eae Vyšehrad“, p. 277.

⁵⁾ Lib. Er. V. 737.

Poslední:

1417 „Kališť“, kanovník Vyšehrad. = Prokop (z Hrádku) ss. Ondřejem;

† 1401 Jaroslav z Čejova věnuje kostelu 1/2 kopy úroku z Čejova.¹⁾

(Mezi 1865—1868 rozpředla se v Památ. VI. 308 a VII. 72 a 228 mezi děkanem Roykem a kanovníkem Želev. Solařem kontroverza o kostel v Schönfeldu a na Lhotici. Royek byl toho náhledu, že kostel v Schönfeldu a na Lhotici jest jeden a týž, čemuž však Solař odporoval. V Rejstř. Desát. je zaznamenána r. 1384 plebanie „Schonfeld“ s 3 gr. a téhož roku „Kaliss“ s 2 gr.; byly zde tedy 2 kostely, z nichž jeden ukazuje na kostel u Lhotice.)

Úsobí.

1352 Usobie, 6 gr.

Podací arcibiskupovo na panství Herareckém.

1307 „N. .“ plebán „in Uzove“²⁾

1372 arcibiskup = Petr (z Kočelovic) ss. Oldřichem;

1375 „ = Jan (z Rychnova, řečic.) ss. Petrem;

1380 „ = Proček (z Chocně) ss. Janem;

1383 plebán Proček, (Soud. Ak. II. 213)

1386 „ Henslin (tamt. II. 385).

Snět.

1352 Snyet, 21 gr.

Danství i podací kapituly Vyšehradské v bývalém újezdě Svatavině.

1360 kanovník Vyšehrad. = Valter, po † Mikolášovi;

1372 „ „ = Blažej, po † Valdesovi;

1380 „ „ = Jan, po † Blažkovi;

1410 „ „ = Jiří, po † Janovi;

1417 „ „ = Matěj, (oltářník Vyšehrad.) ss. Jiřím;

1418 „ „ = Mikoláš (z Třebotova) ss. Matějem.

¹⁾ Lib. Er. V. 737.

²⁾ Regesta II. 917.

Ježov.

1352 Jezov, 21 gr.

Podací i panství kapituly Vyšehradské v Újezdě Svatavině.

1354 kanovník Vyšehrad. = Jindřich (z Mnichovic)
ss. Janem;

1365 " " = František, po † Jindřichovi;

1367 " " = Martin (z Kra...) ss.
Františkem;1380 spor mezi 2 kandidáty, Petrem a Václavem (Soud.
Ak. II. 61.),

1383 kanovník Vyšehrad. = Kříž (ze Svojsic) ss. Petrem;

1401 " " = Jan (z Luk) ss. Václavem;

1406 " " = Mikoláš (z Pohnání) ss. Janem;

1417 " " = Mikoláš (z Ustrašina) ss.
Mikolášem.

Bříšťě.

1352 Vrziescz, sive Brziescz 15 gr.

Panství i podací kláštera Želevského.

Dle Emmlerových Regest. IV. 711 byla 1226 klášteru Želevskému potvrzeno — mimo ostatní — také Bříšťě „s kaplí“; ale ve Friedrichově Codexu II. 275 přídavek „s kaplí“ není. Když r. 1313 biskup Jan kostel v Bříšti (in Brziesecz) komusi podal na škodu kláštera Želevského, byla pře z toho vzniklá k rozhodnutí postoupena školastiku Pražskému.¹⁾

1344 žádal Blažej na základě papežské provise, aby byl uveden v držení kostela v Bříšti, jež prý nesprávně nyní drží Litvin, profess Želevský.²⁾

1356 opat Želevský = Martin po res. Číkově.

Kostel drželi vesměs professové, často se střídající.

Poslední známé podání;

1390 opat = Beneš, po res. Václava.

Dušejov.

1352 Tusendorf, sive Dussieov, 3 gr.

1351 přel se opat Želevský Hynek s Ješkem z Podolí

¹⁾ Regesta III. 95.²⁾ Tamt. IV. 571.

o dědictví v Dušejově, u Dvorů, Nové vsi (?), Zahradce (?), Maršově, s podacím kostelním.¹⁾ Opat při ztrafil, ale brzy na to patřilo podací klášteru.

1358 Konvent Želev. = N. po † Martinovi;

1372 opat " = Nezamysl, po † Erasmově;

Vesměs professové, poslední známý;

1405 opat = Mikoláš, po † Petra.

Vyskydná.

1352 Gyssives, sive Vyskydna abbatis, 15 gr.

Osada tato povstala „v Borku“, jež připadl r. 1174 klášteru Želev. jako „les Borek“ široko k hranicím Morav. se prostírající.²⁾

Ves i kostel založil tedy klášter Želevský **po** r. 1174. Panství i podací Želevských.

1358 opat = Mikoláš, po † Petrovi;

1369 " = Erasmus, po Niklinovi;

1374 " = Radimir, po res. Erasmově.

Vesměs Želevští professové; poslední známý;

1406 plebán Bartoloměj, (Soud. Ak. V. 264).

Lípnice.

1352 Lypnycz, 48 gr. 1384 a 1385 Lypnycz mater.

Byly zde 3 kostely na podacím držitelů panství Lipnického, totiž:

1) farní kostel sv. Jana v Dolejší Lípnici, (nyní ves „Dolní město“),

2) filiální kostel pod hradem (nyní Horní město),

3) kaple na hradě, titulu sv. Vavřince.

Abychom následujícím zprávám o těchto kostelích lépe rozuměli, musíme znáti dočasné pány na Lípnici, totiž r. 1319 postoupil král Jan Jindřichu z Lipého Lípnici, „výslovně s patronát. právem kostelů“³⁾ Karel IV. kol r. 1370 koupil panství Lipnické od Jindřicha z Lipého.⁴⁾

¹⁾ Pozůst. D. Zem. I. 67.²⁾ Regesta I. 152.³⁾ Tamt. III. 228.⁴⁾ Památky V. 74.

1376 bylo panství Lípnice zapsáno Bočkovi z Poděbrad, a když po † Bočkově spadlo na krále, postoupeno bylo 1379 Vítkovi z Landštejna, s podacími kostelními.¹⁾

1342 Jan z Königberku, rektor farního kostela v Lípnici, obdržel papežskou provisi na podacím biskupa Praž.²⁾

1346 v testamentu žádá Bertold z Lipého, aby kostel v Lípnici nedávno vyhořelý, byl opět vystavěn.³⁾

1378 Boček z Kunštátu — Jan (z Vyskydné bisk.) ss. Petrem.

Kol r. 1380 byla u hradní kaple zřízena kapitula kollegiální s děkanem v čele, ač potvrzena byla teprv r. 1397.

1380 Mikoláš, presentovaný „na děkanství kolleg. kostela a na hradě Lípnice“.⁴⁾

1383 plebán Václav; (Soud. Akt. II. 237)

1386 Jindřich z Dubé (buď poručník, nebo zástavní držitel Lípnice) presentuje „na děkanství sv. Vavřince na hradě Lípnickém a ku kostelu sv. Jana v Dolní Lípnici“ Bedřicha (z Jinošic) ss. Václavem;

1392 Peregrin, plebán (připsáno „děkan“) kostela v Lípnici brání se proti zřízení „Kollegia“ na hradě Lípnici.⁵⁾

1396 Vilém z Landštejna presentuje ku kostelu farnímu, jinak děkanství Svatoslava, kanovníka Lípnického, po odchodu do Veselé Peregrina.⁶⁾

Zřízení kolleg. kapituly a hradní kaple sv. Vavřince na Lípnici.

Ještě r. 1378 bylo na hradě pouhé, ale nadané, kaplanství (1378 Petr, rektor kaple na hradě Lípnickém, vysazuje právem zákupním dvorec v Nové vsi.⁷⁾

Brzy na to, po smrti řečeného Petra Vilém z Landštejna založil zde kolleg. kapitulu; zřízena byla, jak nahoře bylo řečeno, již r. 1380, ale právního schválení došla teprv 1397; arcibiskup schválil, aby zde byla kapitula s děkanem a 6 kanovníky. Každý kanovník má míti 8 kop ročního příjmu ze vsí: Nová ves, Lípnice, Kozlice, řeč. Vilhelmovce, Bystřý mimo nápravníka tamtéž, s plným panstvím; děkan

¹⁾ Čelakovský, Privilegia II. 725.

²⁾ Klicman, Monum. Vatic. I. 50.

³⁾ Památ. V. 80.

⁴⁾ Soud. Ak. II. 14.

⁵⁾ Tamt. III. 65.

⁶⁾ Lib. Conf. V. 260.

⁷⁾ Lib. Er. II. 154.

bude míti příjmy farního kostela v Dolejší Lípnici; o užítky kostela filiálního pod hradem budou se dělití děkan a kanovníci.¹⁾

1410 „na děkanství“ po resig. Svatoslava presentoval Čeněk z Vartenberka, pán na Lípnici²⁾ Petra, českého kazatele na hradě. (Lib. Conf. VI. 282.)

1414 Jan, plebán v Dolejší Lípnici. (Lib. Conf. X, B, 10.)

† Vilém z Landštejna za svého života nadal kazatele v kapli sv. Vavřince 10 kop úroku; Kateřina, jeho dcera, provdaná za Čenka z Vartenberka, vykážala tento plat v Dolejší Lípnici, v Chřepinci Men., v Malé Lhotce, ve Hlásné (vigilum) a v Kochanově. Potvrzeno 1408.³⁾

Vojslavice.

1352 Vojslavicz, 15 gr.

Podací právo měli majitelé zdejšího, roztržitého, vladychého zboží.

1367 zmín. o plebánu Buškovi; (Rejstř. Desát. 53)

1377 Vaněk z Dubé (pán na Humpolci); Heřman z Vojslavic (podle následujícího zápisu jako poručník) Něper z Vojsl. = Jan (z Klobouk) ss. Janem;

1377 a) Běta, vdova po † Janu z Vojslavic — Něper, odtudž: Heřman, poručník sirotků † Jana z Vojslavic, — mají dohromady $\frac{2}{3}$ podacího; = Jan, po † Jana;

b) Vaněk z Dubé = Ondřeje;

Potvrzen Jan.

Po † Vaňkovi z Dubé na Humpolci. Kol r. 1410 připadla jeho část král. výprosníkům.⁴⁾

1411 Oldřich z Vojslavic — Markvard z Královic (vedle psán z Vojslavic) = Jan (olšník z Vojslavic) ss. plebánem Janem.

Místo bývalých 3 hlasů objevují se zde pouze 2, a v následujícím pouze jeden.

1418 Markvard z Vojslavic = Jan (z Křivsádova) ss. Janem;

¹⁾ Lib. Er. VI. D, 1.

²⁾ Po † Vilémovi z Landštejna provdala se jeho dcera a dědička za Vartenberka.

³⁾ Lib. Er. IX. C. 1.

⁴⁾ DD. XV. f. 200.

† 1397 Odolen z Pyšel věnuje kostelu 4 kopy a 20 gr. ze vsi Podolí a Hojanovci za duši † Jichy z Vojslavic.¹⁾

Oltářník a vikář.

1405 nadán oltář sv. Magdaleny; Jan, oltářník v Pelhřimově a bratr jeho Oldřich z Vojslavic věnují 2 kopy úroku z Vojslavic; plebán Jeřeta z Vojslavic 2 kopy z „Kekerovic“ a „Naynienicz“ (?) a 80 gr. a 1/2 lánu v „Kekerovicz“ (snad Hajanovice a Koberovice), oltářník má plebánu vypomáhati, ať je zde vikář nebo ne.²⁾

Křesín.

1352 Krzessyn, 18 gr.

Podací měli držitelé Křesína a vладыkové sídlící v Chystovicích, Skočidělovicích a Subislavicích, nelze však sledovati, pokud jim hlas podacího příslušel reálně k jejich jmenovaným tvrzím, a pokud snad jako spolumajitelům části Křesína,

1361 Vesel a Křeš, synové † Adama z Křesína; — Chvatafa, syn Zubrův; — Hynek z Chystovic; — Adam, syn Merbity ze Skočidělovic; = Příbyslav, po † Theodorika;

1374 Vesel a Křeš z Křesína; — Jaroslav a Matěj z Chystovic = Jan (ze Stráže) ss. Příbykem;

1380 Vesel a Křeš z Křesína; — Jaroslav a Matěj z Chystovic; — Adam ze Skočidělovic = Jan (z Olom. diec.) ss. Janem;

1386 Vesel z Křesína; — Křeš ze Subislavic (na hoře z Křesína) Jaroš z Chystovic = Hašek (ze Zibohlav) ss. Janem;

1388 Vesel z Křesína; — Křeš ze Subislavic; — Sezema ze Štědrovic; — Petr ze Skočidělovic = Aldík, po † Haškovi.

(Kol r. 1400 byla po † Marketě, vdově po † Petru z Křesína, projednávána její pozůstalost v Křesíně, Velké vsi a Štědrovicích; DD. XV. f. 250).

1413 Vychna z Křesína; — Václav ze Subislavic; — Jakubek z Chystovic; — Sezema ze Štědrovic = Václav, po † Janovi; (Jan byl plebánem již r. 1409; — viz následující oltář).

¹⁾ Soud. Ak. III. 272.

²⁾ Lib. Er. VII. A, 5.

Nadaný oltář.

1409 Sezema ze Štědrovic, Václav ze Subislavic, Křes tamtéž, Soběn z Jenžovic („Jenislovič“) zřídili oltář sv. Bartoloměje, a nadali jej úrokem ze Štědrovic, Mohelnic, Chlistovic, Subislavic, Velké vsi; plebán Jan.¹⁾

Onšov.

1352 Onssov, item secundus plebanus, 21 gr.; 1367 duo plebani; 1385 Onzov primum, Onzov secundum.

Jeden kostel, dva plebáni, dvojí obroči a tudíž také 2 osady a dvojí podací.

1384 plebáni Zachariáš a Klement. (Rejst. desát. 53.)

Jednoho obroči byli patrony páni Onšovští, druhého okolní vладыkové.

1414, když Hereš, plebán na podacím Onšovských, zemřel, usnesly se obě skupiny patronů, aby zde byl plebán jen jeden. „Jan z Onšova, Beneš z Onšova a Bracháček z Onšova, podací kněze Herše, — a Mikoláš z Horky, Aleš z Martinic, Zbyněk ze Žirovnice (měl něco v okolí Onšova), Beneš z Kunemil, my čtyři podací kněze Jiříkovi; a ježto sta byla dva faráře, a když by Bůh jednoho neuchoval, tu jsme se sjednotili a dali jsme jednomu, a ten se podvolil, aby dva počestné kněze choval; a když jest kněz Hereš, Janov a Benešov a Bracháčkov umřel, tedy oni jsou všickni přivolili knězi Jiříkovi, faráři druhé strany“, a až by umřel Jiřík, mají presentovati patroni první domácí skupiny.²⁾

1417 Jan, Beneš a Bracháček z Onšova. hlavní patroni; Aleš z Martinic, Mikšik z Buřenic (nahore psán z Horky), Zdeněk z Lukavce (nahore psán Zbyněk z Žirovnice), Beneš z Kunemil = Václav, po † Jiříka.

1400 Dobroslava. vdova po † Jakubu z Těškovic, věnuje kostelu úrok z půllánu; plebáni Hereš a Jiřík.³⁾

Rychnov.

1352 Rychnov, 15 gr.

Podací arcibiskupovo na panství Řečickém.

1367 plebán Hrdoň; (Rejstř. Desát. 53.)

¹⁾ Lib. Er. IX. F. 1.

²⁾ Lib. Er. XIII. V, 1.

³⁾ Tamt. V. 519.

- 1375 arcibiskup = Petr (z Úsobí) ss. Janem;
 1379 " = Štědroň (ze St. Sedla u Orlika)
 ss. Petrem;
 1386 " = Jakub (oltářník u sv. Linhartu
 v Praze) ss. Řehořem.

Cerekev Dolní, Malá.

1352 Minus Czierquicz, Nova plantatio sive Neustift, 6 gr.

Podací arcibiskupovo na panství Řečickém.

1350 arcibiskup = Filip, po † Petrovi;

1363 " = Václav, po † N..

1376 Václav, plebán v Církvici Rynšově (Soud. Ak. I. 147.)

1403 Mikoláš, presentován ku kostelu v Církvici, jinak „Neustift.“ (Soud. Ak. IV. 230.)

Mezilesí.

1352 Mezilessye, 9 gr.

Podací vladyk domácích a Holišovských.

1380 Bohunek z Mezilesí, — Sulek z Holišova = Jan po Mikuláši,

1419 Jan, plebán v Solopyskách a Ctibor z Mezilesí; — Václav z Holišova = Jan, po † Janovi.

† 1410 Jan, řeč. Karkule z Mezilesí věnuje na zádušní pobožnost $\frac{1}{2}$ lánu; plebán Jan.¹⁾

† 1407 Václav, laik, prodal Václavu ze Salačovy Lhoty a Kubíkovi z Ježovce $\frac{1}{2}$ lánu úročního v Ježevci, a ti jej věnovali kostelu; druhou polovici onoho lánu slíbil onen Václav též dáti kostelu, ale až po smrti.²⁾

Lukavec.

1352 Lukavecz, sive Brankovicz, 15 gr.

Podací domácích vladyk.

1360 Dluhomil z Lukavce = Václav, po Oldřichovi;

1365 " " " = Šimon, po Václavu;

¹⁾ Lib. Er. VIII. M. 4.

²⁾ Soud. Ak. V. 317.

1409 poručník sirotků † Zdeňka z Lukavce = Jan, po † Simonovi;

1414 N. ze Žirovnice = Tomáš (z Chvojna) ss. Janem;
 † 1412 Hájek, řeč. z Hodětína, věnuje kostelu v Lukavci, jinak v Brankovicích, 1 kopu na 1 člověku v Daměvicích.¹⁾

Senožaty.

1352 Senozatny sive Enzat, 18 gr.

Panství i podací kláštera Želevského; újezd tento dostal se k Želevu teprv po r. 1226.

1354 opat Želev. = Jan (ze Želeva) ss. Drslavem; vesměs konventuálové; poslední:

1418 opat = Mikoláš, po res. Jana.

Branišov.

1352 Branssov, 12 gr.; 1367 Branyssov.

Panství i podací kláštera Želevského, r. 1174 les Borek.

1358 opat Želevský = Zdislav, po † Janu;

vesměs konventuálové:

1393 opat = Václav, po † Mikoláše.

Smrčná.

1352 Symonsdorf, 3 gr., 1367 Smrczna sive Simonsdorf, 1384 Symensdorf, alias Smrczna.

Panství i podací kláštera Želevského, v lese Borku r. 1303 zakládal klášter ves „Symonsdorf“ a vysadil ji právem zákupním němec. kolonistům, kteří ves nazvali Simonsdorf, ač se též udrželo české jméno, podle potoka „Smrčná“. „Ostatně slibujeme“, praví opat, „že pro plebána, jenž by zde po čase byl, dáme jeden lán svobodný.“²⁾ Tehdy zde podle této zprávy kostela ještě nebylo.

1358 opat Želevský = Jan, po res. Jana;

vesměs konventuálové:

1397 opat = Štěpán, po † Jakubově.

Libkova voda.

1352 Lukonis sive Libkonis (scit. aqua) 6 gr., 1399 Lukonyss aqua, sive Libkova voda.

¹⁾ Lib. Er. VIII. A. 1.

²⁾ Regesta II., 837.

Podací držitelů domácího vladectví, z čehož něco patřilo k Bozejovu, r. 1406 měla Libkova voda již jiného pána, než Bozejov (viz dole).

1355 Dětko, Příbyk a Oneš z Bozejova; — Hynek z Libkovy vody; Oldřich z Vokova = Bohuslav, po † Petrově;

1359 titěž = Pavel, po Václavovi.

(1394 Příbyk z Bozejova zapisuje manželce Alžbětě věno na: Libkově vodě, což tam má s podacím kostelním, Vraťišově, vsi celé a ve Vlášenicích, což tam má.¹⁾ 1406 Eliška, vdova po Příbykovi z Bozejova, prodala Bohunkovi ze Zábouří, muži svému dědictví své v Libkově vodě, což tam má, s podacím kostelním ve Vraťišově a ve Vlášenicích.²⁾

1408 Bohunek ze Zábouří = Kříž, po † Pavlovi;

1415 " " " = Vít (z Těmic), po Křížovi.

Košetice.

1352 Kossiticz, 6 gr., 1367 Kosseczicz, 1399 Kossiticz.

Podací ku zdejšímu vladectví, jež bylo však rozparcelováno a s ním i podací.

1360 Jan a Bohunek z Košetec, — Držek ze Svěpravic (r. 1372 se jmenuje z Košetec), — Jan z Milhostic (Milotic?) = Děpold, po † Heřmanově;

1361 Jan Starý, Jan a Bohunek z Košetec, Držek ze Svěpravic = Velík, po † Petrově;

1369 titěž = Jan, po † Velislava;

1372 titěž z Košetec, — Držek z Košetec = Rudolf (z Lidmaně) ss. Janem;

1377 Jan, Heřman a Ojír z Košetec, — Příbyslav z Opatovic, Vilém ze Lhotic(?) = Jakub, po † Rudolfovi.

Po smrti plebána Jakuba r. 1411 nebyli patroni svorní: a) Jan Hluma(?), Mikšík z Horky, Jan z Křelovic presentovali Petra;

b) Vehyna z Košetec, Domaslav a Mikoláš odtud, Jan Rubaš z Buřenic, presentovali Jeronyma.

Potvrzen byl Petr.

¹⁾ Pozůstaf. D. Z. II. 554.

²⁾ Tamt. II. 24.

1412 Mikšík Lovček (dole psán z Buřenic, a nahoře 1411 z Horky) a Jan z Křelovic = Jan, po † Petra;

1417 Mikšík a Domaslav z Buřenic = Kříž, po res. Jana. Vladectví Košetické bylo tedy již spojeno v rukou Buřenicých.

† 1398 Petr, klient z Košetec, věnuje kostelu 1 lán.¹⁾

Skála.

1352 Skála, 9 gr.

Podací domácího pána.

1358 Dyk ze Skály = Čeněk (z Křessovic) ss. Jeníškem;

1360 Příbek z Kamenice = Jan, po † Čenka;

1401 Václav ze Skály, = Jakub, po † Janovi;

1404 " " " = Jan (z Vojnina) ss. Jakubem.

Vikář.

1394 narovnání pře: Václav ze Skály má plebánu ročně platiti 2 kopy ze zboží ve Skále, a plebán má stále držeti vikáře.²⁾

Vyskydná (česká).

1352 Vyskydna 22 gr., Viskytna episcopi.

Podací arcibiskupovo na panství Řečickém.

Biskup Tobiáš († 1296) ohradil kostel ve Vyskydně (viz Řečice).

1367 plebán Ondřej (Rejstř. Desát. 54)

1374 arcibiskup = Jan (z Blšan) ss. Jindřichem;

1378 " = Petr (z Dolejší Lípnice) ss. Janem;

1406 a 1408 plebán Šimon (Soud. Ak. 109, a VI. 343)

1411 arcibiskup = Prokop (ze Strážiště) ss. ?

1418 Jan z Chotěmic (zápisný držitel?) = ss. Mikoláš, po † Mikoláše;

† 1375 ves Častonín patří kostelu (Deset Urbárů 367)

† 1407 plebán slíbil složit 1½ kopy, až bude počata stavba zvonice, a že bude držeti vikáře.³⁾

¹⁾ Soud. Ak. III. 352.

²⁾ Lib. Er. XIII. E. 8.

³⁾ Soud. Ak. VI. 17.

Hořepník.

1352 Horzipnyk, 66 gr.

Město mělo 2 pány a kostel 2 patrony.

(Již 1299 rozděleno, král Václav II. potvrzuje Dětochovi z Třebelic: hrad — (r. 1334 hrad Konopas) a půl města Hořepníka s vesnicemi: Přaslavice, Březina, Lesník, Smolín(?), Opatovice(?), Kyjov.¹⁾ Tufo Konopaskou polovicí i s polovicí podacího drželi pozdější páni z Mezimostí; druhou polovicí i s polovicí podacího měli páni z Božejova; r. 1419 bylo již u Loučkova.)

Podobá se pravdě, že dělení Hořepníka podléhal i kostel, a že tedy stál již 1299.

1351 dosazen za faráře Jan po sesazení Mikoláše;²⁾1379 plebán Jan a rektor kaple na podměstí Pelhřimovském.³⁾

1381 plebán Mikoláš; (Soud. Ak. II. 120)

1403 Příbyk Tluxa z Božejova, — Petr z N. . . (dole kol r. 1399 psán Petr z Mezimostí, pán na Konipasu) = Mikoláš (kanovník Mělnický) ss. Mikolášem.

1419 Jan z Chotěmic (po Mezimostských z Konipasu); — Jan z Loučkova (po Božejovských) = Jan, po † Mikoláši.

† 1399 Petr z Mezimostí, pán na Konipasu, věnuje 2 kopy úroku ze vsi Smrdova.⁴⁾

Cerekev Horní.

1352 Czierkvicz, 12 gr., 1362 Czierquicz Thobiae, alias Lyczkovicz, 1405 Katholica Thobiae.

Podací domácího pána.

1359 Matěj z Jankova = Jiří, po † Janovi;

1360 Matěj z Vlašimě = Zdeněk, po resig. Jiřího;

† 1361 Matěj, Petr a Linhart z Vlašimě věnují kapli sv. Linharta před „naším“ městečkem 1 lán, aby plebán Církvický třikrát týdně zde sloužil.⁵⁾

¹⁾ Regesta, II. 789.²⁾ Lib. Er. I. 57.³⁾ Soud. Ak. I. 348.⁴⁾ Lib. Er. XIII. F. 9.⁵⁾ Tamt. I. 30.

Zahrádka.

1352 Zahradka, 15 gr.

1219 král Otakar postupuje kapitule Vyšehrad. Zahrádku s újezdem (viz Kaliště).

Román. portál s tympanonem (Lehner, Děj. umění I. 321) Panství i podací kapituly Vyšehradské.

1373 plebán Vavřinec; (Soud. Ak. I. 10)

1377 děkan Vyšehrad. = Šimon (z Řevnic) ss. Tomášem;

1391 kanovník Vyšehrad. = Heřman (z Noutonic) ss. Tomášem;

1395 " " = Pavel (z Michalovic) ss. Heršem;

1395 " " = Chval, po † Pavla;

1397 plebán Diviš; (Soud. Ak. III. 258)

1404 kanovník Vyšehrad. = Václav (z Hovoršovic) ss. Divišem;

1406 plebán Václav; (Lib. Er. V. 704)

1413 kanovník Vyšehrad. = Jindřich (oltářník Vyšehrad.) ss. Michaellem;

1415 " " = Matěj (ze Soutic) ss. Jindřichem.

Božejov.

1352 Bozieyov, 9 gr., 1367 Borzejov.

Podací majitelů domácích.

1359 Hugo a bratři z Božejova = Jan, po † Jana;

1361 " " " " = Michael, po sesazení předchůdce, poněvadž během roku nepřijal svěcení.

1370 Hugo a bratři z Božejova = Šimon, po † Michaelovi;

1372 " " " " = Václav, po res. Šimonově.

Nastoupil jiný rod.

1388 Příbyk z Božejova = Pavel, po † Václavově; (1394 Příbyk byl ještě pánem na Božejově, viz Lipkova voda, ale již 1410 objevuje se jiný držitel, jak z následujícího podávání jest zřejmo:

1410 Soběn z Jenišovic, seděním v Božejově, = Příbyk, po † Pavla.

Loukov.

1352 Luky, 6 gr.

Podací zdejších pánů.

1355 Dobroslava, vdova po † Náckovi z Lukého =
Petr, po † Petrově;

1356 Vrata, vdova = Vojslav (z Třebetína) ss. Petrem;

1371 Vrata a synové Mikoláš, Nácek a Lev = Jakub,
po resig. Voyslava;

1380 Mikoláš, klient z Lukého = Jan, po † Radslava;

1396 Nácek z Lukého = Petr (z Malejovic) ss. Janem;

1399 " " = Jan, po † Petrově;

1401 " " = Václav (z Ježova) ss. Janem;

1404 " a Lev " = Mikoláš (z Hovorčovic) ss.
Janem;

1407 Lev z Lukého = Mauric, po res. Mikoláše;

1414 plebán Mauric (viz dole).

† 1397 z testamentu diakona Mikoláše z Lipnice vyka-
zuje Nácek z Lukého dvůr popluž. s 5 kmety v Blikové
Lhotě na vydržování vikáře.¹⁾† 1410 rychtář z Lipnice vykazuje podle staršího závazku
3 kopy úroků ze vsi „Borovic“ pod hradem jako příspěvek
na vydržování vikáře čili kaplana.²⁾† 1408 Žofka, dříve manželka Václava z Ledčic, nyní
Lva z Lukého, převádí onen úrok z Blikovy Lhoty do vsi
Ostrova a Velké vsi.³⁾† 1414 plebán Mauric; Lev z Lukého převádí kostelní
úrok 2 K 20 gr. z Ostrova a Velké vsi na ves Mezilesí
(Meziklasí?).⁴⁾

Buřenice.

1352 Burzenicz, 16 gr., 1369 Berunicz-Burzenicz, 1384
Berunicz sive Burzenicz, 1399 Berunicz-Burzenicz.Zbytky stavby román., absida, v presbyterii rom. okna.⁵⁾
Podací měli páni na zdejší tvrzi.¹⁾ Soud. Ak. III. 286.²⁾ Lib. Er. VIII. M. 4.³⁾ Tamf. VIII. A. 2.⁴⁾ Tamf. X. B. 10.⁵⁾ Lehner, Děj. umění I. 327.1359 Oldřich a bratři z Buřenic = Konrád, po † Mi-
kolášově;

1367 plebán Rubín; (Rejstř. Desát. 54)

1369 Oldřich a bratři z Buřenic = Duchek, po †?

1369 " " = Martin, po †
Duchkovi;1380 Oldřich z Buřenic, Příbyk z Opatovic, Albert
z Buřenic, Držek, plebán z Kněžic = Bušek,
po † Příbykovi;

1381 plebán Jan; (Soud. Ak. II. 120)

1389 Oldřich z Buřenic = Mikoláš (z Kaliště) ss. Janem;

1390 " Tluksa " = Jakeš po † Mikuláše;

1391 " " " = Matěj (z Psář) ss. Jakubem;

1398 Zdeslav " = Jindřich (ze Zákup) ss. ?;

1400 " " = Petr, po res. Jakuba;

1401 " " = Hánek (oltářník z Prahy) ss.
Petrem;

1406 Příbyk " = Václav, po † Hankovi.

Vikář.

1406 koupil plebán Václav pro kostel od patrona Pří-
byka 1 kopy úroku v Babicích, a Příbyk věnoval též 1 kopy
z Babic a k tomu 16 gr. z chaloupky, již drží vikář. a ¹/₄
lánu role, aby byl vikář lépe opatřen.¹⁾1411 byla ona koupená kopa převedena na 1 člověka
v Dobřemilicích, a ona darovaná na 1 člověka v „Smilově“^(?)²⁾

Rovny.

1352 Rovny, 1384 Rovnye, 6 gr.

Podací arcibiskupovo na panství Řečickém.

1384 plebán Hynek; (Soud. Ak. II. 290)

1410 arcibiskup = N. po † Hynkově.

Ústrašín.

1352 Ustrassyn, 6 gr.

Podací držitelů zdejšího vladectví.

1360 Mareš z Ústrašína = Frenclín (oltářník v Praze)
ss. Martinem;¹⁾ Lib. Er. V. 708.²⁾ Tamf. VIII. N. 9.

- 1363 Mareš z Ústrašina = Mikoláš (ze Želeva) ss. Frenclinem;
 1384 plebán Heřman; (Soud. Ak. II. 299)
 1392 Hojek z Ústrašina = Petr (z Onšova) ss. Heřmanem. Nastoupil jiný rod.
 1410 Jan z Proseče = Mikoláš (z Kaliště) ss. Petrem;
 1417 Mikoláš „ = Mikoláš (z Ježova) ss. Mikolášem.

Sv. Petr u Želeva.

- 1352 Ea s. Petri ante Zyelev, 24 gr., 1367 S. Petri ante Zelev.

Když se r. 1139 Sázavští benediktini v Želevě usadili, vystavěli hned kostel sv. Petra, jenž byl kol r. 1140 od biskupa Oty vysvěcen¹⁾; r. 1149 nastoupili po benediktinech premonstráti.

Podací opata Želev., jenž kostel podával konventuálům.

1330 opat = Jan;²⁾

1354 „ = Drslav (ze Senožat) ss. Janem;

... poslední:

1419 opat = Václav, po † Závěše.

Lidmaň.

- 1369 Lidmans, 0, pauper, 1405 3 gr.

Podací arcibiskupovo na panství Řečickém.

1372 arcibiskup = Jan (z Košetic) ss. Rudolfem;

1375 „ = Bartoloměj (oltářník v Načeraci) ss. Janem;

1389 plebán Štěpán; (viz dole jednání z r. 1405)

1394 Jakub Martinův drží kostel v Lidmani a pře se o kostel v Ledči.³⁾

1394 Jakub Blažejův žádá o provisi kostela Lidmaňského, jelikož dosavadní plebán Jakub Martinův nabude kostela v Ledči.⁴⁾

1396 Jakub plebán obdržel provisi ku druhému obročí v Načeraci;⁵⁾

¹⁾ Jarloch, Prameny Děj. Č. II. 487.

²⁾ Dlabač.

³⁾ Krofta, Monum Vafic. V. 463.

⁴⁾ Tamf. 469.

⁵⁾ Tamf. 519.

1405 plebán Matěj uchází se o úrok z krčmy; vykázal se listinou předchůdce Štěpána z r. 1389, v níž svědkové dokazují, že úrok ten patří kostelu od 60 a 70 roků a od času, jehož není pamětníka, a že předchůdce úrok ten bral; podepsán Mauric, plebán v Nové Cerekvi a děkan.

1407 v téže věci Bartoloměj, oltářník sv. Kateřiny ve Světlé, druhdy plebán v Lidmani, předložil list Jakuba, plebána ve Vysokém Mýtě, že také, když zde byl plebánem, úrok tento bral.¹⁾

Podle hořejšího vysvědčení z r. 1389 je tedy kostel zjištěn již kol r. 1320.

Není v Rejstříku Desátkovém:

Heralec.

Biskup Tobiáš († 1296) prý kostel „v Herarci“ opevnil; (viz Řečice), ale zpráva ta je závadná, neboť Herarecko připadlo k biskupství teprv 1307 (viz Krásná hora).

1401 N. „ plebán „v Erharcí“ vykonavatelem ve Skále;

1404 N. „ „ „ „ ve Skále.

Opatství Želevské, s chrámem Panny Marie.

V listinách objevují se tvary jména: 1144 Selev, 1162, Seleov, 1210 Selov, 1211 Selegov, 1215—1222 Siloa, tedy: Želev, Želeov, Želov, Želejov. Původní jméno znělo Želev, jež jest starší, než klášter, „Siloa“, píše teprv letopisec Jarloch.

Kol r. 1139 založil kníže Soběslav v újezdě „Želevském“ (Selev) klášter benediktinský, povolav sem osadu ze Sázavy pod opatem Reginardem, „kterýž černého řádu vyznavač v hustý přišed les a z hvozdu vzdělav role, kostel tam postavil ke cti sv. Petra, jež rukama Oty, pražského biskupa vysvětil; ... kostel těž ku počtě Panny Marie s 2 absidami a 4 oltáři vystaviv, jej až do polovice lodě přivedl.“²⁾

Újezd Želevský příslušel ku komoře knížecí, z něhož něco Soběslav věnoval novému klášteru: kol r. 1144 byl knížecí újezd Želevský postoupen k biskupství pražskému náhradou za újezd Podivínský na Moravě;³⁾ proto podle slov Jarlochových měl nástupce biskupa Oty, Daniel. v Želevě

¹⁾ Lib. Er. VII. A. 1.

²⁾ Letop. Jarlochův, Pram. Děj. Č. II. 487.

³⁾ Regesta I. 110.

neřekli právo biskupa diecesálního, nýbrž vlastnil si i právo patronátní. „U tohoto biskupa“, píše Jarloch, „očernili někteří lidé některé z mnichů, jejichž asi slovům přespříliš důvěřuje, a věc ani vyšetřiti, ani ji prominouti nechtěje, tak se rozpálil, že nad opatem a mnichy, nevyslechnuv jich, aniž usvědčiv, rozsudek vynesl vypovězení neodvolatelný.“ Letopisec Sázavský¹⁾ píše, že vypovězení benediktinů stalo se v I. roce svěcení Daniela, tedy asi 1149, a dokládá, že vypovězení „stalo se proto, aby uvolněno bylo místo některým zákonníkům řádu augustiniánského (premonstrátů), přivolaným z cizích národů, jakož i potom ukázal skutek“; vypuzený opat Reginard vrátil se s bratřími do Sázavy, a stal se tam později opatem.

Příčiněním pražského biskupa Daniele, a Olomouckého Zdíka, horlivého příznivce nových premonstrátů byli do Želeva uvedeni premonstráti z kláštera Šteinfeldského, kol r. 1149.

Opaři.

Gořalk, přivedl osadu r. 1149, a zemřel v Louňovicích v únoru 1184, spravovav klášter 35 let a měsíc jeden.²⁾

Ota, 1184;³⁾ zmínka 1189⁴⁾; následoval prý

Hařtal, dle domácí tradice; (Čermák, Premonstráti)

Marsil, zmín. 1210 (Regesta I. 241)

Vilém, „ 1219 (tamť. 283)

„ 1221 („ 301)

Heřman, „ 1233 („ 384)

„ 1236 („ 420)

Ambrož, „ 1243 („ 512)

Marsil, „ 1257 („ II. 68)

„ 1272 („ „ 322)

Jakub, „ 1276 („ „ 421)

„ 1293 („ „ 691)

Tylman, „ 1303 („ „ 837)

„ 1311 („ III. 2..)

Theodorik, „ 1323 („ „ 335)

Ctibor, „ 1330 — podával kostel sv. Petra;

„ 1344 (Regesta IV. 552)

¹⁾ Pram. D. Č. II. 269.

²⁾ Jarloch, 505.

³⁾ Tamť.

⁴⁾ Regesta I. 185.

Po smrti Ctiborově, za papeže Klementa VI. (1342–1352) byl zvolen Bernard; jemu odporoval Hynek, řka, že on jest zvolen, nastala dlouhá pře,¹⁾ Hynek se však udržel až do své smrti.

Hynek, zmín. 1351 (Pozůst. D. Z. I. 67)

„ 1354 (Lib. Conf. I. kostel sv. Petra)

Bernard, „ 1355 („ „ „ sv. Petra)

„ 1357 („ „ „ v Libuni)

Bohuslav, „ 1358 („ „ „ ve Vyskydně)

„ 1371 („ „ „ ve Smrčné)

Jindřich, „ 1372 („ „ „ v Jiřicích)

„ 1397 („ „ „ ve Smrčné)

1390 uděluje papež opatu Želevskému a nástupcům právo pontifikací.²⁾

Ctibor, zmín. 1401 (Lib. Conf. kostel v Dušejově)

„ 1405 („ „ „ v Dušejově)

Petr, „ 1406 („ „ „ v Louňovicích)

„ 1419 („ „ „ sv. Petra)

Držislav, zmín. 1424 presentuje faráře do Jihlavy;³⁾

„ 1437⁴⁾

Klášter byl zničen od Táboritů r. 1420, nebo v dubnu r. 1421, když Žižka táhl k Chrudimi; konventuálové zachránili se do Jihlavy, kde měli farní kostel.

Pozemské zboží.

a) Újezd klášterní, jež po benediktinech premonstráti zdělili, spoluzakladatel biskup Zdik přidal k tomu „újezd Stanimírův na Moravě“ (Stonařov), jež byl pro premonstrátský klášter koupil.⁵⁾

b) 1174 vyměnil opat Gořalk s Ronozirem ze Stonařov: „Borek“, les rozsáhlý u hranic Moravských.⁶⁾ Tím bylo území klášterní velmi rozšířeno. R. 1233 určuje král Václav I. hranice Borku takto: od cesty „na habr“ k pramenům potoka Smrčná, a Smrčná sama až k jejímu ústí do Jihlavy; odtud byla hranicí říčka Jihlava až k ústí

¹⁾ Klicman, Monum. Vatic. I. 131.

²⁾ Krofta, Monum. Vatic. V. 203.

³⁾ Dlabač.

⁴⁾ Tamť.

⁵⁾ Regesta I. 153.

⁶⁾ Tamť.

potoka Otvirny, odtud Otvirna až k jejímu vřidlu, odtud k vřidlu potoka Vyskydná k ústí do potoka Kletečná.¹⁾ Borek tento osadili Želivští z části osadníky německými, zvláště na zemských hranicích u Jihlavy.

- c) Újezd Senožatský; v potvrzovací listině z r. 1226 se o tomto újezdě zmínka neděje, ale r. 1236 byl již delší spor mezi kapitulou Vyšehrad. a klášterem Želevským o práva na potok „Libě“ (potoku Onšovskému). Spor tento mohl se týkat jen újezdu Senožatského, neboť jinde panství Vyšehradské se s klášterstvím Želevským nestýkalo.²⁾
- d) 1233 koupil opat Želevský Heřman od němec. Křížovníků zboží v Humpolci a na Jihlavě: Podolí, Dobré, Skřýšově, v Bohdanči s kostelním právem v Humpolci a v Jihlavě,³⁾ nikoliv však panství na Humpolci.

Osady na klášterním panství poznáváme z několika zachovaných seznamů, totiž:

- a) z potvrzovací listiny papežské z r. 1226⁴⁾
 b) z potvrzovací listiny krále Zikmunda z r. 1437⁵⁾
 c) z potvrzení krále Jiřího z r. 1458⁶⁾
 d) z listiny, již král Jiří r. 1468 zastavuje Trčkovi celé klášterství s podmínkou, aby 2 nebo 3 kněze premonstráty zde choval.⁷⁾

Lokalisovatí mnohé osady v listině z r. 1226 jmenované jest práce nevděčná a zbytečná, neboť jména jsou zkomolena, některé z držení kláštera záhy vyšly nebo zanikly.

1311 opat Tylman najímá na 18 roků 24 lánů ve vsi „Szonenbrunne“ (?) a „Symansdorfu“.⁸⁾

1396 prodal Kunclín, horník, Haškovi Hes z Jihlavy: v Eberharcí dvůr poplužní a dvory kmečí, v Budové (Lukové?) dvory kmečí, v Staré hůře dvory kmečí, klášteru Želevskému odtud vycházejí 4 K úroku.⁹⁾

1371 obec Humpolecká koupila klášterní popluž. dvůr „na pohoří“.¹⁰⁾

¹⁾ Regesta I. 382.

²⁾ Tamt. 420.

³⁾ Tamt. 384.

⁴⁾ Regesta IV. 711.

⁵⁾ Podle původní listiny Želev. uveřejnil Bezděka v Památ. Arch. II. 146.

⁶⁾ Opis Dlabačův v Archivu Strahovském.

⁷⁾ Dlabač.

⁸⁾ Regesta III. 2.

⁹⁾ Pozůst. D. Z. I. 565.

¹⁰⁾ Dlabač.

1226	1437	1458	1468
Poříčí	nyní ku obci Želivské		
Kyjov?	.....	.....	.....
Měchutice?	.....	.....	.....
Liskovice	.....	Liskovice	Vyskovice
Vřesník	Vřesník	Vřesník	Vřesník
Otradovice?	.....	.....	.....
Petrovice	Petrovice	Petrovice	Petrovice
Bojetice?	.....	.....	.....
Lipnice?	.....	.....	.....
Jiřice	Jiřice	Jiřice	Jiřice
Kramolín?	.....	.....	.....
Pachrov?	.....	.....	.....
Pohoří	dvůr r. 1371 prodán obci Humpolecké; — zašlý		
Hylovice?	.....	.....	.....
Miletice?	.....	.....	.....
Smilovice?	.....	.....	.....
Vitice	později objevuje se v soukromém držení		
Lubice	— les		
Lhoňa	.....	.....	.....
Drskovice?	.....	.....	.....
Božice?	.....	.....	.....
Komorovice	Komorovice	Komorovice	Komorovice
Bojanov?	.....	.....	.....
Bistrum?	.....	.....	.....
Pavlov?	.....	.....	.....
Krasonov	Kasoňov	Krasoňov	Krasoňov
Budkov?	.....	.....	.....
Krasonovec?	.....	.....	.....
Czlaum?	.....	.....	.....
Branišov (u Borku)	.....	Branišov	Branišov
s lesy až k hranicím Mor.			
Beztelov?	.....	.....	.....
Brziuscheid?	.....	.....	.....
Křlov (Kalhov?)	Kalhov	Kalhov	Kalhov
Budín? (Dudín)	Dudín	Dudín	Dudín
Buková	Buková	Buková	Buková
Slavany?	.....	.....	.....
Velechov (Bolechov)	Bolechov	Bolechov	Bolechov
Mostek?	.....	.....	.....
Břiště	Břiště	Břiště	Břiště Mešní
Vomysla?	.....	.....	.....
Sedlec	Sedlec	Sedlec	.....
Záhoří	Záhoří	Záhoří	Záhoří
Zmrdov	Smrdov	Smrdov	Smrdov
Kletečná	.....	.....	.....

	1226	1437	1458	1468
	Šimonovice	Šimonovice	Šimonovice	Šimonovice
	Vlastovichonice ?	.....	.....	.....
	Heralec ?	.....	.....	.....
	Zedelec	.....	.....	.....
	Brudikovice ?	.....	.....	.....
	Veselí ?	.....	.....	.....
	Zelevce	Čečetice	Čečetice	Čečetice
	Terkonice (Trkonice)	zašlá	.....	.....
	Olšany, dvůr ?	.....	.....	.....
	Ztriskovice	Strýčkovice	Strýčkovice	zašlá
	Zedelec starý ?	.....	.....	.....
	Zvadvanice ?	.....	.....	.....
v Borku	Borek s lesy až k řece Jihlavě	Vyskydná	Vyskydná	Vyskydná
	Vyskydná			
	Bradlo ?			
	Jesena			
	Hodějov			
	Jenikov až k řece Otvirna			
Osady v Borku po r. 1226 přibylé	Hněvkovice	Hněvkovice	Hněvkovice	
	Bříště St.	Bříště St.	Bříště St.	
	Vilemek	Vilemek	Vilemek	
	Mysletín	Mysletín	Mysletín	
	Zbylidy	Zbylidy	Zbylidy	
	Ústí	Ústí	Ústí	
	Šimonov	Šimonov	Šimonov	
	Bílý Kámen	Bílý Kámen	Bílý Kámen	
	Zbýnohy	Zbýnohy	Zbýnohy	
	Smrčná	Smrčná		
	Tlukov	Tlukov	Tlukov	
	Jiřín	Jiřín	Jiřín	
	Dušejev	Dušejev	Dušejev	
	Opatov	Opatov	Opatov	
	Dvorce	Dvorce	Dvorce	
	Rounek	Rounek	Rounek	
	Senožatný	Senožatný	Senožatný	
Čihovice	Čihovice	Čihovice		
Nešice	Nešice	Nešice		
Tukleky	Tukleky	Tukleky		
			Hubenov (Steindorf)	

[V Památ. Arch. IV. 2. 145. jsou některé nyní zašlé.
r. 1226 jmenované osady lokalisovány:

Libice, nyní les na pravém břehu Želivky, nedaleko
dvoru Opatova;

Trhonice, nyní pole a luka u Temechova.

V Bílkových konfiskacích str. 222 děje se kol r. 1620
zmínka o někdejších klášterních vsích:

Strýčkovice (z r. 1226) ves pustá; Vilimkov (z r. 1437)
ves pustá; nyní rybník Vilimek.

Kletečná (z r. 1226) byla r. 1620 z polovice klášterní.
Bílek, tamtéž.]

IV. Dekanát Čáslavský.

Známí děkani:

1355 byl úvodcem v Turkovicích N. děkan Čáslavský, což ukazuje na Zdechovice, kde r. 1369 o plebánu je připsáno, že „býval děkanem“. (Rejstř. Desát. 56.)

1390 a násl. plebán Jeníkovský N., děkan: viz tamt.

1400 byl úvodcem v Křeseticích děkan Čáslavský, plebán v Bykání; viz Křesetice.

1411 Jakub, plebán v Chořovách, děkan; viz tamt. a Lhoťa u sv. Mikuláše.

Malín.

1352 Malyna, 42 gr., 1384 Malyna cum Montibus Cuthnis.

Panství i podací kláštera Sedleckého.

1276 plebán Jan, svědek;¹⁾ za něho objevena byla ve farním obvodě Malínském stříbrná ruda.²⁾

1306 plebán Oldřich z Paběnic; papež mu dovojuje, aby mimo kostel Malínský mohl držeti i jiná obročí;³⁾ byl též scholastikem Pražským a r. 1324 ještě plebánem zdejším, — viz kaple Horské; r. 1326 stal se mnichem Sedleckým; viz tamt., 1332 papež nařizuje biskupu Pražskému, aby Janu, synu krále Václava II. podal kostel Malínský, ač drží již mnoho jiných obročí. Ale Malínský kostel držel již plebán Jindřich,⁴⁾ jenž se 25 roků, až do smrti 1357 udržel, ač ještě za jeho života papež Beneše ze Ždánic providoval.⁵⁾ Opat Sedlecký neuznával ani tuto provisi a presentoval 1358 svého professa Venera (Lib., Conf.) jelikož kostel Malínský jest prý inkorporován. Nastala dlouhá pře

¹⁾ Regesta IV. 734.

²⁾ Tamt. III. 378.

³⁾ Tamt. II. 894.

⁴⁾ Tamt. III. 775; — též Výpis Vatik. a Zemsk. Archivu.

⁵⁾ Riegger III. 167.

před apoštol. stolicí, Beneš obdržel trojí příznivá rozhodnutí proti opatu, ale mniši mu v držení kostela bránili,¹⁾ odvolávající se na inkorporaci; ještě za života Benešova 1373 byla na kostelní příjmy uvalena sekvestrace, jež Beneši za 3 roky vyplatila 128 kop.²⁾ Teprv po smrti Benešově 1375, byl kostel Malínský inkorporován a dávná touha mnichů Sedleckých se splnila; plebáni-professové bydleli však u filiálky v Hoře, nazývající se, ač nesprávně, plebány Horskými a farní kostel Malínský osiřel.

1375 opat Sedlecký = prof. Ludvík;

1379 zmín. o „stálém vikáři“ Ludvíku;³⁾

1387 „ o plebánu prof. Ondřeji;⁴⁾

1390 opat Sedlecký = prof. Jan, po † prof. Ondřeji;

1396 „ „ = prof. Petr, když plebán Jan

stal se opatem;

1405 „ „ = prof. Jan, když plebán Petr

stal se opatem;

1409 „ „ = prof. Jan Hasenerl, když Jan

byl sesazen;

1410 „ „ = prof. Konrád, po † Janu Ha-

senerlu.⁵⁾

1412 stal se nástupcem Konrádovým prof. Augustin, skladatel kratičké kroniky Sedlecké.⁶⁾

Kostely Kutnohorské.

Déle než 100 let stál klášter Sedlecký a Malín již dávno před ním, když místo, kde vzniklo veliké, slavné a bohaté město Kutná Hora, bylo ještě pusté a lesem porostlé, ponevadž stříbrná ruda, jež mu vzniku dala, ještě klidně v lůně země odpočívala. Když ji kolem polovice 13. století mniši Sedlečtí na území klášterním objevili a dolovatí zde počali, vznikla zde a rychle rostla osada hornická; za krále Otokara II. hornictví zde již kvetlo; Kořínek v „Handštánech“ píše, že hornictví zdejší velmi poškozeno bylo, když král odtud r. 1278 tisíce horníků a 500 koní do nešťastné války odvedl.

¹⁾ Lib. Er. II. 126.

²⁾ Soud. Ak. I. 53.

³⁾ Tamt. I. 362.

⁴⁾ Lib. Er. III. 313.

⁵⁾ Krátká Kronika Sedlecká str. 9. — a Prameny Děj. Č. VI.

⁶⁾ Tamtéž.

Pro duchovní potřebu lidu u velikém počtu sem se sběhnuvšího, zřízeno zde bylo na spěch několik dřevěných kaplí.¹⁾ Tenť jest počátek kostelů Horských. Kaple tyto byly pod farní právomocí faráře Malínského, jemu tedy patřily užítky z nich vycházející. R. 1324 bylo na žádost plebána Oldřicha z Paběnic právně stanoveno, aby příjmy tyto věnovány byly špitálu nemocných a chudých, pod ohradou kláštera Sedleckého zřízenému; opat bude tyto užítky přijímati, ostatní příjmy kostela Malínského zůstanou faráři. Farář nebo jeho vikáři budou v kaplích přísluhovati, vikáře bude dosazovati a sesazovati opat, bude jim však tolik poskytovat, kolik na živobyčí a na konání služeb B. potřebovatí budou.²⁾ Až do válek husitských — 1421 — neměla Kutná Hora právního farního kostela, před právem byly všechny její kostely filiálkami kostela Malínského a kostel B. Těla a sv. Barbory filiálkou farního kostela v Pněvicích, ač, jak již řečeno bylo, později plebáni obou v Hoře bydleli.

1. Chrám sv. Jakuba.

Jedna z jmenovaných kaplí byla zasvěcena sv. Jakubu; nákladem bohatých a pobožných horníků povstal z ní velkolepý, posud zachovaný arciděkanství chrám.

V listinách 14. stol. jmenuje se „kostel hořejší“ (ea superior v ústech lidu „vysoký“), na rozdíl od kostela na Náměti, jenž slul „dolejší“ (ea inferior). Úctu k sv. Jakubu přinesli sem bezpochyby první horníci z Jihlavy, kde je zjištěn kostel sv. Jakuba již r. 1257.

Sv. Jakub stal se patronem Kutnohorských horníků; kamkoli za účelem dolování přišli, založili kostel ku cti sv. Jakuba, na př. v Příbrami, v Rovnech u Stříbrné Skalice a j.

Nadané kaple a oltáře.

Oltáře zakládány byly obyčejně v kaplích, takže fundátor, jenž založil a vystavěl kapli, vystavěl současně čásť chrámu. V kostele sv.-jakubském byly nejznamenitější kaple minciřů a kaple Ruthardova.

¹⁾ Regesta III. 378.

²⁾ Tamtéž.

Oltáře v kapli minciřů.

1370 založili a nadali minciři v kapli minciřské oltář Panny Marie a Všech Svatých.¹⁾

1387 titěž a tamtéž oltář sv. Magdaleny.²⁾

1412 podávali minciři oltář sv. Ondřeje v kapli minciřské. (Conf. Lib.)

Oltář v kapli Ruthardově.

1387 založen oltář Panny Marie v kapli Ruthardově v hořejším kostele.³⁾

Jiné oltáře.

1376 podán oltář sv. Kříže v horním kostele (Conf.)

1405 založen oltář sv. Petra a Pavla v kostele horním.⁴⁾

1394 podáno obročí stálé mše. (Conf.)

2. Chrám B. Těla a sv. Barbory.

1384 odkázal Heinel Perksmyd 10 kop úroku „cechu a bratrstvu písařů“ (... in die czech und bruderschaft der schreiber), jež nedávno „k cti a chvále sv. Těla B.“ založeno bylo; za tento úrok má Ondřej, farář v Pněvicích bratrstvu sloužiti, (... „soll desselben Zinses her Andres, pharer von Leutolfshayn gewarten, und soll der genannten czechen dinen und mes lesen oder singen.“)

Po odchodu plebána Ondřeje mají vykonavatelé testamentu Perksmydova zvoliti jiného kněze, jenž by bratrstvu sloužil.

1384 kaple B. Těla ještě nebylo, neboť testátor si vyhrazuje „kdyby opat Sedlecký, anebo farář Horský chtěli v tom překážeti, aby bratrstvo onu pobožnost přeložilo kamkoliv.“⁵⁾

1388 počali kapli B. Těla již stavěti, ale jednati bylo nejen s farářem Pněvicským, v jehož farnosti kaple se měla stavěti, totiž na občině vsi Pněvice, nýbrž i s vrchností a patronem kostela Pněvickeho, totiž kapitulou Pražskou, již Pněvice poddány byly. Kapitula svolila, aby na občině vsi Pněvice založena byla kaple B. Těla a sv. Barbory s výhradou, aby z ní po 8 roků šestina ofěr patřila kapitule na

¹⁾ Lib. Er. I. 77.

²⁾ Tamf. III. 264.

³⁾ Tamf. IV. 465.

⁴⁾ Tamf. VI. C. 10.

⁵⁾ Tamf. IV. 445.

důkaz práva vrchnostenského a po 8 letech polovice ofěry na důkaz práva patronátního.¹⁾

1396 na návrh plebána Pněvického Martina určili vykonavatelé testamentu Perksmydova oněch 10 kop úroku pro „novou kapli B. Těla a sv. Barbory“, tak aby držitel kaple onu ustanovenou pobožnost pro bratrstvo písařů vykonával; plebán Martin žádal, aby kaplanství toto potvrzeno bylo jako právní obroč. Podle tehdejšího zvyku vykonal sousední farář sv. Maří v Gruntě v kapli B. Těla trojí prohlášku; jelikož nebylo námitek, bylo kaplanství kaple B. Těla kanonicky zřízeno; právo podací měla z polovice kapitula Pražská jako vrchnost a patron kostela Pněvického, z polovice představení cechu.²⁾

Kaplanství převzal farář Pněvický, a následek toho byl, že kostel farní opustil a bydlel u filiální kaple.

1401 apoštolská stolice zřízení kaple schválila, povolila křtitelnici, hřbitov a školy a inkorporaci ku kostelu Pněvickému.³⁾ Před právem zůstával Pněvický kostel stále farním; ještě 1427 jmenovalo „bratrstvo cechu k farnímu kostelu sv. Václava a kapli sv. Barbory s ním spojené“ dva kandidáty, aby kapitula Pražská z nich jednoho zvolila. (Lib. Conf.)

1410 stalo se narovnání mezi Konrádem, stálým vikářem Malínským, podle jména plebánem Horským, z jedné, a Linhartem, plebánem Pněvickým a kaple B. Těla a sv. Barbory z druhé strany, v ten rozum, že hranice farního práva byly do podrobnosti vyčteny, že kněží nového kostela nebudou vykonávat farní úkony mimo hranice, a že koledující žáci kostela sv. Barborského nebudou zabíhati za hranice, zvláště ne hromadně.⁴⁾

Nadané kaple a oltáře v kapli B. Těla.

Také zde zakladatelé kaplí a oltářů stavěli části chrámu.

1388 založila měšťka Kateřina Hagr-ová a 10 kopami úroku nadala oltář sv. Apoštolů a věnovala mimo to stříbrný koflík a 3 stříbrné lžice na udělání kalichu a 15 kop na ornát a knihy.⁵⁾

¹⁾ Čelakovský, Privilegia II. 824.

²⁾ Lib. Er. IV. 445.

³⁾ Krofta, Monum. Vatic. V. 998.

⁴⁾ Soudní Ak. V. 358 a výpis Vatik. v Archivu Zemsk.

⁵⁾ Lib. Er. III. 511.

1400 podán oltář sv. Jana Křt. v kapli B. Těla. (Lib. Conf.)

1400 podána kaple Pískova Panny Marie v kapli B. Těla. (Lib. Conf.)

1400 podáno druhé kaplanství v kapli Pískově (tamt.)

1400 „ „ třetí „ „ „

Inventář kaple Pískovy z r. 1405: kříž velký, stříbrný, pozlacený, vážící 21 hřiven, 4 monstrancí (schránky na ostatky svatých), 4 menší tabulky stříbrné, 14 ornátů, 4 kalichy, 3 mšály, kniha obřadní „viaticus“, z níž se říkají hodinky, pally, svícny a j.¹⁾

1396 zmín. o plebánu Martinu (viz kostel B. Těla)

1410 „ „ „ Linhartu (tamt.)

1402 ponejprv obsazen oltář sv. Kříže (Lib. Conf.)

1402 zřízen oltář sv. Kateřiny;²⁾

1403 „ „ sv. Tomáše, Jiří a Eligia;³⁾

1404 „ „ sv. Michaela.⁴⁾

3. Kostel Panny Marie na Náměti.

V listinách sluje též „kostelem dolejším“ (ea inferior), byl osazen duchovním, jenž slul též plebánem, ač před právem jím nebyl.

Nadané oltáře.

1357 podán oltář sv. Martina, Prokopa a Benedikta a Jiljí v kapli dolejši.⁵⁾

1381 z odkazu Furmana a Veinicha zjednan úrok 12 kop na 2 stálé mše, z nichž jedna sloužena měla býti ve špitále, druhá v kapli sv. Václava v kostele dolním.⁶⁾

1407 založen oltář sv. Petra a Pavla a sv. Justiny „in Nemotis“, t. j. na Náměti.⁷⁾

1413 podán oltář sv. Václava v kostele dolním (Lib. Conf.)

¹⁾ Lib. Er. IX., H. 5.

²⁾ Tamt. VI. J. 7.

³⁾ Tamt. VI. O. 7.

⁴⁾ Tamt. VI. E. 9.

⁵⁾ Lib. Conf. I. 51. Tam psáno jest v kapli hořejší, že jest to omyl, vysvítá z podávání téhož oltáře od týchž patronů 1363, že oltář ten je v kostele Panny Marie a úvodcem je plebán kostela Panny Marie. (Lib. Conf. I/2. 6.)

⁶⁾ Lib. Er. II. 182, III. 312.

⁷⁾ Tamt. VII. N. 3.

4. Královská kaple v mincovně.

(Král. hrádek, vlašský dvůr, založ. kol r. 1300 od krále Václava II.)

1412 zmín: Řehoř Hudera, plebán Starokolínský, probošt král. kaple v Hoře;¹⁾ kaple tato měla více kněží, jelikož představený slul probošt.

Nadaný oltář.

1389 král podává oltář „v mincovně“ (Lib. Conf.)

5. Kostel sv. Bartoloměje.

Kostel tento byl pro Čechy, ostatní opanovali Němci

Nadaný oltář.

1415 podán oltář sv. Bartoloměje v kostele sv. Bartoloměje. (Lib. Conf.)

6. Špitální kaple sv. Ducha, před branou Čáslavskou.

1324 založil bohatý horník, Štěpán Dirnkner špitál v Hoře „v mezích mé farnosti“ praví Malínský plebán Oldřich: i stalo se narovnání, aby zakladatel a jeho nástupci presentovali jednoho špitálního kaplana a plebán Oldřich druhého; po odchodu Oldřicha má v jeho právo nastoupiti opat Sedlecký;²⁾ byli zde tedy 2 kaplani.

1363 opět rovnání: opat bude dosazovati špitální kaplany jako patron, rychtář a konšelé budou spravovati špitální hospodářství; rektora škol bude ustanovovati plebán a chovati u svého stolu a starati se, aby pohoršení přestala a prospěch studentů u této fary lépe opatřen byl.³⁾

7. Kostel sv. Martina.

Zmínka: 1419 zpupní němečtí horníci vmetali do šachet mnoho českých husitů, zvláště do šachty, již „Tábor“ přezděli, u kostela sv. Martina za branou Kouřimskou.⁴⁾

8. Kostel sv. Jana.

Zmínka: „1421 dne 10. prosince . . . kněží táborští do kostela sv. Jana vešli a obyčejem svým služby B. konali.“⁵⁾

¹⁾ Lib. Er, IX, N. 3.

²⁾ Regesta III. 373.

³⁾ Riegger III. 371; Čelakovský: Privilegia II. 594.

⁴⁾ Vavřínek z Březové, Prameny Děj. Č. V. 352.

⁵⁾ Tamt. 529.

9. Kostel Všech Svatých.

Podle domácí tradice byl tento kostel nejdříve založen; tradice tato je zajiště odůvodněna příkladem v jiných městech, kde záhy zakládány byly hřbitovní kostely; hřbitov musil zde býti hned, když dolovati počali.

V kostele sv. Jiří konaly se prý německé služby B. i za dob utrakvistických.

Čáslav.

1352 Cza-slavia, 2 kopy.

Prvním kostelem v městě již purkrechtním byl kostelík sv. Michaela, nynější sakristie; týž jest však tak malý, že sotva byl původně určen, aby byl kostelem městským; oprávněna jest tedy domněnka, že zde stál, v podhradí, již před založením města, a že k němu, již pro město, přistaven byl kostel větší, nynější kaple Panny Marie, a ještě později chrám sv. Petra a Pavla.

Až do časů krále Otokara II. držel Starou Čáslav rod, zvaný z Chlumu, jemuž ji však král odňal a ku koruně připojil.¹⁾ S bývalými pány Čáslavě se zde ještě později shledáváme: v kostelíku sv. Michaela jest náhrobek jakéhosi Jistislava, v němž prof. Sedláček (Památky, VII. 311) poznal syna onoho Bleha, jemuž byla Čáslav odňata; buď tedy rod tento Čáslav opět opanoval, anebo, spíše, byl zde starodávný rodinný pohřeb; r. 1307 vykonává kostelní práva zdejší nápadník trůnu Česk. Jindřich Korutanský (viz dole).

1307 Jindřich Korutanský osvobozuje nadání kostela sv. Michaela, na žádost plebána Jana, kaplana svého, ode všech útisků a dávek.²⁾

1325 král Jan zadal kostelní práva koruně příslušné klášteru Sedleckému, na splátku dluhů starých, a na vynucení nových.³⁾

Sedlečtí však toto právo dlouho neměli, Karel IV. zadávání korunních práv netrpěl.

1341 zmín. o plebánu Eberhardovi a 2 kazatelích; 1367 a 1380 zmín. o plebánu Petrovi (Rejstř. Desát. 54; Soud. Ak. II. 6.)

¹⁾ Neplach, Prameny Děj. Č. III. 476.

²⁾ Regesta IV., 766 a Čelakovský: Privilegia II. 154.

³⁾ Regesta, III. 420.

- 1380 presentován Ondřej; (Soud. Ak. II. 52)
 1389 král = Jan, po Ondřejovi z Ústí;
 1400 „ = Ctibor (z Lužce) ss. Janem;
 1406 zmín. o pleb. Jan z Dubé (Soud. Ak. V. 270.)
 1414 král = Řehoř Hudera, kanovník Praž. po † Janovi;
 1415 „ = Martin, po Řehoři Huderovi.

Oltárníci.

1358 založilo několik měšťanů stálou mši v kostele farním, a kdyby plebán sloužení mše nechtěl dovoliti, může ji oltárník sloužiti „v kterémkoliv kostele v městě.“¹⁾

1368—1371 oltář sv. Sigismunda a Martina, založený od měšťanů.²⁾

1381 založen oltář sv. Kateřiny;³⁾

1389 „ „ sv. Mikoláše;⁴⁾

1390 „ „ sv. Linhart, Felixe a Aukta.⁵⁾

1418 zmínka o oltáři Panny Marie.⁶⁾

Kaple špitální.

O špitále děje se zmínka již v době předhusitské, ale o kapli teprv později;⁷⁾ ale tehdy špitálu bez kaple obyčejně nebylo.

Kláster Minoritů s chrámem Panny Marie.

Dle Hammeršmída⁸⁾ vystavěl král Václav II. Minoritům v Čáslavi klášter, t. j. svolil a něčím k založení přispěl. — Někdy za trvání kláštera byla jakási kniha darována „bratřím u Panny Marie“ v Čáslavi.⁹⁾

1354 byla v Čáslavi konána provinciální kapitula.¹⁰⁾

1399 patřil do kustodie Hradecké mimo jiné též klášter v Čáslavi (locus ciaslaviae).¹¹⁾

¹⁾ Lib. Er. I. 26.

²⁾ Tamt. I. 90.

³⁾ Tamt. II. 180.

⁴⁾ Tamt. III. 306.

⁵⁾ Tamt. IV. 355.

⁶⁾ Lib. Conf.

⁷⁾ 1522 vyhořel špitál a kostel; (Památ. VI. 138.)

⁸⁾ Gloria Eae Vyšehrad, p. 225, bez označení pramene.

⁹⁾ Truhlář, Katalog rukopisu c. k. knihovny v Praze I. 739.

¹⁰⁾ Dobner, Monumenta IV. p. 37. — Dobner myslil, že vydává Kroniku Beneše z Veitmile, místo Beneše Minority.

¹¹⁾ Bartolomaeus Pisanus „De Conformitate“ p. 128.

1388 rozsouzena pře, že Proček z Jelčan je povinen na základě staršího darování platiti klášteru 4 kopy úroku.¹⁾

Kláster vzal za své, když se Pražané ku konci dubna 1421 Čáslavě zmocnili.

Trosky budov klášterních udržely se dlouho, r. 1434 odkázala Žofka z Onšova klášteru jakýsi legát, jenž však vyplacen nebyl a na opravu nedošlo.²⁾

Zmínka o škole.

1381 presentován k oltáři sv. Kateřiny Mistr Štěpán (Paleč?) rektor školy, aby spíše dojíti mohl svěcení.³⁾

Stará Čáslav.

1. Kostel Panny Marie.

1310 Bun z Chlumu a synové odevzdávají německým Křížovníkům „farní kostel v městě Čáslavi“ a jeho podací, „jež nám právem dědičným přísluší.“⁴⁾ Zpráva tato nemůže se týkati kostela městského, kde měl dle zápisu z r. 1307 podací král, a jenž měl tehdy titul sv. Michaela; Chlumští postoupili Křížovníkům kostel Panny Marie na Staré Čáslavi, jehož podací podrželi, anebo si je alespoň vlastnili z doby, když byli pány Staré Čáslavě. S německými Křížovníky se u tohoto kostela Panny Marie později skutečně shledáváme. R. 1342 prodal Čáslavský měšťan němec. Křížovníkům v Drobovicích nivu s mlýnem na koňský potah s podmínkou, aby mu do smrti platili ročně 1 kopy a po jeho smrti „kaplanu nebo kaplanům“ kaple Panny Marie na hrádku (in castello) u Čáslavě.⁵⁾

1347 dva měšťané věnují 25 gr. úroku „ku kostelu Panny Marie“ na místě, jenž sluje „Purkstadl“ (hrádek).⁶⁾

1378 měšťan Čáslavský věnuje kapli Mariánské na Hrádku (auf das Burgstadl czu Cappelln unserer lieben Frauen) 4 kopy úroku, na denní mši.⁷⁾

¹⁾ Lib. Er. XII. B. 8.

²⁾ Památ. VI. 125. poznám.

³⁾ Lib. Er. II. 180.

⁴⁾ Regesta IV. 773.

⁵⁾ Tamt. IV. 449.

⁶⁾ Rukop. Drážď. č. 3105, z listin němec. Křížovníků, opis v Museum.

⁷⁾ Tamt. č. 4247.

2. Kostel sv. Martina.

1371 Čáslavský měšťan Roth prodává Findrovi 4 kopy úroku z dědiny „u kostela sv. Martina“.¹⁾

1390 oltářník sv. Linharta v kostele městském byl povinen čtyřikrát ročně sloužiti „v opuštěném kostele sv. Martina“ nad starým rybníkem za městem.²⁾

Libenice a Grunťa (dva kostely).

1352 Lybeznycz (chybně) 7 věrdunků; 1369 Lybenicz in valle beatae Virginis; 1399 Lybenicz in valle beatae Virginis.

Ves patřila klášteřu Sedleckému hned od jeho založení, ale podací kostelní příslušelo archidiakonům Kouřimským.

1305 šachta „v údolí kostela Panny Marie.“³⁾

Na blízku byl již ve 14. století kostel sv. Magdaleny v Gruntě = druhý.

Kol r. 1358 měšťané Horští Frydman ze Znojma a Benišlín sdělují arcibiskupovi, že farní kostel sv. Magdaleny jest již po delší dobu bez duchovního, pročez rozmnožují nadání: věnují louku u potoka, z níž vychází 1 kopa úroku, lidé slibují, že zjednají též 1 kopy a že věnují nějakou roli a staveniště, kde vystaví farní dvorec; preserťují Mikoláše a žádají o jeho potvrzení.⁴⁾

1358 „Lubenicz“, archidiakon Kouřimský = Mikoláš, po † Mikolášově.

1367 plebán Mikoláš praví, že kostel jest rozdělen;⁵⁾ naráží na ono oddělení kostela sv. Magdaleny. Později objevují se oba kostely pod správou opět jednoho plebána, jenž síděl v Gruntě.

1376 Mikoláš, plebán „v údolí Panny Marie“ jest připraven ku přijetí svěcení na kněžství; (Soud. Ak. I. 336.)

Kol r. 1385 komutoval Mikoláš, řeč. Purkrabě, plebán „kostela P. Marie v údolí, jinak v Gruntě“ s Mikolášem, plebánem z Bykáně; tento Purkrabě přel se s Bohuslavem, měšťanem Horským o dvorec s dvojím poplužím v Hořanech a rekuroval až do Říma; než pře rozhodnuta

¹⁾ Lib. Er. I. 90.

²⁾ Tamf. IV. 355.

³⁾ Regesta II. 1213.

⁴⁾ Tačra, Cancellaria Arneslí, p. 451.

⁵⁾ Rejstřík Desát. 54.

byla, komutoval s Bykaňským; tento spokojil se, aby mu z onoho dvorce v Hořanech vycházely 2 kopy úroku.¹⁾

1398 „Grunth“, archidiakon Kouřimský = Mikoláš, (oltářník ss. Boršem);

1404 „Grunth“, archidiakon = Jan Engliš, (oltářník v Hoře) ss. Křížem;

1405 „Grunth“, archidiakon = Jan, (oltářník v Hoře) ss. Englišem.

Pněvice.

1352 Pnyevicz, 72 gr.

Horští Němci ves tuto jmenovali „Leutelhofhein“. Panství i podací kapituly Pražské. (1274 Otokar II. osvobozuje od nátlaků zboží kostela Pražského v Pněvicích v kraji Čáslavském.²⁾ 1363 uzavřela kapitula s horníkem Ruthardem smlouvu, aby na její náklad založil v Pněvicích, blíž dolu Osel, nový důl; kapitula brala potom z něho nějaké užitky.³⁾ 1437 Sigmund zapisuje úrok na vsích kněžských: Poličanech s mlýnem, Bramburcích, Rovném (= Pněvice), Bílejově a 2 člověcích v Pečkách.⁴⁾

1338 zmínka o kostele a plebánu; stal se zde zázrak s B. Tělem.⁵⁾

1362 Bušek, archidiakon Kouřimský, jako kanovník Praž. = Konrad (z Velelib) ss. Mauricem.

1388 zmín. o plebánu Ondřejovi; — za něho založena byla ve farnosti Pněvické kaple B. Těla; plebán Pněvický síděl potom u této kaple, kostel farní osiřel, až konečně i se vsí zmizel, šachty jej pohltily.

Vícemilice (Licoměřice).

1352 Vyczemilicz, 9 gr.

Podací příslušelo ku 2 zdejším dvorům.

1368 Bušek a Jan z Vícemilic = Petr, (ze Semic) ss. Čeňkem;

1370 „ „ „ „ = Petr (z Rudé, Lito- myšl. d.) ss. Petrem;

¹⁾ Lib. Er. XIII. 8.

²⁾ Rukop. Kapitul. II. 51.

³⁾ Čelakovský, Privilegia II. 496.

⁴⁾ Archiv Čes. II. 186.

⁵⁾ Prameny Děj. Č. IV. 426.

- 1375 Mikoláš a Tomáš z Vícemilic = Jan (z Měchovic) ss. Petrem;
 1376 " " " " = Matěj, (od sv. Kříže v Chrudimi, Litomyšl. d.) ss. Janem;
 1383 Tomáš z Vícemilic, — Mikoláš z Lipoltic (r. 1375 psán z Vícemilic) = Hodík (od sv. Kříže v Chrudimi) ss. Matějem;
 1385 titěz = Pavel, (ze Slatiny) ss. Hodíkem;
 1391 Beneš, purkrabí na Žlebích, (poručník?) — Keniša, vdova z Vícemilic = Havel, (ze Stebuzevsi) ss. Pavlem;
 1396 Vavřinec z Vícemilic, — Keniša, vdova z Vícemilic = Vavřinec (z Makova, Litomyšl. d.) ss. Havlem;
 1412 Petr z Vícemilic (místo Keníše) — Machna, vdova po † Vavřinci z Vícemilic = Václav (z Újezda) ss. Vavřincem;
 † 1409 Mareš a Tomáš ze Starkoče (1375 měl něco ve Vícemilicích, viz nahoře) určují pro kostel 3 kopy úroku ze Starkoče.¹⁾

Horky.

1352 Horka, 12 gr.

- 1268 Ondřej, plebán z „Horec“.²⁾
 Podací měli držitelé vsi, do r. 1385 dvou, odtud pouze pp. z Chlumu.
 1358 Sezema z Rochova, — Diviš z Chlumu = Jeronym, po † Mikolášovi;
 1358 " " — " " = Beneš, po † Jeronymovi.

(V době následující nabyli Chlumští celého podacího, ač jim zde jen malá část vsi patřila. R. 1417 při dělení rodového majetku obdrželi bratři Vilém a Diviš panství Košumberské a ... v Horkách podací se zahradou, t. j. malým kmecím dvorem, s úrokem.³⁾ Ostatek vsi, zejména 2 dvory poplužní a 2 krčmy měl jiného pána. R. 1391 a 1392 měšťan Časlavský Špigler obci Časlavské prodal 3 dvory kmecí v Horkách

¹⁾ Lib. Er. VIII. F. 4.

²⁾ Regesta, IV. 726 jako svědek podepsán s jinými sousedy na listině Drobovické.

³⁾ Pozůst. D. Z. II. 135.

- a dvůr poplužní s menší krčmou.¹⁾ 1404 Jan Vlk z Vojkova prodal měšťanům Časlavským dvůr poplužní a krčmu.²⁾
 1385 Diviš z Chlumu = Marek (z Krásné Hory) ss. Benešem;
 1393 " " = Jan, (Nasavrck, Litomyšl. diec.) ss. Markem;
 1408 Jan a bratři z Chlumu = Petr, po † Janovi

Řečňany.

1352 Rzeczenan, 6 gr.

Dle autentiky nalezené 1737 založil kostel Předboj (či. Budivoj?) župan časlavský a biskup Daniel ho r. 1165 vysvětil.³⁾

Panství i podací ze $\frac{2}{3}$ kláštera Sedleckého, z $\frac{1}{3}$ domácího pána. (R. 1333 patřily ku klášterní rychtě Trnavské „Rzeczychna a Labětín.“⁴⁾)

1376 opat Sedlecký — 2 hlasy; — Kačka, vdova po † Sulkovi z Řečňan, 1 hlas = Oldřich, po † Svachovi;

1377 Sbyněk, klient z Řečňan slibil, že Oldřichovi nebude překážeti v držení kostela.⁵⁾

1354 prodal klášter svůj díl pod úrok Mikoláši ze Spytovic,⁶⁾ ale podle podávání z r. 1376 si klášter podací podržel; však již r. 1402 podává kostel nástupce Spytovického, bez opata.

1402 Jindřich Lacenbok, — Sbyněk z Řečňan = Petr, po † Oldřichovi.

1405 prodal Jindřich Lacenbok opatu Sedleckému dvůr v Řečňanech s 3 podsedy a krčmou a 1 podsedkem v Labětíně, s rybařením v Labi, jak to klášter r. 1354 Mikoláši ze Spytovic prodal.⁷⁾

Kojice.

1352 Kojicz, 12 gr.

Rom. stavba s absidou, věž v celé šířce kostela, v I. patře stopy podvojného rom. okna.⁸⁾

¹⁾ Pozůst. D. Z. I. 539 a 546.

²⁾ Tamt. II. 8.

³⁾ Lehner. Děj. umění I. 98.

⁴⁾ Regesta IV. 82.

⁵⁾ Soud. Ak. I. 181.

⁶⁾ Riegger III. 410.

⁷⁾ Riegger, I. c.

⁸⁾ Soupis pam. I. 18.

Panství i podací kláštera Sedleckého.

1338 klášter dokázal proti nápadníkům, že již 37 roků pokojně drží vsi Kojice, Vinařice a Záboří;¹⁾ r. 1343 nápadníci, bratří Dalibor a Vršek uznali, že zboží v Kojicích a jiných vsích od jejich otce Držislava zákonně přešly v držení kláštera.²⁾

- 1363 opat Sedlec. = Hašek, po † Chvalovi;
 1403 " " = Mikoláš, po † Zdislavovi;
 1408 " " = Jan, (z Losenic) ss. Janem;
 1418 " " = Petr, (ze Slavošova) ss. Janem.

Křesefice.

1352 Krzesschicz, 15 gr.

Panství i podací kláštera Sedleckého (viz tamt.)

- 1362 opat Sedlec. = Mikoláš, po † Velislavovi;
 1364 " " = Jakeš (oltářník v Praze) ss. Mikolášem;
 1377 " " = Jan (z Chotěboře) ss. Jakšem;
 † 1381 plebán Petr zakazuje prohlásky o presentaci. (Soud. Ak. II. 77.)
 1400 opat Sedlec. = Jan Veronika (mansion Praž.) ss. Petrem;
 1417 " " = Konrád, po † Janu Veronika.

Heřmaň.

1352 Hermans, 27 gr.

Panství i podací kláštera Vilemovského (viz tam.)

- 1362 opat Vilemov. = Ondřej, po † Markvardovi;
 1374 " " = Jan Rus (z Činěvsi) ss. Vavřincem;
 1410 " " = Mikoláš (oltářník v Hoře K.) ss. Janem Rusem.
 † 1412 Jan z Chuchle věnuje 1 k. úroku z Chuchle na výroční zádušní pobožnost „v kostele svém“ (t. j. byl do Heřmaně přifařen); každý rok o této pobožnosti má dárce a jeho nástupci věnují 1 groš a svíci.³⁾

¹⁾ Regesta IV. 212.

²⁾ Tamt. IV. 523.

³⁾ Lib. Er. VIII. Q. 8.

Vysoká.

1352 Alta, 33 gr.

Sakristie, původní kostelík, ve slohu rom.¹⁾

Panství i podací majitelů Vysoké, ve 14. stol. horníků Písku.

1367 plebán Jan, (Rejstř. Desát. 55.)

1371 Petr Písek, horník a mincmistr = Petr, po † Jana;

1382 " " " " = Petr, po?

1386 " " " " = Benedikt (z Hošfalovic, Litomyšl. d.) ss. Petrem;

1403 Václav Versucher, horník (poručník?) Martin, po † Beneši;

1407 Jan z Tuhovic a Petr Písek = Petr (z Kadova) ss. Martinem;

1409 Petr Písek a syn Jíra = Pavel, po †?

1415 Mikoláš a Hanušek Písek = Jan (z Týnce) ss. Pavlem, (nedošlo na to).

1417 " " " " = Proček (z Kácova) ss. Pavlem.

Vikář.

1407 plebán Petr slibuje, že bude držeti vikáře, jak to bylo od starodávna.²⁾

Chotusice.

1352 Chotussicz, sive Chotvicz, 18 gr.

Panství i podací kláštera Sedleckého, jemuž byla ves věnována již od zakladatele Miroslava.

1362 opat Sedlecký = Jan, po † Petra;

(1368 zdědil plebán Jan nějaké pole v Chotusicích, poplatné klášteru; týž se zavazuje, že bude plat klášteru odvádět, jako posavadní majitel.³⁾)

1389 opat Sedlec. = Petr (oltářník v Praze) ss. Janem;

1390 „Chotusic, al. Kotvic“, opat = Konrád (z Krupé) ss. Petrem;

1392 opat = Petr (z Třebonína) ss. Konrádem;

1401 " " = Konrád (z Třebonína) ss. Janem.

¹⁾ Lehner I. 242.

²⁾ Soud. Ak. V. 353.

³⁾ Lib. Er. I. 68.

† 1389 Čeněk, klient z „Korytnic“ slíbil, že bude odvádět desátky v paterém zrnů z dvora v Korytnici.¹⁾ Poděšší prameny cisterc. kladou sem probošství sv. Prokopa, — bylo-li zde, bylo to sídlo mnichů-hospodářů s kaplí sv. Prokopa.²⁾

Kluky.

1352 Clux, 18 gr., 1384 Klux.

Podací držitelů zdejšího zboží, ve 14. stol. horníků.

1358 Kunclín, horník = Gotfried, po † Janovi;

1378 plebán Gotfried; (Soud. Ak. I. 323)

1382 „ Ondřej; (tamt. II. 130)

1400 Henslin Firman, horník = Daniel (z Reymerštat, Litomyšl. diec., morav. části) ss. Albertem;

1408 Jan Muncer, horník = Vavřinec, po Danielovi;

1417 Martin Náz, „ = Mikoláš, po res. Vavřince.

Lochy.

1352 Mel sive Losch, 12 gr., 1367 Mel sive Loth.

Od nepaměti a z neznámé příčiny podací kláštera Sázavského, jenž zde však jiného majetku neměl.

1371 opat Sázavský = Jan, po † Ondřeje;

1409 „ „ = Štěpán, po † ?

1411 „ „ = Mikoláš (ze Zvonějova) ss. Štěpánem;

1419 „ „ = Příbyk (ze Živohoště) ss. Mikolášem.

† 1411 horník Konrád Náz, majitel od r. 1407 dvoru Drchova v Loších, zatopil novým rybníkem nějaké kostelní pozemky; náhradou dal 6 jiter pod kostelem. Znalci: Vavřinec, plebán z Kluk a Hrdoň z Církvice.³⁾

Žehušice.

1352 Zehussicz, 11 gr.

Podací domácího pána.

1361 Vítek ze Žehušic = Pavel, po † ?

¹⁾ Lib. Er. XII. B. 8.

²⁾ Theobald, Gesch. d. Hussitenkrieger, p. 259 praví, že mimo jiné husité 1421 zničili kláštery: . . . v „Michelově“ („Vilemově“), v Chotěšicích.

³⁾ Lib. Er. VIII. P. 2.

1372 Hynek a Ješek ze Žehušic = Hanek, po † Pavla;

1409 Vítek ze Žeh. = Václav, (z Nasavrk, Litomyšl. d.) ss. Hankem;

1413 „ „ „ = Svatoslav, (z Heřmanic u Vilemova) ss. Václavem;

1415 „ „ „ = Vavřinec (z Újezda, Bydžov) ss. Svatoslavem;

1419 „ „ „ = Václav, po † Vavřinci.

Církvice.

1352 Czyercovicz, sive Czyercquicz, 9 gr.

Podle názvu byl zde původně kostelík dřevěný. Byla-li ves pojmenována podle „Církvice“, byl zde kostel již r. 1270, kdy se připomíná Markvart z „Circhovic“.¹⁾

Z neznámé doby majetek i podací kláštera Sedleckého. 1356 opat Sedlecký = Mikoláš (z Mnichovic) ss. Jeronymem;

1383 „ „ = Jan (z Kravař) ss. Františkem;

1397 „ „ = Hrdoň (z Bělé) ss. Markem;

1413 „ „ = Mikoláš, po † Hrdoňovi.

Krchleby.

1352 Krchleb, 6 gr.

Podací pánů na Krchlebích, horníků.

1352 plebán Václav, (Rejstř. Desát. 55)

1385 Pešlín Brodský, horník = Frenclín (z Lišnice) ss. Vavřincem;

1391 Ondřej Polner, horník = Jan (z Mladých Buků) ss. ?

1403 „ „ = Mikoláš, po † Mikolášovi;

1408 Václav ze Švatéhopole = Jan (z Kojic) ss. Mikolášem;

1410 „ „ = Jan, po † Havlovi;

1415 Jakub, horník = Mikoláš, po res. Jana.

Starkoč.

1352 Starkocz, 30 gr.

Podací měli držitelé části zdejšího vladectví.

¹⁾ Regesta, IV. 734.

- 1359 Svatoslav z Busovny = Markvart, po † Janovi;
 1363 " " = Havel, po sesazení Petra,
 poněvadž v zákonitém čase nepřijal svěcení.
 1398 Petr, klient z Vícemilic = Linhart, po res. Havla;
 1411 Maršik a Tomášek ze Starkoče = Prokop (ze
 Štomíře) ss. Janem;
 1411 " " " " = Kašpar (ze Sudi-
 měřic) ss. Prokopem;
 1413 " " " " = Hartvin (ze Šla-
 panova) ss. Václavem.

† 1414 patroni Mareš ze Starkoče a bratr Tomáš věnují
 13 jiter lesa „Perkydel“, aby každou sobotu zpívána byla
 Mariánská mše sv.¹⁾

Tchořov.

- 1352 Chorzan sive Korczan, 15 gr.; 1367 Chorzan
 sive Chorczan; 1384 Chorzar sive Korczan; 1399
 Chorzar sive Chorsain; 1405 Korsan.

Vidíme, že název osady nebyl ustálen, ač leccos musíme
 přičísti na účet písařův, v DD. se objevuje též tvar „v Cho-
 řovách“, nebo „v Chořovém“.

Podací měli držitelé Tupadel, ale pouze podací; ves měla
 jiné pány (Václav z Tupadel měl — projednávalo na soudě
 dvor. 1465 — Tupadly, tvrz, dvůr popl., 1 podsedka a za-
 hradu; v Lovčicích 2 dvory kmecí, v Busovně 3 dvory kmecí,
 v Skryjích 3 dvory kmecí s podacím v Chořovách.²⁾

1364 N. = Heřman, po ?

1371 Nácek a bratři z Tupadel = Voyslav, po † Heř-
 manovi;

1387 Litvin z Tupadel = Jakub, po † Vojslavovi.³⁾

Do smrti Litvinově připadlo panství Tupadelské králi, jenž
 je prodal Beneši ze Smrdova. (Po † Litvina, — pozůstalost
 projednávala r. 1400 — mělo Tupadelsko připadnouti králi;
 ale Beneš z Tupadel dokázal, že dědictví v Tupadlech a
 „Chořovách“ držel Hynek Tluksa z darování králova;⁴⁾ Tluksa

¹⁾ Lib. Er. X. E. 6.

²⁾ DD. XXIII, f. 23.

³⁾ Soud. Ak. II. 417.

⁴⁾ DD. XIV. f. 200.

prodal Tupadel Beneši ze Smrdova 1394 dědictví v Tupadlech
 s podacím v Chořovách (in Chořovy).¹⁾

Vikář.

Z jakéhosi věnování vykazuje patron Beneš z 1411 na
 svém zboží v Třeboníně 3 kopy a 20 gr. úroku,²⁾ a přidává
 2 kopy z Třebonína jako příspěvek na vydržování kaplana
 čili příručního vikáře; Jakub plebán zdejší a děkan Čá-
 slavský.³⁾

Vidice.

1352 Vidicz, 9 gr.

Podací pánů Vidic, ve 14. století horníků.

1362 Petr, horník = Apollinář, po † Mikolášovi;

1394 Franěk, „ = Václav, po † Pancovi;

1394 „ řeč. Giesser = Jan, po res. Václavu;

1405 Konrád Náz, horník = Václav, po † Benediktu.

Lipoltice.

1352 Lipolticz, 27 gr.

Kostel stojí o samotě, a jest náspem a širokým příko-
 pem obehnan. (Památ. VII. 156.)

Podací domácích pánů.

1377 Jan z Lipoltic, — Jindřich Lacenbok = Jan (z Rači-
 něvsi) ss. Mikolášem;

1378 „ „ — „ „ = Vok, po † Janovi.

1383 Václav, řeč. Kavalec = Bartoloměj (z Bučic) ss.
 Vakem;

1395 „ „ = Děth (z Luh) ss. Barto-
 lomějem;

1399 „ „ = Václav (z Pněvic) ss.
 Děthem;

1408 plebán Václav, podepsán na listině Třebonínské
 (viz tamtéž);

† 1399 pře o desátky ze dvora v Poběžovicích, roz-
 hodčí N . . . , plebán „v Stojecích“ (Stojicích) a N . . . ,
 plebán v Přelouči, oba z Litomyšlské diec. rozsoudili, aby

¹⁾ Pozůstat. D. Z. I. 554.

²⁾ Lib. Er. VIII. P. 2 a X. E. 10.

³⁾ Tamf. VIII. N. 8.

z tohoto dvora odváděno bylo 5 měr pšenice a 5 měr ovsa, a že plebánu nemá býti bráněno v užívání 2 rybníků.¹⁾

† 1401 z testamentu Jana ze Štěpánova a Havla z Benešovic zjednal Ješek ze Zdechovic pro kostel 56 gr. úroku ze vsi Lhotka.²⁾

† 1406 Anna, vdova po † Beneši ze Starkoče, jinak ze Kbanic (Urbanic) věnuje 1 kopu úroku ze dvora, jež tamtéž má.³⁾

Třebonín.

1352 Trzebonyn, 24 gr. — 1367 Alba ecclesia, sive Trzebonyn.

Podací spojeno bylo se zbožím Třebonínským, jež však již ve 14. stol. bylo rozděleno; menší část s částí podacího patřila vladykám domácím (viz dole prodej této části r. 1408), druhou část měli již 1361 páni z Paběnic.

1361 Příbyk z Paběnic, — Dobrohost z Třebonína = Frycek (plebán ve Svidnici, Litomyšl. d.) ss. Janem.

1363 titěž = Václav, po † Fryckovi;

1383 Krušina ze Stříteže (u Žehub, držel Paběnickou část Třebonína již 1373 — viz níže narovnání o desátky, kde se jmenuje Čeněk Krušina z Lichtenburka) = Vilém, po † Václavově;

1380 jeden patron presentoval Prokopa, druhý Tomáše, tento ustoupil, a Prokop byl potvrzen.⁴⁾

1391 Jindřich z Lipého (nástupce na Paběnicích po Krušinovi) = Petr, po † Prokopovi; ale budoucně má presentovati Matěj z Třebonína, majitel Třebonínského hlasu.

1392 Jakub Písek, horník (pán na Paběnicích), — Matěj z Třebonína, jinak z Jaroslavíc = Konrád (z Chotusic) ss. Petrem;

1401 plebán Konrád; viz v desátcích.

1401 Titěž = Jan (z Chotusic) ss. Petrem(?)

1408 Matěj z Třebonína prodal čtvrtý díl, řeč. Homolovský v Třeboníně s částí podacího Jakubu Pískovi na Pabě-

¹⁾ Lib. Er. VI., E., 5.

²⁾ Tamf. V., 536.

³⁾ Tamf. V., 686.

⁴⁾ Soud. Ak. II., 75, 79, 80.

nicích.¹⁾ Od té doby patřil celý Třebonín s celým podacím k Paběnicům.

Po Pískovi držel Paběnice horník Versucher (1414 Versucher sjednocuje se s Vikérem z Myšlína s dědictvím: v Paběnicích hrad, městečko, Vytošice, Zbožňov dvůr popl., Újezdec, Semětín, ve Lhotě 3 dvory km., v Třeboníně úrok a celé podací kostelní.²⁾ Brzy na to prodal Versucher panství Paběnické Beneši z Řepčic.³⁾

1417 Beneš z Paběnic = Mauric (oltářník v Hoře) ss. Janem.

† 1373 Čeněk Krušina z Lichtenburka (tehdejší pán na Paběnicích) určuje pro kostel v Třeboníně plné a celé desátky z popluž. dvora v Olšanech; příslušného k Paběnicům, mimo desátky pro plebána v Klucích, v jehož farnosti dvůr tento leží. Jelikož ale tento dvůr jest od Třebonína vzdálen a přivážení desátků obtížno, smluvil se r. 1401 Třebonínský plebán Konrád s Jakšem Pískem, tehdy pánem na Paběnicích, aby místo těchto desátků odváděny byly ročně 3 kopy, mimo 8 korců desátků pro plebána v Klucích.⁴⁾

† 1408 narovnání mezi Třebonín. plebánem Janem z jedné a mezi osadníky z Třebonína, z Lomce a ze Lhoty z druhé strany; plebán má držeti vikáře a klerika podle práva, není však povinen posílati vikáře ve dny sváteční do filiálního kostela v Paběnicích z práva, nýbrž z dobré vůle, ale bez klerika; plebán má vydržovati lampu po půl roku a osadníci též půl roku; klerik má dostávat za obstarávání lampy od faráře 2 gr. a od osadníků též 2 gr.

Znalci plebáni: Jan Rus v Heřmani, Václav z Lipoltic a Jan z Grunty.⁵⁾ O tomtéž jednání v zápise v Soud. Ak. VI. 202 jmenování jsou osadníci: z Hraběšína, z Třebonína, ze Lhoty Dolní, Lhoty Horní; mimo ty podle hořejšího záznamu též z Lomu.

† někdy před r. 1412 postoupil Jakeš Písek kostelu 2 lány v N., místo desátků z „Dubré“ (?); r. 1412 to Václav z Paběnic uznává.⁶⁾

¹⁾ Soud. Ak. VI., 343.

²⁾ Pozúst. D. Z., II., 111.

³⁾ Tamf. II., 121.

⁴⁾ Lib. Er. VI., M., 5.

⁵⁾ Tamf. IX., C., 11.

⁶⁾ Tamf. VIII., R., 4.

Vilemovice.

1352 Vylemovicz, 6 gr.

Panství i podací držitelů domácího zboží, původně celé, potom jen z části v držení domácího rodu.

1358 Jan a Martin z Vilemovic = Mikoláš. po † Theodorikovi.

Mezi 1358—1385 byly Vilemovice rozděleny: část podržel domácí rod, části nabyli měšťané Horští a po nich Čáslavští,

1385 Heřman z Vilemovic, podle střídání s horníky = Václav, po † Mikolášovi;

1391 Marholt, měšťan Čáslavský, — Heřman z Vilemovic = Mikoláš, po Václavu.

(Mezi 1391—1395 po † Marholta, Valkouna a Vaňka, měšťanů, hájí proti nápadu král. komory jejich pozůstalost: ve Vilemovicích dvůr popl. s příslušenstvím Václav z Dobrovítova jménem vnuků hořejšího † Vaňka; právo si dělá též výprosník Petr Koníř, strážník králův. DD. XIV. f. 195.)

1400 Václav z Dobrovítova, — Petr Koníř, — Chval a Mareš z Vilemovic = Jan, po res. Mikoláše.

(Kol r. 1400 zemřel Chval, syn Heřmanův — viz 1391; pozůstalost jeho; ve Vilemovicích dvůr popluž. dvory km., něco v Literátově Lhotě a Stranové Lhotě, hájí Marketa, matka Chvalova. DD. XIV. f. 210.)

1417 Konrád a Ondřej z Čížkovic (díl domácích, ale jak se zdá, již v držení jiného rodu) — Václav z Vilemovic (část měšťanská) = Jan, po Janu;

† 1405 Jan z Chválovic podle testamentu † bratra Petra, vykazuje 30 gr. úroku z Chválovic.¹⁾

† 1408 z testamentu † Chvala z Vilemovic vykázán úrok 2 kop.²⁾

† 1410 Václav z Vilemovic vykazuje 1 kopu úroku na 1 člověku ve Vilemovicích, jak to byl druhdy Jan Valkoun z Čáslavě kostelu odkázal.³⁾

Suchdol.

1352 Suchdol, 30 gr.

Podací domácích pánů, ve 14. století horníků.

¹⁾ Lib. Er. V. 650.

²⁾ Tamf. VIII. D. 8.

³⁾ Tamf. VIII. K. 6.

1355 Temlin, horník = Vilém (z Velké vsi) ss. Jakubem;

1358 " " = Jan (z Hrobů) ss. Vilemem;

1361 ? " = Ondřej (ze Smrdova) ss. Janem;

1366 Prokop, " = Diviš (oltářník Boleslavský) ss. Ondřejem;

1377 " " = Jan (z Březové, Olomouc. diec.) ss. Divišem;

1394 Petr Písek, horník = Jiří, po † ?

1413 plebán Mikoláš (viz Pečky).

Markovice.

1352 Marcovicz, 18 gr.

Do r. 1282 podací biskupa Pražského, od r. 1282 kláštera Vilemovského, později pp. Žlebských.

1282 dal biskup Tobiáš klášteru Vilemovskému ves Markovice s podacím kostela sv. Jiří, výměnou za Sulice.¹⁾

1284 opat Vilemovský = Čeč (Checho)²⁾

1366 Anežka, vdova po † Hynkovi ze Žleb, = Martin, po † Jakubu;

1397 plebán Martin resignoval pro stáří.³⁾

1397 spor: král presentoval Vavřince a Štěpán z Opočna, zápisný držitel Žleb, Karla;⁴⁾ Karel se udržel.

1406 zmínka o plebánu Karlu; (Lib. Er. V. 708)

R. ? — (ještě za arcibiskupa Konráda) Jan z Opočna = Mikoláš, po † Karlu.

Vikář.

1397 Mikoláš, vikář v Markovicích.⁵⁾

Bykáň.

1352 Bitans, 27 gr., 1367 Bykans, 1369 Bytans.

Panství i podací pp. na Malešově.

1359 Purkard, dvormistr císařský = Bedřich, po † Janu.

Kol r. 1360 koupil Malešovsko Sedlecký opat Václav; viz Sedlec.

¹⁾ Regesta, II. 555.

²⁾ Tamf. II. 575.

³⁾ Soud. Ak. III. 252.

⁴⁾ Tamf. III. 269.

⁵⁾ Tamf. III. 272.

1360 opat Sedlecký = Jan (z Olom. d.) ss. Bedřichem;
r. 1364 prodal opat Václav Malešov Ruthardovi, horníku,
jenž jej držel ještě 1392, viz dole kol r. 1392.

Před r. 1365 N. = Mikoláš Purkrabě (z Grunty) ss.
Mikolášem;

1390, 1392 plebán Mauric (Lib. Er. XII. — IV. 471)

1400 plebán Mauric, děkan; (Lib. Conf.)

1407 Václav Ruthard z Malešova za souhlasu krále (proč?)
= Antonín, po † Mauricovi;

1415 Martin Kladný, purkrabí v Mostě, jménem králo-
vým = Jan (z Olbramovic) ss.
Antonínem;

1416 " " z Těchlovic, purkrabě Mostský =
Hipolyt (z Pertoltic) ss. Janem;

1417 týž = Václav (z Vápna) ss. Hipolytem.

† 1390 Albert z Březové postupuje kostelu $\frac{1}{4}$ lánu
blíž Oumonína místo desátků z Březové; pleb. Mauric.¹⁾

Před r. 1392 horník Písek věnoval 1 kopu úroku ze
svého dvora v Oumoníně; r. 1392 převedl plat ten na
zboží, jež Ruthard v Bykání má; plebán Mauric.²⁾

Sv. Jakub.

1352 Mons. Jacobi, 33 gr.

Velmi památná román. stavba; dle autentiky nalezené
v oltáři na empoře byl kostel tento vystavěn od Marie a jejích
synů Slavibora a Pavla, a od biskupa Daniele r. 1165 u
přítomnosti krále Vladislava a královny Judity vysvěcen.³⁾

Jireček v Památ. IV. 2, 176 důmyslně dokazuje, že za-
kladatelkyně Marie byla manželkou Slavibora, jenž r. 1145
s knížaty moravskými zákeřně přepadl Olom. biskupa Zdíka.⁴⁾
Za toto těžké provinění upadli do přísné klatby; mezi kletými
jmenuje se skutečně Slavibor,⁵⁾ bezpochyby otec onoho Slavi-
bora, spoluzakladatele kostela. Kostel založen byl v župě
Čáslavské a onen Slavibor starší byl as zde županem a tudíž
sousedem knížat moravských, neboť župa Čáslavská hraničila
s Moravou.

¹⁾ Lib. Er. XII. C. 13.

²⁾ Tamt. IV. 371.

³⁾ Regesta I. 138.

⁴⁾ Prameny Děj. Č. II. Jarloch, 414.

⁵⁾ Friedrich, Codex I. 146.

Aby byl klatby zbaven, bylo mu uloženo přísné pokání,
jež v podobných případech bylo obyčejně zmírněno (kníže
Břetislav I. byl za hroznou svatokrádež, jíž se dopustil v Hvězdně,
též proklet; aby klatba s něho byla sňata, bylo mu uloženo,
aby založil kapitulou, což též vykonal v Staré Boleslavi).

Provinilý Slavibor však bezpochyby zemřel v klatbě,
anebo alespoň dříve, nežli mohl uložené pokání vykonal, pro-
čež to za něho vykonal manželka a synové, založivše
kostel zdejší.

Těžce se provinil na poutníku, proto za pokání založen
byl chrám ku cíi patrona poutníků, sv. Jakuba, snad místo
původně uložené pouťi k sv. Jakubu do Kompostely.

V době neznámé stala se ves majetkem kláštera Sedlec-
kého, jenž zde vykonával podací právo.

1356 plebán Kříž; (viz dole)

1357 opat Sedlecký = Jindřich (z Oskobrh) ss. Křížem;

1363 " " = Mikoláš Holgut, po † Jindřichu;

1363 " " = Klement (z Radešova, Rodisfurt)
ss. Mikolášem Holgutem;

1374 " " = Adam (z Popoviček) ss. Klement;

1377 " " = Johlin (z Příbramě uhel.) ss.
Adamem;

1394 plebán Petr; (Soud. Ak. VII. 153)

1397 opat Sedlecký = Jan (z Holubic) ss. Petrem;

1409 " " = Václav, po † Janovi.

(1408 plebán Jan, děkan Čásl. Soud. Ak. VI. 278)

† 1356 pře mezi plebánem Křížem a Vlušem, horníkem;
rozhodčí: Sedlecký opat Jan rozsoudil, že Vluš má z jakýchsi
6 lánů v mezích farností ležících ročně odváděti desátku
z každého lánu 1 korec žita a 1 korec ovsá, a mimo to za
ušlé drobné příjmy, jež by plebán bral, kdyby lány ty sousedy
osazeny byly, má Vluš jednu pro vždy složití 15 kop hotově.¹⁾

Bučice.

1352 Budczicz, 18 gr.

Danství i podací kláštera Vilemovského, viz tam.

1380 plebán Bartoloměj (Soud. Ak. II. 73)

¹⁾ Riegger III. 367.

- 1383 opat Vilemovský = Vok (z Lipoltic) ss. Bartolom.;
 1396 " " = Myslibor (z Lovčic) ss. Vokem.

Jeníkov Golčův.

1352 Jennykov, 24 gr.

Podle prof. Sedláčka byl farním kostelem nynější kostel sv. Markety.

Panství i podací měli držitelé tvrze v Řimovicích.

1359 Ješek Talafus z Řičan (na Řimovicích, viz 1376)
 = Oldřich, po † Petra;

1360 týž = Svatoslav, po † Oldřichovi;

1367 plebán Slavibor; (Rejstř. Desát. 55.)

1369 Jan z Řičan = Ondřej, po † Slaviborovi;

1376 Jan, klient z Řimovic = Mikoláš (z Bračic) ss.
 Ondřejem;

1386 plebán Mikoláš, (Pozůst. D. Z. I. 500)

V této době koupili Řimovice pp. z Chlumu.

1398 plebán Heřman Chrt — koupil od Msticha
 z Chlumu 1 kopu úroku v Hostoulicích.¹⁾

1407 Jan a bratři z Chlumu = Petr (z Vinařic) ss.
 Martinem;

1390, 1392 plebán N., děkan Časlavský (Lib. Conf.)

Okřesanec.

1352 Okrzesans, 24 gr., 1384 Okrzesanecz

Panství i podací pp. z Chlumu, od dob neznámých.
 Zbytky slohu román., rom. portálek, hlavice jeho polo-
 sloupků s lupeny, zdívo nápadně tlusté, štít s vodorovnými
 břevny, snad Chlumských.²⁾

1358 Diviš z Chlumu = Vilém, po Václavu;

1358 " " = Slávek (z Ledče) ss. Vilémem;

1366 Ješek a Zdislav z Chlumu = Jan, po † ?

1372 " " a Slavata " = Mikoláš, po † Janu;

1374 bratři z Chlumu = Matěj, po Mikoláši;

1406 " " = Ondřej, po † Matěji.

¹⁾ Lib. Er. V. 496.

²⁾ Památky Arch. IX. 419.

Bračice.

1352 Bratczicz, 18 gr., 1405 Bratrzicz.

Panství i podací němec. Křížovníků Drobovických.

1362 provinciál = Mikoláš, po † Konráda;

1367 zmín. o plebánu Sbynkovi; (Rejstř. Desát. 55)

1376 Komtur, není napsáno kde, = Ondřej (z Jeníkova)
 ss. Mikolášem;

1396 provincionální komtur = Martin, po † Petra.

Potěhy.

1352 Potieha, 9 gr.; 1399 Potiecha; 1405 Potyha.

Panství i podací Křížovníků v Drobovicích (viz tam.).

1268 obyvatelé ze Žitenic, ač je biskup Jan přiděluje
 k farnímu kostelu v Potězích (přidělování osad dělo se oby-
 čejně při vysvěcení kostela), mohou svátosti přijímat v Dro-
 bovicích, poněvadž jsou Němci.¹⁾

1401 Ondřej, plebán kostela sv. Gotharda; konvent
 Drobovický přenechává mu $\frac{1}{4}$ lánu za obvyklý úrok.²⁾

1405 provinc. komtur = Mikoláš, po † ?

1406 " " = Albert (z Hrádku-Chlistovic)
 ss. Mikolášem,

Zbyslav.

1352 Sbyslavicz, 18 gr.

Podací měli majitelé vsi, totiž klášter Sedlecký a držitelé
 Vyčap; Vyčapská část byla rozparcelována.

1362 opat Sedlecký — Jan z Osíka(?), Petr a Bohu-
 nek z Vyčap = Václav, po † Lukáši;

1401 Pardus ze Kbel, jinak z Lipovce, — Myslibor
 z „Pruss“(?), jako majitelé zboží Vyčapského, — Míka z Vy-
 čap, — Mareš z Bučic; títo všickni mají $\frac{1}{2}$ podacího, druhou
 polovici má opat Sedlecký = Jan, po † Václavu;

1412 plebán Jan, (viz dole).

Kaplanství.

† 1412 Maršík z Bučic věnuje $\frac{1}{2}$ lánu na zřízení ka-
 planství, plebán Jan.³⁾

¹⁾ Regesta IV. 725.

²⁾ Lib. Er. V. 549.

³⁾ Tamt. VIII. P. 9.

Sv. Mikoláš.

1352 Bora, 21 gr.

Někdy před r. 1278 prodal král Otokar II. klášteru Sedleckému (viz tam.) les „Bor“, ale později mu jej zase vzal; r. 1278 jej klášteru opět prodal s povolením, že zde smí zakládati vesnice, což se též stalo, jednou z nich byla Lhoťa s kostelem sv. Mikoláše, založena kol r. 1300.

Panství i podací kláštera Sedleckého.

1367 plebán Petr, (Rejstř. desát. 56)

1372 opat Sedlec. = Mikoláš (oltářník Vyšehradský) ss. Prokopem;

1374 „Bor, jinak Lhoťa“, opat Sedlec. = Jindřich (z Olom. diec.) ss. Mikolášem;

1376 plebán Jiří, (Soud. Ak. I. 150)

1390 opat Sedlec. = Jakub, po přestěhování Jiřího;

1395 „ „ = Erasmus (z Chuchle) ss. Jakubem;

1410 „ „ = Jan, po † Erasmovi;

1415 „ „ = Petr (z Krupé) ss. Janem;

1417 „ „ = Antonín (z Olbramovic) ss. Petrem.

† když někdy kolem r. 1413 Sedlečtí udělali u sv. Mikoláše rybník, zatopili jím nějaké pozemky zádušní a také selské, z nichž plebánu vycházely desátky; Jakub, děkan Čáslavský a plebán v Chořově, a Jan Veronika, plebán v Křeseticích učinili narovnání: plebán bude bráti desátek z 22 lánů jako posud, ač nezatopených zůstalo pouze 15; desátek ze zatopených 7 lánů bude vycházeti z klášterního dvora „Nové dvory“ po 1 korci žita a 1 ovsa; jelikož ale zmizelo 14 domků, z nichž plebánu vycházela rozličná farní práva, totiž: dýmné, ofěra, koleda, křestné, zpovědné, vejce, sýry, obdržel plebán za tyto ušlé drobné příjmy jeden lán svobodný ve vsi „Bor u sv. Mikoláše“; za zatopené grunty zádušní dán byl 1 lán se zahradou zelinářskou a loukou ode dvora „Nové Dvory“. ¹⁾

¹⁾ Lib. Er. IX. O. 10.

Ronov.

1352 Protivans sive Ronov, 30 gr.

Farní kostel na panství v Lichtenburském, byl v Protivanech — nynější kostel sv. Kříže; když r. 1307 Oldřich z Lichtenburka založil ve farnosti Protivanské město Ronov, udělil měšťanům právo na rybaření v Doubravě od místa „pod farou“ (sub parochia) až k mezím panství.¹⁾ Tehdy již kostel Protivanský stál.

V nově založeném městě byla záhy založena kaple,²⁾ podřízena byla ovšem plebánu Protivanskému. Plebán však bydlel u filiálky v městě, jako tomu bylo i jinde v podobných případech, na př. v Kutné Hoře.

Panství i podací držitelů Lichtenburku.

1366 Anežka ze Žleb = Jan, po † Zbynkovi;

1371 král = Petr, po † Janovi;

1371 „ = Jan, po † Petrovi;

1374 plebán Jan Rexa; (Soud. Ak. I. 104)

1403 Jan Rexa, plebán v Ronově, jinak v Protivanech;³⁾

1413 král = Ctibor, po resig. Jana Raxy.

Stusyně.

1352 Stussyna, 9 gr. (kostel sv. Martina u Ronova).

Panství i podací kláštera Vilemovského.

1374 opat Vilemov. = Henslin (ze Šumberka) ss. Matějem;

1377 „ „ = Joh. (ze Šiltperku, Litomyšl. diec. Morav. části) ss. Henslinem;

1383 „ „ = Jan (ze Žumberka) ss. Janem;

1388 „ „ = Mikoláš (z Oskobrh) ss. Janem;

1390 „ „ = Petr (z Hoštalovic, Litomyšl. diec.) ss. Mikolášem;

1394 „ „ = Beneš (z Podhradí, Olom. diec.) ss. Mikolášem;

¹⁾ Regesta IV. 825

²⁾ R. 1334 král Jan. — Lichtenburk tehdy patřil koruně — dává obci městské, „aby měšťané mohli lépe prospívat“ a „aby kostelu kapelnímu (ecclesiae cappellari) nadlepeno bylo“, jeden lán, tak aby polovice sloužila za pastvu a polovice druhá aby patřila plebánu a farnímu kostelu tamtéž. — Z rukopisu města Ronova, opis v Archivu Zemském.

³⁾ Soud. Ak. IV. 258.

- 1399 opat Vilemov. = Václav (ze Stochova) ss. Martinem;
 1408 " " = Václav (z Nasavrk, Litomyšl. d.) ss. Janem;
 1414 " " = Adam (oltářník v Praze) ss. Heřmanem;
 1415 " " = Matěj (oltářník v Řečici) ss. Adamem.

Běstvína.

1352 Bestvyna, 12 gr.

O kostele děje se zmínka r. 1137 — nemocná žena v Běstvině, jejíž bratr byl farářem kostela tamtéž, byla na přímluvu sv. Gotharda uzdravena.¹⁾

Podací majitelů zdějšího zboží.

- 1356 Jan Kokot z Běstvíny = Mikoláš, po † Kuncmana;
 1359 " " z Příchoda = Mikoláš (ze Skorkova) ss. Mikolášem;
 1363 " " = Jakub (z Heřmanic) ss. Mikolášem;
 1371 Příbyk z Příchodu = Kristofor (z Bobrovic, Olomouc. dioc.) ss. Jakubem;
 1373 Ondřej ze Soběnova, Hrzek z Lípky, jednotník Ondřejův = Enoch (z Oskobrh) ss. Kristoforem.
 Rodina tato měla mimo Běstvínu též Příchod a Soběnov s podacím v Sopotech, ale po smrti (1384) Jana, syna hořejšího Ondřeje, měla Běstvína jiné pány, než Příchod se Soběnovem (viz Sopoty).
 1404 Trojan a Václav, klienti z Běstvíny = Kříž (z Grunty) ss. Enochem;
 1413 Kateřina, vdova po † Trojanu z Běstvíny = Jan (z Metličan) ss. Křížem;
 1415 Hanuš z Běstvíny = Jakub (z Jenišovic, Litomyšl. dioc.) ss. Janem,
 1417 " " = Václav (z Heřmaniček) ss. Jakubem;
 1419 " " = Jan, po odchodu Václava,
 † 1406 plebán Kříž koupil od Jana, rychtáře v Ronově.
^{1/2} lánu nad Běstvínou blízko Drhořína.²⁾

¹⁾ Prameny Děj. Č. II. 225.

²⁾ Lib. Er. V. 696.

Heřmanice.

1352 Hermanycz, 9 gr.

1281 bratři z Lichtenburka prodali klášteru Vilemovskému vsi Heřmanice a Malejovice a les Kozojedy na obou březích Důbravice s patronátním právem kaple sv. Benedikta v řečené vsi Heřmanice.¹⁾

Panství i podací kláštera Vilemovského.

1352 plebán Valter (Rejstř. Desát. 56);

1359 opat Vilemov. = Jakob (ze Zlechova) ss. Ondřejem;

1363 " " = Mikoláš (z Běstvíny) ss. Jakubem;

1413 " " = Václav (ze Žehušic) ss. Svatoslavem;

1417 " " = Jakob (z Běstvíny) ss. Václavem.

Petrovice.

1352 Petrovicz, 4 gr.

Podací majitelů zdejšího vladectví.

1367 (u Michalovic) Sezema z Petrovic = Ondřej, po res. Vavřince;

1392 Mikoláš z Petrovic = Jan (z Michalovic) ss. Mauricem.

Brzy na to byly Petrovice přiděleny k Paběnicím.

1417 Beneš z Paběnic = Jan, po resig. Petra.

Kozohlody.

1352 Kozohlod, sive Nova plantatio, 9 gr., pauper.

Panství i podací německých Křížovníků v Drobovicích, r. 1252, když jim postoupen byl újezd Drobovický, o této vsi se zmínka neděje; r. 1358 se jmenuje „Radimiri villa“ a r. 1364 „Ratmersdorf“; bezpochyby ves založil komtur Mikoláš Radimir, známý z let 1326—1332.

1352 plebán Zyfrid, (Rejstř. Desát. 56)

1358 „Radmiri villa“, komtur Drobovický = Petr, po † Zyfridovi;

¹⁾ Regesta II 539.

- 1364 „Ratmersdorf“, provinc. komtur = Michael, po res. Petra;
1405 provinc. komtur = Bedřich, po † Michaelovi.

Dobrovítov.

1352 Dobrovítov, 9 gr.

Podací držitelů zdejšího zboží.

- 1355 Dobrovít a bratři, — Petra, vdova po † Albertu z Dobrovítova = Václav, po † Matěji;
1360 Dobrovít z Dědic, — Soběhrd a bratři z Dobrovítova = Mikoláš, po † Vaňku.

V této době koupili v Dobrovítově něco pp. z Chlumu, měli zde však pouze několik kmečích dvorů s malou částí podacího. (R. 1417, když se Chlumští dělili, dostal Ješek, mimo jiné „dvory kmečí v Dobrovítově s podacím“, a téhož roku zapisuje Ješek manželčino věno, mimo jině, též v Dobrovítově „na dvořích kmečích, což tam má“.¹⁾)

- 1361 Diviš z Chlumu, — Soběhrd z Dobrovítova = Zachariáš (ze Zlechova) ss. Mikolášem;
1390 Václav a Soběhrd z Dobrov. = Jan (z Michalovic) ss. Šimonem;
1392 „ „ „ = Šimon (z Michalov.) ss. Janem;
1392 „ „ „ = Mikoláš (z Radonova) ss. Šimonem;
1404 Jan z Chlumu, — Jan a Václav a sirotci po † Soběhrdovi z Dobrovítova = Marek (z Oskobrh) ss. Mikolášem;
1405 Jan z Chlumu, sirotci po † Soběhrdovi z Dobrovítova = Jan (oltářník v Žluticích) ss. Markem;
1407 poručník sirotků po † Hroznatovi z Chlumu, — poručník sirotků po † Soběhrdovi a po Václavu z Dobrovít. = Mikoláš (z Losenice) ss. Janem;
1413 Václav a synové Oldřicha z Dobrovít., Janek z Chlumu = Matěj, po res. Václava;
1414 „ „ „ z Dobrovít., Janek z Chlumu = Václav (z Michalovic) ss. Matějem.

¹⁾ Pozůstat. D. Z. I. 132; II. 139.

Příbram.

1352 Przibram, 21 gr.

Panství a podací pánů na Žlebích (r. 1352 patřily k Žlebům: hrad a městečko Žleby s „jakousi vsí a dvorem“, město Příbram, ves Žehuby, „Schochovice“ (Chvalkovice?), Markovice, Biskupice, „Rzičky“, Trubka dvory, ves „Záříčky“ (?) a ves Třídvory.¹⁾)

- 1355 Anežka, vdova po † Hynkovi ze Žleb — Albert, po † Předboru;
1367 „ „ „ „ „ = Jan, po † Albertu;
1369 „ „ „ „ „ = Enoch (z Bychor) ss. Janem;
1369 „ „ „ „ „ = Johlin, po res. Enocha.

Ostatní pány Žleb, ač nikoliv všechny, jelikož se často střídali, poznáváme z následujícího podáváníí:

- 1377 Markvart z Vartenberku = Adam (ze S. Jakuba) ss. Johlinem;
1385 zmín. o plebánu Adamovi (Soud. Ak. II. 328);
1392 Kunat Kaplír, jménem krále = Matěj, po † Mikoláši;
1394 Milota z Húsova, purkrabí na Lichtenburce, jménem krále = Erasmus (ze Svojanova, Litomyšl. diec.) ss. Petrem;
1396 Štěpán z Opočna = Erasmus (ze Svitávek, Olom. diec.) ss. Petrem;
1397 týž „pán hradu Žleb“ = Petr (z Letovic, Olom. diec.) ss. Petrem;
1414 Petr Zmrzlík ze Svojšína = Ambrož (z Olom. diec.) ss. Janem;
1417 Kuneš, purkrabí na Lichtenburce, jménem krále = Matěj (z Mladočova, Litomyšl. diec.) ss. Ambrožem.

† 1393 z testamentu Ješka Štěrbý ze Stříteže zjednal Hynek ze Smilova 1 kopu úroku ze vsi Smilova.²⁾

¹⁾ Archiv Čes. XIV. 457.

²⁾ Lib. Er. XIII. E. 7.

† 1393 plebán Matěj najal obročí, nájemce převzal 4 koně za 5 kop a má zasíti: na podzim 6 korců žita a z jara 1 korec hrachu, $\frac{1}{4}$ korce vikve, 1 měřici žita, 3 měřice ječmene a 18 m. ovsa; ročního desátku vycházelo 220 korců.¹⁾

Michalovice.

1352 Michalovicz, 6 gr.

Podací měli z části vladkové domácí, z části Zhořští, nejisto však, patřila-li část podacího ke Zhoři realně, nebo byli-li Zhořští majiteli části Michalovic; r. 1390 měli Zhořští již celé podací.

1358 Miroslav z Michalovic, Petr ze Zhoře = Mikoláš, po † Petrovi;

1360 Miroslav, — Petr z... = Vítek, po?

1374 Pešek a bratři ze Zhoře, — Pakoslav z Michalovic = Mikoláš, po odchodu (do Janovic) Vítky;

1387 Jan z Michalovic = Jan, po † Jakuba;

1390 Petr ze Zhoře = Šimon (z Dobrovítova) ss. Janem;

1392 ? = Mauric (z Petrovic) ss. Šimonem; (Soud. Ak. III. 13)

1392 Pešek ze Zhoře = Pavel, po res. Maurice;

1395 " " = Petr (ze Zahrádky) ss. Pavlem;

1396 " " = Petr, po res. Petra;

1400 " " = Václav (ze Žišova) ss. Petrem;

1409 Václav a bratři ze Zhoře = Petr (z Lučic) ss. Václavem;

1414 bratři ze Zhoře = Matěj (mansion.) ss. ?

1417 Jošt " " = Jan (z Čeněsic) ss. Matějem.

Janovice (Červené).

1352 Janovicz, 12 gr.

Panství i podací domácích vladk.

1374 Ješek z Janovic = Vítek (z Michalovic) po † Vaňka;

1383 " a bratři " = Petr (z Psář) ss. Vítem.

Nastoupil jiný rod.

¹⁾ Soud. Ak. III. 131.

1390 Zdeněk a bratři ze Soutic, — Jošt ze Soutic = Příbyk, po † Petru;

† 1392 plebán Příbyk; Kříž zvoník věnoval kostelu 70 gr. úroku ze Žehub a 2 jitra lesa; patroni Jošt a Zdeněk; ze Soutic souhlasí.¹⁾

† 1408 z testamentu Mikoláše, plebána v Nebovidech; zjednány 2 kopy úroku na zboží Petra ze Smilova (Smirlova?), aby každodenně zpívána byla antifona „Zdravas Královno“, a aby stále hořelo světlo před oltářem sv. Václava.²⁾

Bojmany.

1352 Boemans, 1369 Boymans, 9 gr.

Panství i podací držitelů zdejšího zboží, horníků.

1362 Temlin, horník = Jindřich, po † Jana;

1372 " " = Petr, po † Jindřicha;

1379 Václav Temlin, horník = Jan (z Nové vsi) ss. Petrem;

1379 " " " = Jaroš (z Mišenské diec.) ss. Janem;

1390 horník Petr Šram, vykonavatel testamentu † Václava Temlina = Hanek, po † Jaroši.

Nastoupil jiný rod.

1405 Fryduš, horník = Mikoláš Nás (z Pněvic) ss. Linhartem;

1409 " " = Jakub, po res. Mikoláše;

1418 Václav Erhardův, horník (poručník?) = Jiří (oltářník v Praze) ss. Janem.

(1420 Fryduš, z Kutné Hory zapisuje Janu z Nestajova 1000 kop na Bojmanech, Horkách, v Druhonicích na dvoru, k tomu s podacím v Bojmanech.³⁾)

† 1385 Petr Šram, vykonavatel testamentu † Václava Temlina zavazuje se platit místo desátku 5 kop ročně ze dvora v Bojmanech mezi mlýny a Žehušicemi z jedné, a vsi „Biczcop“ (Vyčap) z druhé strany.⁴⁾

¹⁾ Soudní Ak. III. 90.

²⁾ Tamt. VI. 128.

³⁾ Pozůst. D. Z. II. 239.

⁴⁾ Lib. Er. XII. A. 10.

† 1386 plebán Jaroš zjednal k záduší 7 kop 17 gr. na Horkách, majetku Jana ze Zdechovic; Petr Šram, poručník sirotků Temlinových, jako patron, souhlasil.¹⁾

Vlkaneč.

1352 Vlycans, 12 gr., 1384 Vlkans, alias Vlkaneccz.

Podací držitelů vsi, již r. 1362 měli pp. z Chlumu z části, a později celou.

1361 ? = Otmar;

1362 Diviš z Chlumu, — Jeniš z „Panov“ (?), Hašek z Vlkanova (? vedle jmenuje se z Jikve) = Bartoloměj, po † Otmaru;

1369 Diviš z Chlumu, — Hašek z Jikve = Václav (z Čihoště) ss. Bartolomějem;

1415 Jan a bratři z Chlumu = Sázavský benediktin Michael, po † Jana.

Vilemov.

1352 Vilemov, 23 gr.

Farní kostel Panny Marie „pod ohradou klášterní“ (viz dole). Panství i podací kláštera Vilemovského.

Před r. 1358 plebán Benedikt, benediktin (viz jednání z r. 1386). 1369 plebán Jan (světský) žaluje opata, že mu po 11 roků zadržuje desátky ze 3 popluzí klášterních u Syrakovic a Spytic.²⁾

1376 opat Vilemov. — Jan (ze Šlapanova) ss. Janem;

1378 presentován Velislav; (Soud. Ak. I. 292)

1283 plebán Velislav; (Soud. Ak. II. 223)

R. 1386 jednalo se o inkorporaci; v papežské listině se praví, že farní kostel Panny Marie pod ohradou klášterní byl od nepaměti spravován od řeholníků zdejších; ale když druhdy Svatomir, mnich Břevnovský v zdejší opatství se vetřel, zbavil kostela professa Benedikta, uvězniv jej, a presentoval světského klerika, a po něm ještě 2 jiné; nařízeno arcibiskupu, aby kostel inkorporoval, což se též stalo,³⁾ ale až po resignaci Velislava.

1391 opat Vilemov. = ? po res. Velislava.

¹⁾ Lib. Er. XII. C, 3.

²⁾ Dobner, Monum. VI. 425.

³⁾ Lib. Er. II. 363.

Ale ani nyní nebyla inkorporace bez obtíží, na základě papež. provise držel kostel Václav z Květné, Litomyšl. diec. až do své smrti.

1395 opat = prof. Zachariáš, po † Václava;

1414 „ = „ Beneš, po † prof. Zachariáši.

Zdechovice.

1352 Sdechovicz, 12 gr., 1369 parsi 4 gr., quia decanus fuit.

1355 děkan N. plebán v N. úvodcem v Turkovicích ukazuje podle sousedství a hořejší zprávy z r. 1369 na Zdechovice. Panství i podací pp. na Zdechovicích.

1373 Ješek ze Zdechovic = Václav, po † Jana.

Tento Václav se v době následující jmenuje „Václav, řeč. Hašek“, nebo pouze „Hašek“.

1392 Hašek, plebán ve Zdechovicích, svědek při rovnání pře mezi biskupem Litomyšlským a kapitulou.¹⁾

1389 Hašek, plebán v Zdechovicích byl prokuratorem biskupa Litomyšlského v Římě.²⁾

1412 plebán Hašek, hájí před dvorským soudem nějaký majetek v Horušicích.³⁾

† 1410 Anežka, vdova po † Mysliboru z Chvaletic věnuje 1 kopu úroku na 2 výroční zádušní pobožnosti. Ku každé mají přivolání býti 2 přespolní kněží a 2 chudí.⁴⁾

Turkovice.

1352 Thurcovicz, 6 gr.; 1384 Turkovicz.

Podací majitelů Turkovic s Bukovinou.

1355 Rubín ze Semtěše = Jan (z Rasoch) ss. Petrem,

1362 Rubín ze Skalice = Jan, po † Miloši;

1363 „ „ sídlící v Semtěši = Matěj, po † Janu.

Po smrti Rubína, — pozůstalost byla projednávána r. 1389 — dokázal Liček z Rysenburka, že Rubín zapsal 1387 Tasovi, plebánu v Babicích, později v Rožďalovicích 600 kop, v Turkovicích a Bukovině, a Tas že to postoupil (po smrti) Ličkovi.⁵⁾

¹⁾ Opis v Zemsk. Archivu v Brně, čís. 4215.

²⁾ Monum. Vatic. V. n. 180.

³⁾ DD. XV. f. 251.

⁴⁾ Lib. Er. VIII., L. 10.

⁵⁾ DD. XIII. f. 154.

- 1403 Tas, plebán v Rožďalovicích = Havel, po † Janu;
 1407 plebán Havel; (Soud. Ak. VI. 86)
 1411 plebán Henych (viz dole).

Vikář.

1406 patron a majitel panství, Tas, plebán v Rožďalovicích věnoval za živa, nebo testamentem na vydržování vikáře 5 kop úroku a 1 lán svobodný v Turkovicích; úrok onen zjednan byl na majetku bratří z Vyšehnějovic v Sušině.¹⁾ Když se r. 1411 bratři Mareš a Jan z Vyšehnějovic o dědictví dělili, převedl Mareš tento plat pro kostel Turkovický na jiné lidi²⁾ za souhlasu plebána Henycha. Později byl pánem Sušiny Jiří z Kladrub, a když ji r. 1415 prodal, převedl tento plat na zboží v Drahoměřicích.³⁾ K darování onoho lánu v Turkovicích dává svolení „strýci svému“ plebánu Tasovi, r. 1404 Liček z Paseky (onen z Ryzmburka), jenž ves Turkovice a jiné zboží má již v deskách.

Hrádek-Chlistovice.

1352 Hradek, 9 gr.

V knihách konfir. často psáno: Hrádek, jinak Chlistovice. Kostel býval ohrazen.

Panství i podací kapituly Pražské. (Král Jiří zastavil Alšovi ze Soutic: Chlistovice, Chroustov, Všesoky, Milefice, Újezd;⁴⁾ patřilo sem také Týniště.)

- 1359 kanovník Praž. = Beneš, po † Šebastianu;
 1361 „ „ = Čeněk, po † Beneši;
 1362 „ „ = Mikoláš, po † Čeňku;
 1364 „ „ = Mikoláš, po † Mikoláši;
 1365 „ „ = Antonín, po † Mikoláši.
 1402 zmín. o plebánu Antonínu (viz dole).
 1403 kanovník Praž. = Albert (z Býčkovic) ss. Janem;
 1406 „ „ = Mikoláš (z Potěh) ss. Albertem;
 1408 „ „ = Adam (z Bohdalova, Olom. diec.)
 ss. Mikolášem.

¹⁾ Lib. Er. VII. A. 6.

²⁾ Tamt. VII. O. 2. Na listině této podepsán jest Otík, kaplan v Třebosicích (psáno in Nemossicz).

³⁾ Lib. Er. X. M. 4.

⁴⁾ Sedláček, Hradky II. 138.

† 1402 plebán Antonín, Svatoslav z Albrechtic věnuje 100 gr. kapitálu na vydržování vikáře, a kdyby vikáře zde nebylo, má oněch 100 gr. obráceno býti na stavbu a opravu kostela.¹⁾

Zbýšov.

1352 Sbyssov, praepositura, pauper.

Probošství kláštera Sázavského, titul kostelní „Stěti sv. Jana Křt.“ (jako v Sázavských vsích Hostivařích a Škrámnících) svědčí, že probošství založeno bylo v době, když titul opatského chrámu sv. Jana nebyl ještě zastíněn titulem sv. Prokopa.

Před r. 1331 probošt Petr; jeho nástupce Velislav žaloval v Římě, že ho Matěj, jenž se druhdy považoval za opata (1299—1331) a zboží klášterní rozmrazil, dal uvězniti.²⁾

1362 opat Sázav. = prof. Bransud, po res. prof. Racka.

Následovali: 1371 Volkmar, 1377 Rubín, 1378 Příbyk, kol 1380 Arnošt, kol 1405 Ondřej, 1415 Michael.

Tento Michael byl ve vyhnanství od zbylých konventualů zvolen za opata.

1378 určil opat Petr k probošství: úrok ze vsí Lhota vět., Lhota men., Čejkovice, Damirov, Petrovice, Opatovice, — některé jen z části, a všechny lesy okolo probošství.³⁾

Mimo ve Zbýšově měl klášter Sázavský probošství též na bývalém župním hradě Dřeviči na Slánsku. Ve styk s tímto hradem vešel klášter snad již při svém založení přičiněním zakladatele knížete Oldřicha, jenž mu bezpochyby z území Dřevičského nějaké hotové příjmy věnoval. — Státi se to mohlo jen v době, pokud Dřevič nebyl opuštěn a úřad se na Slaný nepřestěhoval, — což nastalo někdy ve 12. stol.

Příbyslavice.

1352 Przybyslavicz, pauper.

Ves byla od Jana z Polné r. 1252 dána ku komendě Drobovické. Panství i podací němec. Křížovníků.

1363 komtur Pražský = Jan, po † Konrada;

1363 „ „ = Albert, po Janu;

¹⁾ Soud. Ak. V. 136.

²⁾ Dudík, Iter rom.

³⁾ Soud. Ak. I. 248.

- 1394 komtur Drobovický = Bedřich (z Dolan, Litomyšl. diec.) ss. Příbykem;
 1396 „ „ = Václav (z Veletova) ss. Bedřichem;
 1396 „ „ = Jan, po res. Václava;
 1407 „ provinc. = Petr (z Kaliště) ss. Mikolášem;
 1409 „ „ = Šimon (ze Žatce) ss. Petrem;
 1411 „ „ = Jakub, po res. Šimona.

Nejsou v Rejstříku desát.

Plebanie v Drobovicích.

- 1272 profes Jindřich, plebán v Drobovicích.¹⁾
 1358 plebán v Drobovicích byl úvodcem na Horkách.²⁾

Paběnice.

1408 stalo se narovnání, že plebán Třebonínský bude ve dny zasvěcené vysílati vikáře do filiálního kostela v Paběnicích (viz Třebonín).

Sv. Kateřina.

Výslovné zprávy o kostele nemáme, ale ves se jmenovala „Sv. Kateřina“ již v době předhusitské, jistě podle kostela zasvěceného, jako posud, sv. Kateřině. Když klášter Sedlecký r. 1278 koupil „Bor“, založil zde o něco později vsi, mimo jiné též ves s kostelem sv. Kateřiny (viz Bor u sv. Mikoláše).

Pařízov.

Zachovaly se zde prý stopy stavby z doby předhusitské s rom. okny. (Památ. IX. 658.) Ostatně máme o kostele tomto pouze pozdější zprávy (r. 1557 prodal Trčka Gerstorfovi své zápisné vsi Pařízov a Moravany s kostelíkem; 1589 prodal Gerstorf Robenhapovi ves Moravany a něco v Pařízově „s podacím nad Pařízovem a chalupou při něm, s rolemi a lukami zádušními od starodávna k témuž záduší náležejícími“.³⁾

Žleby.

Cisterc. probošství s kaplí Nanebevz. P. Marie a špitálem.

¹⁾ Regesta, IV. 731.

²⁾ Lib. Conf. I. 59.

³⁾ Sedláček, Hradý XII. 47.

Podle testamentu Anežky ze Žleb zřídili Markvart a Petr z Vartenberka, majitelé Žleb, (r. 1377 bylo založení již dokonáno), špitál ku cti Nanebevzetí P. M. a vykázali na jeho vydržování ves Žehuby a dvůr s dvojím poplužím, řeč. Trubka, a stanovili, aby zde bylo 6 mnichů cisterc. z kláštera Hradišského s proboštem v čele, kteří by zde stále Bohu sloužili a špitál spravovali; chudých zde mělo stále býti 12.¹⁾ Podle Emlerových Hradišských „Registra censuum“ p. 20, měl špitál mimo dvůr Trubky a 22 kop úroku ze Žehub, též z Hošťalovic 2 kopy, a z Podhořan 1 kopy úroku.

Cistercienské opatství v Sedleci.

(Klášter Matky B. v Sedleci.)

První cistercienský klášter v Čechách založil kol r. 1142 český pán Miroslav v Sedleci, vyžádav si a obdržev osadu z kláštera Waldsaského.²⁾ Byl již 191. klášterem cisterc.³⁾

Známí opatí.

Posloupnost opatů, jak ji domácí podání uznávalo,⁴⁾ jest nesprávná, pročez k ní nebyl zde brán zřetel.

Hořislav, přišel v čele konventu z Valdsas.⁵⁾ Překvapuje ovšem české jméno mnicha, přicházejícího z kláštera německého; ale Valdsaský klášter stál nedaleko hranic českých, a zajisté tam byl některý mnich Čech a právě proto byl Čech Hořislav vyslán do krajiny české.

Pausanias; po smrti Hořislava zvolen byl prý Pausanias, ale kněžna Jitka vnucovala za opata Gotpolda, r. 1169⁶⁾ když se jí to nepodařilo, vnutí jej chtěla za biskupa Pražského.⁷⁾

Heřman, r. 1188, 1189.⁸⁾

Křišťan, r. 1250 koupil ves Přítoku;⁹⁾

1259¹⁰⁾

1267 (viz kapli sv. Ondřeje).

¹⁾ Lib. Er. II. 137.

²⁾ Friedrich, Codex, Dipl. I. 156.

³⁾ Janauschek, Orig. Cist. 191.

⁴⁾ Vypsáno v Kapihorského „Historie Sedlecká“ z r. 1630.

⁵⁾ Janauschek, p. 191.

⁶⁾ Cruger, S. Pulveres Majus. 125.

⁷⁾ Jarloch, Prameny Dějin Č. 463.

⁸⁾ Erben, Regesta I. 182—183.

⁹⁾ Regesta, I. 578.

¹⁰⁾ Letopis Žďárský, Prameny, II. 535.

Valthelm, byl bezprostředním nástupcem Kříšťanovým; byl 3½ roku opatem ve Žďáře, pak vrátil se r. 1259 do Sedlece a po čase stal se zde opatem po Kříšťanovi;¹⁾ opatoval do r. 1282. Za jeho opatování byly v Čechách ony známé strastiplné doby, když po pádu Otakara II. roty Braniborské zde řádily. Letopisec²⁾ takto popisuje smutný stav kláštera: „... klášter octnul se v takové bídě, že tam docela ničeho nebylo: hospodářské dvorce zahynuly, budovy se sesuly, vsi byly vyloupeny; ... nemajíce tedy (mniši) z čeho by byli živi, prodávali svršky a klenoty klášterní byly židům zastaveny pod šíravý úrok. ... Otcové řádoví se tedy sešli a usnesli se, aby klášter proměněn byl v pouhý klášterní dvorec, kde by 3 nebo 4 mniši bydleli ... Někteří však radili, aby opat Valthelm byl úřadu zbaven, a aby jiný, schopnější, byl kanonicky zvolen! Stálo se tak a r. 1292 zvolen byl Heydenrik. Za tohoto opata zotavil se klášter, poněvadž zotavila se celá zubožená země. Král Václav II. byl velkým příznivcem Heydenrikovým; doly Horské, na nichž měl klášter podílu, vydávaly hojného užitku.³⁾ Klášter se tak zotavil, že mohl r. 1292 vyslati osadu do Zbraslavě. Opat tento počal stavěti velkolepý chrám opatský, po dnes stojící. Šťastnější časy však dlouho netrvaly; po vyhnutí Přemyslovců 1306 nastaly války o trůn Český, a tu přitele i nepřitele lákaly bohaté doly Horské, a první na ráně byl ovšem klášter Sedlecký. 1320 opat Heydenrik resignoval, „když byl skoro 40 let opatoval.“⁴⁾

Fridrich 1320—1330.⁵⁾

Oldřich z Paběnic, býval scholastikem kostela Pražského a r. 1321—1325 jedním z administrátorů biskupství, ale zřekl se hodností a stal se mnichem Sedleckým a byl r. 1330 ve 4. roce mnišství zvolen za opata; když nastoupil, měl klášter více než 3000 hřiven dluhů. Byl r. 1333 raněn mrtvicí, resignoval.⁶⁾

¹⁾ Prameny, II. 535.

²⁾ Kronika Zbraslavská, Prameny, IV. 19.

³⁾ „... hojného požehnání v dolích dal Bůh“ (Letopis. Zbrasl. Pram. IV. 256).

⁴⁾ Letopis Zbraslav., Prameny, IV. 256.

⁵⁾ Tamt. 256, 303.

⁶⁾ Tamt. 303.

Ortvin, 1333, † 1337. Za jeho vlády vzrostly dluhy kláštera na 6000 hřiven. Diviti se tomu nemůžeme; za krále Jana platilo pěstní právo, a první na řadě byly statky duchovenské, a zbylo-li ještě něco, to vynutil král sám.

Mikuláš, 1338, 1343¹⁾ (r. 1364 Mikuláš, druhdy opat.)²⁾ Jan, 1345—1360,³⁾ obdržel od papeže právo pontifikální.⁴⁾ Václav, 1360—1364 (viz statky klášterní).

Jan, 1364—1374 (1367 presentoval do Dobronic, 1374 resignoval dle Monum. Vatic., Bonifác.)

Theodorik, 1374—1391,⁵⁾ (r. 1391 zemřel opat Theodorik, řečený „Aussivalz“).⁶⁾

Václav, 1391—1395, obdržel pontifikalie.⁷⁾

1395 podával kostel u sv. Mikoláše.

Jan, 1396, bývalý farář Malinský, † 1405.⁸⁾

Petr, zvolen 4/7. 1405 — † 1409.⁹⁾

Jakub, zvolen 27/5. 1409;¹⁰⁾ r. 1415 obdržel pontifikalie a právo udělení příslušníkům klášterním nižší svěcení a pro klášterní kostely světit kalichy.¹¹⁾

Opat Jakub dožil se smutného pádu kláštera ku konci dubna 1421, když husitští Pražané, vzavše Čes. Brod dne 18. dubna, dále táhli na Kouřimsko a Čáslavsko; již ku konci dubna jakýsi husita sděluje: „... že se našim dobře vede ... a Sedlec klášter vypálili.“¹²⁾ Mniši věděli, jaké nebezpečí jim hrozí, neboť některé drahocenné věci zavezli do Jihlavy a Klosterneuburku, .. ostatek zakopán a od loupežníků rozebrán.¹³⁾ Dle Beckovského¹⁴⁾ byly 1530 některé věci z Neuburku do Sedlece vráceny.

Když mniši uklidili drahocenné věci, tím spíše zajisté hleděli zachrániti svůj život, vypravování o jejich usmrcení

¹⁾ Emler, Reges. IV. 219 a 252.

²⁾ Riegger, III. 387.

³⁾ Regesta IV. 603; r. 1359 prodává klášteru Zbraslavskému úrodu z klášterního dvoru „Kyslavic“ (?) — Tadra, Listář Zbrasl. 107.

⁴⁾ Snopek, rukopis Kronika Sedlec.

⁵⁾ Lib. Er. II. 126.

⁶⁾ Letopis. Zbraslav. 239 pod čarou, pozdější přídavek.

⁷⁾ Krofta, Monum. Vatic. V. 426.

⁸⁾ 1405 zemřel opat Jan Čáslav., Kronika Sedlec., Prameny VI. 9.

⁹⁾ Tamt. 9.

¹⁰⁾ Tamtéž.

¹¹⁾ Monum. Vatic.; rukopis.

¹²⁾ Archiv Č. IV. 300.

¹³⁾ Kapihorský, 42.

¹⁴⁾ Poselkyně, II. 60.

jest tedy bajkou, a bajkou jest také pověst, že Žižka onomu žháři, jenž chrám zapálil, dal liti do úst rozlavené zlato; u Sedlece tehdy Žižka nebyl, k Pražanům přitřhl teprv po několika dnech u Chrudimě.

Chrám Sedlecké.

1. Místo původního opatského chrámu počal opat Heydenrik (1282—1320) budovati velkolepý chrám Panny Marie,¹⁾ jenž posud stojí. Byv v dubnu 1421 od husitů vypálen a spustošen, zůstal déle než půltřetího sta let zříceninou, ... „na kterýž křesťan hledě, od pláče a vylévání slz zdržeti se nemůže.“²⁾

Teprv opat Jindřich Snopek jej na konci 17. a počátku 18. století zrestauroval.

2. Kostel sv. Filipa a Jakuba, nyní zrušený, stával mimo ohradu klášterní; bylo zde zřízeno bratrstvo B. Těla a B. Hrobu, jehož členové obdrželi r. 1391 od papeže milosti.³⁾ Na zvláštním oltáři byla zde vystavena Svátost oltářní, r. 1395 uděluje papež odpustky, kdož navštíví kapli sv. Filipa a Jakuba před branou klášterní, v níž (kapli) B. Tělo na zvláštním oltáři v místě, zvaném B. hrob, uctivě a s velikou pobožností se přechovává.⁴⁾

3. Kaple Všech Svatých, nynější známá kostnice Sedlecká. Na hřbitově u kostela sv. Filipa a Jakuba zvolili si přemnozí svůj pohřeb, protože zde byl B. hrob, a byl prý posypán hlínou ze Svaté země přinesenou.

Na tomto hřbitově vystavěli Cisterciáni dvojitý kostelík: hořejší ku cti Všech Svatých (církev oslavené) a dolejší památce „Dušiček“, čili církve trpící. V průčelí podnes stojí 2 věže s tak zv. lucernami, v nichž druhdy hořelo stálé světlo „za dušičky“, jako ustavičná modlitba: „a světlo věčné ať jim svítí.“

4. Kaple sv. Ondřeje, „ku kostelu sv. Filipa a Jakuba přistavěl r. 1267 za opata Křišťana Kouřimský měšťan Rembo kapli sv. Ondřeje a věnoval jí půl vsi Přítoka.“⁵⁾

¹⁾ „Toto dílo chrámu ku cti P. Marie první stavěl.“ (Letop. Zbrasl. 251 a 256.)

²⁾ Kapihorský.

³⁾ Krofta, Monum. Vatic. V. 427.

⁴⁾ Tamt. V. 492.

⁵⁾ Kapihorský, 9, a podle něho Letopis opata Snopka. Založení od měšťana Kouřimského lze vysvětliti tak, že nakládali na doly Horské již zbohatlí měšťané sousedních měst Kolína, Čáslavě a Kouřimě, poněvadž domácích nákladníků ještě nebylo.

5. R. 1412 založil arcibiskup Albík jako bývalý lékař kapli ku cti sv. Kosmy a Damiána, patronů lékařů a obdařil ji téhož roku odpustky.¹⁾

6. Za oltářem velkého kostela k východu byla v domě opatově kaple opatská.²⁾

Mimo ohradu klášterní byl špitál; r. 1324 postupuje plebán Malínský Oldřich z Paběnic, pozdější opat, důchody z kapli Horských, jež jeho farnímu právu podléhaly, „špitálu pro nemocné mimo ohradu klášterní postavenému.“³⁾

Nadání.

Nabývání majetku klášterního můžeme dosti úplně stopovati.

1. Zakladatel Miroslav věnoval rozsáhlý újezd Sedlecký, totiž: Sedlec, Bylany, Libenice, Hlízov, Kačín „až k potoku u lesa Bor“ (t. j. k potoku sv. Kateřinskému), Podolšany (Kapihorský má „Odolany“, snad Dolany), Hothovice (Chotusice) a vzdálenější Selmice, Poboř, Zdebudice, Hradiště, Malejovice, u Kapihorského také Malín.⁴⁾ Některé z jmenovaných vsí klášter dlouho nedržel.

Když kolem polovice 13. století zaraženy byly na gruntech klášterních doly, zmenšen byl tento klášterní újezd o celé hájemství města Kutné Hory, ač si klášter vrchnostenská práva i zde vlastnil a hájil, jak dokazuje jednání o kaple Horské.

2. R. 1250 koupil klášter od biskupa Olomouc. ves Přítoku,⁵⁾ již později Horští Němci říkali Pfaffendorf.

3. Někdy dávno před r. 1278 prodal král Otokar II. klášteru les „Bor“ (mezi potokem svato-kateřinským a Doubravkou), ale později mu ho odňal, potřeboval ho patrně do hodinového hájemství města, jež na místě nynějšího Starého Kolína zakládati začal, ale r. 1278 prodal jej opět klášteru za 150 hřiven,⁶⁾ neboť se zřízení města sešlo.

Ale o darování nynější Přítoky musíme pochybovati, neboť byla již od r. 1250 majetkem kláštera, a r. 1350 postupují Kouřimští měšťanu Janovi vesničku „Přítok pod Skalici“ (Snopek, 173), kdežto r. 1358 Karel IV. potvrzuje, že pro klášter Skalický byla koupena a od Kouřimských postoupena jejich dědina u Miškovic a „Řítva“ (Riegger III. 383). Zdá se tudíž, že některý písař z „Řítva“, nyní neznámé, udělal „Přítoka.“

¹⁾ Riegger III. 371.

²⁾ Kapihorský, II.

³⁾ Regesta III. 379.

⁴⁾ Friedrich, Codex I. 156.

⁵⁾ Regesta I. 578.

⁶⁾ Tamt. II. 481.

4. Kolem r. 1301 koupil klášter od jakéhos Držislava (r. 1338 to držel již 37 roků) rozsáhlé zboží, totiž: Kojice, Záboří, Vinařice; ale r. 1338 Dalibor a Držek, synové onoho Držislava, zboží to napadají; r. 1342 však uznali, že klášter ho spravedlivě nabyt, načež se klášter zavázal, že bude Daliborovi dávat ročně 16 kop, a Držkovi 4 kopy a oděv.¹⁾

5. R. 1309 Milota z Choltic (rodina tato držela Týnec n/L. a okolí) doznává, že prodal klášteru: Veletov, Pfaffendorf (? Lžovice?).²⁾

6. Selmice měl klášter již od založení, r. 1325 koupil zde od Vesela z Krakovan „dědinu“ v Krakovanech s podmínkou, že prodávající bude zboží toto až do smrti užívat, a po jeho smrti že klášter vyplatí jeho manželce 15 kop a dominikánům v Kolíně 16 kop.³⁾

7. Týnec n/L. patřil ještě r. 1306 rodině z Choltic, r. 1339 však již král dovoluje, aby si Sedlečtí pod Týncem vystavěli mlýn.⁴⁾

8. Hořany; když 1337 Pavel z Nebovid napadal zboží v Hořanech, potvrdil král, že klášter Sedlecký a Schik z Hory zboží toto již od r. 1299 pokojně drží.⁵⁾

9. Třebešice; r. 1319 král dovoluje Konrádu Kutnerovi, měšťanu Časlavskému, aby směl svůj majetek v Třebešicích odkázat klášteru Sedleckému;⁶⁾ r. 1330 měl zde klášter tvrz, dvůr a 3 lány sporné.⁷⁾

10. R. 1330 prodává klášter Martinu z Bohuněvic na čas života rychtu v Trnové, k níž patřily též klášterní vsi Řečňany a Labětín.⁸⁾

Druhá skupina klášterního panství byla západně od Kolína. Již z darování Miroslavova měl zde klášter Poboř; r. 1290 koupil opat Heydenrik od Hynka z Dubé (od Poděbradska) Břežany, Novou ves, Klavary (Chravar) a „Rad-

¹⁾ Regesta, IV., 212 a 523.

²⁾ Tamt. II. 956.

³⁾ Tamt. III. 451.

⁴⁾ Tamt. IV. 245, 805.

⁵⁾ Tamt. IV. 173.

⁶⁾ Tamt. III. 215.

⁷⁾ Tamt. IV. 797.

⁸⁾ Tamt. IV. 802.

hostic“ (Hradiště?) s příslušenstvím na obou březích Labe, „jemuž (Hynkovi) král zboží to milostivě daroval“.¹⁾

R. 1295 patřil zde klášteru od dávná dvůr Újezd (Kutlíře) a k němu též 1½ lánů u král. vsi Křečhoři, z něhož však Sedlečtí musili do král. komory platit úrok; nyní, 1295, král Václav II. od tohoto úroku upouští.²⁾

Na nivách Kačinských, již od zakladatele Miroslava věnovaných, založili Sedlečtí „Nový dvůr“. V lese „Boru“ dovolil král Sedleckým, když jim ho 1278 prodal, aby zde směli založit nové osady, což také učinili, založivše zde Lhoťu u sv. Mikuláše a ves Sv. Kateřinu a j.

R. 1360 koupil opat Václav panství Malešovské, ale již 1364 v peněžní físi je prodal.³⁾

Kdy a jak ostatních zde nejmenovaných, ale z následujícího seznamu jako majetek klášterní zjištěných vsí klášter nabyt, zjistiti nelze.

Král Zikmund zapsal vsi kláštera Sedleckého: Hlízov, (Archiv Čes. I. 514), Chofusice, Církvice, Zbyslav, Barbice (zašlá; I. c. 519), Nová ves, Hradištko, sv. Kateřina, Záboří, sv. Jakub, sv. Mikoláš, Nový dvůr, Ovčáry tvrz a dvůr (u Hory), vísku Třídvory (str. 528), Dobrnice, Leštná, Telčice, Trnová, Vrčeňany (Řečňany), Chvaletice, Labětín — jen z malé části (str. 537), Rohozec, Kunice (Arch. Č. II. 178), Tajnec, Vinařice, Bělušice, Kojice, Selmice, Chrčice, Krakovany, Lhoť (A. Č. II. 181, IV. 176), Dolany, Šestary (? byly zde Hořany), Bylany (A. Č. II. 185). 1387 zapsal 12 kop na dvoře Přítěži (A. Č. II. 206).

Dle Čelakovského, Registra domácí a cizí zapsal Zikmund od kláštera Sedleckého také: Libenice (str. 35), Veletov s blaty a jezery (109), dvůr Stará vinice pod Kaňkem a luka Boršovna (str. 115, 120).

Odjinud zjištěné: 1478 získal opat Jošt opět někdejší klášterní vsi: Malín, Habrkovice a 1/2 Horušic (Kapihor. 19).

1514 král Vladislav potvrzuje Trčkovi zápis na zboží kláštera Sedleckého: Křesetice, Chrást, Krupná (Památky VI. 165).

¹⁾ Regesta II. 653.

²⁾ Tamt. II. 729.

³⁾ Archiv Čes. II. 471.

1553 zastavil král (Sv. Kateřinu)... Morašice, Leštnice, Kobylnice (Sedláček, Hrady XV. 119).

1410 klášter prodává Kolínským své právo na vsi Brankovice a Mnichovice (nynější Zálabí v Kolíně), vyhrazuje si však, že prodej ten nesmí býti na újmu právům, jež klášter má na mlýnech a lomech na obou březích Labe, a že lidé klášterní budou choditi přes most bez cla. (Čelakovský, Privilegia II. 1043.)

O mlýnech na Labi.

1290 král Václav prodal Sedleckým „mlýny naše na Labi u našeho města Nymburka“ za 350 hřiven.¹⁾

1292 týž král prodal klášteru mlýny na Labi pod městem Kolínem.²⁾

1339 obdržel klášter od krále dovolení, aby směl zříditi mlýny na obou březích Labe pod městečkem Týnec.³⁾

1340 Frenclin Nymburger, měšťan Pražský, daruje klášteru mlýn u Starého Kolína.⁴⁾

Později neobjevují se tyto velké mlýny jako majetek klášterní, mimo ony u Kolína, kde měl klášter 3 mlýny.

1414 zajišťuje opat Jakub 10 kop úroku na 3 klášterních mlýnech u Kolína: „v Hrobích, pod Kamenem a pod městem.“⁵⁾

Benediktínské opatství ve Vilemově s chrámem sv. Petra a Pavla.

„R. 1120 založen byl klášter ve Vilemově.“⁶⁾ Podle benediktínské tradice založili jej bratři Vilém a Heřman ze Sulzbachu.⁷⁾ Jest ovšem záhadou, jak oni bratři, cizozemci, k tomu přišli, že v lesích Čáslavských založili klášter; lze ji však vysvětliti. Manželka Vladislava I. († 1125) Richsa pocházela z téže krajiny, a oni bratři jako krajané bezpochyby žili na dvoře jejím jako dvořané a úředníci.

Abychom počátek kláštera Vilemovského lépe stopovali mohli, musíme si zajíti do kláštera Kladrubského. Podle ne-

¹⁾ Regesta II. 656.

²⁾ Tamf. II. 675.

³⁾ Tamf. IV. 245.

⁴⁾ Tamf. IV. 806.

⁵⁾ Archiv Č. II. 205.

⁶⁾ Benedikt. vložky ve Vokounově Neplachu, v Pramen. Děj. Č. III. 469.

⁷⁾ Dobner, Monum III. 154.

jasných zpráv byl klášter Kladrubský založen od Svatopluka kol r. 1108; Vladislav I. však r. 1115 založení obnovil,¹⁾ ale chtěl jej vydati, vliv Richsin jest zjevný, mnichům kláštera Zwiefaltenského, tedy krajanům Richsy.²⁾

Nastaly ovšem boje mezi domácími mnichy a vetřelci; zdá se však, že se zde nejednalo pouze o národnost, nýbrž i o bohoslužebný obřad. Týž úmysl, jež měla Richsa v Kladrubech, měla též ve Vilemově; uskutečnili jej oni její krajané, a sice spíše z Čáslavě, než z Prahy.

Pobyt jejich na Čáslavi a věnování újezdu na Čáslavsku jest ovšem záhadný; panující kněžna měla snad Čáslavsko za věno; její tchýně Svatava věnovala „újezd Svatavin“ na Řečicku kapitule Vyšehradské. Později mívaly královny své věno na „věnných městech.“

„Odkud sem první mniši přišli“, píše Cruger,³⁾ „v tom staré zprávy nesouhlasí; někteří tvrdí, že byli přivedeni z Říše, jiní že z Břevnova“. Ale podle toho, co nahoře bylo řečeno, můžeme míti za jisté, že první mniši přišli z kláštera Zwiefaltenského a jiných okolních, a sice via Kladruby.

Úmrtím Richsy ovšem vliv klášterů švábských i v Kladrubech i ve Vilemově přestal.

Dokud opatský chrám sv. Petra a Pavla vystavěn nebyl, bydleli mniši u kostela Panny Marie, o němž se ve 14. stol často zmínka děje.

Známí opatí.

Vilém, snad zakladatel, zmín. 1160 (svědek, Regesta I. 134)

Heřman, zmín. 1207 a 1222 (tamf. I. 227 a 305)

Myslbor, „ 1265 (tamf. IV., 725)

Jaroslav, „ 1276 a 1307 (tamf. II. 422 a 929)

Budík, „ 1315 (tamf. III. 103)

Jaroslav, „ 1318 (tamf. III. 187) a 1327 (Dobner, Mon. VI. 379)

Petr, „ 1327 (tamf. III. 521)

„ 1348 (Dobner, VI. 400)

¹⁾ Podle podvržené listiny: Friedrich, Codex Dip. I. 393.

²⁾ In dieses von Svatopluk 1108 begründete Ordenshaus (Kladruby) waren Mönche slavischer Zunge ... eingezogen; Vladislav I., welcher diese Stiftung durch reiche Zuwendung erst lebensfähig machte, berief 1116 deutsche Mönche aus Zwiefalten, die zwar wegen der mit den Einheimischen entstandenen Zwiestigkeiten alsbald in ihr Mutterhaus zurückkehrten, aber durch weitere Zusendungen aus dem schwäbischen Kloster ersetzt wurden. (Studien a. d. Benediktiner-Orden 1897, p. 564.)

³⁾ S. Pulveres, Februar, I. 428.

Ondřej, zmín. 1348 (Dobner VI. 404)
† 1378 (Lib. Conf.)

Někdy před r. 1386 vešel se v opatství břevnovské mnich Svatomír, jenž ku farnímu kostelu ve Vilemově presen- toval plebány světské, ač kostel byl inkorporován (viz plebanii).

Petr zvolen 1378 (Lib. Conf.); r. 1378 obdržel právo pontifikalií, nejprve jen pro sebe, ale brzy též pro nástupce (Krofta, Monum Vatic. V. 37. a 99)
† 1391. (Lib. Conf. V. 60)

Mikoláš, zvolen 1391 (Lib. Conf. V. 60)
1419 podával kostel Smrdovský (Lib. Conf.)

Martin, zvolen 1421 (Stud. a. d. Benediktiner Orden 1894, 239).

1421 ku konci dubna byl klášter zničen od Pražanů, když z Časlavska táhli k Chrudimi; ku konci dubna dává jakýsi husita příteli věděti, že bratři „... Vilemov a Dobro- vice také mají.“¹⁾

Vilemovští věděli, jaké nebezpečí jim hrozí, neboť odnesli z kláštera mnoho drahocenných věcí a listin, ale bylo to málo platno, r. 1513 již nikdo nevěděl, kde tyto věci jsou; papež nařizuje officialu Pasovskému, aby neznámé uchvatitele vypátral a je přinutil, aby vrátili kříže, pateny, rámě sv. Jiljí, knihy a privilegia.²⁾

V Ném. Brodě mají velký zvon „Vilem“, jež dle nápisu dal ulíti opat Petr,³⁾ pochází zajisté z Vilemova a dostal se do Brodu někdy, když Vilemov i Brod měli společného pána — Trčku. Mimo mnoho patronátních kostelů měl klášter Vilemov. převorství v Uherčicích na Moravě, kam se pozů- stalí mniši uchýlili a zde po dlouhou dobu opaty Vilemovské volili; byli však opaty pouze titulárními.

Pozemské zboží.

Klášterní panství nelze úplně zjistiti, zvláště kolem Světlé; tvořilo několik skupin: a) v újezdě okolo kláštera; b) na Sázavě u Světlé; c) v újezdě Libickém; d) v újezdě Boja- novském.

¹⁾ Archiv Č. III. 300.

²⁾ Pířter, Thesaurus 195.

³⁾ Památky Arch. III. 293. letopočet, prý 1305, byl asi chybně čten.

A) Skupina kolem kláštera.

R. 1557 bylo Beneši z Nečtin zapsáno: zbořený klášter s dvorem, Vilemov ves, Vilemov městečko, Bučovice, Heřmaň s mlýnem a řekou, Borek, Hostoulice, Zhoř, Jakubovnick, Ždánice „panství“, Kněžice („Kmetz“), Zvě- stovice, les Listovnice (snad Leškovice), Heřmanice s lesy mezi Ouhrovem a Heřmanicemi, rybníky Strach a Mnich.¹⁾

(1281 bratři z Lichtenburka prodali klášteru vsi Heřma- nice a Malejovice nedaleko kláštera, ležící mezi majetkem klášterním s lesem Kozojedy na obou březích Dúbravice s „Kobylím polem“ a podacím kaple sv. Benedikta v Heřma- nicích.²⁾ Kol r. 1350 klášter pronajal zboží v Heřmanicích a v Pařízově Ješkovi z Mrchojed a Modlibohovi na čas jejich života; r. 1398 rozhodčí rozhodli, že Kuncík z Heř- manic má Heřmanice a Pařízov postoupiti klášteru, klášter mu má vyplatiti 52 kop, ale rychta v Pařízově má zůstatí Kunšíkovi.³⁾

1437 Zikmund zapsal od kláštera Vilemov. Bučice Dolní, Spačice (Heřmanice, Kněžice), Biskupice.⁴⁾

1557 prodány Albertovi Rombhapovi zápisné vsi: (Kně- žice, Biskupice), Suchotlesky, Mladotice s 5 mlýny.⁵⁾ 1352 patřily Biskupice k Žlebům.⁶⁾

(1339 prodává klášter právem zákupním mlýn pod Mlado- ticemi, mlynář bude míti právo pásí dobytek s ostatními osadníky.⁷⁾

1282 postoupil biskup Tobiáš klášteru ves Markovice u Žleb s podacím kostela sv. Jiří výměnou za klášterní ves Sulice a r. 1286 přenechává klášter plebánu příjmy ze vsi Žehuby za 3 libry vosku — viz plebanii; r. 1327 klášter tuto ves prodal pro dluhy pánům Žlebským.⁸⁾

1369 plebán Vilemovský žaluje opata, že mu zadržuje desátky ze vsí Syrákovice a Spyčice, viz plebanii.

¹⁾ Dobner, Monum. VI. 470.

²⁾ Regesta II. 259.

³⁾ Dobner, Monum. VI. 407 a 441.

⁴⁾ Čelakovský, Registra, 117.

⁵⁾ Dobner, Monum. VI. 470.

⁶⁾ Archiv Č. XIV. 497.

⁷⁾ Regesta IV. 282.

⁸⁾ Tamt. III. 521.

1362 koupil opat Ondřej od bratří z Vícemilic něco v Busovně, a r. 1365 něco ve Lhotce.¹⁾

1580 byly zápisné vsi: Vahančice, Zábělčice, Frydnava, Rybníček, Leskovice, Hoštišťany, Václavu Robsuhápovi dědičně prodány.²⁾

1361 Heřman z Lukavice má od kláštera na čas života ves Přísečno.³⁾

1406 přisouzena klášteru ves Jeřičná, od jiných uchvácená,⁴⁾ Habr; r. 1206 sahalo území klášterní pouze k mezím vsi Habr, na celnici; Děpold, úřední kníže, věnuje klášteru sedmý díl cla.⁵⁾

1341 patřilo klášteru již clo celé,⁶⁾ a r. 1351 povýšil Karel IV. klášterní ves na město.⁷⁾

1307 nabyt klášter výměnou za vsi na Německo-Brodsku, panství Smrdovského, totiž: hradu a města Smrdova a vsi Zboží, Bačkov, Štěpánov, Lubné a „Bossichzin“ (Proseč?), — viz plebanii. V Stusyni u Ronova měl klášter podací kostelní. Vlačice; 1437 list Janu z Rušínova, svědčící Chvalovi z Řičan, jímž má postoupit tvrz Vlačice se všemi dvory a poplužími, jak jsou je opatové od starodávna drželi, ku klášteru Vilemovskému.⁸⁾

B) Skupina na Sázavě u Světlé.

Maličín, 1358 Pešík z Rozhovic slibuje, že rychtu v Maličíně, od kláštera koupenou, neprodá šlechtici; 1384 Kunášek z Číhoště najal na čas života od opata ves Maličín.⁹⁾

Valečov; 1362 opat pronajímá Jiřímu z „Ossicka“ na čas života ves „Ralčov“.¹⁰⁾

Okrouhlice a Chlistov; kol r. 1390 zapsal opat Petr Bernartovi z Okrouhlice vsi Okrouhlice a Chlistov,¹¹⁾ Lipničku, Mrzkovice, Pavlíkov, Leštinu.

1318 opat Jaroslav pronajal dočasně pustou ves Lipničku

¹⁾ Dobner, Monum. VI. 417, 421.
²⁾ Bilek, Konfiskace 641.
³⁾ Dobner, Monum. VI. 405.
⁴⁾ Tamf. IV. 452.
⁵⁾ Regesta I. 227.
⁶⁾ Tamf. IV. 424.
⁷⁾ Památ. VII. 412.
⁸⁾ Archiv Č. I. 39 a 540.
⁹⁾ Dobner, Monum. VI. 411 a 429.
¹⁰⁾ Lib. Er. I. 39.
¹¹⁾ Archiv Čes. II. 463.

s řekou mezi mlýnem Mrzkovickým a záduším kostela Světelského;¹⁾ r. 1369 věnovali bratři z Lipničky klášteru polovici řeky Sázavy mezi Pavlíkovem a Leštinou, kteréž k těmto klášteru patřily.²⁾

Kostelní podací měl zde klášter ve Světlé, a velmi pozdě ve Skuhrově a Lučici.

C) Skupina v újezdě Libickém.

1537 prodal Trčka: Stružinec, Oudavy, Možděnice, Zubří, Kameničky, vše zápisné;³⁾ není řečeno, jaké zápisné, ale jest nesporno, že Vilemovské; 1544 prodána Hluboká s podacím u sv. Kunhuty v Polomi.⁴⁾

1572 koupeno k dědictví posud zápisné: Zubří, Kameničky, Křemenice, Chloumek, Barovice, Nehodavka, Spálava.⁵⁾

1387 Jíra z Jeníkova najal na čas života od kláštera Vilemovského ves Maleč.⁶⁾

1349 opat Ondřej ve sporu se Zdislavem z „Fescinia“ (?) o ves Štěpánov, opatu dáno za právo.⁷⁾

1398 a 1401 spor mezi klášterem Vilemovským a bratřími z Kladrub o les v Kladrubech „na Železných horách“; rozhodnuto, že les patří klášteru, a Zubák z Kladrub, že má ze vsi Kladrub klášteru platit úrok.⁸⁾

1398 rozhodnuto, že obyvatelé z Chotěboře mají z jakýchsi pozemků u vsi Svinná platit klášteru úrok, jako ostatní tamní obyvatelé.⁹⁾

V Libici měl klášter podací kostelní a bezpochyby také panství.

D) Újezd Bojanovský.

1315 zastavil opat Budík Hrabíši z Paběnic na čas života za nějakou škodu ves Ústupky s kopcem Oheb s podmínkou, že zde nevystaví hrad.¹⁰⁾

¹⁾ Regesta III. 188.
²⁾ Dobner, Monum. VI. 227.
³⁾ Boh. Rieger, Památ. X. 738.
⁴⁾ Tamf.
⁵⁾ Tamf. 739.
⁶⁾ Dobner, VI. 43.
⁷⁾ Tamf. s. 407.
⁸⁾ Tamf. s. 439 a 445.
⁹⁾ Tamf. str. 442.
¹⁰⁾ Regesta III. 103.

1348 Petr z Paběnic vrátil klášteru hrad (? spíše horu) Oheb.¹⁾

1329 převzal Jindřich z Lichtenburka na čas života újezd Bojanovský docela pustý, aby ho znova osadil a zlepšil se vsemi: Bojanov, Polánka, Proseč, „Mazanczic“, Krásný, Bradlo, Travný, Travonec (?), Hodonín, Mladoňov, Hradiště, Lhotice, Lubkov, Lázy, „Vyrzyeov“, ? Chlum, Kovářov, Petrkov, Slavnyn, ? Vyškov, „Systovycze“, ? Lutobořice, Holín, Hořovec; klášter si pro sebe vyhradil lesy Javorný, Mazanec a Travný a vůbec všechny lesy a ves Křížanovice, kde budou bydletí hajní klášterních lesů a rybáři, kteří budou lovití v řece Kamenici (Chrudimce²⁾).

Drobovice,

komenda němec. Křížovníků s chrámem Panny Marie.

Když se Janů z Polné nepodařilo založení cistercián. kláštera v Nížkově, založil kol r. 1252 komendu němec. Křížovníků v Drobovicích a „... vystavěl tam chrám velmi velebný a krásný, který posud jest vidět, a dal na oltář sv. Panny mnoho statků; ... žil potom jen krátký čas a pochován jest v Drobovicích; nejbližší jeho přítel byl pan Vichard, který také leží pohřben v Drobovicích“.³⁾

Podle řádových statut měli zde Křížovníci chudobinec a špitál; r. 1272 velmistr řádový určil příjmy ze vsi „Venere“ (Vinaře) pro špitál a dům v Drobovicích na žádost Eufemie, vdovy po † zakladateli Janu, a sice tak, aby komtur ve Vinařích polovici vína a pšenice, jež se zde urodí, každoročně odváděl nemocným a bratřím.⁴⁾ Byly zde tedy skutečné vinice.

1272 Vichard a Závíš, dědicové Jana z Polné, postoupili Křížovníkům zdejší kostel v Polné.⁵⁾

Známí komtuři.

Gotfried, 1270 zřiká se s Helvikem, komturem v Brodě, práv ku kostelu Pohledskému.⁶⁾ 1272 podepsán

¹⁾ Dobner, Monum. VI. 472.

²⁾ Regesta III., 595.

³⁾ Lefop. Žďár. Prameny Děj. Č. II. 524, 526.

⁴⁾ Regesta IV. 736.

⁵⁾ Tamt. IV. 737, 746.

⁶⁾ Tamt. II. 277.

s Heydenrikem, komturem ve Vinařích — na listině Vinařské, viz nahoře.

Martin, zmín. 1325; na jeho žádost uděluje světicí biskup Příbyslav odpustky, kdož před křížem od něho posvěceným klečíc se pomodlí.¹⁾

Mikoláš Ratmir, zm. 1326, Vikar z Polné věnuje něco v Polné, aby ve špitále v Drobovicích ošetřováno bylo 13 nemocných; zmín. 1332.²⁾

Ctibor, zmín. 1341, „komtur v Drobovicích a místoprovincial, zmín. 1344 provincial.“³⁾

Vítek, zmín. 1347 (rukop. Drážď. 4740, opis Mus.)

Bertold, zmín. 1355 „ „ 341, „ „ 1358 (podával kostel v Radměřicích, Lib. Conf. I. 59).

Jan, zmín. 1362 (rukop. Drážď. 3707, opis Mus.)

Jindřich, zmín. 1376 (presentoval do Bračic, Lib. Conf.)

Jindřich Saff., 1394 („ „ Příbyslavic, tamt.)

Bartoš, zmín. 1396 („ „ „ „)

„ „ 1401 a 8 konventuálů najali plebánu v Potěhách 1/2 lánu pole. (Lib. Er. V. 549.)

Komenda zkažena byla od Pražanů v dubnu 1421 „bratří ... Drobovice také mají“ — viz Sedlec.

Nadání.

Zakladatel věnoval r. 1252; Drobovice, Příbyslavice, Samoplesy, „Vrose“ (?) a 1/2 vsi Vinař, a po smrti jeho manželky obojí ves Potěhy, a druhý díl Vinař.⁴⁾

Později byla zde založena ves Kozohlody-Ratměřice, bez pochyby od komtura Ratmira.

Týž zakladatel Jan věnoval též část lesa Libického mezi řekami Doubravicí a Kamenicí,⁵⁾ pozdější Krucembursko, jež však Křížovníci r. 1321 prodali.⁶⁾

¹⁾ Regesta III. 399.

²⁾ Tamt. 453, 757.

³⁾ Tamt. IV. 337, 555.

⁴⁾ Tamt. I. 504.

⁵⁾ Tamt. 504.

⁶⁾ Tamt. III. 287.

Později přišly k Drobovicům též Bračice; (1355 přechává komtur Bertold klášternímu služebníku 1¹/₂ lánu v Bračicích.¹⁾

1347 Ctibor ze „Styhoscicz“ (Čihošf?) prodává komendě 3 lány v Tupadlech.²⁾

1362 koupila komenda jakousi dědinu v „Budevicz“ (Močovice?³⁾)

¹⁾ Rukop. Drážď. č. 3411, opis Musejní.

²⁾ Tamf. č. 3095, opis Musejní.

³⁾ Tamf. č. 3693, opis Musejní.

V. Dekanát Štěpánovský.

Známí děkani:

1385 Jan, plebán v Souticích, děkan (viz Soutice);

1401 „ „ „ „ (viz Vlašim);

1407 Hašek, plebán ve Vranově (viz tamf.)

Štěpánov.

1352 Sczepanov, 36 gr.

Panství i podací arcibiskupů.

V „Registra censuum et bernae“ z r. 1290 a 1379 byly na panství tyto osady:¹⁾

1290

Štěpánov, místo trhové,
Dalkovice,
Javorník,
Nemřice,
Velesice,?
Keblov s kostelem,
Vesce,?
Hulice,
Soutice, 2 lány.

1379

Štěpánov,
Dubějovice,
(úrok pro plebána Štěpán.)
Mnichovice,
Javorník,
Keblov,
Lhota,
Dalkovice,
Chlum,
Kalná, 1 lán,
Soutice, 1 lán,
Nesměřice.

Biskup Tobiáš († 1246) kostel ohradil (viz Řečice);

1367 zmín. o plebánu Petru; (Rejstř. Des. 57)

1375 27/2. plebán Petr; (Lib. Er. I. 100)

1375 10/10. „ Albert Krs; (Soud. Ak. I. 137)

1376 arcibiskup = Jan, (oltářník v Praze) ss. Albertem;

1410 plebán Jan Hejna; (viz dole)

1417 arcibiskup = Mikoláš (z Olom. d.) ss. Mikolášem;

1418 „ = Petr, (ze Smečna) ss. Martinem;

¹⁾ Deset Urbářů, 1. 2. 396.

† 1375 měšťané činí nadání na vydržování druhého vikáře; nadání: 6 kop úroku ze vsi Chmelná a Bernartic.¹⁾

Oltáře nadané

- 1405 měšťan založil oltář sv. Doroty.²⁾
 1410 rychtář věnuje kostelu 1 kopu úroku z Malovid, aby plebán poskytoval oltářníku sv. Doroty oplátky a jiné potřebné věci; plebán Jan Hejna.³⁾
 1406 měšťané založili oltář Panny Marie.⁴⁾

Křivsoudov.

1352 Krzivsoudov, 36 gr.

Kol r. 1305, po smrti Oldřicha z Křivsúdova, připadnul Křivsúdov králi, jenž jej dal mincíři Rynerovi z Florencie a ten jej prodal r. 1305 klášteru Sedleckému⁵⁾ (osady viz dole).

Ale kup tento neměl dlouhého trvání, nebo ani nebyl proveden, jelikož již r. 1307 Jindřich z Rožmberka postoupil toto panství s Herarcem k biskupství výměnou za Sepekov.⁶⁾

Biskup Tobiáš prý kostel ohradil (viz Řečice), ale zpráva tato je závadná; neboť Křivsoudov připadnul k biskupství r. 1307, a Tobiáš † 1296. Ale i r. 1307 bylo třeba kostely opevňovati. Panství biskupů, podací z části biskupů, z části vladyk z Paseky.

Stav panství z r. 1307 a (podle Emlerova berňového rejstříku str. 392) z r. 1379.

1307

Křivsoudov,
 Černičín,
 Strojetic,
 Borovnice 2 lidé,
 Lhota } snad jedna ves,
 Chýšná }
 Budčice,
 Láziště,
 Březina,
 Čejetice, 1 lán.

1379

Křivsoudov,
 Černičín,
 Strojetic,
 Lhota,
 Lhota za řekou,
 Budčice,
 Láziště,
 Březina,
 Čejetice,
 Chrašovice, ves plebánova.

¹⁾ Lib. Er. I. 100.
²⁾ Lib. Conf. IV. 151.
³⁾ Lib. Er. VII. L. 10.
⁴⁾ Tamt. VII. D. 3.
⁵⁾ Regesta, II. 877.
⁶⁾ Tamt. II. 919.

Vsi tyto byly ve dvou skupinách, totiž kolem hradu a „za řekou“, kde byly: Lhota (volavá), Budčice, Láziště, Březina a Čejetice.

1359 a 1365 zmín. o pleb. Jindřichovi (Lib. Er. I. 8 a 53)

1367 arcibiskup; — Jaroš z Paseky = Ondřej, po † Jindřichu;

1391 „ ; — Licek a jiní „ = Jan, po † Ondřeji;

1394 „ ; — Vok a Sezema z Paseky = Jan (ze Stráže) ss. Janem;

1403 zástupcové arcibiskupa; — Sezema z Paseky = Jan (z Chýšky) ss. Janem;

1406 arcibiskup a panoši z Paseky = Čeněk, po res. Jana;

1413 Jan a Petr z Paseky = Jan (z Mukařova) ss. Čeněkem;

1416 arcibiskup; — Jan z Paseky = Jan, po res. Jana;

1418 „ ; — „ „ = Jan (z Voyslavic) ss. Janem.

† 1373 byla jakási pře mezi vikářem a zvoníkem.¹⁾

† 1388 Pešík ze Lhotic věnuje 1/2 kopy úroku z Prachná(?).²⁾

Kaplanství.

1409 Aleš z Alberovic s přispěním osadníků založil kaplanství; nadání 6 kop úroku ze vsí: Chýšná, Teškovice a Bernartice.³⁾

Královice.

1352 Kralovicz, 26 gr.

Panství a podací kapituly Vyšehradské; v bývalém újezdě Svataviné byly tyto kapitulní vsi: Děkanovice, Tomice, Píště, Ježov, Rapotice, Královice, Střítež, Blažejovice, Vraninec, Příseka, Dunice, Hořice, Hroznětice, Snět, Brzotice, Loket⁴⁾ a podle Arch. Č. I. 531 též Zahradčice a Syrov.

1367 plebán Václav; (Rejstř. Des. 57)

1416 plebán Petr; (viz vedle).

¹⁾ Soud. Ak. I. 16.

²⁾ Lib. Er. XII. A. 16.

³⁾ Tamt. IX. F. 2.

⁴⁾ Rejstřík Desát. str. 13.

Nadaný oltář.

1416 plebán Petr; Oldřich Močihub z Královic (za řekou) zřídil oltář sv. Petra a Pavla; věno 6 kop z tvrze a příslušenství v Královicích.¹⁾

Vlašim.

1352 Vlasy, 36 gr.

Panství i podací pánů, kteří panovali na Vlašimi.

1358 Anna, vdova po † Hynku z Vlašimě, — Beneš, syn starého Hynka z Vlašimě = Henslin, po † Romanu;

1360 Anna z Vlašimě a synové, — Beneš z Vlašimě = Jiří, po † Henslinu.

Pokud byla Vlašim v držení domácího rodu, byla podle hořejšího podávání rozdělena ve 2 díly; z té doby snad pochází zřízení dvou městeček.²⁾

Brzy po r. 1360 nastoupil na obou dílech Vlašimě jiný rod (viz Radošovice).

1405 Jan z Vlašimě = Petr, po † Jiřího;

1412 „ „ = Mikoláš (oltářník v Praze) ss. Petrem.

Kol r. 1414 nastoupil opět jiný rod, totiž pp. z Chotěmic (viz Radošovice).

1417 Jan z Vlašimě (ale již z Chotěmic) = Chvalek (z Pelhřimova), ss. Mikolášem;

1424 Jan z Chotěmic = Blažej, po Chvalkovi; „není možný přístup.“

† 1401 plebán Jiří vyměnil úrok ze 3 lánů v Raťajích za jiný v Řimovicích a Vracovicích; znalci: Jan, plebán v Souticích, děkan Štěpánovský.³⁾

Vikáři.

1406 Jan z Vlašimě věnuje 7 kop bez 24 gr. ze vsi Dub a z mlýna na řece, jež teče pod Hradištěm, aby plebán mimo posavadní 2 vikáře choval ještě kaplana.⁴⁾

¹⁾ Lib. Er. X. K. 12.

²⁾ R. 1443 prodal Trčka Vlašim hrad, obě městečka pod Vlašimem. Pozůstatky D. Z. II. 198.

³⁾ Lib. Er. VI. K. 5.

⁴⁾ Tamt. V. 671.

1406 Jan z Vlašimě věnuje 8 kop a 13 gr. úroku ze vsi Hradiště na čtvrtého vikáře.¹⁾

1408 byl úrok ten převeden na ves Pohoří.²⁾

Nadaný oltář a škola.

1392 Jan z Vlašimě s bratrem založili oltář sv. Mikoláše a sv. Martina; nadání 8 kop a 12 gr. úroku z Onšoviček.³⁾

1394 týž Jan z Vlašimě rozmnožuje toto nadání na 12 kop úroku z Načerace a ze Znosima, aby zde byli 2 oltářníci, anebo, aby oltářník držel vikáře, a aby i s kleriky ze škol zpívali podle not každodenní mši.⁴⁾

Neustupov.

1352 Neustupov, 30 gr.

Rom. polokruhová absida ve věži rozdělená (zazděná) rom. okna.⁵⁾

Mezi 1279—1288 dává biskup Tobiáš „počestnému muži H...“, správci kostela „v Nostopově“ dispens, aby po 1 rok nemusil u kostela residovati.⁶⁾

Panství i podací zdejšího vladectví.

1364 Jan a Petr z Neustupova, — Jindřich a bratři ze Soběšina = Jan, po res. Markvarta;

1402 Jan a bratři ze Soběšina = Jindřich, po † Janu;

† 1385 Mikoláš z Vlčkovic věnoval něco kostelu v Neustupově.⁷⁾

Chotýšany.

1352 Chotýsan, 24 gr.

Panství i podací majitelů zdejšího vladectví.

1357 Mrakota, řeč. Hlavátec, — Mrakota dlouhý a bratr Jaroslav, — Zachař a Rus bratři z Chotýšan = Sbyněk, po † Ondřeji;

1359 titěz = Jan, po Sbyňkovi, jenž byl obročí zba- ven, poněvadž v predepsané lhůtě nepřijal svěcení.

¹⁾ Lib. Er. V. 673.

²⁾ Tamt. IX.

³⁾ Tamt. IV. 374.

⁴⁾ Tamt. IV. 419.

⁵⁾ Lehner I. 277.

⁶⁾ Novák. Formulář, 10.

⁷⁾ Pozůstat. D. Z. I. 503.

1360 Mrakota a Jaroš z Chotýšan = Ryvin (z Konárovic) po † Janu.

(R. 1391 projednávána na soudě Dvor. pozůstalost po † Dorotě a Žofce, pozůstalých po Mrakotovi, totiž: Chotýšany tvrz, 2 popl. a kostelní podací, Městečko a něco v Takoníně a Onšovičkách; hájila Čeňka, vdova po † Mrakotovi, nastala dlouhá pře a r. 1401 bylo dáno Příbykovi z Buřenic.¹⁾ Snad se jednalo jen o díl † Mrakotův, následující patroni drželi tedy druhý díl, onen Jarošův z r. 1360.)

1403 Marketa, vdova po † Zdenkovi z Chotýšan = Prokop, po † Ryvinu;

1409 táž a synové = Zikmund (z Předhradí) ss. Prokopem

1414 Příbyk, panoše, sídlící v Chotýšanech = Beneš, po resig. Zikmunda;

1417 „ „ = Mikoláš, po † Beneši.

† 1408 Jindřich z Takonína věnuje kostelu kus louky s 2 cípy lesa.²⁾

Radošovice.

1352 Radosovicz, 18 gr.; 1405 Radessovicz.

Panství i podací k domácímu zboží, jež však již kol r. 1369 připadlo k Vlašimi.

1359 Purkhard, purkrabí v Magdeburce = Václav, po † Zdeňku;

1369 Pavel z Jenštejna (na Vlašimi) = Lipold (z Krupé) ss. Václavem;

1376 Pavel, Jan a Václav, synové Michaela z Vlašimě = Prokop (oltářník Vyšehrad.) ss. Lipoldem.

Kol r. 1412 prodali Vlašimští panství Janu z Chotěnic.

1414 Janek z Chotěnic, sídlící na Vlašimi = Václav, po † Prokopu;

1417 „ „ „ „ = Jan (z Ředic, Litomyšl. d.) ss. Václavem;

1418 „ „ „ „ = Jan, z N. ss. Janem.

¹⁾ DD. XIII.

²⁾ Lib. Er. VIII. D, 7.

Divišov.

1352 Divissoy, 1/2 kopy.

Panství i podací pp. na Šternberku.

1360 Petr a Jaroslav ze Šternberku = Martin, po † Štěpánu;

1366 Jaroslav „ „ = Václav, po † Martinu;

1374 „ a Albert „ „ = Jiljí (oltářník v Praze) ss. Václavem;

1385 zmín. o pleb. Jiljí Šebor (Soud. Ak. II. 327);

1401 Zdislav ze Šternberka = Vavřinec, po † Všeboru;

1406 zmín. o pleb. Mikoláši; (Soud. Ak. V. 72)

1408 Zdislav ze Šternberka = Jaroslav, po odchodu Mikoláše.

1407 když plebán Mikoláš pronajímal obroči, sepsán byl inventář, jenž nás poučuje o kostelním a hospodářském zařízení.¹⁾ „... ornát červený s příslušenstvím, ornát žlutý — zelený, nový „pruhatý“ (psáno česky v listině latin.), žlutý sváteční s křížem, 2 korporály, 2 kalichy stříbrné, pokrývek oltářních 22, dva misály s 1 zvláštním, matutinál s graduálem, agenda, 2 superpellice, 6 konviček, skřínky 4, bully odpustkové, agenda. Věci hospodářské: 1 vůz se žebřinami, trojí „šle“, 2 nábederníky, 20 hřebíků k branám; (latinský písař nevěděl, jak se ta a ona věc jmenuje latinsky, proto položil český název), 3 pytle, pokrývku na stůl s utěrákem, slepic 12, 1 sekyra, 3 koně v ceně 4 kop.

Jankov.

1352 Jankov, 6 gr.

Podací domácích vladyk.

1362 Matěj a bratři z Jankova = Mikoláš (z Lodenic), ss. Matějem;

1367 Litold z Landštejna (poručník?) = Mikoláš, po Bohunkovi;

1390 Jan z Jankova, řeč. z Vlašimě = profess Želev. Diviš, po † Mikoláši;

1405 Jan star. a Jan ml. = Matěj, po † Diviši.

¹⁾ Soud. Ak. V. 414.

Alběnice.

1352 Albenicz, 15 gr.

Podací vladyk zdejších a Tomických; — nejisto však, patřila-li část podacího realně k tvrzi Tomické, anebo měli-li Tomičlí něco v Alběnicích.

Zbytky rom. ve věži rom. okna, 2 sloupky rozdělena.¹⁾

1359 Protiva a ostatní z Alběnic, — Petr z Alběnic, — Petr a ostatní z Tomic, — Hugo z Jelence (1396 psán nebo jeho potomci „z Tomic“ = Oldřich, po † Alberta;

1360 titěz = Bohunek, po † Albertu;

1396 Hugo a Jan z Tomic; Václav z Alběnic (1411 psán z Leštna) = Jan (z Podskalí v Praze) ss. Bohunkem;

1407 zmín. o plebánu Janu Kramolinu (Soud. Ak. VI. 96);

1411 Václav z Leštna (1396 z Albenic); — Markéta, vdova po † Ptáčkovi z Alběnic, — Jan z Tomic, — Dorota, vdova po † Janu z Tomic = Jan (z Popovic) ss. Václavem.

† 1406 Oneš Tluksa z Čechtic, sídlem v Tomicích, vyznává, že plebánu patří ze dvora v Jelenci desátku 2 kopy snopů žita, 2 ječmene a 2 ovsy; když Oneš tento dvůr prodal, vyhradil na něm jen po 1 kopě každého zrna; náhradou dává 3 kopy z popluží dvora v Tomicích; mimo to mají z tohoto dvora vycházeť plně a celé desátky.²⁾

Čestín.

1352 Czestín kostel, 24 gr.

Panství i podací domácích pánů.

Starý, r. 1857 zbořený kostel měl mnoho rom. tvarů, zvláště portál na polední straně a věž se združenými rom., 2 sloupky rozdělenými okny ve 2 patrech na všechny 4 strany.³⁾

1360 Moyek a ostatní z Čestína, — Jeniš z Malovid = Sbyněk, syn patronův (z Petrovic) po † Adama;

¹⁾ Lehner, II. 11.

²⁾ Lib. Er. V. 697.

³⁾ Lehner, II. 21.

1379 pleb. Sbyněk; (Soud. Ak. I. 377)

1382 „ Ondřej; (Tamt. II. 153).

Nastoupil jiný rod:

1391 Kolman, z rodu Zdebuzeveských, plebán v Rovnech u Stříbrné Skalice, = Sbyněk (po druhé?), po † Ondřeji;

1392 plebán Sbyněk resignoval (Soud. Ak. III. 104);

1393 Maynuš ze Zdebuzevsi = Kolman, z rodu patrona, plebán v Rovnech, po res. Štěpána.

Nastoupil opět jiný rod:

1413 Soběn, jinak Prokop ze Soběšina (u oltáře sv. Kateřiny jest psán Soběn, rytíř z Malejovic; Lib. Conf. IX. 84) = Jakub, po † Kunšovi.

Onen plebán Sbyněk, vida, že jim rod Čestínských vymře, a že rodový majetek přejde v jiné ruce, založil zde mnoho obročí, totiž:

Kaple sv. Anny.

1361 patron Moyek založil v kostele sv. Petra kapli sv. Anny nadání: 5 poplatných lánů v „Černčicích“ (? či v Čeněticích nebo Čenovicích), k čemuž syn Sbyněk, plebán, přidal 1 lán v Mileticích.¹⁾

Kaple sv. Kateřiny.

Sbyněk založil kapli sv. Kateřiny vedle kostela, v ní 4 oltářníky r. 1389;

oltář sv. Trojice; věno: dvůr s tvrzí a nápravou (alodium) v Čestíně, a 4 lány lesa „v Žykově“;

oltář sv. Kateřiny; věno: dvůr s tvrzí a nápravou v Rašovicích (viz v dekan. Kouřimském kostel v Beřicích) a 4 kopy úroku z Čestína, 3 lány lesa v Podmokli a lán lesa v Žykově;

oltář sv. Prokopa; věno, dvůr, náprava, tvrz a 2 rybníky v Krasejenovicích, 4 kopy úroku ze vsi Bahno, a 4 lány lesa v Žandově;

oltář sv. Filipa a Jakuba; věno: dvorec s chalupou a hořejším rybníkem v Krasejenovicích, 4 kopy úroku ze vsi Bahno, a 4 lány lesa patřícího k Lhotkám.²⁾

¹⁾ Lib. Er. I. 35.

²⁾ Tamt. III. 307. Schází potvrzení.

Oltáře v kostele:

- 1388 týž Sbyněk založil v kostele sv. Petra oltář sv. Magdaleny; věno: dvorec v Chotiměřicích, s 3 lány lesa a 2 kop úroku z Chotiměřic a Pišenic;¹⁾
 1388 týž: oltář sv. Trojice v kostele; věno: ves „Zayšov“;²⁾
 1391 týž: oltář sv. Kateřiny v kostele; věno: dvorec v Zdeslavicích a 4 kopy úroku z Vranic.³⁾

Vikáři.

Oltářník sv. Trojice měl mimo jiné povinnost obcovati s vikáři hodinkám.

Čechtice.

1352 Czeksisz, 9 gr.

- Podací držitelů zdejšího zboží.
 1360 Beneš ze Zdislavic, poručník sirotků z Čechtíc = Petr, po res. Johlina;
 1367 plebán Petr; (Rejstř. Desát. 57)
 Nastoupili jiní majitelé:
 1390 Hynek Tluxa z Čechtíc, — Vilém z Pavlova, jinak z Blaníc = Děpold (oltářník z Prahy), ss. Křížem;
 1393 Přeč z Čechtíc, — sirotci † Linhart z Čechtíc, Hněvek z Hodějova = Jakub, po † Janu;
 1397 a 1408 zmínka o pleb. Hynkovi. (Soud. Ak. III. 406, VI. 208)
 † 1363 Oneš Tluxa ze Lhotic založil oltář sv. Doroty.⁴⁾

Keblov.

1352 Keblov, ¹/₂ kopy.

- Podací arcibiskupovo na panství Štěpánovském.
 1295 „Keblov s kostelem“ (viz Štěpánov).
 1367 a 1385 zmín. o pleb. Jindřichovi; (Rejstř. Desát. 57)
 1403 plebán Isak, podával oltář sv. Magdaleny;

¹⁾ Lib. Er. III. 310.

²⁾ Tamt. III. 310.

³⁾ Tamt. IV. 362.

⁴⁾ Lib. Conf.

1406 plebán Vít; arcibiskup vyšetřuje, jakým právem drží kostel zdejší; Vít se hájil, že provisi papežskou.¹⁾

1416 arcibiskup = Velislav, po res. Víta;

1417 „ = Bernard (z Dublovic) ss. Velislavem.

Oltáře.

- 1391 Bartoloměj Temný, jinak ze Sedlece, věnuje k oltáři sv. Magdaleny 32 gr. úroku na 1 člověku ve Zhoří;²⁾
 1412 Vaník z „Jablonce“ (? Keblovce) založil oltář sv. patronů v kostele Panny Marie; věno: dvorec a 6 kop úroku ve Zhoří, Zdislavicích a Keblovci.³⁾

Měchnějov.

1352 Mechnov, 9 gr., 1399 Machnov.

Panství i podací pp. na Šternberku.

- 1365 Jaroslav ze Šternberku = Václav, po res. Mikoláše;
 1367 zmín. o pleb. Václavu; (Rejstř. Desát. 57)
 1386 „ „ „ Adamu; (Soud. Ak. II. 385)
 1389 Albert ze Šternberku = Hašek (z Janovic Uhl.) ss. Adamem;
 1406 „ „ „ = Mikoláš (oltářník v Štěpanově) ss. Haškem;
 1415 Petr „ „ = Jakub, po † Mikoláši Chrt;
 1417 „ „ „ = Petr, po † Ctiboru;
 1418 „ „ „ = Martin (z Kozmic) ss. Petrem.

Vikáři.

1397 prodal Albert ze Šternberka plebánu Haškovi 7 kop úroku ze vsí Ondřejovic (na Konopišsku) pro kostel; ale úrok tento připadne kostelu až po smrti jakési Anežky; uskutečněno r. 1406, začez bude plebán povinen držeti druhého vikáře mimo onoho „od starodávna“.⁴⁾

Nadaný oltář.

1391 založil Albert ze Šternberka oltář Panny Marie; věno: 10 kop úroku ze vsí: Vlkov, Šternov a Kácova

¹⁾ Soud. Ak. V. 152, 310.

²⁾ Lib. Er. XII. F. 15.

³⁾ Tamt. IX. N. 6.

⁴⁾ Soud. Ak. III. 258, V. 164.

Lhota, les Okružlý naproti chóru kolenímu, plné desátky ze dvora v Měchnějově, totiž z obilí, bravu, skotu a sýrů.¹⁾

Vranov.

1352 Vranov, 18 gr.

Ve 14. století vykonávali podací pp. na Leštně a Konopišti, což napovídá, že kostel podlehl dělení, a tudíž již byl, když Benešovci se rozdělili na Dubské a Konopištské, (1327 Tobiáš z Benešova postupuje Zdislavu ze Šternberka hrad Konopiště s městečkem Benešovem a všemi — ale Vranov mezi nimi není.²⁾

1365 (úvodce ze Lštění, totiž nynější sv. Klement) Vaněk z Dubé = Petr, po † Janu;

1380 (úvodce ze Lštění) Vaněk z Dubé = Jan, po † Petru;

1405 po † Petru: a) Vaněk z Dubé, jinak z Humpolce = Matěj;

b) Albert ze Šternberka = Hašek (z Měchnějova);

c) Albert ze Šternberka na Konopišti = Jakub.

Potvrzen Hašek.

1407 plebán Hašek, děkan Štěpánovský (Soud. Ak VI. 33);

1410 Jindřich z Dubé na Humpolci = Martin, po Haškovi.

1418 Jan z Kostelce = Petr (z Měchnějova) ss. Martinem;

† 1404 Jan z „Massczovicz“ věnuje kostelu roli mezi rolemi Zdislava z Klokočné a rolemi dárcovými a kousek lesa.³⁾

Erchutovice.

1352 Erchutovicz, 12 gr., 1367 Erchutov.

Podací držitelů domácího vladectví.

1352 plebán Jan; (Desát. Rejstř. 57)

1379 Bohunek, měšťan Pražský = Jan, po † Janu;

1383 Mareš a Přech z Brumovic = Kuneš (z Načerace) po resig. Jana;

¹⁾ Lib. Er. IV. 372.

²⁾ Regesta III 486.

³⁾ Lib. Er. V. 608.

1385 ? = Jan (z Načerace) ss. Kunšem;

1403 Otrad z Vilemovic = Michael, po † Jana;

1419 Jan Otrad ze Šebířovic = Mikoláš, po † Janu.

Chřenovice.

1352 Chrzenovicz, 12 gr.

Rom. portálek; okna v dolejších patře rozdělena jedním rom. sloupkem, v prostředním dvěma, v nejhořejším třemi sloupky.¹⁾

Na emporu byla r. 1780 nalezena autentika Pražského biskupa Jana; buď Jana I. 1134—1139; nebo spíše Jana II. 1227—1236.²⁾ Sedadla ve výklencích, jako v Sázavě je zřídil opat Silvestr, 1134—1161.

Panství i podací pp. na hradě Chřenovicích.

1358 Miloša, Bernard a bratři z Chřenovic = Jeník (ze Skály) ss. Čeňkem;

1367 zmín. o pleb. Johlinovi; (Rejstř. Desát. 57.)

1396 „ „ „ Šimonu; (Lib. Er. IV. 443)

1395 objevuje se jako patron (či dobrodinec?) Mikoláš z Kolovrat — viz oltář (u Zbraslavic je r. 1390—1412 psán Mikoláš z Kolovrat, jinak z Chřenovic; viz Zbraslavice) — a později Jan Otlinger.

1414 Jan Otlinger — Drahník (oltářník v Chřenovicích) po † Šimonu.

Kaplanství.

1395 Mikoláš Kolovrat z Chřenovic založil kaplanství; věno: dvorec v Chřenovicích s 1 lánem, luka, lesy a 6¹/₂ kop úroku z Pavlovic.³⁾

1414 Hanuš Otlinger presentuje k oltáři sv. Blažeje.⁴⁾

Soutice.

1352 Suticz, 18 gr. 1367 Ssuticz.

O podací dělili se majitelé dvou zdejších tvrzí, viz r. 1402.

1363 Herard a Zdeněk, bratři ze Soutic = Jan, po † Marku;

¹⁾ Památ. V. 279.

²⁾ Tamt.

³⁾ Lib. Er. IV. 427.

⁴⁾ Lib. Conf. VII. 133.

- 1385 plebán Jan, děkan Štěpánov.; 1390 plebán N., děkan;
 1406 blahé paměti plebán Jan, děkan Štěpánov.¹⁾
 1402 Vilem z „hořejšího“ — a Vilem z „dolejšího“
 hradu v Souticích = Václav, po † Janu, —
 onom děkanu;
 1412 Vilem a Matěj ze Soutic = Matěj (oltářník v Ště-
 pánově) ss. Václavem;
 1415 „ „ „ „ „ = Jindřich (ze Zahrádky)
 po res. Matěje;
 1423 zmín. o plebánu Václavu; (Soud. Ak. VII. 63.)

Borovsko.

1352 Borovsko, 15 gr.

- Pánství i podací zdejšího vladectví, obojí bylo rozděleno.
 1354 Petr ze „Zelcz“ (?), — Marquart, Procek a Bohuslav
 z Borovska = Budislav, po resign. Pertolda;
 1367 Petr ze „Zelče“, — Markvart a Vrš z Borovska =
 Vavřinec, po res. Budislava;
 1377 poručník sirotků Bohuslavových a Petrových =
 Jan (z Čechtice) ss. Vavřincem.
 (1384, po † Markvartu, dokázala Anna, vdova po †
 Bohuslavu, řeč. Synovec, své věno v Borovsku na dvořích
 kmečích a $\frac{3}{4}$ hradu.²⁾ 1393, po † Markvarta z Borovska,
 dokázali Markvart a Erhart z Volfenberka, dědictví v Bo-
 rovsku: část tvrze, část městečka s podacím kostelním, jak to
 Markvart ml., řečený Synovec a Procek a Markvart z Volfen-
 berka od Marquarta z Borovska koupili.³⁾

Nastoupil jiný rod.

- 1395 Jošt ze Soutic, jinak z Borovska = Mikoláš,
 po † Martinu.

Bohdaneč.

1352 Bohdancz, 12 gr.

Podací pp. Bohdanče a Šlechtína; o těchto nelze zjistiti,
 patřila-li jim část podacího reálně k Šlechtínu, anebo měli-li
 něco v Bohdanči.

¹⁾ Soudní Ak. V. 214.
 Lib. Conf. V. 50.

Soud. Akt. V. 214.

²⁾ Pozůst. D. Z. II. 91.

³⁾ Tamt. I. 464.

- 1367 Jan a Kuneš z Bohdanče, — Jan a bratři ze
 Šlechtína — Ryvin, po † Mikoláši;
 1390 Robert a bratři z Bohdanče, — Vacek ze Šlech-
 tína = Kříž po † Ryvinu;
 1405 Robert z Bohdanče, — Anna, vdova pp † N. ze
 Šlechtína = Marek, po † Kříži.
 † 1390 Milič z Bečvar věnuje 1 kopu úroku v Bečva-
 rech; r. 1407 za plebána Marka, převeden tento úrok na
 2 lidi v Bohdanči.¹⁾

Zbraslavice.

1352 Sbraslavicz, 27.

Podací majitelů zdejšího zboží, jež však bylo i s poda-
 cím as od polovice 14. století rozděleno; hořejší část městečka
 držel rod domácí, — viz oltář z r. 1391, — kdežto dolejší
 patřila Kolovratům.

1360 pře o kostel mezi Vernerem z Netolic a Lukášem
 z Rožďalovic; když Verner zemřel, nastoupil v jeho práva
 Svatoslav.²⁾

1363 Jaroš ze Zbraslavic, — Zdeněk ze Zbraslavic, —
 Jan z Kolovrat = Václav, po † Heynlinu;

1401 Mikoláš z Kolovrat, — Anna, vdova ze Zbrasla-
 vic (po † Oldřichu, viz r. 1381 kaplanství) =
 Martin, po † Václavu;

1407 zmín. o pleb. Martinovi; (Lib. Er. XIII. 62, 4)

1312 pleb. Mikoláš, šel do Krsovic.

Kaplanství.

1377 Oldřich ze Zbraslavic z věnování dobrodinců za-
 ložil kaplanství; věno 5 kop ze vsi „Voczka“ (Ostrov?)
 a Radvančic.³⁾

1381 Anna, vdova po † Oldřichu ze Zbraslavic založila
 kaplanství; věno 9 kop úroku z hořejší části městečka Zbra-
 slavice (Kolovratům tedy patřila část dolejší.⁴⁾

1390 Mikoláš z Kolovrat, jinak z Chřenovic, rozmnožil
 nadání o 2 kopy a 20 gr. ze vsi Ostrov.⁵⁾

¹⁾ Lib. Er. XII., F. 6; V. 748.

²⁾ Novák. Monum. Vatic. II. 452.

³⁾ Lib. Er. II. 146.

⁴⁾ Tamt. IV. 185.

⁵⁾ Tamt. IV. 355.

1390 Mikoláš z Kolovrat, jinak ze Zbraslavic, založil kaplanství; věno: 10¹/₄ kop ze vsí: Pivnice, Prostřední ves, Štípoklasy, Pavlovice a dům s 1/2 lánu ve Zbraslavicích. Po smrti zakladatele přenesli Aleš a Mikoláš, páni, tento úrok na ves Machovice.¹⁾

Oltáře.

Bylo jich zde několik, jsou mezi nimi však snad ona hořejší „kaplanství.“

Podávání oltářů:

- 1401 oltář sv. apoštolů; patron Mikoláš Kolovrat, a Anna, vdova po † Oldřichu ze Zbraslavic,
1412 oltář Panny Marie; patron Mikoláš Kolovrat,
1414 oltář sv. Gotharda; podací: Frenclin, oltářník ve Zbraslavicích,
1414 oltář sv. Felixe a Adaukta; patron Berka z Dubé, po Kolovratech.
1418 oltář sv. Kateřiny; patron Jan Podolec ze Zbraslavic, po Berkovi.
1414 Frenclin, oltářník sv. Doroty ve Zbraslavicích, presentuje ku „kaplanství“ oltáře sv. Gottharda.

Zmínka o škole.

1384 věnují na výroční zádušní pobožnost: Václav z Raspošova, Tobiáš ze Žichovic, Jan z Borovnice, příjmy ze vsi Raspošova; podíl bude míti 12 chudých žáků.²⁾

Zruč.

1352 Zrucz, 27 gr.

Podací pp. panství Zručského.

1335 papež potvrzuje klášteru Zderazskému podací právo kostela ve Zručí, jež mu Heřman ze Zruče daroval,³⁾ ale Zderazští je neudrželi.

1352 plebán Mikoláš; (Rejstřík Desát. 57)

1355 Petr Orlik, = Mikoláš (z Olom. d.) ss. Vlčkem;

1364 Jan Kolovrat = Jan (ze Stráže) ss. Mikolášem;

1377 Mikoláš Kolovrat (ze Zruče), — synové Jana Kolovrata ze Zruče = Hodislav po † Remiše.

¹⁾ Lib. Er. VII. N. 8.

²⁾ Tamf. II. 217.

³⁾ Regesta IV. 90.

(1377 Mikoláš Kolovrat ze Zruče doznává, že mu patří 1/2 podacího, a Jutka, poručnice Jana, Václava a Alberta, synů Jana Kolovrata, že má druhou polovici.¹⁾)

1391 Jan a Albert ze Zruče = Václav. po † Hodislavu-Brzy na to koupili Zruč od Kolovratů Zručských Kolovratové Zbraslavičtí, — viz dole kaplanství.

1409 Mikoláš a Albert ze Zbraslavic = Martin, po se-sazení Václava.

Kaplanství (oltář).

Za plebána Václava (1391—1409) založila Sudka (či Jutka) a synové Jan a Albert ze Zruče kaplanství, jež r. 1409 ještě nebylo potvrzeno; proto r. 1409 praví Mikoláš a Albert ze Zbraslavic: „jelikož zboží ve Zručí s podacím kaplanství koupí na nás přešlo, věnujeme ku kaplanství: dvorce s 1 poplužím v Hostovicích, z něhož vychází úroku 8(?) kop a úrok z 1 člověka v Domahoři, s částí lesů v Debři, s domem a zahradou ve Zručí.“²⁾

1411 podává oltář sv. Mikoláše, totiž hořejší kaplanství, Aleš ze Zruče.

Slavošov.

1352 Slavossov, 9 gr.

Podací páni titěž, jako ve Zručí, až asi do r. kol 1410.

1366 Jan ze Zruče, řeč. Kolovrat = Jan, po † Adamovi;

1374 Mikoláš ze Zruče, — Mikoláš Kolovrat, — Sudka, vdova po † Janu ze Zruče-Kolovrat = Jan, po resig. Jana;

1385 Mikoláš Kolovrat z Chřenovic, — Jan ze Zruče = Jan (ze Lštění) ss. Petrem;

1385 plebán Vít; (Soud. Akt. II. 347)

1395 titěž = Jan (ze Všebořic) ss. Vítem.

Nastoupili Kolovratové ze Zbraslavic.

1401 Mikoláš Kolovrat = Jan (z Pertoltic) ss. Janem;

1402 „ „ = Jan (z Otryb) ss. Janem;

1410 „ „ = Hippolyt (z Třebetína) po † Janu;

¹⁾ Soud. Ak. I. 204.

²⁾ Lib. Er. IX. E. 8.

- 1414 Berka z Dubé, po Kolovratech, jako ve Zbraslavicích = Petr (z Plas) ss. Hippolytem;
 1418 Jan Podolec, po Berkovi, jako ve Zbraslavicích = Jan (z Chyjic) ss. Petrem.
 † 1395 Oneš z Budkovic věnuje kostelu 1 kopu úroku, již koupil od Kolovrata ze Zbraslavic ve vsi Ostrov.¹⁾

Hodkov.

1352 Hodkov, 11 gr.

Po způsobu rom. okrouhlá absida.²⁾

Podací držitelů zdejšího vladectví, kteří se často střídali.

1367 zmín. o plebánu Václavu; (Rejstř. Desát. 57)

1375 Petr z Kolovrat = Christofor (z Oskobrh) ss. Bartolomějem;

1379 Jeník, klient z Hodkova = Petr (z Lošan) ss. Christoforem;

1400 Kunášek z Hodkova (z Čihoště) = Matěj, po † Václavu;

1401 " " = Jan (ze Žišova) ss. Matějem;

1402 " " = Theodorik (z Borotína) ss. Petrem;

1407 zmín. o pleb. Theodoriku (Soud. Ak. VI. 152).

Jiný rod:

1411 Kuneš z Olbramovic = Jan (z Úloha) ss. Adamem;

1417 plebán Jan (hájí před DD. dědictví v Kněži a Žichovicích po † Janu Zúlovi ze Žichovic.³⁾

Hněvkovice.

1352 Hnyevkovicz, 18 gr.

Rom. okna ve věži 2 sloupky rozdělená.⁴⁾

Panství i podací kapituly Praž. (r. 1268 povolil král kapitule trh v Hněvkovicích;⁵⁾ 1436 Sigmund zapisuje Trčkovi vsi kanovnictví kostela Pražsk.: Hněvkovice, Kunice, Zahájí, Choťměřice, Budčí.⁶⁾

¹⁾ Lib. Er. XIII. F. 5.

²⁾ Památ. IX. 683.

³⁾ DD. XV. f. 8.

⁴⁾ Památ. II. 120.

⁵⁾ Regesta II. 154.

⁶⁾ Archiv Č. I. 531.

1367 plebán Hanek; (Rejstř. Desát. 57)

1372 kanovník Praž. = Jan, po res. Hanka;

1378 " " = Hartman (z Olomouc. d.) ss. Janem;

1387 plebán Prokop, — viz Kožly.

1413 kanovník Praž. = Jan (oltářník v Kutné Hoře) ss. Jakubem;

1415 " " = Ondřej (ze Zdeřina) ss. Janem;

1417 " " = Vít (z Hradiště u Smečna) ss. Ondřejem;

1418 " " = Benedikt (z Pravonína) ss. Vitem.

Borovnice.

1352 Borovniczie, 15 gr.

Podací z části arcibiskupovo na panství Křivsoudovském, z části domácích panošů.

1366 plebán Oldřich vyměnil zádušní pole s Buškem z Otročic; znalci: děkan Štěpánov. N.; Petr, plebán v Čekšicích, Michael pleb. z Načerace a Příbyk z Křešina.¹⁾

1371 arcibiskup, — Všebor, klient z Borovnice = Jakub (oltářník v Praze) ss. Albertem;

1396 plebán Mikoláš; (Soud. Ak. III. 163)

1416 arcibiskup, — Bohunek z Borovnice = Václav, po † Mikoláši;

† 1398 Soběn ze Lhotic věnuje 80 gr. úroku ze vsi Otročic.²⁾

Teplšovice.

1352 Teplisovicz, 9 gr.

Panství i podací pánů Kozmických.

1358 Přisnak z Kozmic, — Ctibor z Petroupimě (nejisto, patřila-li část podacího realně k Petroupimi, anebo držel-li něco v Teplšovicích) = Martin, po † Otmaru;

1364 Přisnak = Valter, po odchodu Martina;

1379 " = Petr, po † Valteru;

¹⁾ Lib. Er. I. 57.

²⁾ Tamt. V. 499.

- 1393 Přisnak = Mauric (oltářník ve Velešíně) ss. Petrem;
 1396 „ = Václav, po resig. Maurice;
 1401 „ = Jan, po odchodu do Bělče Václava.
 1418 Dorota, manželka Václava z Kozmic, prodala klášteru Karlovskému v Praze dědictví v Teplišovicích a v Mukojedech, mimo sad v Mukojedech a právo podací, což si ponechává,¹⁾ Ale týž den prodává klášteru i onen ovocný sad a podací kostelní za 10 kop.²⁾
 1418 opat Karlovský = Příbyslav (ze Slivna) ss. Václavem;
 1418 „ = František, po res. Příbyslava;
 1435 „ = Jan, pouze formálně.
 † 1387 Slávek z Petroupimě věnuje kostelu les.³⁾

Otryby.

1352 Otryb, 9 gr.

Panství i podací držitelů zdejšího vladectví.

- 1368 Ctibor z Otryb = Chotěbor, po † Janu;
 1383 „ „ = Vavřinec (z Kolovrat) ss. Chotěborem;
 1390 Petr „ „ = Jan (z Krsovic) ss. Vavřincem.
 Nastoupil jiný rod:
 1392 Kunášek z Hodkova (Čihoště) = Jan (ze Mcel) ss. Janem;
 1394 „ z Čihoště = Jan (z Petrovic) ss. Janem;
 1402 „ „ sídlící v Hodkově = Jan (ze Slavovošova) ss. Janem;
 1403 „ „ „ = Jakub (z Pravočina) ss. Janem;

1413 zmín. o plebánu Petrovi, viz dole.

Po † Ahnika z Vranic — pozůstalost projednávána r. 1388 — hlásil se o jeho dědictví plebán Vavřinec, chtěje dokázati, že Ahnik před 40 roky odkázal dědictví své ve Vranicích kostelu; ale dědictví po něm přisouzeno bylo Petru z Otryb, jenž však byl povinen 3 lány věnovati kostelu sv. Vojtěcha ve Vranicích (? Otrybech).⁴⁾

¹⁾ Pozůst. D. Z. II. 140.

²⁾ Tamtéž.

³⁾ Lib. Er. XII. B. 13.

⁴⁾ DD. XIII. f. 199, Er. XII. B. 20.

Vikář.

1413 Jan Otryb věnuje kostelu 1/2 lánu na vydržování vikáře, plebán Petr.¹⁾

Ledeč.

1352 Ledecz, 33 gr.

Panství i podací pp. zdejších; obojí bylo již 1367 rozděleno,
 1360 Záviz z Ledče = Vilem (z Okřesanče) ss. Slávkem;
 1367 Petr — a bratři Diviš a Václav z Ledče = Ctibor, plebán ve Ždárce, po † Vilemu.

(1394 Jakub Martinův z Ledče, plebán v Lidmani, pře se o kostel v Ledči a naproti tomu na základě papež. provise žádá o kostel Lidmaňský Jakub Blažejův též z Ledče, jelikož ku kostelu v Ledči providován byl Jakub Martinův.²⁾ Ale Ctibor se udržel, ač je-li totožný Ctibor z r. 1400 (viz vedle) s oním z r. 1367.

1400 papež dovoluje Ctiboru, professu Želevskému, aby držel kostel Ledecký až do své smrti, i když nastoupí správu zboží klášterního.³⁾

1406 Mikoláš Pešíkův, — Mikoláš Václavův z Ledče (synové oněch patronů z r. 1367) = Jan (z Pertolice) po † Ctiboru;

1415 Mikoláš, — a Mikoláš z Ledče (titěž, jako r. 1406) = Petr (ze Staré) po odchodu do Běchař Jana,

Vikáři a kaplanství.

1405 vykázal Ctibor, opat Želevský a plebán Ledecký z rodinného majetku ve Chválovicích 7 kop úroku, aby po jeho smrti ho užíval jakýsi kněz Jakub, jenž bude povinen s ostatními 4 vikáři vykonávati stanovené pobožnosti; po smrti Jakubově případně úrok tento kostelu.⁴⁾

1406 zřídili z tohoto odkazu patroni Mikoláš Pešíkův a Mikoláš Václavův kaplanství Panny Marie.⁵⁾

1415 Mikoláš a bratři z Ledče zřizují kaplanství Panny Marie(?); věno: úrok ze vsí Štíchov, Veliká, Kouty.⁶⁾

¹⁾ Lib. Er. IX. Q. 7.

²⁾ Krofta, Monum Vatic. V. 462 a 468.

³⁾ Opis musejní z Archivu Želev, N. 39.

⁴⁾ Lib. Er. V. 635.

⁵⁾ Tamt. VII. E. 5.

⁶⁾ Tamt. X. G. 3.

Kožly.

1352 Kozle, 9 gr.

Panství i podací domácích vladyk.

1367 plebán Geclin; (Rejstř. Desát. 57)

1370 Lev a synové z Kožel = Mikoláš (z Třebonína)
po † Geclinu;

1406 N... z Kožel = Jan, po † Mikoláše;

1408 Bohuslav z Kožel, — Bohuněk Kozlík z Draho-
budic = Havel, po odchodu do Všebořic Jana;

1412 titěž = Petr, po res. Havla;

1414 „ = Jan (oltářník v Zbraslavicích) ss. Petrem;

1415 „ = Mauric (z Bělé) ss. Janem.

Kaplanství.

† 1387 pře mezi plebánem Mikolášem a stálým vikářem Heršem. Znalci plebáni: Ctibor v Ledči, Jan ze Soutic, Prokop z Hněvkovic rozhodli: plebán má vikáři postoupiti jakýsi sporný lán, a ze 2 lánů v Kamenné Lhotě má mu platiti ročně 40 gr. a 30 měř ovsa; mimo to má míti vikář třetí halíř z ofěry, třetinu z testamentů a třetinu koledy z Kožel.¹⁾

† 1400. V Kožlích je kaplanství, ale chudě nadané; plebán Mikoláš žádá, aby kaplanství bylo zrušeno, a nadání jeho aby připadlo kostelu, začez bude plebán povinen držeti vikáře; znalec: Jan, děkan Štěpánov., plebán v Souticích.²⁾

Všebořice.

1352 Vsseborzicz, 9 gr.

Podací držitelů domácího vladectví.

1367 plebán Václav; (Rejstř. Desát. 57)

1369 Otík ze Všebořic = Adam, po † Václava;

1373 plebán Frenclin; (Soud. Ak. I. 10)

1374 Otík ze Všebořic = Ondřej, po † Frenclinu.

Nastoupil jiný rod:

1393 Hroch z Čabelic (Soutic) = Tomáš (z Lučice)
ss. Ondřejem;1394 „ „ = Jan (z Mon. Chvojna) ss.
Tomášem;

1400 „ „ = Vít (ze Slavošova) ss. Janem.

¹⁾ Lib. Er. XII. B. 10.²⁾ Tamt. VI. B. 4.

Nastoupili patroni opět z jiných rodů:

1408 Jarek z Královic = Jan (z Kožel) po † Vítu;

1416 Bušek z Noskova = Mikoláš (oltářník v Načeraci)
po † Janu.

Oltář v kapli.

1395 Hroch ze Soutic, seděním v Čabelicích a Rynard, plebán v Pobipsích, věnují 7 kop úroku k oltáři v kapli sv. Kateřiny. Podepsáni mimo ony patrony: Vilém ze Soutic, na dol. hradě, Jošt ze Soutic, jinak z Borovska, Zdeněk ze Soutic, jinak z Janoviček.¹⁾

Pertoltice.

1352 Perchtolticz, 1367 Pertolticz, 21 gr.

Vrchní patro věže má na všech 4 stranách rom. okna 2 sloupky rozdělená; rom. sloup, na němž spočívá kruchta.²⁾

Panství i podací domácích vladyk, obojí později rozděleno.

1354 Hynek z Vlašimě = Vít, po res. Zdislava;

1391 podací přísluší Kunšovi z Pertoltic.³⁾1401 Kuník z Pertoltic, — Bohunek z Pertoltic = Jan
(ze Slavošova) ss. Janem;1406 a) Bohunek z Pertoltic = Jan, po odchodu do
Ledče Jana;b) Kuneš, Mikoláš a Jan z Pertoltic = Hippolyt.
Potvrzen byl Jan.

Na Bohunkově polovici nastoupil jiný rod.

1412 Milota z Bohdanče, jinak z Chřenovic; Eliška,
vdova po † Kunšovi z Pertoltic = Martin (ze
Slivna) ss. Janem.

(Po smrti Kuníka a Elišky — projednáváno 1437, pozůstalo dědictví v Pertolticích dvůr popl. s dvorem kmečím a polovicí podacího.⁴⁾

1414 Milota z Bohdanče, — Závíš z Pertoltic = Václav
(z Krp) ss. Martinem;

1414 plebán Hippolyt; (Lib. Conf. IX.)

1416 Závíš a Diviš = Jan (z Bykáně) ss. Hippolytem.

¹⁾ Lib. Er. XII. K. 20.²⁾ Lehner, I. 355.³⁾ Lib. Er. XII. F. 12.⁴⁾ DD. XV. f. 169.

† 1433 dali plebánu Janu desátky ze vsí: Vlastějovice, „Palycz“(?), Březina, Laziště, Měchonice, Marchovice, Milovanice, Ostrov, Pertoltice.¹⁾

Mnichovice.

1352 Mnychovicz, 9 gr.

Podací arcibiskupovo na panství Štěpánovském.

1358 arcibiskup = Jan, po † Blažeje;

1367 plebán Jan; (Rejstř. Des. 58)

1406 arcibiskup = Hašek (z Vranova) ss. Mikolášem.

Lštění, sv. Klement.

1352 Lsczen, 9 gr.

V knihách confirm. obyčejně sluje Hradiště. Kostelík tento jest zbytek starodávného, veřejného hradu; podle titulu sv. Klementa musíme jej počítati mezi nejstarší kostely. Jest to místo památné, posvěcené bez pochyby pobytem sv. Methoděje.

Panství i podací pp. z Dubé; po rozdělení rodového panství kol r. 1360 přiděleno bylo k hradu Zlenice, mimo jiné: $\frac{1}{2}$ městečka Lštění a podací na Hradišti; viz Ondřejov.

1356 Bohunek, plebán v „Hradci“ byl úvodcem v Choceradech (Lib. Conf. I.)

1359 Ondřej z Dubé, — Beneš (z „Plesingia“) = Martin (po odchodu do Církvice) Jiřího;

1359 Ondřej z Dubé, Ješek ze Šternberka = Petr, po † Hynku;

1367 plebán Petr; (Rejstř. Desát. 58)

1385 Ondřej a Vaněk z Dubé = Petr (ze Slavšova) ss. Vitem;

1398 ? = Jan (oltářník v Praze) ss. Pavlem.²⁾

Do pp. z Dubé nabyt Zlenic kol r. 1412 Půta z Častolovic a ten je prodal 1415 Kunšovi z Konojed.

1416 Kuneš z Konojed na Zlenicích = Matěj (z Tehova) ss. Janem.

¹⁾ Truhlář, Catalogus Codicum p. 137.

²⁾ Soud. Ak. III. 399.

Veliš.

1352 Velyss, 6 gr.; 1369 Velyns.

Panství i podací domácího vladectví, jež později drženo bylo k Vlašimi.

1360 Beneš z Vlašimě, — Matěj z Jankova = Mikoláš, po odchodu Zdeňka;

1367 plebán Mikoláš; (Rejstř. Desát. 58)

1374 Pavel z Bedřichovic = Štěpán (z Černěvsi) ss. Janem;

1376 arcibiskup (jako člen rodu pp. z Vlašimě) = Křišťan (z Ondřejova) ss. Štěpánem;

1384 plebán Václav; (Soud. Ak. II. 275).

Popovice.

1352 Popovicz, 18 gr.

Podací k domácímu vladectví.

1367 plebán Jaroš; (Rejstř. Desát. 58)

1375 Ondřej z Popovic = Lipold, po † Jaroši.

Nastoupil jiný rod:

1402 Voyslav ze Všeradic, sídlící v Popovicích = Jan, po † ?

1411 " " " = Václav (z Alběnic) ss. Janem;

1412 " " " = Matěj (mansionář) ss. Václavem.

† 1371 Bohunek z Tehova věnuje kostelu 2 poplatné lány v Čelevě a Ondřej z Popovic 1 poplatný lán v Popovicích a $\frac{1}{4}$ lánů lesa.¹⁾

Kozmice.

1352 Kozmycz, 15 gr.

Podací domácích pánů.

1367 plebán Mikoláš; (Rejstř. Desát. 58)

1371 Příznak z Kozmic — Jan, po † Mikoláši;

1371 " " = Marek (z Hradiště Vlašim.) ss. Janem;

¹⁾ Lib. Er. I. 81.

- 1390 Příznak z Kozmic = Odolen (z Lučice) ss. Tomáškem;
 1404 " " = Dominik (z Hovorčovic) po Odolenu;
 1409 " " = Matěj (z Dnešic) ss. Dominikem;
 1415 Václav z Kozmic = Martin (z Číškovic) ss. Johlinem;
 1416 " " = Theodorik (z Rataj) ss. Martinem.

Psáře.

1352 Psarz, pauper; 1369 6 gr.

Stavba předgotická, velmi hmotné zdi, okna silně vyšpaletovaná.¹⁾

Panství i podací drženo k hradu Šternberku.

- 1364 Zdeněk ze Šternberku = Voyslav, po † Zdeňku;
 1367 plebán Voyslav; (Rejstř. Desát. 58)
 1383 Zdeněk ze Šternberku = Vít (z Janoviček) ss. Petrem;
 1386 " " = Matěj (z Petrovic) ss. Vítem;
 1391 " " = Jakub (z Buřenic) ss. Matějem;
 1395 " " = Tříbek, po † Jakubu.

Soběšín.

1352 Sobyessin, 6 gr.

Panství i podací domácích vladyk.

Rom. absida, ve věži do nedávna okno rom. sloupkem rozdělené.²⁾

- 1361 Jindřich ze Soběšína = Reyhard, po † Svatu;
 1367 plebán Linhart; (Rejstř. Desát. 58)
 1395 Machek a bratři ze Soběšína = Václav (ze Zruče) ss. Petrem;
 1396 " " " = Václav Hromada, po res. Václava;

¹⁾ Lehner, I. 346.

²⁾ Tamf. I. 281.

1403 plebán Václav; (Soud. Ak. IV. 209)

† 1416 Markvart ze Soběšína věnuje kostelu 80 gr. úroku.¹⁾

Zdebuzeves.

1352 Zdebuzves, 12 gr., 1384 Zdebuzeves.

Panství i podací držitelů domácího vladectví.

- 1375 Václav ze Zdebuzevsi = Beneš, po † Petru;
 1383 Markvart a Sezema, bratři, — Jan, pán na Jezeřanech (na Kolínsku), — Janek z Veltrub, — Kolman, plebán v Rovnech, — Maynuš ze Zdebuzevsi = Václav (z Jezeřan) ss. Benešem;
 1391 titěž = Pavel (z Vicemilic) ss. Havlem;
 1407 ? = Jan (z Petrovic) ss. Pavlem;
 1416 Jan ze Zdebuzevse = Zikmund, po † Janu;
 1417 " " " = Petr (z Borotína) ss. Pavlem.

Chvojen (Velký).

1352 Choyen, 15 gr.

Panství i podací držitelů zdejšího zboží, obojí rozparcelováno.

- 1362 Mareš ze Zvěřince, — Heřman a Konrád ze Chvojna (roku následujícího se jmenují z Kozlí, a r. 1378 z Malého Chvojna) = Svatoslav, po † Volfardu;
 1363 Heřman a Konrád z Kozlí, — Martin ze Zvěřince = Albert, po † Svašku;
 1378 Heřman, Martin, Konrád z Menšího Chvojna = Jan, po † Albertu.

Nesvačily.

1352 Nesvaczil, 18 gr.

Byl zde jeden kostel, ale 2 plebáni a dvojí podací, jedno měli domácí páni, druhé páni na Leštně.

Podací domácích.

- 1365 Vchyna a Heřman z Nesvačil = Havel, po † Janu;
 1380 Ctibor a ostatní z Nesvačil = Jakub, po † Havlu;
 1385 " " " " = Řehoř (z Psince) ss. Jakubem;

¹⁾ Lib. Er. XI. N. 8.

- 1398 plebán Chval; (Soud. Ak. III. 319).
 V následující době nastoupil na jedné polovici jiný rod.
 1407 Dorota a Vchyna z Nesvačil, — Vilém ze Zahrádky
 = Prokop (z Jince) ss. Chvalem;
 1407 Vilém Chrt ze Zahrádky jménem svým a jménem
 sirotků † Vlastky z Nesvačil a Doroty, jejich
 tety = Slávek, po res. Jana; (Soud. Ak. 104)
 1408 Vilém Chrt ze Zahrádky = Matěj (kanovník Bolesl.)
 ss. Slávkem;
 1410 " " " " ; — Dorota z Nesvačil =
 Vavřinec, po † Matěje.

Podací pp. Lešenských.

- 1365 Vaněk a Beneš z Dubé = Petr, po † Šimonu;
 1365 " " " = Svatoslav, po † Petra;
 1367 Beneš z Dubé = Mikoláš (z Chrastu) ss. Svato-
 slavem;
 1374 " " = Mikoláš, po † Mikoláše;
 1397 plebán Franěk; (Soud. Ak. III. 230)
 1409 Václ. z Dubé, jinak z Leštna = Mikol. pores. Fraňka.

Petrovice.

1352 Petrovicz, 12 gr.

- Podací majitelé domácího vladectví, kteří se často střídali.
 1359 (úvodce z Čestína) Mikoláš z Petrovic = Zbyněk,
 po odchodu do Chotýšan Jana;
 1360 (úvodce z Pobípes) Mayek z Čestína = Jan, po
 odchodu do Čestína Zbyňka;
 1379 Zbyněk, plebán v Čestíně (z rodu patrona), Ahník
 a Mikoláš, bratři = Jan, po † Janu;
 1405 Hroch ze Soutic, sídlem na Čabelicích = Jan
 (oltářník v Načeraci) ss. Janem;
 1407 " " " a syn Vítek = Petr (? Pavel) ze
 Zdebuzevs, ss. Janem;
 1408 " " " " = Mikoláš, po † Pavlu.

Třebetín.

1352 Trzebetyn, 6 gr.

- Panství i podací držitelů hradu Chřenovice.
 1356 Milota z Chřenovic = Petr (z Luk) ss. Voyslavem;

- 1356 Milota z Chřenovic = Petr (z Podskali) ss. ?
 1359 " " = Duchek, po odchodu do
 Libkovy vody, Petra;
 1362 Ješek " = Jakub, po † Jana;
 1376 Lev " = Hostislav, po † Jakši;
 1390 " " = Marek, po † Haškovi;
 1405 Lev a Ctibor " = Václav, po res. Marka;
 1408 plebán Václav resignoval; (Soud. Ak. VI. 242)
 1410 plebán Hippolyt odešel do Slavošova (Lib. Conf. ?)
 1418 Konrád Naz, horník = Erasmus (oltářník v Hoře)
 ss. Martinem.

Šlapanov.

1352 Slapanov, 15 gr.

Podací nelze přesně sledovati, jelikož nelze zjistiti, patřilo-li
 — mimo Šlapanovské — reálně ku tvrzím, po nichž se
 patroni psali, anebo měli-li něco v Šlapanově. Od r. 1374
 bylo panství i podací již sceleno v jedněch rukou.

- 1359 Roman, plebán ve Vlašimi, — Tomáš a Smil ze
 Šlapanova, — Mareš ze Zvěstova, — Rynard a
 Hodek z Adlochovic = Příbyk, po odchodu Olena;
 1367 plebán Mikoláš; (Rejstř. Desát. 58)
 1374 Mareš z Broumovic = Zbyněk (z Vrbčan) ss.
 Mikolášem;
 1376 " " = Jan (z Kněže) ss. Zbynkem;
 1376 " " = Jan (z Vilemova) ss. Janem;
 1382 N. = Jindřich (z Hrobů) ss. Jan-
 nem; (Soud. Ak. II. 171)
 1383 Mareš " = Filip (z Olom. d.) ss. Jindřichem.
 Nastoupil jiný rod.
 1402 Kuneš ze Šlapanova (vedle psán z Chotětic) =
 Otík, po † Filipa;
 1402 Kuneš a ostatní z Chotětic = Peregrin, po res.
 Otíkově;
 1406 ? = Proček (ze Stonařova, Olom. d.)
 ss. Peregrinem;
 1413 Beneš ze Šlapanova = Václav (z Vápna) ss. Prockem.

† 1414 věnují obyvatelé z N. kostelu 100 gr. úroku se svolením Jošta z Lohova, pána svého.¹⁾

Bedřichovice.

1352 Bedrzichovicz, 6 gr.

Vrchní patro věže má podvojná rom. okénka.²⁾

Panství i podací domácích vladyk.

1360 Držek z Nesper, — Zdislav z Bedřichovic = Štěpán, po † Martinu;

1363 Zdislav z Bedřichovic = Ctibor, po † Štěpánu;

1392 plebán Jan; (Soud. Ak. III. 15)

(1391 Jan z Tožic a Maynuš ze Zdebuzevsi, poručníci sirotků po † Zdislavu z Bedřichovic, prodali Martinu z Pětichovost a Kolmanu, plebánu v Rovních, dědictví sirotků v Bedřichovicích, Ondřejově a Peclínově.³⁾ Ale podle následujícího podávání z kupu sešlo.)

1405 Příba, vdova po † Zdislavu z Bedřichovic a sirotci = Jan (kanovník z Týna n/Vlt.) ss. Janem;

1418 Zdeněk z Bedřichovic = Jan (mansion) ss. Janem.

Hrádek (Odranec) u Zruče.

1352 Hradek, 9 gr.

Panství i podací pánů na Hrádku.

1356 Markvart a Bohuslav z Hrádku = Václav, po resign. Jakuba;

1367 plebán Václav; (Rejstř. Desát. 58)

1369 Procek z Hrádku = Zdislav, po † Mikoláše;

1372 Procek a Markvart z Hrádku = Petr, po Zdislavu;

1392 „Hradiště“-Albert Kolovrat ze Zruče (poručník?) Rudolf, po † Mikoláši;

1392 týž, = Šimon (oltářník v Praze) ss. Rudolfem;

1407 Erhard, panoše z Odrance = Vavřinec, po † Janku.

† 1414 plebán Matěj; Mikoláš z Keblova, Kateřina, vdova po Odrancovi, Zdeněk a Markvart, synové Erhardovi odtudž, věnují kostelu v „Odranci, jinak na Hrádku“ 14 kop a koupili za ně úrok ve Vonšově.⁴⁾

¹⁾ Lib. Er. X. E. 7.

²⁾ Lehner. I. 359.

³⁾ Pozůstat. D. Z. I. 542.

⁴⁾ Lib. Er. X. E. 4.

Zhoř a Jeníkov.

1352 Zhorz sive Jennykov, 12 gr.

Dva kostely, ve Zhoři farní, v Jeníkově filiální.

Panství i podací kapituly Pražské (nebo Vyšehradské; 1437 Zikmund zapisuje Trčkoví od kanovnictví Vyšehrad.(?) Jeníkov, Jistbici, Dobříkovic, Palčici, Nakvasovice.¹⁾

1395 plebán Dobroslav; viz dole.

1404 Martin, plebán kostela sv. Kříže ve Zhoři a filiálního v Jeníkově, pronajal farní důchody za ročních 10 kop.²⁾

R. 1405 plebán Hippolyt tento nájem ruší.³⁾

1414 kanovník Pražs. = Zdeněk, po † Hippolytu;

1415 „ „ = Jan, po † Kříži.

† 1395. plebán Dobroslav; Markvart z Otročic doznává, že otec jeho druhdy věnoval 1 K úroku ze vsi „Bokovic“ (Bozaunavice?) kostelu sv. Kateřiny v Jeníkově a plebánu Dobroslavu ve Zhoři, jehož jest filiálkou a již plebán posud užívá.⁴⁾

Zdislavice.

1352 Zdislavicz, 36 gr.

Panství i podací domácích vladyk, později obojí připojeno k Vlašimi.

1355 Beneš a Heřman, bratři ze Zdislavic = Rupert, po † Vliku;

1365 Heřman ze Zdislavic = Vilém, po † Rupertu;

1367 plebán Vilém; (Rejstř. Desát. 58)

1412 „ Martin; viz dole;

1418 Janek z Chotěmic, „pán na Vlašimi a Zdislavicích“ = Adam, po † Martinu;

† 1412 Vilém z Miřetic věnuje kostelu 1/2 kopy úroku; plebán Martin.⁵⁾

¹⁾ Archiv Č. I. 530.

²⁾ Soud. Ak. IV. 324.

³⁾ Tamt. p. 324.

⁴⁾ Lib. Er. XIII. F. 3.

⁵⁾ Tamt. VIII. Q. 6.

Pobipsy.

1352 Pobypij, 12 gr.; 1367 Pobipes.

Panství i podací zdejšího rozkouskovaného vladectví.

1355 Jeniš a bratranec jeho Jeniš, — Jindřich z Pobipes, = Beneš, po † Albertu;

1370 Čeněk z Pobipes ($\frac{5}{6}$ práva), — Hanna z Lošin (1395 psán z Pobipes), má $\frac{1}{6}$ práva = Vilém, po † Beneši;

1371 titíž = Bernard po † Vilému;

1395 Tomáš z Lovčic, — Hanna z Pobipes; — Zaviš ze Soutic = Mikoláš, po † Bernardu;

† 1406 pleb. Mikoláš, koupil od Jeníše, syna Čenka z Pobipes 9 jiter lesa na „Bobačově“; Adlička, vdova po † Albertu ze „Šlichovic“ (Žichovic?) dává místo 1 K úroku z Pobipes les Dubinu a 20 jiter lesa na místě řeč. Tisova.¹⁾(Zboh z Pobipes zapisuje dluh na: Pobipes, tvrz, dvůr popl., úrok, Zdoňov, Skalice, „Berčice“ (?), Kněz, Samechov, Brandýs.²⁾)

Kostel Třebešický.

1352 Debrnyk, 9 gr.

Podací vladyk Třebešických.

1358 Valkoun a bratři z Třebešic, Vikěř z Býkovic (vedle psán z Třebešic) = Havel, po † Petru;

1364 Valkoun a bratři z Třebešic, Vikěř z Třebešic = Martin, po † Václavu;

1367 pleb. Martin; (Rejstř. Desát. 58)

1377 „ Václav; (Soud. Ak. VII. 194)

1380 „ „ odešel do Líbeznic; (tamf. II. 29)

1392 „ Zdislav; (tamf. III. 58)

1408 „ „ — viz dole;

1411 Jan a Jaroslav z Třebešic = Vavřinec, po † Bohunku;

1418 Uhan z Třebešic = Petr, po res. Vavřince.

† 1405 Ctibor z Moravčic věnuje kostelu $\frac{1}{2}$ kopy úroku z Moravčic.³⁾¹⁾ Lib. Er. V. 724.²⁾ DD. XV. f. 327.³⁾ Lib. Er. V. 653.† 1408 pleb. Zdislav; Jan z Těptína, sídlící v Bykovicích, věnuje 2 kopy úroku ze dvora v Bykovicích.¹⁾

Okrouhlice.

1352 Okruhlicz, 24 gr.

Podací, a snad také panství pp. na Leštně.

1361 Alžběta, vdova po † Ondřeji z Dubé = Mikoláš, po res. ?

1369 Adam z Bohušína (poručník?) = Bernard, po † Mikoláše;

1378 Beneš z Dubé, jinak z Leštna = Jakub (z Popovic) ss. Bernardem;

1396 Ondřej a bratři z Dubé = Štěpán, po † Jakubu;

1407 plebán Štěpán, viz dole.

† 1388 Sobek z Jezera a Sládek z Petroupimě dávají kostelu louku a les.²⁾† 1407 pleb. Štěpán; Jan z Věřic postupuje kostelu jakési role vedle lesa „Neroviczic“ výměnou za zádušní pole „u jezera“.³⁾

Vikář a klerik.

† 1407 Václav z Dubé, seděním na Leštně, věnuje kostelu 1 kopy a 4 gr. úroku ze vsi Dlouhépole, na výroční zádušní pobožnosti; podíl mají míti vikář a klerik a 6 chudých.⁴⁾

Ratměřice.

1352 Ratmyrzicz, 10 gr.

Panství kláštera Louňovského, podací buď kláštera Louňovského, nebo Želevského, spíše však Louňovského.

1367 plebán Jan; (Rejstřík Desát. 58).

Zdejší plebán N. byl úvodcem: 1362 v Jankově, 1383 v Šlapanově, 1405 v Jankově.

Libuň.

1352 Lybun, 9 gr., 1367 Lubiny, 1384 Lybim,

1385 Libin, 1399 Lybien.

¹⁾ Lib. Er. VIII. D. 9.²⁾ Tamf. XII. B. 11.³⁾ Tamf. V. 727.⁴⁾ Tamf. V. 730.

Panství kláštera Louňovského, podací Želevského.

Kostel je elipsovitá rotunda; upomíná prý na kostely podobného tvaru na Porýnsku, odkudž praemonstráti i praemonstrátky do Čech přišli.¹⁾ Podle této známky byl kostel vystavěn od nich a sice v době, pokud se pamatovali na svou vlast.

Kostel byl osazován Želevskými professy.

1357 opat Želevský = Jan, po res. Svaťaše;

1360 " " = Nesvoj, po † Petru;

1367 plebán Nesvoj; (Rejstř. Desát. 58)

1418 opat Želevský = Petr, po † Hugonu.

Konrac.

1352 Konraticz, 18 gr.

Panství i podací z části majitelů domácího vladectví, z části pp. na Vlašimi. (Již 1318 v „Kunratczie“, dědictví Hynka z Vlašimě.²⁾

Rom. zbytky, zvláště okna v postranních vízkách.

1363 Mareš z Kundratě, — Michael z Vlašimě = Zdislav, po † Václava.

(Po smrti Otky z Kunrace dokázali 1392 Petr a jiní sirotci † Děpolda z Věžník, že Děpold z Věžník koupil od Elišky a jejího muže Maršika z Konrac a jejich synů: dvůr popluž. v Kunraci s tvrzí a podacím kostelním.³⁾

1395 Petr a Jaroslav z Věžník, — Jan z Vlašimě = Zdeněk, po † Zdislavu;

1403 Zdena, vdova z Věžník; Jan z Vlašimě = Jan, profess Želev. po † Martinu;

1404 " " " ; Jan z Vlašimě = Petr, po odchodu Jana;

1405 Jan z Vlašimě, — Zdena, vdova po † Děpoltu z Věžník = Mikoláš (oltářník v Praze) ss. Petrem;

1414 Jan z Vlašimě, — Jarohněv z Věžník = Mikoláš, po res. Mikoláše.

¹⁾ Vlasák, Památ. Arch. II. 317.

²⁾ Pozůst. D. Z. II. 26.

³⁾ Tamt. I. 504.

Domašín.

1352 Domassyn, 9 gr.

Panství i podací od neznámé doby kláštera Louňovského. 1362 probošt Louň. = Albert, po odchodu do Pněva

Diviše;

1363 " " = Beneš, po odchodu do Nedvědic Alberta;

1399 plebán Beneš; (Restř. Desát. 58)

1405 probošt = profess Tomáš, po † N.

Tehov.

1352 Tehov, 18 gr.

Panství i podací rozparcelovaného zdejšího vladectví.

1358 Zdislav a Bohunek z Tehova; — Konrád z Tehova, = Čeněk, po † Vyšše;

1370 Příbyk a ostatní klienti z Tehova = Jan, po † Čeňku;

1386 plebán Předota; (Soud. Ak. II. 385)

1393 Zdislav ze Šternberka, (patrně zde něco koupil) — Běta, vdova po † Hynčíkovi; — Běta, vdova po † Konrádu z Tehova = Ojír (mansionář) u Předota;

1409 Ctibor z Těchonic; (poručník) — Diviš z Tehova; — Bětko, vdova po † Konrádu z Tehova = Ondřej, po † Ojír;

1409 titěz = Matěj (mansionář), ss. Ondřejem;

1414 Petr ze Šternberka; — Příbyk a Příznak, bratři; — Bětko, vdova po † Konrádu z Tehova = Matěj, (z Uhřiněvsi) ss. Matějem;

1416 Petr ze Šternberka; — Zdislav, plebán ve Strímelicích; — Příznak z Tehova; — Bětko, vdova po † Konrádu z Tehova = Jan (z Hradiště-Lštění), ss. Matějem;

1418 Zdislav, plebán ve Strímelicích; — Příznak a Vítek z Tehova = Jan (z Radošovic), ss. Janem.

Louňovice.

1352 Lunovicz.

Farní kostel stál před branou klášterní (Lib. Conf. I. 55) a byl zasvěcen sv. Václavu. (Lib. Conf. I. 175).

Mimo kostel farní byla zde též konventní kaple v ohradě klášterní.

Podobá se pravdě, že kostel zde již byl, když sem kolem r. 1149 klášterní sestry byly uvedeny.

Titul kostela a pověst o svatováclavských rytířích na Blaníku tají v sobě asi upomínku na pohraniční stráž knížetství svatováclavského, totiž Pražského, naproti knížetství Slavnickovu, totiž Chýnovsku, jež dle svědectví Kosmona bylo pohraničním jeho územím.

Panství klášterní, podací vykonával opat Želevský.

1355 „kostel před bránou klášterní“, opat = prof. Martin, po res. Petra:

1362 „kostel sv. Václava“, opat = Domaslav, po res. Petra; Vesměs professové Želivští; poslední známý:

1406 opat = Vikář, po † Janu.

Postupice.

1352 Postupiczie, 15 gr., 1367 Postupicz.

Panství i podací pp. zdejších.

1367 pleban Bertlin (Rejstř. Desát. 58).

1392 Zdeněk z Postupic = Matěj, po † Bartoloměji;

1396 Bohuněk z Drahozovic (poručník?) = Jan (z Bedřichovic) ss. Matějem;

1406 plebán Petr; viz dole;

1414 Vilém Kostka = Václav (ze Šlapánova), ss. Petrem;

1415 Vilém a Zdeněk = Jan (z Libice), ss. Václavem;

1417 „ „ „ = Martin (z Chotěboře), ss. Janem;

† 1387 Kuneš a Uhan ze Lhoty věnují kostelu les; měli zde pohřeb.¹⁾

† 1379 kardinál Pileus uděluje odpustky kostelu v Postupicích na žádost Zdeňka z Křížence;²⁾

† 1406 plebán Petr; Vilém z Postupic věnuje kostelu 2 kopy úroku ze vsi Požov a 1/2 lánu role v Čelově.³⁾

¹⁾ Lib. Er. XII. A. 13.

²⁾ Opis Mus. z archivu kapituly Pr.

³⁾ Lib. Er. V. 689.

Zmínka o kaplanství.

R. ? Kačka, vdova po † Čakovcovi z Benešova postupuje dům v Benešově Matěji, kaplanu v Postupicích.¹⁾

Kácov.

1352 Kaczov, 24 gr.

Panství i podací držitelů zdejšího zboží.

1367 plebán Michael (Rejstř. Desát. 58);

1377 Vitek z Černčic, kanovník; — Jan z „Grekev“ (?) = Jan (z Landštejna), ss. Michaellem.

Nastoupil jiný rod:

1392 Jan ze Škalice, poručník sirotek † Jindřich, z Kácova = Bohuta, po † Janu;

1401 Vrbík z Tismic (poručník?) = Mikoláš (ze Štomíře) ss. Bohutou;

1411 Oldřich a Beneš z Kácova = Václav, po odchodu Mikoláše;

1414 „ „ „ „ „ = Prokop (z Vápna), ss. Václavem;

1417 „ „ „ „ „ = Pavel (z Vysoké) ss. Prockem.

Hradiště.

1352 Hradysst prope Hrádek, 9 gr. — 1367 Hradisscko.

Panství i podací pp. na Vlašimi.

1367 pleb. Martin; (Rejstř. Desát. 58)

1375 Pavel z Jenštejna (na Vlašimi) = Marek (z Unhošťan) ss. Štědroncem;

1378 Jan z Vlašimě = Jan (z Kozmic) ss. Markem;

1406 plebán Václav; viz dole;

1414 (úvodce z Veliše) Mikšik Harka (?) = Mikoláš, po † Václava.

Vikář.

† 1406 plebán Václav; Jan z Vlašimě činí nadání na vydržování vikáře „v Hradišti a Vlašimě“; — věno: 8 kop úroku z Veliše a z Tomic.²⁾

¹⁾ Lib. Er. XII.

²⁾ Tamt. V. 671.

Pravonín.

1352 Pravonyn, 3 gr.

Od neznámé doby panství i podací kláštera Louňovského. Budova — elipsovité rotunda, jako v Libouni.

- 1363 probošť Louňov. = Jan, po odchodu do Domašina Alberta;
 1364 „ „ = Kříž (choralista Vyšehrad) ss. Janem;
 1393 „ „ = Beneš (z Krásné hory) ss. Přechem;
 1396 „ „ = Petr (oltářník ve Chvojenci) ss. Pavlem;
 1403 „ „ = Jan (z Otryb) ss. Petrem;
 1409 „ „ = Jan (z Keblova) ss. Janem;
 1414 „ „ = Mikoláš (z Hertvikova) ss. Janem;
 1417 „ „ = Beneš (kaplan v Hradišti) ss. Mikolášem.

† 1406 vyměnil Jan z Milhostic louku u vsi Karhule a louku „suchou“ a louku pod lesem „Vycka“ a obdržel od kostela louku „v brodcí“. Znalci: Mikoláš a Mikoláš, plebáni v Načeraci.¹⁾

Sačany.

1352 Saczan 6 gr.

1352 „Jsou zde Křižovníci Rvačkové“, (Rejstřík Desát. str. 58.) totiž t. zv. Cyriáci, jejichž hlavní sídlo bylo v Praze „na Rvačkách“ u kostela sv. Kříže.

1307 Zbraslav ze Sačan postupuje kostel Křižovníkům, zvaným Cyriakové, což biskup Jan potvrzuje; potvrzení papež. „kostela sv. Jana Křt.“ z r. 1393.²⁾

Kostel obsazoval provinc. představený řádový, sídlící v Praze u kostela sv. Kříže Většího svými professy, již se stále střídali.

Načerac.

1352 Naczeracz, z obou obročí 84 gr.

1184 Když tělo zemřelého opata Želevského převázeli z Louňovic do Želeva, přišli do „Nathseraz“, kde kněz Radoslav sloužil lidovou mši.³⁾

¹⁾ Lib. Er. V. 677.

²⁾ Obojí: Krofta, Monum. Vatic. V. 374.

³⁾ Jarloch, Pram. D. Č. II. 505.

1287 uděluje biskup Tobiáš odpustky, kdo by přispěl na stavbu kostela sv. Petra v „Nacerach“, jenž vyhořel.¹⁾

Později, již 1352, bylo zde u jednoho kostela dvojí podací s dvojm záduším a 2 plebány; jedno podací měli pp. ze Šelenberku, druhé pp. Vlašimští a domácí vладыkové; bezpochyby dělili se i o panství nad Načeracem.

Podací Šelenberské.

1359 Příbyslav, Mareš a bratři ze Šelenberka = Michael, po † Příbykovi;

1384 plebán Michael; viz dole.

1393 plebán Petr; (Soud. Ak. III. 143)

1395 Vitek ze Šelenberka, jinak z Podola (v Načeraci) = Hereš (ze Zahrádky) ss. Petrem;

1397 plebán Hereš (Soud. Ak. III. 278);

1406 a 1413 pleb. Mikoláš (Lib. Er. V. 677)...

† 1384 Ludvík z Pravětic věnuje k záduší plebána Michaela 1 kopu úroku z Pravětic.²⁾

Podací Vlašimských a domácích.

1352 plebán Kuneš; (Rejstř. Desát. 59.)

1383 Jan a Pavel z Vlašimě, — Kuneš z Načerace = Jan (z Erchutovic) ss. Kunšem; podle následujícího zápisu nebylo provedeno;

1387 titíž i z Vlašimě i z Načerace = Racek po † Kunšovi;

1391 Jan a Pavel z Vlašimě, — Kuneš z Načerace = Velislav (ze Slavkova) ss. Jakubem;

1392 titíž = Mikoláš (ze Lnář) ss. Velislavem;

1418 Jan z Vlašimě (již celé) = Jan po † Mikoláši.

Nadané kaple.

1359 Jindřich, plebán v Křivsoudově, a Žizka z Machlova založili kapli Panny Marie vedle farního kostela; věno: 5¹/₁₀ k. úroku ze vsi „Crasovic“ (Vračkovic?) a 1 dvorec v Načeraci.³⁾

1365 Maršík a Vitek ze Šelenberka založili kapli Všech Svatých, vedle kostela; věno: 5 kop z lidí v Načeraci, 1 krám, domek a les „v březině“⁴⁾

¹⁾ Dr. Novák, Formulář, 5.

²⁾ Lib. Er. IX. A., 8.

³⁾ Tamt. I. 8.

⁴⁾ Tamt. I. 51.

Nadané oltáře.

1365 Jindřich, plebán v Křivsoudově, založil oltář sv. Kateřiny; nadání: 5 kop ze vsi Vratčkovic.¹⁾

... Maršik z Podole, řeč. ze Šelenberku, založil oltář sv. Václava a Vojtěcha; nadání: 6 kop z Bělče a Načerace.²⁾

1407 Jindřich ze Šelenberka prezentuje k oltáři ss. Jana a Pavla³⁾.

Nejsou v Rejstříku Desátkovém:

Hrádek.

Panství i podací domácích vladyk.

1386 Bohunek z Hrádku = Jan (z Mutějovic) ss. Vítem;

1391 " " = Jan (z Prachové) ss. Rackem;

1391 " " = Petr (ze Šonova) ss. Janem;

1394 (u Psár) Boh. " = Jakub (z Černivska) ss. Petrem;

1396 plebán Martin (Soud. Ak. III. 182);

1414 Jan z Hrádku = Petr (oltářník v Keblově) ss. Martinem;

1416. (u Radošovic) týž = Zikmund (ze Smečna) ss. Petrem;

1417 (u Štěpánova) týž = Prokop (z Řevnic) ss. Zikmundem;

1417 (u Těhova) týž = Ondřej (z Kaliště) ss. Prokopem.

Hradní kaple v Dubé n/Sáz.

1350 založil Ondřej z Dubé na hradě Dubá kapli ku cti sv. Klementa, arcibiskup Arnošt kapli potvrdil, ale doložil: "... jelikož řečený hrad stojí ve farním obvodě kostela na Hradišti (t. j. sv. Klementa v Lštění) stanovíme, že tato hradní kaple jest a musí býti filiálkou kostela na Hradišti."⁴⁾

Hradní kaple na Šternberce.

1408 plebán Měchnějovský Mikoláš, když mu plebán Vranovský postoupil desátky ze 2 popluzí v Měchnějově,

¹⁾ Lib. Er. I. 55.

²⁾ Tamf. I. 105.

³⁾ Lib. Conf.

⁴⁾ Sdělil Tadra v Pamáf. z r. 1880, s. 381.

slíbil, že podle starobylého zvyku bude konati služby B. na hradě a v kostele.¹⁾

**Klášter sester řehole premonstrátské v Louňovicích,
s kaplí Panny Marie.**

O zakladateli a době založení podává nám letopis Jarlochův tyto nejasné zprávy: okolo roku 1149 přišel do rodiště Gotšalka, potomního opata Želevského, probošt Šteinfeldský, maje s sebou jakéhos kanovníka (premonstráta) jménem Jindřicha, učeného muže a lékaře zkušeného, kterýž napotom pod opatem Gotšalkem (Želev.) stal se horlivým zakladatelem Louňovického kostela.²⁾

Dobu založení přesně neurčuje; na str. 484 praví všeobecně, že se to stalo za opata Gotšalka (1149—1184), a na str. 496: "... zajisté již při počátku příchodu jeho (Gotšalkova) sem do Čech následovaly ho z Dunevaldu Kolínské diecese sestry dobré a nábožné". Z Jarlocha se též nedovídáme, jakým způsobem se onen Jindřich stal zakladatelem, zdaž tím, že vyslání sester, svých krajanek, obstaral, či jinak, a jak byl pro nový klášter získán újezd Louňovický; získal-li si Jindřich lékařstvím nějaký majetek, mohlo se to státi jen před jeho vstoupením do řádu, neboť jako řeholník osobního majetku neměl.

Klášter byl pod právomocí opatů Želevských a spravován byl domácím proboštem, professem Želevským. Z Louňovického kláštera vyšla osada do Perneku v Dolních Rakousích „v polovici dní života jeho, Gotšalkova“, a do Kounic na Moravě, „na sklonku života jeho“, r. 1183.³⁾

Známí probošti.

Petr, 1181, 1183 odešel s osadou do Kounic (Jarl. 483)

Manduin, 1184 (tamf. 504)

Jan 1257 (Regesta II. 68)

Bernard, 1362 (Lib. Conf. I. 191)

— 1375 (Gregorii a. V.; Monum. Vat. — opis v Archivu Z.)

Jan, 1393 (Lib. Conf.)

¹⁾ Soud. Ak. VI. 345.

²⁾ Prameny Děj. Č. II. 484—496.

³⁾ Jarloch, I. c. 483, 496.

Jakub 1403 (tamt.)
 Drslav, 1405 (tamt.)
 Jan, 1409, 1436 (tamt.)

Kláster zničili Táborité již r. 1420.

Zboží klášterní poznáváme z pozdějších zápisů:

1420 Zikmund zapisuje Janu ze Svídnice, jinak z Vlašimě, 1000 kop na klášterství: klášter Louňovice, městečko Domašín, Lhotka, Milovanice, Želichovice, Hřín, Skrýšov, Račměřice, Libuň, „Lázy“ (spíše Laby), Předbořice, Hrajovice, Rejkovice, Lhořa Karhule, Křížov. — Útěchovice, Mašovice, Milotice, Vadčice (tyto 4 poslední u Řečice.¹⁾ R. 1547 bylo Tábořským skonfiskováno zboží někdy klášterní a mezi ním též Bojkovice.²⁾

1514 potvrdil král Vladislav Trčkov... Pravonín, Čáslavsko, Lhořa ovesná kláštera Louňovického.³⁾

Mimo tyto 2 skupiny v okolí kláštera a Řečice měl také klášter něco na Soběslavsku v Nedvědicích, kde měl kostel. podací. 1436 prodává probošt Jan Soběslavským dvůr Petřín; již r. 1414 Soběslavští tento dvůr drželi, měli však z něho platit 100 gr. úroku ku klášteru Louňovickému, jako posud kostelu Nedvíckému placeno bylo.⁴⁾

Zmínka o vypuzené řeholní sestře: r. 1438 byla prodávána pozůstalost v Jiříně, „dvorec km. v Jiříně, z něhož 100 gr. úroku po † Johance, jeptišce z Louňovic.⁵⁾

¹⁾ Archiv Č. I. 531.

²⁾ Památ. X. 456.

³⁾ z DZ. sděluje Vlasák v Památ. VI. 165.

⁴⁾ Památ. VIII. 158 a 626.

⁵⁾ DD. XV. 170 b.

VI. Dekanát Kolínský.

Známí děkani:

Plebán Kbel'ský Ondřej 1368, 1373 „děkan Kolínský“; viz Kbel; plebán Konárovice N. „ 1390, 1398 děkan Kolínský; viz Konárovice.

Kolín.

1352 Colonia Nova, 2 srg.

Současně s městem kol r. 1260 založen byl také chrám, jehož nákladná stavba ovšem dlouho trvala; podle slohu stavěli lodi ještě na počátku 14. stol., když sloh románský již přecházel ve sloh gothický; kůr však, jímž stavbu, jako všudy, započali, byl románský, neboť končil absidou, byl vyvýšen a pod ním byla krypta.¹⁾ R. 1360 počal Karel IV. stavěti místo původního román. nynější velkolepý kůr gothický,²⁾ jenž důstojné místo zaujímá vedle kůru sv.-vítského v Praze a sv.-barborského v Hoře.

Panství i podací královo.

1295 znova prisouzen kostelu zdejšímu příjem z masného krámu, totiž 4^{1/2} kamene loje, jak to byl druhdy Jindřich, starý rychtář, věnoval.³⁾ Král Jan postoupil r. 1325 kostelní právo klášteru Sedleckému, ale Karel IV. je opět vrátil koruně (viz Kouřim a Čáslav).

1360 14/1. Theodorik z Klatov, dispensátor dvoru císařského, dvořenín a notář Karla IV., plebán v Kolíně.⁴⁾ (Knězem sotva byl, nýbrž pouze klerikem, jemuž Karel dle tehdejšího zlovyku místo služného podal kostelní obročí na svém patronátě.)

¹⁾ Sixta, Chrám sv. Bartoloměje, str. 1.

²⁾ Sixta, 4. — Zápis v Památ. Arch. IV. 1, str. 175. Týž sděluje, že ještě za dob Schallerových nacházel se zde nápis, podle něhož byl tento kůr r. 1378 od světicího biskupa Hynka posvěcen, čímž ovšem není řečeno, že byl na dobro vystavěn.

³⁾ Regesta II. 721.

⁴⁾ Novák, Monum. Vatic. II. 410.

- 1360 král = Ondřej, po ?
 1380 „ = Hynek, po † Ondřeji;
 1380 „ = Václav, po † Hynku;
 1391 „ = Martin, po resig. Václava;
 1393 „ = Petr Lauterbach (z Poličky, Litomyšl. d.)
 ss. Martinem;
 1403 „ — Mikoláš, po † Petru Lauterbachovi;
 1408 plebán Mikoláš; (Soud. Ak. VI. 183)
 1421 plebán Hynek z Ronova, byl od Husitů umučen
 (viz klášter zdejší).

Nadané oltáře.

1. 1366 z testamentu měšťana Jana z Malína založen byl oltář sv. Ducha ve farním kostele; věno: 6 kop úroku a dům.¹⁾ Poněvadž tento oltář byl v kryptě a stavbou nového choru přístup k němu byl nesnadný (ocnul se bezpochyby v podzemí), byla nadace oltáře tohoto r. 1401 převedena k oltáři B. Těla v chóru, totiž v nějaké kapli.²⁾
2. 1368 měšťané založili mariánskou mši každou sobotu u hlavního oltáře Panny Marie.³⁾ Podle této zprávy měl chrám původně titul Panny Marie; změna titulu není ojedinělá.
3. 1380 patroni-měšťané podávají oltář sv. Šimona a Judy, nově zřízený.⁴⁾
4. 1399 patroni-měšťané podávají oltář sv. Jana Ev.⁵⁾
5. 1401 měštka Alžběta založila úrokem 10 kop, jež koupila v Polepích, stálou mši na oltáři P. N. Ježíše Krista a sv. Barbory; až nadání bude potvrzeno, má se oltář tento jmenovati „B. Těla a sv. Barbory“;⁶⁾ — 1406 věnuje k tomuto oltáři Jan z Křechoře 1 kopu úroku z nápravnického dvora v Křechoři na věčné světlo před oltářem nejsv. Svátosti; sakristán má se o ně starati, začež bude dostávat 8 gr.⁷⁾
6. 1404 v nové kapli vedle kostela založili měšťané oltář sv. Mikoláše.⁸⁾

¹⁾ Lib. Er. I. 58.

²⁾ Tamf. VI. P. 5.

³⁾ Tamf. II. 228.

⁴⁾ Lib. Conf.

⁵⁾ Tamf.

⁶⁾ Lib. Er. V. 552.

⁷⁾ Tamf. XIII. M. 10.

⁸⁾ Tamf. VI. K. 9.

V nejstarším Manualu Kolínském, nyní v Zemsk. Archivu, děje se zmínka o kněžích některých měšť. rodů; někteří jsou snad oltářníci hořejší a někteří bez určitých oltářů.

Kazatelé.

Na zřizovací listině oltáře sv. Mikoláše podepsáni jsou: Konrád, kazatel německý, a Zdeněk, kazatel český.

Zmínka o školách.

1412 ve sporu obce městské s plebánem Starokolínským zastupoval obec Jan, druhdy rektor škol v Kolíně; viz Starý Kolín.

Ostatní kostely v Kolíně:

Kaple špitální.

1359—1360 prodal Chrystofor, rychtář, 2 kopy úroku ze svého dvorce v Čítarech (Czitrna) měšťanům, aby dávány byly knězi „v našem špitále“, jenž bude za to povinen ve špitále sloužiti mši.¹⁾

1390 měšťan podává oltář sv. Jana Křt. „ve špitále před Kolínem.“²⁾

Kostel Věch Svatých, zpustlý.

Založení kostelíka tohoto známo jest jenom z pověsti, podle níž založil jej v 13. neb 14. stol. měšťan jakýsi z výtežku stříbrných dolů Horských; spíše byl určen — podle příkladu jiných měst, pro předměstské české obyvatelstvo za hřbitovní kostel, poněvadž kostel městský i se hřbitovem opanovali měšťané vniř hradeb, Němci.

Dominikánský klášter.

Letopisci řádové provincie³⁾ vědí o klášteře zdejším jen to, co podávají pozdější kronikáři Paprocký, Hájek, Hammer-schmied a j.; ani nevědí, jaký titul měl klášterní chrám.

R. 1295 již stál: roku tohoto byla narovnána jakási přetak, že kterýsi měšťan bude ročně odváděti 3 kameny loje „bratřím kazatelům“, jak tomu bylo od starodávna;⁴⁾ byl tedy klášter založen brzy po vysazení města.

¹⁾ Lib. Er. II. 192.

²⁾ Lib. Conf.

³⁾ Historia Provinciae Boh. Ord. Fr. Praed. autore Hyacintho Styxa, 1756. Sdělil d. p. Hykede, Ord. Pr.

⁴⁾ Regesta, II. 722.

1325 bylo stanoveno, aby klášter Sedlecký po smrti Vesela z Krakovan, od něhož Sedlečtí Krakovany koupili, vyplatil klášteru Kolínskému 16 kop.¹⁾

Zprávy o klášteře z Manualu Kolínského

(nyní v Zemském Archivu).

R. 1380 měščka odkázala 40 kop na stavbu kostela a ornát a kalich ke klášteru.

1380 měšfan Ondřej odkázal 10 kop na stavbu kláštera.

1380 František z Křechoře (Szechora) odkázal 5 kop na stavbu kláštera.

1386 Vavřinec z Kbel (Lorenz von der Welle) k témuž účelu 3 kopy.

1380 Anna Czorner 5 kop k témuž.

1398 Petr Konrádův odkázal 1 kopu „až v klášteře budou stavět zvonici“.

Tedy stavěli podle těchto odkazů klášterní chrám.

Převor a fundace.

1384 převor Jan Clen, Jan Černý, podpřevor, Leonard kazatel, Jakub Kolínský, Reichlin a Michael s celým konventem prodali za 10 kop jednu kopu úroku z dědiny v Polepích.

1387 Zikmund, bratr řádový (as bratr laik), postupuje po své smrti jakýsi úrok klášteru.

1394 Nikoš koupil od kláštera část masného krámu.

1395 (?) Mikoláš Kuniců vyplatil převoru Řehoři odkázané 3 kopy.

1396 rychtář vyplatil převoru Janu Clenovi 7 kop, jež odkázal Jan Plachý.

1397 Juřík odkázal 1 kopu úroku.

1398 Jakeš z Kouřimě odkázal 60 kop, aby za ně koupen byl úrok.

1395 Havel věnuje 3 kopy úroku z jednoho dvoru.

1380 Pešík odkázal 30 kop.

1380 Mikeš a jiní věnovali klášteru 4 kopy úroku.

Těmito odkazy byly založeny výroční zádušní pobožnosti za dárce a jejich příbuzenstvo.

1382 Vallek koupil od konventu dům mimo město v ulici Čáslavské, z něhož bude platiti 10 kop úroku.

¹⁾ Regesta III. 451.

O pádu kláštera píše Vavřinec z Březové:¹⁾ „Pražští ... ihned odtud (od Kouřimě) ke Kolínu přitáhli dne 22. dubna (1421) ... a měšfané Kolínští se jim poddali. Někteří však z Pražan klášter mnichů žebavých vylámali a šest kněží s farářem tu ohněm spálili.“ Theobald, str. 257, popisuje pád tento zevrubněji: „... Kolínští vzdali se Pražanům na slib, že budou při těle, cti, krvi a náboženství ušetřeni. Ale pacholci nemohli duchovní nechat na pokoji, proto vyplenili a pobořili klášter, kde nyní stojí zámek, strčili 6 zajatých mnichů s farářem Hynkem z Ronova do vysmolených sudů, naplnili je slámou, zapálili je, skákali okolo ohně a zpívali.“

Křechoř.

1352 Krzicczhora, 15 gr., 1367 Krzeczhora.

R. 1295 patřila Křechoř král. komoře, k panství Kolínskému nebo Poděbradskému, kol r. 1315 držel ji z darování krále Jana Jindřich z Lipého, jenž ji prodal 1315 králové Alžbětě, vdově po králich Václavu II. a Rudolfu. Alžběta ji věnovala k oltáři ss. Šimona a Judy v kostele Pražském, začez byl oltářník povinen konati zádušní služby Boží za krále Rudolfa.²⁾

Danství i podací oltářníka oltáře ss. Šimona a Judy.

1363 oltářník ss. Šimona a Judy = Petr po † Heřmanu.

1383 „ „ „ = Martin, po † Petru.

1387 „ „ „ = Beneš (z Radořina) ss. Martinem.

1390 „ „ „ = Jan po † Beneši.

1393 „ „ „ = Hroch (z Podskalí) ss. Janem.

1405 „ „ „ = Hrdoň, po † Hrochu.

1410 zmínka o plebánu Hrdoni; viz dole.

† 1402 přijal plebán Hroch od osadníka z Chocenic 20 kop, aby za ně koupil pro kostel dědinu v Křechoři.³⁾

Zpráva tato je asi totožná s následující:

† 1408 osadníci z Chocenic dali Bohuslavu, měšfanu Pražskému, 25 kop, aby z nich vydával kostelu úrok; plebán byl povinen konati za Chocenicke některé bohoslužby.⁴⁾

¹⁾ Prameny V. 479.

²⁾ Regesta III. 110, 216, 451, název vsi tam psán „Kseczihor, Khseczhor, Krziczhor“.

³⁾ Soud. Ak. IV., III.

⁴⁾ Lib. Er. VIII. A. 9.

† 1410 Dorota, vdova po † Michaelu z „Brziest“, věnovala 1 kopu úroku; plebán Hrdoň.¹⁾

Žiželice.

1367 Zuzelicz, 21 gr. 1369 Zyzielicz.

Panství i podací držitelů Hradiška-Žiželice.

(Po smrti Sezemy z Hořepníka dělal si nároky na jeho majetek jeho bratranec Dětoch z Třebelovic proti nápadu král. komory. Pře urovnána tím, že Dětoch zaplatil král. komoře 700 kop a ta mu postoupila kol 1299: ves trhovou Zuzelice a vsi Lepolisy, Lukonosy, Bludy, Kunratice, Hradiško, Hlavesník, Kolesy, Újezdec, Olbramice, Kralupy, Kladruby, Těšmín, Lovčice.²⁾

Po smrti Dětochově kol r. 1334 nastoupil Petr z Rožmberka. Zmínka o kostele: Když kol r. 1300 Dětoch vysadil městečko Žiželice právem zákupním, uložil občanům, „aby každý hospodář šel třikrát do roka na hon v Bludských lesích, krom lidí zádušních.“³⁾

1326 administratoři biskupství potvrzují Křižovníkům-Cyriákům kostelní práva kostela sv. Prokopa v Žiželicích, jež jim Dětoch ze Žiželice postoupil, aby plebánem byl profess.⁴⁾

1347 Albert, gener. převor Cyriáků, vyznává, že Petr z Rožmberka dal kostelu sv. Prokopa a bratřím jej obsluhujícím za duši † Dětocha 75 gr. a 105 gr. úroku ze vsi Radovesic místo desátku ze 2 popluží v téže vsi, jež kostelu od časů Dětochových patřila, aby zde byli 4 bratří-professové a zádušní bohoslužby konali.⁵⁾

Kostel podával gener. převor Cyriáků svým professům.

1358 gener. převor Albert = prof. Jan, po † Prokopu.

Střídali se velmi často; poslední:

1417 prof. Mikoláš; (Lib. Conf. IX.)

(R. 1347 zemřel Petr z Rožmberka, jenž — mimo jiné — vystavěl farní kostel v Žiželicích ku poctivosti sv. Prokopa.⁶⁾

¹⁾ Lib. Er. VIII. J. 10.

²⁾ Regesta II. 789.

³⁾ Tamt. IV. 752.

⁴⁾ Citát v Monum. Vatic. V. 374.

⁵⁾ Opis Mus. z archivu Třeboňského.

⁶⁾ Salaba, „Vyšebrodská Kronika“ — ve Věstníku Čes. Společnosti nauk roč. 1899 XIII. 11.

Žehuň.

1352 Zahuna, 21 gr. 1384 Zychun.

Založení, podací a panství kláštera v Opatovicích.

1137 vysvěcen byl kostel „in Segun“.¹⁾

Kostel jest zasvěcen sv. Gothardu, jenž byl 1131 kanonizován. Byl tedy založen v době horlivé úcty tohoto světce. Mimo to byl sv. Gothard benediktinem, měli tedy Opatovští o jeden důvod více, aby jemu ke cti založili kostel.

1361 opat Opatov. = Zdeněk (ze Šán) ss. Ličkem; (v listině potvrzovací jsou patroni vyměněni). Později Opatovští Žehuň prodali, nový pán vystavěl si zde tvrz a měl též právo podací; páni se však střídali.

1380 Heřman z Chousníka, jinak ze Žehuně = Jan, po † Zdeňku;

1383 Ctibor a Jan ze Žehuně = Jan (z Loch) ss. Voyslavem;

1393 Ctibor ze Žehuně, — Sema, vdova ze Žehuně = Petr, po † Václavu;

1395 Jan ze Semína, jinak ze Žehuně = Ondřej, po † Petru;

1404 Jan, řeč. Sirotek = Marek, po res. Ondřeje;

1408 plebán Marek; (Soud. Ak. VI. 295)

† 1406 plebán Mikoláš; Matěj ze Stařina uvoluje se platiti ročně 12 gr. z lánů dvora ve Stařině, jak to jeho otec kostelu odkázal, až se plebán zaváže, že za to bude konati jakousi pobožnost.²⁾

Před r. 1415 byl pánem Žehuně Aleš z Korců; po jeho smrti 1415 pozůstalo po něm: v Korcích tvrz, dvůr popluž., dvory kmecí, v Bělušicích dv. km., v Korcích druhých, v Žehuni tvrz, dvůr popluž., dvory kmecí s podacím v Žehuni; v dluhu 2700 kop ujali se dědictví Matěj ze Studeňan a Aleš z Červeněvsí.³⁾

Týnec n/Lab.

1352 Tynecz, 69 gr., 1367 Tynecz super Alba.

R. 1306 patřil Týnec Jaroslavu z Choltic;⁴⁾ brzy na to klášteru Sedleckému. (R. 1339 dovoluje král klášteru, aby si pod Týncem postavil mlýny.⁵⁾

¹⁾ Letopis. Hradišsko-Opatov. v Pram. Děj. Č. II. 396.

²⁾ Soudní Ak. V. 210.

³⁾ DD. XV. f. 321.

⁴⁾ Regesta II. 907.

⁵⁾ Tamt. IV. 805.

- Panství i podací kláštera Sedleckého.
 1358 opat Sedlec. = Jan (z Chotěboře) ss. Otíkem;
 1406 „ „ = Jan (ze Světlé) ss. Janem;
 1415 „ „ = Petr (z Vysoké) ss. Janem;
 1416 „ „ = Jan (z Běchař) ss. ?

Zmínka o školách.

1368 pravil nájemce obroči ve Veletově, že ve „školách“ v Týnci meškali 4 mládenci, kteří jsou podezřelí z nehezkého skutku.¹⁾

Pozdější letopisci cisterc. (srov. Scheinpflug) kladou do Týnce probošství; bylo zde snad sídlo mnichů-hospodářů, kteří zálabské klášterství spravovali.

Kbely.

1352 Kbel, 36 gr.

Stavba předgothická.

Podací 2 držitelů dvou zdejších dvorů, dolejšího, jež drželi vladykové zdejší (r. 1380 již Oldřich z Velimě) a hořejšího (Kbílku).

1354 Dobeš a Pardus z Kbela, — Albert a Vojtěch z Kbela = Ondřej (ze St. Kolína) ss. Dobšem;

1368 a 1373 Ondřej, plebán ve Kbele a děkan Kolín.²⁾

1380 Zdeněk, Ctibor a Jan z Kbele, — Oldřich z Velimě (r. 1388 psán z Břístí) = Jan (kanovník Karlštejnský) po † Ondřeji.

Tento Jan byl officialem a později generálním vikářem. Byl zde plebánem ještě r. 1410, neresidoval však; viz dole.

1413 („u Lošan němec.“) Janek z Kbela, — Jan z Břístí, — Marketa, sestra Janka z Kbela = Jan (ze Zibohlav) ss. Duchkem;

† 1368 patroni Pardus a Zdeněk, klienti ze Kbela, vykázali kostelu místo desátku ze dvora 4 kopy rolí s dodatkem, že budou ještě povinni platit obyčejného desátku po dvou měřících pšenice, žita, ječmene a ovsa.³⁾

† 1388 Janek ze Sendražic, poručník sirotků † Oldřicha z Břístí, dědiců dolejšího dvora, v rozepři s plebánem Janem; plebán tvrdil, že dříve z tohoto dvoru odváděny

¹⁾ Soud. Ak. II. 390.

²⁾ Lib. Er. II. 228; Soud. Ak. IV. 52.

³⁾ Lib. Er. I. 51.

bývaly plné desátky každého zrna. Rozhodčí plebán ze Zibohlav přibral si za spolurozhodčího Markvarta, klienta z Jezeřan, kteří rozhodli, aby kostelu ročně odváděno bylo: 1 kopa úroku, 8 měr zrna, o velikonocích beránek a 2 kopy vajec, o letnicích 1 sýrec a aby postoupen byl kostelu 1 člověk, jenž platí 70 gr. úroku.¹⁾

† 1398 pře o desátky z Chotouchova; obyvatelé příslušeli ke kostelu v Kbeli, — poddanými však byli kláštera Sázavského; rozhodnuto ve prospěch kostela.²⁾

Vikář.

R. 1396 Katruše, dcera Alberta z Jelčan, dotuje druhého vikáře úrokem 8 kop, koupených v Hořejší Chvatlině.³⁾

1410 pronajal plebán Jan, gener. vikář, obroči za 20 kop roč. a vyhradil si, kdyby do Kbela přijel dvakrát nebo třikrát ročně o 3 nebo 4 koních, má ho nájemce po několik dní vydržovati. Kdyby přijel častěji, má plebánu zaplatiti. Nájemce musí býti „sám druhý“ kněz.⁴⁾

Nebovidy.

1352 Nebovid, 36 gr.

Stopy stavby román.; polokruhová absida; mohutné zdivo, úzká románská okénka, nyní vylámána.⁵⁾

Panství i podací rozděleno, část měli domácí vladykové, část horníci.⁶⁾

1367 plebán Klaric; (Rejstř. Desát. 59)

1372 poručník sirotků † Kunaty z Nebovid. Kateřina, vdova po † Mikoláši, horníku = Mladota, po † Klarici;

1376 poručník sirotků Kunatových z Nebovid = Dobeš (z Chlumce) ss. Mladotou;

1381 pře mezi presentovanými; potvrzen Mikoláš;⁷⁾

1386 Vincenc Rožmitálský, horník = Mikoláš (od sv. Linhartu v Praze) ss. Mikolášem;

¹⁾ Lib. Er. XII. B. 14.

²⁾ Soud. Akt. III. 311.

³⁾ Lib. Er. IV. 447.

⁴⁾ Tamt. VIII. L. 7.

⁵⁾ Lehner, I. 269.

⁶⁾ Vávra ve Sborníku histor. III. 100, se domýšlí, že vladykám patřila tvrz a dvůr, a horníkům ves.

⁷⁾ Soud. Ak. II. 126.

1391 Ursula, vdova po † Vincenci Rožmitálském = Mikoláš, po † Mikoláši.

1407 po † plebánu Mikuláši, presentovaly 3 hlasy;

a) Petr z Nebovid a Mařík z Radovesic;

b) Jan ze Struhařova, sídlící v „Lizov“;

c) Václav Disecký, horník = Mikoláš, jenž byl potvrzen.

Podle této zprávy bylo vladectví rozdvojeno.

1413 plebán Mikoláš; viz Pečky.

(Na dvojpanství ukazuje ještě zápis z r. 1491 „Jindřich Buzek vzal tvrz „Okrúhlú“ a polovici dědin, Bohuslav vzal pustou tvrz, polovici dědin a luk.¹⁾)

Pečky.

1352 Peczka, 12 gr., 1385 Petka, jinak Peczka.

Panství i podací rozpolštěno; část měli držitelé vsi a část horníci, majitelé dvora; viz podávání r. 1404.

1367 plebán Mikoláš (Rejstř. Desát. 59);

1370 Martin Haunbach, horník, — Mareš a Pešek z Bohuněvic = Hartung, po † Mikoláši;

1375 Maršík z Bohuněvic; — Václav Volek, horník = František (ze Slivence) ss. Hartungem;

1379 tiliž = Beneš (z Počapel) ss. Františkem;

1381 plebán Beneš (Soud. Ak. II. 77);

1387 plebán Mikoláš (tamt. II. 413);

1390 Maršík z Bohuněvic; — Václav Volek, horník = Jan (z Nové Vsi) ss. Mikolášem;

1391 Maršík z Bohuněvic; — Anna, vdova po † Václavu „Ochs“ horníku = Matěj (oltářník v Praze) ss. Janem;

1404 Franěk Rožmitálský, horník, majitel dvoru v Pečkách; — Petr z Bohuňovic = Petr (oltářník v Praze) ss. Matějem;

1407 Anežka, vdova po † Petru Hecht, horníku; — Petr z Bohuněvic = Václav (ze St. Buků) ss. Janem;

1413 pře o lesy mezi plebánem Václavem a horníkem Janem Kaufmanem; rozhodčí: Mikoláš, plebán v Suchdole, Matěj, plebán z Nebovid, Jan, plebán z Bojman; vrchní

¹⁾ Archiv Č. XIX., 259.

rozhodčí: Augustin, plebán Vyššího kostela (sv. Jakuba) v Hoře, a Leonard, plebán v Pněvicích; rozhodli, že plebán smí v zádušním lese káceti pro svoji potřebu, ale nesmí dříví prodávat.¹⁾

Zibohlavy.

1352 Zybohlav, 18 gr.

Podací arcibiskupovo ve villikaci Českobrodské.

1358 arcibiskup = Velislav (od sv. Štěpána v Praze) ss. Bozděchem;

1365 arcibiskup = Pavel (z Robous) ss. Velislavem;

1378 „ „ = Šimon (z Osonic) ss. Pavlem;

1381 plebán Ludvík (Lib. Er. II. 190);

1386 arcibiskup = Jan (z Křesína) ss. Haškem;

1412 „ „ = Duchek (ze Kbel) ss. Janem;

Lošany.

1352 Lossan 12 gr.; 1369—1399 Lessan.

Panství a podací držitelů zdejšího zboží, horníků.

1355 Vavřinec Pincerna, horník = Jan, po † Rudgeru; nastupují poručníci:

1363 Henslin, horník = Václav, po † Janu;

1365 „ „ = Petr (z Libyše) ss. Václavem;

1379 Jan Bylan, kanovník Bolesl.; — Bohunek z Lošan (Malých?) = Christofor (z Hodkova) ss. Petrem;

(1391 po smrti Ondřeje, syna † Vavřince, horníka — viz r. 1355 — pozůstalost jeho: dvůr popl. v Lošanech němec., s 20 kopami úroku a se vši zvlí, proti nápadu král. komory hájí Mikoláš, služebník Frydušův, jménem Tyčaphetra, horníka.²⁾ Podle následujícího podávání Tyč zvíťazil.)

1391 Tyč-pheter, horník = Blažej, po resig. Petra;

1394 Anna, vdova po † Tyč-phetrovi = Řehoř, po resig. Blažeje;

1394 „ „ „ = Jakeš, po resig. Řehoře;

¹⁾ Lib. Er. XIII. V. 3.

²⁾ DD. XIII. f. 207.

1394 Anna, vdova po † Tyč-phetrovi = Blažej, po resig. Jana. (?)

Nastoupila jiná hornická rodina:

1414 Haiman, horník = Jiří, po † Janu;

1416 Haiman Alder, horník = Simon, po res. Řehoře;

1419 Haiman Alder, horník = ? po res. Šimona.

Veletov.

1352 Veletau, 6 gr., 1384 Veletaw.

R. 1306 biskup Jan potvrzuje Jindřicha za plebána kaple na „Veletově“ na žádost opata Sedlec. a Jindřicha a Miloty z Choltic; hlavním podacím jest však opat, jenž dědinu na Veletově s podacím kaple od Miloty z Choltic nedávno koupil.¹⁾ R. 1309 Milota z Choltic doznává, že prodal klášteru Sedlec. „Veletov“ a Pfaffendorf (? Lžovice ?).²⁾

Panství i podací kláštera Sedlec.

1367 plebán Michael (Rejstř. Desát. 59.);

1369 opat Sedlec. = Ondřej, po † Michaeli;

1384 plebán Jan (Rejstř. Desát. 51.);

1396 opat = Bedřich (z Přibyslavic) ss. Václavem;

1410 opat = Mikoláš, po odchodu do Kladrub Jana.

Býchory.

1352 Bychor, 6 gr.

Panství i podací držitelů zdejšího vladectví, později rozděleného.

(1356—1360 Anna z Býchor postoupila své věno v Býchorách a Bělušicích synům Heřmanu, Ješku a Albertu³⁾).

1359 Vilém ze Skuhrova; — Jan a bratři z Býchor = Enoch, po † Hašku;

1369 Heřman, Jan a Mikoláš z Býchor = Jan po res. Enocha;

1370 Heřman, Jan a Mikoláš z Býchor = Markvart (ze Studence) ss. Janem;

1374 Petr z Javorníka; Hereš a ostatní z Býchor = Bušek, po † Markvartu;

1387 plebán Bušek (Soud. Ak. II. 415).

¹⁾ Regesta II. 912.

²⁾ Tamf. II. 756.

³⁾ Pozůst. D. Z. I. 421. V Bělušicích měl něco vladyka z Korců; viz Žehuň; a klášter Sedlec, — viz tam.

Ratboř.

1352 Ratborz, 6 gr., 1399 Ratiborz.

Panství i podací majitelů zdejšího vladectví, horníků.

1362 Mikoláš Velkuš, horník = Jakub, po sesazení Pavla;

1367 plebán Mikoláš; (Rejstř. Des. 59)

1380 plebán Petr; Václav z Pašiněvsi za něho slíbil, že pokud bude držeti kostel, bude mít vikáře, který by uměl česky.¹⁾

1386 Mikuláš Velkuš, horník = Mikuláš (ze Star. Trutnova) ss. Mikulášem;

1389 „ „ „ = Václav (oltářník v Praze) ss. Mikulášem;

(1393 po smrti Mikoláše Vanderbenta, horníka, hájil proti nápadu král. komory dědictví po něm pozůstalé „Ratboř s tvrzí a podacím kostelním, s rolemi a vsí celou“ Václav, služebník Martina, horníka.²⁾ Podle následujícího podání vyhrál.)

1392 Martin, horník = Kříž (oltářník v Praze) ss. Václavem;

1394 „ „ = Milek, po res. Kříže;

1403 Martin Oderin, horník = Mikoláš, po † Milku;

1403 „ „ = Mikoláš, po res. Mikoláše.

Nastoupil jiný hornický rod.

1417 Jakub Wohlgemut, horník = Jan (oltářník v Praze) ss. Mikulášem;

1423 „ „ = Jan, po † Janu (obsazení pouze právní).

Předhradí.

1352 Prziehrad, 12 gr., 1367 Przedhrad, 1384 Przedhradie.

Podhradí hradu Oldříše, kde údělný kníže Oldřich 996—999 kostel sv. Jana vystavěl; za časů Dalimilových, na počátku 14. století byl již pustý.³⁾

¹⁾ Soud. Ak. II. 69.

²⁾ DD. XIII. f. 209.

³⁾ Dalimil. Pram. D. Č. III. 73. na Oldříši „Oldřich kostel sv. Jana Křt. vstavil;“ — „Kdožkoli na Oldříši býval, tam jest kostel sv. Jana, ale pustý vídal.

Panství i podací pánů na zdejší tvrzi; před r. 1395 panoval zde Hereš ze Zaječic, viz oltář.

1367 plebán Jan (Rejstř. Desát. 59);

1371 " Jan odešel do Kněžic;

1395 " Beneda (Lib. Er. IV. 419);

1400 Aleš ze Zaječic, sídlící v Předhradí, bratr a dědic Heršův = Bartoloměj, po † Bohunkovi;

1401 týž = Marek, kaplan v Předhradí, odchodem do Pněva Bartoloměje;

1406 Kuneš z Olbramovic (právo jeho neznámo¹⁾ svým a sirotka (Alšíka, syna Alšova) jménem = Sigmund, po odchodu do Staré Marka;

1411—1412 plebán Prokop, ? viz dole;

1413 Kuneš z Olbramovic, — Alšík, syn Alše z Předhradí = Jan (z Radotína) ss. Sigmundem.

Kolem r. 1415 po smrti Alše (Alšíka) ze Zaječic dává král Kunšovi z Olbramovic jeho zboží, — lenní, viz pod čarou — Předhradí s podacím kostel. — část řeky Labe, též Osík (Oseček) ves celou.²⁾

1414 Kuneš z Olbramovic = Mikoláš (z Oskobruhu) ss. Janem;

1416 " " = Vavřinec, po † ?

Vikář.

1404 věnuje Pavel z Jenštejna kostelu, kde dříve bývalo 5 vikářů, louku „pod berkem“ (borkem) s vrbinami u Cerhnic,³⁾ aby plebán držel vikáře.⁴⁾

Nadaný oltář.

1395 Hereš ze Zaječic, sídlící u Předhradí, a bratr jeho Aleš, sídlem v Pněvě, založili oltář Panny Marie a sv. Kateřiny; věno: 6¹/₂ kopy ze vsi Vesce a Nabočan;⁵⁾ roku 1411 bylo 5 kop tohoto úroku převedeno na ves Netřebice,

¹⁾ Bylo zde dvojí zboží, svobodné a lenní; ono svobodné připadlo po † Alšovi ku komoře král. a výprosou ho bezpochyby nabyl Kuneš z Olbramovic, kdežto lenní zůstalo Alšíkovi. Po smrti Kunšově 1419 mělo připadnouti králi: tvrz v Předhradí s příslušenstvím a celé zboží jeho svobodné; ale o zboží lenní: tvrz v Předhradí s příslušenstvím hlásily se Anna a Běta, dcery † Alšovy, že jsou neodbyté a poslední dědici po otci. (DD. XV. f. 329.) Byly zde tedy 2 tvrze; po † Alšíkovi opanoval obě Kuneš.

²⁾ Archiv Č. XV. 175.

³⁾ 1408 zmínka o Pavlu z Cerhnic. Pozůst. D. Z. II. 48.

⁴⁾ Lib. Er. V. 597.

⁵⁾ Tamt. IV. 419.

již Kuneš z Olbramovic (na Předhradí) od Jana Švába z Havraně, jinak z Jikve, koupil, Vesce vysadiv lidem pod plat; znalci plebáni: Prokop v Předhradí a Theodorik v Pněvě.¹⁾

† 1412 Příbyk z Popovic věnuje kostelu 1/2 lánů pod lesem Bočkovým blíže Poděbrad; plebán Prokop;²⁾

† 1399 Eva z Popovic věnuje oltáři Panny Marie nějaký úrok.³⁾

Špitál.

1399 Beneda, druhdy plebán v Předhradí, nyní u sv. Vojtěcha v Praze, věnuje dům se zahradou na vydržování 4 chudých.⁴⁾

1415 Vincenc z Kolína z odkazu Beneše, sakristána Vyšehrad., zjednal 2 k. úroku ze vsi Odic.⁵⁾

Chotějovice.

1352 Chotienicz, 12 gr., 1405 Chotynicz.

Panství i podací majitelů zdejšího vladectví;

1357 (u Žehuně) Mikuláš z Chotějovic; Jan Baretka „z Hozhar“ (?) = Theodor (ze Žlutic) ss. Janem;

1367 plebán Hašek; (Rejstř. Desát. 59)

1368 Beneš z Chousníka, (tohoto času drželi Chousničtí též sousední Žehuň) = Mauric, po † Hodku (? snad Hašku);

1378 pleb. Hašek; (Soud. Ak. I. 323)

1378 Havel z Kněžic, plebán kostela v „Chotěnicích“, kaplan a spolustolovník Karla IV., obdržel papež. provisi ku kanonikátu Praž.⁶⁾

1386 plebán Pešík; (tamt. II. 198)

1395 (u Sán) Mikoláš z Veltrub = profess Zderaz Mikoláš, po † Pešíku;

1398 Mikeš z Chotěvic = Jan, po † Mikoláši;

1414 Dobrman ze Skochovic = Prokop, po † Janu;

1415 Dobrman z Vlkova = Petr, odchodem do Robaus Prokopa;

1415 Dobrman Vavák z Vlkova, sídlící ve Skochovicích = Bartošek, po † Petru.

¹⁾ Lib. Er. IV. 419 a IX. K. 11.

²⁾ Tamt. VIII. P. 4.

³⁾ Tamt. XII. K. 20.

⁴⁾ Tamt. XII. J. 1.

⁵⁾ Tamt. X. H. 1.

⁶⁾ Monum. Vatic. V. 23.

† Kolem r. 1400 obdržel plebán Jan od Jana, klienta z Báně, 5 kop za 1/2 kopy úroku; Jan, klient z Maslic, těchto 5 kop převzal a zavázal se, že za to bude platiti 1/2 kopy úroku z popluzí v Maslicích, jež drží od Mikše ze Sedliška.¹⁾

Jednání o vydržování vikáře.

R. 1397, když vznikla pře o vydržování vikáře, rozhodli rozhodčí, totiž plebáni ze Žehuně a z Končic, že Jan z Korce je povinen odváděti ze 2 popluzí plné a celé desátky, a plebán že je povinen držeti vikáře; patron Mikeš nesouhlasil.²⁾

Jezeřany.

1352 Jezerzan, 9 gr.

Dokud lze sledovati, bylo podací spojeno se 2 dvory v Jezeřanech a s jedním ve Veltrubech.

1367 plebán Beneš; (Rejstř. Des. 59)

1380 plebán Václav Abakuk; (Soud. Ak. II. 185)

1383 Markvart a Sezema (r. 1398 psáni z Jezeřan, držitelé jednoho dvora v Jezeřanech); — Jan Jezero z Jezeřan (majitel druhého dvora v Jezeřanech); Jan z Veltrub = Beneš (ze Zdebuzevsi) ss. Václavem;

1398 Markvart a Sezema z Jezeřan; — Jan Jezero z Jezeřan; — Václav a Mikoláš ze Sendražic, místo Veltrubského = Jan, po † (?)

1414 Jan z Bohuňovic (po Janu Jezerovi), — Michael Markvartův z Jezeřan (po Markvartu), — Jan a ostatní ze Sendražic (díl Veltrubský), — Mikoláš, probošt Doksanský (snad z rodu, jemuž patřil díl Veltrubský) = více presentovaných, potvrzen byl Jan;

1415 Jan z Jezeřan, před tím psán z Bohuněvic; — Michael Jan ze Sendražic = Ondřej (z Kopidlna) ss. Janem;

1418 N. z Bohuněvic, sídlící v Jezeřanech; — Michael a Jan z Veltrub — nahoře psán ze Sendražic = Václav (z Březiny) ss. Ondřejem.

¹⁾ Lib. Er. V. 541.

²⁾ Tamf. XII. K. 2.

Starý Kolín.

1352 Colonia Antiqua, 36 gr.

O poměru Starého Kolína k Novému, nynějšímu městu, jsou různé náhledy; zajisté však jest jedině správný náhled, že král Otokar II. počal zde zakládati král. město purkrechtní a jež také osadil německými osadníky z krajiny kolínské nad Rýnem; ale z nějaké příčiny přestěhoval je tam, kde nyní jest Kolín město; buď že původní Kolín nebyl způsobilý k opevnění, nebo že níže položená část města byla zaplavována Labem. Důkazů pro tento náhled jest několik: němečtí osadníci pojmenovali svůj nový domov podle Kolína nad Rýnem, potoku Vrchlici přezdělí „Kleiner“ t. j. podle jeho poměru k Labi; rychtářem byl zde rychtář městský; měšťané kolínští měli zde dvorce, podrželi si je totiž, i když se přestěhovali; lidé zdejší, mimo plebánovy, platili k obci městské „losungy“ a jiné dávky, plebán Starokolínský měl sedmý týden ze cla ve dvou městských branách, zajisté proto, že toto clo měl již v branách Starokolínských.

Panství i podací královo.

1295 Jindřich, plebán kostela sv. Ondřeje ve Starém Kolíně; rozhodnuto, že ke kostelu zdejšímu má ročně vycházeť z věnování někdy Jindřicha, rychtáře Kolínského, 4 1/2 kamene loje z jednoho masného krámu, jak tomu bylo od starodávna.¹⁾

1354 ? = Dobeš (z Kbel) ss. Ondřejem;

1371 král = Pavel, po res. Dobeše;

1374 „ = Matěj, po res. Pavla;

1385 „ = Pavel (z Poličky, Litomyš. d.) ss. Matějem;

1395 „ = Martin, po † Pavlu;

1407 „ = Petr (z Kostelce n. Orl.) ss. Martinem;

1407 „ = Zikmund, po † Petru;

1407 „ = Řehoř (z Kostelce u Orlika) ss. Zikmundem;

1414 „ = Václav, po odchodu do Čáslavě Řehoře Hudery.

R. 1412 byly narovnány mnohé spory mezi Staro-Kolínským plebánem Řehořem Huderou a obcí města Kolína, již zastupoval Jan, druhdy rektor škol v Kolíně, totiž:

¹⁾ Regesta II. 721.

1. Starokolínští lidé, kteří drží a vzdělávají role a zahrady kostelní, budou platit plebánu úrok a příspěvek ku král. berni, mají však býti prosti „losungů“ (jakýsi druh obecních přirážek) a jiných povinností k obci městské.

2. Lidé poplatní plebánu, ale příslušní k městu, mají úrok platiti plebánu (místo pánovi, zde králi, poněvadž majitel panství, král, úrok tento ku kostelu věnoval), ale „losungy“ budou platiti k obci městské.

3. Lidé plebánovi mají právo s ostatními užívatí obecních pastvin a jakéhosi lesa a řeky; z lesa obecního má bráti plebán podíl, jako ostatní usedlíci; též přísluší plebánu díl z pokuty, jež rychtář městský uloží.

4. Ze všech dvorců, i z těch, které drží měšťané kolínští, bude odváděn desátek; vyňat jest dvorec, jež nyní drží „Pergerknecht“, protože konšelé městští jej 13 kopami vykoupili.

5. Veškeré pozemky kostelní zůstanou v starých mezích mimo luka, lesy a pastviny „v někdejší“ vsi Čakovicích; tyto zádušní grunty v Čakovicích patří obci městské, jelikož obec právo plebánovo zde za 39 kop vykoupila, jmenovitě les velký a jiný les na druhé straně rybníka, jichž obec městská od dávna užívala; ale jakési lesíky u rybníka velkého v Čakovicích a kus louky u nich blízko břehů Labe patří kostelu, vše ostatní městské obci.

6. Plebán bude míti desátý týden cla ve dvou městských branách, mostecké a špitální, a 4¹/₂ kamene loje z jednoho masného krámu v městě.¹⁾

Rasochy.

1352 Rossochy, 4 gr., 1384 crematus (pohořelý).

Panství i podací držitelů Hradiště—Žizelic, ale při postupování panství r. 1299 se o této vsi zmínka neděje, viz Žizelice; byla k němu tedy připojena později.

1354 (u Žizelic) Petr a Jošt z Rožmberka — Jan, po res. Martina;

1355 Petr a Jošt z Rožmberka = Petr (z Turkovic) ss. Janem;

1363 „ „ „ = Verner po res. Petra;

¹⁾ Lib. Er. XIII. T 17, T 20.

1364 Petr a Jošt z Rožmberka = Miloslav, (ze Strahšic) ss. Vernerem;

1374 Oldřich z Rožmberka = Velislav, po res. Miloslava;

1376 plebán Velek; (Soud. Ak. I. 155)

1402 plebán Matěj; (tamt. IV. 108)

1406 Oldřich z Rožmberka = Mikoláš, po odchodu Matěje.

Ovčáry.

1352 Ovczar, 15 gr.

Panství i podací kláštera Strahovského. (Podle Emlerových „Deset urbářů“, str. 239, měl zde klášter r. 1410: Ovčáry s 25 lány, v Sendražicích ³/₄ lánů k Ovčárům, Břežany, 25 lánů poplatných, Velká Lhoťa 23 lánů bez ¹/₄ poplatných a 4¹/₄ lány pusté; mimo dvůr poplužní, jenž však již před r. 1410 byl právem zákupním prodán 3 lidem: Menší Lhoťa 7 lánů a dvůr poplužní; r. 1410 držel jej Vítek z Turovic na čas života; ten zde udělal rybník a zatopil jím 3 lány poplatní.)

1357 opat Strahovský = Jan, po res. Jana;

1373 „ „ = Jan, profess Strahovský, (ze Svéraze) ss. prof. Janem;

1374 „ „ = Jan (ze Svéraze) ss. Janem;

1380 „ „ = prof. Matěj; (Soud. Ak. II. 69)

1386 „ „ = prof. Jan, předchůdce prof. Matěje stal se proboštem v Božím domě, v diec. Vratislavské (Soud. Ak. II. 363).

Konářovice.

1352 Konarzovicz, 6 gr.

R. 1344 prodal Jan z Hrádku na dotaci kaple na Bezdězi úrok z ¹/₃ vsi: Konářovice, Súšky, Lhoťa, Vrkolec („Vyrkolesch“).¹⁾ Panství na těchto vsích bylo tedy již rozděleno a s ním též podací; jeden podílník měl ¹/₃, druhý ²/₃.

1358 Jan z Hrádku, onen z r. 1344, — Bartoš Puklice z Domašina, vedle psán z Konářovic = Ryvin, po † Janu;

¹⁾ Regesta IV. 591.

1361 Jan z Hradiska, — Bartoš z Konárovic = Jan,
po odchodu do Chotýšan Ryvina.

Na obou dílech nastoupili jiní:

1380 Václav z Konárovic, — Kašpar z Vrkolce =
Jan, po † Janu.

Nastoupil Gruber, horník.

(1384 již Gruber, viz dole; 1390 prodal Gruber 10 kop
úroku v Konárovicích;¹⁾ od Grubra koupil zboží Konář,
probošt Vítek z Černčic, a od něho koupil je Vítek z Tu-
rovic, totiž: v Konárovicích tvrz, dvůr popluž., dvory kmečí,
a ve Vrkolci, což tam má.²⁾ Panství tedy nebylo sceleno,
ale podací hlas objevuje se jenom jeden.)

1400 Vítek z Černčic, probošt u sv. Jiljí = Jan, po
† Hanuši;

1402 Vítek z Turovic = Jan, po res. Jana;

1407 „ „ = Václav, po resign. Jana;

1419 „ z Konářovic = Václav, po ?

(1390, 1398 plebán N. v Konárovicích — byl tam
1380—1400 Hanuš, děkan kolínský.³⁾)

† 1384 Bernard z Havraní, sídlem v Sedlišti, věnuje
kostelu 24 gr. ze své vsi Sedlišť.⁴⁾

† 1396 narovnan spor mezi plebánem Hanušem a Ber-
nardem, sídlícím v Konárovicích; ze dvora v Konárovicích
měly vycházeti drobné desátky z hrachu, prosa, řepy, zeleniny,
chmele a mimo to každé desáté mládě z domácího zvířectva
ze dvora, jež Gruber drží; znalci: Bušek, plebán z Býchor,
a Jan, plebán z Týnce, rozhodli, aby drobné desátky i ony
ze zvířectva přestaly, a místo nich aby dán byl kostelu 1 lán
a 80 gr. úroku; obyčejné desátky měly však z onoho dvora
nadále vycházeti.⁵⁾

Pněv.

1352 Pnyev, 18 gr., 1405 Pnyov.

Panství i podací držitelů domácího vladectví.

¹⁾ Archiv Č. II. 197.

²⁾ Pozůstatky D. Z. I. 601.

³⁾ Lib. Conf. V. 25; — Soud. Ak. III. 389.

⁴⁾ Lib. Er. XII. C. 5.

⁵⁾ Tamt. XII. J. 1.

Kol r. 1343 (když byl Arnošt ještě biskupem) — Jakub,
řeč. Provod = Petr (ze Slivna) ss. Rynoldem.

1352 plebán Petr žaluje Petra Rožmitálského, horníka,
„pána vsi“, že mu zadržuje ze dvora v Pněvě: plné a celé
desátky veškerého zrna v kopách, tedy na poli, — desáté
mládě z domácího zvířectva a jiných užitků, plné a celé
desátky z jeho mlýna pod Pněvem; desátky tyto byly kostelu
přisouzeny.¹⁾

1363 Heřman z Pněva (rodina tato držela také Před-
hradí) = Jan, po † Petru;

1373 plebán Jan; (Soud. Ak. I. 32)

1392 plebán Bušek; (tamt. II. 6)

1401 Aleš ze Zaječic, sídlící v Předhradí (nastoupil tam
po † bratru Heršovi) = Bartoloměj, po
† Buškovi.

Po r. 1408 nastoupil na části jiný rod.

1410 Kuneš z Olbramovic, poručník sirotků † Alše ze
Zaječic, — Diviš z Dobřeně, poručník sirotků
† Prokopa z Dobřeně = Theodorik (oltářník
v Praze) ss. Bartolomějem;

1415 Kuneš z Olbramovic (v tom čase zemřel Alšik,
a Kuneš se stal majitelem — viz Předhradí), —
Jan z Břístě, poručník sirotků † Prokopa z Do-
břeně = Mikoláš (z Konojed) ss. Theodorikem;

1418 Kuneš z Olbramovic, pán na Předhradí, — Jan
z Dobřeně = Jan (ze Záboří) ss. Mikolášem.

† 1408 spor mezi plebánem kostela sv. Petra Bartolo-
mějem z jedné a Kunšem z Olbramovic, poručníkem sirotků
† Alše z Pněva, a Divišem z Dobřeně, poručníkem sirotků
† Prokopa z Dobřeně, jinak z Pněva, z druhé strany o de-
sátky ze 2 dvorů popluž. v Pněvě, z nichž jeden přísluší
sirotkům Alšovým, druhý sirotkům Prokopovým; rozhodnuto:
z dvora sirotků Alšových bude se ročně platiti 100 gr. místo
drobného desátku konopí, hrachu a prosa; a z dvora sirotků
Dobřenských, jenž obnáší $\frac{1}{3}$ zboží Pněvského, ročně 50 gr.;
— obyčejné desátky „většího zrna“ pšenice, žita, ječmene a
ovsa zůstanou nezměněny.²⁾

¹⁾ Lib. Conf. I. 172.

²⁾ Soud. Ak. VI. 315.

Záboří.

1352 Zaborz, 12 gr.

1338 držel klášter Sedlecký již 37 roků zboží v Kojicích, Záboří a Vinařicích (viz klášter Sedlecký).

Panství i podací kláštera Sedleckého.

Vzácná památka slohu román., kostel již stál, když na počátku 14. stol. Sedlečtí Záboří nabyli.

1354 opat Sedlec. = Blažej (z Měchovic) ss. Mikolášem;

1361 " " = Bavor (ze Skuhrova) ss. Janem;

1367 plebán Bavor; (Rejstř. Desát. 59)

1414 opat Sedlec. = Jan, po † Janu;

1415 " " = Jan (oltářník v Čáslavi) ss. Pavlem;

1418 " " = Mikoláš (z Pněva) ss. Janem;

1434 " " = Mikoláš, po † Mikoláši, podání

toto bylo pouze formální.

Velim.

1352 Velyna sive Velynie, 15 gr.; 1367 Velyn sive Velina; 1383 Velym.

1345 byla „Velen“ příslušenstvím Poděbradským — viz Dobřichov.

Panství i podací pp. na Poděbradech.

1354 Boček z Kunštátu = Ondřej, po odchodu Budislava.

Kol r. 1358 koupil klášter Zbraslavský od Bočka z Kunštátu ves „Velyn“ k hradu Poděbradskému příslušnou; jelikož ale panství Poděbradské jest korunním lénem, propouští Karel IV. Velim z povinnosti lenní.¹⁾

1367 plebán Ondřej; (Rejstř. Desát. 59)

1390 plebán Jan;²⁾

1401 plebán Jan; (DD. XV. f. 265)

1396 měl býti kostel inkorporován ke klášteru Zbraslavskému,³⁾ ale nedošlo na to.1402 Blažek, plebán v Černošicích u Zbraslavě, stal se plebánem ve Velimi.⁴⁾¹⁾ Tadra, Listář Zbraslav. 104.²⁾ 1390 Ješek ze Solopysk dluhuje Janu, plebánu ve Velimi, a jiným. DD. XV. f. 265.³⁾ Krofta, Monum. Vatic. V. 547.⁴⁾ Lib. Conf. VIII. 66.

1424 opat Zbraslavský = Jan (vikář na Mělniku) po † Blažku.

Byla zde tvrz a dvůr; r. 1416 opat Zbraslavský stvrzuje, že poddaný člověk z Velimě Jakeš prodává synu Hanušovi svou dědinu. Dáno na mostě tvrže Velimské; svědkové: Bohuněk z Břístí, Hanuš, nájemce dvora klášterního (nyní Baiervek), Ondřej, rychtář z Velimě, a 6 konšelů.¹⁾V okolí Velimě měl Zbraslavský klášter též vsi: Kly (Siegfeld) a Bělina. (R. 1358 Karel IV. stanoví, že několik horníků má míti v těchto vsích 5 lánů svobodných, bez úroku s krčmou, pekařem, řezníkem, mlynářem a rychtou; z ostatních lánů, mimo oněch 5 budou opatu platit 2 hřivny úroku. Obyvatelé budou užívatí práv města Kolína.²⁾

Zálabí u Kolína.

1352 Miechovicz, 9 gr.; 1367 Miechovicz circa Coloniám; 1399 Mnichovicz.

Podací kláštera Sedleckého, panství na Měchovicích a Brankovicích, bylo sporné mezi klášterem Sedleckým a obcí Kolínskou, narovnání viz dole.

1354 opat Sedlecký = Mikoláš (ze Záboří) ss. Blažejem;

1356 " " = Jeronym (z Církvíce) ss. Mikolášem;

1367 plebán Jaklín; (Rejstř. Desát. 59)

1375 opat Sedlecký = Petr (z Vicemilic) ss. Janem;

1385 " " = Martin (z Pecky) ss. Petrem.

R. 1406 rovnání o panství; svědkové praví, že od 60 a více roků ves Michovice se všemi právy přísluší k městu, a že od předků nikdy neslychali, že by kdy patřila někomu jinému.

R. 1410 uzavřel rychtář Kolínský smlouvu s opatem Sedleckým, jež zastupoval Konrád, plebán Horský, podle níž obec Kolínská odkoupila za 130 kop všecka práva, jež klášter měl na Měchovicích a Brankovicích, s výhradou, že prodej tento nemá býti na újmu právům, jež klášter má na mlýnech a lomech zdejších na obou březích Labe, a že lidé klášterní ze mlýnů a lomu budou choditi po mostě bez cla.³⁾¹⁾ Schubert, Urkunden-Regesten p. 134.²⁾ Tadra, Listář Zbraslav. 109—112.³⁾ Čelakovský, Privilegia II. 1093.

Sány.

1352 San, 9 gr.

Panství i podací kláštera Hradišského n/Jiz.; v Emle-
rově Urbáři Hradišf. jmenovala se zdejší država klášterní
„Havraňsko“; klášter však zdejší svůj majetek obyčejně
pronajímal. (1414 Straniš z Kopidlna koupil na čas života
od kláštera Hradišského 2 dvory v Srbcích a v Sání-
ních.¹⁾ Mimo to patřilo v okolí ku klášteru: Badry a
Lhota²⁾ a podací kostela na Oskobrhu.)

1358 opat Hradišf. = Zdeněk, po † Juříku;

1361 „ „ = Liček (ze Žehuně) ss. Zdeňkem;

1361 „ „ = Jan, po † Ličku;

1367 plebán Havel; (Rejstř. Desát. 59)

1375 opat Hradišf. = Johlín (z Bykáně) ss. Petrem
Nastoupil zápisní držitel:

1396 Beneš z Chousníka = Jan (z Radiměřic) ss. Janem;

1397 manželka Beneše z Chousníka = Jan (z Osko-
brhu) ss. Janem;

1398 Beneš z Chousníka = Jan (ze Žitovic) ss. Janem;

1403 plebán Ondřej; (Soud. Ak. IV. 201)

1414 Marie, vdova po † Beneši z Chousníka = ? po ?.

Selmice.

1352, 1367 Semnycz, 6 gr.

Selmice věnovány byly klášteru Sedleckému již od za-
kladatele Miroslava kol r. 1143.

Panství i podací kláštera Sedleckého, jenž je však, jak
se zdá, zapisoval.

1359 plebán Konrád odešel do Kladrub;

1365 N... = Petr (z Vavřince) ss. Janem;

1368 opat Sedlecký = Čeněk (z Vícemilic) ss. Petrem;

1386 Jeník ze Selmic (nejisto, byl-li pánem části Selmic,
nebo zápisným držitelem) = Klement, po † Čenku.

Kol r. 1390 bylo rozhodnuto, že Šimonu z Přelouče,
jenž byl presentován od N. (opata?), nepřisluší žádné právo

¹⁾ Rukop. Kapitul. XXV. 23. b; opis Musejní.²⁾ Archiv Čes. II. 444.

na kostel; presentační právo přísluší Jeníkovi ze Selmic,
spojené se vším zbožím, jež tam má.¹⁾

1391 (u Kladrub) Jeník ze Selmic = Jan (z Drchlavy)
ss. Václavem;1394 (u Týnce) Jeník ze Selmic = Martin (ministr
u Všech Svatých v Praze) ss. Janem;

1402 týž = Matěj (ze Žišova) ss. Martinem;

1416 opat Sedlecký = Mikoláš (ze Srubu, Litomyšl.
diec.) ss. ?

(Buď zápis Jeníkův vypršel, nebo opat jeho díl Sel-
mic koupil.)

† 1390; jelikož pozemky kostelní byly často povodní
poškozeny, věnoval Jan Bartoš, řeč. Zabrdovec, kostelu
kus pole.²⁾

Kolesa.

1367 Colessa, 1369 Kolessov, 4¹/₂ gr.

Panství i podací držitelů panství Hradišsko-Žiželického;
již 1299 objevuje se mezi jeho příslušenstvím též ves Ko-
lesa; viz Žiželice.

1357 plebán Bartoloměj; (Rejstř. Desát. 59)

1405 Jindřich z Rožmberka = Bartoloměj, po resig.
Bartoloměje,

Tento resignující Bartoloměj měl nejchudší obročí v de-
kanátě, ale vytrval u něho 38 roků, ač je-li totožný s oním
z r. 1357.

1406 Jindřich z Rožmberka = Matěj (z Rasoch) ss.
Bartolomějem;

1407 „ „ — Jan, po res. Matěje;

1407 „ „ = Křišťan, po res. Jana;

1409 „ „ = Mikoláš, po res. Jana;

1418 Čeněk z Vartenberka, poručník = Martin (z Ostře-
tina, Litomyšl. diec.) ss. Mikolášem.

Kladruby.

1352 Cladrub, 6 gr.

O podací dělili se majitelé zdejšího rozparcelovaného
vladyctví.

¹⁾ Lib. Er. XII. A. 11.²⁾ Tamt. VIII. f. 42.

- 1359 Kuneš z Brlohu, — Kuneš ze „Semicz“ (Seník?)
Jan z Korec, — Albert z Kladrub = Konrad
(ze Semnic-Selmic) po odchodu Martina;
1371 Havel a Jan, bratři z Kladrub (vedle jsou psáni
z Brloha), Dobran z Kladrub = Jan, po †
Kunšovi;
1372 Havel a Jan z Brloha, — Dobran z Kladrub, —
Jan z Korec = N. . . po † resig. Jana;
1410 Jindřich z Kladrub, — Alžběta, vdova po † Janu
z Verdeku = Jan (z Veleťova) po res. Michaela;
1414 Jindřich z Kladrub = Martin, po Janu.

Nová ves.

1352 Nova villa, 18 gr.

R. 1290 koupil Sedlecký opat Heydenrik: Břežany,
Novou ves, „Chravar“ (Klavary), „Radhostic“ (Hradiště?)
od Hynka z Dubé, jemuž to král od Poděbradska postoupil;¹⁾
Poboř zde klášter měl již od zakladatele.

Panství i podací kláštera Sedleckého.

1379 opat Sedlec. = Petr (z Bojman) ss. Janem;

1390 „ „ = Mikoláš (z Peček) ss. Janem;

1406 plebán Mikoláš; (Soud. Ak. V. 24)

1414 opat Sedlec. = Petr (z Velké vsi) ss. Jakubem.

Končice.

1352 Konczicz, 12 gr.

Od neznámé doby měla zde kapitula Boleslavská jednu
kanovnickou prebendu; r. 1352 je zjištěna v Rejstř. Desát. 19.

Podací měla kapitula.

1358 kapitula Boleslav. = Vavřinec, po sesazení Racka;

1427 „ „ = Jan Gentes, po † Pavlu.

(Obsazení formální.)

¹⁾ Regesta II. 655.

Archidiakonát Boleslavský.

R. 1216 Klement, archidiakon „Zyrcinensis“;¹⁾ archidia-
konát se buď původně jmenoval Zerčický, anebo spíše byl
tehdy archidiakon v právním držení kostela Zerčického, neboť
r. 1167 děje se zmínka o Otmaru, archidiakonu Boleslav.²⁾
a r. 1227 jmenuje se onen Klement archidiakonom Bole-
slavským.³⁾

Archidiakonát byl rozdělen na dekanáty: Boleslavský,
Žitavský, Mělnický, Turnovský, Jablonský, Hradištský, Kame-
necký a Havraňský.

¹⁾ Regesta I. 216.

²⁾ Tamt. I. 137; listina tato byla však o mnoho později složena.

³⁾ Tamt. I. 335.

I. Dekanát Boleslavský.

Známi děkani:

1391 a 1407 Mikoláš, děkan Boleslavský, plebán v Kosmonosích, viz tamt.

1408 Petr Zubrník, děkan Boleslavský, plebán v Plasích, viz kostel sv. Jana v Ml. Boleslavi;

1415 N., plebán v Březně, — byl tamt. Jan, — děkan Boleslavský, viz Březno.

Boleslav Mladá.

1352 Juvenis Boleslavia; 1369, 1385 cruciferi, 6 gr.

Farní kostel sv. Jana Křt.

Když r. 1334 Ješek z Michalovic měšťany z Podolce přestěhoval na „Hroby“¹⁾ totiž tam, kde stál původní veřejný hrad, zůstal kostel sv. Jana městským farním kostelem; od neznámé doby spravovali jej sv. Janští Křížovníci.²⁾

1363 zemský komtur = prof. František, po res. prof. Mikoláše;

1367 komtur = Havel, po resig. Františka;

1398 zemský komtur = Václav (od sv. Víta v Boleslavi) ss. Martinem;

1403 „ „ = Martin, po resig. Mikoláše.

Plebáni-professové se často střídali, poslední:

1418 zems. komtur = Zikmund, po res. Jana.

Když r. 1373 spisován byl soupis Johanitů, vyznal František, plebán kostela sv. Jana, že jest plebánem již na 5. rok, že má k ruce 2 bratry kněze a sám že jest třetí, že má příjmů mimo zádušní lán jen 5 kop úroku a desátky, ostatních příjmů, totiž z ořer a j. asi 15 kop; rytíře nekneže nemá žádného.³⁾

¹⁾ Regesta IV. 2.

²⁾ 1291 uděleny byly odpustky kostelu sv. Víta v Boleslavi i všem ostatním konventním kostelům Johanitů bez zmínky o kostele sv. Jana; Regesta II. 1229.

³⁾ Novotný: „Inquisitio domorum hospitalis s. Johannis“, p. 32.

† 1371 Symak, měšťan z Ml. Boleslavě, věnuje dědinu v „Matherovicz“ domu v Boleslavi u kostela sv. Jana, jenž jest farním kostelem města.¹⁾

† 1389 Jan z Pěčic věnuje 2 kopy úroku z Pěčic farnímu kostelu sv. Jana.²⁾

† 1405 plebán Martin koupil 3 kopy úroku na dvoře v Tuchomi od Bohuslava z Tuchomě.³⁾

† 1408 plebán Martin vyměnil zádušní popluží v „Javorníku“ (Jemníku?) se Zvěstem z Odic za jiné v Odicích; komisař: Petr Zubrník, plebán v Plasích, děkan Boleslav.⁴⁾

1437 Zikmund zapsal 4 človely v Subislavicích, kteří služeli k sv. Janu pod Mladým Boleslavem.⁵⁾

Ostatní kostely Boleslavské viz dole u kostela sv. Víta.

Osenice.

1352 Osoynicz, 21 gr.

Podací — rozparcelované — držitelů domácího vladectví.

1357 Slavibor z Vlastibořic, — Petr ze Semčic, — Jan z Pěčic = Mikoláš (z Chrášfan) ss. Mikolášem;

1370 Předslav a Zbyněk z Osonic; Bohunek z Vrchotic = Zbyněk (ze Střezmíře) ss. Mikolášem;

1373 plebán Zbyněk; (Soud. Ak. I. 18)

1377 „ Šimon; (tamt. I. 188)

1378 Beneš Bílý z Dětenic (poručník?) = Pavel (ze Zibohlav) ss. Šimonem;

1381 Beneš z Dětenic a Mutina, poručníci sirotků po † Konrádu z Rokytňan = Václav, po † Pašku;

1391 plebán Jan; viz dole.

(1405 Mikoláš Zavarecký z Prahy zajišťuje věřiteli dluh na Dětenicích, tvrzi, dvoře popluž., dvorech kmec., na Hasíně, Lhotě, „Osepnici“, Prodašicích.⁶⁾)

1424 Vilém z Okoře, seděním na Dětenicích = Pavel, kaplan v Dětenicích, po † Janu;

1434 Jan, řeč. Smečka = Jan (z Psínce) po res. Matěje;

¹⁾ Archiv Johan. v Praze, opis Mus.

²⁾ Tamt.

³⁾ Lib. Er. XIII. V. 690.

⁴⁾ Tamt. IX. A. 3.

⁵⁾ Čelakovský, Registra, p. 113.

⁶⁾ Pozůst. D. Z. II. 18.

† 1391 Jan Hurák z Lopuče má platit ku kostelu v Osonici 1 kopu úroku ze svého zboží v Ličně; místo tohoto úroku postoupil kostelu $\frac{1}{2}$ lánu v Ličně; pleb. Jan.¹⁾

Semčice.

1352 Semczicz, 9 gr.

Panství i podací domácích vladyk.

- 1363 Bohunek a Voyslav ze Semčic = Jakub, po † Havlu;
 1385 Bohunek z Mnišku a bratr jeho Hořard, — Bohunek Hlaváč ze Semčic = Jan, po † Jakubu;
 1395 po † Mikoláši:
 a) Bohunek a bratr jeho Hořard = Mikoláš;
 b) Bohunek Hlaváč = Šimon; byl potvrzen;
 1406 Nechval a Bohunek ze Semčic = Jan (ze Zlíva) ss. Šimonem.

Zerčice.

1352 Zerczicz, 21 gr.

Panství i podací arcibiskupovo; r. 1390 patřily k hospodářství Zerčicko-Běcharskému: Zerčice, „Czyeczewicze“ (Čížovka), Kobylníky, Vesce, Humensko, Bučeves, Běchaře.²⁾

R. 1070 biskup Jaromír posvětil kostel na novém dvoře (curtis), jenž slove „Zerczineves.“³⁾

R. 1130 smluveno bylo spiknutí proti knížeti Soběslavovi v kapli v „Zirczinevsi.“⁴⁾

1380 plebán Jan; (odešel do Hrušovan; Conf. IV. 142)

1396 plebán Martin (z Chabařovic) po ? (Soud. Ak. III. 187);

1403 administrátor arcibiskupství = Adam (z Počedělic) ss. Martinem;

1419 plebán Ondřej; dokončil výklad Apokalypsy.⁵⁾

Byv od Husitů vypuzen, zdržoval se pro strach před Husity a Tábority, „kteří proti duchovním a ostatním věřícím zuřili“, na sousedních pevných hradech, kde pokračoval ve vykládání

¹⁾ Lib. Er. XII. D. 10.

²⁾ Emler, Urbáře, 100.

³⁾ Pram. D. Č. II. 102.

⁴⁾ Tamf. II. 213.

⁵⁾ Truhlář, Katalog Rukop. p. 2011.

písmu sv.; r. 1426 byl na Rohozci („tehdy kaplan na Rohozci“), r. 1431 na Frydštejně, 1433—1436 na Kostí ve „věži červené“.¹⁾

Zmínka o kaplanu a vikářích.

1406 N. řeč. Beran, kaplan, a Petr, vikář; (Soud. Ak. V. 264).

Týnec.

1352 Tynec, 12 gr.

1255 Hostilka, vdova po † Markvartu z Března, postoupila křižovníkům Johaniťům špitál v Boleslavi, kostel sv. Víta tamtéž, kostel v Týnci, jehož podací přísluší domu sv. Víta, též dědinu, již koupila od Soběhrda z Lažan, ves Nepřivec a dědinu v Jemníku.²⁾

1359 zemský převor Johaniťů = Jan (z Lukové u Manětína) ss. Václavem;

1359 „ „ „ = Ludvík (z Hlavice) ss. Janem;

1371 Pavel Kabát, komtur u sv. Víta v Boleslavi = Havel, po resig. Ludvíka;

1404 zemský komtur = Tomáš, po resig. Vícka;

1417 „ „ = Jan, po † Václavu.

Dobrovice.

1352 Dobroviczieves, 12 gr.

O podací dělili se držitelé Dobrovic a Vinařic, tito však jako držitelé části Dobrovic.

(R. 1340 prodal Havel z Vinařic Přechovi ze Žantova ve Vinařicích $\frac{1}{5}$ tvrze a 7 dvorů km., v Dobrovicевsi 5 dvorů km. a dvůr popluž. s polovicí popluží, v Křimíně dvůr popl. s $\frac{1}{2}$ popluží, v Nepřivezевsi dvůr km. ... s podacím; (jinde nebylo, leč v Dobrovicích).³⁾

1370 Bohunek z Vinařic, — Mstidruh z Dobrovicевsi = Martin, po † Theodoriku.

(Po smrti Theodorika presentoval Bohunek z Vinařic Martina; měl 4 hlasy podacího, 3 své a čtvrtý sirotků po

¹⁾ Truhlář, Katalog Rukop. 124, 125.

²⁾ Regesta II. 1222.

³⁾ Pozůstatky D. Z. I. 410.

† bratru Jaroši; Hereš z Dobrovicevsi souhlasil, ale budoucně bude presentovati Mstidruh, neb jeho nástupci.¹⁾

1407 plebán Václav; (Soud. Ak. V. 329)

1409 byl pánem Vinařic Beneš z Vartenberka, viz dole; po něm je držel Ctibor z Libyše.

1414 rytíř Ctibor z Libyše (měl Vinařickou část podacího) = Jan, po † Václavu;

1429 Hynek, Jan a Bohunek z Dobrovicevsi = Valentin, po † Janu; přístup nemožný, obsazení formální.

† 1409 Beneš z Vartenberka, seděním ve Vinařicích, věnuje kostelu rybník řeč. Kuchynka, nad zádušním dvorcem.²⁾

Studenka.

1352 Studenka, 18 gr.

Panství i podací držitelů domácího vladectví.

1370 Havel z Lemberka, řeč. ze Zvířetic (právo Zvířetických potom mizí), — Vícek ze Studenky = Vojslav, po res. Racka;

1390 Hynek Berka z Dubé = Pešík, po † Duchkovi;

1390 " " " pán na Hasištejně a Lipím = Jan, po † Pešíkovi;

1391 " " " = Vavřinec (kaplan v Lipím) ss. Janem;

1395 Jan Lysec, řeč. Ocas ze Zásady (dole psán ze Studenky) = Zdeněk (kaplan v Lipím) ss. Vavřincem;

1398 Jan Lysec ze Studenky = Vít, po Zdeňkovi, jenž byl sesazen;

1402 " " " " = Mikoláš (oltářník u sv. Haštala v Praze) ss. Vítem;

1406 " " " " = Ondřej, po † Mikoláši.

† 1401 plebán Vít Dokoší vysadil pod právo zákupní zádušní pole u Stakorce; znalci: Mikoláš, děkan Boleslavský, plebán v Kosmonosích, a Hereš, plebán v Březně.³⁾

¹⁾ Er. IV. 405.

²⁾ Lib. Er. VIII. G. 6.

³⁾ Tamt. VI. J. 5.

Sýcín.

1352 Syczina, 18 gr.

Panství a podací pánů vsi.

1356 Mutina z Chlumu = Otmar (z Lovčic) ss. Petrem;

1358 paní Fema, vdova po † Beneši z Durenholce = Jan (ze Seče, Litomyšl. diec.) ss. Otmarem;

1386 Petr z Vartenberka na Kostí = Pavel, po res. Jana;

1391 Václav ze Zákup, řeč. z Vartenberka = Křtěn čili Křišťan, po † Pavlu;

1429 Václav ze Sukorad, jinak z Charvatce = Jan (z Brandýsa), po † Janu; obsazení formální.

Rejšice.

1352 Raysicz, 24 gr.

Panství i podací držitelů zdejšího vladectví.

1364 Jakub a Boněk, bratři z Rajšic = Zdeněk, po † Hašku;

1370 Jakub z Rajšic = Svatoslav, po † Zdeňku;

1385 Zdeněk ze Štěpanic = Martin, po res. Svacha;

1391 Arnošt z Rajšic = Mikoláš (z Luštěnic) ss. Martinem;

1417 Petr Horký z Lomnice = Petr (z Krušiny) ss. Mikolášem.

† 1388 Havlík z Újezdce věnuje 1 kopy úroku.¹⁾

† 1393 Anežka a Anna z Újezdce věnují 70 gr. úroku.²⁾

† 1402 Časlav z Charvatce, seděním v Názovicích, věnuje 1/2 kopy úroku z Újezdce.³⁾

† 1404 Jan ze Svojovic, seděním v Újezdci, věnuje 1/2 kopy úroku z Újezdce.⁴⁾ — Jsou zde 2 Újezdce.

† 1405 Jan z Bechlína věnuje 1/2 kopy a 5 1/2 gr. úroku ze vsi „Czetyn“ (Cečno?).⁵⁾

† 1406 Jan ze Vtelna věnuje 1/2 kopy úroku ze vsi „Vtecz“ (?)⁶⁾

¹⁾ Lib. Er. XII. B. 5.

²⁾ Tamt. XII. E. 15.

³⁾ Tamt. V. 566.

⁴⁾ Tamt. V. 616.

⁵⁾ Tamt. V. 625.

⁶⁾ Tamt. V. 688.

† 1408 z odkazu Tomáše z Charvatce koupena 1 kopa úroku v Kosořicích.¹⁾
1408 zmínka o vikáři. (Soud. Ak. VI. 361.)

Michalovice.

1352 Michalovicz, 18 gr.

Panství i podací pánů hradu zdejšího. Zachovaly se zde zbytky slohu rom., jmenovitě uslechtilé rom. okénko.²⁾

1359 Kunka, vdova po † Janu z Michalovic = Mikoláš, po † Mikoláši;
1364 Petr z Michalovic = Mladota, po † Mikoláši;
1424 Jan z Michalovic = Václav, kaplan patronův, po † Janu.

Oltář.

1359 Kunka, vdova po † Janu z Michalovic = oltář sv. Michaela v kostele.

Plasy.

1352 Plaz, 24 gr.

Panství a podací držitelů vsi zdejší.

1396 Václav z Vartenberka na Tolštejně = Petr Zubrník po † Petru;
1408 Petr Zubrník, děkan Bolesl.; (Soud. Ak. VI. 224)
1414 N. = Václav, po odchodu do Slavošova Petra;
1427 Jindřich z Vartenberka, jinak z Valdštejna = Václav (špitální kaplan v Mimoni) po † Vaňku; obsazení formální.

Bakov.

1352 Puchov, 15 gr., 1399 Bakov.

Panství i podací kláštera Hradišského; (r. 1345 opat Předbor postupuje Markvartu ze Zvířetic opravu na klášterních vsích: Bakov, Veselí, Manikovice, Pěřov, Pěřovec, 2 mlýnech v Bakově a pod Veselím „v Roztokách“, louce a rybníce „Přestrašín“ u Bakova.³⁾)

¹⁾ Lib. Er. V. 741.

²⁾ Lehner, II. 44.

³⁾ Regesta IV. 808.

1381 plebán Jan; narovnání: že hradní kaplan na Zvířeticích má plebánu odvádět ofěru.¹⁾

1392 plebán Jan; viz dole.

1401 byla povolena inkorporace ku klášteru Hradišskému,²⁾ ale nedošlo na to,

1414 Jiří, plebán v Bakově, svědek.³⁾

† 1392 Vilém ze Zvířetic svoluje, že z popluží svého, příslušného k hradu, bude ročně dávatí desátku: 10 měr pšenice, 10 měr žita, 10 ovsů, 4 ječmene a 1 hrachu; plebán Jan a nástupci budou povinni vykonávatí výroční zádušní pobožnosti.⁴⁾

Struhy.

1352 Struh, 18 gr.

Podací držitelů zdejšího vladectví.

1362 Vesel a Bonik ze Struh = Matěj, po † Václavu;
1366 " " " " = Petr (vikář z Lysé) ss. Matějem;

1380 Vilém a Ctibor = Jan; (spor, Soud. Ak. II. 41)

1395 pleb. Jan, odešel do Skalice; (Lib. Conf.)

1403 pleb. Jan; (najal obročí, Soud. Ak. IV. 233)

1414 Všebor z Chrásťu, dole psán r. 1398 ze Struh = Petr, po † Janu;

† 1398 z odkazu Adama a Vicka z Bratronic vykazuje Všebor z Chrásťu, jinak ze Struh, kostelu 2 kopy úroku z Bratronic.⁵⁾

Luštěnice.

1352 Luszczenicz, 18 gr., 1399 Lustynicz.

Panství i podací domácích pánů.

1373 plebán Bušek vzdal se pro stáří kostela; (Soud. Ak. I. 56)

1387 pán na Luštěnicích Mikoláš z Potštejna; viz dole.

1391 Vilém ze Zvířetic = Martin (z Rajšic) ss. Mikolášem;

¹⁾ Soud. Ak. II. 97.

²⁾ Krofta, Monum. Vatic. V. 1821.

³⁾ Tadra, Listář Zbrasl. p. 255.

⁴⁾ Lib. Er. XII. E. 2.

⁵⁾ Tamt. XII. K. 15.

1396 Vilém ze Zvířetic = Jindřich (ze Sušice) ss. Martinem;

1402 Ctibor z Luštěnic = Jan (z Brandýsa od sv. Vavřince) ss. Mikolášem;

1405 " " = Václav (z Cítova) ss. Janem;

1424 " " = Martin (z Kozel) po † Václavu; obsazení formální.

† 1403 plebán Jan ukázal list svého předchůdce Mikoláše z r. 1387, v níž se Mikoláš z Potštejna, pán na Luštěnicích, zavazuje, že za škody, jež novým rybníkem na zádušních gruntech učinil, vydávati bude plné desátky z rybníka a ze dvora v téže vsi: z kuřat, hus, kachen, jehňat, selat, sýrů, vajec, hřibat a mládat vůbec.¹⁾

Stará.

1352 Stará, 15 gr.

Panství i podací pánů hradu Stará.

(R. 1340 Arnošt, otec arcibiskupa Arnošta, odkázal v testamentu manželce Adličce: tvrz a ves Stará, Hřměnín, Važice, Sedliště²⁾ a r. 1384 patřily k Staré: hrad a ves Stará, Libáň, Hřměnín, Važice, Sedliště, Psínice a Lopuč.³⁾

1370 Vilém z Pardubic = Mikoláš, po † Martinu.

R. 1393 prodali pp. z Pardubic Starou pánům z Jenštejna.

1402 plebán Mikoláš; viz oltář.

1406 Pavel z Jenštejna, jinak ze Staré = Marek, po † Mikoláši;

1411 " " " " = Petr, po res. Marka;

1415 Jan " " " " = Vilém (z Býchor) po odchodu do Ledče Petra;

1416 " " jinak ze Staré = Petr (z Nemojčevsi) po resig. Viléma.

Brzy na to koupil panství Jan Kostelák, a od něho Kopidlanský.

1419 Jan Kostelák z Kostelce, na Staré = Jan, po † Petru;

1433 Straniš z Kopidlna = Václav, po † Janu.

¹⁾ Lib. Er. XIII. N. 10.

²⁾ Regesta IV. 806.

³⁾ DD. 13. f. 7.

Nadaný oltář.

1402 založili plebán Mikoláš se synovcem a Smil z Pardubic na Rychenburce s povolením patrona Pavla z Jenštejna oltář sv. Doroty a sv. Kateřiny; věno 8 kop úroku, jež koupili v Mravnách (Mravinné Lhotě?) od Václava z Vartenberka-Velíše.¹⁾

† 1383 Vilém z Pardubic a jeho syn Smil učinili toto porřízení: poněvadž některé vsi, z nichž plebánu úrok vycházel, prodali, zjednali kostelu 23 kop a 3 gr. úroku, jež v Chotěticích od Pešíka ze Zendražic a Maršíka z N. koupili, a k tomu 4 kopy a 9 gr. úroku ze vsi Třevače, tak, aby plebán bral 12 kop a 9 gr., a aby 15 kop a 3 gr. obráceno bylo na vydržování chudých ve špitále v Libáni; plebán bude povinen chovati 3 vikáře, jednoho podle starého zavedení, druhého pro větší čest kostela a třetího k tomu, aby denně konal službu B. ve špitále Libáňském; mimo to bude plebán ročně dávatí plebánu v Psínci 15 gr., a v Nadslavi totéž.²⁾

† 1406 Pavel z Jenštejna věnuje 3 kopy úroku ze vsi Lopuč a plebán Mikoláš 4 kopy ze vsi Chotětic na každodenní Mariánskou maturu.³⁾

† 1408 panoše Slávek odkázal 24 kop na vystavění jakési kaple.⁴⁾

† 1410 Pavel z Jenštejna, seděním na Bradleci, koupil od Beneše z Dětenic, seděním na Letkově, 1 kopy úroku z Letkova pro oltář sv. Doroty v kostele sv. Jana Křt.⁵⁾

Zmínka o vikářích, škole a žácích.

1408 Pavel z Jenštejna, seděním na Staré, a syn jeho Jan prodali za věnovaných 50 kop ve vsi Hřměníně 5 kop úroku pro vikáře, rektora školy za hraní na varhany („pro tangendis organis“) a pro žáky.⁶⁾

Stakory (horní).

1352 Stakor, 12 gr.

Podací držitelů zdejšího rozparcelovaného vladectví.

¹⁾ Lib. Er. VI. N. 6.

²⁾ Tamf. II. 213.

³⁾ Tamf. V. 13.

⁴⁾ Soud. Ak. VI. 246.

⁵⁾ Lib. Er. IX. F. 12.

⁶⁾ Tamf. VIII. A. 7.

1356 Havel ze Zvířetic, — Jindřich Dlouhý a Jindřich Hammer, — Vlašek, Ctibor a ostatní ze Stakor = Jan, po † Martinu;

1364 ? = Šebastian, po † ?

1370 Jindřich Dlouhý, — Vlašek, Pokoj a ostatní ze Stakor, — Havel ze Zvířetic = Matěj, po † Šebáku;

1407 a) Jan a Matěj Pokoj ze Stakor; Nemoj, opat Hradišfský (místo Zvířetického, klášter zde měl 4 úročníky) = Jan, po † Janu;

b) Heřman Kaše ze Vtelna, jinak ze Stakor = Mauric.

Potvrzen Mauric.

(Onen Heřman Kaše nastoupil na díle Jindř. Dlouhého.)

1409 Matěj Pokoj ze Stakor = Mauric, po resig. ?

† 1411 Jan Turkovec z Uhelnic vykazuje z testamentu Petřika ze Stakor, jinak z Uhelnic, 1 kopy úroku ze dvora tamtéž (v Uhelnici) na výroční zádušní pobožnost.¹⁾

Březno.

1352 Brziezen, 18 gr.

Podací držitelů zdejšího panství, pp. z Vartenberka.

1401 Hereš, plebán v Březně, komisařem ve Studence; viz tamtéž;

1407 Václav z Vartenberka na Velíši, — Příbyk ze Smrkovic (podle následujícího podávání jako poručník) = Jan (kustos Boleslav.) ss. Janem;

1411 Václav z Vartenberka na Velíši, — Příbyk ze Smrkovic, poručník sirotků Václava z Vartenberka, — Jan z Vartenberka na Ralsku = Jan (kustos Boleslav.) ss. Janem;

1415 děkan Boleslav. N., plebán v Březně (Lib. Conf. IX. 176);

1416 Jan z Ralska-Vartenberka, — Jindřich z Vartenberka-Valdštejna = Mikoláš, po resig. Jana;

1416 Jindřich z Vartenberka = Odolen (z Libice u Panny Marie) ss. Mikolášem;

1424 Jan z Ralska-Vartenberka = Petr, po † Mikoláši.

¹⁾ Lib. Er. VIII. N. 6.

Kosmonosy.

1352 Kosmonos, 24 gr.

Panství i podací pp. ze Zvířetic, k nimž v neznámé době přivtěleno bylo.

1364 Havel, Oldřich a Hašek ze Zvířetic = Šimon, po † Šebastianu;

1376 Havel a Oldřich z Lemberka, jinak ze Zvířetic = Mikoláš, po † Šimonu;

† 1381 plebán Mikoláš; Jan z Lemberka-Zvířetic věnuje kostelu 3 kopy úroku, jež v Bezně od Ctibora ze „Skrzieniczic“ (?) koupil.¹⁾

† před r. 1391 prodal Martin Zlý ze Stakor, pán na Bořejově, kostelu v Kosmonosích, — plebán Mikoláš, děkan, — 1 lán (v Stakořích?) za 18 kop, s podmínkou, aby jeho manželce Elišce vypláceny byly ročně 2 kopy; nyní, 1391 se Eliška toho platu vzdává; k onomu kupu přispěla 8 kopami Svata, žena z Bradlece, a za to ji má plebán do smrti živiti.²⁾

† 1392 Havel z Lemberka-Zvířetic věnuje kostelu na zádušní pobožnosti les „Kuchynku“ pod vsí Kosmonosy.³⁾

1407 plebán Mikoláš, děkan Boleslavský (Soud. Ak., V. 329).

Předměrice.

1352 Prziedmyrzicz, 12 gr.

O podací dělilo se několik majitelů vsi; část, hlas pp. z Michalovic, držena k Brandýsu.

1354 Petr, kanovník Pražský, poručník Petra z Michalovic, — Pavlík a Jan, řeč Hole z Předměric, — Štěpán ze Všetát, — Magdalena, vdova po † Petru z Předměric, — Mikoláš z Předměric, — Jošt z Tuřic = Mikoláš (z Čisté) ss. Martinem;

1380 Jan z Michalovic = Mikoláš, po † Fraňku;

1406 Mikoláš Kojata z Předměric = Velík (oltářník v Čes. Brodě) ss. Mikolášem; bez újmy práva Mirka a Jakoubka z Předměric.

¹⁾ Lib. Er. II. 180.

²⁾ Tamt. XII. D. 10.

³⁾ Tamt. XII. D. 18.

- 1422 Hanušek a Mikoláš Jandíkuv z Předměřic, — Mikoláš z Předměřic, — Pomazanka, poručník sirotků † Mikoláše Kojaty z Předměřic = Pešík, po † Velíku;
 1427 Petr z Michalovic, — Mikoláš Luže z Předměřic = Havel, po † Pešíku; „přístup nemožný“; obsazení formální.

Jabkynice.

- 1352 Jabekynicz, „nikdy neplatil“, 1405 Jabelkenicz, 1 gr. Podací držitelů vsi.
 1359 Alžběta, vdova po † Beneši z Děčina = Jakub, po † Janu;
 1371 Bernard, rytíř z Jabelkenic, vedle psán z Valečova = Budek, po † Janu;
 1372 „ „ „ = Mikuláš, po † Budkovi;
 1394 „ „ z Valečova = Jan, po † Mikoláši;
 1401 „ „ „ = Jan (z Mnichova) ss. Janem;
 1402 „ „ „ = Petr (z Vlastibořic) ss. Janem.

Debře.

- 1352 Debrs, „nikdy neplatil“; 1405 Debrz, 3 gr. Panství i podací pánů hradu Michalovického.
 1363 Kunka z Michalovic = Hlas, po † Maurici;
 1367 Petr z Michalovic = Oto (z Lobkovic) ss. Mikolášem;
 1404 zmín. o Jindřichu, plebánu kostela sv. Barbory v Debři;¹⁾
 1432 Jan z Michalovic = Jan, po † Jindřichu;
 1434 „ „ = Václav (z Chotětova) ss. Janem.

Komenda Křižovníků svato-janských v Boleslavi u sv. Víta.

- 1352 Sanctus Vitus, „nikdy neplatil“; 1385 „Křižovníci s bílým křížem“; 1405 „Křižovníci“, 6 gr.

¹⁾ Lib. Er. V. 604.

Kol r. 1255 Hostilka, vdova po Markvartu z Března, odevzdává Johanitům špitál v Boleslavi s kostelem sv. Víta; Pavel, komtur domu u sv. Víta v Boleslavi (viz Týnec).

1291 odpustky kostelu sv. Víta v Boleslavi;¹⁾

1297 Mikoláš, rytíř „de Castello“, věnuje dědinu „pod kopcem“ vedle „Kal“ (?) s rybařením v Klenici.²⁾

1354 „sv. Vít před městem“,

provinc. převor = prof. Mareš, po † prof. Janu;

1359 „ „ = František, po † Martinu;

1360 „ „ = Hašek, po res. Františka;

1361 „ „ = Jan, po resig. Haška.

1373 komtur zdejší Pavel Kabát vyznal, že drží 2 kněze, a mimo ně žádného jiného klerika nebo laika, příjmů má 45 kop, a že ve špitále vydržuje 6 nebo 8 a někdy 14 chudých, jež opatřuje stravou a oděvem.³⁾

1392 Hynek, komtur u sv. Víta; viz Vinec.

1378 zemský převor = Havel, po res. Jana.

Poslední známý:

1406 zemský převor = Beneš, po resig. Zikmunda.

1437 Zikmund zapsal: Drahořice, ves Křižovníků u sv. Víta.⁴⁾

Ostatní kostely v Mladé Boleslavi.

Kaple sv. Vojtěcha (není v Rejstříku Desátk.)

1379 ku kapli sv. Vojtěcha v Mladé Boleslavi, jinak „v Hrobech“ („in Hrove“) presentoval král Ondřeje po † Zdeňku.

Jak přídavek „v hrobích“ naznačuje, byla tato kaple zbytkem původního hradu „Boleslav“; když hrad byl opuštěn, jmenovalo se hradiště „Hroby“. — Podací této kaple podržel si král, když město opanovali páni z Michalovic.

Kláster Minoritů s chrámem sv. Bonaventury

(není v Rejstříku Desátk.)

Rohn v „Antiquitates, circulus Boleslav.“, p. 51, dle jakési „Synopsis historiae provinciae Bohem. fratrum conventualium“

¹⁾ Regesta II. 1229.

²⁾ Tamf. II. 746.

³⁾ Novotný: Inquisitio p. 32.

⁴⁾ Čelakovský, Registra, 113.

píše, že klášter založili r. 1345 bratři Beneš a Jan z Michalovic (páni na Boleslavi).

1354 Beneš z Michalovic rozmnožil počet 20 mnichů o 10 nových.¹⁾

1359 byla zde konána provinciální kapitula za provinciála Jindřicha Mravíka.²⁾

Zde jako konventuál žil kronikář Beneš, jenž zde r. 1386 v neděli „Jubilate“ sloužil první mši.³⁾

1399 počítán byl klášter zdejší ke kustodii Pražské.⁴⁾

1383 konvent Mladoboleslavský prodal Duchkovi z Jemník 1/2 lánu u vsi Zalužan právem zákupním za 9 kop a jednu kopu úroku.⁵⁾

1385 Mírek ze Semčic doznává, že klášteru dluhuje 13 kop z odkazu Oldřicha, probošta v Baštině (benediktinské probošství v lesích Rožmitálských); z toho zajišťuje úrok na svém zboží v Ledci.⁶⁾

Mladá.

1369 Mlada sive Plantatio, 3 gr.

Ves i kostel byly založeny teprv někdy po r. 1341; roku tohoto postupuje král Jan Rokycanskému, měšťanu Pražsk., 49 lánů lesa řeč. „Lipanský“ mezi Nymburkem a Lysou k novému osazení; ale 3 lány vyhrazuje „kostelu, jenž má ke cti sv. Kateřiny býti zde založen.“⁷⁾

Podací právo měl farář Lyský, poněvadž kostel v jeho obvodě farním byl založen.

1393 plebán Ondřej; viz dole.

1396 Příbyk, plebán v Lysé = Václav, po res. Ondřeje;

1397 „ „ „ = Mikoláš (oltářník v Praze) ss. Václavem;

1400 zmín. o plebánu Václavovi; tehdy nastala pře o podací; klášter sv. Karla v Praze uznal, že podací v Mladé nepřísluší ani klášteru, ani plebánu Lyskému, — kostel v Lysé byl totiž ke klášteru sv. Karla inkorporován — nýbrž

¹⁾ Novotný, v Časop. histor. II. 57, pozn.

²⁾ Beneš Minorita u Dobnera Monum. IV. 42.

³⁾ Tamt. p. 69.

⁴⁾ Pisanus, de Conformitate, p. 128.

⁵⁾ Rukopis Kapif. XVI. 24.

⁶⁾ Lib. Er. XIII. A. 9.

⁷⁾ Regesta IV. 414.

Petru z Vartenberka na Kostí, majiteli panství Lyského. Nynější plebán Václav, presentovaný od plebána Lyského, má zůstatí, ale budoucně bude presentováti Petr z Vartenberka.¹⁾

† 1393 plebán Ondřej; jednání o 58 gr. úroku, jež Dobrohost z Milovic kostelu odkázal. Marketa, vdova po † Dobrohostovi, a její syn vykazují tento úrok na 1/2 lánu poplatném v Milovicích; — za to budou konány výroční zádušní pobožnosti.²⁾

Nejsou v Rejstříku Desát.:

Špitální kaple v Libáni.

Arcibiskup Arnošt založil na rodinném panství Starském v Libáni špitál.³⁾

Když 1384 Vilém a Smil z Pardubic rozmnožili nadání kostela v Staré, vyhradili 15 kop a 3 gr. úroku na vydržování chudých ve špitále Libánském a stanovili, aby třetí vikář každodenně v kapli špitální službu B. konal; — viz Stará.

Kaple v Dětenicích.

1424 Pavel, kaplan v Dětenicích, byl presentován ke kostelu v Osojnici; viz tamt.

Hradní kaple na Zvířeticích.

1381 Martin, kaplan na hradě Zvířeticích, má ofěru odváděti plebánu v Bakově; viz tamt.

Hradní kaple na Michalovicích.

1424 Řehoř, kaplan na Michalovicích, stal se plebánem v Oknech.

¹⁾ Lib. Er. XIII. K. 8.

²⁾ Tamt. XII. E. 4.

³⁾ Prameny Děj. Č. I. 394.

II. Dekanát Žitavský.

Větším dílem spadal tento dekanát do nynějších Sas; v Čechách jsou nyní tyto kostely z bývalého dekanátu Žitavského:

Rumburk.

1352 Romberk, 6 gr.

Varnsdorf.

1352 Wernoldi villa, 3 gr.

Liberec.

1352 Reychinberch, 2 gr.; 1369 Reychmberg.

Rokytnice.

1352 Rochlicz, 2 gr.

Vetzvald.

1352 Weczelswald, 6 gr.

Chrastava.

1352 Craczavia, 7 gr.; 1384 Craczovia.

Hennersdorf.

1352 Henrici villa sive Alba ecclesia, 6 gr.

Hrádek.

1352 Groř, 24 gr.

R. 1352 kostel se připomíná mezi farními, ale r. 1357 prezentují bratři z Donína „ke kostelu znova založenému“; míněna jest snad kaple sv. Barbory pod hradem Grabštejnem.

Dvě kaple nadané.

1393 prezentuje Jindřich z Donína na Grabštejně ku kaplanství Panny Marie na Hrádku a ku kaplanství „sv. Barbory pod hradem Grabštejnem. (Lib. Conf. V. 172)

Vogtsdorf (či v Sasích).

1352 Foyczdorf, 2 gr.

1360 byl zde úvodcem plebán Varnsdorfský.

Krásná Lípa.

1369 Pulchra filia, „chudý“.

Není v Rejstříku Desát.:

Vratislavice (nyní Maffersdorf).

1360 úvodce z Hodkovic, „Vratislavic“, — Jan z Biberštejna = Henslin, po † Petrmanu;

1363 na žádost patronů Jana a Oldřicha z Biberštejna byly kostely ve Vratislavicích a Rokytnici sloučeny tak, že kostel Vratislavický stal se filiálkou Rokytnického.¹⁾

Ale v letech následujících měly oba kostely své plebány. 1415 (vykonavatel z Rokytnice); „Zyffridi villa, alias Vratislavic“. Jan ze Zárova = Vít, po resig. Jana Hoščka.

¹⁾ Lib. Er. I. 44.

III. Dekanát Mělnický.

Známi děkani:

- 1303 zmínka o děkanu. (Regesta IV. 761)
 1356 N. plebán v Krpech (byl tam Jan) děkan; viz Krpy;
 1403 Mikoláš, plebán ve Vidimi, děkan; viz tamt.;
 1408 Matěj, pleb. ve Větším Vtelně, děkan; viz Všetaty;
 1413 N. plebán v Chorušicích (byl tam Petr) děkan;
 viz tamt.

Kollegiální kapitula na Mělníce s chrámem sv. Petra a Pavla.

Když v 2. polovici 11. stol. vešlo v obyčej zakládání kolleg. kapitul (v Boleslavi okolo r. 1046, duchovenstvo kostela Pražsk. bylo v kapitolu sestaveno 1070 a Vyšehrad. kol r. 1088), byla též na veřejném hradě Mělníce založena kapitula s novým chrámem sv. Petra a Pavla; zajisté však zde, v rodišti sv. Ludmily, byl již dříve nějaký chrám při hradě, pocházející z dob sv. Ludmily; založení kapituly stalo se tímž způsobem, jako na př. na Vyšehradě, že duchovenstvo a nadání některého staršího kostela bylo k novému převedeno, obojí rozmnoženo a v kapitolu spořádáno.

R. 1125 zmínka o proboštu; viz dole.

R. 1233 zmínka o 6 kanovnících;¹⁾ v Rejstříku Desátk. r. 1352, str. 25, o 10 kanovníckých obročích; všichni zde však sotva sídlili, neboť podle tehdejšího nechvalného obyčeje byl často kanovník některé kapituly též členem kapituly jiné, zhusta několika.

Podací měl panovník; když se Mělník stal věnným městem, příslušelo králové.

Za biskupa Tobiáše († 1296) měla být kapitula zdejší převedena ku král. kapli Všem Svatých na hradě Pražském; probošt Oldřich nazývá se r. 1295 proboštem král. kaple

¹⁾ Regesta I. 385.

Všem Svatých;¹⁾ ale již r. 1300 opět proboštem Mělnickým; týž svědčí, že všechny ornáty, kalichy, monstrance a knihy, jež druhdy ku kapli Všem Svatých přeneseny byly, opět na Mělník vráceny byly.²⁾

Probošti:

Šebíř, kol r. 1125, — Kosmas, † 1125, věnuje mu svůj Letopis.³⁾

Hroznata, zmín. 1144. (Regesta I. 109)

Jurata (Jeronym), zmín. 1160 a 1172. (Regesta I. 135, 149)

Albert, syn krále Vladislava; byl též arcibiskupem Salcpurským; „ale v době schismatu biskupství ztratil“ a „musil se spokojiti s proboštvím Mělnickým po dlouhou dobu, myslím 15 roků, až arcibiskupství opět nabyl kol r. 1183“;⁴⁾ ale proboštví podržel až do smrti kol r. 1200.

Ondřej, zmín. 1204. (Regesta I. 221)

1215 stal se biskupem Pražským.

Pelhřim, zmín. 1222; (Regesta I. 303) r. 1224 zvolen za biskupa, ale 1225 byla volba zrušena;

r. 1233 P.(?) probošt a 6 kanovníků (Reges. I. 383)

Oto, zmín. 1233 (tamt. I. 387)

„ 1264 (tamt. II. 171)

Tobiáš z Benešova, zmín. 1269. (tamt. II. 248)

Budislav, zmín. 1276 (Regesta II. 445)

„ 1277 („ II. 461)

Oldřich, „ 1288 („ II. 617)

„ 1300 („ II. 800)

Mikoláš ze Špýru, zmín. 1312 (Regesta III. 245)

„ 1317 („ III. 145)

Jindřich, zmín. 1320 (tamt. III. 251); byl děkanem kostela Pražského a jedním z administrátorů, když biskup Jan IV. dlouho na papežském dvoře prodléval. R. 1341 stal se proboštem Pražským. (Regesta IV. 402)

Jan z Landštejna, zmín. 1352. (Rejstř. Desátk. 25)
 † 1389 (Lib. Conf. IV. 215)

¹⁾ Regesta II. 720.

²⁾ Tamt. II. 800.

³⁾ Prameny Děj. Č. II. 1.

⁴⁾ Letop. Jarlochův, Prameny D. Č. II. 482.

Barnym, r. 1389, vévoda Štětínský, bratr císařovny Alžběty; (Lib. Conf. 215)

Zbyněk z Haznburka; r. 1390 po † Janu z Landštejna král Václav, jako patron, presentoval ku probošství Zbyňka, 15 roků starého, a arcibiskup ho potvrdil; nyní jej papež dispensuje od irregularity, ale nařizuje mu, aby se probošství vzdal; též nařizuje výběřčímu, aby Zbyněk příjmy, jež z probošství neprávě bral, vrátil.¹⁾ Zbyněk byl za probošta znova potvrzen.

(Zde jest výslovně řečeno, že Zbyněk nastoupil bezprostředně po Janu z Landštejna; onen Barnym se tedy probošství ani neujal.)

Když se Zbyněk stal r. 1402 arcibiskupem, podržel jako arcibiskup probošství asi 3 roky.

Konrád z Vechty (r. 1407 podával kostel v Srbčci, Lib. Conf. VI. 224); r. 1410 stal se biskupem Olomouckým.

Konstantin z Vechty; od 1410 (Lib. Conf. VI. 285); r. 1421 presentovali jeho prokurátoři k farnímu obročí na Mělníku; (Lib. Conf. VIII. 5).

R. 1422 byl již mrtev, a králová Žofie presentovala na probošství a kanonikát Pražský s probošstvím spojený Zikmunda z Budějovic. (Lib. Conf. VIII. 16) Bouří husítkou kapitula zašla, ale poněvadž s proboštvím spojen byl kanonikát kapituly Pražské, jmenoval se až do 16. stol. jeden kanovník Pražský proboštem Mělnickým.

Obročí proboštské a kanovnícké.

Podle Rejstříku Desát. z r. 1352—1384, str. 25:

Kramolsko (Chramostek), Hostivice, Zlýčín, Sobín, Hlubočerpy, Tětov(?), Vlíněves, Rousovice, Volenovice (t. j. v jmenovaných vsích patřil kapitule nějaký dvorec).

1420 Zikmund zapsal: Třemošná, probošta Mělnic;²⁾

1421 " " Kladrubec k Brozanům;³⁾

1436 " " Srbeč, probošta Mělnic;⁴⁾

¹⁾ Krofta, Monum. Vatic. V. 186 a 203.

²⁾ Archiv Č. II. 449.

³⁾ Tamt. II. 451.

⁴⁾ Tamt. I. 502.

1437 Zikmund zapsal: Hořín, díl království, díl probošství Mělnického, Brozánky, probošství Mělnického s přívozem, Borek, probošství Mělnického, Kly, kanovníků Mělnických.¹⁾

1437 Zikmund zapisuje: Mlčechvosty, Jenišovice, Bykev, probošství Mělnic.²⁾

1437 " " Brníkov a Evaň, vsi k Brozanům, probošství Mělnic.³⁾

1371 probošt Jan vysazuje právem zákupním les a role u Čečkovic.⁴⁾

Již r. 1293 měla kapitula ves Třemošnou a Senec na Plzeňsku,⁵⁾ r. 1295 prodal probošt tyto vsi klášteřu Plasckému;⁶⁾ kupní podmínky byly nejasné, neboť nastaly spory, jež skončeny byly 1317, že ves Třemošnou kapitule klášteř vrátil za náhradu 100 kop gr.⁷⁾ Kapitule patřil dvůr se zahradou a kostelem sv. Jana v Praze pod Petřínem.

1397 probošt Zbyněk prodal Sulkovi z Chlístova z proboštské vsi Babic 11 kop úroku a koupil 2 popluží v Rochově.⁸⁾

Nadané kaplanství.

R. 1402 probošt Zbyněk a bratr jeho Vilém z Haznburku založili dvojí kaplanství a nadali je 20 kopami úroku, totiž: 10 kop vycházelo z Rochova (za prodané Babice, viz nahoře kol r. 1397), 4 kopy z Hříškova, 2 kopy z Kostelce, 4 kopy z Vrbky u Budyně, na rodovém panství Haznburském.⁹⁾

Farní kostel.

Kostel kollegiátní byl též farním; když se ku konci 13. stol. kapitula na krátký čas ku král. kapli Věch Svatých na hradě Pražském přestěhovala, zůstal na Mělnice plebán Jindřich; k příjmům farního obročí tehdy příslušely: 4 dědiny v Rousovicích s mlýnem, 6 dědin v Bykvi, něco

¹⁾ Čelakovský, Registra 108.

²⁾ Tamt. 107.

³⁾ Tamt. 115.

⁴⁾ Lib. Er. I. 91.

⁵⁾ Regesta II. 698.

⁶⁾ Tamt. II. 801.

⁷⁾ Tamt. III. 145.

⁸⁾ Lib. Er. XII. J. 15.

⁹⁾ Tamt. VI. G. 6.

ve Vrutici, v Újezdě 6 kop úroku, něco v Borku, Skuhrově, Blatech, Mlázicích, Záboří, ... desátky z města Mělníka a král. vsi Hořina a z Choťče 3 kopy úroku.¹⁾

R. ? (když byl Arnošt arcibiskupem) Anna královna = Konrád, po Petrovi;²⁾

1352 plebán a kanovník Heřman; (Rejstř. Desát. 25)

1367 probošt Jan z Landštejna = Šimon, po † Heřmanu;

1369 zmín. o plebánu Šimonu; (Rejstř. Desát. 25)

1385 plebán Soběhrd; rozhodnut spor, že má mlynář z mlýna pod Mělníkem ročně odváděti 4 korce pšeničné mouky.³⁾

1391 plebán Mikoláš; hořejší spor ještě za něho.⁴⁾

1410 probošt Konstantin = Mikoláš, po odchodu do Vřeskovice Ondřeje;

1415 " " = Mauric (od sv. Petra na Ostrově v Praze) ss. Mikolášem;

1421 " " = Kašpar, oltářník zdejší, po † Maurici;

1425 " Sigmund = Šimon, po † Kašparu; „přístup nemožný“, — podání tedy pouze formální.

Hradní kaple.

1404 „k oltáři sv. Ludvíka na dvoře králové na Mělníku“ presentovala králová Žofie = Apollináře, druhdy plebána v Mičově, Litomyšl. diec. (Lib. Conf. VI. 127)

1413 „ku kaplanství čili oltáři sv. Ludvíka na hradě Mělnickém“ presentovala králová = Duchka, po resig. Mikoláše (Conf. VII.).

Špitální kaple sv. Alžběty.

R. 1304 králová odevzdala klášteru Zbraslavskému správu špitálu na Mělnice;⁵⁾ založen a nadán byl od králové; představený zdejších cisterciánů-správce jmenoval se probošt;⁶⁾ r. 1358 Heřman, konventuál Zbraslavský, probošt na Mělníku (Lib. Er. I. 10).

¹⁾ Rukop. Arch. Kapif., opis Musejní.

²⁾ Dr. Teige, Formulář Staroměstský, p. 15.

³⁾ Schubert, Regesten 195.

⁴⁾ Tamt. 196.

⁵⁾ Tamt. 122.

⁶⁾ Tadra, Listář Zbraslav. 74.

Z odkazu králové Alžběty vycházely pro špitál nějaké naturalie z Hořina; r. 1354 držel zboží Hořinské, ovšem pouze zápisně, Frenclín, měšťan Pražský, jenž ony dávky neodváděl; králová Anna nařizuje přísežným Pražským, aby špitál, „jenž svěřen jest klášteru Zbraslavskému“, v používání oněch příjmů chránili.¹⁾

1372 Jaklín z Mělníka prodal něco „špitálu sv. Alžběty pod Mělníkem.“²⁾

Klášter Augustiniánů poustevníků s chrámem sv. Vavřince pod Mělníkem (není v Rejstříku Desátek.)

Založen byl kol r. 1268 od Smila z Cítova a Pavla z Luštěnic, a téhož roku od krále Otokara II. založení potvrzeno.³⁾

Známí převorů a nadání.

Zakladatelé věnovali: role, přívoz Labský, mlýn na potoce Pšovka a celou dědinu tamtéž;⁴⁾

1342 převor Jan; (Regesta IV. 428)

1344 " Jimram; Matěj a Ješek, bratři z Obříví, prodali klášteru 2 kopy úroku ve vsi Kly;⁵⁾

1376 Jindřich, byl při svěcení kláštera Ročovského;⁶⁾

1394 Ludvík; z odkazu † Jana z Běšovic darován byl klášteru dvorec s rolemi ve Vlněvsi na výroční zádušní pobožnosti a almužnu pro chudé;⁷⁾

1406 Ondřej; z odkazu Diviše ze Vtelna vykázána byla klášteru 1 kopa úroku na poplatném člověku ve vsi „Vtecz“ (Vrutice?);⁸⁾

1412 Martin; směnil s Janem Huně z Černučka kmečí dvůr za jiný, oba v Černučku;⁹⁾

1324 Hynek, biskup Olom., a bratr Hynek Berka věnují 1 kopy úroku a 14 měr obilí ročně ze vsi Střemy;¹⁰⁾

¹⁾ Tadra, Listář Zbraslav., 74.

²⁾ Pozúst. D. Z. I. 441.

³⁾ Regesta II. 238.

⁴⁾ Tamt.

⁵⁾ Tamt. IV. 866.

⁶⁾ Dle Crugera, S. pulveres, V. 31.

⁷⁾ Soud. Ak. VII. 159, a Lib. Er. XIII. E. 8.

⁸⁾ Lib. Er. V. 694.

⁹⁾ Pozústatky D. Z. II. 87.

¹⁰⁾ Regesta III. 558.

- 1364 Ješek z Vlněvsí prodal klášteru dvůr kmečí s lesem v Mlazicích;¹⁾
 1390 z odkazu Jana z Obříství zjednan klášteru úrok 3 kop ze vsi Liběšic;²⁾
 1437 Zikmund zapsal od kláštera pod Mělníkem Mlázice a plát z lidí v Daminěvsí.³⁾

Liblice.

1352 Liblicz, 15 gr.

Podací domácích pánů, obojí bylo rozděleno.

1357 Jan, probošt u sv. Jiljí, — Kuneš a Fricek, bratři z Liblic = Michael (z Bodců) ss. Janem;

(1361 sjednotili se Frycek a jeho synovec Ješek, syn hořejšího Kunše, se svým majetkem: v Liblicích dvůr popl. s tvrzí a všemi dvory kmečími s podacím kostelním, v Hostinné dvůr popl. a všechny dvory kmečí, v Jelenicích dvůr popl. a $\frac{1}{2}$ mlýna.⁴⁾

1376 Fryc z Liblic a Ješek, jeho synovec, rozdělili se; Ješek vzal: v Liblicích tvrz, dvůr popl. s polovicí rolí a luk, 6 dvorů kmečích, v Herbarticích (nyní Harbasky) dvůr popl. a dvory kmečí, v Hostinné 3 dvory kmečí, v Byšicích dvůr popl. a dvory kmečí a část vinice u Nedomíc, s podacím kostel. v Liblicích, — ovšem jen polovicí.

Frycek vzal: v Liblicích $\frac{1}{2}$ dvoru popl., 7 dvorů kmečích a část podacího; v Hostinné dvůr popl. a dvory kmečí a $\frac{1}{2}$ vinice, v Byšicích dvůr popl. s mlýnem u dvora a mlýnem nad Byšicemi u vsi Mořížab a poplatné lidi a $\frac{1}{2}$ vinice u Nedomíc.⁵⁾

1376 Kuneš a Frycek bratři, — Ješek z Liblic = Jan, po † Michaeli;

1418 zmín. o plebánu Janovi; (DD. XV. f. 66, b)

† 1391 Ctibor z Byšic prodal kostelu jakousi roli.⁶⁾

Vikáři.

† 1394 Jan z Liblic věnuje kostelu 28 kop úroku z Liblic a plebán Jan přidává 4 kopy úroku ze svého rodin-

¹⁾ Pozúst. D. Z. I. 431.

²⁾ Lib. Er. XII. C. 10.

³⁾ Čelakovský, Registra, 122.

⁴⁾ Pozústaf. D. Z. I. 428.

⁵⁾ Tamt. 447.

⁶⁾ Lib. Er. XII. D. 4.

ného majetku ve Větších Přívorách, aby plebán mimo jednoho vikáře od starodávna chovaného vydržoval ještě 4 jiné vikáře.¹⁾

Vtelnno (Mělnické).

1352 Vtelen, 18 gr.

Podací a panství (toto částečně, viz dole 1411) ku král. hradu Mělnickému.

1366 králová = Šimon, po † Jakubu;

1367 „ = Ondřej, po † Šimonu;

1401 „ = Petr, po † Ondřeji;

1405 „ = Matěj, kaplan králové, po † Petru;
 (1408 Matěj, plebán ve Větším Vtelně, děkan Mělnický, Soud. Ak. VI. 316)

1414 králová = Vít (z Kostelce) po † Matěji.

† 1411 Markvart ze Vtelna věnuje kostelu nivu, zvanou „mostek“.²⁾

Krušina.

1352 Crussyna, 12 gr.

Podací a panství pánů hradu Jestřebí, Berků z Dubé.

1363 Hynek Krušina = Ctibor, po odchodu (do Vidovic) Hrzka;

1377 plebán Michael; (Soud. Ak. VII. 187)

1385 pan Berka z Dubé = Jan, po resig. Hanka;

1391 Jindřich Berka z Dubé = Jakub, po † Janu;

1403 „ „ „ seděním na Jestřebí = Kuneš (z Obory) ss. Jakubem;

1405 „ „ „ seděním na Jestřebí = Petr (Kystry) ss. Kunšem;

1407 „ „ „ seděn. na Jestřebí = Jindřich (z Dobroměřic) ss. Petrem;

1411 „ „ „ seděním na Krušině = Jan (ze Smil. Hor) ss. Jindřichem;

1414 Jindřich Berka, řeč. Hlaváč = Mikoláš (z Kruhu) ss. Janem;

1415 „ „ z Jestřebí = Petr, po res. Tomáše;

¹⁾ Lib. Er. XIII. E. 8.

²⁾ Tamt. VIII. P. 3.

1417 Jindřich Berka z Jestřebí = Mikoláš (z Rajšic) ss. Petrem;

1418 " " " = Jan, po † Mikoláši.
† 1377 Matěj z Hvozdcě přiznává, že dluhuje dýmne plebánu Michaelovi. (Soud. Ak. VII. 208)

(1446 Čeněk Berka z Dubé a Jestřebí prodal Smiřickému: hrad Jestřebí, dvůr popl., Krušinu městečko, dvory popl. a dvory kmecí, Újezdec, ves celou . . . s lesy, jmenovitě s lesem „Choříš“ a celým podacím kostelním v Krušině. Pozůst. D. Z. II. 204.)

Řepín, komenda a fara němec. Křižovníků.

1352 Rzepyn, cruciferi cum nigra cruce; 1384 Rzepyn cruciferi albi; 1399 cruciferi albi 2 sxg.

1257 král Václav I. potvrdil, co otec němec. Křižovníkům věnoval: Řepín s příslušenstvím, Luben (Libeň Vys.) s trhem, Sedlec, Kaninu.¹⁾

1301 archidiakon Boleslav. osvobozuje kostel Křižovníků a jeho plebána od nákladných visitací archidiacona a děkana Mělnického, — ale 1 věrdunk kathedratikum musí platiti, jako ostatní plebáni v dekanátě.²⁾

1321 biskup Sambienký uděluje odpustky „kostelu na hradě Řepíně“ Křižovníků němec.³⁾

1321 bratři z Byšic postupují Křižovníkům Řepínským ves Lhotu; komtur Ješek.⁴⁾

Známí komtuři:

Ješek, r. 1321 a 1337 (Regesta III. 286 a IV. 187);
r. 1328 objevuje se jako komtur provinciální;
(Regesta III. 569)

Mikoláš, 1362; (Rukopis Drážd. č. 3707, opis Mus.)
Příbyk z Litic, 1406 (Soud. Ak. V. 131)

Plebanie:

1301 osvobozen farní kostel od nákladných visitací, viz nahoře;
1357 provinciál Rudolf = Visemir, po resig. Rudgera;
kostel byl osazován professy; — poslední známý:

¹⁾ Regesta II. 1163.

²⁾ Tamf. IV. 761.

³⁾ Tamf. III. 561.

⁴⁾ Tamf. III. 286.

1394 provinciál = Erasmus, po odchodu do Jindřichova Hradce Linhartá.

Chodeč.

1352 Chodecz, 6 gr.

Podací držitelů zdejšího vladectví, obojí bylo rozděleno.

1390 Ješek z Volenic, seděním v Chodči, — Rydlín, měšťan Lounský = Matěj (z Doničky) ss. Štěpánem;

1394 Jindřich z Chodče, — Rydl, měšťan Lounský = Beneš (z Vrbna) ss. Matějem;

1403 plebán Beneš odešel do Medonos (Lib. Conf. VI. 86)

1409 Jan Haymůt z Bosyně = Duchek (od sv. Štěpána v Litoměřicích) ss. Petrem;

† 1400 z odkazu Beneše z Březinky vykazuje Jakub z Tajné kostelu 48 gr. úroku z Tajné na výroční pobožnosti.¹⁾

Chlum.

1352 Chlum, 3 gr.

Původně panství Bezděžské, později panství i podací pp. z Dubé.

R. 1293 kostel v Chlumu, posud filiální kostela Bezděžského, povýšil biskup Tobiáš na farní; podací přísluší Hynkovi z Dubé.²⁾

1361 Anežka, vdova po † Hynku z Dubé = Václav, po †?

1363 Jindřich Berka z Dubé = Václav, po † Václavu;

1363 " " " = Prokop, po † Václavu;

1364 " " " = Zdeněk, po † Prokopu;

1367 " " " = Pavel (z Rychnova) ss. Zdeňkem;

1397 " " " = Mikoláš, po res. Řehoře;

1404 " " " jinak z Milčan = Václav, po † Mikoláši;

1405 " " " jinak z Jestřebí = Mikoláš, po resig. Václava.

† 1406 pleb. Mikoláš; Jindřich Berka z Dubé věnuje kostelu 1/2 lánu v Chlumu a 32 gr. úroku ze mlýna pod Krušinou s loukou „Jakubovská“ u téhož mlýna.³⁾

¹⁾ Lib. Er. V. 529.

²⁾ Regesta II. 701.

³⁾ Lib. Er. V. 732.

Krpy.

1352 Krp, 15 gr.

Panství i podací držitelů vsi; část měli kanovníci sv.-jiršští,¹⁾ ostatek byl rozparcelován.

1356 N. (Jan) plebán, děkan Měln.; (Lib. Conf. I. 16)

1374 kanovníci sv.-jiršští, — Jan z Odoleny Vody, — Bušek a Stráník z Krp = Jaroslav, po † Janu;

1378 ? = Havel (z Hlavice) ss. Jarošem;

(1398 Hereš z Vrutic praví, že má hlasy Buška a Stráníka, Sobaka, Adama a Slavibora z Krp, o nichž se v rejstříku r. 1374 zmínka děje, t. j. Vrutický jejich díl vsi a jejich díl podacího koupil; Lib. Conf. V. 298)

1398 Hereš z Vrutic, — Petr z Krp, — kanovníci od sv. Jiří = Petr, po † Havlu;

1406 Hereš z Krp. (nahore z Vrutic), — Pešek z Krp, — kanovníci = Šimon, po † Petru;

1410 Příbyk Vrbka (poručník Vrutických?), — Pešek z Krp, — kanovníci = N. po † Šimonu;

1417 plebán Martin; (Vatic. Marlin V., výpis)

1423 plebán Václav, v Žitavě, — pře o kostel.²⁾

(1433 Jakub Hupík z Vrutice zapisuje dceři Marketě, jež jest provdána za Rohateckého: Vrutice, tvrz, dvůr popl. a dvory kmecí v Krpích, dvůr popl. a dvory kmecí s dílem podacího.³⁾

1436 Václav Rohatecký (majitel části Krp) — kanovníci = Jan, po † Václavu.

† 1361 plebán Jan; z odkazu Přecha z Krp postupuje vdova po něm Kačna, — ale až zemře — kostelu dědinu v Krpech na výročí.⁴⁾

Zmínka o vikáři.

1396 Jan, druhdy vikář v Krpech. (Soud. Ak. III. 169)

Chorušice.

1352 Chorussitz, 12 gr.

Panství i podací kláštera u sv. Jiří na hradě Pražském.

¹⁾ 1370 „dvůr Zdeňkův v Krpích patří k obroči kanovníků sv.-jiršských“ — a Zdeněk doznává, že jest poplatným kanovníků a že roční poplatek obnáší 7 kop; Schubert, Regesta, p. 97.

²⁾ Soud. Ak. VII. 65.

³⁾ Pozůstat. D. Z. II. 240.

⁴⁾ Lib. Er. I. 28.

1228 patřily klášteru v provincii Mělnické: Nebužely, Újezd, Horušice, Horoušky, Niněchov, na Vrutici.¹⁾

1385 zmín. o plb. Petru; (Soud. Ak. II. 340); týž

Petr r. 1391 věnoval kapli sv. Václava ve Mšeně

$\frac{1}{2}$ kopy úroku.²⁾

1397 zmín. o plb. Janu; (Soud. Ak. III. 228)

1402 plb. Petr, viz dole;

1406 plb. Mikoláš; (Soud. Ak. V. 275)

1408 plebán Petr; (tamt. VI. 307)

1413 plebán N, děkan mělnický, byl úvodcem v Kadlíně; (Conf. VII. 72)

1419 abatyše u sv. Jiří = Václav (z Liběchova) ss. Petrem.

† 1402 plebán Petr; z odkazu Petra Ptáčka, druhdy plebána zdejšího, a z příspěvků jiných dobrodinců koupeno 45 gr. úroku a 1 den roboty a 1 kuře od Jana Šebáka z Velk. Slivna na 1 člověka ve Slivně³⁾; výročí.

† 1402 klient Petr Vavák ze Sedlece prodal kostelu $\frac{1}{2}$ kopy úroku z popl. dvora v Sedleci; za dárce kupní ceny výročí.⁴⁾

Zikmund zapsal: Chorušky, Nebužely, ... Vrutice, Újezd, sv.-jiršských.⁵⁾

Vysoká.

1352 Vyssoka, 21 gr.

Panství podací české králové, věnné paní panství Mělnického.

(Za biskupa Tobiáše († 1296) uděleny byly odpustky kostelu ve Vysoké;⁶⁾ není však jisto, zda míněno jest zdejší Vysoké).

1357 králová = Henčan, po † Dětlínu;

1362 „ = Jan (z Brodců) ss. Janem;

1363 „ = Jakub, po † Mikoláši;

1374 maršálek králové Kolovrat = Ondřej, po † Jakubu;

1404 králová = Zikmund, po † Janu;

¹⁾ Regesta I. 357.

²⁾ Lib. Er. XIII. D. 5.

³⁾ Soud. Ak. IV. 144.

⁴⁾ Tamt. IV. 86.

⁵⁾ Čelakovský, Registra 107 a 108.

⁶⁾ Regesta II. 1094.

- 1407 králová = Apollinář (kanovník měln.) ss. Zikmundem;
 1415 „ = Albert (ze Lhoty u Poděbrad) ss. Apollinářem;
 1417 „ = Kříž (z Metličan) ss. Albertem.

Čečelice.

1352 Czezelicz, 21 gr.

Věž podobná tvří s 2 rom. okny, jež rozdělena jsou sloupky.¹⁾ O podací dělili se mnozí držitelé vsi.

1364 Oldřich z Čečelic a synové, — Ješek, řečený Pluh, — Ješek, řeč. Jablečno, — Litold a bratři z Čečelic, — Mikoláš a Lovata z Dřís, — Vít, plebán z Cítova, — Kuneš Frycek z Liblic, — Perchta z Čečelic = Albert, po † Albertu;

Podobně rozříšeno bylo podací i v době následující:

1375 . . . = Diviš, po † Albertu;

1391 kostel jest uprázdňen po † Diviši;

1392 spor mezi uchazeči; potvrzen Hartung (Soud. Ak. III. 23).

1396 Jan z Čečelic, — Jan z Loun, — Rameš z Čečelic, — Jan Blikan, — Hanuš z Loun, — Římek z Čečelic, — Jaroš a Vesel z Čečelic = Mikoláš, po † Hartungu;

1403 plebán Mikoláš, najal obroči; (Soud. Ak. IV. 238)

1403 a 1408 plebán Petr, řeč. Němec (tamt. IV. 285 a VI. 263);

1434 Jaroš Římkův, — Jan Kunšův, — Ješek z Čečelic, — Petr ze Slivna, — Jan z Byšic = Jan, po † Mikoláši;

† 1406 Jan z Čečelic věnuje kostelu dům se zahradou a 2 loukami, jednu naproti mlýnu pod Liblicemi, druhou pod zahradou.²⁾

† 1407 Maruška, vdova po † Kunadovi ze Sulejovic, věnuje 1 kopu úroku, již v Čečelicích koupila od Jana z Čečelic, na zádušní pobožnosti.³⁾

¹⁾ Památ. VII. 291.

²⁾ Lib. Er. V. 702.

³⁾ Tamt. V. 759.

Zmínka o vikáři.

Roku 1404 stanoveno, aby za odměnu vikář z Čečelic zpíval jednu výroční zádušní mši sv. v kostele Všetatském.¹⁾

Nebužely.

1352 Nebužel, 30 gr.

Panství i podací kláštera sv. Jiří na hradě Praž.; — viz Chorušice.

1383 plebán Beneš; (Soud. Ak. II. 228)

1384 spor mezi presentovanými Pešíkem a Václavem; (Soud. Ak. II. 286) udržel se Petr;

1399 abatyše sv.-jiřská = Jiří (z Chýnova) ss. Petrem;

1408 plebán Jiří; (Soud. Ak. VI. 244)

1411 plebán Mistr Ondřej z Brodu (Lib. Er. XIII. T. 6)

1413 abatyše = Jan Cardinal (z Petrovic) ss. Ondřejem;

1413 „ = Bohunek (z Janovic) ss. Janem Cardinal;

1422 plebán Bohunek v Žitavě ve vyhnanství; (Soud. Ak. VII. 42)

1431 abatyše = Kašpar, po † Bohunkovi.

† 1400 Milka z Nebužel odkázala kostelu 13 kop na své dědině v Nebuželích; dědic uvoluje se platiti 1 kopu úroku;²⁾

† 1401 Dobeš z Újezda věnuje kostelu na výroční pobožnost 1 kopu úroku z Újezda; r. 1411 za souhlasu plebána Ondřeje byl tento úrok převeden na poplatníky v Nebuželích.³⁾

Všetaty.

1352 Vssetat, 24 gr.

Podací mnohých držitelů Všetat; značná část držitelů Přívor a Chrástu.

1356—1361 plebán Prudata, kaplan arcibiskupa Arnošta, žádal a obdržel papežskou provisi na kanonikáty.⁴⁾

1371 Petr z Přívor; Mikoláš ze Všetat, — Příbyk a Straník ze Všetat, — Hrzek z Chrástu, — Zdech z Přívor = Václav, po † Fraňku;

¹⁾ Lib. Er. V. 595.

²⁾ Tamt. XIII., D. c.

³⁾ Soud. Ak. IV. 45, a Lib. Er. XIII. T. b.

⁴⁾ Dr. Novák, Monum. Vatic. II., str. 194, 295, 481.

1395 po smrti Václava podávaly 2 skupiny patronů:

- a) Kuneš a Mareš z Přívor, — Pešek a Václav ze Všetat, — Dobeš z Újezda, — Mikoláš, školastik Vyšehrad. = Jan;
- b) Ruprecht z Přívor; Jan, plebán v Liblicích, — Zdeněk z Přívor, — Mikoláš ze Všetat, — Jakub z „Koyna“, — Straník ze Všetat, — Václav z Čečelic, — Čist z Doubravic, — Petr z Veleš, — Petr ze Sedlece = Václav; — 16 patronů; potvrzen Jan.

Podobně roztržštěny byly hlasy i při následujících podáních:

1398 . . . = Epifan (z Medvědic) ss. Janem;

1403 . . . = mistr Vavřinec (z Běchař) s Epifanem; tento mistr Vavřinec sepsal kroniku o válce husitské pod jménem Vavřinec z Březové. Při této směně sepsán byl hospodářský inventář, jenž nás poněkud poučuje o tehdejších hospodaření. Odcházející Epifan zanechává nástupci (na začátku ledna 1403) 140 korců žita, 50 korců ječmene, 12 korců sladu, 50 korců ovsu, — vše míry kostelecké; 5 koní a 1 hříbě, 3 dojnice, 35 ovcí, 18 vepřů mimo selata, 10 kup sena, hrnec medu, 60 sýrců. (Soud. Ak. IV. 187);

1403 . . . = Dětmár (z Čejek) ss. Vavřincem;

1409 . . . = Valentin (z Kmetiněvsí) ss. Dětmárem;

1415 Aleš z Vrabí; — Rameš z Byšic, seděním ve Všetatech, — Janek Čečelic, seděním ve Všetatech = Aleš (z Křtěnova) ss. Valentinem.

Zmínka o vikáři.

1403 10./6. plebán Vavřinec; Václav Všetatko, Jehlík Václav řeč. Nový pán, Maršík ze Všetat a Kateřina, matka Václava Všetatko, věnují kostelu louku „Zátoní“ mezi Všetaty a Přívorami, začez bude plebán povinen vydržovati vikáře.¹⁾

1408 na uznání Matěje, děkana Mělnic, plebána ve Větším Vtelně, a Tomáše, plebána v Lobkovicích, bylo rozhodnuto, že plebán je povinen vydržovati vikáře a klerika; zmínka o vikářských polích a chalupě.²⁾

¹⁾ Lib. Er. V. 577.

²⁾ Soud. Ak. VI. 316.

† 1403 Kateřina, vdova po † Peškovi ze Všetat, věnuje kostelu zahradu na výroční zádušní pobožnosti.¹⁾

† 1404 Alžběta, vdova po † Janu Schalkovi z Kostelce, věnuje kostelu 1 kopy a 7 gr. úroku na 1/2 lánu poplatném v Byšicích na 2 výročí, z nichž jedno má za odměnu sloužit vikář z Čečelic.²⁾

† 1411 z odkazu Bětky, vdovy po † Alšovi z Olešky, vykazuje Mikoláš z Olešky 30 gr. úroku ze dvora v Olešce.³⁾

Dubá.

1352 Duba, 24 gr.

R. 1253 král Václav potvrzuje Křižovníkům s červenou hvězdou, co jim věnoval Albert z Dubé a jeho syn Jan, totiž (ves Příboj) a vsi: Dubá, Březina, druhá Březina, Horka, Rozprechtice.⁴⁾

1257 biskup Mikoláš potvrzuje Křižovníkům mimo mnohé jiné kostely též kostel v Dubé.⁵⁾

Křižovníci ani panství ani kostel dlouho nedrželi, obojí měli pp. z Dubé.

1374 Berka z Dubé = Franěk, po † Janu;

1388 Jindřich „ „ = Litold (z Drchlavy), po † Fraňku;

1401 „ „ „ starší = Jindřich, po † Litoldu;

1411 plebán Jindřich; Jan, kanovník u sv. Jiří, a Václav, plebán ve Vrbně, koupili a kostelu věnovali na výročí 10 kop úroku za souhlasu patrona Vaňka z Dubé.⁶⁾

Kostel sv. Kateřiny a zmínka o škole.

Mimo farní kostel byl zde též kostel sv. Kateřiny; r. 1408 z odkazu Petra Strýčka z Dubé bylo koupeno 7 kop úroku na lidech Vaňka z Dubé na zřízení kaplanství v kostele sv. Kateřiny, z čehož má bráti kaplan 6 kop, plebán 1/2 kopy, a rektor školy též 1/2 kopy.⁷⁾

¹⁾ Soud. Ak. IV. 187.

²⁾ Lib. Er. V. 595.

³⁾ Tamt. VIII. O. 1.

⁴⁾ Regesta I. 610.

⁵⁾ Tamt. II. 54.

⁶⁾ Lib. Er. VIII. Q. 2.

⁷⁾ Soud. Akt. VI. 219.

Štětí.

1352 Sczet, 24 gr., 1369 Styet.

Panství i podací příslušenství ku král. hradu Mělnickému;

1365 „Schec“, králová, = Jiří, po † Markvartu;

1377 „ „ = Bartoloměj, po † Jiří;

1380 zmín. o plb. Bartoloměji; (Soud. Ak. II. 23)

1393 král = Epifan (z diec. Olom.) ss. Mikolášem;

1397 „ = Bartoš (z Medvědic) ss. Epifanem;

1406 zmínka o plebánu Tomáši; (Soud. Ak. V. 115)

1407 král = Václav (z Lobkovic) ss. Tomášem;

1425 „ = Jan, po † Matěji; „přístup nemožný“,
obsazení formální.

Záboří.

1352 Zaborz, 3 gr.

R. 1338 pro klášter Augustin. řeholních kanovníků v Roudnici zakladatel biskup Jan IV. koupil mimo jiné též Záboří s podacím kostelním, s 20 dědinami, lesníkem a vinařem, Mykov s 20 dědinami, Dehtov s 4 dědinami.¹⁾

1365 probošt Roudnický = Václav, po † Susíku;

1371 „ „ = Havel, po † Václavu;

1396 „ „ = Václav, po † Havlu.

Kozly.

1352 Kozel, 6 gr.

Kostel byl inkorporován ku kapitule Boleslavské. Podle závadné listiny kapituly Boleslavské věnoval zde něco kapitule již zakladatel Břetislav.

1352 Valentin, plebán v Kozlích, a sakrista Boleslav.;
(Rejstř. Desát. 19)1362 děkan a kapitula Boleslavská = Václav, po †
Valentinu;1365 kanovník Boleslavský = Šimon (tumbář Bolesl.)
ss. Václavem;1371 děkan Boleslavský z práva obediencie = Mikoláš
(rektor škol v Boleslavi) po † Šimonu;¹⁾ Emler, Registra Cens. p. 12.

1403 plebán Jan; viz dole;

1407 děkan Boleslavský = Jan, po odchodu do Jese-
niku Jana;

1418 kapitula = Václav (z Čelákovic) ss. Janem;

1418 „ = Petr (kaplan Vyšehrad.) ss. Ondřejem;

1424 kanovníci = Mikoláš, po odchodu do Luštěnic
Martina Hudery.† 1403 plebán Jan; z odkazu Miloty vykazuje jeho syn
Zdislav z Rudče 1/2 kopy úroku vycházejícího z Rudče na
2 výročí v kostele kozelském.¹⁾† 1412 Václav Toušeňský, sídlící v Chrástu, věnuje
kostelu 2 kopy úroku na výročí.²⁾

Hlavno Kostelní.

1352 Hlaven, 20 gr.

Podací a částečné panství Křižovníků-Johanitů. Již
r. 1189 Křižovníkům zde něco patřilo, neboť postupují jaké-
musi Hroznaťovi na čas života a jeho manželky vsi Hlaven
a Zdetín.³⁾R. 1337 Janda z Hlavna (z rodu Kounických u Čes.
Brodu) odkazuje — po smrti — Křižovníkům, co má
v Hlavně, tvrz, a v Černicích (u Kounic⁴⁾) s úrokem
z obou 22 hřiven, mimo to nadal též Janda v Staré Boleslavi
oltář 5 mučedníků úrokem 5 kop z „Hlavna Křižovníků“
a Újezdce u St. Boleslavě.⁵⁾1357 provinc. převor Johanitů = Jan (ze Sobotky)
ss. Janem;

1408 zmínka o plebánu Janu; (Soud. Ak. VI. 184)

1415 komtur domu Pražského, — klient Jaroš z Ryzn-
berka, sídlící v Hlavně (držel zde něco) =
Michael, po † Mikoláši;

1426 presentován Řehoř.

Liběchov.

1352 Libyechov, 18 gr.

Panství i podací pánů domácích.

¹⁾ Lib. Er. V. 373.²⁾ Tamt. VIII. Q, 1.³⁾ Regesta I. 183.⁴⁾ Tamt. IV. 159 a 174.⁵⁾ Tamt. IV. 256.

- 1354 Nechval a Zdislav z Liběchova = Havel, po † Radslavu;
 1359 plebán Petr Vyšata; (Tadra, Cancellaria Arnesti, p. 299)
 1374 „ Petr; (Soud. Ak. I. 98)
 1396 „ Jan; („ „ III. 197)
 1414 Jindřich z Dubé, jinak z Ústí = Matěj, po † Janu;
 1416 Aleš z Dubé, jinak z Liběchova = Klement, po † Mašku;
 1419 „ „ seděním na Dražicích = Petr (z Chorušic) ss. Václavem;
 1423 „ „ a Jindřich z Dubé = Václav, po † Petru.

Kanina-Hrásko.

- 1352 Kanyna sive Hradystko, 6 gr.
 Panství i podací Křižovníků německých,
 1215 klášter Tepelský prodal němec. Křižovníkům ves „Gradsko“.¹⁾
 1237 král Václav potvrzuje němec. Křižovníkům držení Řepína, Libně, Sedlece a Kaniny; — viz Řepín.
 1345 plebán Jan; viz dole;
 1357 provinciál němec. Křižovníků = Mikoláš, po † ?
 1362 místoprovinciál = Petr, po odchodu Mikoláše;
 1385 pleb. Jan; (Soud. Ak. II. 340)
 1390 provinciál = Vyšata, po † Janu;
 1413 král²⁾ = Mikoláš (ze Žitovic) po † Vyšatovi;
 1420 pleb. Jan; pře (Soud. Ak. VII. 125)

Nadaný oltář.

† 1345 Vlach z Hostinné nadal oltář sv. Linharta a sv. Václava v „Hrasku“; 1408 byl o tento oltář jakýsi spor mezi Vlchníkem, klientem ze Sedlece, a plebánem Vyšatou; narovnal jej Petr, plebán v Chorušicích.³⁾

Chcebuzy.

- 1352 Chcebuz, 27 gr., 1384 Czebuz.
 Podací kláštera Břevnovského.

¹⁾ Regesta I. 259.

²⁾ Král Václav IV. zkonfiskoval majetek němec. Křižovníků.

³⁾ Soud. Ak. VI. 307.

R. 1341 biskup Jan inkorporoval kostel v Chcebuzy, kde má Břevnovský klášter hned od založení a od starodávna právo podací.¹⁾

Potvrzování plebánů zdejších není v knihách konfirm. zapsáno, poněvadž biskup dal opatu Břevnovskému výsadu, aby plebány inkorporovaných kostelů místo biskupa potvrzoval.

1391 po smrti plebána Jana Hukala dělal si nároky na kostel Petr na základě papežské provise; ale opat provisi neuznával, poněvadž kostel je inkorporován.²⁾

1393 prof. Heřman, plebán v Chcebuzy, vyměnil kostel s Václavem, plebánem v Bříství.³⁾

1401 plebán Václav měl nějaký právní spor s Kunšem, klientem z Křešova.⁴⁾

1419 plebán prof. Jiří; (Lib. Conf. IX. 286)

1424 „ „ odpřisáhnul kacírství; (Soud. Ak. VII. 120)

Podle Emlerových Urbářů z r. 1406 str. 175 neměl zde klášter Břevnovský jiného majetku leč kostel, jenž platil ročně klášteru 2 kopy.

† 1392 Petr ze Smědovic věnuje na výročí 1 kopy úroku.⁵⁾

Radouň.

1352 Radun, 11 gr.

Část panství i podacího kanovníků sv.-jiřských na hradě Pražském, část vladyk.

1354 zdělila sv.-jiřská jeptiška Marketa 40 kop, začež koupila 4 kopy úroku v „Raduni“ a v „Újezdě“.⁶⁾

1355 obdržel darem kanovník sv.-jiřský Tomáš 100 kop, začež koupil 10 kop a 46 gr. úroku v Radouni u Řepína na 8 poplatných dvorcích.⁷⁾

1356 kanovníci sv.-jiřští = Jan, po resig. Jana;

1368 plebán Bohdal a Václav, jeho vikář;⁸⁾

1384 kanovníci; Hereš, klient z Radouně, a Jan Chmelík z Újezda = Jan, po † Bohdanu.

¹⁾ Regesta IV. 404.

²⁾ Krofta, Monum. Vatic. V. 306.

³⁾ Rukop. kapitul., opis Musejní.

⁴⁾ Soud. Ak. IV. 29.

⁵⁾ Lib. Er. XII. D. 15.

⁶⁾ Schubert, Regesten p. 95.

⁷⁾ Tamt. p. 95.

⁸⁾ Tamt. p. 97.

Medonosy.

1352 Medonos, 6 gr.

Panství i podací domácích vladyk.

1363 Racek, Ješek a Dětmár z Medonos = Václav,
po † Václavu;1370 Ješek a jiní klienti z Medonos = Franěk, po
† Václavu;1394 Římek z Medonos a Jindřich ze Záluží, poručníci
Dětleva a ostatních z Medonos = Hašek, po
odchodu Fraňka;1403 Římek z Medonos = Beneš (z Chodče) po
† Hašku;1415 Procek, Příbyk a Beneš z Medonos = Křišťan,
po odchodu Mikoláše;1417 " " " " z Niněchova, jinak z Me-
donos = Tomáš (z Robče) ss. Křišťanem;

1428 tifiž = Jan (z Řeporyj) ss. Karlem;

† 1401 Římek, klient z Medonos, věnuje kostelu na
výročí $\frac{1}{2}$ kopy úroku z krčmy tamtéž.¹⁾

Vikář.

1381 Jan, Dětmár a Římek z Medonos věnují $3\frac{1}{2}$ kopy
úroku z Újezda a Medonos na vydržování vikáře.²⁾

Deštná.

1352 Desczna (podle výslovnosti) 11 gr.; 1369 Destna.

Panství i podací pp. na Dubé.

1356 Anežka, vdova po † Berkovi z Dubé = Mikoláš,
po † Svatoslavu;

1365 Jindřich Berka z Dubé = Hynek, po † Pešíku;

1367 " " " " = Theodorik (z Mnichova)
ss. Hynkem;

1370 " " " " = Štěpán, po † Theodoriku;

1393 " " " " = Jan (z Veltrus) ss. Janem
Čičkem;

1396 " " " " = Jindřich, po † Janu;

¹⁾ Lib. Er. V. 545.²⁾ Tamt. II. 176.1401 plebán Jindřich odešel do Dubé; (Conf. VII.)
(R. 1402 při dělení otcovského zboží obdržel Vaněk hrad
Čáp, Tuhanec pod hradem, Lhotu, Deštnou, Zakšín, Dobřín,
Vidim, vsi celé, v Hradištku a Zánorách díl, s podacím
kostelů.¹⁾

Vidim.

1352 Vidim, $2\frac{1}{2}$ gr.

Panství i podací jako v Deštné.

1376 plebán David; (Soud. Ak. I. 151)

1385 Hynek Berka z Dubé = Mikoláš (z Mukařova),
po † Davidu;(1402 při dělení obdržel Vaněk hrad Čáp... Vidim...;
viz Deštná.)1403 plebán Mikoláš, děkan Mělnický, koupil k záduší
od Václava Berky z Dubé kmecí dvoreček
a $\frac{1}{2}$ lánu svobodného.²⁾1410 Václav z Dubé na Zakšíně (opustiv Čáp, vystavěl
si Zakšín) = Křišťan (z Hor Smilových), po
odchodu Mikoláše;1415 Václav z Dubé, sídlící na Kurovodech = Hynek,
po odchodu do Medonos Křišťana;1415 Václav z Dubé, sídlící na Kurovodech = Mikoláš,
po † Hynku;1418 Jindřich Škopek z Dubé = Václav (z Drchlavy)
ss. Mikolášem.¹⁾ Pozůst. D. Z. I. 596.²⁾ Soud. Ak. IV. 178.

IV. Dekanát Turnovský.

Známí děkani:

1382 a 1387 Mikoláš, plebán v Chocnějovicích, děkan Turnovský; viz Chocnějovice;

1393 Beneš, plebán v Hrušticí, děkan; viz Vyskeř. Beneš zemřel v Hrušticí r. 1410; (1414 projednávána byla pozůstalost po † děkanu N. „in Hruštička“.¹⁾)

Turnov.

1382 Turnov, oppidum, 12 gr.

Panství nad městem a kostelní podací bylo rozděleno hned od založení města i kostela;²⁾ část panství i podacího patřila pp. na Rohozci, druhá však pp. na Valdštejně; současně s městem založen byl i farní kostel; dvojpanství bylo zde již od založení.

Rohozeckou část drželi:

- pp. z Lemberka, asi do r. 1358;
- „ z Turgova, asi do r. 1371;
- „ z Vartenberka do r. 1388, kdy bylo zkonfiskováno; král, komora od r. 1388;
- pp. z Michalovic (?), viz Přepere r. 1417;
- „ z Bergova.

Valdštejnskou část drželi:

- pp. z Valdštejna, asi do r. 1383;
- „ z Vartenberka-Ralska (jiná větev);
- 1357 Zdeněk z Valdštejna = Albert, po † Ctiboru;

¹⁾ DD. XV. f. 55, e.

²⁾ Obširné a důkladné vypsání v „Dr. Šimák: Příběhy města Turnova“. Podle pozdějších tam popsaných poměrů jest nejvíce pravdě podobno, že na území dvora Hruštického byla zde někdy v druhé polovici 13. století založena od dvou pánů města dvě s jedním farním kostelem, jako na př. ve Vlašimi a v Chocni.

1362 Jindřich z Valdštejna; — Henslin z Turgova, = Theodorik po † Albertu;

1371 Henslin z Turgova = Jan, po † Theodoriku;

1394 a) Václav a Vilém z Vartenberka (část Valdštejnská) = Petr z Ústí, po † Janu;

b) král (část Rohozecká; po Turgovcích držel ji Vartenberk, jemuž byla roku 1388 pro jeho přechýny pro královskou komoru zkonfiskována); = Maurice, kaplan na Rohozci. Bylo losováno a los padl na Maurice.

1425 Oto z Bergova, (část Rohozecká); — Jindřich z Vartenberka (část Valdštejnská) = Jan (z Chlumu), po † Janu; „přístup nemožný“;

1435 Jindřich z Vartenberka, pán na Valdštejně = Petr, kaplan na Troskách.

Dominikánský klášter s chrámem Panny Marie v Turnově.

Zakladatele a dobu založení nelze zjistiti; (Rohn, Antiquitates district. Boleslav. p. 115, píše: „zakladatelem jest Beneš z Vartenberka, číšník krále Václava“, podle Paprockého a Červenky „Gloria domus Valdsteinianae“; zpráva tato jest však závadná). Jisto jest, že založen byl o něco později, než město, tedy v pokročilé 2. polovici 13. stol., jelikož dominik. kláštery zakládány byly pouze v městech, a že rod Valdštejnský považoval jej za svůj klášter rodinný, a sice ještě tehdy, když hrad Valdštejn a k němu příslušnou část Turnova již nadržel, což nasvědčuje, že byl jeho založení; (rod Lemberský, jenž až do roku 1358 druhou polovicí Turnova vládl, měl svůj rodinný klášter v Jablonné, — též dominikánský).

R. 1335 zmínka o trhu „o posvícení klášterním“ ve Valdštejnské části města.¹⁾

Znamé fundace a známí převoři.

1353 Hynek z Valdštejna, pán na Skále, věnoval klášteru 9 kop úroku na oděv ze svého zboží ve Volanicích.²⁾

1353 Jarek z Valdštejna na Turnově potvrzuje klášteru mlýny, jež mu otec věnoval.³⁾

¹⁾ Regesta IV. 47.

²⁾ Cruger, S. Pulveres, 23. června dle Paprockého.

³⁾ Paprocký p. 227, cituje Dr. Šimák, p. 41.

1382, když zemřel Jan, řeč. Pikna, bratr řádu kazatel-
ského, hájí proti nápadu před Dvor. Deskami Zdeněk ze
Štěpanic, Jindřich z Vysoké, Albert z Lomnice, — všichni
z rodu Valdštejnského, pozůstalost po † Píknovi v Záblatí,
v Leštném, v Sněhové, řkouce, že vsi tyto byly od jejich
předků a od nich samých bratřím řádu kazatelského kláštera
sv. Maří v Turnově věnovány.¹⁾

1394 převor Hanuš; Hašek z Cidliny věnuje klášteru
na výročí 2 kopy úroku ze vsi Cidliny;²⁾

1396 převor Václav; Kačna, vdova po † Zdeňku
z Košťalova, věnuje 4 kopy úroku ze vsi Olešnice, ale
teprv, až zemře;³⁾

1396 jeden měšťan soukeník věnoval 1/2 kopy úroku ze
vsi Záhoří, a jiní dobrodinci 10 kop kapitálu na zakoupení
úroku, aby každodenně sloužena byla Mariánská matura;⁴⁾

1410 převor Jan; z odkazu Mikoláše z Jičina vykázal
Jan Žáček z Hrdoňovic, vykonavatel testamentu, 38 gr. úroku.⁵⁾
Klášter zkažen byl teprv r. 1424; „v prvních dnech postních
okolo 10. března padl Turnov do rukou Táborů; klášter
s kostelem dány jsou v požeh, a mniši zaplatili odpor svůj
hroznou smrtí na hranici.“⁶⁾

Hruštice.

1352 Hruszczicz, 12 gr.

O podací dělili se pp. na Valdštejně s pp. na Rotštejně.
Kol r. 1300 bylo Valdštejnsko rozděleno na část Vald-
štejnskou a Rotštejnskou; jeden podílník si totiž na svém
díle vystavěl hrad Rotštejn; (Šimák, l. c) dělení tomuto pro-
padlo i podací kostela v Hruštici; kostel je tedy zjištěn za
onoho času.

1362 Hynek z Lomnice, Jan a bratr z Chlumu, Půta
a Zdeněk z Valdštejna = Zdeněk, po †
Konrádu.

(Jmenovaní patroni byli z rodu Valdštejnského, ač ovšem
všichni nebyli pány na Valdštejně.)

¹⁾ Archiv Čes. III. 467.

²⁾ Lib. Er. VIII. L. 1.

³⁾ Tamf. XII. H. 20.

⁴⁾ Tamf. XII. H. 16.

⁵⁾ Tamf. VIII. L. 7.

⁶⁾ Dr. Šimák, l. c. 23, dle „Starých Letop.“

1363 Jan z Rotštejna (má 1/2 podacího), Jan a Půta
z Valdštejna; Jarek a Zdeněk z Valdštejna =
Markvart, po † Zdeňku;

1375 plebán Markvart; (Soud. Ak. I. 109)

1383 stanoveno bylo střídavé podávání mezi: a) Janem
z Rotštejna a nástupci; b) Jarkem z Valdštejna. Rotštejnský
presentoval hned ústně Beneše.¹⁾

As v této době vyšel Valdštejn z rukou rodu Valdštejn-
ského v majetek pp. z Vartenberka; ale nějakou část Hruštic-
kého podacího si Valdštejnové na čas podrželi; (r. 1406
Jaroslav z Děblíc — z rodu Valdštejnského, postoupil své
právo v Hruštici, jmenovitě právo podací, Janu z Rotštejna.²⁾

I jinde se něco podobného stávalo, že pán, prodáv
panství, kostelní podací si podržel, spojiv je s nějakou, někdy
doslí nepatrnou nivou, již neprodal; srov. na př. Cerekvice
v dekanátě Hradeckém.

1410 a) Jan z Rotštejna = Michael, po † Beneši,
děkanu;

b) Jindřich z Vartenberka (na Valdštejně) = Václav;
Václav ustoupil a potvrzen byl Michael.

1415 plebán Václav; viz dole.

1422 plebán Jan; (Soud. Ak. VII. 115)

1426 Václav Paldra z Rotštejna, jiný rod = Jan, po
† Janu; „přístup nemožný“, obsazení tedy pouze
formální.

1433 Paldra z Rotštejna = Havel, po Janu;

† 1415 Žofka, vdova po † Janu z Rotštejna, smluvila
se s plebánem Václavem, že bude dávatí plný desátek z dvorce
pod Rotštejnem, ze dvorce ve vsi Klokočka a z dvorce
Žebrák pod Rotštejnem; naproti tomu stanoveny byly mnohé
povinnosti plebánovy.³⁾

Přepeře.

1352 Przieperz, 12 gr.

O podací dělilo se několik držitelů zdejšího vladectví.
1355 Jan a ostatní z Přepeř; Ofka, vdova po † Reich-
linovi z Přepeř = Ochard (z Liběšovic) ss. Vítkem;

¹⁾ Soud. Ak. II. 233.

²⁾ Tamf. V. 232.

³⁾ Lib. Er. X. H. 2.

1360 Jindřich z Libenic; Mikoláš a ostatní synové † Reichlina z Přepěř = Jan (ze Sobotky) ss. Gothardem;

1387 plebán Prudotů; viz dole.

Někdy po r. 1360 byla část Přepěř s částí podacího přivtělena k Rohozci, jež držel Vartenberský, jemuž byl však 1388 ku král. komoře zkonfiskován.

1394 po † plebánu Prudotovi:

- a) Kateřina, vdova po † Markvartu z Kostí (Vartenberkovci) = Jan z Popovic; (tato Kateřina měla bezpochyby na Přepěřích zapsáno věno, jež zkonfiskováno nebylo);
- b) král, t. č. majitel Rohozce; sirotci z Přepěř; Soběšek z „Troczin“ (?), — Jan, řeč. Chysk, — Jan Hlaváč z Přepěř = Jan z Milešova;
- c) Petr ze Slivna a synové; Mikoláš Kokotek z Penčina, jinak z „Korcejovic“ (Chocnějovic?) = Bartoloměj, potvrzen byl Jan z Popovic.

V době následující vidíme celé podací v držení pp. na Rohozci.

1417 Jan z Michalovic (na Rohozci, viz vedle) = Valentin, po resign. Jana;

1423 „ „ seděním na Rohozci = Tomáš (z Týnce) ss. Valentinem;

1435 plebán Tomáš; (Conf. X. 240)

† 1387 narovnání:

- a) za desátky, jež vycházely z milosti Vračka z Přepěř z 1 lánu, přijal plebán Prudotů 10 kop, byl však povinen konati výročí; rozhodčí: Mikoláš, plebán v Chocnějovicích, děkan Turnovský, Jan, plebán v Turnově, Kuneš, plebán v Nudvojovicích.
- b) Marketa, vdova po † Janu z Přepěř, věnovala 10 kop na založení výročí;
- c) na základě úmluvy mezi Prudotovým předchůdcem Janem rozhodnuto, aby Zdeněk z Přepěř odváděl ročního desátku 2 kopy snopů pšenice, 2 žita, 1 hrachu a 1 ječmene; rozhodčí: Jan z Roven, Čelák z Libošovic a Jan Stríchovec.¹⁾

¹⁾ Soud. Ak. II. 418.

Vlastibořice,

1352 Vlastyborzicz, 6 gr.

Panství i podací domácích pánů.

(1379 Anežka z Vlastibořic, vdova po † Ješkovi z Děčina, prodala Hanuši Pancíři ze Smojna své dědictví; ve Vlastibořicích tvrz, dvůr popl. a 22 kop úroku s podacím kostel., ves Jivina celou, ve Třetí, což tam má.¹⁾)

1380 N. = Jindřich; (Soud Ak. II. 46)

1382 N. = Albert; (tamtéž II. 135)

1393 Ctibor, řeč. Hrádek z Vlastibořic = Václav (z Unhošťan) ss. Albertem; (podle následujícího zápisu nebyla tato směna uskutečněna).

1397 Ctibor, řeč. Hrádek z Vlastibořic = Hanek (ze Žatce) ss. Albertem;

1398 Hanuš Pancíř z Vlastibořic = Martin (z Drchlavy) ss. Hankem;

1402 „ „ „ „ = Jan (z Jablkynice) ss. Petrem;

1404 „ „ „ „ = Havel (z Brniště) ss. Janem;

1409 týž a bratr jeho Albert = Jan, po † Havlu;

1417 Bedřich, seděním na Vlastibořicích = Petr, po resign. Jana;

1424 Václav z Doubravan, seděním na Frydštejně = Urban (z Čisté) ss. Václavem;

1425 Jan z Doubravan, seděním na Frydštejně = Jan, po † Urbanu;

1432 Jan z Kováně = Valentin, po odchodu Jana.

Letářovice.

1352 Letharzevicz, 6 gr. 1369 Letarzovicz.

Panství i podací Johaniťů; příslušnost ku komendě Dubské.

1390 zmín. o plebánu Petru;

1418 zemský komtur = Augustin, po † Petru.

¹⁾ Pozůstatky D. Z. I. 457.

Sezemice.

1352 Sezemycz, 6 gr.

Podací Johanitů, příslušnost ku komendě Dubské.

1377 Pavel Kabát (byl komturem u sv. Víta v Mladé Boleslavi), zástupce zemského komtura = Bohuslav (z Holan) ss. Martinem;

1424 Jan Ralsko z Vartenberka = Bartoš, po † Bohunku.

Hodkovice.

1352 Hodkovicz, 12 gr.

Panství i podací majitelů Hodkovic.

1363 Jan a syn Jan z Dražic = Petr, po † Václavu;

1363 " " " " = Řehoř, po † Petru;

1374 „Libeno“, Jan z Biberštejna = Jan, po † Řehoři;

1378 " " " " = Petr (ze Šluknova) ss. Janem;

1385 Bohunek Puklice z Frydštejna, jinak z Hodkovic = Pavel (z Vyklek) ss. Janem;

1414 Bohunek z Kováně, jinak z Frydštejna = Václav, po † Pavlu;

1432 " " " " na Frydštejně = Jan, po res. Václava;

1434 " " " " = Václav, po † Janu.

Nadání kaplanské.

† 1409 Petr Horký z Chvistonos věnuje 5 kop úroku z Chvistonos na založení kaplanství v městečku Hodkovicích.¹⁾

Chocnějovice.

1352 Kocznievicz, 4 gr. 1369 Chocznyevicz.

Panství i podací domácích vladyk; něco zde měl klášter Hradišfský; viz tam.

1382 a 1387 plebán Mikoláš, děkan Turnovský (Soud. Ak. II. 162 a 418);

1394 Janda, klient z Chocnějovic = Konrád, po † Mikoláši;

1405 Janda ze Svojovic, seděním v Chocnějovicích = Jan (mansionář) ss. Kunšem.

¹⁾ Lib. Er. VIII. F. 5.

Bzí.

1352 Bzie, 6 gr.

Panství i podací držitelů vsi.

1346 plebán Jan; (Regesta IV. 688)

1361 Jarek z Brodu = Mauric po † Janu;

1416 Václav z Všejam; — Mikoláš z Kojetic = Marek, po † Kuníku.

Přaslavice.

1352 Przaslavicz, 6 gr.

Panství i podací pánů z Valdštejna; podací si Valdštejnové podrželi, i když Valdštejnské panství z jejich držení vyšlo; podrželi si totiž nějakou nivu, podle dolejšího zápisu z r. 1407 nejspíš chmelnicí, s níž spojili kostelní podací; viz též dole zápis Jarka z Děblic.

1358 Jaroš z Valdštejna = Oto, po † ?

1384 Jarek z Lomnice (z rodu Valdštejnských, ač snad již Valdštejn nadržel) = Martin, po resign. Mikoláše.¹⁾

1393 plebán Tomiš; viz Vyskeř.

(1406 Jarek z Děblic, z rodu Valdštejnských; ač jim Valdštejn již dávno nepatřil, postupuje nějaký svůj majetek, jmenovitě svoji část podacího práva v Přaslavicích Heníkovi z Valdštejna na Štěpanicích;²⁾ tento Heník též Valdštejn nadržel.)

1406 Heník z Valdštejna, seděním na Štěpanicích = Jan, po † Martinu;

1407 spor mezi 2 presentovanými; jednoho bezpochyby presentoval pán na Valdštejně, totiž Vartenberský, a druhého Štěpanický Valdštejn, patrně jako majitel chmelnice, o níž zástupce jednoho z presentovaných praví, že, kdyby odpůrce tvrdil, že podací právo vázne na jakési chmelnici, bude dokazovati, že od 10, 20, 60 roků a déle „kostel i plebán byli v pokojném držení této chmelnice“;³⁾ — t. j. že není vrchnostenská, nýbrž zádušní.

Kostel jest tedy zjištěn kol r. 1340.

¹⁾ Soud. Ak. II. 291.²⁾ Tamt. V. 231.³⁾ Tamt. VI. 6.

Jenšovice.

1352 Jenyssovicz, 12 gr.

Panství i podací kláštera Hradišfského, viz tamtéž.

1367 opat Hradišfský = Alšík (oltářník u sv. Mikoláše
v Praze) ss. Štěpánem;

1385 " " = Jan (z Bozkova) ss. Alšem;

1398 plebán Jan; (Soud. Ak. III. 399)

1418 opat = Filip (z Rychnova) ss. Janem;

1425 opat a Jan z Vartenberka – Valentin (z Rych-
nova) po sesazení Filipa; sesazení však nebylo
podle následujícího zápisu provedeno.

1435 opat = Václav, po † Filipu.

Loukov.

1352 Lukov, 12 gr.

Panství i podací kláštera Hradišfského; viz tamt.

1389 „Lukov větší“; opat Hradišfský = Voyslav, po
† Zdeňku;

1397 plebán Voyslav, viz dole;

1418 opat = Jan, po † Václavu;

1401 byla povolena inkorporace,¹⁾ nebyla však provedena.† 1397 za plebána Voyslava věnovali Jan a Všeslav
ze Solče kostelu 1 kopu úroku ze vsi Branžež.²⁾

Loukovec.

1352 Lukovecz, 0, „chudý“.

Podací Křižovníků sv.-janských, ku komendě v Dubě.

1383 gener. převor = Blažej, klerik z Dubu, po †
Martinu.

Brod Železný.

1352 Broda, 3 gr., „chudý“.

Panství i podací držitelů Brodu.

1363 Václav a Bohuslav ze Železnice = Martin, po
† Mikoláši;¹⁾ Monum. Vatic. V. 1821.²⁾ Lib. Er. XII. J. 9.

1392 Zdeněk z Valdštejna = Matěj, po † Václavu;

1404 Beneš a Hašek z Dětenic (Valdštejnové) = Jan,
po † Matěji;1414 Mikoláš z Dětenic (též z rodu Valdštejnského) =
Bartoloměj (z Blížkova) ss. Václavem;

1419 plebán Jan, odešel do Smřična; (Lib. Conf. IX. 282)

Zmínka o vikáři.

1402 na listině Žebínské podepsán jest mimo jiné též
Jan, vikář kostela v Brodě.¹⁾

Držkov.

1352 Dryzkov, 6 gr., 1369 Drzkov.

Panství i podací majitelů Držkova.

1356 Jarek z Držkova = Matěj, po † Janu;

1360 Hynek Krušina z Lichtenburka = Mikoláš, po
† Matěji.R. 1361 odevzdal arcibiskup Arnošt, ovšem s vůlí nejme-
novaného patrona, kostelní právo Cyriakům, po odchodu
plebána Mikoláše.²⁾1365 gener. převor Cyriaků = prof. Mikoláš, po res.
prof. Jana;1366 " " " = prof. Zdeněk, po res.
prof. Mikoláše;1393 " " " = prof. Jan, po prof. On-
dřeji;1418 " " " = prof. Prokop (z Orlika)
ss. prof. Janem.

Olešnice Zlatá.

1352 Olesna, 3 gr., 1405 „chudý“.

Panství i podací dočasných pánů, později těch, kteří
sídleli na Nistějce.1363 (u Boskova) Havel z Lemberka = Valentin, po
† Václavu;1363 " " = Václav, po †
Valentinu;¹⁾ Soud. Ak. IV. 152.²⁾ Lib. Conf. I. 166.

- 1363 (u Boskova) Havel z Lemberka = Petr, po † Václavu;
 1383 (u Vysoké;) Beneš z Veselí (Vartenberka na Nistějce) = Hašek, po res. Petra;
 1391 Václav z Vartenberka = Václav (z Rokytnice) ss. Haškem;
 1424 Václav z Nistějky (z rodu Jenštejnských, kteří kolem toho času na Nistějce nastoupili) = Cyrill, po † Václavu.

† 1397 spor mezi Václavem, plb. „z Olešnice Zlaté“, a Janem, plebánem Boskovským, o desátky z hradu Navarova a z rolí, řeč. Vlkovyje, u téhož hradu. Rozhodčí: Tomiš, probošt v „Jablenci“, Maryán, plebán ze Semil, a Martin z Vysoké vyřkli: pokud bude Václav plebánem v Olešnici, bude bráti polovici desátků z řeč. hradu, kdežto všechna ostatní farní práva patří plebánů Boskovskému, v jehož farnosti hrad se nalézá. Narovnání toto oznámil r. 1398 gener. vikáři Beneš, děkan Turnovský¹⁾ (byl plebánem v Hrušticí).

Vysoká.

1352 Vysoka, 4 gr.

Panství i podací pp. na Nistějce.

- 1354 „Alta“; Jindřich z Valdštejna = Petr, po † Fraňku;
 1369 „ „ „ řeč. Nástějka = Jan (z Dolan) ss. Petrem;
 1371 „ „ „ = Václav, po † Janu.

Později nastoupili na Nistějce pp. z Vartenberka:

- 1392 Václav a Vilém z Vartenberka = Martin, po † Václavu;

1398 plebán Martin; viz Olešnice.

(1407 Jindřich z Vartenberka, seděním na Nistějce;

Arch. Č. IV. 536).

1415 plebán Vachek; (DD. XIV. f. 17).

Později drželi Nistějku Jenštejnští, viz Olešnice Zlatá r. 1424.

Boskov.

1352 Bozkov, 6 gr.

Panství i podací dočasných pánů vsi.

¹⁾ Soud. Ak. III. 521.

1357 postoupil klášter Hradišfský Havlu ze Zvířetic k Semilům výměnou: Boskov, Roztoky, v Jesenném něco, Kostří část a 2 rybníky pod vsí Byčina.¹⁾

1363 Boček z Poděbrad = Otík, po † Adamu;

1381 Jindřich z Navarova, řeč. Valdštejn = Jan, po † Otíku;

1385 Hašek z Lemberka (nabýv opět Boskova, připojil jej k Semilům) = Albert (z Jenišovic) ss. Janem;

1395 týž = Jan, po † Alši;

1397 plebán Jan; viz Olešnice,

1433 plebán Martin, odešel do Sobotky (Lib. Conf. X.).

Semily.

1352 Semyl, 12 gr.

Podací měli majitelé panství Semilského, pp. z Lemberka asi do r. 1402.

1381 plebán Mikoláš; (Soud. Ak. II. 103)

1395 Hašek z Lemberka = Maryán (z Roprechtic), po † Janu.

Brzy potom nabyl panství Semilské Jarek ze Železnice, Valdštejn.

1406 Jarek ze Železnice, seděním na Pecce = Beneš, po † Maryánu;

1407 „ „ „ „ = Vít, po res. Beneše;

1409 „ „ „ = Prokop (ze Smřična), po † Janu;

1425 Heník z Valdštejna = Matěj, po † Prokopu;

1436 Václav z Pecky = Pavel, po † Matěji.

Nudvojovice.

1352 Nudvojovicz circa Turnov, 3 gr.

Panství i podací obojí roztržštěné, domácích vladyk; něco zde příslušelo ku klášteru Hradišfskému; viz tam.

Podle nalezené autentiky vysvěcen byl od biskupa Daniele 1197—1214.²⁾

¹⁾ Pozůstat. D. Z. I. 420.

²⁾ Lehner, I. 307.

- 1359 Prkoš, — Jan, řeč. Šindel, — Rudolf, Jindřich a Alžběta, vdova po † Mladotovi z Nudvojovic = Zdeněk, po † Mikoláši;
 1361 Ješek a Prkoš, klienti, — Běta z Nudvojovic = Zdislav (z Hrušnice) ss. Zdeňkem;
 1387 plebán Kuneš; (Soud. Ak. II. 418)
 1392 Všech, řeč. Šindel, jenž tvrdil, že je patronem, a bratr jeho Jan, plebán v Turnově = Jan, po † Kunši;¹⁾
 (1395 po † Vseslavu, řeč. Šindel, dal král jeho dvůr Mikšovi Kokutkovi z Lažan.²⁾
 1406 Petr z Vartenberka, — Martin, řeč. Zlý, — Petr, řeč. Kyselo z Nudvojovic = Václav, po † Janu;
 † 1407 z odkazu Jana Kokotka z Nudvojovic vykázány kostelu 3³/₄ kopy ze vsi Rudnice na pobožnosti; zde zmínka o vikáři.³⁾

Ruprechtice.

1352 Roprechticz, 6 gr.

Zdá se, že část Ruprechtic s podacím patřila k Sytové Horní (Valdštejnům) a část bez podacího k Sytové Dolní, totiž hrádku v Loukové, v držení Lemberků; (1437 projednávána byla pozůstalost po vymřelých Lemberských na Sytové: Alžběta, manželka Haška z Lemberka, měla zapsané věno na: Sytové, Těšnově, Podole, Rybníce, Robousích, Ruprechticích a v Loukové.⁴⁾

1392 plebán Maryán; viz dole;

1395 Jan z Valdštejna, seděním na Sytové Horní = Jiří, po odchodu do Semil Maryána;

1413 Hynek z Valdštejna, seděním na Štěpanicích = ? po † Petru;

1425 " " " " = Jan (z Brodu) ss. Janem.

† 1392 plebán Maryán; Jarek, kněz z Valdštejna, věnuje kostelu 1/2 kopy úroku z Ruprechtic, a 1393 Václav, řeč. Věrdunk ze Železnice, a Hynek Valdštejn též 1/2 kopy z Roprechtic.⁵⁾

¹⁾ Soud. Ak. III. 59.

²⁾ Pozůst. D. Z. I. 561.

³⁾ Lib. Er. V. 740.

⁴⁾ DD. XV. f. 80, a.

⁵⁾ Lib. Er. XII. E. 2 a 14.

Jablonec n/Nisou (německý).

1369 Jablonecz, O, „chudý“.

R. 1356 byl zde kostel založen a Cyriakům odevzdán.¹⁾

1356 gener. převor Cyriaků = prof. Šebastian;

1361 " " " " = prof. Lev, odchodem do Šačan Šebastiana; v době následující byli dosazováni vesměs professové; poslední:

1418 gener. převor = Benedikt; po povýšení na proboštsví v „Libochově“ (?) prof. Václava.

Rychnov.

1369 Richnov, O, „chudý“.

Panství i podací kláštera Hradišského; viz tam.

1361 opat Hradišský = Jan, po † Janu;

1369 " " = Petr, po res. Jana;

1374 " " = Petr, po res. Petra;

1389 " " = Šimon (z Vrchlabí) ss. Petrem;

1395 " " = Martin, po † Kříži;

1418 " " = Jan (z Jenišovic) ss. Filipem;

1423 " " = Mikoláš, po odchodu do Jenišovic Valentina;

1425 totéž; Jan z Ralska-Vartenberka = Mikoláš po Valentínovi.

Luková.

1369 Lukova, O, „chudý“.

Panství i podací pp. z Lemberka k Dolní Sytové — viz Roprechtice 1437.

1368 „Lucov“; Jan a Hašek z Lemberka = Mauric, po resig. Vlčka;

1419 byl plebán Lukovský vykonavatelem v Smřičně.

Není v Rejstříku Desát:

Hradní kaple na Rohozci.

1394 Mauric, kaplan na hradě Rohozci, stal se plebánem v Turnově.

¹⁾ Lib. Conf. I. 26.

V. Dekanát Jablonský.

Známí děkani:

1390 úvodcem v Žibřidově děkan Jablonský, plebán ve Vartenberku; (Lib. Conf. V. 8)

1395 úvodcem v Mergentálu děkan Jablonský, plebán ve Vartenberku; (Lib. Conf. V. 218)

(Od r. 1388—1401 byl ve Vartenberku plebánem Matěj.)

1425 Albert, plebán v Osečné, děkan Jablonský; (Lib. Conf. X. 197).

Jablonná.

1352 Gablona, 15 gr.

Panství pp. na Lemberce; Zdislav z Lemberka postoupil patronátní právo klášteru Hradišskému a biskup Tobiáš (1279—1296) odevzdal na přání patrona farní kostel cisterc. mnichům Hradišským; ale poněvadž cisterciáni byli z pravomoci biskupské vyňati, stanovil biskup, aby mniši stále zde chovali světského kněze-plebána, jenž by podroben byl právu biskupovu.¹⁾

1374 po † plebánu Heřmanovi povstal spor mezi opatem a professem Václavem s jedné, — a mezi jakýmsi Mikolášem s druhé strany, jenž tvrdil, že byl za řádného faráře od apoštol. stolice providován; mezi sporem Mikoláš zemřel, načež r. 1378 arcibiskup z nařízení papeže kostel prohlásil za stálou vikarii pro světského kněze, jenž bude pod pravomocí arcibiskupovou; užitky kostelní budou patřiti klášteru a špitálu; stálý vikář bude míti naturální zaopatření společně s mnichy a mimo to bude ročně bráti 4 kopy na hotovost.²⁾

¹⁾ Dr. Novák, Formulář, 112.

²⁾ Lib. Er. II. 153 a Výpis z Vatik. Arch. v Archivu zemsk.

Představený zdejších cisterciánů slul probošť; r. 1397 probošť Tomáš; viz Olešnice Zlatá.

1378 opat Hradišský „ku stálé vikarii“ = Matěj;

1394 „ „ „ „ „ = Vavřinec, po † Matěji;

1395 „ „ „ „ „ = Mikoláš, po odchodu Václava;

1418 „ „ „ „ „ = Matěj, po odchodu do Kunratic Mikoláše;

1422 „ „ „ „ „ = Mikoláš, po res. Matěje;

1425 stálý vikář Mikoláš resignoval.

Špitál.

Cisterciáni spravovali zdejší špitál; r. 1378 stanovil arcibiskup, aby příjmy farního kostela, mimo vydržování stálého vikáře, obráceny byly ku klášteru a špitálu, viz nahoře.

Dominikánský klášter s chrámem sv. Vavřince u Jablonné.

(Není v Rejstříku Desátkovém.)

Rod pp. z Lemberka založil zde dominik. klášter přičiněním blahosl. Zdislavy. Letopisec Žďárský¹⁾ o ní píše: „... byla dcerou Přibyslava z Křížanova na Moravě, zakladatele kláštera Žďárského, a jeho manželky Sibylly; ... z tohoto manželství pošly 3 krásné dcery, jež potom mnohé chvály došly, Zdislava, Eufemie a Eliška; Havel z Jablonné pojal Zdislavu, která bez úhony s ním živa byla ...“ Tato Zdislava byla nedávno prohlášena za blahoslavenou, podle legendy v breviáři zemřela 1252; proč se tam jmenuje „Berkiana“, jest neznámo, neboť Berkové nabyli Jablonné teprv kol r. 1383.

Pp. z Lemberka považovali klášter Jablonský za svůj rodinný, měli zde rodinný pohřeb a pamatovali naň, i když Jablonnou nedrželi.

Známí převorů a nadání.

1402 Jarek ze Železnice (zdědil 1402 Lemberk po † Haškovi z Lemberka) věnuje klášteru užitky z lesa „Janovský“, aby si klášter s potřebu mohl dříví bráti a dobytek pásiti.²⁾

¹⁾ Prameny Děj. Č. II. 522.

²⁾ Lib. Er. XIII. L. 7.

1410 Hanuš Blekta z Valtinova věnuje 2 kopy úroku z Valtinova na výročí v kapli sv. Matěje v ambitu.¹⁾

1411 Jan, převor, Petr, bývalý převor. Z odkazu Haška z Lemberka, † kol 1402, vykázal dědic Jarek z Pecky 20 kop úroku z Benešova a Bystřého (na Semilsku, jež Hašek až do smrti držel). Listina²⁾ německá: „... 10 Schok auf des Klosters Nothdurft, auf Bier und Braten; 5 Schok alle Jahre zum Gebäude und Besserung der Kapelle, darinnen liegt Herr Haško von Lemberk und sein Geschlecht (rodinná hrobka) und die letzten 5 Schok den Brüdern auf Kleider“.

Za to byl klášter povinen konati mnohé zádušní, výroční pobožnosti, z jejichž seznamu částečně poznáváme rozrod pp. z Lemberka: für Hašek, der das Seelgeräth gestiftet,

item Marušken, seine Frauen,

„ Havel, genant Beran, seines Vaters,

„ Havel, seines Sohnes,

„ Ješko, seines Bruders,

„ Bušken von Pecka und seiner Frauen Bolken,

„ Katruška, Herrn Hašken Tochter,

„ des obgenannten Jarken und seiner Frauen.

1415 převor Jan, Štěpán, podpřevor; Jindřich Berka věnuje klášteru 13 kop úroku.³⁾

Jiná zpráva o tomtéž: když r. 1418 Jindřich Berka z Dubé prodal svou Jablonskou část Beneši z Vartenberka, vyhradil, co mají mniši Jablonští: nějaký úrok v Jablonné a 13 kop úroku v Suché.⁴⁾

Brniště.

1352 Brumis, 9 gr. 1369 Brnyess; 1384 Brumis alias Brnyess.

Podací držitelů Brniště.

1398 Petr z Vartenberka = Hanek (z Vlastibořic) ss. Janem;

1404 Beneš z Vartenberka, seděním na Vinařicích = Havel, po † Hanku;

1409 Jan Velfl z Varnsdorfu = Ondřej (oltářník v Lípě) ss. Janem;

¹⁾ Lib. Er. VIII. M. 2.

²⁾ Tamt. VIII. N. 5.

³⁾ Tamt. VIII. E. 5.

⁴⁾ Pozůstat. D. Z. II. 141.

1409 Jan Velfl z Varnsdorfu = Otík, po resig. Ondřeje;

1422 plebán Oto; (v Žitavě; Soud. Ak. VII. 141).

Svibořice.

1352 Sveborzicz, 6 gr.

1325 Soběhrd ze Stakor prodal bratřím z Vartenberka Svobořice . . . kostelním patronátem.¹⁾ Podací drželi Vartenberkové k některému svému okolnímu hradu.

1359 Vaněk z Vartenberka = Jan (z Krupé) ss. Vavřincem;

1363 „ „ „ = Mikoláš (z Dubnice), po odchodu do Vartenberku Jana;

1364 „ „ „ = Václav, po odchodu do Vartenberka Mikoláše;

1380 Jan „ „ = Tomáš, po † Poláku;

1389 „ „ „ = Jindřich (z Čejek) ss. Benešem;

1403 plebán Martin; (Soud. Ak. IV. 226)

1422 plebán N. vykonavatelem v Osečné; Lib. Conf. X.

Zákupy.

1352 Zakup, 6 gr.

Panství i podací původně domácích pánů, potom společně s Vartenberky, posléz Vartenberkové sami.

1359 Fridolin a bratři Pavel a Ondřej ze Smojna = Václav, po † Matěji;

1363 Vaněk z Vartenberka; — klient Ondřej = Štěpán (ze Štračova) ss. Václavem;

1365 Vaněk z Vartenberka; — Ondřej, klient ze Smojna = Zdeněk (z Drchlavy) ss. Štěpánem;

1369 Jan a Václav z Vartenberka = Petr, po odchodu (do Jablonce) Zdeněka. Plebáni, jež presentovali Vartenberkové, se v době následující často střídali; poslední byli:

1411 Vilém z Vartenberka = Mikoláš, po odchodu (do Mimoně) Mikoláše;

¹⁾ Pozůstat. D. Z. I. 67.

- 1423 Vilém z Vartenberka = Jan (z Hostikovic) ss. Mikolášem;
 1425 " " " = Mikoláš (z Mukařova) ss. Janem;
 1432 " " " = Martin, po † Mikoláši.

Brenná.

1352 Brenna, 1 gr., „chudý“

- Panství i podací pp. z Vartenberka, jako Zákupy.
 1360 Vaněk z Vartenberka — Jan, po † Mikoláši;
 1361 " " " = Kuneš, po resig. Jana;
 1364 " " " = Matěj, po † Kunši;
 1409 Vilém " " = Prokop (oltářník v Praze) ss. Markem;
 1422 " " " = Martin, po odchodu do Doks Václava.

Mimoň.

1352 Nymans, 30 gr.

Panství i podací později Vartenberské, k Vartenberku či Ralsku.

- 1376 plebán Jindřich; (Soud. Ak. I. 159)
 1377 Jan a Václav z Vartenberka = Mikoláš, po † Jindřichu;
 1393 " " " = Kuník, po † Mikoláši;
 1408 Petr a Vilém " = Eustach (z Hradiště) ss. Václavem;
 1411 Vilém " = Šebastian (ze Zákup), po † Eustachu;
 1432 plebán zdejší byl vykonavatelem v Zákupch.

Nadání oltáře.

1407 dali měšťané 80 kop Vilému z Vartenberka, sídlícímu na Zákupch, a Petru z Vartenberka na Děvíně, a ti vykázali ve vsích Rotunda (?) a Galgendorfu 8 kop úroku na zřízení oltáře Panny Marie a každodenní matury u něho v kostele sv. Petra.¹⁾

¹⁾ Lib. Er. VII. J, 3.

Špitál s kaplí.

- 1406 Václav, plebán v Čes. Jablonci a správce špitálu v Mimoni;¹⁾
 1427 Václav, správce špitálu v Mimoni, stal se plebá-
 nem v Plasích.

Vartenberk.

1352 Vartmberg, 9 gr.

Panství i podací pp. z Vartenberka, k Vartenberku.

- 1363 Vaněk z Vartenberka = Jan, po † Hostislavu;
 1364 " " " = Mikoláš (ze Všebořic) po † Janu;
 1369 Jan a Václav " = Petr, po † Mikoláši;
 1388 " " " = Matěj, po † Janu;
 1390 a 1395 N., plebán ve Vartenberku, děkan Jablonský (Lib. Conf. V. 8 a 218);
 1401 Jan z Ralska, jinak z Vartenberka = Jan, po † Matěji;
 1404 " " " = Mikoláš (oltářník Vyšehrad.) ss. Janem;
 1408 Matěj Pokoj ze Stakor, poručník sirotků † Jana z Ralska = Mikoláš (oltářník zde) ss. Mikolášem;
 1422 Jan z Ralska-Vartenberka = Matěj, kaplan zdejší, po † Václavu.
 † 1406 Jan z Ralska-Vartenberka věnuje kostelu 1 kopu úroku z Vartenberka na přilepšenou plebánovi.²⁾

Nadaný oltář.

1405 Jan z Ralska, seděním na Vartenberce, založil oltář B. Těla v kostele sv. Mikoláše.³⁾

Suchá (Kriesdorf).

1352 Cryzanivilla, 3 gr. 1405 Sucha.

Panství i podací majitelů Jablonné.

- 1378 „Cryzanivilla“; Havel z Lemberka, řeč. ze Zvířetic;
 — Hašek z Lemberka = Václav, po † Mikoláši.

¹⁾ Lib. Er. V. 701.

²⁾ Tamf. V. 701.

³⁾ Tamf. VII. B, 7.

1379 titíž = Mikoláš (z Hostkovic); ss. Václavem. Brzy na to nabyli panství Jablonského pp. z Dubé, ale podle následujícího zápisu měl pán z Lemberka ještě r. 1395 hlas podacího.

1395 Havel z Lemberka; — Jindřich z Dubé, pán na Jablonné = Jan, po † Zdeňku;

1395 „Sucha“; Hynek z Dubé, pán na Hohenštejně = Jan (oltářník z Lipé); ss. Janem;

1397 Hynek Beruška z Dubé, jinak z Jablonné = Jan, po † Václavu;

1418 Berka z Dubé na Housce = Hanek (ze Skalice); ss. Janem.

(R. 1391 se bratři z Dubé rozdělili; na jeden díl připadlo zboží Jablonské: Jablonná, Česká ves a část Markvartic, Suché, Postřelné, Kněžic, Heřmanic.¹⁾)

Později se Dubští o Jablonsko rozdělili, r. 1418 prodal Jindřich Berka z Dubé Benešovi z Vartenberka svoji část Jablonska: Jablonnou s tvrzí a část Markvartic a Suché s polovicí kostelního podacího.²⁾

1422 Jan z Ralska = Matěj, po † Jiřím.

Konratice.

1352 Conradi villa, 1¹/₂ gr.

Panství i podací domácích vladyk.

1358 matrona, vdova po † Hanušovi, řeč. Pancíř, a syn Hanuš = Petr, po † (?);

1368 Henslín z Bělé = Jan, po † Janu.

Někdy později koupili Konratice pp. z Dubé a drželi je k Milštejnu. (1391 oddělili se někteří bratři Dubští od ostatních a vzali za díl mimo zboží Jablonské též panství Milštejnské, k němuž patřily i Konratice; viz Mařenice.³⁾)

1413 Ketruše, vdova po † Jindřichu z Dubé = Havel, po † Heřmanu;

1418 N. = Mikoláš (z Jablonné) po ?

1425 Kateřina z Lemberku, vdova po † Hynku z Dubé, sídlící v Konratcích = Jan, po resig. Šimona.

¹⁾ Pozůstatky D. Z. I. 536.

²⁾ Tamf. II. 141.

³⁾ Tamf. I. 536.

† 1369 plebán Jan; Jan Pancíř, seděním na Konratcích, a bratr jeho Jan, seděním na „Golmicz“, věnují kostelu na slavné výročí s 8 pozvanými kněžími a věnováním 2 liber svíce a zvoněním „ku cti B. a sv. Mikoláše“ 2 gr. úroku ze vsi Goczendorfu.¹⁾

Dubnice.

1352 Dubnycz, 1¹/₂ gr.

Panství i podací domácích vladyk, později z části pp. z Vartenberka, kteří je drželi k Vartenberku.

1363 „Dubnice“; Soběhrd, řeč. Špaček z „Cuvoltu“ (vedle psán klient z Jablonné) = Lutold, po odchodu do Všebořic Mikoláše.

1369 Soběhrd, klient z Jablonné = Jindřich, po odchodu (do Zákup) Ličmana.

V době pozdější bylo podací rozděleno.

1399 „Dubnice“; Jan z Vartenberka, Hanuš z Valtinova = Mikoláš (vikář v Litoměřicích) ss. Příbykem;

1404 „Dubnice“; titíž = Jan, po res. Mikoláše.

1409 „Dubnice, jinak Henrici villa“; po † Janu spor o podací mezi Janem z Ralska, pánem na Vartenberce, s jedné, a Nyčkem z Poměřic, sídlícím v „Len“ (?), s druhé strany. Vartenberský uznal za plebána Petra, jež presentoval Nyček, vyhradil si však pro budoucnost střídavé podávání. (Lib. Conf. VI. 266)

1427 plebán zdejší úvodcem v Plasích.

Žibřidice.

1352 Zyfridi villa, 4¹/₂ gr.

Panství i podací pp. na Lemberce.

1370 Hašek z Lemberka = Mikoláš (od sv. Pankráce) ss. Mikolášem;

1384 „ „ = Mikoláš (z Alba ea, Henersdorfu) ss. Fraňkem;

1390 „ „ = Pavel (z Alba ea.) ss. Mikolášem;

1391 „ „ = Petr (hradní kaplan na Hrádku Grot.), po † Pavlu;

1395 „ „ = Vavřinec (z Jablonné), po † Petru;

¹⁾ Lib. Er. I. 73.

- 1397 Hašek z Lemberka = Lukáš (z Dubnice) ss. Vavřincem;
 1400 „ „ = Mikoláš (z Krivic) ss. Lukášem.
 Brzy po r. 1400 zemřel Havel z Lemberka a Lemberko zdědil Jarek ze Železnice, a podle následujícího podání též pp. z Vartenberka; (viz Rynoltice r. 1402).
 1405 Beneš z Vartenberka, pán na Lemberce = Jan, po † Mikoláši;
 1418 Jan z Ralska, jinak z Vartenberka = Jan, po †? (Před ním r. 1408 Gottfried Haugvic — viz Rynoltice).
 1425 Jan z Ralska-Vartenberka = Jan (z Vetzwaldu); ss. Janem;

Jitrava.

- 1352 Dytheri villa, 1 gr.; 1384 Dietheri villa, alias s. Pancratii.

Podací držitelů vsi.

- 1363 Mikoláš z Kunvaldu = Mikoláš, po odchodu Mikoláše;
 1370 Mikoláš z „Grimvaldu“ = Mikoláš, (ze Žibřidic); ss. Mikolášem;
 1372 Mikoláš z „Grimvaldu“ = Mikoláš, po resig. Mikoláše;
 1394 „Theodorici villa“; Jindřich z Donína (purkrabí, viz vedle) = Mikoláš, po † Mikoláši;
 1394 „Theodorici villa“; Jindřich z Grabštejna, purkrabí na Doníně = Jan, po res. Mikoláše;
 1395 „Theodorici villa ad Rynoldshayn“ týž = Jan (ze Šonova) po res. Jana;
 1423 týž, pán na Gabštejně = Jan, po res. Jana;
 1424 „Dytrichsdorf, jinak sv. Pankráce“, týž = Mikoláš (ze Šonova); ss. Janem.

Rynoltice.

- 1352 Rynoldi villa, 0, „chudý“.
 Ves se jmenovala též „Rynoldhayn“ — viz Jitrava.

Panství i podací držitelů Lemberka.

- 1364 Hašek a Ješek z Lemberka = Jan, po res. Jana;
 1368 Ješek z Lemberka = Pavel, po res. Jana;
 1402 Beneš z Vartenberka, seděním na Lemberce, viz Žibřidice = Mikoláš, po odchodu Jana;
 1408 Gottfried Haugvic, seděním na Lemberce = Šimon, po † Mikoláši;
 1426 Jan z Ralska-Vartenberka = Šimon, po odchodu k Pankráci = Augustina.

Osečná.

1352 Osyeczna, 3 gr.

Panství i podací Majdštejské, pp. z Vartenberka.

- 1363 Vaněk z Vartenberka = Konrád, po † Bernardu;
 1363 „ „ = Hrzek, po † Kunši;
 1371 Jan a Václav „ = Jakub, po † Hrzku;
 1380 Jan z „ = Martin, po † Jakubu;
 1392 Petr z „ = Mikoláš, po † Martinu;
 1401 „ „ = Albert (ze Stvolenky) ss. Mikolášem;
 1424 plebán Albert, děkan Jablonský; (Soud. Ak. VII. 143)
 1427 Jan a Markvart z Vartenberka = Václav, po † Albertu.

***

Nejsou v Rejstříku Desát:

Mařenice, Mergenthal.

- 1395 Hynek Berka = Mikoláš, po odchodu Konráda;
 1397 Hynek Berka, pán na Milštejně = Šimon, po resig. Mikoláše.

Panství i podací pp. na Milštejně, pp. z Dubé; (r. 1391 oddělili se někteří Dubští a vzali zboží Milštejské: hrad Milštejn, městečko Cvikov, ves Cvikov, Kunratice ves s tvrzí a poplužím, Lindovy Svrchní a Dolejší, Agrina ves, Krazhart,

Margentál ves a k tomu pustý Margentál, Lichtmvaldy oba, ves Krumpach.¹⁾

Kostel v Schönbachu, filiálka kostela v Žibřidici.

1406 stalo se narovnání mezi plebánem kostelů v Žibřidici a v Schönbachu s jedné a Petrem Libischem a Jindřichem z Schönbachu s druhé strany o služby B. v kostele v Schönbachu; mimo jiné bylo stanoveno, aby plebán Žibřidický neb jeho vikář každý týden sloužil dvakrát mši sv.; když v týdně případnou 2 větší svátky, mají se o jednom služby B. konat v Schönbachu.²⁾

¹⁾ Pozúst. D. Z. I. 531.

²⁾ Lib. Er. V. 679.

VI. Dekanát Hradišfský.

Známí děkani;

1357 N., plebán v Nepřívěci, děkan, byl úvodcem ve Vlčím poli;

1361 Kříž, plebán v Solči, děkan Hradišfský, viz Osek;

1392 Pátek, plebán v Oseku, děkan Hradišf., viz Boseň;

1395 N., plebán v Oseku, děkan; byl úvodcem v Libošovicích;

1406 N., „ v Oseku, děkan; viz Všeborsko;

1407 a 1408 Václav, plebán v Sobotce, děkan; viz tamt.;

1412 N., plebán v Solči (byl tam Vít) děkan; (Lib. Conf. VII. 60)

Hradiště n/Jizerou,

cisterc. opatství s chrámem Panny Marie.

(Gredis Monachorum.)

Klášter založil některý z předků mocného rodu Markvarticů, kteří pojizerskou krajinou vládli; nasvědčuje tomu nejen tradice, nýbrž i sousedství majetku klášterního s majetkem potomků Markvarticů. Podle tradice osazen byl původně benediktiny, kteří však, prý od Heřmana z Ralska, byli odtud vypuzeni a cisterciáni z Plas r. 1177 na jejich místo uvedeni.¹⁾

Pozoruhodno jest, že klášter stál na vrchu, ač cisterciáni zakládali kláštery obyčejně v údolích, benediktini však na výšinách; nástupnictví cisterciánů po benediktinech je tím pravděpodobnější.

Známí opatí:

Theodorik, zmínka 1184

„ „ 1189 (Regesta I. 171 a 183)

Jan, „ 1221 (tamt. I. 300)

Jindřich, „ 1230 (tamt. I. 358)

¹⁾ Janaushek, Origines Cisterc., p. 175.

- Rivin, zmín. 1232 (Regesta I. 386)
 Modlík, „ 1250 (tamt. I. 578)
 H... opat zavazuje se 1279—1290, že u kostela v Jablonné vedle professů bude vydržovati jednoho světského kněze; (Dr. Novák, Formulář, p. 113)
 Pavel, zmín. 1298 (Regesta II. 675)
 „ 1306 („ II. 875) náhrobek jeho je zazděn v kostele klášterském;
 Předbor, „ 1345 (Regesta IV. 808)
 „ 1360 (podával kostel v Jezvím)
 Verner, „ 1361 („ „ v Sánech)
 „ 1367 („ „ v Jenšovicích)
 Zdislav, „ 1369 („ „ v Hlavici)
 Matěj, „ 1372 („ „ v Jezvím)
 „ 1381 (Monum. Vatic. V. 57)
 Václav, „ 1385 (podával kostel v Jenšovicích)
 „ 1398 („ „ v Březině)
 Nemoj, „ 1401 („ „ na Oskobrhu)
 „ 1410 (Lib. Er. XII. T, 1—3)
 Mikoláš, „ 1412 (podával kostel v Hlavici)
 „ 1413 („ „ v Mukařově)
 Jan, „ 1415 („ „ v Jezvím)
 „ 1425 („ „ v Jenšovicích)

Zkažení kláštera.

... r. 1420, — v dubnu — pan Krušina sebrav lid k Třebechovicům (na Oreb), a tu také byl kněz Ambrož a Matěj Lupáč a jiní, táhli spolu k Mnichovu Hradišti, i dobyli sú téhož kláštera šturmem, a vybravše a spálivše jej, táhli ku Praze.¹⁾

Všichni mniši bez pohromy sotva vyvázli, jelikož klášter byl přepaden znenadání, a byl vzat šturmem; mniši neměli výstrahy z příkladu jiných klášterů, leč snad Svatopolského, o jehož pádu však sotva slyšeli. R. 1453 ovšem žádali někteří pozůstalí mniši na měšťanu Bělském, kožešniku Blažkovi, aby jim vrátil knihy a jiné věci klášterní,²⁾ což zdá se nasvědčovati, že mniši nebezpečí tušili, a ony věci a tím spíše

¹⁾ Staří Letopisové, s. 57; Vavřinec z Březové, s. 365; Theobald, s. 223, dodává, že vypálili též městečko.

²⁾ Památ. VI. 145.

život chránili; ale rozhoduje zde, že klášter byl přepaden, násilně vzat a vypleněn; Bělá a kožešník neposkytovali by mnoho jistoty, zvláště když na blízku byl pevný hrad Bezděz; proto se více pravdě podobá, že ony věci dostaly se do Bělé z lupy, anebo z paběrkování ve zpusťšeném klášteře.

Zbylí, rozptýlení mniši zvolili po smrti opata Jana opata Václava, jenž r. 1432 formálně podával kostel v Hradišti-Rybitví, a r. 1435 v Jenšovicích.

1453 děje se zmínka o převoru Janu a Martinu, probostu špitálu v Čes. Lípě, viz hořejší žádání kněh z Bělé.

1496, a ovšem i dříve, mnichů v pustém klášteře nebylo, neboť král Vladislav svoluje Janu ze Zvířetic, aby vsi klášterní, jež zápisně drží, od nikoho nesměly býti vyplaceny, leč jen od opata a konventu, a pouze tehdy, když mniši skutečně v klášteře žíjí a bohoslužby konati budou, jinak nikoliv.¹⁾

Kol r. 1570 opat Hradišský Kašpar žádá arcibiskupa Brusa, aby jeho bývalému služebníkovi udělil vyšší svěcení.²⁾

R. 1573 zmínka o svěcení kleriků kláštera Hradišského.³⁾ Zbytky opatského chrámu popsal Vocel v Památkách VI. 23.

Klášter Hradišský spravoval špitály v Jablonné, v České Lípě, s kostelem sv. Magdaleny; (r. 1345 zmínka o Petrovi, professu Hradišském, provisoru špitálu v Čes. Lípě⁴⁾), později ujal se špitálního kostela v Lípě klášter Plasský; r. 1377 odevzdán byl Hradišským špitál v Žlebích na Čáslavsku; — viz dekanát Čáslavský.

Nadání kláštera.

R. 1884 vydal Emler „Zlomek urbáře Hradišského z doby předhusitské“, v němž však, jak již titul naznačuje, nejsou všechny klášterní osady popsány. Osady jsou v Urbáři číslovány, první popsaná má číslo 34; — mimo to scházejí osady s číslem 44, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, dohromady schází 41 osad; celkem patřilo klášteru 81 osad, některé ovšem jen z malé části.

Čís. 1—33?; čís. 34 Rybitví, Hněvošice, „Kaczyc“ horní, Podol, Hoškovice, Dneboh, Mužský, Dobrá Voda, Lhotice,

¹⁾ Dobner, Monum. I. 277.

²⁾ Borový, Arcibiskup Brus, str. 90.

³⁾ Tamt. str. 174.

⁴⁾ Regesta IV. 808.

Přestavlky, Borovice, Vyskov (? snad Vystřkov), Jivina, Mukařov, Mohelnice, Neveklovice, Roztkov, Strážiště, Kozmice, Chocnějovice (jen malá část, ostatek měl svého domácího pána), Rokyta, Vápno, Hlavice, Krupá Horní, Olšina, Okna, Jablonec, Chlumek, Židlov (malá část), Krupa Dolní, Vicmanov, Jizvě, Bukovina, Stakory (pouze 4 úročníci), Stakořec (1 úročník), Nemyslovice (u Bezna), Bzen (jen 1/2 kopy úroku), ve Vtelně 8 lánů poplatných (za Zikmunda ve Vtelně zapsán dvůr s 2 pluhý a 9 člověků), Trmín (1 úročník).

Scházejících 41 osad lze z větší části též zjistiti:

- a) z urbáře mimo pořadí: Bousov Horní, mnoho úročníků a dvůr (str. 22.), Bakov, pouze část, Veselé (str. 24.), Markvarčice, 2 úročníci (str. 22.), Příšovice, 3 poddaní (str. 3.). Dvory poplužní: Radešice (str. 4. a 6.), Doubrava (str. 6., 8., 10.), Pachouň (str. 6., 9.), Drahobyl (str. 8.), mlýn Křížanov (str. 17.); z Bakova vycházelo 18 kop a 12 gr. úroku a jiné drobné dávky (str. 22.²⁾);
- b) Zikmund zapsal: Hradiště klášter, . . . Hradiště městečko, . . . Březina, Blata;¹⁾
- c) Zikmund zapsal od kláštera Hradišského: Loukov, Loučky (Podolí s mlýnem na Jizeře), Břehy, Penčina, Újezd, Vítanovice, Strišovice, Podařovice, Jirsko, jednoho člověka v Soběslavicích;²⁾
- d) opat Předbor prodal r. 1345 Markvarčtu ze Zvířetic panství a ochranu na (Bakov, Veselí): Manikovice, Pťirov, Pťirovec s 2 mlýny, z nichž jeden jest v Bakově pod Veselím v Roztokách, užitek z lázní v Bakově s loukou a rybníkem Přestrašín u Bakova, ale hlavní úrok a král berni si klášter pro sebe vyhradil;³⁾
- e) r. 1356 postoupil klášter Haškovi z Lemberku na Zvířeticích Bozkov, Roztoky, v Jeseném, což tu měl, v Kostří 5 dvorů km. a 2 rybníky pod vsí Býšina, a Hašek za to postoupil klášteru vsi Rokyta a Krupá;⁴⁾
- f) král Vladislav r. 1501 potvrzuje zápis klášterních vsí mimo jiné: Proseč, Paseka, v Mohlicích(?) 2 dvory km.⁵⁾

¹⁾ Čelakovský, Registra, s. 116.

²⁾ Tamf. s. 113.

³⁾ Regesta IV. 808.

⁴⁾ Pozůst. D. Z. I. 420.

⁵⁾ Archiv Č. VI. 588.

Rychtářství Jenšovické.

1345 zmínka o mnichu Mikoláši, správci hospodářství (grangiarus) ve Sviňanech¹⁾ (Svijanech).

1436 Zikmund zapsal Hynkovi z Valdštejna dvůr ve Svínařích, jež Jindřich z Vartenberka do svého života od kláštera Hradišského koupil, a k tomu vsi, jež k rychtářství Jenšovické přísluší: Rychnov, Radlo a 4 člověky v Nudovicích kláštera Hradišského.²⁾

Havraňsko.

V jmenovaném Zlomku Urbáře děje se několikrát zmínka o „Havraňsku“, odkudž klášteru vycházelo ročně 103 1/2 měr ospy. „Havraňsko“ slula skupina klášterních vsí v krajině Nymburské, někdejších krajů Havraňském; již r. 1292 klášter zde něco měl, neboť tehdy prodal opat Pavel ves Chleby, aby mohl vyplatiti zastavenou ves Nemyslovice.³⁾

R. . . . prodal opat Jan (1415—1425) ves Badry a Lhotu.⁴⁾

R. 1413 Straniš z Kopidlna koupil na čas života od opata Mikoláše úrok a 2 dvory v Srbcích a Sáních.⁵⁾

Na Havraňsku měl klášter podací v Sánech a na Oskobruhu.

Pro špitál v České Lípě vycházelo úroku: z Lubna 5 kop, ze Sedlece 2 kopy, z Jezvého a Valteric 16 kop, z Ledče 200 měr ospy, z Lochovic 8 kop, v Hoštce měl špitál popluží. (Zlomek Urbáře, str. 20.)

Hradiště.

1352 Hradyscz, 1360 Grecz Monachorum, 20 gr.

V Rybitví byl kostel farní, v Hradišti filiální; plebán bydlel však u filiálky.

Panství i podací kláštera Hradišského.

1373 opat Hradiš. = Choťebor (z Bnečic) ss. Janem;

1378 „ „ = Štěpán (oltářník v Praze) ss. Mikolášem;

¹⁾ Regesta IV. 804.

²⁾ Archiv Č. I. 517.

³⁾ Regesta II. 675.

⁴⁾ Archiv Č. II. 404.

⁵⁾ Rukopis kapit. XXV. 25, b; opis Mus.

- 1398 Ondřej, plebán v Hradišti, jinak v „Rybitví“ (Soud. Ak. III. 349)
 1404 „kostel v Rybitví a jeho filiálka v Hradišti“; opat = Eustach (ze Strážova) ss. Ondřejem;
 1408 „Hradiště“; opat = Václav (z Mimoně) ss. Eustachem;
 1432 „Rybitví, jinak Hradiště“; opat = Václav, po † Václavu; „přístup nemožný“.
 1434 „Hradiště“; opat = Petr, po † Václavu.
 1401 povolena byla inkorporace,¹⁾ ale provedena nebyla.

Soleč.

1352 Solecz, 15 gr.

Panství i podací, obojí roztržštěné, vladyk zdejších a snad také Malo-Solečských a Malobratřických, ač o těchto nejisto, patřil-li podací hlas reálně k Malobratřicům, anebo měli-li Malobratřičtí něco v Solči; viz dole r. 1406.

- 1354 Nechval a Jan bratři, — Štěpán a Ctibor ze Solče, — Bohunek z Malobratřic = Kříž (z Dražic) ss. Vojslavem;
 1361 plebán Kříž, děkan Hradišfský; viz Osek.
 1370 Ješek, řeč. Žák, — Jan, syn Nechvalův, — Ješek, řeč. Stříhomec, — Ctibor a Vlkoš ze Solče, — Bohunek, řeč. Kostka, — Václav Perkal a Bohunek z Malobratřic = Rudolf, po † Kříži;
 1404 Vseslav ze Solče, — Mikan z Malobratřic, — Jan, děkan Boleslavský (? Hradišfský), plebán v Oseku, a Vít, plebán v Dohalicích = Vít, po † Petru;
 (1406 Vít, plebán v Dohalicích, a Jan, plebán v Oseku, a bratr Beneš prodali synovci Janu a Bočkovi z Poděbrad, pánu na Kostí, rodinné jmění v Malobratřicích a v Solči; na tomto dílu vážnulo 1½ hlasu podacího v Solči.²⁾)
 1427 Mikoláš z Haznburka, pán na Kostí (následkem onoho prodeje z r. 1406), Václav Ušák z Obrubec, — Zikmund z Malobratřic, — Mikoláš a Jan ze Solče = Řehoř, po † Vítu;

¹⁾ Krofta, Monum. Vatic. V. 1821.

²⁾ Soud. Ak. V. 228.

- † 1396 narovnání mezi plebánem Zdeňkem z Malobratřic a Mikulášem Studlem ze Solečku o desátky z Malobratřic a ze Solečku.¹⁾

Mohelnice.

1352 Mohelnycz, 6 gr.

Panství i podací kláštera Hradišfského, viz tam.

„Kostel Mohelnický jest v pravdě vzorem českých kostelů slohu rom.“²⁾

- 1360 opat Hradišf. = Jan (oltářník v Praze) ss. Mikolášem;
 1405 opat Hradišf. = Kuneš, po odchodu do Zdeřina Matěje;
 1422 plebán Kuneš ve vyhnanství v Žitavě (Soud. Ak. VII. 3).

Mladějov.

1352 Mladieyov, 8 gr.

Panství i podací držitelů domácího vladectví; o majitelích okolních tvrzí, kteří zde měli podací hlasy, nelze zjistiti, zdaž a pokud tyto hlasy spojeny byly reálně s jejich tvrzi, anebo měli-li něco v Mladějově.

- 1358 Ctibor a ostatní; — Družca, vdova po † Račkovi z Mladějova = Petr, po † Hostislavu;
 1372 Petr z Pařezu; — Konrád z Mladějova; — Janda z Hubojed; — Jan ze Samšiny; — Jakub z Mladějova = Čeněk, po † Petru;
 1396 plebán Čeněk; dluhuje kostelu 10 kop a zavazuje se, že pro kostel za to koupí nějaký úrok nebo pozemek; prozatím peníze ty složí prostřednictvím Jana a Ondřeje ze Samšiny a Zdeňka, klienta z Rovně; svědek Jan, děkan Jičinský (byl plebánem v Dol. Újezdě.³⁾)
 1403 Ctibor z Mladějova; — Jan z Pařezu; — Prošek z Hubojed; — Jan ze Samšiny = Bohuněk, po odchodu (do Radimě) Čenka;

¹⁾ Lib. Er. XII. K. 15.

²⁾ Lehner, II. 76.

³⁾ Soud. Akt. III. 177.

1407 spor; jedna skupina patronů presentovala Petra, druhá Čenka, plebána v Samšíně;¹⁾ v Samšíně zůstal Čeněk do r. 1423.

1430 Ctibor a Jan z Mladějova; — Ctibor z Pařezu = Ondřej, po † Petru.

† 1387 narovnan spor o desátku od poddaných lidí (v Mladějově) Jana Kule ze Samšiny; usouzeno, aby každý usedlík odváděl ročně 4 kopy snopů obilí; rozhodčí; Mikoláš, plebán ve Staré, Jeniš, viceplebán v Jičíně.²⁾ (Ze zápisu tohoto jest zřejmo, že Samšinský měl podací hlas v Mladějově proto, že zde něco měl.)

Libošovice.

1352 Lybosovicz, 6 gr.

Panství i podací Kostské.

1355 plebán Ochar, odešel do Přepěř; (Lib. Conf. I. 15).

1361 Petr a Markvart z Vartenberka = Vilém, po † Vitku;

1361 Petr a Markvart z Vartenberka, páni na Kostí = Jan, po resig. Viléma;

1380 Petr z Vartenberka, pán na Kostí = Šebestian, po † Janu;

1395   týž   = Václav, po † „Čeláku“ (snad Šebáku);

1405 Jan z Kunštátu (zeť Petra hořejšího,) = Václav (kaplan na Kostí), pán na Kostí, po odchodu (do Sobotky) Václava;

1411 Žofie, vdova po † Petru z Vartenberka (měla na panství Kostském bezpochyby zapsáno věno); — Škonka, dcera Jana z Kunštátu = Jan, po odchodu do Všeně Václava;

1436 Mikoláš z Haznburka, pán na Kostí = Filip, po † Janu.

† před r. 1406 Vaníček, pán ze Lhoty, věnoval kostelu 1 kopy úroku z Meziluží; Zdeněk z Rovně, poručník majetku Vaníčka ze Lhoty, a Zikmund, Vaníčkův syn, r. 1406

¹⁾ Soud. Ak. VI. 49, 52, 56.

²⁾ Lib. Er. XII. B, 3.

toto věnování provedli; podle pozdějšího zápisu též z r. 1406 věnováno bylo pouze 50 gr. — na zádušní pobožnosti.¹⁾

Nepřívěce.

1352 Neprzyvecz, 9 gr.

Panství i podací Kostské.

1361 Petr a Markvart z Vartenberka, jinak z Kostí = Jarek, po † Pavlu;

1392 Petr z Vartenberka-Kostí = Jan, po res. Jarka;

1392   "   "   " = Petr, po odchodu Jana;

1421 Mikoláš z Haznburka na Kostí = Urban, po † Petru;

1433   "   "   " = Václav, po † Urbanu.

Všeborsko.

1352 Vssyeborsko, 18 gr.

Podací z části domácích vladyk, z části vladyk z Litkovic (reálně, viz podávání r. 1415); o Obrubeckých nelze zjistiti, patřil-li hlas podacího reálně k Obrubci.

1363 sirotci Nácka z Vršec u Marketa, vdova po řečeném Náckovi (majitelé vladectví Všeborského), — Arnošt z Litkovic, — Světica, vdova po † Zdeňku z Litkovic, — Kuneš a Zdeněk, synové řečené Světica, — Bohuněk z Malobratřic (později mizí, jeho hlas tedy nepříslušel reálně k Malobratřicům), — Běta, vdova po † Oldřichu z Litkovic, — Mikoláš z Obrubce = Odolen, po † N;

1396 plebán Vojslav; viz dole.

1401 Zdeněk ze Všeborska, — Jan z Litkovic, — Petr z Obrubce = Zbyněk, po † Vojslavu;

1404 titíž = Mikoláš (oltářník v Praze) ss. Zbyňkem;

1415 Vojslav ze Všeborska, — Zbyněk, plebán v Brodci, Mikšik ze Solečku, — Václav z Obrubce = Jan (z Hlavna), ss. Mikolášem;

1415 Vojslav ze Všeborska a Zbyněk plebán, majitelé zboží v Litkovicích, — Mikšik ze Solečku, — Václav z Obrubce = Vojslav (mansion. Pražský) ss. Janem;

¹⁾ Lib. Er. V. 682 a 705.

1419 N. ze Všebořska, — Václav z Obrubce, — Mikoláš, řeč. Študent = Vilém (z Lovčic) ss. Vojslavem;

1428 Zbyněk, plebán v Kostelci n/L. — Zdeněk ze Všebořska = Beneš, po † Janu.

† 1396 plebán Vojslav vyměnil nějaké kostelní pole s Kunšem, klientem ze Všebořska.¹⁾

† 1406 Dobeš Hrzan z Újezda, seděním v Chlumíně (u Litkovic), novým rybníkem zatopil zádušní dědinu, z níž kostelu vycházelo úroku 1 kopa a 4 gr., 2 kuřata a pecen chleba v ceně 2 gr.; náhradou vykazuje Hrzan onu dávku na veškerém svém majetku v Chlumíně a přidává 24 grošů úroku na jednom svém člověku v Litkovicích.²⁾

† 1406 Zdeněk, klient ze Všebořska, udělav 2 rybníky, zatopil něco gruntů zádušních, začož dal náhradu; znalci: děkan Hradišť, plebán v Oseku, a N., plebán v Solči.³⁾

† 1410 pře o desátky mezi Matějem Pokojem ze Stakor a plebánem Mikolášem; rozhodčí: Vít, plebán v Solči, a klient Mikoláš Studl ze Solče usoudili, aby Pokoj z lánu vsi „Lužec“ (?), jež proměnil v louku, odváděl ročně 6 korců desátku a vrátil kostelu jakousi louku, jež kostelu druhdy patřila; a kdyby tuto louku rybníkem zatopil, má dáti kostelu náhradu ze svých rolí u Chlumína.⁴⁾

Bousov Dolní.

1352 Bussov, 3 gr.

Panství i podací držitelů Bousova.

1374 Tymon z Koldic = Matěj, po † Milku;

1385 Jan z Michalovic = Albert, po † Matěji;

1404 Aleš z Dubé, seděním na Dražicích = Jan (ze Žitovic) ss. Albertem;

1409 Kuneš z Konojed, seděním v Bousově = Bartoloměj (z Katusic) ss. Janem;

1412 Kuneš z Bousova = Kříž (z Březiny) ss. Bartolomějem;

1413 „ „ = Václav, po † Kříži.

¹⁾ Lib. Er. IV. 448.

²⁾ Tamt. V. 643.

³⁾ Tamt. V. 670.

⁴⁾ Tamt. VIII. K, 9.

Řitonic.

1352 Rzytonicz, 3 gr.

Podací držitelů zdejšího vladectví.

1393 Ctibor z Nechanic = Václav, po † Martinu;

1406 Jiří Halěř, poručník Ctibora, syna Vlastkova = Ctibor, po † Václavu;

1407 Jiří Halěř a Vlastek z Nechanic = Petr, po sesazení Ctibora;

1411 Vlastek z Nechanic = Adam (ze Mcel) ss. Petrem;

1414 „ „ = Václav (z Údrnic) ss. Adamem;

1417 „ „ = Bartoloměj (z Březiny) ss. Václavem;

1418 Jan ze Semčic = Bartoloměj (z Chroustova) ss. Mikolášem;

1425 „ „ = Václav, po † Martinu;

1430 „ „ = Tomáš, po resig. Ondřeje.

Osek.

1352 Ossyek, 6 gr.

Panství i podací Kostské.

1360 Petr a Markvart z Kostí = Petr, po † Krescenci;

1364 „ „ „ = Radeš, po † Petru;

1380 „ „ „ = Jan (z Libošovic), po † Radeši;

1392 plebán Pátek, děkan Hradišť. (Soud. Ak. III. 51);

1395 plebán N., děkan Hradišť. — úvodcem v Libošovicích.

1404 a 1406 plebán Jan, děkan; viz Soleč;

1413 Žofie, vdova po † Petru z Vartenberka-Kostí (Kost již nedrželi Vartenberkové. Žofie měla na panství Kostském bezpochyby věno, anebo jím vládla jako poručnice) = Mikoláš, po † Janu;

1433 Mikoláš z Haznburku-Kostí = Václav po † Mikoláši;

† 1361 narovnání mezi opatem Hradišť. a plebánem z Oseku Petrem o desátky z gruntů, jež klášter vzdělává v Bousově (Horním); klášter se uvolil, že bude ročně odváděti 14 měr obilí, „jež obyčejně sluje korec“, kdežto dříve vychá-

zelo pouze 9 kop snopů; rozhodčí: Kříž, děkan Hradišf., plebán v Solči, a Vojslav, plebán v Bosni, Ješek Tupec z Kněžmostu a Hynčík ze Střichomě.¹⁾

Vikář a nadané kaplanství.

1409 Žofka, vdova po † Petru z Vartenberka, jinak z Kostí, věnuje 8 kop a 11 gr. úroku z Mladějova za duši † Petra a zete Bočka, aby vydržován byl kaplan vedle vikáře od starodávna.²⁾

Všeň.

1382 Vssen, 21 gr.

Panství i podací Kostské.

1356 Beneš ze Sobotky (zakladatel Kostí) = Petr (z Hořelic) ss. Františkem;

(Když se kol. r. 1371 synové Benešovi Markvart a Petr oddělili, obdržel Markvart Všeň, a držel ji k Rohozci; po jeho pádu 1388 byla Všeň opět přidělena ku Kostí.³⁾

1375 Markvart z Vartenberka (na Rohozci) = Gabriel, po † Petru;

1406 Jan z Kunštátu na Kostí = Martin, po † Gabrielu;

1411 Žofie, vdova po † Petru z Vartenberka - Kostí, (viz Osek) a Škonka, dcera † Jana z Kunštátu - Kostí = Václav (z Libošovic) ss. Martinem;

(Dcera vdovy Žofie, Eliška, byla provdána za Jana z Kunštátu, jenž byl tedy zetěm, a Škonka vnučkou Žofie; Škonka provdala se za Mikoláše z Haznburku, jemuž věnem přinesla panství Kostské; viz Libošovice);

† 1409 Bohunek z Arnoštic, přebývající v Hradci n. L., věnuje kostelu 1 kopu úroku ze vsi Lhoťa Hrnčířská.⁴⁾

† 1410 Žofie, vdova po † Petru z Vartenberka, odpouští kostelu 1 kopu 7 gr. úroku z 1/2 lánu, jež plebán Martin koupil, a 18 gr. úroku, jež plebáni vrchnosti Kostské platili ze 2 luk, z jedné u Plukonic, z druhé u Modřic.⁵⁾

¹⁾ Lib. Er. I. 52.

²⁾ Tamt. VIII. H. 2.

³⁾ Dr. Šimák, I. c.

⁴⁾ Lib. Er. VIII. H. 1.

⁵⁾ Tamt. VIII. J. 6.

Vyskeř.

1352 Vyskerz, 6 gr.

Podací, roztržštěné. držitelů zdejšího vladectví, později byla část připojena ku Kostí, část k Valdštejnu, ostatek byl domácích.

1363 Jaroš, Zbraslav, Nácek a Albert, klienti z Vyskeře = Bartoloměj, po † Petru;

1380 spor; jedna skupina patronů presentovala Víta, druhá Oldřicha; potvrzen Oldřich;¹⁾

1390 Petr z Vartenberka, pán na Kostí, — Petr z Vartenberka, pán na Veselím, — (též na Valdštejně), — Jan, syn Zbraslava z Vyskeře, — Václav, řeč. Lutka, — Nácek a Jan, bratři z Vyskeře = Prokop (z Hlavice) ss. Oldřichem;

1393 plebán Prokop; viz vedle.

† 1393 vyšetřující komisaři: Gabriel, plebán ve Všeni, a Tomáš, plebán v Přaslavicích pší, že Oldřich, druhdy plebán ve Vyskeři, nyní v Hlavici, prodal jakési vzdálené kostelní pole a za to koupil role v Škodějově, a že nynější plebán Prokop koupil od patrona Jana 1 kopu úroku; „stalo se 1393 u přítomnosti Beneše, děkana Turnovského (plebána v Hruštic), Svacha, plebána ve Vrchlábí, Bartoše, nájemce obročí v Sobotce. Vyšetřovatel: Vilém, kaplan na Skále.²⁾

(Po † Alši z Korců ujali se 1415 Matěj, řeč. Jaas ze Studeňan, a Aleš z Červeněvsí dědictví po Alšovi, synu Náckově z Korců: v Rokytně, Mladostově, Bukovině a Vyskeři s podacím ve Vyskeři a Žehouni.³⁾

Markvartice.

1352 Markvarticz, 18 gr.

Podací právo vykonávali pp. na Rakově, ač spíše jako majitelé Markvartic k Rakovu v neznámé době připojených; viz podávání z r. 1388.

1355 ? = Oneš (z Petrovic u Holohlav) ss. Oldřichem;

1373 byl kostel v interdiktě pro jednání patrona Dyka;⁴⁾

1375 Příbek z Rakova = Jacha (z Milevic) ss. Onšem;

¹⁾ Soud. Ak. II. 37., 59., 61.

²⁾ Lib. Er. XII. G. 9.

³⁾ DD. XV. 321.

⁴⁾ Soud. Ak. I. 20 a 279.

1380 Jan a Příbek z Rakova = Jan (ze Všejam) ss. Jachou;

(1383 Příbek z Rakova zajistil manželce věno na: Skuříně, Mrchojedech, Markvarticích, Lštění, „Viscynye“ (?), Štídle, Zajekuřích.¹⁾ R. 1383 přijal týž Příbyk do spolku Bernarda z Valečova se svým majetkem Rakov, tvrz a dvůr, Příchvoj, a co má ve Lštění, Zajekuřích, Markvarticích, Mrchojedech, Skuříně.²⁾ Sjednocení toto mělo praktický výsledek; onen Bernard byl tchán Příbykův; viz dole r. 1390 a 1394);

1388 Příbek z Rakova, klient z Markvartic = Blažej, po † Janu;

1390 Příbek z Rakova a z Markvartic, — Bernard z Valečova, jinak ze Křince = Kříž, po † Blahuťovi;

(1394 Jiřka, vdova po Příbykovi z Rakova, prodala svému otci Bernardu z Valečova své věno na vsích nahoře r. 1383 jmenovaných.³⁾)

1395 Bernard z Valečova = Petr, po † Kříži;

1407 po † Petru nastal spor mezi 2 presentovanými; potvrzen byl Hašek, presentovaný od Jana Kříneckého, pravého patrona; ale spor trval dále; mezi sporem Hašek zemřel, a nastoupil Petr.⁴⁾

Nastoupil jiný rod.

1418 Heník z Chlumu, seděním na Rakově = Jan, po † Petru.

† 1404 z odkazu Příbyka z Rakova vykázal Bernard z Valečova, jenž majetek † Příbyka drží, 6 kop úroku na zboží Rakovském na 4 výročí.⁵⁾

Samšina.

1352 Samsyna, 9 gr.

Panství i podací domácích pánů.

1359 Jan Kule ze Samšiny = Jiří, po † Řehoři;

1361 " " " " = Petr, po resig. Jiřího;

¹⁾ Pozůstat. D. Z. I. 476.

²⁾ Tamf.

³⁾ Tamf. I. 553.

⁴⁾ Výpis z Arch. Vatik. v Arch. Zemsk.

⁵⁾ Lib. Er. V. 590.

1368 Jan Sušec ze Samšiny = Hašek, po † Petru;

1375 " " " " = Mikoláš, po † Hašku;

1398 plebán Kříž; (Soud. Ak. III. 408)

1404 Jan Bořička ze Samšiny = Čeněk (z Březiny) ss. Křížem;

1423 Otík Vrba z Oslavic (poručník?) = Mikoláš, po odchodu do Katusic Čeňka;

1434 Příbyk ze Samšiny = Petr (z Újezda) ss. Mikolášem;

† 1390 Jan a Ondřej, synové Jana Kule ze Samšiny, věnují kostelu 4 kopy úroku.¹⁾

Hlavice.

1352 Hlavicz, 6 gr.

Panství i podací kláštera Hradišť., viz tam.

1358 plebán Chotěbor, odešel do Bnečic;

1359 opat Hradišť. = Jan (z Týnce) ss. Ludvíkem;

1369 " " = Jan (z Vyklek) ss. Pavlem;

1370 " " = Havel (z Nechanic) ss. Janem;

1379 " " = Jaroš (z Krp) ss. Havlem;

1386 plebán Václav má právo své dokázati listinami. (Soud. Ak. II. 393.)

1390 opat = Oldřich (z Vyskře) ss. Prokopem;

1396 " = Mikoláš (ze Světlé) ss. Oldřichem;

1401 byla povolena inkorporace,²⁾ ale nebyla hned provedena;

1402 opat = Mikoláš (z Křince?) ss. Mikolášem;

1406 plebán Petr, profess Hradišť. (Soud. Ak. V. 198.)

1412 opat = prof. Mikoláš, po resig. prof. Petra;

1417 Jan z Ralska-Vartenberka = Šimon, po † ? (Vartenberský nabyt zde od kláštera nějakých práv).

1418 týž = Mikoláš (z Čisté) ss. Šimonem;

1429 plebán Mikoláš (Lib. Conf. X. 151).

Březina.

1352 Brziezna, 4¹/₂ gr.; 1369 Brziezina.

Panství i podací kláštera Hradišť.

¹⁾ Lib. Er. XII. F. 8.

²⁾ Monum. Vatic. V. 1821.

- 1356 opat Hradišf. = Václav (z Újezda) ss. Václavem;
 1379 provisi apoštol. prisouzen byl kostel Petru, bez poškození práv Mikoláše, jenž od kostela ustoupil.¹⁾
 1380 opat = Mikoláš, po † Petru;
 1389 plebán Ondřej; viz dole;
 1398 opat = Čeněk (z Kopidlna) ss. Ondřejem;
 1404 opat = Kříž (ze Samšiny) ss. Čeněkem;
 1412 „ = Bartoloměj (z Bousova) ss. Křížem;
 1417 „ = Václav (z Řítonic) ss. Bartolomějem;
 1418 „ = Ondřej (z Jezeřan) ss. Václavem;

† 1389 plebán Ondřej; Bohunek ze Strak je povinen platiti kostelu 1 kopu úroku;²⁾ jest to as onen úrok, o němž se děje zmínka 1411; tam se onen Bohunek jmenuje z Arnošic.

† 1404 Matěj z „Hřec“ (Řehec) prodal Mikuláši z Březiny a Václavu ze Žďáru 1 kopu úroku ve vsi Vrbice u Jičina, a ti úrok tento věnovali kostelu na výročí za † Zdenu z Hoškovic.³⁾

I tohoto věnování týká se následující zápis, již třetí: 1411 Zdena z Hoškovic věnovala druhdy kostelu 10 kop, začez byla koupena 1 kopa úroku ve Vrbici; ves tuto nyní (1411) na polovici drží Bohunek z Arnošic a Petr Divoký; nastal spor, kdo má úrok platiti; odsouzen k tomu byl Bohunek.⁴⁾

Sobotka.

1352 Sobotka, 18 gr.

Panství i podací pp. na Kostí.

- 1358 Beneš z Vartenberka-Sobotky = Jan, po † Jachku. (Jeho synové již se jmenují z Kostí; Beneš tento hrad na panství Soboteckém vystavěl.)
 1360 Petr a Markvart z Kostí = Gothard (z Přepěř) ss. Janem;
 1364 „ „ „ = Matěj, po † Gothardu;
 1373 Markvart z Kostí = Petr (z Brodce) ss. Majnušem.

¹⁾ Soud. Ak. I. 330.

²⁾ Lib. Er. XII. B, 20.

³⁾ Tamf. V. 575.

⁴⁾ Tamf. VIII. N. 6.

As v tom čase se Petr oddělil od Markvarta a vzal za díl panství Kostské.

- 1376 Petr z Vartenberka, pán na Kostí = Jan (z Újezda) ss. Petrem;
 1383 Petr z Vartenberka, pán na Kostí = Mikoláš (z Lomnice) ss. Janem;
 1392 Petr z Vartenberka, pán na Kostí = Jan (z Nepřívěce) po † Petru;
 1405 Jan z Kunštátu (zeť a dědic Petřův), seděním na Kostí = Václav (z Libošovic), po † Janu;
 1407 a 1408 plebán Václav, děkan Hradišf. (Soud. Ak. VI. 137 a 224);
 1411 Žofie, vdova po † Petru z Vartenberka; — Skonka, dcera Jana z Kunštátu-Kostí (vnučka Petrova) = Martin (ze Všeně) ss. Václavem;
 1433 Mikoláš z Haznburka na Kostí (manžel Skonky) = Martin, po resig. Václava;
 1435 týž = Duchek, po resig. Martina.

Boseň.

1352 Bossna, 30 gr.

Podací držitelů domácího vladectví, rozděleného na dvě skupiny.

- 1361 plebán Vojslav; (Lib. Conf. I. 52)
 1366 Pešek, Příbyk a Blahuť z Bosně; — Hereš a Ctibor z Valečova = Jan, po † Vojslavu;
 1385 Jan z Bosně, — Jan Črnc (dole psán z Bosně), — Blahuť z Bosně, — Hereš z Valečova = Vojslav, po † Janu;
 1386 plebán Zachariáš; (Soud. Ak. II. 282)
 1390 Jan Črnc, — Blahuť z Bosně, — Hereš z Valečova = Prokop (oltářník v Praze), ss. Zachariášem;

(1391 Ješek Črnc z Bosně a Albert Sekyrka z Lúček vyznávají, že mají hlas podacího, vážnoucí na majetku jejich v Bosni; pokud bude Črnc živ, má tento hlas míti sám, po jeho smrti mají se oň dělití Sekyrka a dědici Črncovi.¹⁾

¹⁾ Lib. Er. XII. D, 5.

1412 Bartoš a Bernard z Valečova, — Petr z Bosně
= Pavel z N. ss. Prokopem.

Později připojeno celé podací ke Kostí.

1424 Mikoláš z Haznburka na Kostí = Vít, po † Pavlu;

1425 " " " " = Václav (hradní
kaplan na Kostí), po † Vítu; „přístup nemožný“.

Vikář.

1392 jakýsi spor mezi plebánem Prokopem a bývalým jeho vikářem Václavem narovnal Patek, plebán v Oseku, děkan Hradišfský.¹⁾

Nadané kaplanství.

Dávno před r. 1393 bylo zde kaplanství, ale chudě nadané; generální vikář dne 24/I. rozsoudil, aby patroni (Ješek Černec z Bosně, Jan Polák, Blahuť Tvořidlo a Hereš z Valečova) kaplanství lépe nadali; kdyby se to do budoucího sv. Jiří nestalo, má plebán púllán, jenž od starodávna ku kaplanství přísluší, ujmoufi a za to mimo vikáře od starodávna držeti druhého.²⁾ Jmenovaní patroni skutečně kaplanství znova zřídili, věnovavše 1 lán s dvorcem čili chalupou, k čemuž Hereš z Valečova a jeho manželka Běta přidali 2 kopy úroku ze vsí Žantova u městečka Kněžmostu.³⁾

Mukařov.

1352 Mukarzov, 9 gr.

Panství i podací kláštera Hradišfského.

1363 opat Hradišfský = Matěj, po † Petru;

1364 " " = Jan, po † Matěji;

1377 " " = Hanek (z Mnichova) ss. Janem;

1406 " " = Všech, po † ?

1408 " " = Jan, po resig. Všecha;

1409 " " = Jan, po † Martinu;

1413 " " = Čeněk (z Krivsoudova) ss.
Janem;

1413 " " = Matěj (kaplan v Bosni) ss.
Čenkem;

¹⁾ Soud. Ak. III. 51.

²⁾ Tamf. III. 115.

³⁾ Lib. Er. IV. 395.

1416 opat Hradišfský = Mikoláš (kaplan v Nadslavi)
ss. Matějem;

1416 Jan z Ralska-Vartenberka = Jan (ze Zákup) ss.
Mikolášem.

Vlčí pole.

1352 Lupi campus, 6 gr., 1369 Vlcziepole.

Panství i podací z části do r. 1363 domácích vladyk, z části ke Kostí, r. 1398 již celé ke Kostí.

1357 Vaněk z Vartenberka, — Albík a Marketa, vdova
po † Dobranovi z Vlčího pole = Jakub, po
resig. Vítko;

1363 Vaněk z Vartenberka — Albík a Ješek z Vlčího
pole = Michael, po † Jakubu;

1398 Petr z Vartenberka na Kostí = Jiří, po † Michaelu;

1401 " " " " = Jan (ze Mcel) ss.
Adamem;

1403 plebán Bartoloměj; viz dole.

1414 Mikoláš Zajíc z Haznburka na Kostí = Zdeněk
(kaplan na Kostí), po res. Bartoloměje;

† 1403 Vlaštek, klient z Chotělic, vyznává, že podle věnování rodičů a sestry Dobky je povinen kostelu platiti 1^{1/2} kopy úroku; patrně tiito dárcové žili a věnovali někde ve farnosti, nepraví se však, kde. Vlaštek tento úrok převádí jinam, totiž 1 kopy na dvůr Jana Čejky v Újezdci u Sobotky, a 1/2 kopy na mlýn u Chotělic.¹⁾

† 1406 z odkazu † Zbyny, manželky Jana Čejky z Újezdce, zavazuje se týž Jan, že bude kostelu ve Vlčím poli ročně platiti 1^{1/2} kopy.²⁾

Újezdec tento, o němž se v obou posledních zápisech zmínka děje, býval někde v okolí Sobotky a Vlčího pole.

Jablonec Český.

1352 Jablonycz, 6 gr., 1369 Jablonecz.

Panství kláštera Hradišfského, podací pp. z Vartenberka-Ralska; ale klášter se hlásil též k podacímu; viz dole kol r. 1396.

¹⁾ Lib. Er. V. 585.

²⁾ Soud. Ak. V. 107.

- 1369 Jan a Václav z Vartenberka = Zdeněk, po † Albertu;
 1378 Jan z Vartenberka = Vícemil (ze Sv. Pole) ss. Zdeňkem;
 1382 plebán Petr; (Soud. Ak. II. 102)
 1389 Jan z Vartenberka = Petr Zubrník (z Úbislavice) ss. Petrem;
 1389 Jan a Václav „ = Bohunek, po res. Petra;
 1396 Jarek z Vartenberka-Děčina a Jan z Vartenberka = Václav Varvort, po † Bohunku.

Této presentaci odpíral Matěj na základě papež. provise, již měl na obroči na podacím kláštera Hradišského, generální vikář však na jeho provisi nedbal a potvrdil Varvorta.¹⁾
 1407 plebán Václav, probošt špitálu v Mimoni.²⁾

Světlá Stará.

1369 Svyetla, O, „chudý“.

Panství i podací komendy Johanitů v Dubě.

- 1359 „Stará Světlá“; gener. převor Johanitů = Ctibor, po resig. Zdeňka;
 1363 gener. převor = Šimon, po resig. Ctibora;
 1364 „ „ = Petr, po odchodu Šimona;
 1375 komtur Dubský Hynek = Jan (z Lobce) ss. Petrem;
 1396 „ „ ? = Mikoláš, po resig. Václava;
 1396 „ „ Matěj = Oldřich (z Hlavice) ss. Mikolášem;
 1396 gener. převor = Martin (z Vtelna-Zámostí) ss. Oldřichem;
 1422 Jan z Ralska-Vartenberka = Řehoř, po † Václavu.

Není v Rejstříku Desát:

Komenda křižovníků Johanitských ve Světlé, jinak v Dubě s chrámem sv. Ducha.

Zakladatelem byl Markvartíc, nejspíše některý předek pp. z Lemberka. (Cruger, S. Pulveres I. 47, prý dle jakéhos rukop.)

¹⁾ Lib. Conf. V. 261.

²⁾ Soud. Ak. VI. 19.

pisu kláštera Turnovského píše, že zakladatelem byl „Chval“ (Havel), jehož úmrtí mylně klade do r. 1154.)

R. 1291 byl kostel sv. Ducha ve Světlé, „v místě konventním“, obdařen odpustky.¹⁾

R. 1373 bylo zde 5 křižovníků-rytířů nekněží, totiž komtur Hynek Havlovic již 6 roků, tedy od r. 1367, a Zdeněk z Lemberka, Záviš z Újezdce, Matěj z Vratislavic, Pavel z Ervácova a 5 křižovníků-kněží, z nichž první převor Jan; ročních příjmů má komenda 273 kop, čili 980 zlatých florenů, 16 grošů na 1 floren počítáno; světsí křižovníci konají domácí práce, mzdy nedostávají, nýbrž pouze stravu a šat.²⁾

Známí komtuři:

Hynek Havlovic od r. 1367; viz nahoře;

zmín. 1375; (podával farní kostel v Staré Světlé)

Matěj, „ 1369; („ „ „ „ „ „)

Theodorik „ 1412; viz dole.

Nadání.

Ku komendě příslušelo panství Krucemburské čili Dubské.³⁾

1371 zemský převor Ješek ze Zvířetic věnuje z rodinného majetku domu ve Světlé 3 kopy bez 14 gr. úroku ze Žibřidovic.⁴⁾

1408 Jan, řečený Lulák ze Stakorce, věnoval klášteru 4 kopy úroku.⁵⁾

1409 Jindřich Blekta z Utěchovic, seděním na Volfarficích, věnoval 70 gr. úroku.⁶⁾

1412 komtur Theodorik koupil za 30 kop od Petra Tista z Albrechtic 3 kopy úroku ve Vesci, Dubu a Vratislavicích.⁷⁾

¹⁾ Regesta II. 1229.

²⁾ Novotný, Inquisitio, 32.

³⁾ Zikmund zapsal: Dub, město a klášter, Krucemburk, hrad, Čelakovský, Registra, 110. Osady na tomto zápisném panství jsou dopodrobna kol r. 1367 vypsaný: Rezek: Statky zkonfiskované r. 1347 v Památkách X. 460 a 467, a Sedláček: Hrad, X. 165. Ke Krucemburku byly též drženy Loukovec a Sezemice.

⁴⁾ Rukop. Arch. Johanitů, opis Mus.

⁵⁾ Lib. Er. VIII. E. 8.

⁶⁾ Tamf. VIII. G. 6.

⁷⁾ Tamf. VIII. P. 3.

Špitál.

1371 vyznává zemský převor Ješek ze Zvířetic, že na hřbitově kostela ve Světlé znova založil špitál na chování 12 chudých a věnoval na jeho vydržování z rodinného majetku: z Vínce 15 kop úroku, ze Soběslavic 8 kop, z Lična 7 kop bez 14 gr.¹⁾

Světlá čili Dub.

Komendní kostel sv. Ducha byl též farním.

1359 „Světlá“; gener. převor Johanitů = profess Jan, po † prof. Mikoláši;

1367 „Světlá“; komtur Pražský = prof. Vácha, po res. prof. Jana;

1367 „Světlá“; gener. převor = prof. Jan, po resig. prof. Váchy;

1380 „Dub“; „ „ = prof. Mikoláš, po † Janu;

1383 „Dub“; „ „ = prof. Petr, po resig. prof. Mikoláše;

1418 „Dub“; „ „ = prof. Mikoláš, po † prof. Petru.

† 1416 plebán, jinak převor Petr, koupil pro farní kostel sv. Ducha 3 kopy úroku v „Cařida“ (Křída) od Petra z Polohlav.²⁾

Kříženec.

Danství i podací pánů vsi.

1395 (u Řitonic) Jan z Michalovic = Beneš, po † Václavu;

(R. 1410 zapisuje Jan Dmychel z Veselice manželčino věno na Kříženci, vsi celé.³⁾

1416 Jan z Veselice = Šimon, po † Beneši;

1417 Zdeněk z Vlčího pole = Jakub (z Lochynic) ss. Šimonem.

¹⁾ Rukop. Arch. Johanitů, opis Musej.

²⁾ Lib. Er. X. H. 5.

³⁾ Pozůst. D. Z. II. 64.

Hradní kaple na Sobotce; nadané obročí.

1357 Beneš ze Sobotky presentoval „ku kapli Panny Marie na hradě Sobotka“ = Jana (z Hlavna) ss. Janem.

Hradní kaple na Kostí; nadané obročí.

1358 Beneš starší z Vartenberka, sídlící na Kostí, presentoval ku kapli Panny Marie = Jakeš, po res. Ješka;

1371 Petr a Markvart z Kostí, „ku kapli Panny Marie na hradě Kostí“ = Šebastian, po res. Ješka;

1390 Petr z Kostí = Jan, po odchodu do Čibuze Konráda;

1405 presentoval Jan z Kunštátu na Kostí; — 1412 Žofie, vdova po † Petru z Kostí; — 1414 Mikoláš Zajíc z Haznburku; — 1424 Mikoláš z Haznburku-Kostí „ku kapli sv. Jana Křt.“ na hradě Kostí.

Hradní kaple na Skále (Hrubé).

1394 Vilém, kaplan na Skále, stal se plebánem ve Veselím na Bydžovsku.

Hradní kaple na Troskách.

1435 Petr, kaplan na Troskách, stal se plebánem v Turnově.

VII. Dekanát Kamenecký.

Když krajský úřad převeden byl z Boleslavě na hrad Kameneck, slulo Boleslavsko „Kameneckem“;¹⁾ název zůstal dekanátu, i když hrad Kameneck dávno byl opuštěn.

Známí děkani:

1383 Václav, děkan Kamenecký, plebán v N... (Soud. Ak. II. 203); v Katusicích byl 1380—1392 plebán Velislav;

1396 a 1406 Ondřej, plebán v Bezně, děkan; viz Bezno;

1407 a 1414 Václav, plebán v Kováni, děkan Kamenecký; viz Bezno a Kováň;

1421 Václav, děkan Katusický, — do r. 1414 Kováňský, děkan Kamenecký; viz Katusice.

Stará Boleslav.

Kollegiální kapitula s chrámem sv. Václava.

R. 1039 podniknul kníže Břetislav I. válečnou výpravu do Polska, již se účastnil též Pražský biskup Šebř; Čechové vnikli do Hnězdna a zde v arcibiskupském chrámě uloupili mnoho pokladů a ostatky sv. Vojtěcha a sv. 5 bratří. Kníže i biskup byli v Římě obžalováni z těžkého provinění, totiž z hrozného svatokrádeže; v Římě nastalo přísné vyšetřování; „... jedni našli, aby kníže zbaven byl všeho důstojenství a po 3 léta byl u vyhnanství; jiní usoudili, aby biskup sesazen byl se všeho kněžského úřadu, jak dlouho bude živ, a přebýval v klášteře mnichů; jiní volali, aby obadva udeření byli mečem klatby.“

Zatím přibyli do Říma poslové knížete i biskupa, — letopisec Kosma má za to, že nepřišli s prázdnými rukama;

¹⁾ R. 1088 byl kapitule Vyšehradské věnován a r. 1130 potvrzen nějaký příjem z „provincie Kamenecké“ (Regesta I. 79 a 94); obě listiny jsou ovšem závadné, dokazují však, že tehdy, když sestaveny byly, nějaký kraj Kameneckým se jmenoval.

papež vyřknul u přítomnosti českého poselstva: „... kdož takových věcí se dopouští, káže Božské výroky, aby mečem klatby byli udeřeni: ale poněvadž vy, buď z nevědomosti, buď z příčiny dobrého úmyslu tu věc jste učinili, rozkazuje, aby za toto tak opovážlivé předsevzetí kníže váš i biskup vystavěli klášter všemi kostelními potřebami a počtami dostatečně zvelebený na místě k tomu přiměřeném, i aby osoby způsobilé a sloužícího žakovstva povinností zřídili, kdež by pilná služba B. povždy byla konána.“

„... kníže rozkazů apoštolských jako Božských rozkazů uposlechnuv, ke cti sv. Václava mučenníka na hradě Boleslavi při řece Labi, kde též svatý někdy blaženě podstoupil smrt mučennictví, překrásný vystavěl klášter, ve kterém, jak se i podnes spatřuje, Bohu slouží hromada bratří četná, a jest proboštství a basilika velice zbožná.“¹⁾

Pro novou kapitulou byl vystavěn též nový kolleg. chrám ku cti sv. Václava, jenž byl dne 19. května 1046 od biskupa Šebře vysvěcen.²⁾ Chrámem kollegiálním stal se tedy nový chrám sv. Václava, ale kapitula později sluje obyčejně i v listinách úředních „Kapitulou sv. Kosmy a Damiána“, zajisté proto, že prozatím, než vystavěn byl chrám sv. Václava, nové kapitule byl kollegiálním chrámem od Boleslava vystavěný kostel sv. Kosmy a Damiána, jenž byl potom zbořen. Něco podobného stalo se později v Milevsku; opatským chrámem byl tam chrám Panny Marie, ale klášter se často i v úředním jednání nazývá „Klášteřem sv. Jiljí“, poněvadž kostel sv. Jiljí byl prozatím konventním, než opatský chrám Panny Marie vystavěn byl. Kapitula se však též často nazývá „Kapitulou sv. Václava“; na př. 1389 uděluje papež Václavu z Chotělska provisi na nějaké obroči bez duchovní správy na podacím probošta, děkana a kapituly sv. Kosmy a Damiána, „jinak sv. Václava“ v Staré Boleslavi;³⁾ 1398 uznal oltářník sv. Vavřince v kostele Pražském, že z důchodu tohoto oltáře má vycházeti 1 kopa úroku pro Petra, děkana, a Maurice, kanovníka kostela sv. Václava v Staré Boleslavi.⁴⁾

¹⁾ Kosmas, Prameny Děj. Č. II. 78—79.

²⁾ Tamt. p. 85.

³⁾ Krofta, Monum. Vafic. V. p. 160.

⁴⁾ Lib. Er. V. 403.

S nynější kryptou, zasvěcenou sv. Kosmě a Damiánu, není tedy kapitula v jiném historickém nebo právním spojení, leč že má též titul, jako bývalý Boleslavův chrám, jenž byl prozatím chrámem kollegiálním. I v chrámě svatovítském a Břevnovském byla krypta zasvěcena sv. Kosmě a Damiánu; byl to obvyklý titul pohřebišť; jelikož tiito světci byli lékaři, jeví se tím něžná víra v slavné vzkříšení těla.

1278 bylo zde vedle probošta a děkana 12 kanovníků;¹⁾

1377 " " " " " též 12 " ;²⁾

1352 " " " " " 16 " .³⁾

Probošta presentoval král, děkana a kanovníky volila kapitula.

Známí probošti.

V nepravé zakládací listině podepsán jest vedle biskupa Šebíře též Meynhard a „řeholní kaplani“ (religiosi capellani) Bohusud, Podiva, Mak a Bošik;⁴⁾ domněle byl Meynhard prvním proboštem, a oni 4 „řeholní“ kaplani prvními kanovníky.

Heřman, cizozemec, stal se 1099 biskupem Pražským.⁵⁾

Meynhard, r. 1122 stal se biskupem Pražským.⁶⁾

Petr, zmín. 1160 a 1165 (Regesta I. 135 a 137)

Kuno, " 1167 a 1181 (" I. 158 a 166)

Přibyslav, " 1184 a 1189 (" I. 171 a 183)

Krištofor, " 1195 a 1197 (" I. 190 a 195)

Ondřej, " 1201 (" I. 206)

Bohuťa, " 1222 a 1237 (" I. 304 a 429)

Tobiáš, " 1237 (" I. 431)

Kuno, " 1244 a 1249 (" I. 523 a 573)

Pardus, " 1276, 1298, 1300 (Regesta II. 418 a 771 a Damátka VI. 95)

Bernard z Kamence, zmín. 1331 a 1339 (Regesta III. 681, IV. 256)

Petr, zmín. 1351;⁷⁾ 1354 podával kostel v Drahobudicích;

¹⁾ Regesta II. 772.

²⁾ Lib. Er. II. 141.

³⁾ Rejstřík Desát. p. 18.

⁴⁾ Regesta I. 49.

⁵⁾ Kosmas, Prameny Děj. Č. II. 142.

⁶⁾ Catalogus cleri, series episcoporum. Prag.

⁷⁾ Balbin v Epif. p. 196 píše, že má z Archivu panen. kláštera v Brně zprávu, že r. 1351 Petr, probošt Boleslavský, dovoluje filiálnímu kostelu v Diváčích u Nikolčic na Moravě, aby tam každý týden slouženy byly 2 mše sv.

Záviš z Račiněvsi, zmín. 1361 (Lib. Conf. I. 154)

" 1362 (Lib. Er. I. 41).

Někdy před r. 1362 založil Karel IV. v kostele Praž. novou prebendu, jež spojena byla s proboštvím Boleslav.; Záviš byl první, jenž tuto prebendu držel; (tamt.)

Jan, vévoda Těšínský, byl presentován 1362 králem po † Záviši; (Lib. Conf. I. 180) † 1362;

Petr z Janovic, presentován 1362 po † Janu Těšin.; (Conf. I. 189); r. 1380 obdržel papež. provisi ku proboštví Praž. (Krofta, Monum. Vatic. V. 47);

Jan z Janovic, zmín. 1392;¹⁾

Vilém z Haznburka, zmín. 1396 (Soud. Ak. III. 205); r. 1398 směnil proboštví s Vlachníkem, proboštem Litoměřic.; (Conf. V. 311);

Vlachník z Veitmile 1398, † 1399 (Conf. VI. 8);

Jan z Prahy 1399 (tam.) — 1401;²⁾

František z Jevíčka 1401, zmín. 1420;³⁾

Michael, zmín. 1421 (DD. XXIII. f. 42)

" 1426, notář král. (Arch. Č. I. 27);

Jindřich Šlik zm. 1435 (Conf. X. 242).

Obročí proboštské.

R. 1338 probošt Bernard prodal něco ve Všelísích a stržené peníze obrátil na zlepšení probošt. zboží v Podě-úsích, Drahobudicích a Hačkách (Hatě?) — příslušnost k Červenému Hrádku;⁴⁾

1377 potvrdil probošt Petr Bohunkovi z Hvozlic, řeč. Kozlík, držení nápravnického dvora v Drahobudicích za nějaké služby;⁵⁾

1401 probošt Jan pronajal proboštský dvůr Slepeč (u Benátek) (in Zyepez) za ročních 22 kop;⁶⁾

1380 arcibiskup svoluje, aby probošt Petr prodal Malešov (u Štětí) Jindřichu Škopkovi z Dubé na čas jeho

¹⁾ R. 1392 zřízen oltář v Janovicích za souhlasu Jana z Janovic, probošta Boleslav. (DD. XXIII. 26)

²⁾ 1401 král Václav IV. svolil, aby Jan postoupil proboštví Františku, notáři král. (Pelzel, Wenzel IV. p. 465)

³⁾ Podepsán jako kancléř na listině Korunské. Pangrl, Urkundenbuch von Goldenkron, p. 405.

⁴⁾ Regesta IV. 220.

⁵⁾ Lib. Er. II. 140.

⁶⁾ Rukop. kapitul., opis Musejní.

života.¹⁾ Jiný list téhož arcibiskupa, že Malešov patří k proboštví se všemi užitky.²⁾

R. 1361 podával kostel Malešovský probošt, r. 1380 však Heník z Dubé.

Hlavní příjem k obroči proboštvu vycházel z Boleslavě samé a okolí.

Obroči kapitulní.

Dle Rejstříku desátk. str. 18—21 byly kanovnické prebendy: v Hřívně, dvůr allodiální. v Košátkách, Končicích, Hovorčovsi, Nedomicích, Sušně, Ohařích, Hlavně Rynšově, Vršci, Slivně, Bisni (Byseň?), Bilichově, ... Popovicích, Dřevčicích, ... v druhém Hlavně, v Sedleci.

(1386 dvůr v Hlavně Rynšově, příslušný ku kustodii, prodán byl pod purkrecht Janu z Hlavna za 42 kop a 10 kop úroku a nějaké drobné dávky.)³⁾

1401 byl narovnan spor mezi kapitulou a Petrem z Vrátkova (u Česk. Brodu) na ten způsob, aby Petr ze dvora, jež ve Vrátkově od kapituly drží, odváděl ročně po 40 korcích pšenice, žita a ječmene, 30 kuřat a 30 gr. úroku, poddaní z Vrátkova celkem 100 korců ospan.⁴⁾

(1436 Zikmund zapsal ves Vrátkov, kanovnictví v St. Boleslavi.)⁵⁾

1436 Zikmund zapsal Klčín, ves kanovníků Boleslav.⁶⁾

1462 děkan Zikmund dokázal, že r. 1407 bylo kapitule zapsáno 9 kop úroku na Opočně (zašlém, někde v okolí Boleslavě).⁷⁾

1476 — 6 člověků ve Velencích, patřících ku zvonictví v St. Boleslavi, mají zůstatí při proboštví.⁸⁾

Kapitulní chrám sv. Václava byl též farním; právním farářem byl kapitulní děkan; (r. 1337 papež nařizuje opatu Břevnov., aby Jaroslavu ze Zlína, plebánu kostela v Psínci,

¹⁾ Památ. VI. 96.

²⁾ Tamt.

³⁾ Lib. Er. X. M. 3.

⁴⁾ Tamt. VIII. C. 10.

⁵⁾ Archiv Čes. I. 517.

⁶⁾ Tamt. sf. 540, a Čelakovský, Registra, s. 114.

⁷⁾ Pozúst. D. Z. II. 319.

⁸⁾ Archiv Čes. IV. 311.

opatřil děkanství Boleslav, „...s nímž je spojena duchovní správa.“¹⁾

Zmínka o kapitulní škole.

R. 1398 mezi nižším duchovenstvem děje se zmínka o rektoru školy.²⁾

Nadané oltáře.

Podle Rejstříku desátkového str. 19 r. 1352: oltář sv. Václava u obrazů; oltář sv. Václava v Kryptě; jeho oltářník se jmenuje „hrobník“; u ténož oltáře druhý oltářník „in virtute tua“; oltář sv. Kateřiny; r. 1367 oltář sv. Michaela „pod varhanami“; oltář sv. Jiří, oltář sv. Mikoláše.

Ostatní.

Roku 1339 Janda z Hlavna založil oltář sv. 5 bratří-mučenníků úrokem z Újezdce a Hlavna.³⁾

R. 1399 Aleš z Vrábí založil oltář Všem Svatých „v kollegiátním chrámě sv. Václava“, jinak Kosmy a Damiána.⁴⁾

1406 Pražský měšťan Duchek Rymer založil oltář sv. Martina; věno 10 kop úroku z Byšic, Všetát a Dříz.⁵⁾

1406 Jan Martovec, plebán v Kounově, založil oltář Panny Marie nad Kryptou; věno 6 kop úroku z Obrěství a 6 kop z Krušovic.⁶⁾

R. 1403 zmínka o oltáři sv. Jana; (Arnošt z Rajšic vyznal, že jest povinen vyplácti z Rajšic oltářům sv. Jiří a sv. Jana po 2¹/₂ kopy úroku.)⁷⁾

1410 Všebor z Chrastu založil oltář sv. Stanislava; věno 8 kop úroku ze Zboží a Strak.⁸⁾

1404 Jaroš z Ryznburku, sídlící v Opočně, (někde neda-leko Boleslavě), založil oltář Nejsv. Trojice a Panny Marie.⁹⁾

1416 bylo rozhodnuto, že Jan Radlička ze Smrkovic povinen jest ročně platiti 10 kop k oltáři sv. Doroty, sv. Pa-

¹⁾ Výpisy Vafik. v Zemsk. Archivu.

²⁾ Lib. Er. VI. 31.

³⁾ Regesta IV. 256.

⁴⁾ Lib. Er. VI. J. 3.

⁵⁾ Tamt. VII. F. 6.

⁶⁾ Tamt. VII. H. 1.

⁷⁾ Soud. Ak. IV. 230.

⁸⁾ Lib. Er. IX. F. 10.

⁹⁾ Tamt. VI. N. 9.

nen a sv. Mučenníků;¹⁾ patronát tohoto oltáře měl Jan z Michalovic, pán na Brandýse a Toušeni; na přání patronovo bylo toto oltářnictví r. 1417 přeneseno do kostela sv. Klementa; viz tam.

Ostatní kostely Boleslavské.

Kostel sv. Klementa.

R. 1417 bylo na žádost patrona Jana z Michalovic oltářnictví sv. Doroty převedeno z Koleg. chrámu do kaple sv. Klementa, „jelikož chrám koleg. jest duhovenstvem hojně opatřen, kdežto kaple sv. Klementa na hřbitově jest od mnoha let bez služeb B.“²⁾

Založení tohoto kostela klade tradice do doby knížete Vratislava I. a sv. Ludmily, dává mu však titul sv. Cyrilla a Methoda.³⁾

Pravdivé jádro této tradice snad jest, že vlivem sv. Ludmily přišli sem sv. věrozvěstové Cyrill a Method, a sice spíše z Pšova-Mělníka, rodiště sv. Ludmily, než z Prahy, a zde nad ostatky sv. Klementa sv. tajemství konali, načež dříve nebo později zde byla vystavěna kaple sv. Klementa, jako na mnohých jiných tehdejších hradech veřejných.

Tato domněnka však předpokládá, že již dříve, než si Boleslav nový hrad zde vystavěl, nějaký pomezny hrádek čili stráž Pšovánů zde byl; a diviti bychom se musili, majíce na paměti dědičný hřích všech Slovanů, nesvornost totiž, kdyby Pšovani pomezniho hrádku zde neměli, neboť zde stýkali se 3 kmenové: Pšovani, Češi, hned za Labem, a Chorváti, hned za Jizerou, jež původně tekla mnohem blíže k Boleslavi, než nyní; (Drahomíra, jež po zavraždění sv. Václava utekla „do Chorvat“, nemusila tedy utíkat daleko).

Hrad, jež si Boleslav zde vystavěl, nevyklučuje, že již dříve hrad zde byl, jehož jména však neznáme; letopisec Kosma, mluvě o stavbě hradu Boleslavova, klade zvláštní důraz na to, že stavěl jej způsobem „římským“, totiž z kamene.⁴⁾

¹⁾ Lib. Er. XI. N. 14.

²⁾ Tamt. XI. N. 14.

³⁾ „... Vratislav vystavěl v Praze kostel sv. Jiří a v Boleslavi kostel sv. Cyrilla a Methoda.“ — Vložky ve Vokounově Neplachu, Pram. D. Č. III. 466, pod čarou. Srovn. Balbinovo povídání v Epitome, p. 3 a 195.

⁴⁾ Pram. D. Č. II. 32.

Jako hrad Boleslavův nevyklučuje nějaký hrad starší, podobně i Boleslavův chrám sv. Kosmy a Damiána nevyklučuje starší chrám sv. Klementa; na leckterém tehdejším veřejném hradě, na př. na Libici, bylo již tehdy více kostelů; kostel sv. Klementa stál již, když v 11. stol. stavěli koleg. chrám sv. Václava, neboť jak podnes vidíme, vyhnul se kostelu sv.-klementsému.

Kostel sv. Kosmy a Damiána.

Boleslav, bratr sv. Václava, údělný kníže části Pšovska, vystavěl u svého nového hradu Boleslavě chrám sv. Kosmy a Damiána; ve výroční den jeho posvěcení byl u jeho dveří sv. Václav zavražděn. Chrámek tento byl zbořen, když v 11. stol. na jeho místě, nebo těsně vedle něho, stavěli kapitulní chrám sv. Václava; dle starobylé pověsti nezbořili onu část, kde byl sv. Václav zavražděn.

Farní kostel Panny Marie.

Podaci děkana a kapituly.

1352 Pavel, plebán Bolesl.; (Rejstřík desát. 19.)

1378 děkan a kapitula = Beneš, po † Pavlu;

1385 zmín. o Beneši, plebánu v St. Boleslavi, „totiž Panny Marie“ (Desát. 19.)

1396 Šimon, vysvěcen na titul kostela Bolesl.¹⁾

1407 děkan a kapitula = Mikoláš (z Peček), ss. Šimonem;

1417 „ „ „ = Havel (z Vlněvsi), ss. Václavem.

† 1377 ves Křeník a přívaz sluší k faře Boleslavské.²⁾

Začátek tohoto nyní velkolepého a oblíbeného poutního chrámu ozdoben jest krásnou pověstí o nalezení kovového obrázku Panny Marie.

Když r. 1420 v červnu arcib. kancelář Prahu opustila, stanula v St. Boleslavi, kde zůstala až do ledna 1421; podle Vavřince z Březové³⁾ „vytáhli husit. Pražané dne 13. dubna 1421 vojensky... nejprve k Toušeni, ... kteřížto (totiž obhájci Toušeně) ve 3 dnech dali jsou se jim... a osadivše jej, táhli k Brodu Českému.“ Boleslav tedy zůstala prozatím na pokoji,

¹⁾ Ordinationes, p. 19.

²⁾ Soud. Ak. VII. 190

³⁾ Pram. D. Č. V. 478.

ale ne na dlouho. „... když ta rána B., t. j. porážka křižáků v Žatecku, na den sv. Františka 1421 Pražanům oznámena byla, Pražané s těmi, kteří Boleslav St., již Michalec obsazenu měl, obdrže vše, do města Pražs. s pěním... a zvoněním se navrátili.“¹⁾ Byla tedy Boleslav od Husitů zpusťována r. 1421 okolo 4. října, ač ji „Michalec“, totiž Jan z Michalovic, pán na Brandýse a Toušeni, bránil; duchovenstvo se rozprchlo do vyhnanství; r. 1425 rozptýlení kanovníci zvolili děkana „kostela Bolesl., jehož budovy a stavby jsou zlobou bezbožných kacířů pobořeny a zkaženy.“²⁾

Bezděz (osada pod hradem).

1352 Bezdyez, 2 kopy, 1384 Bezdyezie.

Panství i podací ku král. hradu Bezdězi.

1293 plebán Al(bert); jelikož některé kostely, posud filiálky farního kostela sv. Jiljí v Bezdězích, staly se farními, dal král kostelu náhradou úrok ze vsi Zbyně³⁾

1331 Příklad, plebán v Bezdězích, syn Zbyslava z „Brandenína“ (snad Hradenína), obdržel papež. provisi na kanonikát v Satsce.⁴⁾

Na začátku 14. stol. bylo král. panství Bezdězské v zástavním držení Berků z Dubé, ale za Karla IV. bylo opět královským; když r. 1337 Hynek Berka z Dubé právo městské z Bezděz převedl na nově založené město Bělá (viz tam), zůstal farní kostel v Bezdězích.

1336 Berka z Dubé presentoval za plebána Habarda, s čímž král Jan souhlasil, uložil však Habardovi, aby v kraji Boleslav. a Litoměřic. vybíral král. berni.⁵⁾

1344 plebán Habard; viz dole.

Když Karel IV. založil augustin. klášter na Karlově v Praze, postoupil mu nejen patronát. právo nad kostelem Bezdězským, nýbrž vymohl v Římě 1352... i jeho inkorporaci;⁶⁾ od té doby byla zde pouhá „stálá vikarie“, osazená professy karlovskými.

¹⁾ Pram. D. Č. V. 513.

²⁾ Lib. Conf. X. 93.

³⁾ Regesta II. 701 a 1071.

⁴⁾ Vatik. výpisy Arch. Zem.

⁵⁾ Regesta IV. 142.

⁶⁾ Klicman, Mon. Vatic. I. 738.

1358 „stálá vikarie;“ opat Karlovský = prof. Šimon;
1363 „ „ „ „ = prof. Havel, po
† Šimonu.

Stáli vikáři se často střídali; poslední:

1409 opat = prof. Šimon, po † Janu;

1423 „ = prof. Mikoláš. po † Šimonu;

1436 byl plebán zdejší vykonavatelem v Bezdědicích:

Kaplani, nadaná kaple, škola.

1344 opat Zbraslavský z odkazu Heřmana, biskupa Varmienského, opatřil pro kapli sv. Michaela v kostele Bezdězském 7¹/₂ kopy úroku, jež koupil od Jana z Hrádku na jeho třetině dědin v Konárovicích, Lhotě, Vrkolči (nyní Hejkolec) a v Souškách, vše u Starého Kolína; z toho bude dostávat: kaplan 5¹/₂ kopy, klášter Zbraslav. za obstarávání 1¹/₂ kopy, kostel a žáci 1¹/₂ kopy; tento kaplan bude konati své povinnosti vedle jiných kaplanů kostela zdejšího; plebán Habard.¹⁾

Pro kostel vycházel úrok ze vsí: Radkovice, Vojetín, Zbyny, Luka.²⁾

Mšeno.

1352 Mssen, 1¹/₂ kopy, 1369 Mssien.

Panství i podací Bezdězské.

1359 Albert, plebán ve Mšeně; (Tadra, Cancellaria Arnesti 299)

1368 král = Bohunek (z Hořic) ss. Hynkem;

1375 „ = Mauric (oltářník v St. Boleslavi) ss. Janem;

1391 plebán Václav; viz dole;

1410 král = Michael, po † Václavu;

1413 plebán Michael; viz oltář.

† 1388 Chvalík ze Mšena věnuje kostelu 2 kopy úroku, — na výročí, — jež koupil od klienta Hrdoně z Nosálova, jinak z Řepnic.³⁾

Kaple sv. Václava.

1390 plebán Chorušický Petr koupil od měšťana Mšen-

¹⁾ Regesta IV. 591.

²⁾ Hammeršmíd, Prodromus p. 223: Truhlář „Catalogus“, p. 1259, má více Čistá a nemá Radkovice.

³⁾ Lib. Er. XII. B. 8.

ského $\frac{1}{2}$ kopy úroku; 1391 postoupil jej plebánu Mšenskému Václavu pro kapli sv. Václava.¹⁾

1416 Petr, klient z Mšena, věnuje 1 kopy úroku, aby plebán nebo jeho vikář v kostelní kapli sv. Václava každý týden sloužil mši sv.;²⁾ kaple tato neměla tedy vlastního kaplana.

Nadaný oltář.

1413 plebán Michael; Ješek Chmelík z Újezda založil v kostele sv. Martina oltář Panny Marie a sv. apoštolů; nadání: 8 kop úroku ze Stránky.³⁾ Věnování se stalo již r. 1405.

Choťetov.

1352 Chotietov, 24 gr.

Choťetov patřil král. komoře a byl spravován s hradu Bezdězského.

1377 král = Petr, po † Janu;

1379 „ = Mikoláš, po † Petru;

1380 „ = Příbyk, po resig. Mikoláše;

1387 plebán Příbyk, měl býti sesazen; (Soud. Ak. II. 413)

1398 byli 2 presentováni; jeden z presentovaných odvolává se na list markraběte Prokopa, jemuž byl Bezděz zastaven; podle toho jednoho uchazeče presentoval král, druhého markrabě; potvrzen byl Petr, jenž se však na přání královo kostela zřekl.⁴⁾

1423 plebán Václav ve vyhnanství v Žitavě; (Soud. Ak. VII. 116)

1434 Jan z Michalovic (zástavní držitel Bezděze) = Jan (z Debře) ss. Václavem.

Bezno.

1352 Bzen, 30 gr.

Danství i podací domácích vladyk.

1369 plebán Adam, viz dole.

1374 Bohunek z Libyše (dole psán „z Bezna“); Ješek z Bezna = Ondřej, po resig. Adama;

¹⁾ Lib. Er. XII. D. 5.

²⁾ Tamt. XI. N. 8.

³⁾ Tamt. IX. O. 9.

⁴⁾ Soud. Ak. III. 338, 364.

1398 a 1406 plebán Ondřej, děkan Kamenecký;¹⁾

1423 plebán Mikoláš, v Žitavě ve vyhnanství; (Soud. Ak. VII. 116)

† 1369 plebán Adam; Bohunek z Libyše, řeč. z Bezna, věnoval kostelu 5 měr polí na zádušní výročí, k němuž má pozvatí plebána z Čejek a 3 chudé nasýtit; též Bohunek „patron“ mimo to věnuje 1 kopy úroku z Pětikožel na vydržování lampy.²⁾

† 1393 Sudka, vdova po † Jindřichu z Haček (? u Sovinek je Klučka) věnuje kostelu 10 měr polí mezi Bezmem, Vtelnem a Hájkem, za souhlasu dcery Domky, manželky Zdeňka, klienta z Bezna.³⁾

† 1400 Lukáš, klient z Bezna, věnoval kostelu 1 kopy úroku, již v Prosenicích koupil, na dvojí výročí a rodinný pohřeb v kostele.⁴⁾

† 1404 Bohuš a Sulek z Kovaně věnují kostelu $1\frac{1}{2}$ kopy úroku ze Všelis;⁵⁾

† 1408 Ctibor Čepce z Libyše věnuje $\frac{1}{2}$ lánů na výročí;⁶⁾

† 1408 Macek z Doubravic věnuje na výročí 5 kop a 15 gr. úroku, totiž 3 kopy z Březiny, ostatek z Bezna.⁷⁾

† 1406 Bohunek z Bezna věnuje na výročí 1 kopy úroku z jednoho úročníka v Bezně.⁸⁾

Nadaný oltář.

1399 Bohumil a Čeněk z Bezna presentují za plebána Ondřeje, děkana Kameneckého, k oltáři sv. Magdaleny, nově založenému, oltářníka Haška. (Conf. VI. 7.)

Vikáři.

1400 při fundaci Lukášově, — viz nahoře, — bylo stanoveno, aby o 2 výročích 3 vikáři dostávali po 1 groši.

1407 zmínka o desátku ze Všelis.⁹⁾

¹⁾ Soud. Ak. III. 529, a Lib. Er. V. 701.

²⁾ Lib. Er. I. 86.

³⁾ Tamt. XII. E. 7.

⁴⁾ Tamt. V. 520.

⁵⁾ Tamt. V. 711.

⁶⁾ Tamt. VIII. B. 1.

⁷⁾ Tamt. VIII. D. 2.

⁸⁾ Tamt. V. 701.

⁹⁾ Soud. Ak. VI. 72.

Škola.

Když 1407 plebán Ondřej pronajal obroči, bylo stanoveno, aby nájemník živil: plebána, kaplana (oltářníka) Haška, 1 vikáře a rektora školy, aby o každém zádušním výročí dal kněžím a rektoru po 1 groši, a do školy též 1 groš žákům na chléb; mimo to bude povinen dávat každodenně do školy džbán piva a pecen chleba, a rektoru ročně 4 korce pšenice a 4 žita.¹⁾

Benátky Staré.

1352 Benatek, 30 gr.; 1384 Benatek Antiqua.

Panství i podací pp. na Dražicích.

Před r. 1340 byly Staré Benátky městem; roku tohoto svolil správce země Karel, aby Jan z Dražic na druhé straně Jizery na vrchu H... založil novou osadu a městská práva sem z osady staré převedl;²⁾ kostel ve St. Benátkách zůstal farním, když Benátky Nové založeny byly.

1364 Jan z Dražic = Voyslav, po † Voyslavu.

1380 arcibiskup svolil, aby farní kostel Starobenátecký inkorporován byl ku kostelu v Benátkách Nových, jež spravovali Křižovníci s červeným srdcem (Cyriáci) s podmínkou, aby zde každodenně sloužena byla alespoň 1 mše sv.;³⁾ tím přestal býti farním.

Benátky Nové.

1369 Juvenis Benatek, 6 gr.; 1399 Benátek Antiqua et Benátek Juvenis 1 srg. 12 gr. (celoročně).

Jan z Dražic založiv kol r. 1340 město Nové Benátky, založil zde též současně farní kostel, jež před r. 1359 odevzdal Cyriákům u sv. Kříže v Praze.

Rohn, sám Cyriák, podle zápisu v starém missále u sv. Kříže v Praze, píše: „Zakladatelem nebyl biskup Jan z Dražic († 1343), nýbrž Jan z Dražic, syn biskupova bratra Řehoře z Dražic, tento kostel a priorát založil za panování Karla IV. pro 5 křižovníků; kostel byl vysvěcen r. 1359 od svätícího biskupa Alberta; zakladatel zemřel 1367.“⁴⁾

¹⁾ Soud. Ak. VI. 75.

²⁾ Tačra, Cancellaria Arnesi, p. 510.

³⁾ Lib. Er. II. 170.

⁴⁾ Rohn, Antiquitates, Circulus Bolesl. p. 21.

Když r. 1380 kostel Staro-Benátecký byl inkorporován, — viz nahoře, — žilo zde 8 konventuálů, kteří si měli zvoliti převora, jehož arcibiskup duchovní správou pověřil.

Plebáni—převori.

1364 gener. převor = prof. Henslin, po resig. prof. Zdeňka. Střídali se často: 1369 Jakub; 1370 Jan; 1375 Mauric (Mařík); 1377 Petr; 1380 Martin; 1390 Držek.

Poslední:

1406 gener. převor = Adam, po † Držku;

1433 " " = Václav, po † Adamu;

† 1390 Hašek ze Struh, kaplan v Dražicích, věnuje, ale až po smrti, 6 kop úroku ze vsi Ústí na pohřeb v klášteře a na výročí; potvrzeno 1403.¹⁾

† 1406 Theodorik z Rudče prodal klášteru 6 kop úroku z Rudče.²⁾

† 1408 Jan Sekyrka z Lúček prodal konventu Panny Marie 2 kopy úroku v Odicích a Loučkách.³⁾

† 1409 Beneš ze St. Benátek věnuje 1 kopu úroku.⁴⁾

† 1411 Ondřej Kuteřic z Pomuku věnuje kostelu Panny Marie 2 kopy úroku.⁵⁾

† 1412 z odkazu Zikmunda z Ledče vykázána 1 kopa úroku.⁶⁾

Zmínka o škole.

Z nadace z r. 1390 měl míti rektor školy 1 groš.

O kapli sv. Magdaleny (původně špitální?) zmínka teprv 1485 („Já kněz Matěj z Poděbrad, kaplan od sv. Maří Magd. v Benátkách nad Jizerou.“⁷⁾

Skalsko.

1352 Skalsko, 18 gr.

Panství i podací držitelů Skalska.

1364 ? = Jan;

1369 Smil a bratři z Kovaně = Petr, po † Janu;

¹⁾ Lib. Er. V. 572.

²⁾ Tamt. V. 677.

³⁾ Tamt. VIII. E. 7.

⁴⁾ Tamt. VIII. F. 4.

⁵⁾ Tamt. VIII. N. 4.

⁶⁾ Tamt. VIII. R. 2.

⁷⁾ Archiv Č. XXVI. 31.

- 1392 Bohuš a jiní z Kovaně = Velislav (z Katusic) ss. Václavem;
 1412 Aleš z Dubé, seděním na Dražicích — Václav, po † Velíku.
 † 1408 Aleš z Dubé na Dražicích věnuje kus pole, aby mu plebán dvakrát do roka poslal nějaké dárky.¹⁾

Katusice.

1352 Katussicz, 12 gr.

- Panství i podací pánů Katusic.
 1368 Hynek a bratři z Frydlandu = Velislav, po † Janku;
 1378 " " " = Hanek, po res. Velíka;
 1380 " " " = Velislav, " " Hanka.
 (1390 Petr, řeč. Bratroš z Dubnice, přijal do sjednocení své sestry Agnešku a Dorotu se vším, co má v Katusicích, s podacím kostel.²⁾)
 1392 Agneška, vdova, — Dorota, panna z Dubnice; jinak z Katusic = Václav (ze Skalska) ss. Velislavem;
 1394 tytéž = Mikoláš, po † Václavu;
 1400 " = Václav (oltářník Vyšehradský) ss. Mikolášem;
 1406 Agneška, manželka Jana, řeč. Vyduna, a její syn Petr = Jan (oltářník Vyšehrad.) ss. Václavem;
 1406 Jan ze Skoratic, seděním v Zelenicích, (hořejší Vyduna, manžel Agnešky) = Bartoloměj (kaplan na Mělnice) ss. Janem;
 1408 ? = Jan (z Bousova) ss. Bartošem;³⁾
 1416 ? = Václav (z Kovaně) ss. Janem; viz Kovaň.
 1421 Václav, plebán Katusický, děkan Kamenecký, a mnoho děkanů a plebánů sešlo se v Bělé a zřekli se poslušnosti arcibiskupa Konráda v blud upadšího a přidrželi se kapituly Pražské v Žitavě meškající.⁴⁾
 1423 Otík Vrba z Oslavic = Čeněk (ze Samšiny) po † Václavu;
 1430 Václav " " = Jan, po † Čenku.

¹⁾ Lib. Er. VIII. A. 4.

²⁾ Pozůstat. D. Z. I. 551.

³⁾ Soud. Ak. VI. 325.

⁴⁾ Tomek: Dějep. Prahy IV. 155.

- † 1410 † Petr Bratroň odkázal druhdy 10 kop jistiny na svém zboží na Horkách; nynější (1410) držitel zboží na Horkách zpěchoval se 1 kopu úroku platiti, uvolil se však, že ji bude nyní platiti na výročí; svědek: Zbyněk, plebán v Brodcích.¹⁾

Kovaň.

1352 Kovan, 21 gr.

- Panství i podací domácích pánů.
 1363 Sulek z Kovaně = Mikoláš, po † Janu;
 1366 Smil, syn Sulkův z Kovaně = Ondřej (z Modřan) ss. Mikolášem;
 1380 Smil z Kovaně, seděním na Drahomyšli = Jan, po resig. Ondřeje;
 1394 Bohuš a Sulek, klienti; Alžběta, panna z Kovaně = Václav, po † Janu;
 1407 plebán Václav, děkan Kamenecký; podepsán na listině Bzenské;
 1414 " " " " viz dole.
 Nastoupil jiný rod:
 1416 Jan z Mikovic, sídlící v Kovani = Jan (z Katusic) ss. Václavem.
 Když se Václav přestěhoval do Katusic, zůstal i tam děkanem.
 1423 plebán Vojslav (Vojtěch?) odpřisáhl husit. blud; (Soud. Ak. VII.)
 Nastoupil zase původní rod:
 1426 Bohuš z Kovaně, seděním na Frydštejně = Václav, po † Vojslavu; „přístup nemožný“.
 1429 Heníček z Valdštejna, seděním na Vranově = Martin, po † Vojslavu; „přístup nemožný“.
 † 1404 Hašek z Krásné vsi věnuje $\frac{1}{2}$ kopy úroku na krčmáři v Kovani.²⁾
 † 1414 plebán Václav, děkan, — Václav, seděním na Frydštejně, patron, dává kostelu 1 popluží v Kovani, místo desátku ze dvora v Spikalech, jež prodal.³⁾

¹⁾ Lib. Er. VIII. J. 1.

²⁾ Tamt. V. 58.

³⁾ Tamt. X. B. 4.

Bezdědice.

1352 Bezdiedicz, 12 gr.

Panství i podací Bezdězské.

1379 dvormistr král. jménem krále = Mikoláš, po †
Radslavu;1385 " " " " = Mikoláš (z Li-
běchova) ss. Mikolášem;

1401 místopurkrabí na Bezděze = Václav, po † Šimonu;

1416 král = Jan (oltářník v Lipě) ss. Václavem;

1436 Jan a Petr z Michalovic, seděním na Bezděze =
Klement, po † Maurici.

Vikář.

1406 Petr z Bezdědic, sídlící ve Vísce, a Jaroslav z Če-
čelic, sídlící v Bezdědicích, věnují 6 kop úroku v Březovi-
cích a v Konětotech na vydržování vikáře.¹⁾

Vínec.

1352 Vinecz, 6 gr.

„Nejskvělejší památník rom. architektury v zemích ko-
runy České.“²⁾Ves i podací patřila do r. 1371 pánům ze Zvířetic,
potom Johanitům.

1354 Zdislav ze Zvířetic = Hanek, po † Martinu;

1369 Ješek ze Zvířetic, gener. převor Johanitů = Ši-
mon (z N.) ss. Janem;1371 věnuje gener. převor Johanitů Ješek ze Zvířetic
z rodinného majetku 15 kop úroku z Vínce pro špitál ve
Světlé-Dubě (viz tam.) a 5 kop, též z Vínce pro dům Praž.³⁾1392 Hynek, komtur u sv. Víta v Ml. Boleslavi = Jan,
po † Šimonu;

1425 gener. převor = Václav, po † Janu.

Kruh.

1352 Kruh, 12 gr.

Panství i podací držitelů domácích vladyk; obojí roztrženo.

¹⁾ Lib. Er. V. 691.²⁾ Lehner II. 117.³⁾ Rukopis Arch. Maltánských, opis Mus.1361 Petr z Kruhu, — Petr, — Petr a Mírek odtud, —
Diviš s matkou Gertrudou = Martin, po †
Michaeli;1368 Bozděch z Drahonic, — Diviš, Petr a Chodek
z Kruhu = Jan, po † Martinu;1380 Holmayer, měšťan Lipský, — Kateřina, manželka
Vlkova z Kruhu, — Pešík z Kruhu = Michael,
po † Janu.Někdy v době následující připojena byla část Kruhu a
celé podací k Housce. (1414 Jindřich Berka z Dubé a Housky
převodl věno manželčino mimo na jiné též na „Kruh, dvory
kmečí, což tam má.“¹⁾)

1403 Jindřich Berka z Dubé = Mikoláš, po † Michaeli;

1404 " " " sídlící na Housce = Jan
(z Kurovod) ss. Mikolášem;1410 " " " = Mikoláš (z Vidimě), po
odchodu Jana;1414 " " " = Jan (z Krušiny) ss. Mi-
kolášem;1418 " " " = Oldřich (z Kadlína) ss.
Janem;

1427 byl plebán zdejší vykonavatelem v Božejově.

Vikář.

1416 z daru plebána Jana a jiných dobrodinců, zvláště
Zvíčka ze Žďáru, koupen od patrona Berky z Dubé 1 lán
na vydržování vikáře; Berka tento lán od poddanských platů
a povinností osvobodil.²⁾

Strenice.

1352 Strenycz, 12 gr.

Podací rozdělena na hlasy pp. Michalovských a Nimě-
řických; nelze však zjistiti, byly-li reálně spojeny s jmenova-
nými hrady, nebo se zbožím Strenickým.

1360 plebán Hašek; viz dole.

1361 Petr z Michalovic, — Petr z Niměřic = Mikoláš
(ze Skorkova) ss. Haškem;¹⁾ Pozůstatky D. Z. II. 108.²⁾ Lib. Er. XI. P. 10.

1363 Petr z Michalovic, — Petr z Niměřic = Šimon,
po † Mikoláši;

1401 a) Jan z Michalovic, — Petr z Niměřic = Mi-
chael, po † Janu;

b) Václav Babák z Horek, — Jaroš Odkolek
z Újezda = Jan.

Potvrzen byl Michael.

1422 Jan z Michalovic, — Jan z Niměřic = Václav, po
† Michaeli;

1424 " " " " = Pavel, po
odchodu do Michalovic?

† 1360 plebán Hašek prodal 24 korců zádušních polí
vedle gruntů pp. ze Zvířetic u městečka Sovinek patronu
Petru z Niměřic a 2 lidem z Pětikozel za 26 kop; kupující
se zavázali, že z polí těch budou odváděti plný desátek
z obilí; za stržených 26 kop, k nimž plebán ze svého 24
kop přidal, bylo pro kostel u Panka z Vinar koupeno 80
korců polí u Řehnic.¹⁾

Dražice.

1352 Drazicz, 9 gr.

Panství i podací pp. na Dražicích.

1340 biskup Jan IV. z Dražic praví, že kostel sv.
Ludmily v Dražicích druhdy nadal 2 lány a obvyklými de-
sátky, a schvaluje, když bratrovec jeho Jan z Dražic věnoval
kostelu plné desátky ze všech mlýnů, jež má v Dražicích
a ve Kbele, a 3 hřivny úroku ze 3 poplatných dědin v Dra-
žicích; za to má plebán Mauric a jeho nástupci chovati
vikáře kněze a 2 kleriky.²⁾

1360 Jan z Dražic = Oto (z Přaslavic) ss. Zdeňkem;

1365 " " = Svatoslav, po † Otovi.

Po vymření Dražických nastoupili jiní rodové, kteří se
však často střídali.

1412 Aleš z Dubé, seděním na Dražicích = Havel, po †
Havlu;

1412 " " " " = Petr (z Benešova)
ss. Havlem;

¹⁾ Lib. Er. I. 25.

²⁾ Regesta IV. 315.

1415 Aleš z Dubé, seděním na Dražicích = Duchek,
vikář z Dražic, po odchodu do Brodců Petra;

1433 Jindřich a Jan, panoši z Dražic = Václav
(z Čelákovic) po † Duchku;

† 1390 Hašek, kaplan v Dražicích (hradní?), viz.
Nové Benátky.

Vtelnno n/Jiz.

1352 Vtelna minor, 12 gr.

Kostel zdejší objevuje se pod jménem „Vtelna“, „Zá-
mostí“ a nyní „Krnsko“, z čehož jest zjevno, že nebyl v žádné
z jmenovaných osad, nýbrž o samotě na blízkou všech, a že
tudíž původní jeho účel nebyl, aby byl farním; spíše je zbytkem
bývalého veřejného hradu; ještě 1407 připomíná se
Hrádek nade vsí Vtelno, viz dole; samotá u Krnska se
podnes jmenuje „na Kamenci“; jak název vsi „Zámostí“
ukazuje, byl zde přes Jizeru most, což prozrazuje, že u Krn-
ska bylo nějaké důležité sídlo; uvážíme-li konečně, že kostel
má titul sv. Jiří, jako na mnohých jiných veřejných hradech,
můžeme zde hledati hrad Kamenec, kam se úřad krajský pře-
stěhoval. Dekanát se jmenoval Kameneckým, i když hrad
Kamenec dávno zašel.

Panství i podací držitelů Krnska.

1346 Petr, plebán „ve Vtelně“ (Regesta IV. 689);

1361 „Vtelna“; Arnošt z Krnska = Rameš, po † Petru;

1383 po † plebánu Ramšovi zřiká se Jan z Michal-
ovic podacího práva ve prospěch Chvala ze Zámostí.¹⁾

1390 „Zámostí, jinak Vtelno“; Zdislav Stožek = Slavaťa,
po † Janu;

1413 Zdislav ze Záhoří, seděním na Krnsku = Petr,
po † Slavaťovi;

1418 Zdislav z Krnska = Martin, po † Petru;

1431 „Zámostí, jinak Krnsko“; Bohunek ze Záhoří, jinak
z Krnska = Jan, po † Martinu.

† 1407 z odkazu † Pavla z Hrádku věnovány kostelu
2 kopy úroku ze zboží ve Vtelně k řeč. Hrádku, příslušného
na výročí.²⁾

¹⁾ Soud. Ak. II. 178.

²⁾ Lib. Er. V. 731.

Skorkov.

1352 Scorcov, 15 gr.

Podací majitelů Skorkova; (1352 Jan z Michalovic koupil od měšťana Pražs. Mikoláše Fridrichova ves Skorkov, jež potom držena byla k Brandýsu.¹⁾

- 1359 Petr z Michalovic = Mikoláš (z Běstvin) ss. Mikolášem;
 1361 " " = Hašek (ze Strenice) ss. Mikolášem;
 1362 " " = Jan, po † Hašku;
 1369 Alžběta, vdova po † Petru z Michalovic = Heřman, po odchodu Jana;
 1390 Jan z Michalovic = Klement, po † Herši;
 1405 " " = Jan, po † Klementu;
 1413 " " = Jan, po † Janu;
 1425 " " = Jan, po † Janu.

Zdětín.

1352 Zdetyn, 10 gr.

Panství i podací Křižovníků Johaniťů.

1189 postupují Křižovníci Hroznatovi na čas života vsi Hlaven a Zdětín.²⁾

- 1437 Zikmund zapsal Zdětín Křižovníků sv.-mařských;³⁾
 1398 gener. převor = Ondřej (od sv. Petra v Hradci n./L.) ss. Vlkem;
 1405 místokomtur Praž. = Matěj, po odchodu Ondřeje;
 1414 komtur Pražs. = Prokop (z Tučep) ss. Matějem;
 1415 " " = Jan (z Hněvkovic) ss. ?;

† 1407 Albert ze Sedlece prodal (?) 1 kopu úroku na 1 láně v Sedleci; spíše jest to věnování, poněvadž za to jsou stanoveny mnohé povinnosti.⁴⁾

Brodec.

1352 Brodecz, 18 gr.

Podací držitelů zdejšího vladectví.

1346 plebán Kříž: (Regesta IV. 688)

¹⁾ Regesta III. 734.

²⁾ Friedrich, Codex Dipl. I. 297.

³⁾ Archiv Čes. I. 544.

⁴⁾ Lib. Er. V. 730.

1357 Zdeňka, vdova po † Albertu z Měcholup = Jan (z Liblic) ss. Michaellem;

1362 táž = Jan (z Vysoké) ss. Janem;

1368 Milota, plebán z Rožďalovic, a bratr jeho Mikoláš z Rokytovsi = Petr, po † Janu;

1373 Jimram, poručník Zdeňka a Miloty, sirotků † Zdeňka z Rokytovsi = Majnuš (ze Sobotky) ss. Petrem;

1388 plebán Majnuš; viz dole;

1406 " Zbyněk; viz dole;

1415 Hrzek a Ješek z Brodce = Petr (z Dražic) ss. Sbynkem;

† 1388 plb. Majnuš; Mikoláš Štyrek věnoval kostelu na výročí 1 kopu úroku na 1 poplatníka v Sovinicích;¹⁾ Milota z Chotětic po Štyrkovi dědil a onoho poplatníka v Sovinicích prodal, úrok nebyl vyplácen; r. 1406 za plebána Zbynka Pavel, syn Milotův, úrok tento vykázal na dvoře v Chotěticích.²⁾

† 1406 plebán Zbyněk a bratr jeho Vojslav z Litkovic prodali na svém rodinném majetku v Litkovicích 1 kopu úroku mlynáři z Brodce, a mlynář jej věnoval kostelu na výročí.³⁾

Kurovody.

1352 Libera civitas sive Kurzivoda, 24 gr.; 1384 Libera civitas, 1385 Libera civitas alias Kurzievodi.

Když stará osada Kurovody vysazena byla pod městským právem, jmenovalo se město „Libera civitas“.

Z „Libera civitas“ udělali „Vristat nebo Vrienstāt“ t. j. Freistadt, což upadlo v zapomenutí, a z Kurovod z nepochopení pravého významu povstal podivný tvar nynější „Hühnerwasser“.

Panství i podací původně Bezděžské, obojí však bylo postoupeno pánům z Dubé. (1297 Král Václav II. dává Hynkovi z Dubé dědičně Kuřívody s vesnicemi.⁴⁾

1279 zmínka o kostele; vdova po † Otakaru II., uvězněná na Bezdězi, vyžádala si na purkrabí Bezděžském dovolení, aby mohla navštívit město „Vristat“, kde jest kostel sv. Jiří; při-

¹⁾ Lib. Er. XII. A. 19.

²⁾ Tamf. V. 695.

³⁾ Tamf. V. 719.

⁴⁾ Archiv Čes. II. 204.

padla totiž na ten den slavnost sv. Jiří;¹⁾ byla to však jen záminka, aby mohla prchnouti, což se jí též podařilo.

1293 biskup Tobiáš povýšil kostel „in Vrienstat“, až do té doby filiální kostela Podbezdězského, na farní, na podacím Hynka z Dubé, aby kostel nebyl spravován pouhým vikářem.²⁾

1363 Jindřich Berka z Dubé = Jaroslav, po † Smilu;

1398 „ „ „ = Jiří (z Chlumu), po † Jarku;

1402 plebán Hanek (Soud. Ak. IV. 112);

1404 Adleta, vdova po † Berkovi z Dubé = Mikoláš (z Kruhu) ss. Janem;

1406 Jindřich Berka z Dubé, seděním na Jestřebí = Bartoloměj, po † Mikoláši;

1425 plebán zdejší vykonavatelem v Krupě.

Špitál s kaplí Panny Marie.

R. ? uděluje arcibiskup Arnošt odpustky, kdož přispěje špitálu Panny Marie (in Libera civitate), jenž dvakrát vyhořel, a do něhož se chudí a nemocní se všech stran hrnou.³⁾

Slivno.

1352 Slyven major, 15 gr.

Panství i podací držitelů zdejšího vladectví.

1344 Alžběta se syny Štěpánem, Rupertem a Tasem a vnukem Protivou = Rynold (z Pněva) ss. Petrem;⁴⁾

1364 Štěpán, Tas a Protiva z Většího Slivna = Martin (z Ondřejova) ss. Kynclinem;

1369 „Sliven major“; Tas a Oneš z Většího Slivna, — Ctibor z Menš. Slivna = Bohunek, po † Martinu;

1389 „Sl. major“ — Ctibor rytíř (nahore psán z Men. Slivna), — Pavlík, syn † Tasa, a Kačka, vdova po † Tasovi z Větš. Slivna = Mauric, po † Bohunku; souhlasí: Anna, vdova po † Šebákově, a Štěpán, klient z Větš. Slivna.

¹⁾ Pram. Děj. Č. II. 348.

²⁾ Regesta II. 701.

³⁾ Tadra, Cancellaria Arnesí, p. 400.

⁴⁾ Lib. Conf. I. 171.

1404 Jan Šebák, — Štěpán z Větš. Slivna = Hanek, po † Maurici; souhlasí: Pavel a Vítek z Větš. Slivna;

1406 plebán Hanek; (Soud. Ak. V. 19)

1408 Pavlík, Vítek a Jan ze Slivna = Martin, po resig. Petra;

1411 „Sl. major“; Pavel Šamolík, poručník sirotků po † Štěpánovi; Vítáček a Jan Šebák odtudž = Jan (z Pertoltic) ss. Martinem;

1423 Vítek, Šebák a Mikoláš z Vět. Slivna = Mikol., po † Janu.

Kadlín.

1352 Kadlyn, 18 gr.

Panství nad částí vsi a celé podací drželi pp. z Dubé ku hradu Housce. (1414 Jindřich Berka z Dubé a Housky zapsal věno manželky na: Housce hradu, v Kadlíně, právu podacím;¹⁾ odtud byl nadán klášter v Bělé, viz tamt.; r. 1445 bylo i podací postoupeno klášteru Bělskému.²⁾

1375 plebán Martin (složil jakousi pokutu; Soud. Ak. I. 113)

1380 Jindřich Berka z Dubé = Adolf, po † Marunku (Martinu);

1413 „ „ „ seděním na Housce = Oldřich, po † Hodku;

1418 „ „ „ seděním na Housce = Jan (z Kruhu) ss. Ondřejem.

Bořejov.

1352 Borzieiov, 3 gr., 1405 0, „chudý“.

Podací domácích pánů vsi, r. 1377 již pánů na Housce.

1358 Zdeněk z Bořejova = Martin, po † Petru;

1361 „ „ = Kunclín, po odchodu do Kruhu Jana;

1363 „ „ = Václav, po † Kunclínu;

1377 Jindřich Berka z Dubé = Svach, po † Václavu;

¹⁾ Pozúst. D. Z. II. 114.

²⁾ Archiv Čes. III. 53.

1390 Jindřich Berka z Dubé, jinak z Housky = Jan,
po † Joštu;

1427 " " " = Havel, po † Janu.

(1414 Jindřich Berka z Dubé převedl věno manželčino na panství k Housce příslušné: „Houska hrad a podací v Kadlíně, dvůr popluž. pod hradem, Kruh, Libovice, Olešen, Jestřebice, Dobřeň, Vlkov, Blátec V., Blátec M., Nechutnov, Korec, Ždírec, Týn, Bořejoy, Tubož V., Tubož M. (Pozúst. I. 208). R. 1437 ještě: Roven, Osmalice, v Nedvězí 1 dvůr kmecí (Pozúst. II. 158).

Okny.

1352 Oken, 12 gr.

Panství i podací Bezdězké.

1374 král = Zdeň, po † Janu;

1394 purkrabí na Bezdězi, jménem krále = Václav (oltářník z Lípy), ss. Zdeněm;

1397 plebán Václav byl potvrzen za oltářníka v Čes-
tíně (Soud. Ak. III. 287);

1407 plebán Jan; viz dole;

1424 Jan z Michalovic, seděním na Bezdězi = Řehoř,
kaplan na Michalovicích, po † Janu;

1435 Jan z Michalovic, seděním na Bezdězi = Beneš,
po † Řehoři.

† 1407 plebán Jan; Václav, plebán v Bezdědicích,
koupil pro kostel v Oknech 1 kopu úroku od Petra ze
Mšena z 1 lánu u Mšena.¹⁾

Čejky.

1352 Czeyek sive Czeykov, 9 gr.

Ku kterému zboží podací hlasy dole psaných patronů
reálně patřily, zjistiti nelze; část podacího patřila však reálně
ke Krnsku. (1476 Jan Tovačovský z Cimburka prodal: Krnsko-
tvrz... s podacím kost. sv. Jiří a polovici podacího sv. Ka-
teřiny na Čejku.²⁾ Jeden hlas podacího příslušel ještě 1364
k tvrzi na Čejku.

¹⁾ Lib. Er. I. 735.

²⁾ Pozůstatky D. Z. I. 369.

1354 Vaněk z Horky, — Arnošt z Krnska, — Jindřich
a Arnošt z Malkova, — Adam z Niměřic, —
Jošet a Jeník z Čejku = Mauric, po † Heř-
manu;

1360 Arnošt z Krnska, — Vaněk z Horky, — Jiří z
Čejku, — Diviš z Malkova, — Adam z Niměřic
= Mikoláš, po † Maříku;

1364 Vaněk z Horky, — Arnošt z Krnska, — Diviš
z Malkova, — Vlák z Čejek, — Adam z Ni-
měřic, — Ctibor z Bezna (nový hlas) = Tomáš,
po † Mikoláši;

1395 Hrzek z Brodce, nastoupil po Horeckém a Če-
jeckém; viz dole o desátcích, — Zdislav z Krn-
ska, Petr Pruško (vedle psán Jan Pruško z Ni-
měřic) = Václav, po † Havlu;

1396 plebán Dětmar slíbil opatrovati kostelní knihy:
Liber viaticus (rituál), Liber passionalis (pašije) et Liber 10
praeceptorum (desátero přikázání), jež některý jeho předchůdce
Beneš kostelu zdejšímu zanechal.¹⁾

1403 Václav, řeč. Bubák, — Zdislav z Krnska, — Jan
Pruško z Niměřic = Vavřinec (ze Všetat) ss.
Dětmarem;

1407 Jan a Ješek z Brodce, — Zdislav z Krnska, —
Petr z Niměřic = Jan, po resig. Vavřince;

1409 Ješek z Horek (hořejší z Brodce), — Zdislav
z Krnska, — Petr z Niměřic = Mikoláš (z Me-
čirže) ss. Janem;

1418 titíž a Jakub Chmelík z Újezda = Havel, po
† Matěji;

1426 plebán Havel stal se kanovníkem Boleslavským.

† 1406 plebán mistr Vavřinec (z Březové, letopisec)
vysoudil na Janu z Brodce a jeho bratru Ješkovi plně de-
sátky ovsu ze 4 popl. dvorů na Horce a Čejku.²⁾

Slivno menší.

1352 Slyven minus, 5 gr.

Panství i podací domácích vladyk.

1363 Hynek ze Slivna = Václav, po † Mikoláši;

¹⁾ Soud. Ak. III. 206.

²⁾ Tamt. V. 299.

- 1423 Jan z Michalovic = Michael (oltářník v Bole-
slavi), po † Václavu;
1423 „ „ = Václav, po odchodu do Če-
lákovic Michaela;
1435 Svatoslav byl vysvěcen na titul kostela v Meči-
žíři (Lib. Conf. X. 241).

Lobeč.

1352 Lobecz, 3 gr., „chudý“.

Původně manství Bezdězské; 1324 propouští král Jan Jindřichu z Mutěnic, služebníku Berky z Dubé, ze služeb, jimiž králům českým povinni byli ze vsí: Lobeč, Dúbravice, Dúbravice druhá, Nosalov, Řepinec a Zebice.¹⁾ Majitelé tohoto zboží měli kostelní podací.

- 1357 Jan a Diviš z Lobče = Mikoláš (z Lobkovic)
ss. Otíkem;
1357 titíž = Otík, po † Dobroslavu;
1357 „ = Mikoláš (z ?) ss. Otíkem;
1360 Kuneš a Jan z Konojed = Mikoláš, po sesazení
Mikoláše;
1362 „ „ „ = Odolen, po resig. Mi-
koláše;
1364 Jan z Konojed = Střízek, po res. Odolena;
1370 Krušina z Lobče = Henslin (ze Sudoměře) ss.
Střízkem;
1375 „ „ = Petr (ze Staré Světlé) ss.
Janem;
1377 „ „ = Klement (z Hrádku) ss.
Petrem;
1378 „ „ = Mikoláš, po † Klementu;
1404 Petr Janda z Bosyně, sídlící v Lobči = Valentín,
po resig. Mikoláše.

■■■

Nejsou v Rejstřících Desátkových:

Bělá.

Před r. 1397 převedl Hynek Berka z Dubé, zástavní pán král. panství Bezdězského, obyvatele města Bezděže (pod hradem)

¹⁾ Regesta III. 376.

i s městskými právy na příhodnější místo „na březích vody, jež sluje Bělá, tekoucí lesy Bezdězskými“; Berka chtěl, aby nové město se jmenovalo „Nový Bezděz“, v ústech lidu sluje však „Bělá nebo Weisswasser“,¹⁾ z čehož zjevno, že r. 1337 město již založeno bylo; kostelu farnímu vykázal zakladatel 1 lán lesa na sdělení rolí, kostel byl tedy založen současně s městem.

Karel IV. postoupil kol r. 1352 kostelní právo klášteru Karlovskému v Praze.

R. 1345 založený klášter poustevníků neměl býti na újmu práv kostela farního.²⁾

Kostel byl inkorporován a osazován professy Karlovskými. 1358 opat Karlovský = prof. Václav, po † prof. Mikoláši;

1409 prof. Jakub, plebán v Bělé, mezi voliteli nového opata;
1434 „ Jan, „ „ „ „ „ „

Dokzy.

Panství i podací Bezdězské.

R. 1264 král Otakar II. najal Konrádu a Hertvíkovi z Kravař v lese Bezdězském 100 lánů u vody „Dokz“ se vsí Chlum, aby zde vysadil město;³⁾ r. 1293 se město již jmenovalo „Hirschberg“.⁴⁾

Současně s městem založen byl i farní kostel.

1359 plebán v Dokzích byl vykonavatelem v Holanech;

1377 Jan, plebán v Dokzích; (Soud. Ak. VII. 209)

1391 plebán Jan; viz dole;

1392 král = Václav po † Janu;

1422 Jan z Michalovic, seděním na Bezdězi = Václav,
po resig. Václava.

Vikář.

1391 plebán Jan; dva měšťané jménem celého města věnují kostelu 5 prutů polí, a mimo to slibují, že za darovaných 8 kop koupí nějaký úrok; plebán se zavazuje, že bude držeti vikáře.⁵⁾

¹⁾ Regesta IV. 169—170.

²⁾ Klicman, Monum. Vatic. I. 322.

³⁾ Regesta II. 180.

⁴⁾ Tamf. II. 701. Král Václav II. osvobodil ves kostela Bezdězského Zbiny od soudu města Hirschperch.

⁵⁾ Lib. Er. XIV. D. 6.

Klášter augustiniánů-poustevníků s chrámem sv. Václava v Bělé.

Založil jej kol r. 1345 Hynek Berka z Dubé, tehdy zástavní pán panství Bezděžského; téhož roku žádá král Jan papeže za dovození jménem „Berky“, jenž v jistém městě, jež sluje „Bílá voda“, dům pro bratry řádu sv. Augustina vystavěl, aby se jmenovaní řeholníci toho domu mohli ujmouti, modlitebnu si vystavěti a služby B. konati; papež provinciálnímu převoru provincie Bavorské a České k tomu svolil bez poškození farního kostela, když bude lze alespoň 12 bratří tam slušně vydržovati.¹⁾

1401 byly uděleny odpustky klášternímu kostelu sv. Václava v Bělé.²⁾

Známí převorů:

1376 Jakub, byl při svěcení klášterního chrámu v Ročově;³⁾

1402 Hanuš;⁴⁾

1419 Jan převor, Matěj podpřevor, Kříž prokurátor, Jan sakristán, Petr kazatel.⁵⁾

Nadání.

Zakladatel Hynek Berka vložil 1346 pro klášter sv. Václava do desk: v Dlouhé Doubravě 15 úročních lánů a v Děteli 6 lánů se 4 pruty, z nichž obojích vychází 22 kop úroku a 2 lány lesa v Děteli, a z Kadlína ospu 110 korců žita, 100 korců pšenice, a z mlýna pod rybníkem v Bělé 52 korců žita ročně.⁶⁾

¹⁾ Klicman, Monum. Vatic. I. 321—322.

²⁾ Tamt. V. 1002.

³⁾ Cruger, S. Pulveres II. 31, dle pramene.

⁴⁾ Památ. VI. 150.

⁵⁾ Tamt.

⁶⁾ Pozúst. D. Z. I. 414.

VIII. Dekanát Havraňský.

Když se brzy po pádu Libice r. 996 (povraždění Slavníkovců) a r. 1008 (povraždění Vršovců, kteří po Slavníkovcích Libici uchvátili) krajský úřad z Libice na hrad Havraň přestěhoval, slula část bývalého Libicka „Havraňskem“, a podle hradu jmenoval se též dekanát, jenž tento název podržel i tehdy, když hrad Havraň již dávno byl opuštěn.

Známí děkani:

1393 Matěj, plebán v Jeseníku, děkan Havraňský; viz Žitovlice;

1399 Jan, „ v Jeseníku; viz tamt.

1406 Martin, plebán ve Velelibech. děkan; viz tamt.;

1411 „ „ „ „; viz Kostomlaty.

Nymburk.

1352 Neumburga, 1 srg.; 1405 Neomburga.

Král Václav II. povýšil kol r. 1280—1290 Nymburk na město král., ač již o něco dříve zde městská osada Nymburk na místě (prý) staroslovanské osady Svínibrodu od Němců z Dolního Porýní přivolaných založena byla.¹⁾

Byl-li zde již ve slovanské osadě kostel (sv. Jiří?), zjistiť nelze; současně s městem byl zde založen městský chrám sv. Mikoláše.

Panství i podací královo.

Za krále Otakara II. nebo Václava II. odporoučí králová biskupu svého kaplana Jaroslava, jemuž byl kostel Nymburský podán;²⁾ r. 1300 z domu v Nymburce, jež koupil opat Sedlecký, vycházelo ku kostelu Nymburskému 12 vídeňských feniků.³⁾

1351 plebán Konrád (svědek, když Perchta z Kostomlat učinila nadání dominikánkám v Hradci.⁴⁾

¹⁾ Zap. v Památ. Arch. III. 341.

²⁾ Regesta II. 1063.

³⁾ Tamt. II. 797.

⁴⁾ Arch. u sv. Jiří v Praze.

1359 plebán Bedřich Stromaier, notář a official Karla IV.¹⁾

1371 král = Martin, po resig. Bedřicha;

1375 „ = Václav (z Voděrad) ss. Martinem;

1376 „ = Jan (z Loučeně) ss. Václavem;

1395 „ = Jan, konventuál Litomyšl., po † Janu;

1409 „ = Jan (z Dohalic) ss. Janem;

1422 „ = Oldřich, po † Janu Rubáši, jenž zemřel ve vyhnanství v Žitavě.

Nadaná kaple sv. Václava, česká kaple.

1404 Jan, probošt král. kaple v Nymburce, stal se plebánem ve Svatoboru; (Conf. VI. 119)

1405 král presentoval k oltáři sv. Václava v české kapli na hřbitově.

1415 totéž.

Nadané oltáře.

1355 purkmistr a konšelé presentují k oltáři sv. Anny znovu založenému.

1376, 1393, 1412 bratři z Jenštejna presentují k oltáři Panny Marie.

1395 Anežka, stará rychtářka, založila oltář sv. Jana Ev.²⁾

1402 z odkazu Jana, někdy plebána zdejšího, koupili konšelé 10 kop úroku na založení oltáře sv. Jeronýma;³⁾

1415 probošt Pražský presentuje k oltáři sv. Doroty.

Zmínka o škole.

1405 k oltáři sv. Anny presentují rektor školy a 2 měšťané;

1412 z louky u Netřebic, jež kostelu na výročí věnována byla, má míti rektor školy ročně 3 gr.⁴⁾

Ostatní kostely v Nymburce.

1352 Huska, hospitale, 0; 1405, 0, chudý.

Kaple sv. Jana na Rohově v Nymburce, se špitálem, obojí ve správě kláštera Zderazského.

¹⁾ Dr. Novák, Monum. Vatic. II. 404.

²⁾ Lib. Er. IX. J. 5.

³⁾ Tamf. VI. G. 7.

⁴⁾ Tamf. VIII. G. 2.

R. 1294 koupili Zderazští mlýn u Nymburka;¹⁾ tehdy byli zde bezpochyby již vsazeni.

1327 král Jan Nymburským slíbil, že ostrov pod mlýnem špitálním podrobí právu města.²⁾

Kol r. 1383 uchvátil jakýsi Petr, kněz z Nymburka, kostel a dvorec Zderazských v Nymburce, za mostem; obojí bylo Zderazským vráceno.³⁾

1403 kaple sv. Jana a její zádušní dvorec vyhořely; Zderazští, nemohouce vše znova vystavěti, přenechali kapli se všemi užitky, rolemi, lukami, lesy Beneši z Valtinova, knězi Olomoucké diecése, na čas jeho života, začez bude povinen kapli a dvorec vystavěti, role vzdělávati a osívati.⁴⁾ Za onoho času Zderazští Nymburk opustili a špitál zašel.

1413 byl rozsouzen spor mezi obcí měšťskou a Zderazskými tak, že dvorec, kaple a mlýn přirknuty byly obci za úrok 6 kop pro klášter, ale obročí kaplanské mělo zde dále trvati tak, že obec kaplana presentovala a klášter potvrdil; svědkové: Jan Rubáš, plebán Nymburský, a Vavřinec, plebán Budiměřský.⁵⁾

Špitální kaple sv. Maří Magd.

1351 měšťan Mikoláš a jeho syn Petr založili špitál s kaplí sv. Magdaleny.⁶⁾

1402 konšelé věnují 6 kop úroku kaplanu ve špitále sv. Magdaleny a 2 kopy plebánu ze statků špitálních, z dvora popluž. za branou sv. Jiří, jenž byl darován pro špitál sv. Magdaleny od † měšťana Hanuše.⁷⁾

1415 konšelé presentovali ku kaplanství čili oltáři ve špitále.

Kostel sv. Jiří.

R. 1402 zmínka o bráně sv. Jiří, viz zápis špitální.

Klášter dominikánský s chrámem Panny Marie.

Byl založen za krále Otakara II. († 1278), jenž praví: „ . . . známo činíme, že jsme v městě Nymburce . . . bratřím

¹⁾ Regesta II. 704.

²⁾ Tamf. III. 550.

³⁾ Schubert, Urkundenregesten p. 47.

⁴⁾ Soud. Ak. IV. 221.

⁵⁾ Schubert, I. c. 61.

⁶⁾ Zap. Památ. Arch. III. 342 z Nymburského pramene.

⁷⁾ Lib. Er. VI. (?) 200.

řádu kazatelského . . . věnovali městiště, kde si ku cti Panny Marie vystaví chrám a klášter; . . . dovolujeme jim též, aby si vystavěli . . . domy zděné, ale tak, aby sloužily k ohrazení města, aby měšťané na hrazení nemuseli zabíratí prostory klášterní; . . . přidáváme jim též ostrov vedle jejich zahrady a rybaření v Mrlině až k Svárovu.¹⁾

Tehdy nebylo podle této zprávy město ještě ohrazeno.

Klášter neměl a jako klášter mnichů žebravých nesměl míti zvláštní dotace, jsa ve všem odkázán na almužnu dobrodinců; přijímal však stálý příjem z fundací, začez musil vykonávatí zvláštní výroční pobožnosti, obyčejně za zemřelé.

Znamé fundace: 1401 Anastasie, vdova po † Protivovi ze Sověnic, věnovala 5 kop úroku ze Sověnic mnichům na oděv; povinnost mnohé pobožnosti.²⁾

1405 Jaroslav z Lomnice, seděním na Děblicích, věnoval klášteru Panny Marie 3 kopy bez 22 gr. ze vsi Chotělic; místopřevor Voyslav.³⁾

1408 odkázala Bětka ze Šenkova vesce 2 kopy úroku, jež ve Stakořích od Pokoje ze Stakor koupila; místopřevor Voyslav.⁴⁾

Znamý převor.

R. 1347 žaloval v Římě dominikán Jakub na Pomněna z Probluz, provinciála české provincie, a na Slávka, převora kláštera Nymburského.⁵⁾

Z jara r. 1421 opanovali Nymburk husit. Pražané; mniši se bezpochyby zachránili útekem, byvše na nebezpečí upozorněni hroznou smrtí řádových spolubratří Kolínských.

Libice.

Vojvodství Slavnikovo, jehož hlavním hradem — městem byla Libice — Kosma ji nazývá „metropolis“, bylo mocným soupeřem vojvodství Pražského; lze tedy Libici považovati za soupeře samé Prahy; ale pád Slavnikovců r. 996 a povraždění Vršovců r. 1008 byl též pádem Libice, ani krajský úřad zde nezůstal, přestěhovav se na Havraň; zbytkem bývalé slávy

¹⁾ Regesta II. 1038.

²⁾ Lib. Er. V. 548.

³⁾ Tamt. V. 640.

⁴⁾ Tamt. VIII. C. 9.

⁵⁾ Klicman, Monum. Vatic. I. p. 520.

byly zde až do válek husitských dva farní kostely, Panny Marie a sv. Jiří, podobně jako na hradě Pražském, kde též mimo chrám Panny Marie, již od Bořivoje vystavěný, založil Vratislav I. chrámek sv. Jiří.

Libice, kostel Panny Marie,

• 1352 Libicz, ea lapidea, 54 gr.; 1369 Libicz lapidea.

(Kostel kamenný.)

Kostel tento stál již, když se sv. Vojtěch, syn Slavnikův na hradě Libici narodil, neboť podle legendy sv. Vojtěšské bylo těžce nemocné nemluvně, sv. Vojtěch, doneseno do chrámu a zde na oltář Panny Marie položeno a uzdraveno;¹⁾ zde povraždění byli bratři sv. Vojtěcha a rod Slavnikův vyhuben; „ . . . za jistého dne svátečního pokradí vtrhli (Vršovci) do hradu Libice, ve kterém bratři sv. Vojtěcha a všichni hradští bojovníci jako nevinné ovečky stáli při slavné mši sv. svátek slavice; ti pak (Vršovci) jako vlci ukrutní zlezše zdi hradní, muže i ženy do jednoho zabili, sfavše 5 bratří sv. Vojtěcha se vším potomstvem před samým oltářem, hrad vypálili, ulice krví zatopili.“²⁾ Vršovci byli po 13 letech za svůj hanebný skutek odměněni: někteří r. 1008 byli na hradě Vraclavi pobiti, ostatní pak na Libici.

Panství i kostelní podací původně panující dynastie, později kláštera sv. Jiří v Praze. (R. 1228 potvrdil král, a r. 1233 papež klášteru: v kraji Havraňském Libici, Kanín, Opolánky (Opoleli), Osek, Oldříš, Odřepsy.³⁾

Zikmund zapsal r. 1437 vsi jepťšek sv.-jiřských: Libice, Osek Velký, Kanín, Opolánky, Odřepsy, Podmoky, Pátek, Velenice.⁴⁾

1373 plebán Václav; (zmín. Soud. Ak. I. 8)

1383 „sv. Maří“ v Libici; abatyše sv.-jiřská = Václav (kanovník u sv. Jilji) ss. Václavem Důrazem;

1385 „sv. Maří“ v Libici; abatyše sv.-jiřská = Řehoř (kanovník u sv. Jiří) ss. Václavem;

¹⁾ Pram. D. Č. I. 236.

²⁾ Kosmas, Pram. D. Č. II. 43.

³⁾ Regesta I. 336 a 380.

⁴⁾ Čelakovský, Registra, p. 118.

1398 Machek, uchvatitel kostela na Libici, byl napomenut, aby postoupil kostel Janu Eliášovu; (Rukop. Kapif. XX. 19, b; opis Mus.)

1399 plebán Jan; (zmín. Lib. Er. V. 508)

1407 Odolen, plebán kostela sv. Maří, vyznal, že od obroči jednoho sv.-jiřského kanovníka má za 2 kopy úroku v nájmu 3 podsedy v Libici, a za 6 gr. klášterní louku, řeč. Rynovská. (Soud. Ak. VI. 48)

1416 abatyše = Mikoláš (z Března) ss. Odolenem.

Libice, kostel sv. Jiří, později zvaný sv. Vojtěcha.

1352 Lybicz catholica (kostel dřevěný), $\frac{1}{2}$ kopy; 1405 Lybicz lignea.

Zde jest výslovně řečeno, že kostelu dřevěnému říkali „katholica“, česky církvice.

Panství i podací kláštera sv.-jiřského.

1384 plebán Martin; viz dole;

1397 „ Ctibor; (zmín. Soud. Ak. III. 300)

1406 Ctibor, plebán sv. Jiří a sv. Vojtěcha, koupil pro kostel černý ornát axamitový s dalmatikami, pluvíál černý axamitový, ornát hedvábný pruhatý, 3 kalichy, 3 mšály, monstranci, kříž stříbrný, pozlacený. Věci tyto měli opatrovatí sousedé-zádušníci z Libice, Opolánek, Kanína a Oseku;¹⁾ (vsi přifařené).

1421 „sv. Jiří“; abatyše = N., po † Ctiboru.

Zmínka o vikáři.

1384 Martin, plebán od sv. Jiří, dluhuje vikáři svého kostela 11 kop, jež na přestavbu zádušního mlýna vynaložil.²⁾

Lysá.

1352 Lyssa, $1\frac{1}{2}$ k.

Panství i podací do r. 1355 českých královen na odvěkém korunním hospodářství Lysském.

1244 králová Kunhuta prodala Johanitům dvůr v Týnci (u Kounic, v okrese Českobrodském), „příslušný k naší kapli sv. Desideria na Lysé.“³⁾

¹⁾ Lib. Er. V. 682.
²⁾ Soud. Ak. II. 303.
³⁾ Regesta II. 1220.

1291 biskup Tobiáš potvrdil za plebána Lysského kaplana králové Štěpána, jež králová Jitka presentovala.¹⁾

1293 králová Jitka vypočítává příjmy „našeho kostela v Lysé, jehož podací nám přísluší“: v trhové vsi Lysé 4 lány poplatné a pátý zádušní, s 10 poplatnými dvorečky; v Starém Kolíně poplatné role s 5 loty stříbra úroku; ve vsi „Tyršic“ (Jiřice?) pod řečeným trhem 4 lány poplatné; v Černíkách dědinu s 1 dobrým poplužím a 4 lány úroční; pod „starým trhem 3 louky rozsáhlé a čtvrtou velmi rozsáhlou, jež sluje Sedlišť; z každého lánů v obvodě farním desátku 1 korec pšenice a 2 žita; z úroku král. z Lysé a vsí k ní příslušných desátý díl, též z pokut; z král. vsi Zámachy 20 korců pšenice, 20 žita a 50 denárů; ze zboží v Jičíně, „jež k stolu našemu od dávna přísluší“, z úroku 60 hřiven bude bráti 6 hřiven, ve vsi Litoli rybaření v Labi s přívozem, a druhý přívoz v Toušeni.

Zato měl býti plebán královním notářem, jenž by pro ni úrok a dávky z Lysského území vybíral.²⁾

1334 Hroznata, kanovník Bolesl. a plebán Lysský; král Jan mu potvrzuje hořejší privilegium Jitčino.³⁾

1344 Dětmar z Meckenberchu pře se o kostel Lysský.⁴⁾

1352 Václav, kanovník Bolesl. a plebán Lysský (Rejstř. Desát. 20).

1355 postoupila králová patronátní právo kostela Lysského Karlu IV., jenž je dal nově založenému klášteru Augustin. u sv. Karla v Praze, a arcibiskup Arnošt jej inkorporoval, ale až po odchodu nebo smrti nynějšího plebána.⁵⁾

Když plebán Václav 1389 zemřel, vešel klášter Karlovský v držení kostela a osazoval je svými konventuály, jichž zde bylo několik; sídlo Lysské nazývali „horou sv. Desideria.“⁶⁾ Od té doby bylo zde převorství.

1389 „ku kostelu nyní znova inkorporovanému“ presentoval Karlovský opat professa Příbyslava, po † Václavu, posledním světském faráři.

¹⁾ Regesta II. 669.

²⁾ Tamt. II. 697.

³⁾ Tamt. III. 1.

⁴⁾ Klicman, Monum. Vatic. I. 265.

⁵⁾ Lib. Er. III. 276.

⁶⁾ Jakási rukop. kniha byla majetkem „kostela řehol. kanovníků na hoře sv. Desideria“. Truhlář, Catalogus cod. 1093.

- 1399 plebán Příbyslav (Rejstř. Desát. 85);
 1400 " " (viz Mladá, v dekanátě Bolesl.);
 1405 opat Karlovský = prof. Petr, po odvolaném Martinu;
 1409 plebán Petr; (mezi voliteli opata; Lib. Conf.)
 1413 opat = prof. Franěk, po † N.;
 1415 " = prof. Beneš, po † Fraňku;
 1434 plebán Beneš, volil ve vyhnanství kompromisem opata Martina, po † Matějovi ve vyhnanství zemřelém; (Lib. Conf.)

Nadaná stálá vikarie.

- 1357 „stálá vikarie“; plebán Václav a rychtář a konšelé = Petr (Conf. I. 18);
 Podobá se, že tato vikarie byla v kostele městském;
 1366 „stálá vikarie“; plebán Lysský Václav = Matěj (plebán v Struhách) ss. Petrem;
 1378 „stálá vikarie“; plebán Lysský Václav = Jan, po † Matěji.
 Rohn v Antiquitates, circulus Bolesl. p. 70, píše, že „na pahrbku u hradu Lysského stával prastarý kostelík Narození Panny Marie, vedle kostela farního.“

Křinec.

- 1352 Krzienicz, 18 gr.; 1369 Krzinecz.
 Podací držitelů domácího vladectví.
 1357 pleb. Rapota (Conf. I. 17);
 1378 Jan z Valečova, pán na Křinci = Matěj, po † Rapotovi;
 1389 Bernard z Křince = Mařík, po † Matěji;
 1398 Jan z Křince, jinak z Valečova = Ondřej, po † Maříku;
 1418 Bohuš z Valečova = Jan, po † Ondřeji.
 † 1391 narovnan spor, aby Hereš z Vrutice odváděl desátku 2 kopy (snopů) žita a 2 ovsy z rolí o 1 popluží, jež v Jikvi vzdělává.¹⁾
 † 1408 Beneš, sakristán Vyšehrad., a bratr jeho Ždán ze Žitovic věnují kostelu 1 kopu úroku z „Ochebenky“ (?) u Rožďalovic.²⁾

¹⁾ Lib. Er. XII. C. 20.

²⁾ Tamt. VIII. B. 8.

Poděbrady.

1352 Podyebrad, 51 gr.; 1369 cum filiali Patek.

Panství i podací královské, ale často zastavováno a konečně prodáno; dcera Hynka ze Žleb, jenž Poděbrady držel dědičně, provdala se za Bočka z Kunštátu; od té doby panovali na Poděbradech Kunštátští.

Popis panství z r. 1345 viz Dobřichov, dekanát Kouřimský.

- 1362 Boček z Poděbrad = Bohunek, po † Jindřichu;
 1385 " " = Jan, po † Bohunku;
 1416 " " = Kašpar, po resig. Hanuše;
 1418 plebán Bušek; viz Pátek.

Kaplanství.

1407 zmínka o Řehoři, kaplanu v Poděbradech (Soud. Ak. VI. 24);

1399 byly kostelu v Poděbradech uděleny odpustky.¹⁾

Pátek.

1352 Patek, filia in Podiebrat, 9 gr.

Panství Poděbradské, kostel podával plebán Poděbradský. (Něco zde měl klášter sv. Jiřský v Praze; viz Libice.)
 1368 Bohunek, plebán Poděbrad. = Václav, po † Petru;
 1395 Jan, " " = Oldřich, po † Janu;
 1418 Bušek, " " = Řehoř, po † Prokopu.

Dymokury.

1352 Dymokur, 30 gr.

Panství i podací domácích pánů.
 1333 plebán Jan; (rovnal při mezi kapitulou Vyšehrad. a klášterem panen cisterc. v Brně.²⁾
 1358 plebán Jan žádá o provisi na kanonikát Vyšehrad., „ač již drží kostel s. Maří v Dymokurech.“³⁾
 1377 Sezema z Břístí, jinak z Dymokur = Ondřej, po † Henslinu;

¹⁾ Dr. Krofta, Monum. Vatic. V. 857.

²⁾ Codex Dipl. Mor. VIII. 152.

³⁾ Novák, Mon. Vatic. II. 331.

- 1378 Sezema z Břístí, jinak z Dymokur = Řehoř (z Vladislavic) ss. Ondřejem;
 1379 zmínka o plebánu Řehoři (Soud. Ak. I. 359);
 1386 plebán Velislav; viz dole;
 1393 Jakobín z Dymokur = Tomáš, po † Velislavu;
 1414 Václav, řeč. Jakobín; — Zdislav z Dymokur, sídlící v Krnsku = Přech, po † Tomáši.

1414 stalo se narovnání, aby střídavě presentovali Václav z Dymokur a Zdislav ze Záhoří; — vedle psán z Dymokur;¹⁾ zboží Dymokurské bylo tedy již rozděleno).

† 1386 plebán Velislav; Jakobín z Dymokur jménem sirotků z Kokořina (? , snad Záhoří), věnuje kostelu nějaké dědiny.²⁾

Nadaný oltář.

1395 Jakobín z Dymokur a plebán Tomáš založili oltář Panny Marie: věno dvorec s 1/2 lánem polí a 10 jiter lesa blízko hranic Jaroše z Děblic a 3 kopy úroku ze 2 úročníků v Dymokurech.³⁾

Veleliby.

1352 Velelib, 36 gr.

Podací pp. Poděbradských, ač Veleliby reálně k panství Poděbradskému ještě r. 1345 nepatřily; již ve 13. stol. byl zde domácí vladyka.

- 1354 Boček z Kunštátu = Konrád, po † Arnoldu;
 1362 „ z Poděbrad = Mauric (z Pněvic) ss. Konrádem;
 1374 Boček mladší a matka Alžběta z Kunštátu = Zbraslav, po † Maurici;
 1380 Boček z Kunštátu = Pavel, po † Zbraslavu;
 1385 Jan Šváb z Jikve (právo jeho je záhadné) = Jan (z Hodkovic) ss. Pavlem;
 1392 Boček z Kunštátu = Ondřej (oltářník v Praze) ss. Tomášem;
 1403 „ „ = Martin, po † Ondřeji;
 1406 plebán Martin, děkan; (svědek, Soud. Ak. V. 168)

¹⁾ Lib. Er. XIII. V. 4.

²⁾ Tamt. XIII. C. 6.

³⁾ Tamt. IV. 425.

1411 plebán Martin, děkan; (viz Kostomlaty)

† 1394 Martin z Koloděj uznává, že dluhuje 3 kopy kostelního úroku za 2 termíny a za desátky, jež se ze vsi Krchleb jindy platívaly.¹⁾

† 1397 spor mezi plebánem Ondřejem a poručníkem sirotků † Mikoláše ze Všechlap, Havlem z Labouně, sídlícím v Újezdě, o legát † Mikoláše, řeč. Lačnovce ze Všechlap; narovnání: Havel má ročně platiti kostelu — na výročí — 1 kopy úroku ze Všechlap, již Lačnovce druhdy držel.²⁾

Vrbice.

1352 Vrbicz, 36 gr.; 1384 Vrbicz.

Panství i podací jednoho kanovníka Pražského a dvou oltářníků.

Kol r. 1305 král Václav II. přiměřil k Berounu ves Trubín, jež patřila oltářníku-hrobníku sv. Vojtěcha v kostele Praž., a ku Slanému přiměřil Dražkovice, kde měl 1 kanovník větší díl svého obročí a oltářník Panny Marie část svých příjmů; náhradou dal všem 3 „ves Vrbice u Poděbrad“.³⁾

Téhož roku (viz Podmoky) děje se zmínka o kostele v Podmokách, jež byl filiálkou kostela Vrbického; kostel Vrbický zjištěn jest tedy před r. 1305, jelikož matka starší jest než dcera.

1357 „kostel ve Vrbici a jeho filiálka v Podmokách“, děkan Praž.; — hrobník sv. Vojtěcha; — oltářník P. M. v kostele Praž. = Habart, po † Šimonu.

1365 odpustky povoleny, kdož by přispěli na stavbu kostela ve Vrbici, „jenž jest dřevěný, a jež z kamene plebán a osadníci zbudovati se snaží.“⁴⁾

1385 plebán Habart (Rejstř. Desát. 85).

1386 Petr, plebán ve Vrbici, resignoval na kostel sv. Ondřeje v Praze s podmínkou, kdyby mu kostel ve Vrbici po právu nepatřil, že kostel sv. Ondřeje podrží.⁵⁾

¹⁾ Lib. Er. XIII. E. 5.

²⁾ Tamt. XIII. H. 1.

³⁾ Regesta II. 883.

⁴⁾ Výpis z Arch. Vatik. v Arch. Zemsk.

⁵⁾ Soud. Ak. II. 369.

- 1391 kanovník Praž.; — hrobník sv. Vojtěcha; — ol-
tářník P. M.; — vikář školastikův = Oldřich
(kanovník Vyšehrad.) ss. Petrem;
1402 titíž = Václav (z Průhonice) ss. Oldřichem;
1405 „ = Ahník (od sv. Haštala v Praze) ss. Be-
nešem;
1406 „ = Beneš (od sv. Haštala) ss. Ahníkem;
1407 plebán Beneš (Soud. Ak. VI. 307).

Když r. 1406 plebán Ahník najal obročí, sepsán byl pozoruhodný inventář kostelní a farní.

a) kostelní: 2 kalichy stříbrné, 2 mšály dobré a 1 starý, 2 knihy řečí, antifonář, žaltář nový, 2 knihy obřadní, agenda, 2 ornáty sváteční a 2 všední, kadidelnice, pokrývky na 2 ol-
táře, 9 pall, třetí pokrývka, příkrov, pokrývka křtílnice, 2 superpellice, monstrance mosazná, kád na svěcenou vodu, svíce velké k B. Tělu, 2 svíce ke křtu, 2 cínové svícny a opona chrámová;

b) farní: 6 koní v ceně 10 kop, 3 krávy, 2 telata, hus 5 starých a 13 mladých, slepic 61, kuřat 45, vepřů 30, sudů „věrtelů“ 18, tůní 8, sudů 8, „troky“ 2, „necky“ 1, mísu (discus) velikou 1, 6 pytlů nových, „stvorzidla“ 4, „síto“, mlýnek (cribrum), sud na rybaření, žlab (pelvis), „patella“ (?), v slado-
dovně 4 sudy, brus (brusonem), na němž se brousí sekery, 3 almary, „truhla“, v níž jsou uloženy kostelní věci, 2 vozy okované, 2 pluhy, 6 kusů špeku, 3 sekery a tesařskou čtvrtou, 2 rýče, „ferrebella“ (?) 8 — (motyky?), dláto, 2 násečí (?), 2 lopaty, 2 krací, 2 „krasplíky“ (?), 3 kladiva, 23 korců žita, 30 kor. ova, 1 kor. pšenice, 2 kor. ječmene, 1 kor. konopí, 1/2 kor. prosa, 6 kor. chmele; — pole ozimí i jaří dobře osetá, 2 „pulvinaria“, 3 „sarras“ (pily?), 2 „falcastra“ (snad hrábě a pohrabáče), 2 radlice, 2 črtadla na orání („črtadlo-
nes“), 3 kachny, sladu 20 korců, pohrabáč železný.“¹⁾

Loučeň.

1352 Luczen, 15 gr.; 1384 Luczan.

Panství i podací držitelů Loučeně.

1356 Beneš z Dětenic, — Heřman z Klamoše, — Mra-
kota z „Lubčan“ = Jan, po † Janu;

¹⁾ Soud. Ak. V. 129—130.

- 1360 Trupec z Kněžmostu, — Příbyk, Zdeněk a Matěj
z Loučeně = Petr, po † Svatoslavu;
1361 titíž = Jan, po resig. Petra.
Nastoupil jiný rod.
1376 Zdeněk z Nadslavě = Václav (z Nymburka) ss.
Janem;
1383 „ z Kopidlna = Mikoláš, po † Petru;
1392 „ „ (mladší?) = Petr (z Vršce)
ss. Janem;
1397 Jan z Kopidlna, jinak z Loučeně = Mikoláš, po
resig. Petra;
1401 „ „ „ = Bartoloměj
(z Pecky) ss. Mikolášem.

Bošín.

1352 Bossyn, 12 gr.; 1369 Bossim.

Panství i podací pp. Rožďalovských. ač, jak se zdá, Bošín k Rožďalovicům reálně nepříslušel (dole se jmenuje Petr Košík, z rodu Rožďalovských „z Bošina“).

- 1362 Jaroš Košík z Rožďalovic = Jindřich, po †
Zdeňku;
1377 Petr Košík z Bošina = Jan, po res. Jindřicha;
1397 Jan Košík z Rožďalovic = N. (z Lomnice) ss.
Janem;
1402 „ „ „ = Jan (z Budiměřic) ss.
Janem;
1411 „ „ „ = Jan (z Lomnice) ss.
Janem;
1413 Jan a Beneš, bratři z Lomnice, jinak z Rožďalovic
= Jan, po odchodu (do Rožďalovic) Jana.

Mcely.

1352 Mczel 12 gr.; 1405 Muczel.

Panství i podací do r. 1366 soukromých držitelů vsi, ale brzy potom staly se Mcely neznámým způsobem majetkem ko-
stela Praž. (1373 lidé ze Mcel slíbili, že nebudou káceti lesy

kostela Praž. příslušné ku vsi Mcely¹⁾; 1384 měl jeden kanovník část obročí v Mcelích a Studcích²⁾);

- 1366 Petr z Michalovic = Čeněk, po † Konrádu;
 1368 děkan kostela Praž. = Šebestian, po † Čeňku;
 1390 kanovník Praž. = Jan, po † Tomáši;
 1392 " " = Jan (z Otryb) ss. Janem;
 1398 " " = Jan (ze Sán) po odchodu do Žitovlic Jana;
 1401 " " = Adam (z Vlčíhopole) ss. Janem;
 1411 " " = Petr (z Řítonic) ss. Adamem;
 1419 " " = Kříž po † Václavu.

Činěves.

1352 Czwienievess 36 gr.; 1369 Svyenievess;
 1384 Svynavess.

Panství i podací majitelů vsi.

- 1357 Beneš z Chusníka = Jan, po † Mikoláši;
 1370 Heřman a Beneš z Chusníka = Jan, po † Janu;
 1373 pleb. Rus, svědek; (Soud. Ak. I. 61)
 1377 Václav z Vartenberka = Sulek (vikář Praž.) ss. Vavřincem;
 1379 Jan a Václav z Vartenberka = Jan (zástupce mansiionářů) ss. Sulkem;
 1384 plb. Martin; (zmínka Soud. Ak. II. 283)
 1391 Václav z Vartenberka = Stanislav (choralista Praž.) ss. Martinem;
 1404 Jan z Ralska na Vartenberku = Vavřinec (z Trebořatic) ss. Staníkem;
 1406 Jan z Ralska a jeho poručník(?) = Vavřinec (z Čejek) ss. Vavřincem;
 1410 Jan z Ralska = Vavřinec (z Hořelic) ss. Vavřincem.

Psinice.

1352 Psynicz, 15 gr.

Panství i podací do r. cc. 1361 domácího vladyky, — viz oltář, — později pp. na hradě Stará, — již r. 1374, viz dole, a 1384, — viz Stará.

¹⁾ Soud. Ak. I. 19.

²⁾ Rejstř. Desát. s. 5.

1327 Jaroslav ze Zlíva, plebán v Psinici; papež nařizuje opatu Břevnov., aby mu zjednal děkanství Boleslav; — viz tam.

1361 plebán Václav; viz dole oltář.

1374 Vilém Flaška z Pardubic (pán na Staré) = Tomáš, po † Václavu;

1385 Turkovec ze Staré vsi, jinak z Libáně = Jakub (z Nešvačil) ss. Řehořem.

Tento Turkovec byl bezpochyby výprosníkem nápadu král. komory; výprosa však neměla trvání.

1406 Pavel z Jenštejna, sídlící na Staré = Boreš (oltářník v Praze) po † Pavlu.

Jenštejnští koupili Starou od Pardubských.

1418 Jan z Jenštejna, jinak z Humpolce = Benedikt, po † Lukáši.

Oltář.

Před r. 1361 založil Pohan z Psinice v kostele oltář sv. Jakuba a nadal jej 3 kopami úroku; za souhlasu plebána Václava bylo toto nadání i s jeho povinnostmi přeneseno do kláštera Roudnického.¹⁾

Vykleky.

1352 Vyklek, 21 gr.

Když hrad Libický kol r. 995—1008 zaniknul, stal se hrad Havraň sídlem úřadů; kostel zde založený slul „Vykleky“.

R. 1205 Zbraslav dal klášteru Ostrovskému „kapli sv. Vojtěcha v „Thuklecích“, jenž sluje též Havraní.²⁾ Tvar „Tukleky“ objevuje se ještě ve 14. stol. Když hrad Havraňský opuštěn byl, povstalo zde král. manství, jehož držitelé měli kostelní podací. (Za Karla IV. „Rysněvice“) = Krněvice, Rašovice, Kratoňovice, Vykleky, Jizbice, Skrchleby, Vesce, vsi, propůjčka králů Českých.³⁾

1361 po † Dománku z Krněvic obdržel od Karla IV. Jan Šváb z Jikve právo nápadní na Krněvicích, Vyklecích, v Rašovicích díl s kost. podacím.⁴⁾

Patron bydlel na tvrzi v Krněvicích.

¹⁾ Lib. Er. I. 27.

²⁾ Regesta I. 223.

³⁾ Čelakovský, Registra, st. 88.

⁴⁾ Archiv Č. II. 458.

1363 Šváb a Jindřich, bratři z Jikve = Havel (z Albrechtic) ss. Mikolášem;

1365 títíz = Jan (z Chrástán) ss. Havlem;

1369 Jeniš z Lobčic a syn Šváb = Pavel (z Hlavice) ss. Janem.

V době následující se bratři Jan Šváb (mladší?) a Markvart oddělili; Jan držel Havraň bez podacího, a Markvart Krněvice s podacím.

1392 Markvart z Krněvic = Albert, po † Janu;

1395 " " = Petr, po † Albertu;

1405 " " = Václav, po † Petru.

(Sousední ves Chleby věnoval r. 1353 Karel IV. mansionářům kostela Praž., koupiv ji od Ješka z Vartenberku-Veselí. Rukop. Kapif. X. 19, opis Mus.)

Kostomlaty.

1352 Kostomlat, 30 gr.

Danství i podací pánů na hradě Kostomlatech-Mydlovarech. (1346 vyznává Půta z Častolovic, že mu matka Perchta z Kostomlat, — ale až po smrti své, — postupuje hrad „Medlovár“, ves Kostomlaty se všemi jinými vsemi.¹⁾)

1351 plebán Hodislav (svědek, když Perchta z Kostomlat darovala dominikánkám v Hradci ves Drahelice.²⁾)

1361 plebán Martin (koupil na čas života od Zderazských ves Chrčice.³⁾)

1368 Půta z Častolovic = Matěj (z Praskoles) ss. Martinem;

1377 zmínka o pleb. Matěji (Soud. Ak. I. 230.)

1393 Mikoláš, plebán od několika roků; předchůdce jeho Václav; Mikoláš byl obviněn ze simonie, že prý podplátil patrona Půtu z Častolovic, byl však od apoštolského penitenciáře ospravedlněn.⁴⁾

1393 Půta z Častolovic = Mikuláš (z Kostelce n/lesy) ss. Mikolášem;

1394 " " = Petr (z Poříčan) ss. Mikolášem;

¹⁾ Regesta IV. 689.

²⁾ Rukop. v Arch. u sv. Jiljí.

³⁾ Rukop. Kapitul. XIII. 1; opis Musej.

⁴⁾ Lib. Er. IV. 403.

1402 Petr z Vartenberka-Kosti (koupil Kostomlaty) = Jan, po † Petru;

1407 Jan z Kunštátu-Kosti (zeť Petra z Vartenberka) = Matěj (z Holohlav) ss. Janem;

1411 plebán Hynek; viz dole;

1412 Žofie, vdova po † Petru z Vartenberka (tchyně Kunštátského) = Martin (z Třeboratic) ss. Hynčíkem;

† 1411 spor o desátky mezi plebánem Hynkem a patronkou Žofií; rozhodčí: Martin, plebán ve Velelibech, děkan Havraňský, a Martin, plebán ze Všejam, rozhodli: „Vypovídámy o ten mlýn v Drahelnici (Drahelici), aby farář měl desátý strych ze všeho obilí (t. j. desátý díl měřičného), desátý díl od sladu, což v tom mlýně vymelí, a také od těch stúp, jež jsou tu z nova udělány, jímá míti desátý groš od toho, což tu vypěchují; více vypovídámy o ten dvůr „Prziedlecký“, že farář má jmieťi pravú desátú kopu všeho obilí, kteréž z dědin toho dvoru přijde, a také pravý desátek od dobytka, totiž desáté tele, desáté prase, desáté jehně, a kdyžby tu sveřepice byly, také farář má mieťi desáté hříbě, kromě koní dělných. Více vypovídámy, aby u Velký čtvrtek nebo sobotu dala (patronka Žofie) na každý rok faráři toho kostela nebo jeho poslu 2 kopy vajec a o sv. Duše 6 sýrů. Také vypovídámy o ten rybník v „ssihibicích“ (Šibice), aby paní i její budoucí vedle svého svědomí, mají-li co učiniti kostelu z toho rybníka, aby učinili ze své vlastní dobré vůle, a nic z práva. Více vypovídámy, aby farář na každé suché dny jednu mši zpívánou a 2 čtené zádušní držel v tom kostele při svém světle; a konečně, aby nynější farář kostel směnil, ale s takovým, který by se paní líbil. Svědek: Zbyněk, plebán z Ohnišťan.“¹⁾)

Kaplan a vikář.

Na listině z r. 1351 — viz nahoře, podepsán jest vedle plebána Hodislava též Martin, kaplan (hradní?) v Kostomlatech, a Čáslav, vikář tamtéž.

Úmyslovice.

1352 Umyslauicz, 12 gr.; 1369 Omyslenicz;
1384 Umyslovicz.

¹⁾ Lib. Er. XIII. T. 6.

Panství i podací pp. Poděbradských; r. 1345 se Úmyslovice jako příslušnost k Poděbradům nepřipomínají.

1388 plebán Ryneš, svědek; (Soud. Ak. II. 366)

1417 Boček z Kunštátu-Poděbrad = Bušek, po † Rynšovi.

Krátce před smrtí krále Václava zmínka o plebánu Beneši; byl svědkem při jednání Žlunickém.¹⁾

Vikář.

1416 plebán Ryneš dal svému příbuznému Janu z Olanic alodiální dvůr v Olanicích s podmínkou, aby ročně platil kostelu v Úmyslovicích 1 kopu jako příspěvek na vydržování vikáře.²⁾

Všejamy.

1352 Vsseyam, 18 gr.; 1369 Vssietyan; 1384 Vsseyam; 1385 Vsseyan.

Panství i podací zdejších vladyk; obojí roztrženo.

1358 Lev, Jan a Manka, vdova po Ivanu ze Všejam = Petr (z Luhu) ss. Mikolášem;

1368 Lev a ostatní ze Všejam = Petr (z Luhu) ss. Janem;

1380 fífiz = Jacha (z Markvartic) ss. Janem;

1386 Lev ze Všejam a Van(?) a Mařík odtudž prodali Dobrohostovi z Milotic jakousi roli, as 4 korce, vedle rolí Lvových, „s níž a s ostatním zbožím ve Všejamech spojeno jest podací kostela zdejšího, a proto darovali mu, Dobrohostovi, právo podací (snad jen část).³⁾

1386 byli presentováni od 2 skupin patronů dva kandidáti; potvrzen byl Tomáš; (Soud. Ak. II. 390)

Brzy potom byly Všejamy přikoupeny ke Kostomlatům.

1401 Petr z Vartenberka (pán Kostomlat po Častolovském) = Jakub (z Horek) ss. Tomášem;

1408 plebán Jakub Kaleš; Dětrich Husovec, panoše ze Všejam, prodal kostelu 14 gr. úroku z krčmy ve Všejamech.⁴⁾

Vikář.

1397 plebán u sv. Michala v Praze dluhuje něco Petru Křížkovi, vikáři ve Všejamech.⁵⁾

¹⁾ Donaciones regis Venceslai, p. 116; v Zemsk. Archivu.

²⁾ Lib. Er. X. H. 6.

³⁾ Soud. Ak. II. 366.

⁴⁾ Tamf. VI. 282.

⁵⁾ Tamf. III. 270.

Žitovlice.

1352 Zitovlicz, 9 gr.; 1369 Zitavolicz.

Panství i podací držitelů zdejšího vladectví.

1362 Jan z Veselé = Martin, po † Myslíku;

1371 Štěpán a Zdeněk ze Žitovic = Odolen, po † N.

1373 Jan Verdek ze Žlunic, — Zdeněk z Kostomlat = Ondřej, po sesazení Odolena;

1377 Bernard, rytíř z Jablkynic = Jan, po † Ondřeji;

1398 Jan ze Zásady (měl zde něco již 1393, viz dole), — Zdeněk ze Žitovic = Jan (ze Mcel), po odchodu do Sán Jana;

1404 Zdeněk ze Žitovic = Albert (z Bousova) ss. Janem;

1405 plebán Albert Karban; viz dole.

1414 Zikmund ze Slivna, seděním v Žitovlicích = Jiří (z Kaniny) ss. Mikolášem.

† 1385 Ctibor ze Žitovic věnuje kostelu nějaké role a luka.¹⁾

† 1393 rovnání o desátky mezi plebánem Janem Horčičkou a Janem, řeč. Lysec ze Zásady; ze 2 lánů, jež v Žitovlicích Lysec drží, odváděny byly v dřívějších časech plně desátky; nyní Lysec místo plných desátek postupuje kostelu 10 jiter polí, a desátku bude odvádět ročně 8 kop snopů; znatel Matěj, plebán v Jeseniku, děkan Havraňský, uznal, že to bude pro kostel výhodnější.²⁾

Vikář.

1405 Ctibor ze Žitovic věnuje 2¹/₂ kopy úroku ze dvora v Pojedech na lepší vydržování plebána Alberta Karbaná a jako příspěvek na vydržování vikáře.³⁾

Budiměřice.

1352 ....myrzicz, 4 gr., ač měl platiti 6 gr., ale 2 gr. mu byly „pro chudobu odpuštěny; 1369 Budyemyerzicz.

Panství i podací královo. — Král. panství Nymburské.

1374 plb. Hugo; (zmín. Soud. Ak. I. 84)

1394 král. = Jan, po resig. Huga;

1396 „ = Jan (ze Sán) ss. Janem;

¹⁾ Lib. Er. XIII. B. 1.

²⁾ Tamf. XII. E. 14.

³⁾ Tamf. V. 664.

- 1408 král = Vavřinec (oltářník v Nymburce) ss. Václavem;
 1413 pleb. Vavřinec; viz Nymburk;
 1417 král. = Jan, po † N.

Rožďalovice.

Byl zde jeden kostel, ale dvojí obroč, dvojí podací, dva plebáni a 2 farní osady.

I. 1352 .... yalovicz, 24 gr.; 1369 Rozdyalovicz.

Panství i podací obou částí rozděleno mezi držitele Rožďalovic.

1352 plebán Jan; (Rejstř. Desát. 85)

1354 Jaroš ze „Sybenka“ (?); Petr z Rožmberka, poručník Petra, sirotka po † Janu z Michalovic = Havel po † Janu;

1355 Jaroš z Rožďalovic = Nětek po † Havlu;

1359 „ „ = Miloša (oltářník Praž.) ss. Mikolášem;

1375 pleb. Miloša za souhlasu patrona Jaroše Košíka z Rožďalovic zastavil v dluhu 60 kop dvorec kostelní a 12 kop úroku Bohunkovi, Čeňkovi a Budislavu z Tuchomě; až si věřitelé oněch 60 kop vyberou, případně vše zase kostelu.¹⁾

II. 1352 Rozdyalovicz, 24 gr.

1352 pleb. Miloša (Rejstř. Desát. 85).

Od r. 1380 do 1385 byl o kostel v Rožďalovicích právní spor mezi 2 presentovanými od 2 skupin patronů.²⁾ Mezi při žádal zástupce pána Michalovského, aby kostelní obroč nebylo děleno, nýbrž aby zde byl jen jeden plebán³⁾, což se také stalo.

1386 pleb. Jan; (svědek, Ak. Soud. II. 363)

1391 Jan z Michalovic, — Jan Košík z Rožďalovic = Tas (z Babic), po † Janu;

1413 Jan a Beneš (Košíkové), bratři z Lomnice, — za souhlasu Mikoláše z Machova (nastoupil po Michalovských) = Jan (z Bošina), po † Tasu;

1419 Beneš z Lomnice, seděním v Rožďal. = Hana, po † Mikoláši.

¹⁾ Soud. Ak. I. 121.

²⁾ Tamf. II. 58, 315.

³⁾ Tamf. II. 70.

(Část Košíků: před r. 1431 Beneš Košík z Lomnice zapisuje 300 kop věna manželky Kateřiny na Rožďalovicích městě, na vsi Podolí, Lhotě dvě pluhů role, na Lhotském a Třebovském rybníce, s lukami, lesy na Lhotě.¹⁾

1440 Vrata z Lomnice dává kostelu 1/2 lánu háje „na Kalku“, a 1451 Machna z Tuchomě 2 úročníky v Podolí.²⁾

Oskobrh.

1352 Oskobryh, 15 gr.; 1369 Vskobrhi; 1384 Oskobrh.

Panství i podací kláštera Hradišského na „Havraňsku“; viz klášter Hradišský.

1357 opat Hradiš. = Kříž (od sv. Jakuba, vsi u Kutné Hory) ss. Jindřichem;

1369 „ „ = Enoch (z Příbramě) ss. Johlinem;

1373 „ „ = Kryštofor (z Běstviny) ss. Enochem;

1375 „ „ = Bartoloměj (z Hodkova) ss. Kryštoforem;

1384 „ „ = Mikoláš (z Královic) ss. Jakubem;

1388 „ „ = Jan (ze Štušiny) ss. Mikolášem;

1401 „ „ = Marek (ze Semína) ss. Janem;

1404 „ „ = Mikoláš (z Dobrovítova) ss. Markem;

1414 převor „ = Jan (z Předhradí) ss. Mikolášem.

Jeseník.

1352 Jessennyk, 21 gr.; 1369 Jessenik.

O panství a podací dělilo se několik pánů vsi.

1361 Havel z Lemberka, gener. převor Johaniťů, a bratři z Veselí věnují Johaniťům Praž. 24 kop úroku ze vsi Jeseníku u Nymburka.³⁾

1365 Václav Litoměřický, měšťan Praž., koupil od Jana, syna Frenclinova z Nymburka, 23 kop úroku a „podací kostel, komu bude chtít“.⁴⁾

Třetí část vsi a podacího patřila Žitovlickým.

¹⁾ Archiv Čes. II. 62.

²⁾ Tamf. III. 524 a 550.

³⁾ Rukop. Arch. Johaniťů, v Praze, opis Mus.

⁴⁾ Rukop. Arch. Města Prahy, z knih městských, č. 987, f. 225.

- 1383 komtur Praž. Johaniťů, — Jan Verdek ze Žitovlic; Řehoř, měšťan Praž. = Matěj (z Radotína) ss.?
 1393 Matěj, pleb. v Jeseníku, děkan Havraň.; viz Žitovlice;
 1394 " " " " " (Conf. V. 206);
 1399 plebán Jan, děkan Havraňský; viz dole.
 1407 a) probošť v Sadsce a Boček z Kunštátu = Jan, po † Adamu;
 b) převor Johaniťů = Mikoláš.

Potvrzen byl Jan.

(Klášter v Sadsce a pán Poděbradský nastoupili jeden po Verdekovi, druhý po měšťanovi; r. 1406 přel se klášter Sadský s poddanými Heřmana z Krp a Jakubem ze vsi Jikve o spád vody.¹⁾

1407 plebán Jan doznává, že proboštu Sadskému, „patronu“, dluhuje 5 kop, jež mu půjčil, když kostel převzal, poněvadž zde ničeho nenalezl, a proto si na inventář 5 kop vydlužil, a slíbil, že je oplátí, až se kostel začne stavěti.²⁾

Druhý vikář.

1395 Zachariáš ze Všeradic, vykonavatel testamentu Jana ze Žlunic, vykazuje, že Žlunický za živa věnoval 1 lán rolí u vsi „Jesenek“ s domem, loukou a vrbinami, aby udržován byl vikář vedle druhého, jež podle práva plebán udržovati má.³⁾

Není v Rejstříku Desát.:

Podmoky, filiálka kostela Vrbického.

R. 1305 král Václav II. dává klášteru sv.-jiřskému v Praze náhradou: ves Velenice u Poděbrad a 12 lánů ve vsi Podmoky s patronát. právem kostela v Podmokách.⁴⁾ (Viz Libice.)

Kostel Vrbický stál tedy jistě již r. 1305.

Polovice Podmok patřila klášteru Strahovskému; viz dole 1409.

1357 byl Habart presentován ke kostelu ve Vrbici a jeho filiálce v Podmokách; viz Vrbice.

¹⁾ Soud. Ak. V. 56.

²⁾ Tamt. VI. 110.

³⁾ Lib. Er. XII. H. 1.

⁴⁾ Regesta II. 881.

† 1377 Vok a Zdeněk, klienti z Podmok, žalují na Vrbického plebána Habarta, že zanedbává ve filiálním kostele v Podmokách sloužiti třikrát týdně mši, ač jest povinen.¹⁾

† 1406 podle inventáře Vrbického (viz tamt.) „věci kostela Podmockého: 1 kalich stříbrný, 3 ornáty, 5 pall, superpellice, 5 svíce velkých, konvičky 2, agenda, graduál, mšál, opona chrámová.

(1370 abatyše sv.-jiřská prodala Blahutovi a Matějovi z Lužce rychtu v Podmokách; — 1409 opatř Strahovský postoupil klášteru sv.-jiřskému půl vsi Podmok u Městce s 14 kopami úroku výměnou za ves Újezdec u Hořelic; 1458 abatyše potvrzuje osadníkům Velenic jejich zápisy z r. 1347.²⁾

¹⁾ Soud. Ak. I. 245.

²⁾ Schubert, Urkunden-Regesten, p. 98, 103 a 105.

Archidiakonát Hradecký.

Archidiakonát Hradecký byl rozdělen na dekanáty: Hradecký, Jičínský, Bydžovský, Kladský, Dobrušský, Dvorský, Kostelecký, Broumovský; do r. 1350 patřily k němu též dekanáty: Chrudimský, Mýtský, Poličský a Lanškrounský.

I. Dekanát Hradecký.

Známí děkani:

Roku 1267 J^o, plebán a děkan Hradecký (Reges. IV. 724); r. 1357 N. (Machariáš), plebán v Holohlavech, děkan Hradecký, byl úvodcem v Habřině; r. 1366 odešel z Holohlav do Osic; r. 1366 Machariáš, plebán v Osicích, děkan Hradec; (rovnal záležitost Živanskou, viz tam.; byl v Osicích do r. 1376).

1377 Jan, plebán v Čibuzi, děkan Hradecký; (byl dlužen dýmne; Soud. Ak. I. 286; zemřel v Čibuzi r. 1380).

1389 N. (Matěj), plebán ve Zvoli, děkan Hradce; byl úvodcem v Heřmanicích).

1392 týž děkan (byl komisařem v záležitosti oltáře v Hradci, Lib. Er. IV. 390; zemř. ve Zvoli 1395).

1402 a 1413 Mikoláš, plebán v Probluzi, děkan; (Soud. Ak. IV. 165; Lib. Conf. VII. 40.)

Opatovice.

Opatství benediktinské s chrámem sv. Vavřince.*)

Předchůdcem opatství sv. vavřineckého byla „pouška Mikulova“; Vratislav II. r. 1061—1092 zřídil zde bened. opatství kol r. 1086 s chrámem sv. Vavřince:

*) O jeho počátku pojednal jsem ve spisku „Začátky klášterů“ 1913, kde jsem vyslovil odůvodněnou domněnku, že zde před zřízením opatství sv. vavřineckého bylo opatství obřadu slovanského s opatem Boleradem. K tomu, co tam řečeno, přidávám zde úsudek M. Dvořáka (Listina papeže Jana XIII. ve Věstníku Čes. Společnosti Nauk, roč. 1899 č. XII. p. 4): „... Ve velkém boji, jenž vznikl v druhé polovici XI. stol. v Čechách mezi Vratislavem a Jaromírem, mezi knížetem a biskupem, hrála liturgie slovan. nemalou úlohu; ... Vratislav opíral se proti biskupu a latinským kollegiím o liturgii slovanskou.“

Známí opati.

Oneš (Ondřej) r. 1086 kaplan králův; (Regesta I. 72) † r. 1107 (Letopisy Hradišť-Opatovické, v Pram. Děj. Č. II. 392.)

Sulislav, 1108 (Regesta II. 87.)

† 1127 (Letop., Prameny II. 393.)

Blažej, zvolen v červnu 1128 (tamť. 394).

R. 1143 papežský legát Quido, přišed do Opatovic, vyšetřoval zvolení Blažejovo, a shledav je nezákonným, sesadil ho, načež byl kanonicky opět zvolen; (tamť. 399) † 1146 (tamť.)

Mysloch, zvolen po Blažejí; (tamť. 399). Ve 4. roce svého opatování sešle budovy klášterní zbořil a nové vystavěl; (tamť. 399) a dočkal se, když r. 1163 klášter sv. Vavřince u přítomnosti Vladislava od biskupa Daniele vysvěcen byl; (tamť. 400). Podle tehdejšího způsobu stavby byl chrám zdejší románskou basilikou s kryptou. Nevíme, byl-li v době gotiky zgotisován.

Konrád, zmín. 1227 (Regesta I. 333)

„ 1229 (Benedikt. vložky ve Vokounově Neplachu, Pram. D. Č. III., 472)

Ondřej, zmín. 1239 (Reges. I. 454)

„ 1242 druhdy opat (tamť. I. 503.) „Opat Ondřej velmi rozmnožil popluží čili roboty, dav špáliti lesy a zřídív obydlí pro poddané“. (Vokounův Neplach, s. 473)

Bohumil, zmín. 1271 (Reges. IV. 729)

Zdislav, zmín. 1277, „jenž majetek klášterní velmi rozmnožil a mnoho knih pro mnichy koupil a od otce svého, českého velmože, darem obdržel“. (Vokounův Neplach, str. 477) — Dle Crugera, S. Pulveres, Maius, p. 41, pocházel z rodu pp. ze Zvířetic.

Časta, t. j. Šfasta, Šfasný, zmín. 1289 (Reges. IV. 741). „Město Přelouč nákladně obnovil“ (Vokounův Neplach 477)

Konrád, zmín. 1303 (Reges. IV. 762)

(? Hynek, † 1319 (Cruger, S. Pulveres I., 179; zpráva nejspolehlivá)

Hroznata, zmín. 1332, přijal Neplacha do řádu; (Letopisy Neplachův, Pram. D. Č. III., 480).

1346 uděluje papež právo pontifikálii Hroznaťovi, opatu kláštera Opatovického, „jenž mezi ostatními kláštery oněch krajin je považován za vznešený a znamenitý“; právo to platí též pro nástupce;¹⁾ opatem byl ještě 22./8. 1347,²⁾ ale již 11./2. 1348 provídován byl na opatství Neplach, po resignaci Hroznaťy z Lipoltic.³⁾ Část náhrobku Hroznaťova nalézá se nyní v chrámě sv. Ducha v Hradci; Hradečané ho sem patrně přivezli, když ssufiny kláštera Opatovického byly vydatným lomem.

Neplach, 1348—1371.⁴⁾

Jan Orlík, t. j. z Orle, zmín. 1372⁵⁾
† 1389 (Lib. Conf. III. 208)

Petr Lazur, 1389 zvolen (Conf. III. 208)
utopen 1415; (Conf. IX. 188).

(O násilné smrti opata Petra uveřejnil Dr. Nováček v Časop. histor. IX. 83 z bully Martina V. 1417 tuto zprávu: „... doslechli jsme,“ praví papež, „že ... Jan z Opočna s mnohými žoldněři do kláštera vtrhnul, po třikrát zde uloupil věci zlaté, stříbrné, klenoty, ornáty a jiné drahocenné věci, neušetřiv ani hrobek, opata Petra utopil a mnichy hrozbami těžkými přinutil, aby opatem zvolili Jana, někdejšího domácího probošta, jenž za života opata Petra pro nezřízený život z kláštera vyšel, a že tento Jan slíbil Opočenskému velkou sumu peněz, když bude za opata zvolen.“ Papež ukládá Janu, biskupu Litomyšlskému, aby věc vyšetřil, a shledá-li, že vše jest pravdivé, aby věřelce Jana opatství zbavil.)

Vypuzení mniši sešli se v klášteře minoritském v Hradci, aby zde zvolili opata; část volitelů zvolila Petra, plebána Přeloučského, — druzí však Jana, probošta Komárovského (na Moravě, proboštsví bylo podřízeno klášteru Třebíčskému); generální vikáři chtěli potvrditi Petra, čemuž odporoval Jan; arcibiskup povolal voliče i zvolené do Prahy, oba zvolení se práva svého zřekli; volba přenechána arcibiskupu, jenž zvolil Jana;⁶⁾ Opat Jan zemřel ve vyhnanství kol r. 1436.

¹⁾ Klicman, Monum. Vafic. I. 351.

²⁾ Tamt. I. 531.

³⁾ Tamt. I. 554.

⁴⁾ Menčík v Sborníku histor. r. 1883, s. 200.

⁵⁾ Pozůstat. D. Z. I. 442.

⁶⁾ Lib. Conf. VII. 188.

načež rozptýlení, pozůstali bratři zvolili Petra, probošta Sředského.¹⁾

Proboštsví.

Kláster Opatovický měl proboštsví ve Sředě, Wahlštatě, obojí v Slezsku, a u Vrchlabí, o tomto viz dekanát Dvorský.

Do života a složení kláštera dává nám nahlédnouti listina z r. 1366, když Opatovičtí přijímají v duchovní bratrství Litomyšlského biskupa Alberta, totiž: Neplach opat, Martin převor, Martin hospodář, Jan komorník, Předbor probošt, Mikoláš podpřevor, Tomáš kustos, Jan správce dvorů, Václav kantor, Matěj sklepník, Neplach pohostinský, Vilém nemocniční, Petr šatný, Martin probošt Vrchlabský, Střízek probošt Sředský, Jan probošt Wahlštatý.²⁾

Kláster zničili Hradečané, t. j. husité z Hradecka, zvláště Orebité. Již v prosinci r. 1420 podnikli útok na kláster, byli ale krvavě odbytí; „r. 1421 na Bílou sobotu Hradečané vytrhli s vozy k Opatovicům, a tu porazili jsou Hradečany u Podolšan, zajali jich na 300 na Opatovice, a Lukáše, jejich hejtmana, tu na drahách zabili.“³⁾

Tímto nezdarem nebyli však Hradečané zastrašeni; po několika dnech útok opakovali, a již ku konci dubna sděluje nějaký husita svému příteli, že „z Opatovic před nimi (t. j. husity) sjeli, (mniši prchli) a Diviš kláster vypálil“ (Bořek z Milešínka).⁴⁾ Po smrti opata Petra byli opati voleni ve Sředě, t. j. probošt Sředský měl titul opata, jenž byl však úplně bezvýznamný. „R. 1537 umřel ve Sředě Rehoř, poslední opat Opatovský, a s ním umřely Opatovice“ (píše Pitter v „Pieťas benedictina“ dle Arch. Břevnovského). Mimo chrám opatský, titulu sv. Vavřince, byl zde též mimo ohradu klášterní kostelík Panny Marie; viz na konci dekanátu.

Nadání.

Podle desátkové taxy poznáváme přibližně bohatší neb chudší nadání jednotlivých klášterů; benediktinské platily pololetního desátku r. 1369: Břevnovský 21 kop 42 gr., Sv.-jiřský 16 kop, Kladrubský 15 kop, Opatovský 9¹/₂ kopy, Postoloprtský 8 kop, Ostrovský 7 kop, Vilémovský 6 kop, Teplický 5 kop, Podlažský (r. 1352) 4 kopy, Sázavský 2¹/₂ kopy, Slovanský 2¹/₂ kopy.

¹⁾ Lib. Conf. X. 257.

²⁾ Opis Dlabacův v Arch. Strahovském.

³⁾ Staří Letop. Č. 45.

⁴⁾ Archiv Čes. III. 300.

Panství Opatovské poznáváme z pozdějších zápisů.

1436 císař Zikmund zapsal vsi kláštera Opatov.¹⁾: městečko Bohdaneč a vsi Nivčice, Bystřec, Rybitví, Lhota u Blatníka, Neratov, Živanice, Přelovice, Sopřeč, Žarovice, Břehy, Křičeň, Kasaličky, Rohoznice ves a popl. dvůr, Osice s dvorem, Osičky, Polisy, v Dobřenicích 3 člověky, Ždánice s dvorem, Podolšany, Opatovice s dvorem, Lhota, Pohřebačka, Hrobice, Němčice s dvorem, Kunětice, Brozany, Hradiště, Ohrazenice, Srch, Rosice, Trnová, Doubravice, Lohynice, Mělče, Hrádek, Pojhranov, Černá, Velké Kavčiny, Malé Kavčiny, Stéblová, Dříteč, Bukovina, Borek, Újezd, Rokytno, Bohumileč, Dražkov, Dolany s dvorem, Ožuchov, Černá za Bohdančí, Stolaný s dvorem.

(V Rokytně jde pověst, že zde býval klášter; podle zbořeniště a věcí zde nalezených byla zde bezpochyby kaple a sídlo mnichů-hospodářů, kteří okolní statky spravovali.²⁾

1436 Zikmund zapsal vsi klášteru Opatov.³⁾: Chrústov, Osek, Dubečno, Dvořiště; (1465 též „Přibyšov“?, spíše Sřebeš; Arch. Č. XV. 160.)

1437 Zikmund zapsal od Opatovic⁴⁾: městečko Přelouč, Lhota Velká, Lhota Malá, Škudry, Kozašice, v Benešovicích 1 člověka, v Labětíně 1 člověka; (Čelakovský, Registra str. 116, mají ještě): Jankovice, Mokošín.

1436 Zikmund zapsal⁵⁾: Čistá, Kalná, popluží kláštera blíž Hostinného, a vsi téhož kláštera Slemen; dvě Zdernici, Kunčice, Lhotu a v Borovnici 3 člověky.

1465 král Jiří podle prvního zápisu císaře Zikmunda zapisuje od Opatovic Libišany.⁶⁾

1437 Zikmund zapisuje⁷⁾: Máslojedy, ves a dvůr, Benátky, ves s dvorem a lesem, Račice (Hrobčice?), ves a rybník, Malou Habřinku, vše kláštera Opatov.

1465 vsi od kláštera Opatov., kterýchž Hradečtí byli v držení⁸⁾, ... Březhrad, Lhotka, Chrastrnice (Krasnice?), Šedlec, Práskačka, Urbanice, Hvůzdnice, Lhota Vlčková, Plačice, Stěžery, Vysoká, Roudnička a les Krivec.

¹⁾ Archiv Č. 175.

²⁾ Památ. X. 308; popis zbořeniště tamt. XII. 421.

³⁾ Archiv Č. I. 527.

⁴⁾ Tamt.

⁵⁾ Tamt. 555.

⁶⁾ Tamt. IV. 178.

⁷⁾ Tamt. I. 540.

⁸⁾ Tamt. XV. 160.

1460 Soběslav z Miletínka zastavuje Trčkoví vsi kláštera Opatov. .... Blatník ....¹⁾

1523 král Ludvík zastavuje Liškovi z Vysoké pláň na dvoře Svítkově kláštera Opat.²⁾

1488 kníže Minsterberský zastavuje Vilému z Landštýna .... 50 kop z lesů Živanských a Semtínských.³⁾

Žehúň drželi Opatovičtí ještě r. 1374, ale r. 1380 byl zde již jiný pán; viz kostel v dekanátě kolínském. V Hořiněvsi podával kostel r. 1367 Opatov. profess Martin; bylo zde však nějaké zboží rodinné, nikoliv klášterní; opat Neplach se narodil v Hořiněvsi „v skromném domě“.

Poznamenání.

Okolí klášterní a Přeloučské měl klášter podle nespolehlivé zakládací listiny hned od svého založení a mimo to i jiné rozptýlené statky, jež během času z jeho držení vyšly; zato však skoupil nebo vyměnil v újezdě klášterním mnoho zboží soukromého, čímž povstalo veliké scelené panství klášterní.

R. 1359 prodal Vaněk ze Ždánic opatu Hroznatovi zboží, jež měl v Ždánicích.⁴⁾

1374 Karel IV. schválil, když klášter prodal jakési nejménované zboží a koupil; Kalná, Drážov, Kasalice; v Oseku 1 $\frac{1}{4}$ lánů, v Dubečnu 1 lán, v Dobřenicích 4 kopy úroku, les Trávník mezi Osicemi a Libčany, a 1 lán lesa u Rohoznic a mlýn pode vsí Žehúni.⁵⁾

1377 Karel IV. schválil, když opat Jan z Orle od Alberta z Cimburka koupil; hrad Blatník s městečkem Bohdaneč a vsi Bystřec, Rybitví, Černá, Lhota a jiné.⁶⁾

Rosice Labské s Trnovou a Doubravicí patřily ještě 1373 pánům z Heřmanova Městce, viz podávání kostela, ale později staly se majetkem Opatovských.

Panství Opatovské rozděleno bylo na několik skupin.

První a největší v okolí kláštera, zabíhající na levý břeh Labe; s ní souvisela skupina v okolí Přelouče.

¹⁾ Archiv Č. XV. 230.

²⁾ Tamt. XV. 250.

³⁾ Tamt. IV. 189.

⁴⁾ Bienenberg, Geschichte v. Königgrätz, p. 112, z listiny, již měl v rukou.

⁵⁾ Lib. Er. I. 97.

⁶⁾ Tamt. II. 140.

Druhá na Jaroměřsku: Benátky, Máslojedy, Račice, Habřina.

Třetí na Chlumecku: Chroustov, Dvořiště, Osek, Dubčno, a do r. 1374 Žehouň.

Čtvrtá: zboží probošství Vrchlabského.

Porůznu: Stolany.

Kde druhdy stál mohutný klášter s chrámem sv. Vavřince, jest nyní rumoviště. Křivdili bychom však husitům, kdybychom měli za to, že oni klášter tak pobořili; neboť, jak se i jinde stalo, klášter pouze vyplenili a vypálili; jelikož jej nikdo neopravoval, hynuly jeho budovy, až se sesuly; a co nerozbořil zub času, rozbořila ruka lidská, zříceniny staly se lomem, jenž hojnost staviva poskytoval. Aby ani tělesné ostatky zde pohřbených mnichů a dobrodinců pokoje neměly, byl zde za vlády Pernštejnů udělán rybníční náhon, jehož voda do hrobek vnikla.

Svaté pole (Sacer Campus)

cistercienské opatství s chrámem Panny Marie.^{*)}

O klášteře tomto máme velmi málo zpráv, ano do nedávna ani nebylo známo, kde stával a které řeholi náležel; ani Balbín, ač Hradečan, o něm nevěděl, pouze tušil, že stával někde na Hradecku, měl však za to, že zde bylo pouze probošství, nebo znamenitější država nějakého bohatého kláštera.¹⁾ Bienenberg klade jej omylem do podměstí Hradeckého. Kde klášter tento stával, zjistil † děkan Royek z Urbáře panství Opočenského z r. 1598, kde při vsi „Klášter“ (u Třebechovic) rukou jinou připsáno jest „Svatého pole“.²⁾

I cistercienské starší letopisy o něm mlčí; novější badatelé kladou jeho založení do r. 1149—1180, příchodem osady z kláštera Pomuckého nebo Hradištského.³⁾

V jmenovaném svém pojednání snažil jsem se dokázat, že v době této klášter Svatopolský, alespoň jako samostatné opatství, nevznikl, nýbrž o mnoho později, asi mezi r. 1252—1260,

*) O počátku tohoto kláštera jsem zevrubněji pojednal ve spisku: „Začátky některých klášterů“.

¹⁾ Balbín, Epitome, IV. 443 a Miscell. IV. 133.

²⁾ Musejník z r. 1845, str. 69.

³⁾ Janauschek: Origines Cisterc. p. 140.

Prof. Sedláček: Program gymnasia Téborského 1899.

a sice přičiněním Drslaviců, kteří se as v té době z Plzeňska na Hradecko přistěhovali, klášter obdarovali a několik mnichů-krajanů z Pomuku sem přivolali; původní osada však přišla z Hradiště (založ. 1177), poněvadž opat Hradištský vykonával na Svatém poli právo visitační.¹⁾

Známí opatí:

Jindřich, zmín. 1292; (Regesta II. 675)

Mikoláš, „ 1312; („ III. 23)

Jiří, „ 1356; (kostel v Libčicích podával Georgius, abbas de „Sacroponte“, Lib. Conf. I. 26)

Verner, zmín. 1358 a 1359; (podával kostel Libčický)

Vít, „ 1367; (podával kostel v Dobřem)

Prkoš, zemřel 1376. Po smrti opata Prkoše 1376 ustanovil Theodorik, opat Sedlecký, jenž zastupoval otce-opata Hradišť. Matěje v Římě prodlévajícího, za opata Svatopolského:

Martina, 1376.²⁾

Benedikt, zmín. 1381; (Monum. Vatic. V. 57)

„ 1402; (podával kostel v Deštném)

Jan, „ 1416; („ „ ve Vys. Újezdě)

O zkažení kláštera nemáme výslovných zpráv, ale z okolností se jich můžeme dopátrat; r. 1420 lid husitský z Hradecka, zfanatisovaný knězem Ambrožem z Hradce, podnikal válečné výpravy na okolní kláštery, ve Svidnici, Podlažicích, Opatovicích; shromáždivše se na kopci Orebu u Třebechovic, nastoupili „Orebité“ cestu ku Praze, a schválně si zašli, aby zničili klášter Hradištský; tím spíše ovšem dříve zničili klášter nejbližší, Svatopolský, a bylo by ku podivu, kdyby ho byli nechali na pokoji; zničen byl tedy nenadálým přepadením, takže mniši nemohli se spasiti útekem, nýbrž bezpochyby hroznou smrtí zahynuli;³⁾ tím lze vysvětliti, že potom ani o jediném Svatopolském mnichu zmínky není, ani o nějaké li-

¹⁾ Prof. Sedláček, l. c.

²⁾ Jindřicha Snopka, opata Sedleckého rukopis, kronika Sedlecká z r. 1703; opis v Arch. Města Prahy. Prof. Sedláček l. c. tuto zprávu doplňuje o stavu kláštera z téhož r. 1376: . . . stáve ve věcech světských: 187¹/₂ kopy na stavbu kostela a požadavky u rozličných osob; nad to obilí až do sklizně nového, i na chléb, i na pivo, dostatečného pro konvent. — Tehdy stavěli opatský chrám, jehož trosky podnes se zachovaly.

³⁾ Ozval se hlas, že byli usmrceni právem války; zde však nelze mluvit o právu válečném, nýbrž o násilném, loupežném přepadení.

stíně nebo nějakém kostelním klenotu. Klášter Svatopolský jest jeden z prvních, ne-li vůbec první, jenž zfanatisovanému lidu z Hradecka za oběť padnul již r. 1420, mniši tedy nevěděli, jaké nebezpečí jim hrozí; mimo to byli, jak řečeno, přepadeni náhle.

Balbín (odvolává se na jakýsi rukopisný Kodex, jež Královéhradeckým nazývá), píše v Miscell. IV. p. 133: „Měšťané Hradečtí (správně lid z Hradecka, Orebité) na Svatopolský klášter tak udeřili, že jej, uloupivše co uloupiti mohli, zapálili a mnichy všechny do ohně hodili, což připomíná rukopisný Kodex, jež Hradeckým jmenují; místo, kde onen klášter „Svatypole“ stával, vyznačeno není.“

Pozemské zboží.

Nadání kláštera Svatopolského bylo poměrně nepatrné; bylo podle taxy desátkové str. 31 nejmenší mezi kláštery cistercienskými.

Sedlecký platil pololetního desátku 20 kop, Svatokorunský 13 k., Plasský 10 k., Pomucký 10 k., Zbraslavský 6—10 k., Hradišský 6 k., Vyšňobrodský 2 k., Skalický 2 k., Svatopolský 1 k.

Klášterní majetek poznáváme teprv z pozdějších zápisů:

R. 1458 král Jiří zapsal vsi kláštera Svatého pole: Libřice, Jilovice, Lično(?), Městec, Dobré, Hlinné, Bačetín, Sudín.¹⁾

Ostatní, někdy klášterní vsi:²⁾ Sv. pole, klášter se dvorem v ohradě; „... viděti jest, že nápadník toho zboží polností rozdělil mezi poddané, z nichž 4 ve zříceninách se usadili, dva však dále příbytky si zbudovali. Statek pod č. 1. co do objemu výstavnosti připomíná dvůr“.

Mlýn Břekešský u rybníka, Očelice ves, Újezd Vys., Dobrey ves, Vosečnice, Deštnej; „... za vesnicemi Dobrým... Mnichovy a Lomy... jsou velicí lesové a hory.“

R. 1490 král Vladislav zapisuje Ostašovice a Kůnov, příslušející ku klášteru Svatému poli.³⁾

¹⁾ Čelakovský, Registra, 119.

²⁾ Royek z Urbáře z r. 1598. — Musejník z r. 1845, str. 69.

³⁾ Doplnil prof. Sedláček v jmenovaném Programu, str. 9.

Dle citovaného Roykova Urbáře: „K témuž klášteru jsou velicí lesové, kteří běží od vedle Bědovic silnicí dýlkou až k polím Křivickým a zase z druhé strany vedle rolí Lhoteckých a Bolehošských vedle rybníků až k hrázi rybníka nového, po kterémž jdou k Leducům a odtad zas běží vedle lesa cestou, kterýž slove Mitrov a lesa Mitrova, až ke kříži; ... proti těm lesům jsou dvě ochozi a mlata, při nejmenším na 3 leče.“

Dvory poplužní byly: u kláštera a v Očelicích, kde byl 1392 správcem dvora prof. Martin; (Soud. Ak. III. 91).

Zboží klášterní dělilo se na několik skupin: 1. kolem kláštera; 2. okolí Sudína a Bačetína; 3. rozsáhlý horský újezd Deštenský; 4. velký svatopolský les mezi grunty Bědovskými, Křivickými, Lhotskými a Bolehošskými.

Podle Bienenberga měl klášter na podměstí Hradeckém zahradu.¹⁾

Jedinou památkou po klášteře Svatopolském jest mimo skrovné zříceniny a název vsi „Klášter“ zvonek kostela Vysokoújezdského, jenž dle pověsti pochází z kláštera nebo kostelíka svatého Jana, — několik rybníků a — pěstování zeleniny, jako kolem Sedlce.

Podle jmenovaného Urbáře stával zde mimo chrám opatský kostelík sv. Jana Křt., jenž bezpochyby byl prozatím konventním, než velký opatský chrám vystavěn byl, což se ostatně dělo zpravidla u všech opatství.

Hradec Králové.

Mimo Prahu bylo před r. 1421 nejvíce kostelů v Litoměřicích, v Žatci, v Staré Plzni a na Kutných Horách; ale nade všechna mimopražská města vynikal počtem kostelů Hradec nad Labem, jenž byl zajisté i v ostatním prvním městě po Praze, mimo onu, nepřilíš dlouhou dobu, když Kutná Hora stála v popředí.

O kostele sv. Klementa.

Za nejstarší kostel v Hradci považovati musíme kostel sv. Klementa; podle odůvodněné teorie o kostelích svato-

¹⁾ Bliž kostela sv. Martina, stranou k Labi, byla velká zahrada kláštera Sv. Pole, který měl nějakou majetnost také dále za Labem v té straně vedle cesty do Opatovic. (Tomek, Místopis Hradce Král. 11) „Hortus monachorum S. Campi“; platili z ní ročně 4 gr. berně; (Bienenberg, Gesch. v. Königgrätz, p. 79, dle městského „Steuerbuchu“.)

klementsých na veřejných hradech byl jedním z prvních křesťanských chrámů v Čechách a sahá původem svým do doby Cyrillo-Methodějské.¹⁾

Bienenberg v „Geschichte v. Königgrätz“ p. 75 a 184 starobylost jeho popírá domnívaje se, že měšťané, svedeni Hájkem, jej vystavěli teprv v 16. stol., když budovali bílou věž; za první kostel v Hradci má kostel sv. Jana u král. hradu.

Ze zbytků staré budovy kaple sv.-klementske jest však patrno, že stála dávno před Hájkem a Bílou věží; kdyby domněnka Bienenbergova byla správná, bylo by velké vnitřní město od r. 1241, kdy kostel sv. Jana byl již klášterním, minoritským, až do vystavění chrámu sv. Ducha v první čtvrti 14. století bez farního kostela, jelikož ostatní byly na podměstích; později se jmenovala Českou kaplí, což mohlo pocházeti jen z dob předhusitských, když v chrámě sv. Ducha panovali Němci, což roku 1420 přestalo.

— — —

R. 1086 připomíná se Těšen, probošt Hradecký;²⁾ titul „probošt“ předpokládá sbor kněží; k formálnímu zřízení kolegiální kapituly zde však nedošlo.

1267 J_o, plebán a děkan Hradecký; viz na začátku dekanátu.

Alžběta, vdova po králich Václavu II. a Rudolfu, když r. 1307 stala se věnnou paní Hradce (a Chrudimě, Jaroměře, Vys. Mýta a Poličky) a v Hradci sídla, stavěla jako paní města a patronka nový chrám sv. Ducha vedle kostela sv. Klementa, jenž již nepostačoval; nadání a duchovenstvo bylo převedeno k chrámu novému.

Farní chrám sv. Ducha.

1352 Grecz ad s. Spiritum, 7 fertones.

Kostel, jejž Alžběta stavěla, byl nynější kůr,³⁾ čemuž nasvědčuje umístění věží; lodi nynější byly však přistavěny již ve 14. stol., neboť mnoho oltářů, — o čemž dole, — nebylo by lze do kostela menšího směstnati.

¹⁾ Srovn. Zap v Památ. Arch. III. 184.

²⁾ Regesta I. 75 v listině Opatovské; nynější forma této listiny jest ovšem podvržena, ale o obsahu nemusíme pochybovati, ač ne zrovna r. 1086.

³⁾ Soupis, XIX. 34.

Danství i podací královské; r. 1325 postoupil král Jan kostelní právo klášteru Sedleckému¹⁾ na částečnou splátku starých dluhů, aby mohl zase nové dělati; Sedlečtí je však dlouho nepodrželi; králevic Karel hleděl korunních práv, jež otec zabavil, opět získati.

R. 1331 opat Sedlecký presentoval ku kostelu sv. Ducha Petra, a král Jan slíbil, že ho bude v držení kostela chrániti naproti synu Karlu, jenž svolil, aby Rynold, vikář (t. j. místo-plebán) Hradecký, směnil s Alarmem, plebánem u sv. Martina v Praze, jenž byl též potvrzen.²⁾

Právo Sedleckých potom mizí.

1354 král = N., po † Šimonu;

1361 zmínka o plebánu Janu Berlinovu; (Litomyšl. biskup žádá pro něho papeže o milostný list na kanonikát Olomoucký, ač již drží kostel v Hradci.³⁾

1365 král = Daniel (z Pasovské d.) ss. Janem;

1367 „ = Petr (z Vratislav. d.) ss. Danielem;

1371 „ = Hyněk (kaplan králové), po † Petru;

1375 králová = Petr (kanovník u sv. Jiljí) ss. Hynkem;

1380 zmínka o plebánu Jakubovi; (Soud. Ak. II. 76).

1388 králová = Petr, kaplan králové, po † Jakubu;

1389 „ = Prokop (z Benešova) ss. Petrem;

1422 „ = Jakub, po † Prokopu; osazení bylo

právně potvrzeno v Žitavě, bylo tedy pouze formální, kostel měli v moci již husité.

Vikáři a škola.

1271 Svatonc, rektor škol v Hradci, a Eberhard, vikář kostela tamtéž.⁴⁾

1399 měšťané a plebán Prokop sjednali pro kostel 16^{1/2} kop úroků a nějaké naturalie z Petrovic, Lhotky a Předměřic, aby plebán držel pátého vikáře, klerikům aby denně dával oběd a večeri; kdyby to plebán neplnil, má pokuta za to připadnouti rektoru školy a 30 žákům.⁵⁾

Nadané oltáře.

Zakladatelé a patroni, mimo as dva, byly vesměs měšťanské rodiny.

¹⁾ Regesta III. 421.

²⁾ Tamt. IV. 37.

³⁾ Dr. Novák, Monum. Vatic. II. 471.

⁴⁾ Regesta IV. 729.

⁵⁾ Lib. Er. V. 513.

- 1354 podán oltář sv. Linhartá;
 1355 " " Všem Svatých;
 1357 " " Nástrojů umučení P., — ponejprv,
 1357 " " sv. Matěje;
 1358 " " Panny Marie;
 1358 " " sv. Kateřiny;
 1359 " " ss. Šimona a Judy;
 1363 podána kaple sv. Pavla a Dušiček v sakristii;
 1363 podán oltář sv. Kříže;
 1364 " " sv. Zikmunda;
 1366 " " sv. Ondřeje;
 1377 " " ss. Apoštolů;
 1397 " " sv. Bartoloměje; ponejprv; založil
 jej Václav, plebán v Lochynicích;
 úrokem 8 kop;¹⁾
 1397 " " sv. Jana Ev.; ponejprv;
 1399 " " sv. Víta;
 1404 " " B. Milosrdenství;
 1403 " " sv. Anežky;
 1402 zmínka o oltáři sv. Jana Křt.; (Soud. Ak. IV. 175)
 1393 založen oltář sv. Markety; nadání 6 kop úroku
 ze Všechlap, 1 k. z masného krámu,
 $\frac{1}{2}$ k. ze zahrady naproti sv. Ště-
 pánu;²⁾
 1397 " " sv. Barbory; nadali měšťané úrokem
 z gruntů u Hradce.³⁾
 1401 " " sv. Doroty, Magdaleny a Křišto-
 fora; zakladatel Prokop, plebán
 zdejší.⁴⁾
 1415 " " sv. Doroty; podán Jakubu, českému
 kazateli;
 1412 založena matura u hlav. oltáře; každý čtvrtek o Bož.
 Těle, a 1 v témdni Mariánská; nadání: 11 kop
 úroku.⁵⁾

¹⁾ Lib. Er. IV. 466.

²⁾ Tamt. IV. 415.

³⁾ Tamt. IV. 467.

⁴⁾ Tamt. VI. P. 6.

⁵⁾ Tamt. IX. M. 5.

Dodatky.

- 1371 oltářník oltáře. Nástrojů umučení prikoupil k tomuto
 oltáři 2 kopy úroku z Rozběřic, a r. 1374 opět
 2 kopy z Plotiště;¹⁾
 1374 měšťan Policzer založil každodenní Mariánskou ma-
 turu u oltáře sv. Apoštolů; nadání 8 kop z Roz-
 běřic; zde děje se zmínka o počátcích figu-
 rální hudby; („ordino officium BVM. quotidie
 in altari ss. Apostolorum vocali consonantia se-
 cundum artis musicae mensuram.“)²⁾
 1392 Věnek a Pešek z Heřmanic převedl tenlo úrok
 z Rozběřic na veškeré své zboží v Heřmanicích.³⁾
 1385 bylo 6 kop úroku oltáře sv. Kateřiny z Rozběřic
 převedeno na ves „Stebel“. (?)⁴⁾
 1405 byl úrok oltáře sv. Jana převeden z Předměřic na
 Lupenice.⁵⁾
 (Za Vladislava zapsáno: ves Lupenice, kláštera (? oltáře)
 sv. Jana v Hradci v 70 kopách; — Čelakovský, Registra, 121.)
 Farní kostel sv. Mikoláše na podměstí.
 1352 Ea. s. Nicolai sub Grecz, 18 gr.
 1346 Petr, plebán u sv. Mikoláše před Hradcem; (svědek
 Reges. IV. 661.)
 1366 Machna, převoryše kláštera sv. Jiří v Hradci =
 Václav (oltářník oltáře sv. Ondřeje u sv. Ducha)
 ss. Petrem
 1375 ? = Machek (z Holohlav) ss. Václavem; (Soud.
 Ak. I. 130)
 1382 ? = Jakub (z Častolovic) ss. Velislavem; (Soud.
 Ak. II. 181.)
 1393 převoryše Herzla s konventem u sv. Jiří doznávají,
 že Půta z Častolovic je spolupatronem kostela sv. Mikoláše,
 ač při presentaci plebána Václava byl pomínut.⁶⁾

¹⁾ Lib. Er. I. 81; — II. 151.

²⁾ Tamt. I. 95.

³⁾ Tamt. IV. 390.

⁴⁾ Tamt. II. 224.

⁵⁾ Tamt. VII. 6, 1.

⁶⁾ Tamt. IV. 397.

Farní kostel sv. Petra.

1352 Ea. s. Petri ibidem, 12 gr.

- 1374 opat Opatovský = Milota (oltářník ss. Šimona a Judy u sv. Ducha) ss. Mikolášem;
- 1374 " " = Jan (oltářník sv. Ondřeje u sv. Ducha) ss. Milotou;
- 1390 " " = Bedřich (z Chroustovic, Litomyš. d.) ss. ?
- 1392 " " = Přeč (z Holic, Litom. d.) ss. ?
- 1397 zmín. o plebánu Ondřeji; (Soud. Ak. III. 303)
- 1398 opat = Vlk (ze Zdeřina) ss. Ondřejem.
- Kostel tento obstál až do stavby pevnosti; zvony a jiné věci byly přeneseny do Plotiště. (Soupis XIX. 165—166.)

Farní kostel sv. Martina na podměstí.

1352 Ea s. Martini in suburbio, 9 gr.

- 1354 archidiakon Hradec. = Mikoláš (oltářník u sv. Ducha) ss. Benediktem;
- 1364 " " = Mikoláš (z Liskovic) ss. Janem;
- 1372 Hroch a Pešík z Hořiněvsí = Vavřinec, po resig. Mikoláše;
- 1392 archidiakon = Zachariáš (oltářník v Praze) ss. Václavem;
- 1400 a 1407 zmín. o plebánu Janu; (Soud. Ak. IV. 175, Lib. Er. V. 736.)

Farní kostel sv. Jakuba na podměstí.

1352 Ea. s. Jacobi sub Grecz, 9 gr.

Kostel byl osazován němec. Křižovníky. Plebán slul též komtur; r. 1410 Jakob, Komthur und Pfarrer zu Königgrätz; viz Mileřín.

- 1361 zástupce provinciála něm. Křižovníků = prof. Jindřich, po ?;
- 1362 provinciál = prof. Mikoláš, po resig. Jindřicha; plebáni-professi se často střídali; poslední známí:

1411 provinciál = prof. Jakub, po resig. Jiřího;

1415 " " " " " " prof. Kiliana.

Kostel byl zbořen, když stavěli pevnost; nábytek přenesen do kostela v Nov. Hradci; (Soupis, XIX. 101.)

Ostatní kostely v Hradci, o nichž se v rejstříku desátkovém zmínka neděje:

Špitální kostel sv. Anny.

R. 1344 biskup Arnošt schválil zřízení špitálu sv. Anny se zvláštním kaplanstvím;¹⁾ r. 1345 král Jan potvrdil nadání: hlavní zakladatelkou byla Kristina, vdova po postřihači, jež věnovala 200 kop, a rychtář Jan s manželkou, kteří věnovali 5 popluží u „Rosnic“ s lesem a loukou; mimo to 1 lán lesa „Didické“ s loukou u města; správu špitálu budou obstarávat měšťané, nikoliv Křižovníci nebo mniši; podací špitálního kaplanství budou mít zakladatelé, a po jejich smrti rychtář s konšely.²⁾

1346 narovnání mezi špitálním kaplanem Ondřejem a zakladateli: kaplan má mít 6 kop úroku, ofěru, dříví s potřebu a příbytek.³⁾

Obročí kaplanské podávali rychtář a konšelé.

1359 rychtář a konšelé = Petr, po † Konrádu;

poslední 1416 rychtář a konšelé = Stanislav, po resig. Petra.

Nadaný oltář v kostele sv. Anny.

1356 „oltář s pěti bratři ve špitále“; rychtář = Jan; první osazení;

poslední:

1429 rychtář = Mikoláš, plebán ve Všestařích; „přístup nemožný“.

Kostel obstál, až stavěli pevnost; místo něho byl vystaven kostel v Kuklenách, kamž se i konvent Minoritů s kostelní úpravou přestěhoval. Soupis XIX. 134.

Špitální kaple sv. Antonína.

1379 rychtář a měšťané se usnesli, že založí špitál sv. Antonína, a smluvili se s plebánem sy. Ducha, že bude chu-

¹⁾ Regesta IV. 557.

²⁾ Tamt. IV. 627.

³⁾ Tamt. IV. 659.

dým ve špitále přísluhovati sv. svátostmi, že každý týden bude ve špitální kapli sloužena třikrát mše sv.; za to bude plebán bráti 6 kop úroku; generální vikář prohlásil toto nadání za církevní obroč. ¹⁾

Kostel trval do stavění pevnosti; místo něho a z jeho materiálu vystavěn byl kostel v Nov. Hradci. Soupis XIX. 101.

Špitální kaple sv. Alžběty.

Němečtí Křižovníci měli v Hradci komendu a špitál r. ? král Václav II. († 1305) vyměnil mlýny pod Hradcem za jiné špitálu němec. Křižovníků, aby 12 chudých ve špitále živil a šatili. ²⁾

1364 zemský komtur Rudolf z Homburgu zřídil řádnou obecní správu s rychtářem a konšely u komendy a špitálu sv. Alžběty; ³⁾ Křižovníkům podle této zprávy patřila tedy nějaká větší čtvrť na předměstí.

Minoritský klášter s chrámem sv. Jana.

Bienenberg píše, že v jakési listině Hradecké z r. 1390 jmenuje se kostel minoritský „s. Joannisluminis“ (Čechové říkali sv. Burian, 26. června, ss. Jana a Pavla).

R. 1241 děje se již zmínka o „domě menších bratří v Hradci“. ⁴⁾

Byl jedním z prvních minorit. klášterů v Čechách; když se kláštery rozmnožily, byla zřízena řádová provincie česko-polská; r. 1330 děje se zmínka o „Martinu, ministru v Čechách a Polsce“. ⁵⁾

Podle spisu „Bartolomeus Disanus: De conformitate vitae s. Francisci, psaného 1399, tišf. 1510, — str. 128, rozdělena byla provincie česko-polská na 7 kustodií:

1. Kustodie Opolská.
2. Pražská s kláštery v Praze u sv. Jakuba, v Praze u sv. Františka, v Jindřichově Hradci, v Bechyni, v Ml. Boleslavi, v Benešově.
3. Kustodie Moravská s kláštery v Olomouci, v Brně, v Jihlavě, v Opavě, v Novém Městě, ve Znojmě („Ceimona“), v Černovicích.

¹⁾ Lib. Er. II. 157.

²⁾ Regesta II. 1075.

³⁾ Bienenberg, I. c. p. 149.

⁴⁾ Král Václav I. datuje listinu, již potvrzuje darování Milefina něm. Křižovníkům „in loco, qui dicitur Gradek, in domo fratrum minorum.“ Regesta I. 497.

⁵⁾ Regesta III. 655.

4. Kustodie „gestiensis“ (hnězdenská?)
5. Kustodie Hradecká s kláštery: v Mýtě (Vysokém), v Hradci, v Bydžově, v Čáslavi, v Kladsku.
6. Kustodie Krakovská.
7. Kustodie Litoměřická s kláštery v Litoměřicích, v Plzni, v Mostě, v Kadani, v Žatci, v Týnci (panen.), ve Stříbře.

Znamé fundace.

Minorité neměli a jako řád mnichů žebravých podle řádových stanov ani nesměli míti základního jmění čili dotace, přijímatí však směli a přijímali zbožné fundace na výroční zádušní pobožnosti, zvláště za dobrodince, kteří měli v klášteře rodinný pohřeb.

Mezi 1258—1241 jakýsi Zbraslav, číšník krále Václava I., odkázal Minoritům v Hradci 4 hřivny. ¹⁾

1353 Hynek z Valdštejna, pán na Skále, věnoval Menším bratřím v klášteře sv. Jana na ošacení 9 kop úroku z Volanic. ²⁾

1402 Mikšik ze Žaluňova věnuje bratřím kláštera sv. Jana v Hradci 2 kopy úroku z popluzí v Žaluňově; jeho předkové mají zde pohřeb, a on sám chce též zde býti pohřben. ³⁾

1407 Mikoláš Košťál ze Rtyně, jinak ze Střeziměřic, prodal klášteru minor. 4 kopy úroku z jednoho popluzí ve Rtyni. ⁴⁾

1409 převor Mikoláš; Bernard Košťál ze Střeziměřic prodal klášteru 6 kop úroku z dvoru v Střeziměřicích. ⁵⁾

1412 z odkazu Příbyka Dubka z Třebovetic věnovány klášteru 3 kopy úroku, k čemuž vdova po něm Zdeňka a Kateřina, manželka Jana z Křince, přidaly ještě 4 kopy úroku. ⁶⁾

1418 Beneš z Ryznburku věnuje 1 kopy úroku. ⁷⁾

¹⁾ Regesta II. 1219.

²⁾ Bienenberg, I. c., p. 140, dle listiny.

³⁾ Lib. Er. V. 559; v listině psáno jest „bratřím Kazatelům“, což jest patrný omyl, neboť Dominikáni měli klášter u Panny Marie.

⁴⁾ Soud. Ak. VI. 88.

⁵⁾ Lib. Er. VIII. F. 5.

⁶⁾ Tamf. VIII. Q. 4.

⁷⁾ Tamf. X. H. 2.

Podle knihy berňové měli Minorité poblíž kostela sv. Vavřince nějaké grunty, pole a luka, z nichž platili 14 gr. král. berně a 6 gr. z krámu tržního.¹⁾

Kláster dominikánský s chrámem Panny Marie.

K původní řádové provincii patřily kláštery Polska, Čech, Litvy a Rusi; 1298 odděleny byly kláštery Čech a Moravy, ne však Slezska, a utvořena byla zvláštní provincie Česko-moravská, což gener. kapitula v Marsilii roku 1300 schválila.²⁾

1342 Poměn, provinciální převor konventů v Praze, Hradci, Ústí, Klatovech, Budějovicích, Písku.³⁾

1347 Poměn z Probluze, provinc. převor provincie České.⁴⁾

Předchůdce jeho Eliáš.⁵⁾

1397 Mikoláš ze Znojma, provinc. převor.⁶⁾

Hradecký dominik. klášter byl založen v též době, jako minoritský. — Mezi 1238—1241 věnuje Zbraslav, císař král. bratřím Kazatelům v Hradci 5 hřiven. (Regesta II. 1219.)

Znamé fundace.

Jako Minorité, neměli ani Dominikáni klášterní dotace, nýbrž jen nadace za konání zvláštních povinností.

Kol r. 1342 věnoval Hynek z Náchoda „bratřím řádu kazatelského“ na podměstí hradu Hradec ze svého zboží 10 kop úroku na kostelní světlo a jiné potřeby klášterní.⁷⁾

1386 Anna, vdova po Diviši z Nepěkošic, věnovala 1 kopu úroku;⁸⁾

1389 převor Ješek hájí na Dvorském soudě nějaký důchod v Střezeticích;⁹⁾

¹⁾ Bienenberg, l. c. 190.

²⁾ „Schvalujeme, aby provincie Polská byla rozdělena, a Čechy s Moravou aby byly druhou provincií, jež bude mít místo (totiž na generální kapitule) na levé straně choru, hned po provincii Sv. Změ. Historia provinciae Boh. ff. Praedec. f. 3. v Archivu u sv. Jiří; ostatně bezcenná kompilace z tištěných Kronik českých.

³⁾ Codex Damasus, diplomatář Osecký, v Mittheilungen für Gesch. der Deutschen, VIII. 35.

⁴⁾ Klicman, Monum. Vatic. I. p. 510.

⁵⁾ Tamt. p. 517.

⁶⁾ Rukopis kapit. XX. 19. 6 opis Mus.

⁷⁾ Klicman, Monum. Vatic. I. 158.

⁸⁾ Lib. Er. XIII. C. 6.

⁹⁾ DD. XIII. f. 7.

1397 bratři kazatelé v Hradci mají 6 kop úroku z Klamose, Hrtanova a Štífova;¹⁾

1405 převor Matěj; z odkazu Henslina z Turgova vykazuje Jan Krušina z Lichtenburka úrok 10 kop bez 40 gr., jichž klášter již od dávna užíval, ze vsi Petrovic; vyjmenováno jest zde 16 konventuálů;²⁾

1406 převor Matěj; Hynek z Náchoda zapisuje bratřím Kazatelům u Panny Marie na podměstí Hradeckém 5 kop úroku ze vsi Výrava, po případě Králový Lhoty, Lejšovky, Meziříčí, Vlkovyje a lesa Rasošky na pobožnosti v kapli sv. Kateřiny;³⁾

(Hynek z Náchoda věnoval r. 1343 Kazatelům v Hradci 10 kop úroku ze svého zboží na světlo a jiné potřeby klášterní, a žádá papeže o ochranu věnování.⁴⁾

1407 Matěj z Boharyně, řeč. Husa, věnuje 2 kopy úroku z Boharyně, po případě Zvíkova;⁵⁾

1413 převor Jan Specht prodal kostelu v Heřmanicích ostrov v Labi, jež otec jeho Kuneš ze Skalice od Mikše ze Zaluňova koupil a po jeho smrti Spechtovi připadl;⁶⁾

1415 Jan Přepych, seděním na Viznově, věnuje klášteru 1 kopu úroku.⁷⁾

Kláster sester řádu Dominik. s chrámem sv. Jiří na podměstí.

Marketa, dcera královéhradecké Elišky, provdána za vévodu Vratislavského, založila prý v Hradci nějaký klášter.⁸⁾ Je-li tomu tak, založila klášter sv. Jiří kolem r. 1320, neboť ostatní zdejší kláštery byly starší.

R. 1338 zmínka; — rovnán byl jakýsi spor mezi archidiakonem Hradec. a konventem sv. Jiří před Hradcem.⁹⁾

¹⁾ Pozůst. D. Z. I. 571.

²⁾ Lib. Er. V. 624.

³⁾ Tamt. V. 765.

⁴⁾ Klicman, Monum. Vatic. I., p. 158.

⁵⁾ Lib. Er. V. 763.

⁶⁾ Tamt. X. K. 7.

⁷⁾ Tamt. X. E. 6.

⁸⁾ Bienenberg, Geschichte . . . p. 84.

⁹⁾ Palacký, Über Formelbücher, p. 248.

Znamé převoryše.

1366 Machna (Marketa) podávala kostel sv. Mikoláše v Hradci;

1393 Hrzla, podávala kostel sv. Mikoláše v Hradci;

1433 převoryše Dorota, Alžběta, místoprevoryše, Anežka, sakrista, Gertruda Kantorka, podávaly kostel v Kratonohách; tať Dorota pocházela z rodu Choceňských pp. z Lichtenburka; r. 1417 „Dorota, jeptiška u sv. Jiří v Hradci“, když se jednalo o dědictví Choceňské.¹⁾

Znamé nadání.

R. 1346 Půta z Častolovic postoupil matce Perchtě za to, že mu postoupila hrad Mydlovary-Kostomlaty, ves Nedělišť, tak, aby po její smrti připadla klášteru sv. Jiří na výroční pobožnosti.²⁾

1351 Karel IV. potvrdil, co klášteru věnovala Perchta z Kostomlat, totiž Nedělišť s podacím kost. v Kratonohách 18¹/₄ lánů s podacím a dvůr allodiální v Střezlicích;³⁾

Král Zikmund zapsal kol r. 1436 od kláštera jeptišek sv.-jiřských v Hradci: Vykleky, Sobětuchy, Třesovice, Střezetice, Probluz a popl. dvůr v Dluhodvořích⁴⁾

O Nedělišti se později jako majetku klášterním, ani při podávání tamního kostela, ani v zápisech Zikmundových zmínka neděje.

Kostel sv. Štěpána.

Zmínka r. 1395; tehdy nadán byl oltář sv. Markety u sv. Ducha mimo jiné též ¹/₂ kopy úroku ze zahrady „naproti sv. Štěpánu“; viz oltář.

Kostel sv. Václava a kostel sv. Vavřince.

V knize berňové děje se několikrát zmínka o kostelích sv. Václava a sv. Vavřince;⁵⁾ kostel sv. Václava měl později titul sv. Pavla; zbořen byl, když stavěli pevnost, a místo něho byl vystavěn kostel v Pouchově, kamž i některé věci odtud dány byly;⁶⁾ dva zvony, dva oltáře a varhany přeneseny do Nového Hradce.⁷⁾

¹⁾ Pozůstatky D. Z. II. 138.

²⁾ Regesta IV. 689.

³⁾ Rukop. v Archivu u sv. Jiří v Praze.

⁴⁾ Čelakovský, Registra, p. 116.

⁵⁾ Bienenberg, I. c. 129 a 190.

⁶⁾ Soupis XIX. 167.

⁷⁾ Tamt. 101.

Jaroměř.

1352 Jarmyrz, perpetuus vicarius, ¹/₂ srg.; 1384 Jermyjrz.

Původním farním kostelem byl kostel Panny Marie, nyní zmizelý, na podměstí; zde tedy musíme hledati původní veřejný hrad Jaroměř; tento kostel zůstal farním i pro purkrechtní město někdy ve 2. polovici 13. stol. založené; byl tedy starší než purkrechtní město, a založení jeho sahá daleko do trvání veřejného hradu.

Panství i podací královské; od doby královéhradecké byla Jaroměř městem věnným.

R. 1339 byl kostel zdejší na žádost královice Karla od biskupa Jana IV. ku kapitule u Věch Svatých v Praze inkorporován, což bylo r. 1344 od papeže potvrzeno;¹⁾ místo plněprávního plebána nastoupil „stálý vikář“.

Kláster.

1350—1352 odevzdal arcibiskup Arnošt se svolením kapituly u Věch Svatých „farní kostel v král. městě Jaroměři i s údy čili kaplemi, jenž posud od světských duchovních spravován byl, a jenž od zvěčnělého předchůdce (biskupa Jana IV.) ku proboštví a král. kapli Věch Svatých zákonitě připojen byl“, řeholním kanovníkům sv. Augustina, tak, aby farní kostel byl též konventním, a v čele aby stál probošt od konventu zvolený;²⁾ probošt byl právním plebánem od arcibiskupa duchovní správou pověřeným.

Kapitule u Věch Svatých musil však konvent někde zjednatí 24 kop ročního platu, a pokud by jej nezjednal, z důchodů klášterních vypláceli. Osada přišla z Roudnice.

Kostely v městě.

Když založeno bylo město purkrechtní na farním území kostela Panny Marie, zůstal tento kostel farním i pro město; ale měšťané vystavěli si své městské kostely, jak tomu bylo i jinde, jež však byly před právem pouhými filiálkami kostela Panny Marie. (Kapitula Věch Svatých postoupila arcibiskupu Arnoštovi „farní kostel s jeho údy čili kaplemi“)

Tyto údy a kaple byly městské kostely sv. Mikuláše a sv. Jakuba.

¹⁾ Klicman, Monum. Vatic. I., p. 226—228; srov. Tadra v Památ. XI. 381.

²⁾ Listinu uveřejnil Tadra v Památ. XI. 381.

Nadané zvonicí.

1398 plebán Půta najal obroči mimo zvonicí, jež kněz od patronů dosazený držeti má; patroni: Jan Roudnice z Libčan, Václav z Libčan a Jan Klamoška spolupatron.¹⁾

† 1411 Jan, plebán Dvorský, a jeho bratři z rodu Boharyňských měli v Libčanech dvůr, z něhož vycházely panské desátky; dvůr tento prodali lidem pod úrok, takže z něho budou vycházeti desátky pouze selské, náhradou dali kostelu rybník s loukou a vrbinami, což k onomu dvoru patřovalo. Znalci: děkan Hradecký, plebán v Probluzi a Mikoláš, plebán v Hněvčevsi.²⁾

Hrádek.

1352 Hradek, 6 gr.

Podací archidiakonů Hradeckých, z důvodu neznámého, panství pánů zdejších.

1362 arcipřisť Hradecký = Václav, po † Oldřichu;

1377 zmín. o plebánu Václavu; viz dole;

1384 " " Řehoři; (Soud. Ak. II. 269)

1388 arcipřisť = Jan (z Menš. Chvojna) ss. Mikolášem;

1400 " = Jan (oltářník v Rychnově) ss. Janem;

1408 " = Mikoláš (ze Staré Paky) ss. Janem;

1411 " = Duchek (oltářník v Konecchlumi) ss. Mikolášem;

1413 " = Ondřej (oltářník v St. Boleslavi) ss. Duchkem;

1417 " = Václav, po † Ondřeji;

1419 " = Jakub, po resig. Václava.

† 1377 plebán Václav koupil od Vachka, klienta ze Sloupna, pro kostel 70 gr. vycházejících ze Sloupna.³⁾

† 1407 rozhodnuto, aby Jan a Hynek z Radikovic z popl. dvora v Radikovicích odváděli ročně 3 korce žita a 3 ovsy, a kdyby opuštěné selské grunty pro sebe vzdělávali, mají z nich odváděti desátky selské jako jiní sousedé; rozhodčí: Mikoláš, plebán v Probluzi, děkan Hradecký.⁴⁾

¹⁾ Soud. Ak. III. 332—334.

²⁾ Lib. Er. IX. M. 10.

³⁾ Soud. Ak. IV. 91.

⁴⁾ Tamt. VI. 87.

Vikář.

1390 Jiřík a Neplach z Hrádku (domácí páni) věnují kostelu $\frac{1}{2}$ lánu na vydržování vikáře.¹⁾

Probluz.

1352 Probluzie, 9 gr.

Panství i podací několika držitelů Probluze; něco zde drželi domácí vladykové, něco páni z Přína, něco obec Hradecká a klášter sv. Jiří v Hradci.

(R. . . . Karel IV. svolil, aby masné krámy špitálu sv. Anny v Hradci vyměněny byly za poplužní dvůr v Plošti a $5\frac{1}{2}$ lánu v Probluzi.²⁾ Hradečtí konšelé vykonávali tedy podací právo v Probluzi jako správcové špitálu.

1417 Janek z Přína prodal Janu Čechovi z Hradce dvůr popluž. v Nízkém Příně a úrok z kmecího dvora v Probluzi s částí kostel. podacího tamtéž.³⁾

1378 a) konšelé Hradečtí, — Kuneš a ostatní z Probluze, — Pešík z Přína = Jan, po † Ambroži;

b) druhý patron (nejmenovaný, ale bezpochyby klášter sv.-jiřský v Hradci) = Sulek.

Ale Sulek ustoupil; (Soud. Ak. I. 258)

1384 plebán Jan najal obroči; (tamt. II. 255)

1396 zmínka o plebánu Mikoláši; (Lib. Er. IV. 439.)

1402 plebán Mikoláš, děkan Hradecký, svědek; (Soud. Ak. IV. 165)

1415 N., plebán v Probluzi, děkan Hradecký; (měl přimouťi resignaci plebána v Chotěbořicích; Conf. VII. 90)

† 1405 plebán Mikoláš, děkan; Jan z Nízkého Přína věnuje kostelu na 2 výročí 30 gr. úroku na jednom člověku v Probluzi.⁴⁾

† 1414 Jan z Přína věnuje 45 gr. úroku z Probluze.⁵⁾

Stěžery.

1352 Stezer, 6 gr.

Panství i podací kláštera Opatovského; viz tam.

¹⁾ Lib. Er. XII.

²⁾ Čelakovský, Privilegia II. 539.

³⁾ Pozůstatky D. Z. II. 139.

⁴⁾ Lib. Er. V. 657.

⁵⁾ Tamt. X. B. 8.

1355 opat Opatov. = Jan (oltářník v Hradci) ss. Kunadem;
 1360 " " = Petr (od sv. Petra v Hradci) ss. Václavem;

1363 zmín. o plebánu Vilémovi; patron, opat Neplach, svolil, aby s Henslinem ze Stěžer vyměnil as $\frac{1}{4}$ lánů zádušních polí.¹⁾

1403 opat = Petr, po † Vilému;

1426 plebán Jan stal se oltářníkem v Landeku; (Conf. X. 123)

Osice.

1352 Ossicz, 18 gr.

Panství i podací kláštera Opatovského; viz tamt.

1365 opat Opatov. = Macharias (z Holohlav) ss. Fabiánem;

1366 plebán Macharias, děkan Hradecký; viz Živanice.

1374 opat = Vlastibor (z Přistoupimě) ss. Machariem;

1380 zmín. o plebánu Vlastiboru; bydlel v Praze a byl proto vyšetřován. (Soud. Ak. II. 10)

1403 papež povoluje inkorporaci ku klášteru Opatov., kostelů v Osicích, Bohdanči a Kuněticích, jež až posud jedním, nejvýše dvěma kněžími obsluhovány byly; klášter slibuje, že každý jmenovaný kostel obsadí 6, nebo alespoň 4 konventuály.²⁾

Dřítěč.

1352 Drzietez, 15 gr.

Panství i podací kláštera Opatov.; viz tamt.

1394 zmín. o plebánu Zdechovi; (O. O. XIII. 49)

1395 opat Opatov. = Petr (z Milevic) ss. Zdechem;

1402 plb. Petr najal obroči; (Soud. Ak. IV. 163) r. 1403 byl již plebánem ve Skalici; (tamt. IV. 299)

Před r. 1403 byla od papeže povolena inkorporace kostelů v Ždánicích, v Přelouči, v Rosicích a v Dřítěči ku klášteru Opatov., ale později odvolána, jako všechny, jež posud provedeny nebyly; r. 1403 papež znovu povoluje inkorporaci kostelů v Ždánicích a v Dřítěči.³⁾ ale jak následující zápis ukazuje, nebyla inkorporace hned provedena.

¹⁾ Lib. Er. I. 41.

²⁾ Krofta, Monum. Vatic. V., str. 1262.

³⁾ Tamt. V., str. 1261.

1409 opat = Michael (z Bělé) ss. Petrem;

1420 byl zde plebánem profes. Tomáš. (Arch. Č. I. 148.)

Kunětice.

1352 Kunyeticz, 15 gr.

Panství i podací kláštera Opatov.

Když v době gotiky stavěli kostel, nezbořili prastarý kostelík rom., nýbrž nechali ho v celistvosti státi; nynější sakristie.¹⁾

1353 plebán Ondřej dlel s opatem Neplachem v Římě;²⁾

1376 zmín. o pleb. Henslinu; viz dole;

1394 " " " " " " " " " " " "

1403 byla z Říma povolena inkorporace, viz Osice, — ale nebyla hned uskutečněna.

1406 zmín. o pleb. Buškovi; viz dole;

1408 " " " " (Soud. Ak. VI. 242)

1415 pleb. profes Jan, mezi voliteli opata Jana; (Conf. 188)

† 1376 z odkazu Petra z Brozan, klienta, vykazuje Strížek ze Skalice a Strížek z Koloděj 2 $\frac{1}{2}$ kopy úroků, vycházejících z Koloděj, na 2 mše sv. každou sobotu; plebán Henslin.³⁾

† 1394 pleb. Henslin; Hereš z „Láz“ (Lán?), jinak z Počápel, odkázal kostelu 30 gr. úroku z Bořic;⁴⁾ r. 1406 byl tento úrok za plebána Buška převeden z Bořic na 1 poplatníka v Rozhovicích.⁵⁾

† R. ? koupil plebán Henslin od Petra z Počápel pro kostel 1 kopu úroku vycházející ze svobodného dvora v Počáplích.⁶⁾

Rosice nad Labem.

1352 Rossicz, 12 gr.

Kostel jest zjištěn r. 1325. (R. 1325 oddělil Heřman z Mrdic své syny zbožím . . . v Rosicích vsí, tvrzí a mlýny, v Trnové vsí, v Doubravici vsí, s rolemi, lukami, lesy, Kobylím polem, řekami, podacím kostelním.⁷⁾

¹⁾ Lehner, Děj. umění I. 241.

²⁾ Novák, Mon. Vatic. II. 20.

³⁾ Soud. Ak. I. 177.

⁴⁾ Lib. Er. XIII. E. 6.

⁵⁾ Tamt. V. 708.

⁶⁾ Tamt. XIII. K. 6.

⁷⁾ Pozúst. D. Z. I. 403.

Panství i podací bylo ještě 1373 v držení pp. z Mrdic, — viz následující podávání, ale brzy na to nabyt obojího klášter Opatovský.

1373 Jaroš a jeho syn Heřman z Mrdic = Lukáš, po † Zdichu;

1398 zmín. o pleb. Lukáši; viz dole.

Za plebána Lukáše, před r. 1403, byla z Říma povolena inkorporace ku klášteru Opatov., ale až po smrti Lukášově; r. 1403 byla znovu povolena; viz Dříteč.

1406 zmín. o plebánu Jakubovi; (svědek, Soud. Ak. V. 17)

1408 " " (tamt. VI. 358)

† 1398 plebán Lukáš; kostel měl desátky z 2 popluží u Mikulovic; Smil Flaška z Pardubic-Rychenburka, majitel těchto popluží, je dal pod plat lidem; náhradou za ony desátky dává kostetu 50 jiter lesa u vsi Přerova a 55 jiter luk; komisař: Jan, plebán v Třebosicích (psáno Třebušicích), uznal tuto směnu za výhodnou.¹⁾

Živanice.

1352 Zyvanycz, 12 gr.

Panství i podací kláštera Opatovského.

1361 opat Opatov. = Matěj (z Jenišovic, Litomyš. d.) ss. Držkem;

1367 " " = Velislav (z Kamenice, " " ss. Matějem;

1404 zmín. o pleb. Mikoláši; (převzal správu kostela Černilovského; Soud. Ak. IV. 309.)

† 1361 opat Neplach místo desátků povinných ze 2 klášterních popluží v Živanicích postoupil kostelu 7 jiter role.²⁾

† 1366 směna: plebán Matěj postoupil klášteru 3 jitra rolí, a klášter kostelu 3 jitra lesa vedle záduší; a za desátky z Přerovic postoupil klášter kostelu 1/2 poplatního lánu. Znatelé: Macharias, plebán v Osicích, děkan Hradecký, a plebáni: Jan ze Ždánic, Šebastián z Bělé a Bohunek z Bohdanče.³⁾

Skalice (německá).

1352 Skalicz, 15 gr.

Kostel jmenuje se někdy Skalickým, někdy Čibuzským.

¹⁾ Lib. Er. XII. K. 9.

²⁾ Tamt. I. 28.

³⁾ Tamt. I. 59.

Panství i podací pp. z Dobrušky, r. 1390 již jiných pánů. 1359 „Skalicz teuton.“; Mutina z Dobrušky = Jan (z Dubence) ss. Veselem;

1378 plebán v Čibuzi Jan, děkan Hradecký (dlužen dýmné; Soud. Ak. I. 286)

1386 „Čibuz“; Alžběta ze Smiřic, vdova po † Sezemovi z Dobrušky = Havel, po † Janu;

Nastoupil jiný pán:

1390 „Čibuz“; Petr z Vartenberka-Kostí = Konrád (kaplan na Kostí), po † Janu.

Opět jiný pán:

1403 „Čibuz“; Beneš z Choustníka = Vilém, po † Konrádu.

† 1392 Petr z Kostí, patron, dal kostelu les Vinice směnou za desátky z Olánového popluží; plebán má v kázáních na něho i jeho předky pamaťovati;¹⁾

† 1392 kostelu v „Čibuzi“ věnoval na výročí Petr, klient ze Smědovic, 1 kopu úroku.²⁾

Dohaličky.

1352 Dohalicz, 21 gr.

Panství i podací nelze sledovati, jelikož jsou zde trojí Dohalice.

1354 Martin Kos z Dohalic = Oto, po res. Mikoláše;

1356 " " " = Mikoláš (z Újezda u Poličan) ss. Otou;

1358 " " " = Heřman, po † Mikoláši;

1358 " " " = Dobroslav, po † Heřmanu.

(1396 Bavor z Mokrovous seznává, že koupil druhdy nějaké zboží v Horních Dohalicích od Jana, sirotka po † Janu odtudž, a jeho poručník: Rudše, plebána v Solči, Víta, plebána v Radimi, Otika z Dřevenic, Beneše z Dřevenic . . . „bez kostelního podacího“; nyní, 1396, se podacího opět vzdává.³⁾

1403 Oto z Dřevenic (podle vedlejší zprávy poručník), — Jan z Dohalic = Vít (z Radimě), po † Jindřichu;

1406 plebán Vít; (Soud. Ak. V. 234)

¹⁾ Lib. Er. XII. D. 13.

²⁾ Tamt. XII. D. 16.

³⁾ Tamt. XIII. F. 7.

- 1407 Beneš z Dřevenic (poručník), — Jan z Dohalic
= Jan (z Lomnice), po †?
1409 titíž = Jan (z Nymburka) ss. Janem;
1412 Jan Plech z Dohalic = Jan (ze Staré Vody)
ss. Janem;
1414 plebán Jan; viz vedle.

Nadaný oltář.

1414 Jan z Dohaliček založil oltář „Sv. mučenníků“; a kdyby pro válečné nepokoje nemohl patron jíti do kostela, má oltářník sloužiti na tvrzi, načež tam bude pohoštěn; věno: 8 kop úroku ze vsi Strakořina.¹⁾

Petrovice.

1352 Petrovicz, 21 gr.

Panství i podací držitelů Petrovic.

- 1355 Jan a Gothard z Petrovic = Oněš, po † Domaslavu;
1355 poručník sirotků Martina a ostatních po † Janu z Petrovic = Oldřich (z Markvartic) ss. Onšem;
1374 Lutold, plebán ve Žlunicích, — Všech a ostatní z Petrovic = Vilém (z Cítoraze) ss. Oldřichem;
1394 Všech a Petr z Petrovic = Tobiáš, po † Vilému;
1412 Petřík a Jan z Petrovic = Michael (z Křakova) ss. Dobešem.

Vikáři.

- 1374 plebán Oldřich vyznal, že je povinen držeti 2 vikáře.²⁾

Nadaný oltář.

- 1408 k oltáři „sv. Václava pod zvonicí“ Jan, Petr a Kuneš z Petrovic, — Nácek z Kozojed, poručník sirotků † Pešika z Petrovic = Duchek, po res. Václava.

Černilov.

1352 Slakendorf, 27 gr.

Panství původně královské, později zavazené; před r.

- 1343 Karel IV. vyšadil vsi Černilov a Jasený z rukou

¹⁾ Lib. Er. X. Q. 1.

²⁾ Soud. Ak. I. 83.

Hynka z Náchoda a věnoval odtud 120 kop úroku mansionářům kostela Pražského, ale podací kostelní si podržel.¹⁾

- 1271 Vavřinec, plebán v Černilově; (Regesta IV. 729)
1358 král = Pašek, po † Kunadu;
1364 „ = Theodorik, po resig. Paškově;
1373 zmín. o pleb. Theodorikovi; (Soud. Ak. I. 57)
1392 „ „ „ Tyčkovi; (tamt. III. 14)
1404 král = Matěj, po res. Tyčka;
1409 „ = Tyček (mansionář) ss. Velislavem;
1409 „ = Tluxa, po sesazení Tyčka;
1411 „ = Ondřej (z Dušník v Kladsku) ss. Chvalem.

Meziříčí.

1352 Kunygswald sive Mezrziecz, 18 gr.; 1384 Kungswald sive Meczirziecz.

Názvy „Kunygswald“ a Králova Lhota“ dostatečně dokazují, že vsi tyto původně patřily ku komoře král., a že založeny byly v době kolonizační někdy v 2. polovici 13. stol.; ve 14. stol. je drželi pp. z Dubé na Třebechovicích.

- 1356 „kostel v Kunygswaldě a jeho filiálka ve Lhotě Králově“; Hynek z Dubé = Kuncman (z?) ss. Mikolášem.

Právo následujících patronů nelze přesně sledovati, snad vyplývalo ze „sjednocení“.

- 1372 Hynek z Náchoda-Dubé, — Jan z Levína, bratří, — Hynek a Hynáček z Vysenburka = Benedikt, po † Konrádu;
1397 Hynek Hlaváč z Třebechovic, jinak z Dubé = Hertlín, po † Benyškovi.
Nastoupili jiní páni (z Adersbachu).
1409 Hynek z Náchoda na Adersbachu = Mikoláš (z Mokropes) ss. H... (ertlinem)
1409 tentýž = Jan (z Čejek) ss. Mikolášem.

Jasená.

1352 Rosperch, 9 gr.; 1384 Rosperg.

Panství i podací viz Černilov.

- 1343 si Karel IV. podací kostelní vyhradil pro komoru král.

¹⁾ Regesta IV. 533.

- 1363 precentor mansionářů, jménem krále = Vavřinec,
po † Mikoláši;
1371 král = Martin, po † Vavřinci;
1406 „ = Heřman (mansionář) ss. Klementem;
1409 „ = Václav (z Šonova) ss. Heřmanem.

Holohlavy.

1352 Holohlav, 9 gr.

Podací vykonávali majitelé Holohlav, Černožic a Čáslavek, nelze však s jistotou sledovati, pokud reálně s jmenovaným zbožím spojeno bylo; (Holohlavští měli něco v Černožicích, viz nadání vikáře; Jan Prusnicer, jenž r. 1423 kostel podával, držel něco v Čáslavkách a Černožicích, ale ničeho v Holohlavech.¹⁾)

1357 plebán N., děkan Hradecký (Conf. I. 29); byl jím bezpochyby Macharias, jelikož, když r. 1365 odešel do Asie, byl též děkanem; viz tam.

1365 Jan a Beneš z Holohlav; — Jan řeč. Verdek (z rodu Holohlavských, viz nadání vikáře); — Ctibor z Černožic, Mařík z Čáslavek = Fabián (z Osic) ss. Machariem;

1369 titíž = Machek, po † Fabiánu;

1384 zmín. o pleb. Machkovi; viz dole.

1395 Matěj a Volkmar z Holohlav — Matěj z Černožic, Pašek z Černožic, sídlící v Plesu — Mikšík z Čáslavek = Hynčík, po † Petru;

1407 titíž = Jan (z Kostomlat) ss. Matějem;

1423 Jan Prusnicer, rychtář Jaroměř., (měl něco v Čáslavkách a Černožicích, viz nahoře) = Václav (oltářník z Chrudimě), po † Janu.

Vikář.

1380 Beneš a bratři z Holohlav věnují kostelu na vydržování vikáře a mnohé výroční pobožnosti: 1/2 lánu role v Holohlavech, 104 kop (snopů) ze 2 dvorů v Holohlavech a ze třetího, řeč. Verdek v Černožicích 70 kop snopů čtverého zrna: žita, pšenice, ječmene a hrachu; — k tomu 6 korců dědiny

¹⁾ Po † Hanuši Prusnicerovi mělo spadnouti na krále 14 kop úroku v Čáslavkách a Černožicích; projednáváno r. 1437: DD. XV, f. 38.

„očin“ zvané; louku za stodolou plebánovou; 6¹/₄ jitra lesa, řeč. „Kačka“. Datum 1380, v Praze potvrzeno 1384; plebán Matěj.¹⁾)

Nadané kaplanství.

1409 Volkmar z Holohlav založil kaplanství věnem 7 kop ze Žiželevsí;²⁾

totéž:

1419 „kaplanství sv. Jana“; Volkmar z Holohlav = Martin, po res. Václava.

Dobřenice.

1352 Dobrzienicz, 12 gr.

Panství i podací domácích pp. z Dobřenic; něco zde měl klášter Opatov.

R. 1740 nalezena zde byla ostatková autentika, svědčící o vysvěcení kostela r. 1336.³⁾)

1363 N. = Hroch, po † Janu;

1381 pleb. Hroch resignoval; (Soud. Ak. II. 87)

1408 a 1411 zmín. o pleb. Václavu; viz dole.

1415 Jan z Dobřenic = Stašek, po † Mikoláši.

† 1408 Aldík z Radostova věnuje kostelu na výročí Zdenka z Chotěšic 1 kopu úroku z Chotěšic; pleb. Václav; r. 1410 byl tento úrok převeden na zboží Jana z Dobřenic.⁴⁾)

† 1411 plebán Václav; Příbyk z Nedabylic věnuje kostelu 1 kopu úroku z allodiálního dvora v Nedabylicích.⁵⁾)

Kraťonohy.

1352 Krathonoh, 12 gr.

Část vsi — 18¹/₂ lánu — a podacího prodala r. 1351 Perchta z Kostomlat, matka Půty z Častolovic, klášteru sv. Jiřskému v Hradci; viz tam.; o podací se klášter dělil s Častolovskými.

1374 převoryše sv. Jiřská; — Půta z Častolovic = Jiljí (oltářník v Praze) ss. Janem;

1380 Marketa, manželka Půty z Častolovic = Václav, po † Jiljím;

¹⁾ Lib. Er. II. 215.

²⁾ Tamt. IX. C. 11.

³⁾ Památ. IX. st. 434 dle Bienenberga.

⁴⁾ Lib. Er. VIII. D. 7.

⁵⁾ Tamt. VIII. N. 8.

1380 spor; Matěj se považoval za plebána na základě papež. milostného listu; Zdislav byl presentován od laiků; potvrzen byl Zdislav; (Soud. Ak. II. 40 a 64)

1433 Půta z Častolovic; převoryše Dorota = Petr, po † Zdislavu.

† 1394 spor o desátky ze dvora z Obědovic; rozhodčí Tas, plebán z Rožďalovic, usoudil, aby Ctibor a Jan z Obědovic ročně místo desátku odváděli 2¹/₂ kopy gr. a za zadržené desátky nyní 4 kopy gr.¹⁾

† 1409 Václav z Milčova věnuje kostelu malý kousek lesa.²⁾

† 1398 Jiří z Obědovic věnuje na výročí 1 kopy úroku ze dvora v Obědovicích.³⁾

† 1398 pleb. Zdislav koupil od Jana z Obědovic 1³/₄ kopy úroku z Obědovic; Zdislav z toho věnuje 1 kopy kostelu, aby zde bylo zřízeno kaplanství, když osadníci ještě zjednájí 5 kop; kdyby tak neučinili, má ona 1 kopy zůstatí plebánu bez jakýchkoliv povinností.⁴⁾

Zmínka o oltáři.

1387 Jan ze Slatin na Valečově, vykonavatel testamentu Jana Zabidovce, někdy plebána zdejšího, vykazuje kostelu 2 kopy úroku z Obědovic, aby plebán na den sv. Kateřiny zpíval mši na oltáři, jež řečený Jan Zabidovec založil; svědek: Tas, plebán z Babic.⁵⁾

Semonice.

1352 Semonycz, 6 gr.

Panství i podací držitelů zdejšího vladectví; obojí roztrženo.

1357 Pešek a Ješek Herynk ze Semonic = Petr (z Hoříček) ss. Vitoldem;

1370 Pešek Herynk z Bělidel, — Ješek z Neznášova (vedle oba psáni ze Semonic), Ros, měšťan Hradec. = Ješek (z Lužan?, psáno Lažan) ss. Petrem.

1389 „ku kostelu v Semonicích a oltáři v Chotěbořicích“; Pešek Herynk z Bělidel, — Majnuš z Neznášova = Mikoláš (z Liskovic) ss. Michaelem;

¹⁾ Lib. Er. XII. G, 14.

²⁾ Tamt. VIII. F. 9.

³⁾ Soud. Ak. III. 322.

⁴⁾ Tamt. III. 353.

⁵⁾ Lib. Er. XII. A, 14.

1393 Pešek Herynk z Bělidel, — Majnuš z Neznášova, — Bavor odtudž = Bartoloměj (ze Starkova) ss. Mikolášem;

1396 Věnek z Bělidel, — Pešek z Meziříčí, — Pašek z Plesu, — Jan z Plesu = Jakub (z Čisté) ss. Bartolomějem.

Heřmanice.

1352 Hermanycz, 6 gr.

Panství i podací pp. Heřmanic.

1358 Visemir z Heřmanic = Jan (z Mladých Buků) ss. Linhartem;

1368 „ „ = Sulek, po † Janu;

1368 „ „ = Benedikt (z Voděrad) ss. Sulkem;

1368 „ „ = Jan (ze špitálu v Hradci) ss. Benediktem;

1389 Věnek z Heřmanic = Jiří (oltářník v St. Bucích) ss. Matějem.

† 1413 plebán Jiří koupil od Jana Spechta, převora kláštera dominik. v Hradci, ostrov v Labi pro kostel sv. Magdaleny; pečeť Paška, rytíře z Heřmanic, jinak z Tanzberku.¹⁾

Miletín.

1352 Milntayn, 1/2 kopy; 1384 Milotyn „Křižovníci“; 1405 Milefin.

Panství nad částí i podací německých Křižovníků.

1241 král Václav potvrzuje v Hradci, co němec. Křižovníkům věnovala Domaslava, vdova po † Zbraslavu z Milefina: „Miletín ves s příslušenstvím.“²⁾

1267 Jan, děkan a plebán Hradecký, vymezuje farní území kostela Milefina. v držení němec. Křižovníků: „trh Milefín, ves Rohoznice, ves Milefín, Bezdník, Borek, Želejov, Chroustov, Třebihošť, Ouhlejov, Zdobín, Trofina, Bukovina a Nová ves Marka z Hořic, druhá Nová ves Vyškova (? „Wiscze“), Třemošná, Vidoň.“³⁾

¹⁾ Lib. Er. X. K, 7.

²⁾ Regesta I. 497.

³⁾ Tamt. IV. 724.

1270 plebán Magnus; rozhodnuto, že Ves Markova nepatří k farnosti Hořické, nýbrž Mileťínské.¹⁾

1271 pleb. profess Šimon; tamtéž.

1359 provinciál němec. Křižovníků = prof. Lukáš, po resig. Jindřicha;

Provinciál presentoval v letech následujících vesměs professy, kteří se často střídali; poslední byli:

1418 provinciál = Jakub, po resig. Jana;

1421 " = Mikoláš, po res. Jakuba; obsazení formální;

1424 " = Mikoláš, po resig. Mikoláše Ocáska, „přístup nemožný“, obsazení formální.

† 1382 Václav a Jan Krušina z Hradiště, jinak Lichtenburka (páni druhé části Mileťína), věnuje kostelu 7 kop úroku ze vsi Vidoně.²⁾

† 1413 Jan, správce kaple na hradě Opočen, věnuje 1 kopu úroku na stálé světlo; úrok ten vychází z majetku Jana z Dlouhodvora.³⁾

Kol r. 1410 Beneš z Choustníka a manželka Marie na dožití obou koupili od Křižovníků Mileťín za ročních 10 kop; ale plebán má mítí desátky jako dříve a právo na lesy pro domácí spotřebu, rybolov v potocích jmenovaného statku a 2 rybníky; pivovar má obstáti; podepsáni: Příbyk z Litic, komtur v Řepíně Jakub, komtur a farář v Hradci n. L.⁴⁾

Lochynice.

1352 Lochinicz, 15 gr.; 1399 Lochonicz.

Panství i podací držitelů Lochynic.

1383 a) Pešek Dubánek a jeho syn Vilém z Lochynic = Václav,

b) Prokop Bříza, řeč. Rohlík = Jan.

Potvrzen Václav (z Wünschelburku), ss. Mikolášem;

1403 Vilém Dubánek z Duban = Václav (precentor v kostele Praž.) ss. Václavem;

1407 " " " = Jindřich (z Janova) ss. Petrem;

¹⁾ Regesta IV. 729.

²⁾ z Rukop. Drážďan. č. 4387; opis Musejní.

³⁾ Lib. Er. X. B, 3.

⁴⁾ Tamf. IX. G, 2.

1411 Vilém Dubánek z Duban = Jakub (z Chotče) ss. Jindřichem;

Nastoupil jiný rod:

1417 Jan Ples z Lochynic = Šimon (z Křížence) ss. Jakubem.

Chlum.

1352 Chlum, 12 gr.

Panství i podací domácích vladyk.

1358 Jan z Chlumu = Mikoláš, po † Vícemilu;

1403 poručník Jindřicha, sirotka † Zdeňka z Chlumu, a vdova po něm Běta = Tomáš, po † Mikoláši;

1403 Jindřich z Chlumu a jeho matka Běta = Lev (z Chodovic) ss. Tomášem;

1412 pleb. Lev, stal se plebánem v Hořicích; viz tam.

1412 Jindřich z Chlumu = Matěj (z Prahy od sv. Jana) ss. Lukášem;

1413 Vojtěch z Chlumu = Martin (z Hoříněvsi) ss. Matějem;

1419 " " = Jan (z Luhu) ss. Martinem.

† 1412 Bětko z Lípy, dcera Mikuláše Salavy, postupuje kostelu mlýn pod vsí Chlum, z něhož vychází 1 kopa úroku a 4 kuřata; pro sebe si vyhrazuje polovici berně a 2 kuřata.¹⁾

Neděliště.

1352 Nedyelist, 9 gr.

R. 1346 slíbil Půta z Častolovic, že po smrti matky své Perchty postoupí klášteru sv.-jiřskému v Hradci ves Neděliště za to, že mu po své smrti postoupila panství Kostomlatské.²⁾

R. 1351 Karel IV. potvrzuje klášteru sv.-jiřskému, co mu věnovala Perchta z Kostomlat: Neděliště s kostelním podacím, část vsi Kratonoh a allod. dvůr v Střezeticích.³⁾

1358 převoryše kláštera sv. Jiří na podměstí Hradeckém = Mikoláš, po † Janu.

V letech následujících právo kláštera mizí; Neděliště se později mezi zápisnými statky duchovenskými neobjevují.

¹⁾ Lib. Er. VIII. R, 1.

²⁾ Regesta IV. 689.

³⁾ Rukop. Arch. u sv. Jilji v Praze.

- 1367 Půta z Častolovic = Benedikt, po † Matěji;
 1408 Anna z Osvětímě (manželka Častolovského), sedě-
 ním na Rychnberku (Liberk na Rychnovsku) =
 Pavel, po † Beneši;
 1431 Půta z Častolovic = Jan, po † Pavlu; „přístup
 nemožný“, obsazení tedy pouze formální.

Hořice.

1352 Horzicz, 13 gr.

Panství i podací držitelů Hořic, v 2. polovici 14. stol.
 bylo obojí na 4 díly rozděleno.

Osadním kostelem byl bezpochyby kostel sv. Gotharda;
 sv.-gothardské kostely byly zakládány hlavně 1131—1139.

1270 plebán Arnold ve sporu s plebánem Mileťským
 o farní právo ve Vsi Markově, viz Mileťin.

1362 Jakuš z Hořic = Bohunek, po † Lukáši.

(Již za tohoto Jakuše měly Hořice 2 pány, Jakušovi patřila jen
 část, neboť r. 1365 postoupil svým synům Svatomírovi a Hynkovi:
 2 díly městečka Hořic, 2 díly ve Lhotě Březovské, 2 díly v Březovicích
 a 2 díly kostelního podacího v Hořicích.¹⁾ Jakuš držel též Radikovice,
 pročež se jako patroni psali „z Radikovic“. Druhá polovice Hořic
 byla též rozdělena.)

1368 ? = Hynek (z Mšena) ss. Bohunkem;

1375 Jan a Hynek = Šimon, po ?;

1377 a 1382 zmínka o plebánu Hrdoni; (Soud. Ak.
 VII. 190 a II. 153)

1391 plebán Zdeněk; viz dole.

Když Hynek (onen z r. 1375) zemřel, nastoupil na jeho
 čtvrtině též jiný rod, takže potomci Jakušovi, z Radikovic,
 měli jen $\frac{1}{4}$ podacího.

1396 a) Mareš z Ostrova = ?

b) Jan z Radikovic, — Příbyk Dubek z Třebo-
 větic, — Jan z Ostrova = Přeč (od sv.
 Petra v Hradci) ss. N.

1412 Jan z Radikovic, — Jan Halěř z Kunčic, — Zde-
 něk Šváb z Chvalkovic, — Zdena, vdova po
 † Příbykovi Dubkovi z Třebovětic = Lev, po
 † Přeču.

¹⁾ Pozůstat. D. Z. I. 432.

Vikář a škola.

1391 plebán Zdeněk; Neplach z Ostrova (majitel $\frac{1}{4}$
 Hořic) věnoval kostelu jménem svým a bratra Marše 5 kop
 úroku z Chvaliny, aby plebán neb jeho vikář časně z rána
 sloužil Mariánskou mši sv. a v podvečer zpíval s žáky ze
 škol Mariánskou Antifonu; zařízením tím nesmějí býti poško-
 zeny ostatní služby B., zvláště „velká mše“, jež se zde podle
 starobylého zvyku každodenně slouží; každou sobotu dosta-
 nou žáci za zpívání 1 groš.¹⁾

Bohdaneč.

1352 Bohdancz, 12 gr.

Panství i podací majitelů hradu Blatníka, do r. 1377
 pp. z Cimburka, od té doby kláštera Opatovského; viz tamt.

1363 Bernard z Cimburka = Bohunek, po † Oldřichu;

1384 zmín. o plebánu Bohunkovi; (Pozůst. D. Z. I. 494)

1403 opat Opatov. = Václav (oltářník v Hoře Kutné)
 ss. Ludvíkem;

1403 byla povolena inkorporace, viz Osice;

1416 plebán profess Jan, mezi voliteli opata (Conf. VII. 188)

1436 " " " " " " ve vyhnanství.

(Conf. X. 257)

Sedražice.

1352 Sedrazicz, 9 gr.

Panství i podací domácích pánů.

1356 plebán Vavřinec, kaplan Opatov. opata Neplacha;²⁾

1372 Ctibor, plebán v Městci — Mikoláš (od sv. Mar-
 tina v Hradci) ss. Vavřincem;

1390 Petr ze Sedražic = Franěk, po † Mikoláši;

1411 Ofka, vdova po † Petru ze Sedražic = Matěj
 (z Bílého Újezda) ss. Franěkem;

† 1392 Petr ze Sedražic věnuje kostelu 1 kopu úroku
 na 1 člověku v Rodově.³⁾

O následujících kostelích zachovala se v Rejstříku Desát-
 kovém první zmínka teprv z r. 1369.

¹⁾ Lib. Er. IV. 359.

²⁾ Novák, Monum. Vatic. II. 176.

³⁾ Soud. Ak. III. 55.

Třebechovice.

- 1369 Altus Pons sive Trzebohovicz, 18 gr.
Panství i podací Třebechovských pp. z Dubé.
1358 Marketa, vdova po † Hynku z Dubé = Konrád, po?
1358 táž a synové Hynek a Václav = Petr, po resig.
Konráda;
1371 Hynek Hlaváč z Dubé = Václav, po † Petru;
1376 " " " = Jan (z Kovanic) ss.
Václavem;
1385 a) poručníci Hlaváče z Dubé = Valentin, po
† Janu;
b) Hynáček z Vysenburka (jednotník?) = Budivoj;
potvrzen Valentin.
1389 Hynek Hlaváč z Třebechovic-Dubé = Řehoř (ze
Šachova) ss. Valentinem;
1407 " " " = Václav, po † Řehoři;
1416 poručníci panství Třebechovského = Albert (z Chval-
kovic) ss. Václavem.

Nadaný oltář.

- 1393 Anežka, vdova po † Smilovi ze Šternberka, sestra
Hynka z Třebechovic, založila oltář Všem Svatých, sv. Mi-
koláše a Kateřiny; věno 6 kop úroku ze vsi Roudnice
(u Nechanic) na mnohé povinnosti;¹⁾ r. 1406 Hynek z Třebe-
chovic, patron, úrok ten převedl na ves Štěnkov.²⁾
1413 Hynek z Třebechovic oltáři tomu věnoval na novou
povinnost 1 kopu a 9 gr. úroku ze vsi Výrova.³⁾

Újezd Vysoký.

1369 Altum Újezd, 6 gr.

Panství i podací kláštera Svatopolského; viz tam.
Kostel má znamenité zbytky stavby románské: absidu,
rom. sloupky pod emporou, velmi tlusté zdi a uvnitř zdiva
chodbu na emporu; na věži jest zvonek, jenž dle pověsti
pochází z kláštera Svatopolského, nebo z jeho vedlejšího
kostelíka sv. Jana Křt.; zachovaly se zde 2 památné náhrob-

¹⁾ Lib. Er. IV. 425.

²⁾ Tamf. VII. G, 1.

³⁾ Tamf. IX. Q, 6.

niky, první s nápisem: „Vogslava domicella“ (panna, nějaká
šlechtična), druhý: „Bartolomaeus P. P.“;¹⁾ nápisy ty byly vše-
lijak vysvětlovány; tolik jest jisto, že zde na osoby z kláštera
Svatopolsk. mysliti nelze; snad onen Bartoloměj byl zdejší plebán.

1358 plebán Půta byl úvodcem v Třebechovicích;
(Conf. I. 30)

1380 opat Svatopolský = Šimon (kanovník u sv. Jiří
v Praze) ss. Benešem;

1408 zmín. o plebánu Mikoláši; měl nějaký neznámý
spor s Divišem, klientem z Hrošky.²⁾

1410 opat = Petr, po † Matěji.

Světy

(správněji as Světi, jelikož r. 1405 je psáno podle výslov-
nosti „Svěci“ a r. 1436 „Světie“)

1369 Svyety, 10 gr.; 1405 Svyeczi; tedy spíše „Světi“.

Panství i podací od neznámé doby Křižovníků němec-
(1436 Zikmund zapsal: „Světie“ dvůr a ves Křižovníků
pruských, — psáno omylem „kanovníků Pražských“;³⁾

1365 provinciál Křižovníků němec. = Mikoláš (z Vodě-
rad) ss. Benediktem;

1370 " " = Bartoloměj (ze Star. Trut-
nova) ss. Mikolášem;

1379 viceprovinciál " = Jan, po † Bartoloměji;

1385 zmín. o plebánu Jiřím; (svědek, Soud. Ak. II. 342)

1388 komtur u sv. Jakuba v Hradci = Václav (ze špi-
tálu sv. Anny v Hradci) ss. Jiřím;

1394 týž = Jan (z Třemošné) ss. Václavem;

1401 provinciál = Konrád, po † Janu;

1406 " = Petr, po resig. Konráda;

1409 " = Václav, po resig. Petra;

1415 komtur Hradecký Vojtěch = Jan, po † Václavu

Milevice.

1369 Milevicz, 15 gr.

Panství zdejších vladyk, podací archidiakona Hradec,
z důvodu neznámého.

¹⁾ Památ. Arch. II. 286.

²⁾ Soud. Ak. VI. 341.

³⁾ Archiv Č. I. 532.

1375 archidiakon Hradecký = Oneš (z Markvartic) ss. Jachou;
 1390 " " = Petr (z Roztok) ss. Onšem;
 1395 " " = Zdech (z Dříteče) ss. Petrem;
 1402 zmín. o pleb. Zdechovi; (svědek, Soud. Ak. IV. 165)
 1407 ? = Václav, oltářník v Hradci, po ?; vykázal se listinami, bullami atd., že mu patří kostel v Milevicích naproti kleriku Jakobovi, jenž si dělal nároky na kosel na základě milostného listu na podacím archidiakona Hradec. (Soud. Ak. VI. 77)

1412 zmín. o plebánu Václavu; (Conf. VII. 58)

Ždánice.

1369 Zdanicz, 15 gr.

Panství i podací do r. 1339 vладыk ze Ždánic, od toho času z části vладыky Ždánického, z části kláštera Opatovského, od r. 1364 celé Opatovských.

(1339 Věnek ze Ždánic prodal opatu Opatov. Hroznavovi zboží, jež měl ve Ždánicích s podacím kostelním.¹⁾

1358 opat Opatov., — Neustup a ostatní ze Ždánic = Mikoláš, po † Diviši.

Ale Mikoláš se neudržel, nastal spor mezi Mikolášem z Dašic a Václavem ze Smilova; spor se dostal až do Říma, kde rozhodnut byl teprv 1363 ve prospěch Václava, naproti uchvatiteli kostela Mikoláši z Dašic.²⁾

1364 opat = Jan (ze Šlapanova) ss. Václavem;

1368 " = Oto (z Chrudimě) ss. Janem;

1378 " = Ctibor (z Veselí) ss. Otou.

R. 1397 byla povolena inkorporace a r. 1403 znovu od papeže povolena (viz Osice).

1416 plebán profess Havel, mezi voliteli opata; (Conf. VII. 188)

1420 " " Havel; (Arch. Č. I. 418)

† 1375 plebán Oto; narovnaní o desátky z klášterního dvora ve Ždánicích; klášter se uvolil, že z tohoto dvora bude odváděti plně desátky v kopách (snopů) paterého zrna, pšenice, žita, ječmene, hrachu a ovsa.³⁾

¹⁾ Bienenberg, Königgrätz, p. 102, podle Hradecké listiny.

²⁾ Výpis z Arch. Vatik. Urban V. v Zemsk. Archivu.

³⁾ Lib. Er. I. 101.

Ples.

1369 Pless, 9 gr.

Panství i podací domácích pánů, kteří drželi též Heřmanice;

1271 plebán Křišťan, svědek (Regesta IV. 729)

1357 Visemir z Heřmanic = Vicemil (ze Žiželevsi) ss. Oldřichem;

1371 Petr a Vaněk z Heřmanic = Mikoláš, po † Vičku.

1391 Pašek a Petr z Plesu = Příbyk, po † Mikoláši;

1404 Pašek z Heřmanic, — Pešek z Plesu, — Vaněk a Herynk z Bělidel = Příbyk (z Čermné), po † Příbyku;

1405 titíž = Jan (ze Skalice) ss. Příbykem.

Poličany (Lanžov).

1369 Polyczan, 9 gr.

Panství i podací, obojí roztržštěné, držitelů Poličan, nelze však sledovati, pokud Bílých, a zdaž a pokud z Červených Poličan.

Z podřímší obloukového a zubořezu klínového původ román. bezpečně se poznává; polokruhová okna věže, rom. sloupkem rozdělená, ustoupila při renovaci ku konci 17. stol.¹⁾

1268 Ondřej, kněz z Poličan; (při rovnání Milefinském, Reg. IV. 729)

1377 zmín. o pleb. Bavorovi; (svědek, Soud. Ak. I. 244)

1380 Čeněk z Levína, — Beneš z Hustiřan, — Zdena vdova z Poličan, — Příba, manželka Jiřího z Hustiřan = Jan (ze špitálu sv. Anny v Hradci) ss. Bavorem;

1383 Čeněk z Levína, — Bavor z Hustiřan = Zdislav (z Dubence) ss. Janem;

1391 Bavor z Hustiřan, — Jan z Poličan = Pavel, po † Zdislavu;

1408 po † plebánu Pavlu byl presentován od Mikoláše z Poličan Oldřich; bylo stanoveno, aby budoucně v podávání se střídali Čeněk z Poličan a Mikoláš z Poličan na základě zboží, jež v Poličanech mají.²⁾

¹⁾ Lehner, I. 356.

²⁾ Soud. Ak. VI. 202.

1418 pleb. Ulman vyměnil s Vitem Beránkem na Červeném dvoře desátky z 1 člověka v Poličanech za louku pod krčmou.¹⁾

Všestary.

1369 Všestar, 15 gr.

Podací držitelů Všestar.

1366 Kristina, vdova po † Janu, měšťanu Hradec. = Matěj (oltářník v Hradci) ss. Petrem;

V letech následujících bylo podací a ovšem též panství rozděleno.

1401 po † plebánu Petru presentoval Vilém star. a Vilém ml. z Duban Václava, posud plebána v Krněvicích; ale Prokop, řeč. Bebl z Břízy (měšťan Hradec), jako patron zastavil prohlášky²⁾ a presentoval Hanka; (Conf. VI. 79) nastal spor, jenž se dostal až do Říma a trval až do r. 1408; tu Vaník ustoupil a Hanek slíbil, že požádá druhého patrona Viléma Dubánka, sídlícího v Bělečku, aby mu v držení kostela nepřekážel.³⁾

1408 Vilém ml. z Duban = Matěj (oltářník sv. Doroty v Hradci) ss. Hankem;

1409 „ „ = Mikoláš (z Bílého Újezda) ss. Matějem;

1429 byl pleb. Mikoláš presentován k oltáři v Hradci, ale „přístup do Hradce nemožný“.

(1419 Vilém z Duban prodal Jiřímu z Hradce svou dědinu ve Všestařích: 14 kop úroku s dvory kmetčími a kostel. podacím, pokud mu přísluší.⁴⁾)

Jeřice.

1369 Jerziczie, 9 gr.; 1405 Jyrzicz.

Panství i podací majitelů Jeřic; — 2 skupiny.

1379 Mrzák a Zdeněk z Jeřic = Bořek, po † Větku;

1394 Mrzák z Mileťinka, jinak z Jeřic; — Markvart z Mokrovous, jinak z Jeřic, Jan Tupec z Jeřic, — Jan Rašín = Matěj po † Bořku;

¹⁾ Lib. Er. X. K. 9.

²⁾ Soud. Ak. IV. 38.

³⁾ Tamt. VI. 248.

⁴⁾ Pozůstat. D. Z. II. 147.

V ty časy koupil část Jeřic jakýsi Václav; neboť r. 1395 Jan, plebán v Hoříněvsi, jeho bratr Markvart z Mokrovous a Mrzák z Mileťinka vyznali, že jim (tentokrát) nepřislušelo presentovati, nýbrž Václavu z Jeřic, jenž zboží Mrzákovo má v deskách, a že presentování Matěje stalo se omylem.

1406 presentování dva, Jan a Václav, — patrně presentovala každá skupina jiného; spor trval ještě 1407.¹⁾

† 1390 Jan z Mžan, plebán v Hoříněvsi, Markvart z Mokrovous, Marek ze Mžan, věnují kostelu sv. Martina na výročí 55 gr. úroku z jejich 2 poddaných v Jeřicích.²⁾

Nechanice.

1369 Nechanicz, 18 gr.

Panství i podací pánů na Nechanicích.

Roku 1341 král Jan postoupil Petru a jeho synu Vilému ze Žampachu, jinak ze Zebína, za polovici panství Žampašského: Nechanice, městečko, tvrz, ves Nechanice s podacím kostel., a Žampašští je prodali Hynkovi Krušinovi z Lichtenburka.³⁾

1358 Hynek Krušina z Mileťina = Unka (z Chlumce) ss. Albertem.

Nastoupili jiní páni.

(1381 nařízeno plebánu Unkovi, aby residoval, a patroni Ctibor a Ješek, klienti z Nechanic, zaručili mu bezpečnost.⁴⁾)

1390 Ctibor z Nechanic = Kuník, po † Unkovi;

1412 pleb. Kuník, svědek (Conf. VII. 59)

Dva vikáři.

1407 Vlastek, syn Ctibora z Nechanic, věnuje kostelu 1 lán, aby mimo vikáře od starodávna chovaného vydržován byl druhý.⁵⁾

Dubenec.

1369 Dubenecz, 12 gr.

Podací pánů domácích.

¹⁾ Soud. Ak. V. 3, 201.

²⁾ Lib. Er. III. 328.

³⁾ Regesta IV. 861.

⁴⁾ Soud. Ak. II. 88.

⁵⁾ Lib. Er. VII. N. 6.

1343 Hynek z Náchoda žádá v Římě o odpustky pro kostel „s. Ventislava“ v Dubenci, jež byl vystavěl a slušně na vydržování kněze a klerika nadal.¹⁾

Později bylo panství i podací rozděleno v držení jiných pánů.

1355 Vaněk a Ctibor Kordule z Dubence — Jan Bílý z Lípy = Jan (z Třebešova) ss. Janem;

1359 títíz = Vesel (ze Skalice něm.) ss. Janem;

1364 „ = Zdeněk, po † Veselu;

1383 Věnek Kordule, — Věnek Břída, — klient Václav = Jan (z Poličan) ss. Zdislavem;

Nastoupili na větší části jiní páni.

(Ofka z Dubence, vdova po † Ctiboru z „Peczek“, poručnice sirotek po † Věnkovi z Dubence, prodala za souhlasu Kateřiny, vdovy po Věnkovi z Dubence, Paškovi z Plesu, Příbykovi z Dubence a Pešíkovi ze Žďáru dědictví oněch sirotek: dvůr popl., dvory km., tvrz se vší zvlí;²⁾ 1407 po smrti Petra z Dubence dána jeho pozůstalost Příbykovi z Dubence, Paškovi z Plesu a sirotku Peškovi.³⁾

1412 Jan z Plesu, — Příbyk z Dubence; Kateřina, vdova z Dubence = Půta (z Libčan) ss. Janem;

1415 zmínka o plebánu Půtovi; viz dole.

† 1396 Sifrid Kordule z Dubence věnuje kostelu na mnohé povinnosti 2 kopy úroku ze vsi Zálezly.⁴⁾

† 1397 Příbyk z Dubence věnuje na výročí 1 kopu a 9 gr. úroku.⁵⁾

† 1415 plebán Půta; kostel má 6 kop úroku ze zboží Václava z Libčan v: Jehlici, Nerošově, Lubně; rozhodčí: Liček z Hrádku u Boru (Borohrádek), Jan Ušák z Hrádku u Hradce.⁶⁾

Žiželevs.

1369 Zuzeleves, 6 gr.; 1385 Zizeleves.

Podací rozparcelováno mezi několik držitelů Žiželevsi a snad vладыky z Vrchovníc.

¹⁾ Klicman, Monum. Vatic. I. 158.

²⁾ Pozůst. D. Z. I. 558.

³⁾ DD. XIV. f. 135.

⁴⁾ Soud. Ak. III. 173.

⁵⁾ Lib. Er. XIII. G. 6.

⁶⁾ Tamt. X. F. 2.

1355 Beno a Vojslav ze Žiželevsi, — Jan z Hořic (?) a Jiřík z Hustiřan, bratři, — matrona Bona z Vrchovníc, — Zdeněk z Vrchovníc = Vícemil, po † Ondřeji.

1368 Hroch a Petr z Hoříněvsi (koupili Vrchovnici, viz dole r. 1366); Havel z Hustiřan = Příbyk (z Cerekvice) ss. Oldřichem;

1393 Jiří a Neplach z Hrádku, — Příba, vdova po † Jiříku z Hustiřan (tito 2 majitelé Žiželevsi), — Bavor z Mokrovous, Volkmar z Holohlav, Jan, plebán v Hoříněvsi (bezpochyby majitelé Vrchovníc) = Staník, po † Příbyku.

Ale r. 1408 (Soud. Ak. VI. 201) se praví, že Staníka presentoval Pašek z Heřmanic, ač není-li to jiný Staník; tu učiněno narovnání, aby budoucně presentoval Volkmar a dědicové jednou a Pašek a dědicové dvakrát, mimo směnu, kdy bude vyžadován souhlas obou. Směna nastala brzy.

1412 Pašek z Heřmanic, — Valtimar z Holohlav = Jan (oltářník v Hradci) ss. Staníkem.

† 1366 koupili Hroch a Petřík, bratři z Hoříněvsi, ve Vrchovnici nějaké grunty, z nichž plebánu v Žiželevsi patřily desátky, z některých plné, z některých sousedské; ale Hroch a Pešík tyto grunty vysadili lidem pod plat, a mimo to některé grunty zatopil rybník Neplacha, opata Opatovského (na Hoříněvském majetku rodinném), náhradou dávají oni bratři kostelu 16 jiter rolí, a ustanovili, aby lidé, kteří na emfyteusovaných gruntech usazení budou, desátky a jiné povinnosti tak odváděli, jako ostatní lidé ve Vrchovnici od starodávna.¹⁾

Nadané kaplanství.

1389 Příba, vdova po † Jiříkovi z Hustiřan, věnuje úrok s chmelnicí ve Velichově na vydržování vikáře, až to děkan Hradecký schválí²⁾; ale místo vikářství bylo r. 1396 zřízeno kaplanství, když byla dotace rozmnožena; k dotaci Příby z r. 1389 přidali něco Bavor z Mokrovous a Volkmar z Holohlav; nadání kaplanské: 1 lán se zahradou a chmelnicí, 6 kop úroku z Žiželevsi a Velichovek.³⁾

¹⁾ Lib. Er. I. 59.

²⁾ Tamt. XII. B. 19.

³⁾ Tamt. IV. 439.

Chotěbořice.

1369 Chotieborzicz, 9 gr.

Panství i podací bezpochyby původně domácího rodu z Chotěbořic, později, již r. 1348, — viz oltář, obojí připojeno k Vřešťovu; neboť kdyby Chotěbořice od vždy patřily k Vřešťovu, byli by Vřešťovští farní kostel spíše založili ve Vřešťově, kde však byla pouze filiálka pozdě založená.

1348 zmínka o kostele; viz dole oltář.

1348 plebán Jan; viz tamtéž.

1360 Jan z Vartenberka (poručník?) = Mikoláš, po † Janu;

1366 Luchna, vdova z Vřešťova = Bedřich (z Krčína) ss. Mikolášem.

Tehdy byly Chotěbořice již spojeny s Vřešťovem; ona Luchna byla vdovou po Ryznburském; skrze ni vešli snad Ryznburští v držení Vřešťova (již 1348, viz dole oltář) a podacího v Chotěbořicích.

1370 Aleš z Ryznburka a matka jeho Luchna = Oldřich, po † Bedřichu;

1371 Aleš a Beneš z Ryznburka = Bartoloměj, po † Oldřichu;

1406 Aleš z Vřešťova = Václav, po † Bartoloměji.

Zmínka o vikáři.

1401 Beneš z Krčína-Ryznburka prodal kostelu 3 kopy úroku z Kněžic; plebána Bartoloměje zastupoval při úředním jednání Jan, vikář kostela v Chotěbořicích.¹⁾

Nadaný oltář.

1348 „k oltáři nově zřízenému v kostele Chotěboř. presentovali Vojek z Vřešťova, Albert Rubinův z Ryznburka a plebán Jan = Bartoloměje; (Conf. I. 27)

1389 ku kostelu v Semonicích a k oltáři sv. Markety v Chotěbořicích, k tomuto od Beneše z Ryznburka presentován Mikoláš.

¹⁾ Lib. Er. V. 555.

Hoříněves.

1369 Horzinnyeves, 12 gr.

Panství i podací držitelů 2 dvorů v Hoříněvsi.

(Opat Neplach narodil se v Hoříněvsi v „Starém dvoře“; byl zde tedy také druhý dvůr, nový.)

1367 Martin, hospodář kláštera Opatovského, — Hroch a Petr z Přelouče = Jan, po † Prokopu.

(Tento Martin hospodář klášterní, profess, byl strýcem opata Neplacha; na jeho žádost začal Neplach psát svou kroniku; Martin i Neplach podrželi tedy i jako professové rodinné zboží. Onen Hroch a Petr z Přelouče jsou r. 1366 psáni „z Hoříněvsi“, viz Žiželevs; drželi tedy druhý dvůr a druhou část vsi.)

1390 plebán Jan ze Mžan; viz dole;

1398 zmín. o plebánu Janovi (svědek, Soud. Ak. III. 384)

1407 byli presentováni 2, což ukazuje na více patronů;¹⁾

1413 Pavel z Hoříněvsi = Matěj (z Chlumu) ss. Martinem.

† 1390 Jan ze Mžan, plebán v Hoříněvsi, Markvart z Mokrovous, Markuš ze Mžan věnují kostelu sv. Prokopa v Hoříněvsi 30 gr. úroku z Jeřic na mnohé povinnosti.²⁾

Podle titulu „sv. Prokopa“ byl kostel zdejší založen po r. 1204 (svatořečení sv. Prokopa).

Bělá.

1369 Byela, 15 gr.

Podací držitelů Bělé; vladykové z Bukovky podávali kostel jako páni Bělé, neboť r. 1397—1415 jsou psáni „z Bělé“.

1365 Rohvald a Bohunek, Beneš, Mikoláš a Jan, bratři z Bukovky = Šebastián, po † Janu;

1379 zmín. o plebánu Šebastiánu; (Soud, Ak. I. 371)

1397 Mikoláš z Bělé = Marek (z Církvic) ss. Hrdoněm;

1398 Mikoláš a Rohvald z Bělé, — Bohunek z Chudeřic (dole r. 1415 psán z Bělé) = Michael (ze Semína) ss. Markem;

1409 Petr, plebán ve Chvojně, poručník sirotků po † Janu z Bělé = Petr (z Dříteče) ss. Michaelem;

1415 Petr, plebán ve Chvojně, poručník hořejších sirotků, — Bohunek z Bělé = Rohvald, po † Petru.

¹⁾ Soud. Ak. VI. 42, 82, 111.²⁾ Lib. Er. IV. 352.

Nadaná kaple.

1403 Mareš a Jan, bratři z Vyšehnějovic, založili v Bělé kapli B. Těla a sv. Jiří; nadání: role a plat z „Volče“ (Běleč?); kaplan byl povinen dvakrát za týden na tvrzi ve Vyšehnějovicích sloužiti.¹⁾

Zvole.

1369 Zvol, 12 gr.

Panství i podací pánů Zvole.

1356 po † plebánu Předboru plebán Čeněk již po 5 roků drží kostel, ač žádného svěcení nepřijal; papež dovoluje, aby kostel dále držel, musil se ho však dříve právoplatně vzdáti.²⁾

1364 klient Dlužek, vedle psán z Veselic = Ctibor (z Brusnice) po † Čeňku;

1370 Dluhomil z Veselice = Václav (z Chvalkovic),
po res. Ctibora;

1379 „ „ = Duchek, po † Václavu;

1381 ? = Petr (z Lužan) ss. Václavem; (Soud. Ak. II. 88)

1389 plebán N. (Matěj), děkan Hradecký (úvodce v Heřmanicích, Conf. IV. 212)

1392 „ „ „ „ (Lib. Er. IV. 390)

1395 Dluhomil z Veselice = Jan, po † Matěji.

Hněvčeves.

1369 Hnyevczeves, 12 gr.

Podací držitelů Hněvčevsi, Slovětic a Černoctic; tito dva snad jako držitelé částí v Hněvčevsi.

1366 zmínka o plebánu Chvalovi; (Lib. Er. I. 59)

1369 Staš (Tas?) z Černoctic, — Přeč ze Slovětic, — Dobral Mladkův, Beneda a Mikoláš z Hněvčevsi = Jan, po † Chvalu;

1380 Dobral a jiní z Hněvčevsi, — Tas z Černoctic, — Příbyk ze Slovětic, — Hanek odtudž = Miloša, po † Janu;

1392 plebán Michael; viz dole;

¹⁾ Lib. Er. VI. L. 8.

²⁾ Dr. Novák, Monum. Vafic. II., s. 181.

- 1405 a) Dobral z Hněvčevsi, — Příbyk z Třebovetic (nahore, r. 1380 je psán ze Slovětic); — Oneš odtud = Mikoláše (z Boharyně) po † Michaeli;
b) Štěpán z Hněvčevsi, — Ctibor z Lazec (místo Černotického) = Zdeněk.

Potvrzen byl Mikoláš.

1412 zmín. o plebánu Mikoláši; (Conf. VII. 58)

† 1392 Havel, klient z Hněvčevsi, a Anežka, vdova po † Fraňku, odtudž věnují kostelu na povinnosti 2 kopy bez 12 gr. úroku na 2 úročnicích v Hněvčevsi.¹⁾

Chvojen.

1369 Chovina (zkomoleně), 18 gr.; 1385 Chvoyna.

Panství i podací královo k Hradci, ale již 1336 zastaveno.

(1336 král Jan zastavuje pp. z Lipého hrad a městečko Chvojen s jinými vesnicemi, Běleč Dolní, Běleč Horní, Albrechtice, Hodiškovice, Štěpánovsko s clem přes Orlici.²⁾)

Brzy nastoupili pp. z Lichtenburka.

1340 plebán Mikoláš; Jindřich z Lichtenburka a bratři dávají kostelu 6 kop úroku „z městečka našeho Chvojna“ za 2 lány v Čankovicích, jež od starodávna kostelu patří.³⁾

V držení panství Chvojenského nastoupili pp. ze Šternberka.

1364 Jan z Chlumce (u Chlumce psán téhož roku Jan ze Šternberka) = Leopold, po † Šimonu;

1403 zmín. o plebánu Velíkovi; žádal o potvrzení směny z r. 1340.

1407 Jan ze Šternberka, jinak z Chvojence; Aleš ze Šternberka, — Marketa z Holic = Petr (z Bělé) po † Velíku.

(Podle tohoto zápisu oddělili Šternberkové Chvojenec od Chvojna.)

Kostel má titul sv. Gotharda, jenž jest bezpochyby původní a ukazuje na založení 1131—1139 knížetem Soběslavem.

Zachovaly se zde stopy kostelcového opevnění, jež bylo nutné za řádění Braniborů po r. 1278, a Švábů kol r. 1308; královéhradecká Alžběta Šváby podporovala a otvírala jim svá věnná města.

¹⁾ Soud. Ak. III. 88.

²⁾ Regesta IV. 114.

³⁾ Lib. Er. V. 582.

Habřina.

1369 Habrzina, 4 gr.

Kostel Habřinský byl filiálkou kostela sv. Václava na Chlumku (viz dole r. 1411), ale plebán bydlel v Habřině.

R. 1295 papež potvrzuje Cyriákům držení kostela v Praž. diecési: v Pardubicích s „kaplí sv. Václava na Chlumku“ (in Elhumeck. ¹⁾) — Později se zde Cyriáci neobjevují.

Panství i podací původně domácích vladyk z Habřiny, potom Husťiranských.

1357 Konata z Habřiny, — Čeněk z Husťiran (dole r. 1376 jmenuje se z Habřiny) = Martin (z Ůbislavic) ss. Janem;

1371 Čeněk z Husťiran = Řehoř, po † Martinu;

1376 „ z Habřiny = Jan (z Hořiček) ss. Řehořem;

1388 Bavor z Habřiny = Mikoláš, po † Janu;

1411 plebán Václav; viz vedle.

† 1411 Petr z Habřiny, jinak z Husťiran, zřídil kaplanství „v mateřském kostele sv. Václava na Chlumku“, za souhlasu Václava, plebána filiálního kostela v Habřině; věno: 6 kop úroku ze vsi Zderaz s 5 pruty rolí, luk a lesů na konci vsi Habřiny s chalupou pro stálé kaplanství; kaplan má povinnost týdně 3 mše sv. v řečeném kostele na Chlumku sloužiti. ²⁾

Libčice.

1369 Libsicz, 0, „chudý“.

Panství i podací kláštera Svatopolského; viz tam.

1356 opat Svatopolský = Jakub (z Viznova) ss. Konrádem;

1358 „ „ = Jan (z Rokytnice u Úpice) ss. Jakubem;

1359 „ „ = Petr, po † Šebku;

1361 „ „ = Vavřinec, po † Petru;

1363 „ „ = Hanek, po odchodu do Jasené Vavřince;

1375 „ „ = Velislav, po † Henslinu;

¹⁾ Regesta II. 1201.

²⁾ Lib. Er. IX. K. 8.

1380 opat Svatopolský = Petr, po odchodu do Valbeřic Martina;

1390 „ „ = Matěj (oltářník v St. Bucích) ss. Matějem;

1404 „ „ = Tomáš, po † Václavu.

Byšice.

1369 Bissicz, 4 gr.

Panství i podací držitelů Byšic a podle zápisu z r. 1360 též Skřivan.

1343 Věnek z Byšic prodal Hannovi z Janovic dědictví své v Byšicích, $\frac{1}{2}$ vsi ... s podacím kostelním. ¹⁾

1360 „Křivan“; Jindřich a Vilímek z Byšic, — Vznata ze „Křivan“, ku kostelu tamtéž(?) = Martin, po † Petru; (vykonavatel plebán z Konecchlumu (?), Conf. I. 129; zápis nejasný)

1406 „Bissicz“: (vykonavatel plebán z Nové vsi-Bělohradu) Jan, řeč. Senkvič, a Řehoř z Byšic = Blažek, po resig. Martina.

Cerekvice.

1369 psáno omylem Cziesbuz, 6 gr.; 1405 Czirkvicz.

Podací i panství domácího rodu.

1368 Vojslav, Petr a Štěpán z „Czierkvice“ = Oldřich (ze Žiželevsí) ss. Příbykem;

1394 Vinold a Jan Polák, bratři z Cirkvice = Střezimír, po † Oldřichu.

Kol r. 1407 prodal hořejší Vinold Flaškovi z Pardubic svůj majetek v Cerekvici, ale podržel si 4 hlasy podacího; tyto 4 hlasy vážnou: a) na hájích, řeč. Stráně, vedle stezky k Želkovicům; b) druhý hlas „na hrušce(?) stojící vedle řečené stezky“; c) na 3 úročnicích; d) na 1 úročníku, jenž platí 8 gr. úroku, t. j. když Vinold svůj majetek v Cerekvici prodal, podržel si ony 4 drobnosti a s nimi 4 hlasy podacího. Pátý hlas vážne na allodiálních gruntech, jež nyní drží Příbyk. ²⁾

¹⁾ Pozůstatky D. Z. I. 412.

²⁾ Soud. Ak. VII. 240 a ?

† 1412 Zdinka, vdova po † Příbykovi, Dubek z Třebovetic a Kateřina, manželka Jana z Krince, doznávají, že Příbyk věnoval druhdy kostelu 1 kopy úroku; tyto paní nyní přidávají ještě 2 kopy, tak, že nyní budou pro kostel vycházeti 3 kopy ze vsi Slavetic, ovšem na značné povinnosti.¹⁾

Býště.

1369 Byszcz, 0, „chudý“.

Podací držitelů vsi.

1360 Ješek a Vilém z Černčic (psáno Jeřic) = ? po odchodu (do Rychnova) Martina;

1365 Ješek z Černčic, pán na Kácově = Václav, po odchodu (do Bělé) Šebastiána;

1371 Jan a Vít z Černčic = Jan, po res. Václava. Později přikoupil Šternberk k Chvojenci.

1413 Jan ze Sternberka = Velík, po † Martinu.

Krněvice.

1369 Kyrnovicz, 0, „chudý“; 1384 Kyrnyeovicz.

Panství i podací pp. na Třebechovicích.

1362 Marketa, vdova po † Hynkovi Hlaváčovi z Dubé = Pecold, po † Voyslavu;

1371 Hynek z Náchoda a bratři (jednotníci?) = Petr, po † Pecoldu;

1376 „ „ = Václav, po † Petru;

1401 Hynek z Třebechovic = Vaník (oltářník v Hradci) ss. Václavem;

1405 zmínka o plebánu Vaníkovi; viz dole.

† 1393 Diviš z Litětína věnuje kostelu 16 gr. úroku z Litětína na výročí;²⁾ držel bezpochyby v Krněvicích nějaké vladectví.

† 1405 stalo se narovnání mezi plebánem Vaníkem a Pešíkem Kapounem, seděním na Krněvicích — na panošim dvoře, o jakýsi plat, „přervu“ (náhon) Orlice a desátky; Kapoun se zavázal, že bude ze dvora odváděti 5 korců žita a 5 ovsa.³⁾

¹⁾ Lib. Er. VIII. R. 6.

²⁾ Soud. Ak. III. 137.

³⁾ Lib. Er. V. 630.

Stračov.

1369 Strakoczin, 6 gr.; 1384 Strakořyn.

Podací držitelů vsi.

1361 Mladota ze Strakořina, — Závíš z Třebněčevsi = Martin, po † Petru;

1371 Mladota a Pešík ze Strakořina, jinak z Ryznburka = Mikoláš, po † Martinu;

(1406 Beneš ze Strakořina, jinak z Ryznburka, Er. V. 529)

1415 Jiřík ze Stračova (jiný rod?) = Petr (kaplan z Petrovic), po † Petru.

Albrechtice.

1369 Albrechticz, 5 gr.

R. 1336 na král. panství Chvojenském — viz Chvojen ale brzy na to byly Albrechtice s Hradeckým lesem od Chvojenka odděleny a zůstaly při komoře královské k Hradci; r. 1348 (dle Majestas Carolina¹⁾) byli „tito hradové nezástavní: ... Hradec s lesem, Albrechtice ...“ — Albrechtice byly však přece zastavovány. (Když r. 1361 Ješek z Vartenberka obdaroval kostel ve Veselí, byla darovací listina od něho podepsána v Albrechticích;²⁾ r. 1411 měl Albrechtice v zápisu Jan Krušina z Lichtenburka, a přel se o Albrechtice a co k tomu přísluší s královou Žofií, která na tomto panství má v deskách zapsáno své věno; Krušina prohrál.³⁾

1407 a 1408 zmínka o plebánu Martinu; (Soud. Ak. VI. 82 a 303)

Podací měli držitelé Albrechtic (r. 1429 král zapisuje 4000 kop Půtovi z Častolovic; na hradě Albrechtice, na měs- tečku, na vseh i na kostelních podacích.⁴⁾)

Brusnice.

1369 Prussnicz, 4 gr.

Podací pánů Brusnice (Lichtenburských k jejich části Mileřina).

1358 Hynek Krušina z Lichtenburka = Mikoláš, po resig. Petra;

¹⁾ Archiv Č. III. 85.

²⁾ Lib. Er. I. 26.

³⁾ Archiv Č. II. 377.

⁴⁾ Tamt. I. 534.

- 1362 Hynek Krušina z Mileřína = Hrzek, po † Mikoláši;
 1364 „ „ z Lichtenburka = Matěj, po odchodu do Zvole Ctibora.

Suchá.

1384 Sucha, 4 gr.

Panství i podací domácích vladyk.

- 1366 Albert a ostatní klienti, — Lida, vdova ze Suché = Jakub, po resig. Machka;
 1395 a) Příbyk Dubek z Třebovetic, poručník sirotků = Jan, po † Jakubu;
 b) Majnuš ze Suché = Bušek.

Potvrzen Jan.

1403 plebán Jan; viz dole.

1408 Dorota, vdova po † Majnušovi ze Suché, a syn její Majnuš a jeho poručník Příbyk Dubek = Mikoláš (od sv. Kříže v Chrudimi, Litomyšl. diec.) ss. Zvěstem;

1411 Majnuš, klient ze Suché = Jan (ze St. Paky) ss. Pavlem;

1416 Čeněk Majnušův ze Suché = Dobeš, po res. Jandy;

1419 „ „ „ = Petr (z Lukavice) ss. Dobšem.

† 1403 plebán Jan; Jan z Vysoké Přídy(?) věnuje na výročí 1 kopu úroku ze dvou úročníků v Sobětuši.¹⁾

Nadané kaplanství.

1407 presentovala Dorota, vdova po † Majnušovi ze Suché, k stálému kaplanství, nově zřízenému v Suché.

Semín.

1384 Semyn, 0, „chudý“.

Podací držitelů domácího vladectví.

1359 Heřman ze Semína = Šebastián, po odchodu do Kladrub Konráda;

1379 Mikoláš Tatka ze Semína a Vintřir odtud = Všeslav, po † Šebíku;

¹⁾ Lib. Er. 577.

1390 plebán Michael; viz dole.

1398 Anna ze Slatinek, jinak z Rychnova = Marek (z Bělé) ss. Michaellem;

1401 „ „ = Jan (z Oskobru) ss. Markem;

1402 Jan ze Slatiny a matka Anna = Vavřinec, po ?

1414 Bartoš ze Slatiny = Matěj (ze Lhotky) ss. Paškem.

† 1390 plebán Michael; Jan Bartošek ze Slatiny, jinak z Valečova, věnuje kostelu 1½ poplatního lánu v Třeboveticích(?) u Semína, aby bylo plebánu nadlepeno, poněvadž zádušní grunty bývají povodněmi pustošeny, tak, že plebán nemá na živobylí; zato bude plebán konati výročí za † otce Bartoše a matku Annu, k němuž pozve 8 kněží a 8 chudých, jež pohosťí.¹⁾

***

Nejsou v Rejstřících Desát.:

Rohenice.

Panství i podací r. 1361 pánů z Dobrušky, později z Veselice.

1361 kostel sv. Jana Křt.; plebán Vacek; Muřina a Sezema z Dobrušky věnují kostelu 1½ lánu v Rohynicích a plné desátky z obilí v kopách (mandelích) na poli, bez srážky výsevu, z allodiálního dvora v Rohově na vydržování vikáře.²⁾

1371 Mladota a bratři z Veselice = Šimon, kanovník v Týně n/Vlt., po † Václavu;

1372 titíž = Dománek (oltářník v Praze) ss. Šimonem;

1399 Jan Vyšek a bratři z Veselice = Jakub, po † Dománku.

Vidonice.

Podací různých majitelů Vidonic.

1364 Ješek z Ostrova = Martin, po odchodu (do Čermné) Jana;

1365 Jan z Němčevy, — Hynčík z Ostrova = František, po odchodu Martina;

1378 byli od 2 patronů presentováni Beneš a Rupert, nastal spor; podle následujícího zápisu byl potvrzen Beneš (Soud. Ak. 297 a 301)

¹⁾ Lib. Er. XII. F. 8.

²⁾ Tamt. I. 31.

- 1380 Držek, plebán v Nové vsi, — Hynčík z Ostrova
= Petr, po resig. Beneše;
1396 Mrzák z Miletínka, — Mareš z Vyšehnějovic,
— Martin z Boharyně, — Mikoláš z Petroviček
= Martin, po † Kubíku;
1405 Martin z Hoříněvsi = Jakub, po † Linhartu;
1406 zmín. o plebánu Petru; (svědek, Soud. Ak. V. 199)
1411 Diviš Mrzák z Miletínka = Hynek, po Petru.

Zaluňov.

- Podací rozděleno na několik držitelů Zaluňova.
1363 Vícemil ze Lhotky (1372 ze Zaluňova) — Čáslav
z Vranova, — Rupert ze Zaluňova = Petr, po
† Mikoláši;
1372 Jan z Litětína a dcera (manželka Jana Litětínského,
dcera Vícemilova a Mabka, vdova po Vícemilu
ze Zaluňova), — Ješek Holimar, fojt Jaroměř-
ský, — sirotci † Ruperta ze Zaluňova = Řehoř,
po † Petru;
1378 Mikoláš ze Zaluňova = Petr (ze Zálezel) ss.
Řehořem;
1384 byli od 2 skupin patronů presentováni 2 uchazeči
Jakub a Vít; (Soud. Ak. II. 269); potvrzen byl
Jakub;
1390 Mikoláš ze Zaluňova = Bartoloměj (z Čisté)
ss. Jakubem;
1395 " " = Petr, po † Bartoloměji.
(1400 Mikoláš ze Zaluňova vyznává, že Hynkovi a Bo-
hunkovi z Lična prodal své dědictví v Zaluňově, dvůr popl.
a 4 posedky s podacím v Zaluňově, a v Lubně 2 dvory
km.;¹⁾ ale něco si v Zaluňově podržel; viz dole nadání
z r. 1402.)
1404 Hynek z Lična = Petr, po odchodu (do Vzdic) Jana.
† 1402 Mikšik ze Zaluňova doznává, že druhdy byla
kostelu darována 1 kopa úroku z louky a role u Rtyně, jež
se v držení Mikoláše Košťála nalézají; Košťál tuto kopy vy-
koupil a Mikšik ji vykazuje na svém dvoře v Zaluňově
a 1 kopy přidává.²⁾

¹⁾ Pozůst. D. Z. I. 585.

²⁾ Lib. Er. V. 559.

Vikář.

- 1390 Hynáček z Vysenburka, Mikoláš z Čáslavek a Mik-
šik ze Zaluňova věnují 5 kop úroku z Rožnova na vy-
držování vikáře.¹⁾

Třemešná Červená.

Podací právo vykonávali držitelé domácího vladectví a
sousedé, nelze však sledovati, patřil-li jejich hlas k jejich sou-
sednímu zboží, anebo k nějakému jejich majetku v Třemešné.

- 1358 Jindřich z Třemešné, — Oldřich, plebán v Konec-
chlumí, — Milič z Miletínka, — Stach z Mile-
tína, — Diviš z Nové vsi (vedle 1363 a 1368
ještě psán z Miletína) — Mojek z Poličan =
Jan, po † Racku;
1363 Jindřich z Třemešné a bratři, — Ješek z Mile-
tínka, — Diviš a Oto z Miletína = Hrzek, po
odchodu (do Chodovic) Jana;
1368 Jindřich a bratři z Třemešné, — Diviš z Miletína,
— Hynek Krušina z Lichtenburka (pán na polo-
vici Miletína) = Kuneš (z Jilemnice) ss. Hrzkem;
1394 Diviš Mrzák z Miletínka, — Zdislav a Pešik
z Třemešné = Pešik z Třemošné, Václav (ze
Světí) ss. Janem;
1395 Diviš Mrzák z Miletínka, — Zdislav a Dobeš
z Třemešné, — Jan Krušina z Lichtenburka =
Martin, po † Václavu.

Nadaný oltář.

- 1412 Machna, vdova po † Diviši Mrzáku z Miletínka,
založila se syny Bořkem a Václavem oltář sv. Kateřiny;
věno 8 kop úroku na $\frac{1}{2}$ vsi Bukovina a Lhota.²⁾

Vřešřov, filiálka kostela Chotěbořického.

- 1378 Aleš a Beneš z Ryznburka, páni na Vřešřově,
založili ve filiálním kostele v městě Vřešřově oltář sv. Ka-
teřiny; nadání; 6 kop úroku z Maněvic a Bohánky.³⁾

¹⁾ Lib. Er. XII. F. 11.

²⁾ Tamf. IX. L. 11.

³⁾ Tamf. II. 187.

1408 byly 3 kopy úroku oltáře sv. Kateřiny ve filiálním kostele ve Vřešfově, — mateřského kostela v Chotěbořicích, — přeneseny z Bohánky na ves Jeřice, majetek Alše z Ryznburka na Krčíně.¹⁾

Jenikovice, kostel filiální.

1385 byl presentován plebán ku kostelu v Třebechovicích a jeho filiálce v Jenikovicích.²⁾

Lhoťa Králova, kostel filiální.

1356 byl presentován plebán ku kostelu v Meziříčí a jeho filiálce v Králově Lhotě, viz Meziříčí.

1401, odpustky pro filiální kostel sv. Materna v Králově Lhotě.³⁾

Chlumeck, farní kostel filiálky v Habřině; viz tam.

O podacím v Jesenicí děje se zmínka teprv r. 1495. (Pozůst. D. Z. II. 476.)

Opatovice, kostel Panny Marie.

Kol r. 1397 opat a konvent se usnesli, aby . . . „v kapli stojící mimo ohradu klášterní ku cti Panny Marie posvěcené“ každodenně ráno Mariánská mše byla zpívána, k níž veliké množství zbožného lidu přichází: mnichům, kteří tuto službu B. zde vykonávají, byly na občerstvení nějaké příjmy vykázány; papež r. 1397 vše potvrdil a udělil kajícím zdejšími odpustky.⁴⁾

Bezpochyby byla tato kaple určena pro farní služby B. — byla několika mnichy osazena, — a stávala snad na místě nynějšího farního kostela; nevádí, že kostel tento má nyní titul sv. Vavřince, jenž jest sotva původní, spíše jej zdědil po hlavním chrámě opatském; nebývalo zvykem, aby dva kostely vedle sebe měly též titul.

R. 1535 Jan z Pernštejna, „pán a podací záduší Opatovského“, prodal za 150 kop Hradeckým „platy, desátky a jiné povinnosti, kterýchž lidé Hradeckých z Vysoké a Roudničky zbraňovali

¹⁾ Lib. Er. IX. A. 7.

²⁾ Lib. Conf.

³⁾ Krofta, Monum. Vatic. V., p. 1086.

⁴⁾ Tamt. str. 632—633.

se platí, protože jsou tu přes Labe volného přístupu v potřeby své k těmž záduší Opatov. míti nemohli.“ Patron Jan z Pernštejna nyní lidi z Roudničky a Vysoké (vsí někdy klášterních) z příslušnosti k záduší Opatov. propustil a desátků a jiných povinností od starodávna k těmž záduší přináležejících zbavil; za oněch 150 kop postoupil k záduší 3 pruty luk ve svých gruntech po Labi nad Opatovicemi.¹⁾

Tyto desátky a jiné povinnosti nebyly druhy klášterní, vrchnostenské, — co patřilo klášteru jako vrchnosti, přešlo na zápisního držitele, — nýbrž farního kostela, a sice „od starodávna“; po r. 1421 takové povinnosti nevznikaly. Byl zde tedy farní kostel již před r. 1421; v rejstříku Desátkovém se o něm zmínka nečiní, jelikož byl inkorporován a podle hořejší zprávy z r. 1397 obsluhován konventuály.

¹⁾ Archiv Č. IV. 226.

II. Dekanát Jičinský.

Známí děkani:

1390 N., plebán v Kostelci, děkan Jičinský, — byl úvodcem v Chotči; (Conf. V. 5; 1390 byl v Kostelci plebán Jan, r. 1392 nastoupil jiný.)

1393 Jan, řeč. Kubík, plebán v Hořejším Újezdě u Trosek, děkan, — viz Kostelec;

1396 týž, viz Újezd dolejší;

1404 Řehák, plebán v Železnici, děkan — viz Slatina Vel.

1407 týž, viz Dolany; Řehák zemřel v Železnici 1414.

1414 N., plebán v Chyjicích (byl tam Blažek), děkan; měl přijmouti resignaci kaplana v Nadslavi; Conf. VII. 124.

1418 Blažej, plebán v Chyjicích, děkan; viz Újezd sv.-janský.

Jičín.

1369 Gyczin, 39 gr.

Založení a původně panství i podací královo; Jičín byl založen jako město král., byl však od krále Jana zastavován a konečně prodán; (1337 král Jan prodal Ješkovi z Veselí-Vartenberka: město Jičín, hrad Veliš a vsi Starý Jičín, Holín, Veliš, Bukvice, Lhota, Okšice, Čejkovice, Ohaveč;¹⁾ tím stal se Jičín městem poddanským pánů Velišských.

1342 plebán Šimon; (svědek, Reges. IV. 428)

1342 dává papež Šimonu, kaplanu králové, milostný list na kanonikát Pražský, ač již drží kostel v Jičíně a jiná obročí;²⁾ r. 1350 byl tento Šimon již mrtev, neboť papež providuje na jeho prebendu v kostele Pražském jiného.³⁾

1360 plebán Mikoláš, viz dole. Tento Mikoláš z Jičína byl generálním vikářem Litomyšl. biskupa Alberta; odešel s ním

¹⁾ Regesta IV. 853.

²⁾ Klicman, Monum. Vatic. I. 11.

³⁾ Tamt. p. 686.

do Magdeburka a vrátil se s ním 1372 jako kanovník Magdeburkský opět do Litomyšle, ale kostel Jičinský držel stále.

1390 Petr z Vartenberka, — pán na Veliši, — a jeho poručník Petr z Vartenberka-Kostí = Mikoláš, po † Mikoláši;

1406 a 1407 zmín. o plebánu Mikoláši; (Soud. Ak. V. 206; a VI. 13)

1413 " " " ; viz dole oltář;

1416 " " Tomáši Questula; viz Žebín.

† 1360 dal Ješek z Vartenberka-Veselí kostelu 9 kop úroku ze Žebína, 1 lán u Jičína a louku pod mlýnem „Vranicz“ výměnou za zádušní mlýn v Jičíně pod hořejším rybníkem, z něhož kostelu vycházelo 8 kop a 4 gr. úroku, a za louku, již rybník zatopil, a za 1 lán pod hradem Velišem.¹⁾

R. ? — za arcibiskupa Arnošta — dal Jan z Vartenberka kostelu 2¹/₂ lánů v „Zamlez“ (Zámezi) výměnou za 2 kopy úroku ze vsi „Pssel“ (? snad Pše, Pšoves u Libáně.²⁾)

Nadané oltáře.

1413 plebán Mikoláš; Jindřich z Valdštejna-Vartenberka, seděním na Veliši, založil oltář sv. Mikoláše a Martina; nadání: 11 kop úroku ze vsí, pod hradem Valdštejnem. Kokoška, Nová ves a Modlice.³⁾

1415 Mikoláš z Řeheč založil oltář sv. Trojice.⁴⁾

Koštofrank.

Býval a jest v Jičíně kostel „Koštofrank“, jenž bezpochyby pochází z doby předhusitské; jak název „castellum francum“ (svobodný kostel) svědčí, říkali koštofrank takovým kostelům, jež nebyly farními, ani svazkem filiačním některému farnímu kostelu podrobeny, byly tedy as totéž, jako nyní kostely komendátní; měšťané, kteří neměli práva podacího kostela farního, zřídili si v přemnohých městech svůj městský kostel.

¹⁾ Lib. Er. I. 23.

²⁾ Tačdra, Cancellaria Arnesii, p. 462.

³⁾ Lib. Er. X. P. 6.

⁴⁾ Tamt. XIII. V. 8.

Paka Nová.

1369 Paka Nova, 15 gr.

Panství i podací pp. na Kumburce.

1357 Beneš z Goldenberka, řeč. Vartenberk = Pavel, po
† Václavu;

1369 Jindřich " " " = Petr, po † Pavlu;

1370 " " " " = Hrzek (z Jilemnice)

1372 " " " " = Hrzek (z Kostelce)
ss. Hrzkem;1394 " " " " = Mikoláš, po res.
Hrzka.

(R. 1398 v Staré Pace prezentuje ještě Jan z Kumburka-Vartenberka, prodal však brzy potom panství Kumburské Krušinovi z Lichtenburka.)

1406 Jan Krušina = Martin (oltářník v Náchodě) ss.
Mikolášem;1417 Hynek Krušina z Lichtenburka = Ondřej (kaplan
v Hostinném) ss. Martinem.**Jednání o zřízení kaplanství.**1407 koupil plebán Martin pro kostel na pobožnosti za dárce 4 kopy od Petra Kštíce z Košťálu ze vsi Olešnice pod Košťálem; r. 1413 plebán Martin od tohoto úroku upustil a souhlasil, aby zřízeno bylo kaplanství, když byl Mikoláš, plebán z Chotče, 4 kopy a měšťané 3 kopy úroku na ten účel přidali; ale r. 1415 se onen hořejší Petr Kštíce vyslovil, že bude onen r. 1407 koupený úrok jen ku kostelu vypláceti, tedy nikoliv k zamýšlenému kaplanství.¹⁾1414 Hynek Krušina na Kumburce založil kaplanství Panny Marie; věno: z Olešnice pod Košťálem, z Libštátu a z popluží Petra Kštíce.²⁾ Zápis tento týká se patrně onoho r. 1407 zamýšleného kaplanství.**Vikář.**

1410 rovnán spor mezi plebánem Martinem a měšťany o 4 kopy úroku a držení vikáře; komisař děkan Jičínský, plebán v Železnici (Řehák) rozhodnul, aby plebán buď ony 4 kopy vrátil, nebo držel vikáře.

¹⁾ Lib. Er. V. 738.²⁾ Tamt. IX. Q. 2.„... také jsme slyšeli od té obce, že za 6 farářů stříd-
ník držán byl.“¹⁾

Robousy.

1369 Robus, 18 gr.

Podací měli různí páni Robous.

1357 Bohunek z Robous = Mikoláš, po resig. Pavla;

1360 Jan z Čěšova = Pavel (z Plaňan) ss. Mikolášem;

1365 Adam z Heřmanic, řeč. Navarov = Velislav (ze
Zibohlav) ss. Pavlem;1366 Václav ze Železnice = Jan (z Chocně) ss. Veli-
slavem;1399 Mikoláš a Jan z Robous = Ctibor (ze Želez-
nice) ss. Janem;1405 Mikoláš a Jarek z Robous = Matěj, po †
Ctiboru.²⁾

1412 zmín. o plebánu Janu Hurákovi; viz dole;

1415 Jarek z Robous, jinak z Ryznburka = Prokop
(z Chotěvic) ss. Janem;† 1380 plebán Jan vypůjčil si 15 kop, jež vynaložil na
stavbu kostela a farního dvorce;³⁾ za onoho času byl tedy
stavěn kostel.**Nadané kaplanství.**1412 Mikeš z Ryznburka, sídlící v Studňanech, a Jarek
z Robous a jiní z Robous založili kaplanství; nadání: 8 kop
úroku z Bašnice, Robous, Úbyslavic; kdyby plebán
neměl vikáře, má ho kaplan zastupovati; plebán Jan Hurák.⁴⁾

Úbyslavice.

1369 Vbislavicz, 3 gr.

Panství i podací pánů na Kumburce, do r. 1368 část
domácích vladyk.1357 Beneš z Kumburka, — Čeněk, Olexa a Jošt
z Úbyslavic = Jan (z Habřiny) ss. Martinem;¹⁾ Lib. Er. XIII. S. 6. Listina jest česká, a píše se v ní „v Pake“; název
tedy zněl „Paká.“²⁾ Tamt. IX. Q. 2.³⁾ Soud. Ak. II. 69.⁴⁾ Lib. Er. IX. N. 1.

- 1368 Jindřich z Goldenberka-Vartenberka, — Matěj z Ůbyslavic = Petr (z Petrsvaldu) ss. Janem;
 1389 Jindřich z Goldenberka = Petr (z Jablonce) ss. Petrem;
 1397 Jan „ (syn Jindřichův) = Frána, po † Petru.
 1406 „ „ = Martin, po † Petru.

(V Nové Pace podává 1406 Krušina z Lichtenburka, jemuž v ty časy Jan z Vartenberka panství Kumburské prodal.)

Běchary.

1369 Byecharz, 36 gr.

Panství arcibiskupské (viz Žerčice v dekanátě Boleslavském) již 1290; podací arcipřista Hradeckého, jenž zde měl dvůr, jež r. 1392 právem emfyteutickým Janu ze Žitětína pod úrok prodal.¹⁾

1312 plebán Štěpán; biskup Jan rovná spor mezi plebánem a klášteřem Zderazským o desátky z klášterní vsi Chotěšic.²⁾

1379 plebán Buzek; (Soud. Ak. III. 379)

1402 ? = Epifan (ze Všetat) ss. Vavřincem; (husitský letopisec).

1414 archidiakon = Vilém (z Ředhoště) ss. Epifanem;

1415 „ = Jan (z Ledče) po odchodu do Staré Viléma;

1416 arcibiskup „pro tentokrát“ = Jan (z Týnce Boleslav.) ss. Janem;

1423 plebán Jan v Žitavě ve vyhnanství; (Soud. Ak. VII. 63).

Nadaný oltář.

1403 založil kněz Drslav z Cholinic v kostele sv. Vojtěcha oltář Všech Svatých a nadal jej úrokem z Bělska a Židěnic;³⁾ r. 1407 rozmnožil týž Drslav oltářní nadání o 2 kopy úroku ze Sovinic.⁴⁾

¹⁾ Lib. Er. IV. 376.

²⁾ Formelbücher 248, 334.

³⁾ Lib. Er. VI. R. 7.

⁴⁾ Tamf. V. 739.

Roztoky.

1369 Roztok, 4 gr.

Podací majitelů Roztok.

1360 Zdeněk z Radimě; Kunka, vdova po † Buškovi z Roztok = Jan, po † Váchovi.

(Před r. 1387 připadla bezpochyby část Roztok králi, jenž ji postoupil Chvalovi z Kostelce n. S.; po něm to držela manželka jeho Eulalie, 1387 vyznává Eulalie, že jí nepřísluší podací, nýbrž klientu Mikoláši; řeč. Karlovec, jenž má zdejší zboží s podacím v Zemských deskách.¹⁾

Ale r. 1390 přece ona Eulalie kostel podává. Snad tedy r. 1387 Eulalie vyznala, že jí nepřísluší podací celé.

1390 Eulalie z Kostelce — Kuneš (z Milonic) ss. Petrem,

1394 Štěpán z Roztok, řeč. Karlovec = Mikoláš, po † Kunši.

Kostelec.

1369 Kostelec, 15 gr.

Jak název ukazuje, byl zdejší kostel opevněn; r. 1318 zmínka o Bohuslavu z Kostelce;²⁾ tehdy zde tedy byl již kostel.

Podací příslušelo pánu Kosteleckému a Jičíněveskému, jako majiteli části Kostelce.³⁾

1360 Mstiš z Kostelce, — Diviš z Jičíněvsí = Vojslav (z Lomnice) ss. Matoušem.

1367 Mstiš z Kostelce, — Jiří z Jičíněvsí = Jan (ze Smidar) ss. Vojslavem;

1385 zmín. o plebánu Janu; viz Hradištko, dekan. Bydžov;

1392 potvrzen Jindřich, po N. (Soud. Ak. III. 105, spor.)

1393 Vít z Jičíněvsí, — Racek z Kostelce = Bohunek, po † Jindřichu.

Otík z Mostku-Labouně, jenž již kol. roku 1404 opanoval část Jičíněvsí a Jičíněveskou část Kostelce, — viz dole oltář r. 1405, opanoval r. 1414 i ostatní část Kostelce, takže měl oba hlasy podacího, i Jičíněveských od r. 1404, i Kosteleckých od r. 1414.⁴⁾ Až do tohoto spojení v jedněch rukou

¹⁾ Soud. Ak. II. 420.

²⁾ Pozůstatky D. Z. I. 58.

³⁾ 1416 po † Markvartu a Zdeně dán Kostelec a Jičíněves Otíkovi z Mostku, jenž toto zboží drží již po mnoho roků. DD. XV. 16-17. Otík držel Jičíněves již 1405; viz dole oltář.

⁴⁾ . . . 1415 minul o „světým Duše rok“, co král dal Otíkovi z Mostku dědiny v Údrnicích, Zlíně, Kostelci po † Markvartu z Údrnic a jeho synech Jindřichu a Zdeňkovi. (DD. XV. 18.)

držel vladyka Kostelecký něco v Jičíněvsi — viz věnování r. 1393, a Jičíněveský něco v Kostelci.

1428 Otík z Údrnic (Mostku) = Václav, po † Bohunku.

† 1393 Racek z Kostelce věnuje kostelu na výročí za otce Mstíše 1 kopu úroku ze vsi Jičíněvsi.¹⁾

† 1393 rovnání o desátky mezi plebánem Bohunkem a Petrem Kdulincem z Mostku; rozhodčí: Jan, děkan Jičínský, plebán v Hořejším Újezdě, a Petr, plebán ve Slatině, rozsoudili, aby Kdulinec z každého lánu, jež má u Mostku, odváděl ročně 10 kop snopů, jako ostatní sousedé.²⁾ Kdulinec totiž ony, posud panské lány, vysadil lidem pod úrok.

† 1413 plebán Bohunek; Oto z Mostku, jinak z Labouně, — již patron, — věnuje na výročí 1 kopu úroku ze Žitětína.³⁾

Nadané kaplanství.

1405 Otík z Labouně, seděním v Jičíněvsi, založil kaplanství.⁴⁾

1411 Otík z Labouně-Mostku prezentuje ku kaplanství Panny Marie v Kostelci Kříže, po resign. Bohunka.

Údrnice.

1369 Vdrnicz, 6 gr.

Podací pánů Údrnic.

(1356—1360 Bohunek z Dolan přijal za jednotníka svého bratra Markvarta z Bartošova své dědiny: v Údrnicích, dvoru popl. a dvorů km.⁵⁾

Podle následujícího podávání mělo toto sjednocení praktický výsledek.

1377 zmín. o plebánu Buškovi; (svědek, Soud. Ak. I. 239)

1398 Markvart z Údrnic, jinak z Labouně = Blažej, po † Buškovi.

Po smrti Markvarta nastala o odúmrtí pře; vdova po něm Zdena hájila proti nápadníkům své právo, bezpochyby věnné, a vykonávala podací právo.

¹⁾ Soud. Ak. III. 123.

²⁾ Lib. Er. XII. E. 7—9.

³⁾ Tamt. VIII. N. 7.

⁴⁾ Tamt. VII. B. 9.

⁵⁾ Pozůst. D. Z. I. 421.

1410 Zdena, vdova po Markvartu z Labouně = Václav, po † Janu;

1414 Zdena, vdova po Markvartu z Labouně = Adam (z Řítonic) ss. Václavem.

(1414 postoupeny byly Údrnice Otíkovi z Mostku; viz Kostelec).

Nadané kaplanství.

1411 Zdena, vdova po Markvartu z Údrnic, založila kaplanství se svolením Otíka z Mostku, manželky jeho Zdenaty z Kopidlna a Jana z Řeheč, nápadníků; nadání 8 kop úroku z Údrnic.¹⁾

Dolany.

1369 Dolan, 3 gr.

Podací domácích vladyk.

1360 Bohunek z Dolan = Jan, po odchodu do Smidar Jana;

1369 Zdena, vdova po Soběhrdovi z Dolan = Petr (z Vysoké) ss. Janem;

1407 Mikoláš z Dolan = Jan, po † Petru;

† 1407 Mikeš z Dolan věnuje kostelu 1½ kopy úroku z Chyjic; svědkové: Řehák, děkan Jičínský, plebán v Železnici, a Václav, plebán v Nemojčevsi.²⁾

Chyjice.

1369 Chicz, 12 gr.

Podací domácích vladyk.

1369 Oldřich ze Semína; — Anna, vdova po Janu z Chyjic = Blažej, po † Zdeňku;

1405 Jan ze Žehuně, poručník Markvarta z Chyjic = Blažej, po † Blažej;

1414 pleb. N. (Blažej), děkan Jičínský (Conf. VII. 124);

1418 pleb. Blažej, děkan Jičínský; viz Újezd sv.-janský;

1423 Kačka, vdova po Markvartu z Chyjic = Kříž, po † Blažku;

1434 pleb. Kříž odešel do Bystřice; (Conf. X. 233)

¹⁾ Lib. Er. IX. K. 11.

²⁾ Soud. Ak. VI. 14.

1435 Kačka, vdova po Markvartu z Chyjic = Martin, oltářník v Konecchlumí, po odchodu do Konojed Haška.

† 1409 Markvart z Chyjic věnuje kostelu z legátu otčima 2 kopy úroku.¹⁾

Drahoraz.

1369 Drahoraz, 36 gr.

Podací držitelů Drahoraz.

1361 plebán Jan, viz Kopidlno.

1364 Ješek Kapr z Třevače = Petr, po † Václavu;

1371 " " " = Jan (z Ronova) ss. Petrem;

1377 zmín. o pleb. Janu; (svědek, — Soud. Ak. I. 206)

Na části nastoupil rod Kopidlanských:

1392 Straniš z Drahoraz, — Jan z Kopidlna, = Janek (z Nepřívěče), po † Mikoláši;

1407 a) Straniš z Drahoraz = Petr, po † Jankovi;

b) Straniš z Kopidlna = Bohuš; potvrzen byl Petr.

1434 Zdeněk z Drahoraz (Kopidlanský) = Valentin, po † Janu.

Zmínka o vikáři.

1415 Matěj, vikář v Drahoraze, stal se plebánem v Nadslavi.

Konecchlumí.

1369 Konczielunye (zkomoleno), 21 gr.;

1384 Koneczclumye.

Panství i podací držitelů vsi.

1355 Jan ze Žlunic; Jošt a Marta, vdova po † Náckovi z Konecchlumí = Oldřich, po resign. Mikoláše;

1378 Mikoláš Verdek; Mikoláš a Kuna, vdova po Verdekovi; Jakeš ze Studeňan = Havel (ze Sobčic) ss. Oldřichem;

1407 byl spolupatronem Pešik Šilhář; viz dole oltář;

1411 Hynek a Příbyk z Konecchlumí = Blažej, po † Havlu.

¹⁾ Lib. Er. VIII. F. 2.

† 1378 plebán Oldřich vyznal, že druhdy pro kostel koupil 2 kopy úroku v Nevratovicích, a že kostel tento úrok po 5 roků pokojně drží;¹⁾ později tento úrok uchvátil Jindřich ze Svojků; po jeho smrti tento úrok pro kostel hájí Václav, zvoník v Konecchlumí.²⁾

Nadaný oltář.

1407 Pešik Šilhář, patron, založil oltář Všem Svätých; nadání: 8 kop úroku ze Soběraze a Libštáfu; — z odkazu Anežky, vdovy po Otíkovi z Vojic, věnuje k těmž oltářím Jindřich z Košic 2 k. úroku z Vojic.³⁾

Radim.

1369 Radym, 6 gr.

Byly zde 2 hlasy podacího; ale podle zápisu z r. 1378, — viz dole, — se zdá, že 1 hlas váznul na Soběrazi.

1362 Půta z Turgova (jako majitel Soběraze?); Zdeněk z Radimě = Dětoch, po ?

1365 tífiz = Jan (z Lanova) ss. Dětochem;

1378 a) Půta z Turgova = Jan, po † Henslinu;

b) Zdeněk z Radimě = Hereš; tento byl potvrzen.

Hereš doznal, že Turgovec má zboží v Soběrazi v Deskách.⁴⁾

1379 stalo se narovnání, aby střídavě podávali:

a) Půta ze Železnice, řeč. Turgovec;

b) Zdeněk z Radimě;⁵⁾

1386 zmín. o plebánu Heršovi (DD. XIII. f. 5, tit. grecen.);

1393 " " Vítkovi; (spolupatron v Újezdě u Paky)

1402 " " " (viz Slatina V., dekanát Bydžov.)

V neznámé době nabyt podacího s částí Radimě (dvůr hořejší, viz dole 1410) Jan z Vartenberka, jenž si Radim podržel, když panství Kumburské kol. r. 1406 prodal; viz Paká.

1403 Jan z Kumburka = Čeněk (z Mladějova) ss. ?

1404 " " = Václav, po † Čenku;

¹⁾ Soud. Ak. I. 267.

²⁾ DD. XIV. f. 15—17.

³⁾ Lib. Er. VII. L. 4.

⁴⁾ Soud. Ak. I. 259.

⁵⁾ Tamt. I. 353.

1409 Jan z Kumburka seděním na Radimi = Jan, po † Václavu;

1410 projednávána pozůstalost po † Janu z Vartenberka; Radim, popl. dvůr hořejší, dvory km., Tuřín, ves celá s 2 mlýny, Chvojny, ves c., Lhany, dvory km., Soběraz, dvory km. s kostel. podacím celým; Ctibor z Radimě hájí své dědictví, dvůr dolejší (k němuž však část podacího nepříslušela). Dáno, totiž zboží Vartenberkovo, Rackovi z Dvojic a Mikšíkovi z Úlibic.¹⁾

1413 sjednotil se Mikšík z Úlibic se svým majetkem v Radči, v Radimi, Chvojném, Tuříně — v Nemojčevsi, v Hubalově s podacím v Radimi, Úlibicích a Nemojčevsi s Janem Ohniškem ze Smidar.²⁾

1435 byl plebán Radimský vykonavatelem v St. Pace. (Conf. X.)

1395 Anna, vdova po † Zdeňku z Radimě, věnovala kostelu 1 kopu úroku, již od Václava, klienta z Nemojčevsi, v Hubalově koupila; r. 1398 Václav z Nemojčevsi tento úrok prodal kostelu v Nemojčevsi, a pro kostel Radimský koupil 1 kopu v Nevratovicích od Mikšíka z Úlibic.³⁾

Úlibice.

1369 Vlebicz, 9 gr.; 1384 Vlibicz.

Panství i podací pánů Úlibic.

1355 Hynek z Valdštejna, — Jan, řeč. Řehc, a bratři = Štěpán, po † Janu;

1365 Martin z Řehc; Petr a Václav z Úlibic; Vachek z Libáně; — sirotci z Úlibic = Václav, po † Štěpánu.

V době pozdější bylo i panství i podací sceleno.

1397 Mikšík z Úlibic = Zbyněk, po † Janu;

1412 " " = Jindřich, po † Zbyňku.

(1413 Mikšík z Úlibic sjednotil se s Janem Ohniškem ze Smidar se svým zbožím: v Úlibicích, tvrzí, dvorem popl., dvory km. s podacím v Úlibicích; viz Radim.)

1424 plebán Jindřich odpřisáhl v Žitavě kacířství; (Soud. Ak. VII. 121).

¹⁾ DD. XIV. f. 145—149.

²⁾ Pozůst. D. Z. II. 102.

³⁾ Lib. Er. V. 494, a XIII. F. 2.

Pozdní zmínka o kaplanství.

1454 Beneš z Hustiřan prodal své dědictví: v Úlibicích, tvrz, dvůr popl., dvory km., s podacím tamtéž, v Řehci panství nad 2 úročníky, kteří přísluší ku kaplanství v Úlibicích.¹⁾

Choťeč.

1369 Chotecz, 6 gr.

Panství i podací vladyk zdejších.

1357 Petr z Choťce = Hanek, po † Frenclínovi. (1357 Petr a Mikoláš, bratři, prodali, co v Choťci měli, svému bratru Zdislavu z Vojic.²⁾

1371 Zdislav, Ctibor a Petr z Choťce = Antonín, po † Hanku;

1382 ? = Jan (z Ostružna) ss. Antonínem; (Soud. Ak. II. 152).

Nastoupil jiný rod.

1390 Příbyk z Jikve, sídlící v Choťci = Jan (z M. Slatiny) ss. Martinem.

Opět jiný rod.

1396 plebán Jan; Jan Kule z Choťce a Bořek z Nové vsi, „dědici a podací kostela Choťeckého, svolili jsme, aby farář Jan přenechal na 3 roky faru Svatoňovi, aby mu Svatoň dával plnou potřebu na tom dvoře, kteréž jeho život potřebuje, to jesti sytosť, oděv s postelí“; doslovně, listina je česká; svědek: Petr, kaplan z Nové vsi.³⁾

1411 Johlík Kule z Choťce = Jindřich (z Lochynic) ss. Jakubem;

1411 " " " = Mikoláš (oltářník z Konecchlumí) ss. Jindřich;

1413 " " " = Jindřich (oltářník v Konecchlumí) ss. Mikolášem, oba se vrátili;

1413 " " " = Duchek (oltářník v Konecchlumí) ss. Jindřich; šel po 2. do Konecchlumí;

1419 " " " = Jakub (z Čisté) ss. Duchkem.

¹⁾ Pozůst. D. Z. II. 250.

²⁾ Tamf. I. 70.

³⁾ Soud. Ak. III. 160.

Mlázovice.

1369 Mlázovicz, 6 gr.

Panství i podací vladyk z Mlázovic.

1360 plebán Jindřich; Jiří z Mlázovic prezentuje N. k jistým příjmům kostelním; za souhlasu plebána Jindřicha; (Conf. I. 133).

1400 Všeslav z Charvatec — dole 1408 psán z Mlázovic = Ondřej, po † Janu;

1418 zmín. o plebánu Ondřeji; viz Újezd sv.-janský.

Vikář.

1408 Všeslav Chod z Mlázovic věnuje na vydržování vikáře: 1/2 lánu lesa u Mlázovic, 4 pruty role, 1 kopu úroku a 4 kuřata v Mezihoří, což koupil od Mikšíka z Újezda, a řeku u Mlázovic.¹⁾

Lužany.

1369 Luzan, 6 gr.

Podací, pokud sledovati lze, příslušelo držitelům Lužan.

1360 Zbud z Lužan = Petr, po † Štěpánu;

1381 ? = Václav (ze Zvole) ss. Petrem; (Soud. Ak. II. 88)

1406 zmínka o plebánu Václavu; viz dole;

1416 byl Václav již zemřelý (Lib. Er. X. K. 5).

Nadané kaplanství.

1406 plebán Václav založil kaplanství sv. Anežky nadáním 4 (?) kop úroku z Lužan.²⁾

Újezd sv.-janský a filiálka v Nové vsi, dva kostely.

1369 Újezd inferior, 9 gr.

Podací vykonával rod v okolí rozvětvený (z Poličan, Nové vsi, Milešína), ale panství jejich sledovati nelze.

1354 Bořek z Poličan „ku kostelu v Újezdě a jeho filiálce v Nové vsi“ = Mikoláš (z Dohalic) ss. Otou;

¹⁾ Lib. Er. VIII. O. 6.

²⁾ Tamt. VII. G. 2.

1356 týž = Oto (z Dohalic) ss. Mikolášem; vrátili se;

1364 týž = Florian (z Chrudimě) ss. Otou;

1370 „Nová ves“; Diviš z Milešína = Václav, po resig. Floriana;

1394 „Nová ves“; Vlastek z Nové vsi = Bořek (z Jeřic) po † Držku;

1402—1418 zmínka o plebánu Martinu; viz dole.

Vikáři.

Již 1360 nebydleli faráři u farního kostela v Újezdě nýbrž u filiálky v Nové vsi; až po tu dobu držel plebán 2 vikáře, z nichž jeden u mateřského kostela v Újezdě zůstal, druhý však v Nové vsi; r. 1360 Bořek a Otík z Poličan, Diviš, Vlastek, Franěk a Tomáš z Nové vsi, Bořek z Vrchlav (?) věnovali 1 lán v Nové vsi, aby plebán držel 3 vikáře. Mimo to byl plebán povinen vydržovati světlo, sloužití každou sobotu mariánskou mši sv. a každé pondělí mši za zemřelé v kapli zasvěcené Panně Marii a pobožnosti výroční s mnohými povinnostmi. K tomu přidal Bořek z „Verclob“ 3 kopy úroku z rolí u Nové vsi, — též na výročí.¹⁾

† 1418 plebán Martin převedl 100 gr. zádušního úroku ze vsi Chvaliny na Novou ves; vyšetřoval: Blažej, plebán v Chyjicích, děkan Jičínský,²⁾ týž vyměňuje s Jarkem z Pecky kus lesa r. 1418; — vyšetřovali: Šimon, plebán pod Pečkou, a Ondřej, plebán z Mlázovic.³⁾

Kaplanství.

1402 plebán Martin; z odkazu † Držka, druhdy plebána zdejšího, zřizují Jan Horček z „Rozecz“ (?) a Bořek z Nové vsi kaplanství v Nové vsi; věno: 2 pruty role u Nové vsi a 1/4 lánu lesa řeč. „na Láních“ a 7 kop úroku ze vsi Újezda a Holovous.⁴⁾

R. 1396 podepsán jest na listině Chotečské Petr, kaplan z Nové vsi, a kněz Linhart z Újezda.⁵⁾

¹⁾ Lib. Er. I. 25.

²⁾ Tamt. X. L. 11.

³⁾ Tamt. X. L. 12.

⁴⁾ Tamt. VI. J. 8.

⁵⁾ Soud. Ak. III. 160.

Lomnice.

1369 Lomnicz, 15 gr.

Panství i podací držitelů Lomnice, ve 14. století rod Valdštejnský.

- 1362 Jarek z Valdštejna = Mikoláš, po † Machku;
 1363 " " = Sbyslav, po odchodu Mikoláše;
 1383 " " (z rodu Valdštejnů) = Jan (ze Sobotky) ss. Mikolášem.

(1391 je pánem na Libštátě Beneš z Valdštejna na Lomnici, viz tam, ale brzy nastoupil na Lomnici původní rod Lomnických pánů.)

- 1407 Jan Košík z Lomnice = Václav, po odchodu do Dohalic Jana;
 1409 " " " = Jan (z Veliše) ss. Václavem;
 1411 " " " = Jan (z Bošina) ss. Janem;
 1422 „kostel sv. Mikoláše“; týž = Havel, po † Janu.
 † 1394 Beneš z Byšic, jinak z Valdštejna, věnuje kostelu 1 kopu úroku na 2 úročnicích v Libštátě.¹⁾

Nadaný oltář.

1408 Jan z Lomnice presentuje k oltáři sv. Doroty v Lomnici Mikoláše, po resig. Mikoláše.

Újezd Vysoký (nyní kostel sv. Petra a Pavla u Nové Paky).

1369 Vgezd superior, 9 gr.

Podací poznáváme z následujícího podáváníí; panství nelze sledovati.

- 1357 Straniš z Drahoraz = N., po † Bohunku;
 1371 Straniš a Jan, řeč. Kapr z Třevaše = Mikoláš, po † Bohunku;
 1386 Straniš z Drahoraz = Jan (z Blížkova), ss. Petrem;
 1393 úvodce z Lužan, „Újezd Vysoký“; Otík z Dřevenic, — Vítek, plebán z Radimě = po odchodu Jana;
 1398 „Újezd Vysoký“; Otík z Dřevenic, jinak z Labouně = Jan, po † Štěpánu.

¹⁾ Lib. Er. XIII. E. 9.

1416 zmínka o plebánu Janu; Albert z Chotečku měl podle odkazu Václava, plebána v Lužanech, platiti ročně ze vsi Kruh: plebánu v Újezdě, Janu, 3 věrdunky, a kleriku zvoníkovi 1 věrdunk.¹⁾

Železnice.

1369 Zeleznicz, 12 gr.

Panství i podací pánů Bradleckých. Zachovaly se stopy, že kostel je zbytkem veřejného hradu; věž prý je románská.

- 1356 Půta z Turgova (pán na Bradleci) = Ramsold, po † Smilu;
 1378 zmín. o pleb. Ramsoldovi; (svědek, Soud. Akt. I. 260) (R. 1379 drželi Bradlec ještě Turgovci;²⁾ brzy na to nabyli Bradleckého panství pp. z Jenštejna, kteří drželi také Hrubou Skálu.)
 1398 zmín. o plebánu Ctiboru; viz dole;
 1399 Pavel ze Skály, jinak z Jenštejna = Jan (z Robous) ss. Ctiborem;
 1404 plebán Řehák, děkan Jičinský; — viz Slatina Vel., dek. Bydžov.
 1414 Pavel ze Staré - Jenštejna = Boreš, po † Řeháčku;
 1422 Jan ze Skály a bratr jeho Václav z Něstejky = Jan, po † Boršiku.

Vikář a zvoník.

1398 plebán Ctibor; Havel z Cidliny věnoval kostelu 1 kopu úroku z Cidliny na výročí; za každé zanedbané výročí musí plebán dáti vikáři a zvoníkovi po 2 gr.³⁾

Nová ves.

1369 Nova villa, 3 gr.

Panství i podací Bradlecké; pány, viz Železnice.

- 1362 Půta z Turgova = Jan, po † Petru;
 1363 " " = Michael, po odchodu do Kozojed Jana.

Po r. 1379 nastoupili na Bradleci Jenštejnští po Turgovcích.

¹⁾ Lib. Er. X. H. 8.

²⁾ „1379 Půta Turgovec z Bradlece“. Pozůst. D. Z. I. 458.

³⁾ Lib. Er. V. 495.

- 1391 arcibiskup Jan z Jenštejna, Pavlík a Václav (probošť v Týně n. Vlt.) z Jenštejna = Prokop, po † Michaeli;
 1412 Pavel z Jenštejna = Jan, po sesazení Prokopa.

Libuň.

1369 Lybun, 21 gr.

Panství i podací pánů, kteří založili Trosky (r. 1364—1377 podávali kostel v Újezdě u Trosek pp. z Vartenberka; ostatní držitele Trosk poznáváme z následujícího podávání kostela Libuňského; kol r. 1394 připadly Trosky králi.)

- 1394 král = Pavel, po † Zdeňku;
 Brzy na to nabyli Trosek páni z Bergova.
 1407 Oto z Bergova, jinak z Trosk = Jakub, řeč. Karel (z Chlumce), ss. Pavlem;
 1428 Oto z Bergova, jinak z Trosk = Petr, po † Karlu.

Bystřice.

1369 Bystřicz, 12 gr.

Rozparcelované podací měli držitelé domácího vladyctví s okolními, nelze však sledovat, drželi-li tito okolní něco v Bystřici, či patřilo-li reálně k jejich vladyctví.

- 1365 Jan Semín z Chyjic, — Zdeněk z Nadslavě, — Příbyk a bratři z Bystřice = Mikoláš, po † Pakoslavu;
 1396 a) Jan a bratři z Kopidlna, — Dobran z Bystřice = Václav, po † Mikoláši;
 b) Jan Chyjčka z Chyjic, — Markvart z Labouně, — Jan Čečetka z Malé Bystřice, Paba Naklova z Bystřice = Štěpán; není poznamenáno, kdo byl potvrzen, ale bezpochyby Václav.
 1434 Purkard z Kněžic = Kříž (z Chyjic), po res. Václava.

Paka Stará.

1369 Paka Antiqua, 3 gr.

Panství i podací Kumburské; o pánech na Kumburce viz Paka Nová.

- 1358 Beneš z Vartenberka na Kumburce = ? po † Petru;
 1362 Jindřich " " = Myslibor, po † Petru;
 1392 " " " = Kříž, po † Vachku;
 1398 Jan " " = Jan (z Lanova) ss. Křížem;
 1407 Jan Krušina z Lichtenburka = Mikoláš (oltářník z Náchoda) ss. Janem;
 1408 Hynek " " = Jan, (z Hrádku) ss. Mikolášem;
 1411 " " " jinak z Opočna = Pavel (ze Suché) ss. Janem;
 1429 Hynek Krušina, jinak Kumburka = Jan, po † Petru;
 1435 " " " = Matěj, po † Janu.

Vikáři.

1359 Jindřich z Vartenberka, pán na Kumburce, věnoval kostelu 12 kop úroku z Úbislavic na vydržování dvou vikářů s mnohými povinnostmi.¹⁾

Pecka.

1369 Peežka, 4 gr.

Panství i podací pánů na hradě zdejším.

1365 Hereš, Mutina a Jan z Pecky = Martin, po † Smilu. (1380 po † Mutinovi spadl jeho díl na krále, a král jej postoupil jeho bratru Janovi, totiž: Borovnici, Stankov, Stupno, 3 krčmy v městečku Pecka s mlýnem tamtéž a půl vsi Sukorad.²⁾

- 1385 Jan z Pecky = Petr (z Měchovic) ss. Martinem;
 1391 zmín. o plebánu Janu; (Lib. Er. IV. 356.)
 1396 Jan z Pecky = Jan (z Vidonic), po † Janu;
 1399 týž = Bartoloměj (z Čisté) ss. Jakubem;
 1401 Jan a Budivoj z Pecky = Mikoláš (z Loučeně) ss. Bartolomějem.

¹⁾ Lib. Er. IV. 425.

²⁾ DD. XIII. 4, b.

Části panství nabyt jiný rod.

- 1407 Jan z Pecky, — Jarek z Pecky, seděním na Železnici, z jiného rodu (místo hořejšího Budivoje z Pecky) = Šimon (od Panny Marie v St. Boleslavi) ss. Mikolášem;
1418 plebán Šimon; viz Nová ves — Újezd. Vys.

Vikáři.

1417 Jarek z Pecky věnuje 16 kop úroku z Bukoviny, Nedařízské, Videchovce a Tetínské Lhoty na chování ještě 2 vikářů.¹⁾

Zmínka o oltáři.

1371 Hereš z Pecky věnoval něco k oltáři v kostele tamtéž.²⁾

Kalná.

1369 Kalna, 3 gr.

Panství i podací majitelů vsi.

- 1362 Petr ze Zásady = Mikoláš, po † Ondřeji;
1364 " " = Jan, po odchodu Mikoláše.
Později od neznámé doby patřila Kalná a j. k opatovskému proboštví u Hostinného; 1436 zapsána Krušinovi z Lichtenburka (viz Opatovice), jenž ji však již dříve uchwátíl.
1434 Hynek Krušina z Lichtenburka (na Kumburce) = Václav, po † Petru.

Týn.

1369 Týn, 15 gr.

Panství i podací pp. na Skále (Hrubé).

(Pp. na Skále: Valdštejnové; 1358 Jarek ze Skály presentoval v Přaslavicích; 1364 týž, pán na Skále, presentoval v Libštátě; as toho času prodal Skálu pánům z Pardubic.)

- 1371 Vilém z Pardubic = Jan, po † Janu;
Později nastoupili jiní páni, konečně Jenštejnští.
1409 plebán Antoš; Jan a bratři z Jenštejna a ze Skály dovolují mu vysaditi pod úrok podsedky na gruntech zádušních.³⁾
1423 Jan z Jenštejna = Valentin (z Dřepeř) ss. Tomášem;

¹⁾ Lib. Er. X. J. 9.

²⁾ Pozůstat. D. Z. I. 440.

³⁾ Archiv Č. I. 341.

- 1432 Jan z Jenštejna = Václav (z Hodkovic), po † Valentinu;
1434 " " = Jan (z Turnova), po odchodu do Hodkovic Václava.

Zlív.

1369 Zlyv, 14 gr.

Panství i podací držitelů zdejšího vladectví; obojí rozděleno.
1359 Bušek, Gothard a bratři z N. = Matěj (ze Žabonos) ss. Pavlem.

(1383 Petr Pomazánka ze Zlíva prodal Petronile ze Zlíva nějakou dědinu ve Zlívě s podacím, ovšem jen částí.¹⁾)

1393 Jan Držka, — Zdena, vdova po † Petru Pomazánkovi; — Petronila, vdova ze Zlíva = Odolen (od sv. Petra v Praze) ss. Mikolášem;

1402 zmín. o plebánu Janovi (Soud. Ak. IV. 137);

1406 Jan Držka; Matěj Pomazánka, klienti ze Zlíva = Šimon (ze Semčic) ss. Janem;

1406 titíž = Ondřej (oltářník v Kolíně) ss. Šimonem. (1408 Blažej, plebán v Chyjicích, a Marek ze Staré narovnali spor mezi pleb. Ondřejem a Janem Držkou, částečným patronem; zmínka o přifařených osadnících z Kamenska.²⁾)

1411 Zdeněk z Labouně, — Ješek Držka, — Mikoláš ze Zlíva = Ondřej (oltářník Vyšehrad.) ss. Ondřejem;

1415 Hynek a Heník ze Zlíva = Matěj (ze Skřipel) ss. Ondřejem;

1423 v Žitavě plebán Adam (Soud. Ak. VII. 114).

Vikář a žák.

1409 narovnání mezi plebánem a Janem Držkou, aby byl chován vikář a klerik.³⁾

Nadslav.

1369 Nadslav, 8 gr.

Panství i podací domácích vladyk, kteří as od r. 1383 drželi též Kopidno.

¹⁾ Pozůstat. D. Z. I. 477.

²⁾ Soud. Ak. VI. 264.

³⁾ Lib. Er. VIII. G. 8.

- 1387 poručník sirotků z Nadslavě = Bartoloměj. po † Hrdku;
 1415 Zdeněk z Kopidlna (r. 1408, psán z Nadslavě, viz dole) = Matěj (vikář v Drahorazi), po † Bartoloměji.

Kaplan a vikář.

1408 Zdeněk z Nadslavě, seděním na Kopidlně, praví, že jeho otec † Zdeněk založil kaplanství úrokem 5 kop; ale kaplan z toho nemohl být živ, proto Zdeněk ml. ono zboží, z něhož úrok vycházel, prodal, a věnoval jiný úrok 6 kop bez 13 gr. z Nadslavě a Bystřice a nějaké role; kaplan však musel odvádět desátku 8 snopů; zde se děje též zmínka o vikáři.¹⁾

Ostrožno.

- 1369 Ostrzeczen, 6 gr.; 1384 Ostreczen; 1405 Ostrzan (zkomoleno).

Panství a podací dom. vladyk, ale již r. 1366 pánů na Veliši.
 1355 Bohuta, Čeněk, Lipek a ostatní z Ostrožna = Václav, po odchodu Choťka;

1366 Beneš z Vartenberka (pán na Veliši) = Jan (z Tuněchod, Litomyš. d.) ss. ?

1374 Beneš z Vartenberka = Jan (z Ranné, Litomyšl. d.) ss. Henslinem;

1382 ? = Antonín (z Choťce) ss. Janem (Soud. Ak. II. 152);

1406 Petr z Vartenberka na Veliši = Václav (kaplan v Nemojčevsi) ss. Antonínem;

1413 Petr z Vartenberka = Kříž, po † Václavu.

Zmínka o vikáři.

1400 plebán Antoš; klient Marquart z Dolan věnoval 1 kopu a 8 gr. úroku z Vyskře na nadlepšení pro plebána a vikáře.²⁾

Branná dolní.

- 1369 Brenna inferior, 6 gr.

Panství i podací domácích pánů, později, již r. 1380, obojí pp. na Štěpanicích.

¹⁾ Lib. Er. IX. C. 4.

²⁾ Tamf. V. 521.

- 1357 Jan Skupice z Brenné = Petr, po resig. Pecolda;
 1359 Ješek Skupice z Dolní Brenné = Ondřej, po † Petru;
 1362 Václav z Brenné = Petr, po † Andrlinu;
 1380 Zdeněk ze Štěpanic = Mikoláš (ze St. Trutnova) ss. Petrem;
 1386 týž = Jakub, po † Mikoláši.

Branná horní.

- 1369 Brenna superior, 6 gr.

Panství i podací domácích vladyk, později, již r. 1388, část obojího pp. Štěpanických.

1359 Štěpán a Machek Halěř = Matěj, po † Petru;

1362 Hašek z Vrchlabí, — Křišťan z Brenné = Bartoloměj, po † Matěji;

1364 Machek a Jan z Brenné = Matěj (ze Štěpanic), po resig. Bartoloměje;

1388 Zdeněk z Valdštejna (na Štěpanicích), — Jan z hor. Brenné = Petr, po † Matěji.

† 1403 plebán Zdeněk; Václav z Horní Brenné věnuje 40 gr. úroku z Brenné a Lhoty na 2 výročí.¹⁾

1407 zmín. o pleb. Zdeňku (Soud. Ak. VI. 80).

Nemojčeves.

- 1369 Nemoyczieves, 27 gr.

Podací již r. 1347 držitelů 2 dvorů v Nemojčevsi; viz dole oltář.

1347 plebán Ondřej; viz dole.

1359 Václav, plebán u sv. Jiljí v Praze, — Jindřich z Vitiňevsi, — Damek a ostatní z Nemojčevsi = Drslav, po † Martinu;

1377 zmín. o plebánu Václavu (svědek; Soud. Ak. I. 206).

V neznámé době nastoupil v držení celého podacího jiný pán.

1407 Mikšik z Úlibic = Martin, po † Václavu;

¹⁾ Lib. Er. V. 582.

(1413 sjednotil se Mikšík z Úlibic s Ohniškem ze Smidar s Úlibicí... s Nemojčevsi, Hubalovem a podacím v Nemojčevsi;¹⁾ brzy však nastoupil jiný patron.)

1417 Hanuš Huger z Lysé = Jíra (kaplan domácí), po odchodu do Staré Petra.

† 1381 narovnan spor o desátký mezi plebánem Václavem a Ješkem Kule z Popovic; pokud bude Václav plebánem v Nemojčevsi, bude Kule z rolí, jež má v Popovicích, ročně odváděti po 3 korcích pšenice, ječmene, žita a ovsu.²⁾

† 1378 Ješek z Vitiněvsi věnoval kostelu 1 kopu úroku z popluží ve Vitiněvsi — na výročí.³⁾

† 1395 Václav z Nemojčevsi prodal kostelu 1 kopu úroku z Hubalova.⁴⁾

† 1401 Bušek ze Sluh, sídlící v Chomuticích, věnuje kostelu 1 kopu úroku ze Žitětína na výročí za Jakuba, druhdy kaplana v Nemojč. — a pro chudé.⁵⁾

Nadaný oltář sv. Jana Ev.

1347 plebán Ondřej; Jindřich z Vitiněvsi založil oltář ev. Jana; věno: 1 lán svobodný a $\frac{1}{2}$ lánu poplatního v Nemojč; — ale jeden dvůr v Nemojč., s nímž spojena je část kostel. podacího, a jež nyní Petr z Nemojč. drží, si pro sebe výslovně vyhradil.⁶⁾

1412 tomuto oltáři věnoval Petr Kluch 1 k. úroku z 1 úročníka v Třtěnici.⁷⁾

Nadané kaplanství B. Těla.

1395 Mareš z Popovic založil kaplanství úrokem 6 kop ze Lhoty hrnčířské;⁸⁾

1405 kaplan Benedikt přikoupil ku kaplanství 1 k. úroku ze vsi Vrbic od Matěje z Řechče.⁹⁾

1408 Matěj, klient z Tuří, z odkazu plebána Václava a daru Hynčíka z Vitiněvsi prodal 2 kopy úr. z Tuří Hynčíkovi, oltářníku B. Těla, a sám Matěj přidal 1 kopu; mnohé povinnosti.

¹⁾ Pozůst. D. Z. II. 102.

²⁾ Soud. Ak. II. 92.

³⁾ Tamt. I. 308.

⁴⁾ Lib. Er. V. 494.

⁵⁾ Tamt. V. 544.

⁶⁾ Soud. Ak. I. 178.

⁷⁾ Lib. Er. VIII. Q. 5.

⁸⁾ Tamt. IV. 417.

⁹⁾ Tamt. V. 665.

Zmínka o vikáři a žácích.

Z onoho oltářního nadání z r. 1408 mají něco dostávat: vikář, klerik-zvoník a žáci.

Veliš.

1369 Wolyns (zkomoleno) 12 gr.; 1384 Welyss.

Panství i podací pp. na Veliši, od r. 1337 pp. z Vartenberka; (viz Jičín).

1371 Beneš z Vartenberka = Ctibor, po † Jakubu;

1373 " " = Václav, po odchodu do

Veselí Ctibora;

1392 Petr z Vartenberka-Kosti, poručník = Václav, kaplan na Veliši, po † Janu;

1403 Petr z Vartenberka, mladý, jinak z Veliše = Jan, po resig. Václava;

1409 týž a Příbyk ze Smrkovic (z příčiny neznámé) = Václav (z Lomnice) ss. Janem.

Brada.

1369 Barba, filia, 4 gr.

Panství původně samostatné pp. na hradě Bradě, později v rukou pp. z Vartenberka připojeno k Veliši i s podacím.

1371 „pod Bradú“, Beneš z Veselí (Vartenberka) = Jan po † Šimonu;

1407 Petr z Vartenberka na Veliši = Zikmund, po † Janu;

1409 týž a Příbyk ze Smrkovic (jako ve Veliši) = Martin, po † Zikmundu;

1410 „kostel sv. Bartoloměje pod hradem Brada“; Petr z Vartenberka; — Příbyk ze Smrkovic = Matěj, po † Martinu.

Čistá.

1369 Czista, 4 gr.

Panství i podací pp. na Hostinném.

1365 Bolek, vévoda Opolský (jako zástavní pán Hostinného) = Václav, po † Petru;

1380 týž = Bartoloměj (ze Svrčovic) ss. Vaníkem;

Brzy na to stala se Čistá majetkem Opatov. probošství a Hostinného.

- 1390 opat Opatovský = Jakub (ze Zalionova) ss. Bartolomějem;
 1396 " " = Bartoloměj (ze Semonic) ss. Jakubem;
 1399 " " = Jakub (z Pecky) ss. Bartolomějem;
 1419 " " = Duchek (z Chočce) ss. Jakubem.

Libštát.

1369 Lybštát, 6 gr.

Panství i podací pp. na Lomnici.

1364 Jarek z Valdštejna na Lomnici = Jan, po † Konrádu.

Při nějakém dělení obdržel Zdeněk z Valdštejna Libštát, jež držel ku Košťálu (t. j. k části Valdštejnské, viz Olešnice pod Košťálem); po Zdeňku držel Libštát Beneš z Valdštejna.¹⁾

1391 Beneš z Valdštejna, jinak z Lomnice = Aleš (oltářník sv. Petra a Pavla v Lomnici), po † Janu.

(1396 je pánem této části Košťálska Petr ze Sloupna; na listině z r. 1396, v níž Kačka, vdova po Zdeňkovi z Valdštejna, obdarila klášter Turnovský, jest jako svědek podepsán Petr ze Sloupna, sídlící na Košťále.²⁾

1414 Petr ze Sloupna, na Košťále = Václav, po resig. Jana;

1435 Erasmus, druhdy plebán v Libštátě, stal se plebánem v Strupini. (Conf. X. 253.)

Jilemnice.

1369 Gylemnicz, 15 gr.

Panství i podací pp. na Štěpanicích (Valdštějna).

1361 Zdeněk a Jindřich z Valdštejna = Kuneš, po † Janu;

1368 Zdeněk a Jindřich z Valdštejna = Hrzek (z Tře-mešné) ss. Kunšem;

¹⁾ 1384 zaručuje se Beneš z Byšic, jinak z Valdšfyna, svým majetkem v Hluboké, Olešnici a Libštátě. DD. XIV. f. 10.

²⁾ Lib. Er. XII. H. 20.

1370 Zdeněk a Jindřich z Valdštejna, jinak ze Štěpanic = Petr z ? ss. Hrzkem;

1375 Zdeněk a Jindřich z Valdštejna, pán na Štěpanicích = Řehoř (z Újezda u Skuhrova) ss. Dětochem;

1377 Zdeněk a Jindřich z Valdštejna, pán na Štěpanicích = Petr (z Újezda jičín.) ss. Řehořem;

1392 Zdeněk (mladší ?), pán na Štěpanicích = Petr (z Hor. Brenné), po † Pavlu;

1394 Zdeněk (mladší ?), pán na Štěpanicích = Jan (z Lanova) ss. Petrem;

1397 ? = Petr, po † Kříži.

1406 plebán Petr; Jarek ze Mzan věnuje kostelu 1 kopu úroku ze vsi Kruh.¹⁾

Vikáři.

1393 Zdeněk z Valdštejna, jinak ze Štěpanic, věnuje kostelu 3 kopy úroku z Roztok a $\frac{1}{4}$ lánů pole u vsi Jilmu na vydržování druhého vikáře; — mnohé povinnosti; svědek: Kubík, plebán v Újezdě u Trosek, děkan Jičín.²⁾

Smřično.

1369 Smrzeczna, 4 gr.

Panství i podací domácích vladyk, r. 1390 již pp. z Lemberka k Semilům či Sytovému v Lukové.

1356 Jan a Oldřich z Mřična = Mikoláš (z Vratislav. d.) ss. Kondrádem;

1356 Mladota a Pešek ze Stračova; — Jan z Mřična = Petr, po resig. Mikoláše.

Nastoupili pp. z Lemberka na Semilech.

1390 Hašek z Lemberka = Václav, po † Petru. Do Lemberských dědil Jarek z Pecky; (viz Semily).

1406 Jarek z Pecky = Prokop, po † Václavu;

1409 " " = Petr, po resig. Prokopa;

1419 Jan z Pecky = Jan (z Rudé) ss. ?.

† 1408 Jarek z Pecky, jinak ze Semil, věnuje kostelu zahradu na vydržování klerika.³⁾

¹⁾ Lib. Er. V. 688.

²⁾ Tamt. XII. G. 7.

³⁾ Soud. Ak. VI. 290.

Poniklá.

1369 „Pomola“ (zkomoleno), O, „chudý“; 1384 Ponykla.

Panství i podací pp. na Štěpanicích (Valdštejnů).

1354 Henyng z Valdštejna = Martin (z N.) ss. Janem;

1360 Zdeněk „ = Kuneš, po † Martinu;

1361 „ „ = Pešík, po odchodu do Jilemnice Kunše;

1362 „ „ = Mikoláš, po odch. Petra;

1365 „ „ pán na Štěpanicích = Pavel,
po † Mikoláši;

1413 Hynek z Valdštejna-Štěpanic = Jan, po odchodu
do Ruprechtic Jana;

1429 plebán zdejší N. byl úvodcem v St. Pace.

1369 Alba, O, „chudý“.

Kostel záhadného položení; Royek v Památ. X. 824 klade
jej do Jablonce n. Jiz. u Vysoké; r. 1547 „Jablonec s kostel.
podacím“ (Památ. X. 462).

Zebín.

1384 Sebyn, 4 gr.

Panství i podací neznámé; něco zde patřilo archidiákonu
Hradeckému.¹⁾

1375 Odolen Boncův, probošt sv.-jilský v Praze = Šimon
(z Olešnice pod Levínem) ss. Štěpánem;

1402 a 1407 zmín. o plebánu Příbykovi (Soud. Ak.
IV. 151, VI. 130).

Kaplanství.

1416 Aleš z Čerova převedl 1 k. a 12 gr. úroku, jenž
ještě určen pro kaplanství, jež se počalo zakládati Šebákem
z Čerova a Jičín. plebánem Tomášem Questulou, z 1 úroč-
níka v Čerově na ves „Dubravicka“(?); Vít, kaplan též kaple.²⁾

Olešnice pod Levínem.

1384 Olesnicz, 3 gr.

Podací pánů Levína a Žďáru.

¹⁾ Soud. Ak. III. 245.

²⁾ Lib. Er. X. B, 4.

1364 Jakub z Levína, — Petr ze Žlunic(?) = Šimon,
po † Jakubu;

1375 Jakub z Levína, — Diviš ze Žďáru = Štěpán
(ze Zebína) ss. Šimonem;

1389 Zdeněk z Levína, — Mareš ze Žďáru = Jan, po
resig. Štěpána;

1404 Zdeněk z Levína = Duchek, po † Janu.

Olešnice pod Košfálem.

1384 Olesna, O, „chudý“.

Panství Košfálské bylo ve 14. stol. rozděleno; jednu
část drželi Lomničtí Valdštejnové, kteří, když se oddělili, bydleli
„ve dvoře pod Košfálem“¹⁾; majitelé druhé části panství
bydleli na hradě.

1361 „kostel v Olešnici Soběhrdově“; Hynek z Valdštejna
= Benedikt, po † Petru;

1363 patroni nesvorní = Jan, po † Benediktovi; (po-
tvrzovací listinu neobdržel; ale gener. vikář pravil, „když ten,
jenž má čtvrtinu podacího, souhlasí bude, že mu, Janu, po-
tvrzení vydá.“ (Conf. I. 8/2); onen čtvrtinový patron bezpochyby
byl ten, jenž sídlil na hradě.)

1369 Jarek z Valdštejna, pán na Lomnici = Jan, po
res. Vaňka;

1374 Zdeněk z Valdštejna (oddělil se, vzav za díl Lom-
nickou část Košfálska, — viz nahoře) = Frenclín,
po odchodu do Smidar Václava.

1408 Jarek z Pecky (snad onen čtvrtinový patron, sídlící
na hradě, neboť Lomnickou část držel již r. 1396
Petr ze Sloupna, viz Libštát) = Petr, po † Bo-
hunku;

1414 Buzek a Čeněk ze Sloupna (nástupce Lomnických),
Mstihněv a Václav ze Slibovic (nástupci Jarka
z Pecky) = Václav, po † Petru.

Štěpanice.

1384 Sczeganov, O, „chudý“.

Panství i podací pp. hradu Štěpanice (Valdštýnové).

¹⁾ Když se Zdeněk oddělil, vzal si část panství Košfálského, a bydlel pod hradem.
Kol r. 1388 „ . . . potest aliquando celebrari in curia sub Košfal domino Zdislav“
(= Zdeněk; z Rukop. v Archivu Kapitol.).

- 1361 Zdeněk ze Štěpanic = Matěj, po † Črtku;
 1364 " " = Mikoláš, po odchodu do
 Brenně Matěje;
 1368 " " = Jiří, po resig. Mikoláše;
 1370 " " = Benedikt, po † Jiřím;
 1391 Zdeněk (jiný) ze Štěpanic = Hašek (z Rokytnice)
 ss. Benešem;
 1398 " " = Zvěst, po † ?

Nejsou v Rejstříku Desátkovém:

Újezd u Trosek, kostel horní, sv. Jana.

Část podacího patřila pánům, kteří se později psali z Trosek
 ostatek okolním vladykám.

- 1366 Beneš z Vartenberka = Jan, po † ?
 1376 Čeněk z Vartenberka, — Tas z Hrdonic, Chval
 ze Skaříšova, Ješek a Mikoláš ze Skaříšova, —
 Běta Maršova z Ktovy = Petr (ze Sobotky) ss.
 Janem;
 1377 Čeněk z Vartenberka, — Tas z Hrdonic, — Běta
 Chvalova (ze Skaříšova), — Mareš z Ktovy =
 Řehoř (z Jilemnice) ss. Petrem;
 1393 plebán Jan Kubík, děkan Jičín.; viz Jilemnice;
 1396 " " " " " viz zde Újezd dolní;
 1423 „horní kostel sv. Jana“; vykonavatel plebán z Do-
 lejšího Újezda; Oto z Bergova (pán na Troškách)
 Petr, po † Matěji;
 1434 Oto z Bergova, seděním na Troškách, Petr z Ktovy,
 — Kuneš ze Skaříšova, — Janek z Mladějova
 (nástupce Hrdonického) = Mikoláš (ze (Sam-
 šiny) ss. Petrem.

Újezd u Trosek, kostel dolejší, sv. Filipa a Jakuba.

Podací domácích a okolních vladyk a pp. na Troškách.
 1356 Heřman a Zbud z Újezda; Příbyk z Újezda, —
 Jan a Oldřich ze Semína, — Jakub z Ktovy;
 Oldřich z Rokytnice = Zachariáš (z N.) ss.
 Václavem;

- 1364 Beneš z Vartenberka, — Zdena, vdova z Újezda,
 — Jan z Hrdonic se sirotky po † Oldřichu ze
 Semína, — Hrabíš a Zdeněk z Nevěrky, — Bo-
 huslav a Litold z Borku, — Ryvin ze Lhoty, —
 Oldřich a Semenko z Rokytnice = Blažej, po
 † Zachariáši.

Toto podání nebylo podle následujícího zápisu uskutečněno.

- 1364 Čeněk z Vartenberka = Valentin, po † Zachariáši;
 1374 „kostel dolejší“; Čeněk z Vartenberka; — Jan a
 Oldřich ze Semína; — Jan a Bohunek z Újezda;
 Oldřich z Rokytnice; — Nácek z Borku; —
 Ryvin ze Lhoty; — Oldřich z Blatce; — Hrabíš
 z Nevěrky = Petr, po † Valentinu;
 1396 zmínka o plebánu Petru; — viz dole;
 1416 „Újezd dolejší“; Oto z Bergova (na Troškách); —
 Petr ze Semína; — Heřman z Rokytnice; —
 Litek z Újezda; — Matěj ze Lhoty; — Radeš
 z Borku = Petr, po resig. ?

† 1396 plebán Petr; kostel má již po 7 roků 1 kopu
 úroku na zboží Matěje ze Lhoty z odkazu † Ryvina, otce
 Matějova; nyní úrok ten vyměněn byl za les „Suchý důl“
 u vsi Dolejšího Újezda; znalec: děkan Jičín. a plebán v Ho-
 řejším Újezdě Jan, řeč. Kubík.¹⁾

Kopidlno.

Do r. 1362 byl kostel Kopidlenský filiálkou farního ko-
 stela v Drahorazi; ale roku řečeného byl na žádost Vaňka
 z Kopidlna za souhlasu Zdenka z Třevače, patrona kostela
 Drahorazského, a plebána Jana povýšen za farní; příslušetí
 k němu bude městečko Kopidlno a ves Lhota, v nichž jest
 40 lánů, z nichž budou vycházeti desátky obyčejné, a z 1 svo-
 bodného popluží řeč. Vaňka desátky plné.²⁾

Podací držitelů Kopidlna.

- 1362 Věnek z Kopidlna = Petr;
 1368 " " = Vlček, po † Petru;
 1380 Bolek " = Řehoř, po † Vlčku.

¹⁾ Lib. Er. XII. J. 8.

²⁾ Tamf. I. 29.

Nastoupil jiný rod z Nadslavě — viz Nadslav.

- 1395 Jan a Zdeněk z Kopidlna = Pavel po † Rehoři;
 1396 Čeněk: ordinován na titul kostela v Kopidlně;¹⁾
 1398 Zdeněk z Kopidlna = Ondřej (z Březiny) ss.
 Čeňkem;
 1400 Zdeněk a Straniš z Kopidlna = Ondřej, po resig.
 Ondřeje;
 1415 Zdeněk z Kopidlna = Jan (z Jezeřan) ss. On-
 dřejem;
 1418 Zdeněk z Kopidlna = Petr (oltářník v Čáslavi)
 ss. Janem;

Kostel v Starém Jičíně. (Staré místo.)

1406 gener. vikář nařídil Zikmundovi, kaplanu p. Petra na Veliši, aby plebánu Jičinskému Mikoláši neuchvacoval kostel „ve Starém Jičíně“, a aby mu jej hned vrátil i s věcmi (una cum ornamentis, či paramentis?²⁾)

Hradní kaple na Veliši.

1392 Václav, kaplan na Veliši, stal se plebánem na Veliši; ostatně viz Starý Jičín,

¹⁾ Ordinationes p. 25.

²⁾ Soud. Ak. V. 206 a 229.

III. Dekanát Bydžovský.

Známí děkani:

- 1361 Velek, plebán ve Veselí, děkan (viz Veselí);
 1491 N., plebán v Smidarech (byl tam od r. 1387
 Hynek), děkan, úvodcem v Metličanech;
 1407 Hynčík, plebán ve Smidarech, děkan; viz Žlunice;
 1408 " " " " (Soud. Ak.
 VI. 246).

Záhornice.

1369 Zahornicz, 6 gr.

Danství i podací Kartouzského kláštera „Zahrada Panny Marie“ na nynějším Smíchově, založeného 1342; v zápisech Kartouzs. zboží se Záhornice neobjevuje, ač k němu příslušela, neboť klášter bral odtud od poddaných úrok.¹⁾

- 1357 převor Kartus = Jan (z N.) ss. Theodorikem;
 1360 " " = Mikoláš (z Ohnišťan) ss. Ja-
 nem;
 1364 " " = Pavel (ze Škvrňova) ss. Mi-
 kolášem;

Kněžice.

1369 Knyezicz, 12 gr.

Danství i podací domácích vladyk.

- 1359 Přejch a Mladota, synové Markety, vdovy po Mi-
 koláši z Kněžic = Jan, po † Václavu;
 1368 títíž = Florian (z Mokropes) ss. Janem;
 1371 Mladota z Kněžic = Václav (z Klecan) ss.
 Florianem;
 1371 " " = Jan (z Předhradí), po †
 Václavu;

1380 Držek, plebán v Kněžicích, byl spolupatronem v Buřenicích (Conf. III. 131).

¹⁾ Soud. Ak. I. 1. (R. 1373 sirotci † Martina, laika ze Záhornic, dluhuj. Kartusianům poddanský úrok.)

Nastoupil jiný rod.

1414 Straniš z Kopidlna = Mikoláš, po † Petru.

Kaplanství.

1359 (úvodce ze Záhornice); Markéta, vdova po † Mikoláši z Kněžic, a synové Přech a Mladota presentují ku kaplanství kostela v Kněžicích Velislava po † Rehoři.

Slatina Malá.

1369 Slatina minor, 9 gr.

Panství i podací držitelů zdejšího vladectví.

1366 (úvodce ze Záhornice); Bartoš Zábidovec ze Slatiny, jinak z Valečova = Bernard, po † Kříži;

1371 týž = Jan, po † Bernardu;

1385 týž = Jan, po resig. Křtěna;

1390 Jan ze Slatiny, jinak z Valečova = Martin (z Chotče) ss. Janem;

1395 Jan ze Slatiny, jinak z Valečova = ? po † Martinu;

1406 " " " " = Štěpán, po † Pavlu;

1436 byl plebán zdejší vykonavatelem v Slatině Velké.

Bydžov Starý.

1369 Bydzovia, 18 gr.

R. 1305 praví král Václav II., že kostel Bydžovský jest od starodávna inkorporován ku kapitule v Sacsce; náhradou za škodu, kterou zdejší obročí kanovnické utrpělo založením purkrechtního města Nového Bydžova a převedením do něho pekařů, řezníků a j. tedy městských práv ze „Starého města“, dal král kapitule ves Rosejovice (na král. panství Mělnickém.¹⁾

Byl tedy Starý Bydžov městem, ale městská práva i měšťané převedeni byli do zнова založeného Nov. Bydžova. — Ostatně příslušel Starý Bydžov ku král. panství Novobydžovskému, jež však opanovali pp. z Vartenberka. Jelikož kostel byl inkorporován, byl zde pouze „stálý vikář“, jenž kanovníku odváděl ročně 18 kop; byl tedy kostel zdejší bohatě nadán, jelikož stálému vikáři musil býti ponechán slušný kanonický podíl.

¹⁾ Regesta II. 885.

1358 „stálá vikarie“; kanovník Sacský = Jan, po † Jindřichu;

1371 kanovník sv. Apollinářský (již v Praze) = Jan, po † Hanku;

1374 kanovník sv. Apollinářský = Petr (od sv. Ondřeje v Praze) ss. Janem.

(1374 plebán Petr slíbil, že bude kanovníku ročně odváděti 18 kop.¹⁾

1406 kanovník = Pertold, po † Petru Panthuru;

1418 „ „ = Prokop, po † Pertoldu.

1426 plebán Prokop stal se plebánem v Oseku.

† 1385 Vilem z Hlušec a Jan Kule z Bašnic věnují kostelu 1 kopu úroku na výročí²⁾

Městec.

1369 Miestecz, 18 gr.

(1414 Miestecz Reginae = Městec Králové; 1418 Kunistell; obojí viz dole.)

Jak název dokazuje, byl Městec majetkem královým, byl ale obyčejně zastavován nebo zapisován.

1373 Markvart z Kostí (z Vartenberka) = Příbyk (ze Svémyslic) ss. Ctiborem;

1398 Beneš z Chústníka = Mikoláš z Varšavy, po † Příbyku;

1418 „Kunistell“; král = Matěj, po † Poláku, t. j. onom Mikoláši z Varšavy.

Zmínka o vikáři.

1413 Jakub, vikář kostela v Městci; viz Sloveč.

Nadané kaplanství.

1408 prodal Bernard z Běronic 1 kopu úroku ze 2 popluží v Běronicích za 10 kop, jež věnovali měšťané a plebán, pro kaplanství v Městci.³⁾

1414 purkmistr, rychtář, konšelé a obec v Městci Králové (in Miestecz Reginae) presentují ku kaplanství v „Městci Králové“ zнова zřízenému Otmaru. (Conf. VII. 133.)

¹⁾ Soud. Ak. I. 241.

²⁾ Lib. Er. XIII. A. 7.

³⁾ Tamt. VIII. B. 4.

Vlkov.

1369 Vlkov, 9 gr.

Panství i podací držitelů zdejšího vladectví; později obojí rozparcelováno.

1361 Jan z Vlkova = Mikoláš, po † Bohdalu.

1368 Ješek Vavák z Vlkova, — Dobran a Jan z Vlkova = Václav, po † Janu;

1371 Vilém rytíř, — Mikoláš ze Skochovic = Jan, po resig. Haška.

Tito patroni něco ve Vlkově drželi, viz dole r. 1395; budoucně se mají v podávání střídati: tito a Jan Vavák, Dobran, Jan a Příbyk z Vlkova.

1374 zmín. o plebánu Janu (Soud. Ak. I. 99).

1393 " " Svaňku; viz dole.

(1395 po smrti Příbyka ze Skochovic dáno jejich dědictví v Skochovicích, Dlouhém poli a ve Vlkově Václavu a Dobranovi z Vlkova.¹⁾

1418 Dobran z Vlkova = Šimon, po † Svaňku.

† 1393 plebán Svaněk; klient Václav z Vlkova věnuje kostelu 1 kopu úroku ze vsi Drahonic.²⁾

Běrunice.

1369 Byernicz, 12 gr.; 1384 Byerunicz.

Podací držitelů Běrunic a snad též Sedlištek.

1354 Slávek z Běrunic = Kuneš, po † Šimonu; budoucně budou presentovati Henyng a Příbyk z Lobkovic(?) a Markvart ze Sedlištek;

1366 Slávek z Běrunic 1/2 práva, Hynek a Hrdek 1/2 práva = Jan, po sesazení Kunše;

1402 plebán Adam (svědek, Soud. Ak. IV. 123).

1411 " " ; viz Sloveč.

Chlumec.

1369 Chlumec, 36 gr.

Panství i podací pp. na hradě Chlumci (ze Šternberka, Opočna, Bergova).

¹⁾ DD. XIV. f. 3 a 5, 9.²⁾ Lib. Er. XII. E, 14.

1358 Jan ze Šternberka = Albert (z Nechanic) ss. Unkou;

1364 " " = Pavel (vikář biskupa Olom.) ss. Albertem;

1371 " " pán na Chlumci = Dobeš (ze Star. Kolína) ss. Pavlem;

1376 Jan ze Šternberka, pán na Chlumci = Mladofa (z Nebovid) ss. Dobešem;

1383 zmín. o plebánu Pešíkovi; viz Ústí n. Or., diec. Litomyš.

(1390 Smil ze Šternberka na Chlumci učinil kostelu nadání z panství Chlumeckého; r. 1393 byl nadační úrok převeden na ves Olešnici, též na panství Chlumeckém, ale již v držení Štěpána z Opočna; viz dole; r. 1397 prodal Štěpán z Opočna Otovi z Bergova: Chlumec, tvrz, město, ves Chlumec menší, Kladruby, Olešnice, Vidoň, Praskolesy.¹⁾

1394 Půta z Častolovic = Oldřich, po † Pešíku.

Jelikož tehdy byl pánem na Chlumci Štěpán z Opočna, je právo Půtovo záhadné; snad byl Štěpánovým věřitelem; téhož roku podával Půta též v Lučicích na podacím Chlumeckém.

1407 Oto z Bergova = Pavel (z Libuně), po † Oldřichovi.

† 1390 purkrabí na Chlumci vyznává, že † Smil z Chlumce odkázal kostelu 7 kop úroku, a sice 4 kopy z Levína a 3 k. z Komárova, na každodenní ranní mši sv., k čemuž se zavázal Oldřich ze Šternberka, jinak z Chlumce.²⁾

1393 převedl Štěpán z Opočna, pán na Chlumci, ony 3 kopy úr. z Komárova na Olešnici; znatelé: Bartoloměj, plebán z Koles, a Petr z Lučic.³⁾

Kozojedy.

1369 Kozojed, 15 gr.

Byla zde tvrz zdejších vladyk, ale o jejich podací se výslovná zmínka neděje, jelikož nějaké podávání není známo.

1363 ? = Jan (z Nové vsi, Jičín.), po ? (Conf. I. 2, 13);

1379 zmín. o plebánu Janovi (Soud. Ak. I. 344);

¹⁾ Pozůstatky D. Z. I. 572.²⁾ Lib. Er. XII., C 10.³⁾ Tamf. XII. E, 10.

1386 a 1394 zmín. o zdejší plebánu Drslavu „z Cholenic“ (Soud. Ak. II. 383 a Krofta, Mon. Vatic. V. 425).

1407 plebán Václav, věnuje kostelu $\frac{1}{4}$ koupeného lánu pole mezi rolemi vsi Kozojedy a lukami vsi Žlunic za souhlasu kněze Drslava z Cholenic, jenž onu roli má v deskách; povinností výročí.¹⁾

Před r. 1408 věnoval Příbyk z Kozojed na výročí 1 k. úroku z jednoho úročníka v Kozojedech; r. 1408 převzal placení Otík z Jičíněvsi a vykázal je na vsi Bartošově.²⁾

Slatina Velká.

1369 Slatina major, 12 gr.

Podací bylo roztržštěno; že spojeno bylo se zbožím Slatinským, vysvítá z toho, že někteří podílníci mají přídomek podle vzdálených míst.

1357 Petr ze Slatiny = Matěj, po † Františku;

1382 po smrti Matěje nastal spor; presentováni byli tři; patroni se tu připomínají: Příbyk, řeč. Behaim; Mikoláš z Ratně, Zbyněk z Obidovic; potvrzen byl Petr.³⁾

1401 Mikoláš ze Slatiny, jinak z Bříšťan; — Pecha ze Slatiny = Václav, po † Petru;

1412 zmín. o plebánu Václavu; viz dole;

1436 Heřman z Bříšťan = Martin, po † Štěpánu.

Nadaný oltář.

1402 z odkazu zdejšího plebána Petra založen byl oltář Panny Marie nadáním $6\frac{1}{2}$ K úroku v Studenci a v Leštině; vykonavatelé testamentu: Vítek, plebán v Radimi, Mikuláš v Pace, Zdeněk, notář Král.⁴⁾

Nadané kaplanství.

1402 Mikoláš ze Slatiny-Bříšťan, sídlící v Petrovičkách, založil kaplanství v kapli sv. Petra, Mikoláše a Doroty; věno $1\frac{1}{2}$ lánu.⁵⁾ Z těchto lánů vycházely kostelu desátky;

¹⁾ Lib. Er. V. 738.

²⁾ Tamt. VIII, D 9.

³⁾ Příbyk, řeč. Behaim, uznal, že ještě za života plebána Matěje svůj díl podacího postoupil Mikoláši z Ratně a Zbyňkovi z Obidovic, ale přece presentoval Petra z Jičina, ač presentaci odvolal; mimo něho presentováni byli Petr z Rovně a Matěj; Petr z Jičina ustoupil, načež byl potvrzen Petr z Rovně. (Soud. Ak. II. 135 a 145.)

⁴⁾ Lib. Er. VI. F. 7.

⁵⁾ tamt. VI. B. 7 a VIII. B. 6.

r. 1408 rozhodčí: plebán Hereš ze Žlunic, Řehák, děkan Jičín. (byl plebánem v Železnici), Vilém z Veselí, Jan ze Zahrádky (?), spíš z Hradištky rozhodli, že kaplanství má trvati; zakladatel Mikoláš dal kostelu náhradou svobodné dědiny; kaplan má vypomáhati, víno a „oplatky“ připravovati.

1412 plebán Václav; Jan Plech z Dohalic prodal ku kaplanství 1 kopu úroku na úročníku v Trtěnici.¹⁾

Ohnišťany.

1369 Ohniczan, 9 gr.; 1405 Ohnisczan.

Podací držitelů Ohnišťan; o dolejší Nácovi ze Lhoty nelze zjistiti, měl-li něco v Ohnišťanech, či byl-li jeho hlas reálně spojen s Lhotou.

1357 Kuneš Jiříkův z Ohnišťan = Mikoláš (z Osenic) ss. Mikolášem;

1360 Bohunek, řeč. Ličen (dole r. 1361 psán jest z Ohnišťan), — Jiřík z Ohnišťan, — Nácek ze Lhoty = Jan (ze Záhornice) ss. Mikolášem;

1360 titíž = Mikoláš (z Luhu) ss. Janem;

1361 titíž (Ličen z Ohnišťan) = Zdislav, po † Mikoláši.

1401 po † Zdislavu byli presentováni 3 kandidáti: Adam, Zbyněk a Petr; každý ze 3 patronů presentoval tedy jednoho; gener. vikář potvrdil Adama; Zbyněk se odvolal k arcibiskupu, jenž odevzdal tuto záležitost scholastiku Vyšehrad., jenž přiřknul kostel Petru; ale Zbyněk rekuroval k papeži, jenž rozhodl, aby, nepatří-li kostel žádnému z presentovaných, přednost dána byla Zbyňkovi.²⁾ Podle následujících zápisů udržel se Zbyněk.

1412 plebán Zbyněk ucházel se o kostel v Hořicích, ale marně. (Conf. VII. 57.)

† 1394 Mareš ze Smrkovic, sídlící v Miličevsi, věnuje kostelu 42 gr. úroku z 1 úročníka v Miličevsi na výročí.³⁾

† 1409 týž Martin ze Smrkovic vrací kostelu louku pod vsí Lhota, jež druhdy kostelu patřila.⁴⁾

¹⁾ Lib. Er. VIII.

²⁾ Krofta, Mon. Vatic. V. s. 1842.

³⁾ Lib. Er. XIII. E. 6.

⁴⁾ Tamt. VIII. F. 9.

Hradištko.

1369 Hradisko 15 gr.; 1399 Hradistko; 1385 Hradisczko.

Podací držitelů Hradištko.

1372 Machek a Jiřík z Hradištko = Jan, po † Kunši

1385 a 1405 zmínka o plebánu Janu; viz dole;

1413 Martin z Chomutic, sídlící v Žerečicích = Martin,
po † Janu.

† 1385 spor o louku mezi plebánem Janem, Benešem a Vlastkem ze Žerečic; rozhodčí plebáni: Jan z Kostelce, Martin z Cviněvsi a Václav z Nemojčevsi.¹⁾

† 1405 plebán Jan; Vlastek z Chotětic věnuje kostelu na výročí 1 kopu úroku ze Žerečic; panství nad úročníkem vyhrazeno jest Ličkovi ze Žerečic.²⁾

Boharyně.

1369 Boharyn, 6 gr.

Panství i podací držitelů Boharyně, obojí rozděleno.

1355 Jan z Boharyně; — Zbyněk z Bohar; — Ješek, řeč. Lučice = ? po † Vincenci;

1371 rytíř Jan; Jan a Zbyhněv klienti = Epík, po † Janu;

1375 Jan z Boharyně, — Spytihněv a Jošt, klienti, — Matěj z Babic = Mikoláš, po odchodu do Luhu Jana.

(Matěj z Babic, řeč. Husa, psán jest dole r. 1405 „z Boharyně“; 1407 převádí též nějaký úrok pro dominik. klášter v Hradci ze vsi Babic na Boharyň a Zvíkov; viz Hradec, — v Boharyni tedy něčeho nabyt.)

1405 Jan Sova, plebán Dvorský; Zbyněk a Bušek, — Matěj z Boharyně (onen z Babic) = Jan, po odchodu do Hněvčevsi Mikoláše.

(Dvorský plebán Sova byl z rodu Boharyňských; r. 1411 byl s bratřími též pánem na Libčanech; viz tam.; r. 1406 byl rektorem špitálu sv. Anny v Hradci, a bratři jeho, Zbyněk a Bušek, prodali oltáři ve špitále sv. Anny 3 k. úroku v Boharyni.³⁾

1412 plebán Jan; viz dole.

¹⁾ Lib. Er. VIII. F. 9.

²⁾ Tamt. V. 620.

³⁾ Soud. Ak. V. 245.

† 1387 listina předložena 1407, Epík z Boharyně prodal pod právo zákupní Otmarovi svrchní dvůr v Boharyni, tak aby Otmar odváděl kostelu „desátek skopný, jako jiní sousedé té vsi dávají, neb jsem desátek pravý odtud svedl na jiné své dědiny“; dvůr ten Epík prodal se vším, „což jest tu ve 4 kolech na zemi i pod zemí“. Listina česká.¹⁾

Nadaný oltář.

1412 plebán Jan; Jindřich z Boharyně založil v kostele sv. Jana oltář sv. Erasma nadáním 8 kop úroku ze Zvíkova.²⁾

Vršce.

1369 Vrissecz, 6 gr.; 1384 Vrssecz.

Podací pánů vsi.

1355 Bušek z Vršec = Petr (z Dražic) ss. Zdeňkem;

1359 Věnek „ = Číček, po † Petru.

V neznámé době a neznámým způsobem nabyta vsi kapitula sv.-apollinářská.

1392 kapitula u sv. Apollináře = Jan (z Loučeně) ss. Petrem;

1395 „ „ „ = Václav, po † Janu;

1415 „ „ „ = Beneš, po † Václavu.

† 1405 z odkazu Matěje a Urbana z Žitětína koupil rychtář z Vršec pro kostel 1 kopu úr. v Kozojedech od Příbyka z Kozojed.³⁾

† 1406 z daru Řeháka ze Lhoty koupil pro kostel plebán Václav 30 gr. úroku v Kozojedech od Příbyka z Kozojed.⁴⁾

† 1409 Mikoláš z Kozojed převádí obojí onen úrok z Kozojed na 2 úročníky v Žitětíně.⁵⁾

† 1408 Jan, soused ze Lhoty, kostelu věnoval 1 kopu úroku, již koupil od klienta Otíka z Jičíněvsi.⁶⁾

¹⁾ Soud. Ak. VI. 85.

²⁾ Lib. Er. IX. N. 4.

³⁾ Tamt. V. 652.

⁴⁾ Soud. Ak. V. 124.

⁵⁾ Lib. Er. VIII. H. 4.

⁶⁾ Tamt. VIII. J. 1.

Vápno.

1369 Cymentrum, 15 gr.; 1384 Cementum, alias Vapno.

Panství i podací pp. na Žiželicích-Hradišti.

Po Dětochovi z Žiželic připadlo r. 1337 panství Žiželicko-Hradištské Petru z Rožmberka: viz Žiželice v dekanátě Kolínském. Odporoval Mikeš Piskle... o Vápno, Strašov, Přepychy, Častova Lhoňa, Lány; Rožmberkovi však dáno za právo, „poněvadž již Dětoch obdržel nadepsaná dědictví na něm Mikšovi Piskle plným právem“.¹⁾

1366 plebán Martin; (svědek, Lib. Er. I. 57.)

1372 Petr a bratři z Rožmberka = Fricek, po † Martinu;

1392 Jindřich „ = Petr, po † Fricku;

1406 zmín. o pleb. Václavu; (Soud. Ak. V. 57)

1413 Čeněk z Veselí-Vartenberka, poručník sirotků Rožmberských = Proček (ze Šlapanova), po resig. Václava;

1414 týž = Václav (z Kácova) ss. Pročkem;

1417 „ = Hippolyt (z Bykáně) s Václavem.

Stará Voda.

1369 Antiqua aqua, 15 gr.

Podací původně, alespoň z části, držitelů Staré Vody, z části pp. na Přestavlcích, později celé Přestavlcových.

1429 Unka z Přestavlk zapisuje 3000 kop na: Přestavlk, tvrz, dvůr popl., lidé; Kosičky, dvůr popl., lidé; Mlékosrby, dvůr popl., lidé; Chudeřice, lidé; Káranice, lidé; Stará Voda, lidé a kostel podací; Písek, lidé, na Luhu kostelní podání; Nutice, lidé; Litkov (Luková?), lidé.²⁾

1377 po † Albertu, Heřman ze Staré Vody presentoval Matěje; ale druhá skupina patronů presentovala Jana; Matěj ustoupil a potvrzen byl Jan; ona druhá skupina byla: Unka, plebán v Nechanicích, Čeněk, Racek a Jan z Přestavlk.

1412 Unka z Přestavlk = Jan (z Dohalic) ss. Janem.

† 1395 Prokop Dománkův z Běroniček, jinak z Jikve, věnuje kostelu 2 k. úroku ze Staré Vody.³⁾

¹⁾ Pozůst. D. Z. I. 408.

²⁾ Arch. Č. II. 60.

³⁾ Lib. Er. XIII. E. 10.

† 1397 Bransud z Nedabylic věnuje kostelu na výročí 1 kopu úroku, již od Bernarda z Vel. Běrunic koupil.¹⁾

Kaplan a vikáři.

1395 Mikeš Kokot ze „Slomon“ (Slemene), sídlící na Přestavlcích, praví, že druhdy ze sbírky osadníků koupeno bylo 7 kop a 6 gr. úroku v Chudeřicích a Staré Vodě na zřízení stálého kaplanství.²⁾

V následujícím zápise je tato záležitost jinak vylíčena:

1397 Unka, syn Jana, řeč. Šesták, klient z Přestavlk, „dal, věnoval a vykázal (nahore se praví, že nadání bylo koupeno) kostelu 7 kop úroku ze Staré Vody a z Chudeřic a 1½ lánu rolí s rybníkem a dvorcem, jak to druhdy Jan, kaplan v Staré Vodě, a jiní kaplani drželi; zato bude plebán povinen vydržovati dva vikáře místo posavadního jednoho; jeden vikář bude třikrát v týdnu na tvrzi Přestavlcské konati služby Boží, ale nikoliv o větších svátcích, kdy bude povinen s plebánem u farního kostela prodlévati,³⁾ t. j. kaplanství bylo zrušeno, a místo kaplana ustanoven byl pouhý vikář; kaplanství bezpochyby nebylo ještě jako obročí potvrzeno, ač bylo již obsazováno.

Žlunice.

1369 Zlunicz, 21 gr.

Panství i podací, obojí roztrženo, držitelů Žlunic.

1356 Petr ze Žlunic; — Jošt z Verdeku = Mikoláš, po † Klementu;

1358 Jan z Verdeku; — Oto ze Žlunic = Milota, po ?. (Milota byl presentován od většiny patronů, bylo jich tedy více.)

1363 Ješek, rytíř; Petr a Ješek ze Žlunic = Lutold, po † Mladotovi (? spíše Milotovi);

1373 musil tento Lutold zaplatit 50 zlatých florenů pokuty, že nemaje kanonického stáří, kostel ujal a již po 11 roků drží; měl ostatně vrátiti vše, co za ten čas přijal.⁴⁾

1377 Jan Verdek; Petr a bratři ze Žlunic = Odolen, po † Lutoldu;

¹⁾ Soud. Ak. III. 284.

²⁾ Lib. Er. XIII. F. 2.

³⁾ Soud. Ak. III. 288.

⁴⁾ Soud. Ak. I. 25.

1382 plebán Odolen v nějakém sporu s Litoldem ze Žlunic a otcem jeho Peškem a bratrem Janem o desátky a meze polí.¹⁾

1400—1408 plebán Hereš; viz dole;

1419 Jan, řeč. Skála; — matrony Žofie, vdova po Petru Chybovi ze Žlunic, a Marketa, vdova po Dlaskovi, obě sídlící ve Žlunicích = Jan (Sova z Dvora) ss. Frančiškem;

1425 Příbyk ze Žlunic = Jan Doliš, po † Janu Sovovi; přístup nemožný.

† Před r. 1400 zatopil rybníkem Jan z Chotělic na svém majetku v Kozojídkách $\frac{1}{2}$ lánu pole, z něhož vycházely ku kostelu Žlunickému desátky; náhradou dali Zbyněk, plebán v Úlibicích, a jeho bratr Jan, kteří po otci v držení Kozojídek nastoupili, 20 gr. úroku z Kozojídek; — plebán Žlunický Hereš.²⁾

1407 plebán Hereš v nějakém právním sporu s Petrem, řeč. Chyba ze Žlunic; zvolení rozhodčí: Hynčík, děkan Bydžov., plebán ve Smidarech, a Vilém, plebán ve Veselí.³⁾

† 1408 plebán Hereš; rozhodnuto, aby Jakub z Vinar ročně odváděl $2\frac{1}{2}$ korce desátku.⁴⁾

Vikář.

1386 vdova Anna, dcera Bartoška z Valečova, věnuje 4 kopy úroku, jež zjednala u Jana Verdeka, na výročí a aby plebán držel vikáře.⁵⁾

Zmínka o kaplanství.

1402 Tomáš, kaplan ve Žlunicích, ucházel se o kostel v Blížkově, ale marně.⁶⁾

(1419 po † Janu ze Žlunic připadlo králi jeho dědictví: v Žlunicích, dvůr popl., dvory km., 2 lány lesa a $\frac{1}{4}$ podacího kostelního a $\frac{1}{4}$ podacího kaplanského; král to postoupil Machně, dceři Janově.⁷⁾ Tato Machna jest bezpochyby ona Marketa, vdova po Dlaskovi; viz nahoře podávání r. 1419.)

¹⁾ Soud. Ak. II. 147.

²⁾ Lib. Er. V. 529.

³⁾ Soud. Ak. VI. 17.

⁴⁾ Tamf. VI. 207.

⁵⁾ Lib. Er. XIII. C. 7.

⁶⁾ Soud. Ak. IV. 181.

⁷⁾ Dr. Nováček, Donationes regis Venceslai.

Lovčice.

1369 Lovczicz, 15 gr.

Panství i podací držitelů Lovčic, obojí rozparcelováno.

1355 Heník a Příbyk z Jikve (r. 1371 psáni „z Lovčic“) = Otmar (z Náchoda) ss. Šimonem;

1356 titíž = Petr (ze Sycína) ss. Otmarem;

1359 Heník z Jikve = Velek (z Vavřinče) ss. Petrem;

1365 Jindřich z Jikve; Číšek z Lovčic; Bušek ze Slibovic¹⁾ = Václav (z Kamenice) ss. Velislavem;

1366 titíž = Hynek (od sv. Filipa a Jakuba v Praze) ss. Václavem;

1371 Heník a Příbyk z Lovčic (nahore psáni z Jikve); Příbyk z Malovic = František, po † Hynku.

1381 stalo se narovnání o podávání mezi a) Boncem ze Všeberska jako poručníkem sirotků po † Bonci z Lovčic; b) Jindřichem z Lovčic a Václavem ze Slibovic; rozhodnuto, že oni sirotci mají plnou polovici podacího, a Jindřich a Václav též polovici; losem rozhodnuto, že nyní bude potvrzen kandidát (není jmenován), jež presentovali Jindřich a Václav, po druhé budou presentovali sirotci.²⁾

1394 plebán Myslibor; viz dole;

1396 Kateřina, vdova po Heníkovi z Lovčic, a syn; — Zdislav Sestrínek z Lovčic; — Václav ze Slibovic = Vok (z Bučic) ss. Mysliborem;

1398 titíž = Vilém, po † Voku;

1419 Zdislav z Lovčic = Vojslav (ze Všeberska) ss. Vilémem.

† 1394 plebán Myslibor; Bohuš, osadník z Blud, věnoval kostelu 1 kopu úroku ze Slibovic, již od Václava ze Slibovic koupil.³⁾

† 1410 Pešík z Lysce věnoval 1 kopu úroku ze dvora v Lysci na výročí.⁴⁾

¹⁾ 1437 Jindřich ze Slibovic prodal něco v Lovčicích vladkám z Lovčic; Pozůst. D. Z. II. 173. Slibovičtí měli tedy podací hlas v Lovčicích jako majitelé části Lovčic.

²⁾ Lib. Er. XII. E. 20. Soud. Ak. II. 107.

³⁾ Lib. Er. XII. G. 14.

⁴⁾ Tamf. VIII. K. 6.

Zmínka o vikáři a klerikovi.

1414 Zikmund ze Slibovic věnoval na pobožnosti 2 kopy úroku, z čehož má vikář dostávat 40 gr. a klerik 20 gr.¹⁾

Chomutice.

1369 Chomuticz, 12 gr.

Podací archidiakonů Hradeckých;²⁾ příslušel-li k archidiakonátu nějaký zdejší dvorec, známo není; ostatek patřil zdejším vladykám.

1380 plebán Václav (jest hotov přijmouti svěcení; Soud. Ak. II. 134).

1383 ? = Přeč (precentor v kostele Praž.) ss. Václavem.

Tento Přeč byl z rodu pp. z Radče u Chomutic a bratr Václava z Radče, kanovníka Pražs. a ředitele stavby chrámu sv. Víta; za plebána Přeča přestavěn byl nákladem jeho a ostatních Radečských kostel zdejší a r. 1393 vysvěcen.³⁾

1397 plebán Přeč; viz kaple sv. Markety.

(V Památ. Arch. II. 285 píše Royek: „ve farní knize je opis z náhrobku nyní ztraceného s erbem pp. z Radče — 2 lopaty a 2 rukavice; — haec sunt insignia generosi Przibyslai (= Přeč) de Radez, fundatoris (? spíš exstructoris) hujus ecclesiae.“)

1401 (?) plebán Jan z Dědibab; viz oltář sv. Markety;

1406 zmínka o plebánu Bohutovi (viz Liskovice).

† 1390 Václav (z Radče), děkan u sv. Apollináře, Přeč, plebán zdejší, Albert z Radče věnují kostelu na výročí 18 jiter pole v Malých Chomuticích.⁴⁾

† 1407 plebán Bohuťa; Martin z Chomutic vykazuje kostelu 2 kopy úroku: jednu z jakéhosi odkazu, druhou od něho plebán koupil.⁵⁾

Nadaná kaple s oltářem sv. Markety.

1397 bratři z Radče: Václav, děkan u sv. Apollináře, Přeč, plebán zdejší, a Albert, klient, věnovali kapli spojené s kostelem a oltáři sv. Markety na udržování kaplana: ze

¹⁾ Lib. Er. X. B. 7.

²⁾ „... jehož (kostela) podací přísluší archidiakonu Hradec.“ Er. IV. 472.

³⁾ Kapitul. XIX. 8. b.

⁴⁾ Lib. Er. IV. 424.

⁵⁾ Tamt. VIII. A. 1.

vsí Třtěnice 3 kopy úroku, z Dobré Vody 100 gr. a z jakési louky 1 kopy; mimo to 2 ornáty, knihu „viaticus“, kalich a j.¹⁾

1401 (?) po smrti plebána Přeča přidávají k tomuto kaplanství 2 kopy úroku ze Lhaně a tvrzku, již od Martina, klienta z Chomutic, koupili a 1/2 lánu svobodného v Chomuticích; náhradou za desátek kostelu z onoho 1/2 lánu ušlý zjednal zdejší plebán Jan z Dědibab 1 kopy úroku ze Žitětína;²⁾

1416 Albert z Radče a jeho syn Ctibor věnují této kapli 3 kopy úroku z Hradištka.³⁾

Nadaný oltář sv. Kateřiny.

1396 a 1397 Albert, klient z Chomutic, a jeho bratranec Vilém z Chomutic založili oltář sv. Kateřiny za souhlasu patrona, archidiakona Hradec. a plebána zdejšího Přeča; věno: Albert věnoval 1 1/2 kopy úroku ze Lhoty Ohnišské; Vilém 3 kopy z Chomutic; zakladatelé přidali 1/2 lánu role a stavení v Chomuticích pro příbytek oltářníků.⁴⁾ Obojí oltářnictví bylo hojně nadáno: oltářník sv. Marketský platil r. 1399 6 gr. papež. desátku a sv. Kateřinský 8 gr. (Rejstř. desát. 94).

Kaple ve dvoře či tvrzi v Chomuticích.

1416 Albert z Radče a jeho syn Ctibor praví, že kanovník Václav z Radče (strýc) zjednal jim dědictví jmenovitě dvůr v Chomuticích, jež koupil a od základu přestavěl i s příbytky a kaplí ku cti Panny Marie Sněžné; z vděčnosti věnují 3 kopy úroku kostelu a kapli sv. Markety a 2 kopy kapli ve dvoře Chomutickém.⁵⁾ Stvrzeným obročím však tato kaple nebyla.

Lučice.

1369 Luczicz, 3 gr.; 1384 Luticz.

Panství i podací v druhé polovici 14. století pánů na Chlumci, od počátku 15. století bylo od Chlumce odděleno.

1389 Smil z Holic, jinak ze Šternberka (pán na Chlumci), = Petr, po resig. Havla;

¹⁾ Lib. Er. IV. 472.

²⁾ Tamt. V. 557.

³⁾ Tamt. X. K. 13.

⁴⁾ Tamt. IV. 470.

⁵⁾ Tamt. X. K. 13.

1394 Půta z Častolovic = Petr (vikář u sv. Apollináře)
ss. Petrem;

(Právo Půtovo záhadné, viz Chlumec.)

1398 Oto z Bergova (pán na Chlumci) = Michael,
po resig. Petra;

1401 zmínka o plebánu Janu; (Soud. Ak. IV. 41)

V ty časy nastoupil jiný pán, než na Chlumci.

1410 poručník sirofků Bohunka Puklice = Mikoláš,
po † Janu;

1415 Bohunek Puklice z Lučic = Jan, po † Mikoláši.

† 1399 Petr z Holyšova (Převyšova) věnuje na výročí
kostelu louku se svolením Oty z Bergova.¹⁾

Veležice.

1369 Velezicz, 15 gr.

Panství i podací pánů na hradě Veselí.

1355 Jan z Vartenberka = Martin, po † Ubyslavu;

1361 Jan z Vartenberka = Velík (z Veselí, byl tam
děkanem) ss. Martinem;

1362 Beneš z Vartenberka = Václav, po † Velku;

1387 plebán Jan (Jan Lutka z Nepěkošic vrátil ko-
stelu kus role, jež druhdy kostelu patřila;²⁾

1392 Petr z Vartenberka = Václav (kaplan na Veliši),
po † Janu;

1416 Beneš z Vartenberka = Pabian, po † Václavu.

Vikář.

1361 Ješek a ostatní z Vartenberka věnují kostelu
Panny Marie 1 lán ve Veležicích, začež bude vydržován
vikář.³⁾

Sloveč.

1369 Slovecz, 6 gr.

Panství i podací kláštera Zderazského v Praze.

(1278 biskup Jan postupuje Zderazským biskupské desátky z „je-
jich vsí Sloueh“.⁴⁾

¹⁾ Lib. Er. XII. L. 3.

²⁾ Soud. Ak. II. 412.

³⁾ Lib. Er. I. 25.

⁴⁾ Regesta II. 471.

1359 probošt Zderaz. = prof. Oldřich, po † Havlu;
kostel osazován býval professy Zderaz.; poslední:

1417 probošt = Jan Placenta, po resig. Mikoláše;

1418 „ = Mikoláš.

† 1375 Albert z Valdštejna, Zdeněk ze Štěpanic a Hynek
z Neštejky dluhují proboštu 20 kop úroku z nájmu klášter-
ních vsí Choťšic a Slovče.¹⁾

† 1397 plebán Petr; spor o desátky mezi plebánem a
Janem z Voděrad; rozhodčí: plebánův Příbyk, plebán z Městce;
Voděradského Václav, klient ze Slibovic, rozhodli, aby Vo-
děradský odváděl desátky selské, totiž 2 kopy snopů z kaž-
dého lánu, jež ve Voděradech obdělává.²⁾

† 1411 Adam ze Sedlištek, plebán v Běronicích, prodal
kostelu 30 gr. úroku na $\frac{1}{4}$ lánu v Městci.³⁾

† 1416 Vlastek z Voděrad věnuje $\frac{1}{2}$ kopy úroku ze
mlýna v Ktové pod Troskami na výročí za † sestru Marketu,
provdanou za Petra z Ktovy.⁴⁾

Vikář.

1413 Jakub, vikář v Městci, věnuje kostelu, za plebána
Bohunka, 1 kopu úroku ze zboží Vlastka z Voděrad na vy-
držování vikáře; výročí.⁵⁾

1414 Jindřich ze Staré Vody; za plebána Bohunka vě-
nuje kostelu 1 kopu úroku z Drahoměřic jako příspěvek
na vydržování vikáře.⁶⁾

Veselí.

1369 Vessele, 15 gr.

Panství i podací Veselské, pp. z Vartenberka.

(1335—1346 zřiká se Ješek z Vartenberka věna matčina na
Veselí s tvrzí, dvorem, řeč. Koloděj, s patronát. právem kostela,
Vlhošť, Hrobičany, Zběř (Snyers).⁷⁾

1361 plebán Velek, děkan Bydž.; viz dole vikáře;

1361 Ješek z Vartenberka = Martin (z Veležic) ss.
Velkem;

¹⁾ Schubert, Urkunden; Regesten p. 41.

²⁾ Lib. Er. XII. J. 11.

³⁾ Tamt. VIII. O. 7.

⁴⁾ Lib. Er. X. H. 6.

⁵⁾ Tamt. X. A. 1.

⁶⁾ Tamt. X. B. 1.

⁷⁾ Tadra, Summa Gerhardi, 519.

- 1372 Beneš z Vartenberka = František, po † Martinu;
 1373 Čeněk z Vartenberka = Ctibor, po sesazení Františka, poněvadž během roku nepřijal svěcení.
 1378 Aleš z Cimburka (poručník?) = Oto (ze Ždánic) ss. Ctiborem;
 1378 Aleš z Cimburka = Martin (od sv. Martina v Praze) ss. Otou;
 1394 Petr z Vartenberka-Kostí, poručník Petra, syna Beneše z Vartenberka = Vilém (kaplan na Skále), po † Václavu;
 1407 plebán Vilém; viz Žlunice;
 1436 Machna z Vartenberka-Veselí, poručnice Čeňka z Vartenberka = Tomášek, po resig. Petra.

Vikáři.

1361 plebán Velík, děkan; Ješek z Vartenberka věnuje kostelu sv. Mikuláše na vydržování 3 vikářů dvůr o 2 lánech ve Veselí, úrok z mlýna „v Snovez“, ze dvora s městečkem spojeného, řeč. Koloděj, plně desátky ze 2. popl.¹⁾

Lučina hora.

1369 Lutyna hora, 12 gr.; 1384 Luczyna hora.

O panství a podací lze zjistiti tolik, že zde bývala tvrz domácích vladyk,²⁾ jimž však, jak z následujících zápisů souditi lze, ani celé panství, ani celé podací později nepatřilo.

- 1387 zmínka o plebánu Herešovi (Soud. Ak. II. 412);
 1400 Pešek Herynk z Meziříčí; — Jan Lučinec z Lučiny hory = Petr, po † Herši;
 1402 a) Petr Herynk z Meziříčí = Šimon po † Petru;
 b) Jan Lučinec z Lučiny hory = Mikoláš; potvrzen byl Šimon.

Smidary.

1362 Smydarz, 48 gr.

Panství i podací pánů na Smidarech.

¹⁾ Lib. Er. I. 26.

²⁾ 1388 za Adama z Malobratřic ručí Věnek z Lučiny hory; — 1451 Dorota ze Slatiny prodala věno, jež měla od Petra z Lučiny hory zapsáno, na: Lučině hoře, tvrz, dvoře popl., dvořích km. s úrokem... Pozůst. D. Z. I. 519 a II. 221.

(1335—1346 Ješek z Vartenberka doznává, že matka jeho Alžběta dostala od svého bratra N., děkana kostela Praž.: Smidary s tvrzí a ves Lhotu.¹⁾

1332 Štranimír, druhdy plebán v Smidarech; (Regesta III. 733)

1360 Henslin z Turgova = Jan ze Žitětína, po resig. Jiljiho;

1367 Henslin z Turgova = Vojslav (z Kostelce) ss. Janem;

1374 Henslin z Turgova = Václav, po † Vojslavu.

Nastoupil jiný rod:

1387 Markvart z Kostí = Hynek, po † Václavu;

1408 děkan Hynčík, plebán v Smidarech; viz děkany.

1413 potvrzen Jan.

Nastoupil opět jiný rod:

(1413 Ohništko ze Smidar stal se s Ůlibickým hromadníkem se: „Smidary, tvrzí, dvorem, vsí s podacím kostelním, s Lhotou Smidarskou“.²⁾

Zmínka o vikáři.

1401 opsal jakýsi traktát Šimon, toho času vikář ve Smidarech u Hynčíka, plebána ve Smidarech, děkana.³⁾

Chroustov.

1369 Chrustov, 15 gr.

Od neznámé doby panství i podací kláštera Opatovského; viz tam.

1383 spor o obročí mezi Ondřejem a N. (Soud. Ak. II. 213);

1395 plebán Jiří byl vysvěcen na kněžství (ordinationes str. 13).

1418 opat Opatov. = Vít (z Řítonic) ss. Bartolomějem.

(1436 Zikmund zapsal vsi kláštera Opatov.: Chroustov, Osek, Dubečno, Dvořiště.⁴⁾

¹⁾ Tadra, Summa Gerhardi, 524.

²⁾ Arch. Č. III. 483.

³⁾ Truhlář, Catalogus Codic., 122.

⁴⁾ Arch. Č. I. 527.

Blížkov.

1369 Blizkov, 3 gr.

O podací se dělili vladykové ze Slavhostic;¹⁾ s čím spojeno bylo podací ostatních dole jmenovaných patronů, nelze sledovati.

1371 Domorád z Meziříčí; — Čeněk ze Slavhostic = Vincenc, po † Martinu;

1377 zmínka o plb. Vincenci (svědek, Soud. Ak. I. 239);

1386 Čeněk ze Slavhostic; — Hroch z Hořiněvsi = Petr (z Újezda) ss. Janem;

1393 Čeněk ze Slavhostic; — Kunka, vdova po Václavu z Kozojed = Jakub, po odch. Jindřicha;

1400 Stašek ze Slavhostic = Jiří, po resig. Jakuba.

Tento Jiří nabyt kostela „méně správně“; předchůdce Jakub měl mnoho dluhů, nesídlil u kostela, služby Boží byly zanedbávány; Jiří s ním učinil smlouvu, že, pokud bude v Blížkově plebánem, bude mu dávat ročně 4 kopy, aby (Jakub) nemusil žebrať; tím dostal se Jiří do podezření ze simonie; nastalo vyšetřování až v Římě; výsledek byl, že se musil kostela vzdát; byl však znova potvrzen.²⁾

1403 a) Stašek ze Slavhostic = Matěj, po † Jiřího;

b) Vraťa z Kozojed = Tomáš; potvrzen byl Matěj, ale Vraťe potvrzeno bylo 1/2 podacího spojeního „s dvorem, jež tam (v Blížkově?) má“;

1411 Stašek ze Slavhostic = Bartoloměj, po † Matěji;

1414 Stašek ze Slavhostic = Václav (z Brodců) ss. Bartolomějem.

Liskovice.

1369 Lyskovicz, 9 gr.

Podací držitelů domácího vladectví.

1357 Zvěst z Liskovic = Mikoláš, po † Bohuši;

1364 „ „ = Jan (od sv. Martina v Hradci) ss. Mikolášem.

¹⁾ Že část podacího reálně patřila k Slavhosticům, vysvítá z pozdního zápisu: r. 1500 Beneš z Ledčic prodal Trčkoví: v Slavhosticích dvůr popl., ves celou s podacím v Blížkově (tedy pouze podací). Pozůst. D. Z. II. 529.

²⁾ Krofta, Mon. Vatic. V., str. 1104.

Následující patroni mají přídomek podle vzdálených míst, byli tedy pány Liskovic.

1374 Bartoš ze Slatiny = Mauric (z Kovanic) ss. Janem;

1389 Bartoš ze Slatiny, jinak z Valečova = Michael (ze Semonic) ss. Mikolášem;

1397 Martin z Hořiněvsi = Beneš (z Rabštejna) ss. Michaellem;

1406 a 1408 plebán Bartoš; viz dole.

† 1406 plebán Bartoš; Kačka, vdova po Janu ze Skupic, věnovala kostelu 1 kopu úroku ze dvorce ve Skupici, aby zde byl rodinný pohřeb.¹⁾

† 1408 plebán Bartoš; Jan ze Slatiny věnuje kostelu 3 jitra luk pod mlýnem ve Lhotě.²⁾

1418 Jan z Vysoké věnuje kostelu 13 jiter lesa na zboží Staška ze Slatiny a Petra ze Lhoty.³⁾

Újezd.

1369 Ujezd, 6 gr.

Podací bylo spojeno se zdejším vladectvím; i dolejší pán Klamošský měl část podacího jako držitel části Újezda; viz dole r. 1397.

1361 Oneš a Jan z Újezda = Bohunek, po † Radoslavu;

1370 Ješek Diblík z Újezda; — Jan z Klamoše = Benedikt (ze Star. Buků) ss. Bohunkem;

1378 Jan z Újezda; — Neplach z Klamoše⁴⁾ = Václav, po † Benediktu.

(1397 Martin z Hořiněvsi, poručník sirotků Onše z Ostrova, prodal Milotovi z Hrušova dědictví oněch sirotků: Klamoš, tvrz, dvůr popl., ves, Hrtanov, Štítov, vsi celé mimo 6 kop úroku dominikánů Hradeckých, Liplesy, v Gistřici (?) v Ostrovnici, v Újezdci, což tam mají, s částí podacího kostel.⁵⁾

1412 Markvart z Újezda = Vavřinec (z Vicemilic) ss. Václavem; odpíral Milota z Klamoše (nahore 1387 z Hrušova) řka, že mu přísluší 1/2 podacího.

¹⁾ Lib. Er. V. 725.

²⁾ Tamt. VIII. D. 7.

³⁾ Tamt. X. K. 11.

⁴⁾ 1374 se nazývá Neplach z Ostrova. Pozůst. D. Z. I. 444.

⁵⁾ Tamt. I. 571.

- 1415 Markvarť z Újezda, — Mikola z Klamoše = Svato-
slav (ze Žehušic) ss. Vavřincem;
1418 títíž = František (z Bílého Újezda) ss. Svato-
slavem.

Vikář.

1411 narovnan spor: Milota z Klamoše bude odváděti ročně 16 korců suého obilí Chlumecké míry, z 2 rybníků selský desátek, vykáže kostelu 1 kopy úroku, vrátí kostelu 6 korců louky, a plebán bude povinen vydržovati vikáře.¹⁾

Luh.

1369 Luha, 21 gr.

Panství i podací pp. z Přestavlk.

(1429 Unka z Přestavlk zapisuje: Přestavlk, tvrz, popluží, lidi, Kosičky, dvůr popl., lidi, Mlékosrby, dvůr popl., lidi, Káranice, lidi, Chudeřice, lidi, v Staré Vodě lidi a podací, v Luhu kostelní podání, bez zmínky o dvoru a úročnicích, Písek, lidi, v Nuticích (?) a v Lukově, lidi, — viz Stará Voda.)

- 1356 Unka z Přestavlk = Petr, po † Držku;
1358 " " = Mikoláš (ze Všejan) ss. Petrem;
1360 Unka z Přestavlk = Jan (z Honsteinu ?) ss. Mikolášem;
1365 Unka, plebán v Nechanicích, — Čeněk a dědici z Přestavlk, — Jan Šesták z Mlékosrb (1377 jmenuje se u Staré Vody „z Přestavlk“), Racek z Přestavlk = Jan (z Boharyně), po † Petru;
1385 títíž; jen onen Čeněk z Přestavlk se zde jmenuje „z Kosiček“ = Vojslav (ze Žehuně) ss. Janem;
1391 Čeněk z Přestavlk = Dětoch (z Újezda) ss. Vojslavem;
1395 Mikoláš Kokot z Přestavlk = Bartoloměj (z Lipolc) ss. Dětochem;
1410 Unka z Přestavlk = Jan, po † Bartoloměji;
1417 " " = Jan, po † Janu;
1419 " " = Martin (z Chlumu) ss. Janem.

Zmínka o kaplanu.

1385 žádal plebán Vojslav, aby uchvatitel kostela v Luhu byl odstraněn, aby mohl jej svobodně spravovati: gener. vikář

¹⁾ Lib. Er. XIII. T. 14.

mu odpověděl, že nikoliv on, nýbrž arcibiskup odevzdal řízení kostela „kaplanu řeč. kostela“;¹⁾ plebán byl totiž v trestní věci vyšetřován.

Babice.

1369 Babicz, 9 gr.

Panství i podací držitelů Babic.

- 1369 Matěj z Babic = Tas, po † Adamu;
1391 Michalík a Matěj z Babic = Jakub, po odchodu do Rožďalovic Tasa.
Před 1406 byl plebán Jakub zabit; (Soud. Ak. V. 227) (1395 po † Michalu dáno jeho dědictví Zvíkov jeho bratru Matěji. DD. XIV. f. 4.)
1404 a) Matěj ze Zvíkova = Vintíř;
b) Zdislav, plebán v Kratonohách, Pešík z Babic = Markvarť, profess Opatov., jenž byl potvrzen.
† 1412 plebán Václav, od Matěje řeč. Husa z Babic, druhdy patrona, jenž nyní sídlí na Hrádku (Borohrádku), věnována kostelu 1 kopa úroku.²⁾

Lhota.

1369 Lhota, 4 gr.

Panství i podací pánů z Kosic, ale spíše, alespoň z části jako držitelů Lhoty.

1397 Přech ze Záchrašan prodal Mikuláši, řeč. Kotlovec z Mentúra, dědinu ve Lhotce s 9 kop. úroku a podacím kostel. tamtéž, jak to měl od Haška z Kosic;³⁾ t. j. Přech si na toto dědictví dělal nároky proti král. nápadu; ale nebylo z prodeje nic, neboť r. 1410 dal král Václav celé král. právo na Kosice, Lhotu a Zdražany po † Hašku z Kosic Jindřichu z Labouně, řeč. Jindra.⁴⁾

- 1357 Zbyhněv z Kosic = Vítek z N., ss. Jakubem;
1363 Sulek a Hroch (1370 psán plebán z Dobřenic) z Kosic = Mikoláš, po † Vítu;
1365 Sulek a Hroch z Dobřenic (t. j. plebán) = Petr, po † N.

¹⁾ Soud. Ak. II. 305.

²⁾ Lib. Er. VIII. P. 10.

³⁾ DD. XIV. f. 7 a 10; Pozůstat. D. Z. I. 574.

⁴⁾ DD. XIV. f. 143.

- 1370 Hroch, plebán v Dobřenicích; Kuneš ze Lhoty = ?, po † Petru;
 1390 Hošek a Zdeněk z Kosic = Řehoř, po † Petru;
 1414 Jindra z Kosic (jeho právo viz nahoře r. 1410, kde se jmenuje z Labouně) = Pašek (ze Semína) ss. Markem.

Metličany.

1369 Metliczan, 5 gr.

Panství i podací původně královské k Bydžovu ve smyslu „král. hrad“ (nikoliv obec); král. panství Bydžovské postoupil však král Jan pánům z Vartenberka.

- 1362 Beneš z Děčina; Beneš z Veselí (Vartenberka) = Jindřich, po resig. Petra;
 1380 Čeněk z Vartenberka-Veselí = Liček, po † Jindřichu;
 1401 Jan z Vartenberka-Veselí = Valentin, po † Ličku;
 1407 Čeněk z Vartenberka-Veselí = Petr (ze Skalice) ss. Valentinem;
 1409 plebán Jan; viz dole;
 1413 Čeněk z Vartenberka = Kříž (z Běstvin) ss. Janem;
 1416 Čeněk z Vartenberka = Albert (z Vysoké) ss. Křížem.

† 1406 Ješek z Měnína věnuje kostelu 2 louky, řeč. „zadní lúky“, ležící mezi Mlékosrby a lesem; na výročí.¹⁾

† 1409 plebán Jan; Adam z Neželic věnuje 1 kopu úroku ze vsi Zavidovic; na výročí.²⁾

† 1411 Myslibor ze Zavidovic doznává, že Velislav ze Zavidovic druhdy platil kostelu 1 kopu úroku; Myslibor převádí tento úrok na jiné své zboží v Zavidovicích.³⁾

¹⁾ Lib. Er. V. 692.
²⁾ Tamt. VIII. F. 6.
³⁾ Tamt. VIII. M. 10.

Lužec.

1369 Luzecz, 21 gr.

Panství i podací domácích pánů.

- 1375 Vilém z Lužce = Jan, po odchodu do Čechelic Diviše;
 1404 Racek z Lužce; — Jiří z Lužce = Mikoláš (z Heřmanova Městce, Litomyš. d.) ss. Janem;
 1414 Jan Hlaváč z Lužce = Jan, po † Janu.

† 1401 Václav z Mezilesí věnuje kostelu — na výročí — 1 kopu úroku ze dvora v Mezilesí.¹⁾

Zmínka o škole.

Kdyby plebán některou r. 1401 stanovenou povinností zanedbal, má za pokutu dáti 1 věrdunk do škol.

Vysočany.

1369 Vysseczan, 12 gr.; 1384 Vyssoczan.

Panství i podací původně královo, k Bydžovu, ve smyslu „hrad“ jako Metličany; od krále Jana bylo král. panství Bydžovské postoupeno pp. z Vartenberka-Veselí.

- 1364 Beneš z Vartenberka = Racek, po † Příbyku;
 1372 Čeněk „ = Zdislav, po † Racku;
 1378 zmín. o pleb. Zdeňku; (svědek, Soud. Ak. I. 302)
 1389 Čeněk z Vartenberka = Jan, po † Janu Skartu;
 1414 „ „ = Filip, po † Janu;
 1415 „ „ = Martin, po resig. Filipa;
 1415 „ „ = Václav, po † Martinu;

Chodovice.

1369 Chodovicz, 12 gr.

Podací i panství vladky Holovouských.

1363 ? = Jan (z Třemošné), po ?.

1389 plebán Křišťan, majitel nějakého dědictví v Holovousích, zemřel (DD. XIII. f. 10).

1403 Pešík Hubart z Holovous; — Hynek a Jan z Holovous = Tomáš (z Chlumu) ss. Lvem;

¹⁾ Lib. Er. V. 557.

1407 plebán Tomáš; měl nějaké jednání s Václavem, plebánem z Milevic; (Soud. Ak. VI. 107)

† 1392 Pešek Hubart z Holovous věnuje kostelu na výročí 1 kopu úroku.¹⁾

Sobčice.

1369 Sobczicz, 12 gr.

Podací archidiakonů Hradeckých; měli-li zde nějaký dvorec, známo není; ostatně měly Sobčice svého pána na zdejší tvrzi.

1378 vicearchidiakon Hradecký = Oldřich (z Konecchlumí) ss. Havlem;

1408 ? = Vít (oltářník v Týně, v Praze) ss. Mikolášem.²⁾

1418 arcibiskup, jelikož archidiakonát není obsazen = Mikoláš, po resig. Víta.

† 1410 kostelníci půjčili Kdulincovi 10 kop zádušních peněz, aby z nich vydával 1 kopu úroku; plebán Mistr Vít, advokát konsistorní.³⁾

Zmínka o vikáři.

1408 plebán Mistr Vít zplnomocnil vikáře kostela v Sobčicích Ondřeje, aby jménem jeho převzal kostel;⁴⁾ patrně Vít neresidoval.

Nejsou v Rejstříku desátkovém:

Bydžov Nový.

Když k. r. 1305 na území farního kostela Starobydžov. založeno bylo král. město purkrechtní a práva městská sem ze Starého Bydžova převedena byla, zůstal kostel Starobydžovský právním farním kostelem i pro nové město; ale měšťané si brzy vystavěli svůj městský kostel, jenž však

¹⁾ Lib. Er. XII. D. 13.

²⁾ Soud. Ak. VI. 227.

³⁾ Lib. Er. X. K. 4.

⁴⁾ Soud. Ak. VI. 227.

před právem nebyl farním, nýbrž pouhou komendou nebo filiálkou kostela Starobydžovského; r. 1311 byl tento městský kostel nákladem měšťanů posvěcen.¹⁾ Plebán Starobydžovský bydlel však u filiálky v městě, jak tomu bylo v podobných případech i jinde, a jmenuje se často výslovně plebánem Novobydžovským.²⁾

Jednotlivé plebány viz: Starý Bydžov.

Nadaný oltář.

1413 Čeněk z Vartenberka, pán na Bydžově, věnuje 5 kop úroku ze vsí: Lučenice, Černá a Bytouchov oltáři sv. Kateřiny; oltář měl již svého oltářníka Filipa, ale oltářnické obročí bude právně zřízeno, až bude nadání rozmnoženo.³⁾ Kostelu činili obyvatelé Bydžovští mnoho odkazů.⁴⁾

Kaple špitální.

1408 z odkazu měšťana Straniše má kaplan, od konšelů dosazený, sloužiti každý týden několikrát mši sv. v kapli špitální.⁵⁾

Zmínka o škole.

1374 Mauric, rektor škol v Bydžově, měl nějaký spor s měšťany Plzeňskými.⁶⁾

1405 Vavřinec, rektor škol, odkázal něco k záduší.⁷⁾

Kláster Minoritů s chrámem titulu neznámého.

Kláster založen byl teprve po založení města, brzy po r. 1305, tedy ještě za panství královského, r. 1311 však již stál, neboť tehdy vykazují účetní, co vydali na vykopání hradebního příkopu „vedle Menších bratří“;⁸⁾

1401 kvardián Ondřej, měl nějaké rovnání s konventními bratřími před gener. vikářem;⁹⁾

¹⁾ Regesta III. 19.

²⁾ 1367 byl úvodcem ve Smidarech a r. 1415 ve Vysočanech „plebanus in Juveni Byčžovia“.

³⁾ Lib. Er. X. B. 8.

⁴⁾ Dr. Kašpar: „Děmětí Bydžovské z nejstarší knihy městské“. Kostel městský měl původně titul Panny Marie; tamf. s. 9; ještě 1516 sluje „kostel Matky Boží“; tamf. str. 23.

⁵⁾ Tamf. str. 105, kde jest mnoho odkazů pro špitál zapsáno.

⁶⁾ Soud. Ak. I. 99.

⁷⁾ Dr. Kašpar, I. c. 14.

⁸⁾ Regesta III. 19.

⁹⁾ Soud. Ak. IV. 52.

1414 Mikoláš Kotlovec z Měnína odkázal klášteru 1 kopu úroku.¹⁾

Vjmenovaných „Damětech“ zaznamenány jsou, str. 17—18, mnohé odkazy měšťanů pro klášter na zádušní pobožnosti. Když Bydžované zachvácení hnutím husitským podnikli útok především na klášter,²⁾ útok tento byl ovšem odražen, tím však klášter zachráněn nebyl, byl zajisté brzy na to zkažen; není však známo, zdaž od domácích, či přespolečných; také není nic známo o osudu posledních mnichů.

Lepolisy.

R. 1359 Jan a Vznata, bratři ze Skuhrova, vyznávají, že otec jejich Tas vystavěl „v naší vsi“ Lepolisy, ležící ve farním obvodu kostela v Luhu, církvi („catholicam“, tedy kostel dřevěný), jako filiálku kostela v Luhu, ale že zemřel dříve, než zajistil nadání; pročež oni bratři nyní věnují kostelu v Luhu: 2 svobodné lány v Lepolisích se staveništěm na vystavění příbytku pro vikáře, nebo plebána; též 70 gr. úroku ze vsi Lepolis, a plné a celé desátky ze 2 popluží na polích a kopách ze všeho zrna; za to má 1 kněz, vikář nebo plebán u kostela v Lepolisích bydletí.³⁾

1398 prodal plebán v Luhu $\frac{1}{4}$ lanu ve vzdálené vsi Bříství a koupil pro filiální kostel v Lepolisích jiný čtvrtlán na zboží Miloty z Klamoše.⁴⁾ Brzy po Skuhrovských nabyli části Lepolis páni z Turgova, kteří před r. 1367 postoupili klášteru sv. Jiří v Praze Lepolisy výměnou za klášterní vsi: „Kněnice, Kněžičky, Janovice v provincii Jiřínské ne daleko hradu Brada“, a nějakou ves u Ústí n. L.⁵⁾

R. 1367 klášter zde prodal právem zákupním 27 lánů po 72 jitrech za roční plat po 116 groších a berni, a $7\frac{1}{2}$ lánů po 62 jitrech za roční plat po 108 gr. bez berně.⁶⁾

¹⁾ Lib. Er. X. D. 4.

²⁾ Satirický popěvek o Bydžovských ševcích v jmenovaných „Pamětech“, str. 18. Děje se zmínka o 6 mniších, kteří útočníky statečně odrazili: „kněz Barták, mnich Kokos, druhý mnich s velkou kšticí, mnich Trkoň, Hýzka, mnišek mladý, a ještě jeden mnich“.

³⁾ Lib. Er. I. 7.

⁴⁾ Tamf. XII. K. 4.

⁵⁾ Schubert, Urkunden-Regesten, p. 97.

⁶⁾ Tamf.

IV. Dekanát Dobrušský.

Známí děkani:

1364 Domek, plebán Dobrušský, děkan Dobruš.; viz Opočen;

1371 Domek, plebán Dobrušský, děkan Dobruš.; viz Přepychy.

Domek zemřel v Dobrušce r. 1372.

1378 děkan Dobruš. Svach, plebán v Chvalkovicích; (Soud. Ak. I. 286).

Svach zemřel ve Chvalkovicích r. 1387.

1391 děkan Petr, plebán v Dobeníně; — viz Chvalkovice.

1407 děkan Petr, plebán v Dobeníně; — viz Skalice.

1408 Petr, děkan, odešel r. 1408 do špitálu v Hradci.

1409 Pavel, plebán v Černčicích, děkan; viz Třebešov.

1411 N., plebán v Černčicích, děkan; úvodce v Dobrušce; (Conf. VII. 31).

1414 děkan Dobrušský N., plebán v „Czrimpna“, měl přijmouti resignaci plebána Machovského; Conf. VII. 111.

Dobruška.

1369 Dobrusca, 30 gr.

Kolem r. 1320 povýšili páni z Dobrušky, potomci Drslaviců, kteří se z Plzeňska na Hradecko přistěhovali, ves Leštná na purkrechtní město,¹⁾ jež nazvali Dobruškou; současně založili a hojně nadali i farní kostel.

1361 plebán Domek; viz dole rozmnožení nadání;

1372 Sezema z Dobrušky = Vít (z Kopaniny), po † Domku;

1374 Štěpán z Opočna = Zvěst (kanovník Vešehrad.) ss. Vítem;

¹⁾ Regesta III. 234.

Brzy nato se Jan z Opočna oddělil od bratra Štěpána, vzal za svůj díl Dobrušku, již držel k Frymburku.

1379 Jan z Dobrušky = Bedřich (z Písku) ss. Zvěstem;

1386 zmínka o plebánu Mikoláši (svědek, Soud. Ak. II. 362).

1398 přišel sem, nedávno, plebán Ctibor (od sv. Petra v Hradci; Soud. Ak. III. 396).

1408 plebán Závěš; — viz Černčice.

1411 Jan z Frymburka, jinak z Dobrušky; — Jan z Opočna = Theodorik, po † Závěši;

1424 plebán Theodorik (Soud. Ak. VIII. 70).

Rozmnožení nadání, vikáři a škola.

1361 plebán Domek; Mutina a Sezema z Dobrušky rozmnožují zádušní nadání kostela sv. Václava, aby plebán držel třetího vikáře vedle posavadních dvou „od starodávna“, a aby žákům nadlepšeno bylo. Na ten účel věnují: les, řeč. Zahradnice s loukou, mezi lesem Běstvinským z jedné a dědinami vsí Pulice a Bohuslavice z druhé strany; údolí s hájky mezi vsí Křovice a Kutval (Val?), užitek z potoka „Libezie“ od lesa Halína až po ústí do Dědiny (Jidina) s rybníkem nad vsí Křovice; údolí, řeč. Valské, 2 staveníště se zahradami vedle farního dvorce. Mimo to potvrzují znova starodávné právo desátého trhu v Dobrušce; louku s rolemi u mlýna Korečnicku a zahradu mezi Pulicemi a Pohořím; 4 lány mezi Dobruškou a Pulicemi s úrokem 1 kopy a 4 gr. z každého lánu; a 12 gr. za ženní robotu a 12 kuřaf s panstvím na lidech; desátek ze žita a pšenice ze sedmi mlýnů; právo dosazovati rektora školy; na ulevení v nedostatku záků 1 lán a 1/2 prutu role ve vsi Křovice s potokem a rybníky; za to má plebán dávat žákům každodenně chléb ze 3 čtvrtí žitné mouky.¹⁾

1361 Sezema z Dobrušky opět rozmnožuje nadání „kostela sv. Václava“, kde chce býti pohřben; věnuje 24 kop úroku ze vsí Přítočna a Skalice, jinak řeč. Čibuz, za to má plebán držeti ještě jednoho zvláštního vikáře, jenž by každodenně před velkou mší odsloužil zpívanou a zúčastnil se

¹⁾ Lib. Er. I. 30—31.

s žáky všech kanonických hodin; šesti klerikům má každý týden přidána býti 1 čtvrtce mouky na chléb, anebo aby oněm 6 klerikům dávano bylo ročně po 1 kopě a o sv. Jiří 5 lokef šedého sukna po 2 gr. za lokef, a jiných 5 lokef o sv. Havlu, a k tomu superpellice a čepice; za to budou žáci povinni všechny hodinky a mešní zpěvy zpívat.

Podepsáni jsou mimo jiné plebáni: Budek z Přepych, Johánek z Opočna a Bernard z Černčic.¹⁾

† 1393. Půta z Častolovic, pán na Opočně, převedl kostelní úrok 12 kop, jež Štěpán z Opočna plebánu Dobrušskému Závěši platil ze vsi Přítočno na ves Pulice.²⁾

Náchod.

1369 Nachod, 15 gr.

Město i kostel založeny kol. polovice 13. stol. od Hrona, předka pp. Náchodských, kteří za krále Jana se přestěhovali do Kostelce nad Černým lesem.

Podací držitelů panství Náchodského; před r. 1336 musil Ješek z Náchoda panství postoupiti králi, z příčiny neznámé (viz Kostelec n. lesy v dekanátě Kouřimském); ostatní pány na Náchodě poznáváme z následujícího podáváníí.

1336 Hajman z Dubé na Náchodě obdaril kostel úrokem z Krčina.³⁾

1355 Hynek z Náchoda = Šimon (z Lovčic) ss. Ot-marem;

1360 Hynek a Jan z Náchoda, řeč. z Dubé = Dětlev, po † Konrádu;

1363 Hynek z Náchoda = Hynek, po † Dětlevu (V Hronově podává r. 1377 vévodkyně Svidnická, a r. 1390 Půta z Častolovic.)

1399 Theodorik z Janovic, jinak z Náchoda = Semislav (z Hronova), po † Hynku.

1413 plebán Semislav; Hynek z Dubé, jinak z Trebechovic, věnuje kostelu 1 kopu úroku z Výrova na výročí za † Theodorika z Náchoda (patrně z Janovic, z jeho testamentu).⁴⁾

¹⁾ Lib. Er. I. 32—33.

²⁾ Tamf. XII. E. 5.

³⁾ Musejník z r. 1860, str. 161, dle Bienenberga.

⁴⁾ Lib. Er. IX. A, b.

Nadané oltáře.

1360 podává oltář sv. Vavřince patron Jan z Náchoda; (Conf. I. 119).

1363 " " sv. Doroty v kostele sv. Vavřince, patron Hynek z Náchoda; (Conf. I/2. 20).

1402 Theodorik z Janovic, jinak z Náchoda, založil v kostele sv. Vavřince oltář Panny Marie; (Lib. Er. VI.)

(1413 podává oltář P. Marie Jindřich z Lažan, jinak z Náchoda.)

1403 založen oltář sv. Mikoláše z odkazu Beneše z Dubé úrokem ze zboží Beneše z Ryznburka-Krčína.¹⁾

1415 z odkazu Theodorika z Náchoda založeno bylo dvojí kaplanství u oltáře ss. Petra, Pavla a Ondřeje.²⁾

(1415 Jindřich z Lažan, viz 1413 oltář, prodal Bočkovi z Poděbrad hrad a město Náchod, městečko Hronov a vsi: Babien, (?) Poříčko, Dochová, (snad Radechová), Pavlošov, Sedmákovice, Brně, Srbská, Dobrošov, Žďár, Jistbice, Lipí, Bražec, Babí, Pastvrkov, Slavíkov, „Trubie“, (Trubějov) Kramolna, Bilevce, Slopce a Peklo s podacími kostelními.³⁾

Krčín.

1369 Kryczin, 12 gr.

Panství i podací držitelů hradu a panství Krčinského.

1336 plebán Zdislav; Hayman z Dubé na Náchodě za souhlasu bratří směnil s plebánem; plebán jim postoupil mlýn a obdržel 2 lány svobodné.⁴⁾

Již r. 1358 panovali na Krčíně po Náchodských pp. z Potštejna = Bedřich, po † Zdislavu;

1366 Jan z Potštejna = Mikoláš (z Chotěbořic) ss. Bedřichem;

1374 Čeněk z Potštejna = Suda, po † Mikoláši;

1377 zmín. o plebánu Sudovi; (Soud. Ak. VII. 206).

1392 " " " Janu; (DD. Proclamat. a, 16.)

1411 " " " Janu; — viz dole.

Po Potštejnských vládli na Krčíně pp. z Ryznburka, již 1388, viz Skalice, r. 1388.

¹⁾ Lib. Er. VI. F. 8.

²⁾ Tamf. X. H. 3.

³⁾ Arch. Č. III. 485.

⁴⁾ Lib. Er. VIII. O. 8.

Vikáři.

1411 povstal spor mezi plebánem Janem a Kunkou, vdovou po Beneši z Krčína (Ryznburka), o ony, r. 1336 postoupené 2 lány; rozhodnuto, aby ony 2 lány zůstaly kostelu a aby plebán držel druhého vikáře.¹⁾

1358 Ješek z Potštejna věnuje kostelu 6 kop ze vsí Přibyslavě, na vydržování vikáře.²⁾

Bohuslavice.

1369 Bohuslavicz, 9 gr.

Panství i podací opočenská, někdy po r. 1371 bylo však od Opočenska odtrženo a k Černčicím přiděleno. Po pánech Opočenských zachoval se náhrobní kámen se znakem pp. z Opočna (trojříčí Drslaviců); menší věž má prý stopy slohu románského.³⁾

1371 Sezema z Dobrušky = Bohumil, po † Zdislavu;

1371 " " " = Suda, po † Bohumilu;

1408 zmín. o plebánu Radslavu; viz Černčice.

1409 Vítek z Černčic = Jan (z Dobenína) ss. Radslavem;

1413 Oldřich z Černčic = N., po † Janu.

Skalice.

1369 Skalicz, 11 gr.

Jeden kostel, 2 obročí, 2 plebáni a 2 osady: kostel byl a jest v Malé Skalici.

I. obročí.

Panství i podací držitelů Malé Skalice, příslušné zdejší tvrzi; dočasné její pány poznáváme z následujícího podáváníí.

1355 plebán Svat, byl úvodcem v Třebešově;

1374 Strížek ze Skalice = Ctibor (z Chvalkovic) ss. Svatoslavem;

1376 Strížek z Oslřešan (týž) = Václav, po † Ctiboru;

1391 zmínka o plebánu Hanuši; viz Chvalkovice;

¹⁾ Lib. Er. I. 1.

²⁾ Tamf. VIII. O. 8.

³⁾ Royek, Památ. IX. 484.

- 1405 Hašek z Lužan = Příbyk (z Plesu) ss. Janem;
1417 Strížek z Koloděj, sídlící na Skalici = Jan (z Jenšovic) ss. Příbykem;

II. obročí.

Danství i podací držitelů Velké Skalice; 1336 na listině Náchodské podepsán jest Hynek Hlaváč ze Skalice; kdo po tomto rodě Vel. Skalici držel, poznáváme z následujícího podáváníí:

- 1336 Vaněk z Boskovic, pán na Skalici = Jan, po resig. Mikoláše;
1380 Vaněk ze Žumberka, jinak z Boskovic = ?, kaplan z Častolovic, po † Janu;
1388 zmínka o plebánu Havlu; viz dole; toho času ještě Boskovští byly pány na Skalici, později drželi ji pp. na Náchodě.
1395 Theodorik z Janovic, jinak z Náchoda = Jan (ze Struh), po † Havlu;
1405 zmínka o plebánu Petru; (Soud. Ak. V. 117.)
1406 Theodorik z Janovic (na Náchodě) = Valentin (z Metličan) ss. Petrem;
1414 Čeněk z Vartenberka-Veselí = Jan (z Přepěří) ss. Valentinem.

† 1388 plebán Havel; Tas a Oldřich z Boskovic a Marketa, manželka Vaňka z Boskovic, věnují k obročí na jejich podacím 1 $\frac{1}{2}$ kopy úroku ze vsi Zlič; podepsán mimo jiné též Beneš z Ryznburka, jinak z Krčina.¹⁾

† 1392 plebán Havel; Petr z Kostí postupuje k obročí Havlovu les Vinice, sousedící s pozemky zádušními, za to mu plebán slevil desátky panské z 9 lánů ve vsi Zájezd; držitelé těchto lánů budou z každého ročně odváděti po 1 korci žita a ovsa a $\frac{1}{2}$ gr. dýmného.²⁾

1407 Petr, plebán na Dobeníně, děkan Dobrušský, a Jan, plebán v Třebešově, stanovili pořádek, jimž se oba plebáni, totiž Příbyk, řeč. Kovač, a Valentin spravovati mají, totiž: každý plebán bude spravovati jen ony osadníky, od nichž běře desátek; jen od svých osadníků smí každý vybí-

¹⁾ Lib. Er. XII. E. 5.

²⁾ Tamf. XII. D. 13.

rať sýry, vejce, dýmné, koledu, a žehnatí mazance; celé měs-
tečko přísluší Valentinovi; aby se v konání služeb B. týdně,
od soboty večer do soboty, střídali, ale tak, aby týdenník
druhému nepřekážel v sloužení mše sv. a udílení svátostí;
aby celoroční ofěra se pro oba rozdělila na 2 stejné díly;
odkazy osadníků však budou patřiti tomu, pro koho je
testátor určil.³⁾

Zmínka o škole.

V tomtož narovnání bylo stanoveno, aby jeden plebán
ustanovoval rektora školy v prvním pololetí a druhý v druhém;
opatření mu bude poskytovat ten, jenž má týdenní službu.

Kostelec (červený).

1369 Kostelec, 5 gr.

Danství i podací pánů hradu Červená hora, Rotenburk.

1361 Mikoláš, řeč. Piskle z Rotenburku = Heřman
(oltářník v Hradci) ss. Otmarem;

1365 Mikoláš, řeč. Piskle z Rotenburku = Hrzek (ze
Star. Buků) ss. Heřmanem;

1372 Mikoláš, řeč. Piskle ze Svidnice = Hrzek (z
Nové Paky) ss. Hrzenem;

Na Červené hoře nastoupil jiný rod:

1379 arcibiskup Jan z Jenštejna (rodem) = Henslin
(ze Šachova) ss. Hrzkem;

1390 arcibiskup a bratři Václav a Pavel = Rameš
(z Vamberka) ss. Henslinem;

(1391 smluvil se Pavel z Jenštejna s bratry, že na splacení
dluhů prodají Červenou horu;²⁾ což se též stalo; koupili ji pp. z Ná-
choda na Adrsbachu.)

1413 Hynek z Náchoda, seděním na Červené hoře
= Petr, po † Ramši;

1426 Hynek z Náchoda, seděním na Červené hoře
= Adam, po † Petru.

† 1406 Hynek z Náchoda, jinak z Adrsbachu, seděním
na Červené hoře, věnuje kostelu na mnohé povinnosti 5 kop
úroku ze vsi Všeliby; zmínka o vikáři.³⁾

¹⁾ Soud. Ak. VI. 131—133.

²⁾ Arch. Č. VII. 606.

³⁾ Lib. Er. V. 720.

† 1408 Hynek z Náchoda, seděním na Červené hoře, věnuje na výročí 1 kopy úroku z Mstětína a Stolína.¹⁾

† 1409 vyměnil plebán Rameš kostelní majetek s Hynkem z Arsbachu; plebán postoupil Hynkovi mlýn s rolemi a Hynek za to dal kostelu allodiální dvorec s dvojím poplužím; vyšetřoval Petr, děkan Dobrušský, plebán na Dobeníně.²⁾

Černčice.

1369 Crznczicz, 6 gr. 1384 Czernczicz.

Panství i podací domácích pánů, kteří se psali z Černčic a dlouho zde panovali.

1355 Jan a Vilém, bratři z Černčic = Bernard, po resig. Dobřemila;

1371 Jan z Černčic = Závíš, po † Bernardu;

1391 Vítek, probošt sv.-jilský, a Arnošt a Vilém, bratři z Černčic = Albert, po † Závíši;

1409 Vítek, probošt sv.-jilský, a Oldřich z Černčic = Pavel (z Chvalkovic) ss. Albertem;

1409 a 1411 plebán N., děkan Dobrušský, úvodcem v Třebešově a Dobrušce.

† 1389 vyplatil Aleš, rytíř ze Slavětína, 5 $\frac{1}{2}$ kopy kapitálu, čímž byl vykoupěn úrok, jenž ze vsi Vršovic kostelu vycházel; za to zajištěno $\frac{1}{2}$ kopy úroku v Černčicích.³⁾

† 1408 spor mezi plebánem Albertem a Oldřichem z Černčic narovnan tak, aby odváděno bylo úroku $\frac{1}{2}$ kopy ze vsi Lhoňa, $\frac{1}{2}$ kopy z Osné a $\frac{1}{2}$ kopy z Osečku a suť desátek všeho obilí mimo proso z 1 popluží a ze 2 popluží druhdy pana Viléma; narovnali: Petr, děkan Dobrušský, a Závíš, plebán Dobrušský.⁴⁾

Vikáři.

1405 Diviš z Talmberka, vykonavatel testamentu Viléma z Černčic, věnuje kostelu 7 $\frac{1}{2}$ kopy a 10 gr. úroku ze vsi Přepych, aby plebán držel druhého vikáře mimo jednoho od starodávna; — mnohé povinnosti.⁵⁾

¹⁾ Lib. Er. VIII. E. 9.

²⁾ Tamf. V. 744.

³⁾ Tamf. XII. C. 9.

⁴⁾ Tamf. VIII. A. 8.

⁵⁾ Tamf. V. 655.

Skuhrov.

1369 Skuhrov, 3 gr.

Panství i podací pánů na Skuhrově; za řádění Brani-
borů vládli na Skuhrově Drslavici,¹⁾ po nich páni z Lomnice
(mor.);²⁾ ještě r. 1383 Vznata ze Skuhrova, viz Javornice,
v dekanátě Kosteleckém; po Lomnických drželi Skuhrov
pp. z Meziříčí, a od nich jej r. 1387 koupil Půta z Častolovic.³⁾

1390 Půta z Častolovic = Bušek (z Týniště) ss. Šebkem;

1390 " " " = Ondřej (z Rychenberku) ss.
Buškem;

1403 Anna, vévodkyně Osvětim. a její syn Půta z Ča-
stolovic = Václav, po † Ondřeji.

Přepychy.

1369 Przipich, 3 gr.

Podle obdarování kostela z r. 1361, viz dole vikář, pa-
třilo podací pánům Dobrušským, ale již r. 1374 objevují se
jako patroni domácí vladykové.

1361 Budek, plebán kostela sv. Prokopa; viz dole;

(1364 na listině Opočenské podepsán jest vladyka Závíš
z Přepych. Lib. Er. I. 61.)

1374 po † Budku; a) Závíš z Přepych = Václav,
b) Mikoláš " = Beneš.⁴⁾

Podle následujícího zápisu nebyl ani jeden, ani druhý
potvrzen, neboť 1375 gener. vikář nechtěl potvrditi Klementa
Holuba, jenž po † Budkovi presentován byl;⁵⁾ byl však přece
potvrzen, když překážka odstraněna byla, neboť roku 1413
děje se zmínka o Klementu Kolumbovi, plebáně v Pře-
pých; byl svědkem na listině Častolovské.⁶⁾

Vikář.

1361 plebán Budek; Mutina a Sezema z Dobrušky
věnují kostelu Panny Marie a sv. Prokopa z 9 lánů v Lazci

¹⁾ Mutina Skuhrovský, Dalimil, Pram. D. Č. III.

²⁾ r. 1320 Tas ze Skuhrova, Regesta III. 235.

³⁾ Arch. Č. III. 467 a II. 49.

⁴⁾ Soud Ak. I. 76, 79.

⁵⁾ Tamf. I. 116.

⁶⁾ Lib. Er. X. B. 8.

plné desátky každého zrna s loukou na vydržování vikáře; svědkové: děkan Dobruš. Domek; plebáni: Svach ze Skalice, Janek z Opočna a Petr z Týniště.¹⁾

V sousedství Přepych patřily kostelu Pražsk. vsi Čanka a Mokry.^{1b)}

Solnice.

1369 Solnicz, 9 gr.

Panství i podací pp. na Skuhrově.

1321 Jan z Meziříčí-Lomnice a jeho synové Vznata, Tas a Ješek odevzdávají kostel Solnický klášteru Zderaz, aby jej osazoval svým konventuálem a aby mimo plebána byl zde ještě druhý kněz; r. 1335 papež toto postoupení potvrdil.²⁾ Rod Lomnických na Skuhrově byl spřízněn s pány ze Švábenic, kteří byli příznivci kláštera Zderaz; jejich vlivem se bezpochyby ono postoupení stalo. Ale Zderazští se zde dlouho neudrželi, neboť r. 1359 Jan a Vznata ze Skuhrova odevzdávají kostel Solnický klášteru Cyriaků v Praze.³⁾

1359 senior Cyriaků = prof. Velík, po † Františku.

V papež. potvrzení z r. 1393 opakováno postoupení z r. 1359 kostela sv. Jana Křt. „s rolemi, lukami, lesy, pastvinami, mlýny, masnými krámy“.⁴⁾

1361 senior Cyriaků = prof. Jan, po † Velíku;

1397 " " = prof. Jakub, po Janu, jenž se stal převorem.

1400 po † plebánu Jakubovi papež providoval ku kostelu světského kněze Ondřeje, plebána ve Skuhrově,⁵⁾ týž musil se však přiti s prof. Maříkem (Mauricem), plebánem ze Žizelic, jenž se udržel; Ondřej zůstal ve Skuhrově.

1402 Mařík, správce kostela Solnického, obdržel od papeže pravomoc, aby visitoval a reformoval kláštery svého řádu v Čechách, Polsku a Sasku.⁶⁾

¹⁾ Lib. Er. I. 86.

^{1b)} v Čance a Mokřém bylo, na výročí, pro kapitulou Pražsk. koupeno; r. 1350 5 kop úroku; 1390 od jiného 30 (?) kop, 1390 2 kopy, 1392 12 kop, 1393 4 kopy; Arch. kapit. XVIII. 14, 16, 20, 30, XIX. 2.

²⁾ Regesta III. 295 a IV. 90.

³⁾ Lib. Er. I. 7.

⁴⁾ Dr. Krofta: Monum Vatic. V. str. 377.

⁵⁾ Tamf. V., str. 926.

⁶⁾ Tamf. V. str. 1121.

1408 na žádost plebána Maříka a osadníků povýšil papež farní kostel v Solnici na klášterní, aby tam bylo alespoň 6 professů.¹⁾

1417 Mařík, převor kláštera Pardubského, Litomyšl. dioc., a generální převor = prof. Vavřinec, po Maříkovi, jenž se stal gener. převorem; odpírala Anna, vévodkyně Osvětimská (paní na Skuhrově), se synem Půtou z Častolovic, řkouc, že řeholníka nepřipustí; ale Vavřinec se udržel.

1433 gener. převor Vavřinec = prof. Tomáš, po Vavřinci, jenž se stal gener. převorem.

Voděrady.

1369 Vodyerad, 4 gr.

Panství i podací držitelů domácího vladectví, jež r. 1380 již drželi pp. na Skuhrově.

1355 Budivoj z Lična, poručník sirotků po Radslavu z Voděrad = Jan Slavík, po † ?

1363 Miroslav Srp (vedle psán z Voděrad) = Mikoláš (od sv. Martina v Hradci) ss. Janem;

1365 Miroslav Srp z Voděrad = Benedikt (ze Světí) ss. Mikolášem;

1368 Miroslav Srp z Voděrad = Sulek (z Heřmanic u Plesu) ss. Mikolášem;

1380 Vznata ze Skuhrova = Ondřej, po † Sulku;

1400 zmínka o plebánu Matěji, viz dole;

1407 " " " " (Soud. Ak. V. 352);

1429 Anna, vévodkyně Osvětimská (paní na Skuhrově), a syn Půta z Častolovic = Jan, po resig. Jakuba; „přístup nemožný“.

Vikář.

1400 plebán Matěj předkládá 2 listiny Půty z Častolovic, podle nichž plebán za 65 kop koupil od Půty 1/2 alodiálního dvoru ve Voděradech; druhou polovici dvora věnuje Půta na vydržování vikáře; ale kostelní podací na dvoře vážnoucí a berni si Půta pro sebe vyhradil.²⁾

¹⁾ Rukop. Kapit. XXIV. 9.

²⁾ Lib. Er. VI. T. 3.

Úpice.

1369 Vpicz, 3 gr.

Panství i podací pp. na Vysmburce.

(Kolem r. 1330 postoupil Arnošt z Hostyně Crhovi a Haymanovi z Dubé na Náchodě hrad Vysmburk s příslušenstvím výměnou za Pardubice.¹⁾)

1359 Hynek a Jindřich, bratři z Vysmburku (z Dubé)
= Jan, po resig. Petra;

1392 Hynáček z Dubé, jinak z Vysmburku = Martin,
po † Janu;

1395 " " " " " " = Šimon,
po † Martinu.

Nadaný oltář.

1405 Eliška z Ratibořic, vdova po † Hynáčkovi z Vysmburku, založila oltář B. Těla; nadání: dům a 3 pruty pole v Úpici, 1 kopa úroku ze Lhoty u Hoříček, 5¹/₂ kopy úroku ze vsi Přibyslavě u Krčina za souhlasu bratra Beneše z Krčina, jenž zboží v Přibyslavi má v deskách.²⁾

Dobenín.

1369 Dobenyn, 3 gr.

Panství i podací vlastnil si klášter Břevnovský k probošství Polického.

(1406 „ve vsi Provodově je dvůr s dvojím poplužím a kostel na Dobeníně slušící ku kollatuře kláštera Břevnovského;“³⁾ ale podací vykonávali jiní z důvodu neznámého.

1359 Rubín z Lochenic = Martin, po † Řehoři;

1367 " ze Starkova = Petr (oltářník v Hradci)
ss. Martinem; Petr byl děkanem;

1408 Vítek z Černčic = Jan (ze špitálu v Hradci) ss.
Petrem;

¹⁾ Arch. Č. IV. 174.

²⁾ Lib. Er. VII. C. 10.

³⁾ Emler, Urbáře, s. 207.

1409 Oldřich z Černčic = Radslav (z Bohuslavic) ss.
Janem;

1417 " " = Petr, po resig. Maurice;

1426 " " jinak z Ryznburka = Petr, po
† Petru;

† r. 1405 byl ku klášteru Břevnov. inkorporován kostel sv. Václava v Dobeníně,¹⁾ ale podle hořejšího podávání nebyla inkorporace provedena.

Chvalkovice.

1369 Chvalkovicz, 6 gr.

Panství i podací držitelů Chvalkovic.

V kostele je zazděn kámen, pocházející ze staré stavby, prý s letopočtem 1304 (dle Bienerberga).

1370 Petr z Chvalkovic = Ctibor (ze Zvole) ss. Václavem;

1374 Stříza, vdova z Chvalkovic = Svatoslav (ze Skalice Č.) ss. Ctiborem;

1387 Stříza, vdova po Bavoru z Chvalkovic = Pavel,
po † Svachu.

Tento Svach byl děkanem Dobrušským.

Nastoupil jiný rod.

1408 Jan Šváb z Chvalkovic, již 1391, viz dole = Albert (z Černčic) ss. Pavlem.

Nastoupil opět jiný rod:

1416 Pašek z Plesu na Heřmanicích = Václav (z Třebchovic) ss. Albertem.

† 1391 patron Jan Šváb z Chvalkovic žaluje na plebána Pavla, že dal skáceti 42 velkých stromů, od předchůdců pro pád potřeby zachovaných, v ceně 10 kop, že peníze kostelu odkázané přijal a úrok si ponechal, že klienta (patrona?) ve Skalici nectně pomluvil před plebány: Petrem z Dobenína, děkanem Dobrušským, Matějem ze Zvole, děkanem Hradec, Havlem ze Skalice a Hanušem ze Skalice.²⁾

¹⁾ Výpis Vatikán. Innocenc VII. v Zemsk. Archivu.

²⁾ Rukop. Kapitól. XVIII. 17, opis Mus.

† 1408 rovnání mezi plebánem Pavlem a Pavlem Švábem z Chvalkovic: Šváb zaplatí plebánu 10 kop, postoupí mu 2 k úroku ze vsi Krabčic a bude odvádět desátky ze 2 popluží v Chvalkovicích a Krabčicích.¹⁾

† 1409 Jan Šváb z Chvalkovic, prodav Paškovi z Heřmanic ves Krabčice, převedl odtud kostelní úrok 2 kop na své dědičné zboží v Mískolezích a Chvalkovicích a za desátky z Krabčic odcizeně dá náhradu.²⁾

† 1392 Stříza, vdova po † Bavoru z Chvalkovic, nyní bydlící v Hradci, Zdena, její dcera z Bošina, věnují kostelu na výročí 4 kopy úroku z 1 popluží v Rodově a 2 kopy od úročníků v Krabčicích.³⁾

Třebešov.

1369 Trzebessov, 3 gr.

Panství i podací držitelů vsi.

1355 Albert z Ryzmburka = Jan (z Dubence) ss. Janem;

(1366—1370 Rubín z Ryzmburka prodal kanovníkům Jaroměřským . . . nevypsáno co;⁴⁾ že jim prodal Třebešov, ukazuje následující podávání.)

1386 probošt Jaroměřský = prof. Mikoláš, po ?

1391 " " = Beneš (oltářník v Častolovicích) ss. Janem;

1393 " " = Petr, po † Beneši;

1397 " " = prof. Jan, po † Petru;

1400 byl kostel inkorporován ke klášteru Jaroměř.⁵⁾

† 1409 plebán Jan; narovnán spor s Janem ze Zblova o 1/2 kopy úroku ze vsi „Mískolez“; komisaři: Pavel, děkan Dobrušský, plebán v Černčicích, Rameš, plebán v Kostelci.

Opočen.

1369 Opoczna, 11 gr.

V podhradí starobylého veřejného hradu založili pp. z Dobrušky město.

¹⁾ Lib. Er. VIII. D. 4.

²⁾ Tamt. IX. D. 5.

³⁾ Tamt. XII. E. 1.

⁴⁾ Pozůstf. D. Z. I. 439.

⁵⁾ Dr. Krofta, Monum. Vafic. V., str. 875.

Panství i podací pp. na Opočně.

1359 Mutina z Dobrušky = Jan, po † Otovi.

Když se po smrti Sezimy z Dobrušky jeho synové Štěpán a Jan oddělili, držel Opočen Štěpán, jenž jej však po několika letech prodal; — v Týništi podával již 1390 Půta z Častolovic. 1405 panoval na Opočně Krušina z Lichtenburka, tedy opět jiný rod; viz dole kaplanství zdejší.

1394 plebán Janek; Půta z Častolovic „toho záduší pravý oprávec“; viz dole.

1413 zmínka o pleb. Konrádu Čelákovi; — svědek na listině Častolovské.¹⁾

† 1367 Sezema z Dobrušky věnuje kostelu Panny Marie v Opočně 42 jiter lesa na kopci Krivina mezi Přepchy, Samechníci a Dobříkovem.²⁾

† 1394 plebán Janek vypůjčil si od Žofie z Vrchonic 40 kop, jež vynaložil na stavbu fary vyhořelé, s povolením oprávce toho záduší Půty z Častolovic; zaručil věřitelce 6 kop úroku ze zádušních úročníků z Vesce, Zaluňova, Přitočna, „Bolehosče“, Lhoty, až by si celých 40 kop vybrala, začož slíbila, že zjedná pro kostel 2 kopy úroku, a vymínila si zde pohřeb.³⁾

Vikáři a škola.

1361 Mutina a Sezema z Dobrušky věnovali druhdy kostelu Panny Marie v Opočně desátky ze 3 lánů bez 3 prutů; jelikož tyto lány byly nyní emfiteusovány, dávají náhradou za ony (panské) desátky 6 prutů pole a vsi Přitočna a úrok z 1 1/2 lánů a 20 gr. úroku ze Zaluňova, též zahradu v Opočně s úročním domkem, říčku „Lycski“ (?) od obcí vsi Přitočna až k mezím vsi Vranova; za to má vydržován býti druhý vikář; mistra školního dosazovati a vydržovati bude plebán.⁴⁾

Hradní kaplanství.

Na místě starobylého veřejného hradu „Opočna“ založili soukromí majitelé, bezpochyby páni z Dobrušky, hrad

¹⁾ Lib. Er. X. B. 8.

²⁾ Tamt. I. 61.

³⁾ Tamt. IV. 409.

⁴⁾ Tamt. I. 31.

soukromý s hradní kaplí; byla-li zde již za trvání hradu veřejného, zjistiti nelze, ale podle obdobných příkladů jest to pravděpodobno.

1405 Hynek Krušina, syn Jana Krušiny, seděním na Opočně, a Jitka, vdova po téměř Janu, zřídili při hradní kapli sv. Ondřeje dvojí kaplanství; Hynek z Náchoda, seděním na Adrsbachu, byl totiž Jitce a jejím synům dlužen 200 kop; úrok z této jistiny, 20 kop, věnuje Jitka a synové na zřízení dvojího kaplanství.¹⁾

Újezd bílý.

1369 Vgezd, 3 gr.

Panství nad Újezdem bylo, alespoň později, rozděleno; část, totiž několik dvorů km., patřila ke Skuhrovu, druhá část s dvorem popl., dvory km. a kostel. podacím byla manstvím, jež drželi pp. ze Skalky.

(1495 prodal Jindřich, kníže Minsterberský, Pernštejnům: Skuhrov . . . Solnici . . . v Újezdě dvory km.; 1496 týž kníže prodal Trčkově dědictví manské, jež Prokop ze Skalky držel: na Skalce tvrz, dvůr popl., dvory km., v Újezdci dvůr popl., dvory km., ve Lhotce, v Podbřeží a v Kamenici dvory km.²⁾

1360 Ješek a Půta ze Skalky = Mikoláš (z Vamberka) ss. Václavem;

1361 " " " " = Petr (z Brandýsa n. Orli.) ss. Mikolášem;

1362 Jan ze Skalky; — Vznata ze Skuhrova = Řehoř (z Ranné, Litomyšl. d.) ss. Petrem.

Podací právo Skaleckých později mizí.

1375 Vznata ze Skuhrova = Dětoch (z Jilemnice) ss. Řehořem;

1391 Půta z Častolovic (pán na Skuhrově) = Vojslav (z Luhu) ss. Dětochem;

1393 " " " = Rubín (z Vamberka) ss. Vojslavem;

¹⁾ Lib. Er. IX. G. 5.

²⁾ Pozůst. D. Z. II. 473 a 481.

1403 Anna, vévodkyně Osvětimská (paní na Skuhrově), = Mikoláš, po † Rubínu;

1409 " " " = Matěj (ze Všestar) ss. Mikolášem;

1411 " " " = Franěk (ze Sedražic) ss. Matějem;

1418 " " " = Svatoslav (z Újezda Bydžov.) ss. Fraňkem.

1430 plebán zdejší N. byl vykonavatelem v Týništi. Kostelní, původní věž jest stavba román.

Starkov.

1369 Starkov, 3 gr.

Panství i podací držitelů Starkova.

1367 Rubín ze Žampachu, jinak ze Starkova = Šimon (z Levína) ss. Haškem;

1370 Rubín ze Žampachu, jinak ze Starkova = Jan, po resig. Šimona.

Nastoupil jiný rod:

1395 Matěj z Lípy, jinak ze Skel = Mikoláš (ze Semonic) ss. Bartolomějem;

1401 týž = Matěj (z Dobřan) po † ?

1415 " seděním na Hrádku (?) = Václav (z Vintířova) ss. Tomášem.

Hronov.

1369 Hronov, 3 gr.

Podle názvu založen byl bez pochyby od Hrona, předka pp. z Náchoda, v 2. pol. 13. stol.

Panství i podací pp. na Náchodě; (dočasné pány viz Náchod).

1359 páni z Náchoda, řeč z Dubé = Jaroslav, po resig. Alberta;

1377 Agneška, vévodkyně Svidnická = Mirek, po † Jakubu;

- 1390 Půta z Častolovic = Semislav, po † Mirku;
 1399 Theodorik z Janovic = Jakub, po odchodu do
 Náchoda Semislava.

Hoříčky.

1369 Horziczka, 3 gr.

Panství i podací držitelů Hoříček.

1357 Běta, vdova po † Lidhěři z Hoříček = Vitáliš
 (ze Semonic) ss. Petrem;

1358 táž, Heřman a Lidhěr z Hoříček = Jan, po
 † Vitáliši.

Nastoupil jiný rod, Ryžnburských.

(1376 Rubín z Hoříček, viz Zálezly, vlastně z Ryžn-
 burka, viz Chotěbořice.)

1380 Mladota z Ryžnburku = Mikoláš, po † Řeháku;

1405 Beneš z Ryžnburku; — Hanuš z Chlumu, seděním
 na Litoboři = profess Břevnov. Nevlas, po † Janu.

1407 zmínka o plebánu Nevlasu; (Soud. Ak. V. 314).

† 1400 plebán Jan koupil od patrona Beneše z Ryžn-
 burku louku u vsi Chlistova s částí lesa u potoka.¹⁾

Zálezly.

1369 Zalezlicz, 3 gr.

Podací dočasných pánů vsi.

1367 plebán Jakub a patron Nevlas ze Skalice.
 viz dole.

Nastoupil po Skalických jiný pán:

1371 Ješek z Lichtenburka = Petr, po † Jakubu;

Nastoupil jiný pán:

1376 Rubín z Hoříček (Ryžnburku) = Řehoř (z Hab-
 řiny) ss. Janem.

Nastoupil opět jiný rod;

1378 Hynek z Náchoda-Dubé = Řehoř (ze Zaluňova)
 ss. Petrem;

¹⁾ Lib. Er. V. 528.

1395 Hynáček z Vysmburku-Dubé = ? po † Hrzků;
 (Náchodští drželi Zálezly k Vysmburku.)

Vikář.

1367 plebán Jakub; Nevlas ze Skalice na vydržování
 vikáře věnuje kostelu Danny Marie a sv. Bartoloměje 3 kopy
 a 2 $\frac{1}{2}$ gr. ze vsi Posadova a 2 kopy bez 2 gr. z Výrova.¹⁾

Černikovice.

1369 Crunov, 0, „chudý“, někdy 4 gr.; 1384 Grunov,
 „alias“ Czrnyekovicz.

Panství i podací pánů na zdejší tvrzi.

1374 Kolda ze Žampachu, pán na Černikovicích = Bohu-
 nek, po † Martinu;

1407 „ „ „ „ „ = Otmar, po † Bo-
 hunku;

1415 „ „ „ „ „ = Erasmus (ze
 Žamberka) ss. Otmarem.

† 1405 Buzek z Přepych prodal kostelu 1 kopy úroku
 v Přepýších.²⁾

Dobří.

1369 Dobri, 0, „chudý“.

Panství i podací od neznámé doby kláštera Svatopol-
 ského; viz tam.

1367 opat Svatopolský = prof. Vavřinec, po † Janu;

1393 „ „ = prof. Martin, po resignaci
 Vavřince.

Slavoňov.

1369 Slavonov, 3 gr.

Panství i podací pp. na Frymburce; viz Zákřaví, Olešnice,
 Hrádek.

1377 plebán Hrzek měl nějaké rovnání se Sudou,
 plebánem v Krčíně; (Soud. Ak. VII. 206)

¹⁾ Lib. Er. I. 98.

²⁾ Tamt. V. 607.

- 1396 Štěpán z Opočna, jinak z Dobrušky = Vít, po
† Hrzku;
1417 Jan z Opočna, seděním na Frymburce = Jan,
po † Vítu.

Zákraví.

1369 Zakravie, 2 gr.

Podací dočasných pánů na Frymburce, kteří se často
střídali.

- 1362 Čeněk z Lipého = Ješek (z Hrádku, Dobruš.)
ss. Petrem;
1363 Jan, řeč. Jura, kastelán Krakovský (ze Čenka
z Lipého) = Jan (z Bohušína) ss. Janem;
1365 Jan z Lichtenburka (— na Frymburce) = Kříž
(z Čermné) ss. N.
1366 " " " = Mikoláš (z Bertoldivilla,
Broum.) ss. Křížem;
1374 Štěpán z Dobrušky = Jan (z Koclěrova) ss. Mi-
kolášem;
1377 Jan " = Jan (ze špitálu v Hradci)
ss. Janem.

Olešnice.

1369 Olesnicz, 0, „chudý“.

Panství i podací pp. na Frymburce.

- 1354 Matouš z Frymburka = Martin, po † Matouši;
1413 Jan z Dobrušky, seděním na Frymburce = Mikoláš,
po † Matěji.

Čermná.

1369 Czymna, 4 gr.; 1384 Czrmna.

Nyní v Kladsku; český jazyk se tam podnes z části udržel.

Hrádek.

1369 Hradek, 0, „chudý“; 1384 2 gr.

Panství i podací pp. na Frymburce.

- 1362 Čeněk z Lipého = Martin, po odchodu do
Zákraví Jana;

- 1364 Alžběta z Lipého, vdova po † Jirovi, kastelánu
Krakovském = Matěj, po † Martinu;
1364 Jindřich z Lipého = Jiří, po † Matěji;
1366 Jan z Lichtenburka = Víšek (z Velin, Litomyšl.
d.) ss. ?
1367 Hynek z Náchoda-Dubé = Jiří (z Verniřovic)
ss. Víškem;
1376 Štěpán a Jan z Dobrušky = Petr (z Nekoře)
ss. Jiřím.

† 1407 plebán Martin; Rynart z Nedvězí věnuje kostelu
1 kopu úroku z Nedvězí na výročí, při němž má příslu-
hovaři klerik.¹⁾

Z podávání ve Slavoňově, Zákraví, Olešnici, Hrádku
a Dobřanech poznáváme dočasné pány na Frymburce.

Dobřany.

1369 Dobrzani, 0, „chudý“.

Panství i podací Drslaviců, kteří je později drželi k Opočnu;
když se Opočenští bratři Štěpán a Jan oddělili, vzal Jan
Dobřany a držel je k Frymburku.

1361 plebán Mikoláš; Sezema a Mutina z Dobrušky
věnují kostelu sv. Mikoláše dvorec s púllánem v Provozu;
pečeti přivěsili: Domek, děkan Dobruš., a plebáni: Budek
z Přepych a Bernard z Černčic.²⁾

- 1362 Sezema z Dobrušky = Řehoř, po † Mikoláši;
1391 Jan z Frymburka, z rodu Dobrušských = Hen-
slin, po † Řehoři;
1369 " " " = Tomáš (z Nekoře) ss. Hen-
slinem;
1401 " " " = Kříž, po odchodu do Star-
kova Tomáše.

Machov.

1369 Makov, 0, „chudý“.

Panství i podací držitelů Machova.

¹⁾ Lib. Er. V. 742.

²⁾ Tamf. I. 52.

- 1354 Hanuš z Eberspachu = Vavřinec, po † Ondřeji;
 1369 Závíš " = Kříž (z Bertoldivilla) ss.
 Petrem;
 1370 " " = Jan (oltářník v Chotěvicích)
 ss. Křížem;
 1411 " " = Petr, po † Petru;
 1414 Hanuš " = Duchek, po † Petru;

Bohušín.

1369 Bohussin, 2 gr.

Panství i podací pp. na Vysmburce; viz Úpice.

- 1358 Hynek z Dubé, seděním na Vysmburce = Jan,
 po † Theodoriku;
 1363 týž = Jan (ze Zákrauí) ss. Janem;
 1367 Hynek a Hynáček z Dubé, páni na Vysmburku
 = Jan (z Čermné, Litomyšl. d.) ss. Janem;
 1368 Hynek a Hynáček z Dubé = Martin, po † Janu;
 1396 Hynáček z Vysmburku = Budivoj, po † Martinu.

Verneřovice České.

1369 Bernherivilla, 2 gr.; 1384 Vernherivilla.

Podací dočasných držitelů vsi, kteří se často střídali.

- 1356 (úvodce plebán z Police); Rupert, purkrabí Hra-
 decký = Rynard, z N . . . (zápis je nesroz-
 umitelný) ss. Pecoldem.

Podle následujícího zápisu nebyla tato směna provedena.

- 1357 (úvodce plebán „in Ptako“, patrně Starkov), Hereš
 z Rožďalovic = Jan (z Bertoldivilla) ss. Pecoldem;
 1366 Čeněk ze Žampachu = Jiří, po † Benediktu;
 1367 Hynek z Náchoda (poručník?) = Víšek (z
 Hrádku) ss. Jiřím;
 1371 Rubín ze Žampachu = Jan, po † ?
 1372 Hynek z Dubé-Náchoda (na Adrspachu) = Filip,
 po † Mikoláši;
 1407 " z Adrspachu-Náchoda = Václav, po † Fi-
 lipu;

- 1415 Hynek z Adrspachu-Náchoda = Martin, po resig.
 Václava;
 1418 " " " = Vít, po resignaci
 Martina.

Rtyně.

1369 Hrytyny, 0; 1399 4. gr.

Panství i podací pp. na Vysmburce; ale r. 1397 byli
 presentováni 2 kandidáti, z čehož vysvítá, že zde byli 2 pa-
 troni; bezpochyby si vlastnil hlas domácí vladyka.¹⁾

- 1368 Hynek a Hynáček z Náchoda, páni na Vysmburku
 = Jan (z Bohušína), po † Martinu;
 1371 Hynek a Hynáček z Náchoda = Petr, po † Janu;
 1382 ? = Martin (oltářník v Praze) ss. Otíkem;
 (Soud. Ak. II. 149)

1397 spor; a) Janek a Hynek, synové Hynáčkoví, presen-
 tovali Šimona, jenž však ustoupil; (Soud. Ak. II. 285) b) ne-
 jmenovaný patron presentoval Příbyka. Výsledek není znám.

— — —

Není v Rejstříku desádkovém:

Deštná.

Panství i podací pp. z Dobrušky k Dobřanům, po r. 1358
 obojí kláštera Svatopolského; viz tam.

- 1358 „Dieczin“; Sezema z Dobrušky = Petr, po † Mi-
 koláši;
 1361 opatř Svatopolský = Jindřich, po † Mikoláši;
 1402 " " = Lukáš, po † N.

¹⁾ 1386 jednáno o pozůstalost Mikšika, jenž měl něco ve Rtyni a Roznavicích.
 DD. Proclamat. f. 8.

V. Dekanát Dvorský (též Trutnovským zvaný).

Známí děkani:

- 1360 Jan, plebán v N., děkan Trutnovský; viz Staré Buky;
 1367 Jan, plebán v N., děkan, viz Chotěvice; tento děkan Jan byl bezpochyby plebánem ve Vlčicích;
 1391 N., plebán v Brusnici, děkan; byl úvodcem v Ml. Bucích;
 1397 Václav, „ „ „ „ (Soudní Ak. III. 289); zemřel v Brusnici 1412.
 1415 N., plebán ve Vlčicích, děkan; viz Ždár.

Dvůr Králové a Hradiště Choustníkovo.

1369 Curia cum Gredist, 45 gr.; 1405 Curia cum Gredisch.

Ve Dvoře kostel farní, v Hradišti Choustníkově filiální. Před založením purkrechtního města byl zde starodávný veřejný „dvůr“ čili hrad a bezpochyby též kostel.

Panství i podací královo, ale často v zástavě.

- 1270 Gotfried, plebán ve Dvoře; (svědek, Regesta IV. 728)
 1357 král = Střízek (od Panny Marie na Louži v Praze) ss. Hankem;
 1360 „ = Mikoláš (ze St. Trutnova), po † Střízku;
 1363 jménem krále dvormistr král. = Jakub, po † Mikoláši;
 1375 Anežka, vévodkyně Slezská (vdova po Bolkovi, jemuž byl Dvůr zapsán) = Jan (z Unhoště) ss. Jakubem;

1380 táž = Ctibor (ze Svémyslic) ss. Janem. Aneška držela Dvůr ještě 1390, viz dole nadání; ale brzy potom byl opět královským.

- 1390 plebán Jindřich, viz dole;
 1403 „ Jan (Soud. Ak. IV. 236);
 1411 „ Jan Sova, viz dole nadání;
 1419 král = František (ze Žlunic) ss. Janem;
 1434 „ = Mikoláš, po † Pavlu; — „přístup ne- možný“;
 1434 „ = Jan, po resig. Mikoláše; „přístup ne- možný“.

Vikáři.

1390 plebán Jindřich; se svolením Anežky, vévodkyně Slezské, paní města, zaručili měšťané z nashromážděných odkazů 8 kop úroku ze vsi Rinoldshaynu, již koupili, aby plebán vedle 3 vikářů byl sám čtvrtý, a aby každodenně na úsvitě sloužena byla matura.¹⁾

1411 plebán Jan Sova přijal 100 kop věnovaných kostelu; za to vykázal s bratrem Buškem k záduší 10 kop úroku z Libčan, jež tam, v Libčanech, mají, aby vydržován byl ještě jeden kněz, vedle dosavadních čtyř.²⁾

Nadání oltáře a zmínka o škole.

1359 z darů pojištěno bylo 5 kop úroku na založení oltáře; presentován k němu byl Mistr Jan, rektor školy „naší“.³⁾

1415 založil měšťan věnem 10 kop úroku oltář sv. Kateřiny.⁴⁾

Trutnov.

1369 Trutnov, civitas, 45 gr.

Trutnov slul původně Úpa, jež i s okolím do r. 1298 patřila morav. pánům ze Švábenic Idíkovi (Jiljimu) a jeho synu Vítkovi.

1260 odevzdal Idík z Úpy Křižovníkům Zderazským⁵⁾ farní kostel v Úpě i se špitálem zde nově založeným; ku špitálu věnoval

¹⁾ Lib. Er. III. 324.

²⁾ Tamt. VIII. M, 7.

³⁾ Tamt. I. 20.

⁴⁾ Tamt. XIII. V, 10.

⁵⁾ Spojení s klášteřem Zderaz. zdědili Švábeničtí po příbuzných Hrabšicích, kteří klášter založili.

vsi Libeč a Debrný, mlýn, 1 lán, desátý díl ze všech pokut v kraji Úpském, plný desátek z vlastních dvorů a 2 kaple, jednu vedle špitálu, druhou v městě Brusnici.¹⁾

1260 biskup Jan vymezuje osady k farnímu kostelu příslušné: Úpa první, Úpa druhá, Humburky čili „Vogschi“, Stará ves, „Porecht“ (Poříčí), Ostrožnice, Boletina, Lysá, Libeč, Debrný, Boušovice.²⁾

1283 papež potvrzuje Zderazským držení kostelů Panny Marie a sv. Petra v Úpě, jak jim to druhdy Idík z Úpy postoupil.³⁾ R. 1301 byl Trutnov již městem král.; král Václav II. potvrzuje tohoto roku špitálu, co mu věnovali Idík a jeho syn Vítek, „tehdy pán města“, totiž z okolí města Úpy, nyní našeho, a 2 krámy masné, 2 chlebné a 2 ševcovské, pro polěbu špitální užívání lesů, jež jsou nyní naše, a soudnictví nad poddanými špitálními.⁴⁾

Vítek toto věnování učinil 1297.⁵⁾ Úpa-Trutnov stala se tedy městem král. mezi 1297—1301; r. 1298 sídlil Vítek již na Heřmanicích; viz tam v dekanátě Mýtském.

Farní kostel byl inkorporován a osazován professy Zderazskými.

1357 probošt Zderaz. = N., po resig. prof. Alberta;

1359 administrátor probošství = prof. Albert, po resig. prof. Oldřicha;

1362 probošt = prof. Oldřich, po resig. Alberta.

Správcové farního kostela, vesměs professi, se často střídali; poslední:

1417 probošt = prof. Jakub, po resig. Mikoláše.

Nadané oltáře.

Roku 1360 založeno bylo oltářnictví 6 kopami úroku: z Vigansdorfu, z masného krámu v Trutnově a 3 kopami z Trutnova;⁶⁾ obročí bylo osazováno, ale nebylo potvrzeno, poněvadž probošt Zderaz. jako patron a plebáni se zřízení vzpírali; r. 1397 oba svolili a oltářnictví sv. Vavřince bylo kanonicky potvrzeno; věno: 5 kop úroku ze vsi Rubenice, 1/2 kopy z masného krámu a 1/2 kopy ze vsi Ablanova, jinak Vigansdorfu.⁷⁾

¹⁾ Regesta II. 95.

²⁾ Tamf. II. 1169.

³⁾ Tamf. II. 557.

⁴⁾ Tamf. II. 804 „civitate nunc nostram“.

⁵⁾ Tamf. II. 761.

⁶⁾ Lib. Er. I. 19.

⁷⁾ Tamf. IV. 473.

1409 založili měšťané oltář sv. Panen mučenic, nadáním 7 kop úroku z domácího majetku.¹⁾

Podle zápisu z r. 1260 byly zde 2 kostely: Panny Marie a sv. Petra.

Panství nad městem a krajinou okolní bylo královské, bylo však často dlouho v zástavě.

Starý Trutnov.

1369 Trutnov villa, 12 gr.

Obyvatelé původní Úpy byli ze svého původního sídla vypuzeni, když zde vysazeno bylo město, aby novým měšťanům, přivolaným němec. kolonistům, uvolnili místo; byli však opodál za hodinovým městským hájemstvím, ale na panství král. usazeni, a dali svému novému domovu přívlastek „Starý“. Takovým způsobem vzniklo mnoho osad, řečených „Starý“; (některé osady s přívlastkem „Starý“ jsou ovšem skutečně starší než jejich noví jmenovci).

Panství i podací královo, nebo tolio, komu bylo král. panství Trutnovské zastaveno.

1313 Jan z Vartenberka (zástavní držitel panství Trutnovského) odevzdává patronátní právo kostela v Starém Trutnově klášteru Zderaz. ve prospěch špitálu v Novém Trutnově.²⁾

1355 ordinován byl na titul kostela v „Trutlini villa“ Mikoláš.³⁾

1358 král = Mikoláš, po † Janu. Karel IV. neuznával zadávání korunních práv kostelních, a zadaná opět koruně vrátil; zde však Zderazští podacího opět brzy nabyli.

1361 probošt Zderazský = Tomáš, po odchodu do Dvora Mikoláše;

1366 „ „ = Mikoláš (z Olešnice) ss. Tomášem;

1369 „ „ = Bartoloměj (z Olom. d.) ss. Mikolášem;

¹⁾ Lib. Er. IX. C. 10.

²⁾ Regesta III. 55.

³⁾ Tadra, Cancellaria Arnesii.

- 1371 probošt Zderazský = Mikoláš (ze Světi) ss. Bartolomějem;
 1380 " " = Petr (z Dolní Brenně) ss. Mikolášem;
 1384 zmín. o plebánu Pešíkovi; (Soud. Ak. II. 289)
 1386 probošt = Petr (z Ratboře) ss. Mikolášem;
 1393 administrátor probošství = Mikoláš, po † Petru;
 1404 probošt = Petr (ze Star. Buků) ss. Václavem;
 1411 " = Jan (ze Starých Buků), po resignaci Štěpána;
 1418 " = Jan (z Vlčic) ss. Janem;
 1418 " = Mikoláš (z Hostinného) ss. Janem.

Staré Buky.

1369 Antiqua fagus, 15 gr.

Panství i podací držitelů St. Buků.

- 1360 plebán Heřman; viz dole;
 1364 Mikoláš, ze St. Buků, jinak z Impnic = Hrzek, po † Heřmanu;
 1369 " " " " = Benedikt, po resignaci Heřmana;
 1370 " " " " = Bohunek, po resig. Benedikta;
 1371 týž = Mikoláš (z Biskupic) ss. Bohunkem;
 1379 " = Konrád, po † Mikoláši.

Nastoupil jiný rod:

1400 Ješek z Pilinkova = Mikoláš, po † Kunši.

Nastoupil opět jiný rod:

- 1403 Niček ze Ždánic (dole psán ze Starých Buků) = Petr, po resignaci Mikoláše;
 1404 " " " = Václav (ze Starého Trutnova) ss. Petrem;
 1407 " ze Starých Buků = Jan (z Pecky) ss. Václavem;
 1412 plebán Štěpán, viz dole;
 1419 Václav ze Ždánic = Martin (oltářník v Hostinném) ss. Štěpánem.

Před r. 1412 Niček, majitel zboží ve Starých Bucích, zatopil novým rybníkem zádušní louku; náhradou dal kostelu za plebána Jana 1 kopu a 4 gr. úroku, před svědky plebány: Janem z Vlčic, Janem v Trutnově, Petrem v „Zahor“ (Žďáru). Když plebán Jan odešel, a patron Štěpána presentoval, souhlasil též Štěpán; povinnost: výročí s kaplanem, klerikem a oltářníkem. Potvrzeno 1412 před: Janem, děkanem Dvorským, plebánem ve Vlčicích, Janem, plebánem z Trutnova, a Janem ze Star. Trutnova.¹⁾

Vikář.

1360 plebán Heřman; Mikoláš z Impnic věnuje kostelu Panny Marie a sv. Kateřiny 7 kop úroku ze Starých Buků, Žďáru a Pilinkova na vydržování vikáře; svědek Jan, děkan Trutnovský.²⁾

Nadané oltáře.

- 1355 Vintř a Jindřich z Impnic presentují k oltáři sv. Kateřiny, znova založenému, Lipmana z Trutnova.
- 1363 Mikoláš z Impnic presentuje k oltáři sv. Mikoláše.

Mladé Buky.

1369 Juvenis fagus, 8 gr.

Panství i podací k Trutnovu, ve smyslu „král. hrad“, jenž však býval zastaven.

1358 hejtman Trutnovský (jménem krále) = Linhart (z Heřmanic u Plesu) ss. Janem;

1363 vévoda Svidnický jménem krále = Heřman, po † Reinišku.

Brzy nato bylo králov. panství Trutnovské zastaveno Bolkovi, vévodě Slezskému, jenž držel též Žacléř; Mladé Buky byly od té doby spravovány ze Žacléře.

1367 Bolek, vévoda Slezský = Jindřich, po † Heřmanu;

¹⁾ Lib. Er. IX. O. 7.

²⁾ Tamt. I. 24.

- 1370 Hynek ze Sedlece (téhož roku psán jest u Bornflosu „kastelán na Žacléři“) = Konrád, po † Jindřichu;
 1372 týž = Jan, po resig. Konráda;
 1391 Petr z Meynvaldu na Žacléři = Jan, po odchodu do Krchleb Jana;
 1395 „ „ „ „ „ = Petr (z Schönbergu) ss. Janem;
 1399 „ „ „ „ „ = Jan (z Bornflosu) ss. Petrem;
 1424 Gocz Sedlický, seděním na Žacléři = Jan, po resig. Petra.

Pilinkov.

1369 Pilongivilla, 7 gr.; 1384 Pilungivilla.

Panství i podací držitelů král. panství Trutnovského.

- 1357 král = Mikoláš, po † Janu;
 1362 „ = Jindřich, po resig. Mikoláše;
 1363 vévoda Svidnický jménem krále = Jan, po † Janu (?);
 1368 Bolek, vévoda Slezský (zápisný držitel král. panství Trutnovského) = Petr, po res. Jana;
 1371 Anežka, vévodkyně Slezs. (vdova po Bolkovi) = Martin (z Martinkovic) ss. Petrem;
 1382 ? = Jan (z Heřmanic) ss. Martinem; (Soud. Ak. II. 145).

V době následující vidíme Pilinkov v soukromém držení pánů či manů „z Pilinkova“.

- 1388 Ješek Silber z Pilingsdorfu = Mikoláš (z Tolmicdorfu) ss. Janem;
 1395 „ „ „ „ = Mikoláš (oltářník v Chrudimi) ss. Mikolášem;
 1402 „ „ „ „ = Jakub, po resig. Mikoláše;
 1406 „ „ „ „ = Jan (ze Šonova) ss. Václavem.

Nadaný oltář.

1417 Mikuláš Silber z Pilinkova založil oltář Panny Marie a sv. Vavřince; nadání: 8 kop úr. z Dolního Pilinkova.¹⁾

Hostinné.

1369 Arnau, civitas, 27 gr.

Panství i podací původně královo, ale již r. 1316 je držel Půta z Turgova;²⁾ ještě 1354, viz oltář. Ze zápisků z r. 1359 a 1360 vysvitá, že král panství Hostinské Turgovcům odňal, viz dole; — r. 1383 zde panovali opět Turgovci; viz Olešnice.

Za času krále Václava II. měšťané Hostinští, povrhše starým titulem kostelním, chtěli si zvoliti při zamýšleném posvěcení kostela titul Panny Marie na škodu cely v Heinrichově (proboštsví Opatovské u Vrchlabí).³⁾

Za krále V... (áclava) zmínka o plebánu Arnov. Al... kaplanu král.⁴⁾

1316 zmínka o plebánu „Arnovském“ Dětlebu.⁵⁾

1360 vévoda Svidnický Bolek, dvormistr král. = Jan, po † Janu;

1391 Henslin z Hostinného. jinak z Turgova = Jan, po † Janu.

Brzy nato nastoupili jiní páni:

1418 Jan Krušina z Lichtenburka, seděním na Hostinném = Jan (ze Star. Turgova) ss. Mikolášem.

V Sejfech podával Krušina již 1402.

1436 Hynek Krušina z Lichtenburka = Hašek, po res. Jana.

Nadané oltáře.

1354 založil Jan z Turgova „v městě našem“ oltář sv. Kříže; nadání: úrok ze Sejfů, 15 kamenů loje ze 3 masných krámů v městě a plný desátek ze všeho obilí z dvorce

¹⁾ Lib. Er. XI. P. 9.

²⁾ Regesta III. 118.

³⁾ Tamf. II. 1070.

⁴⁾ Tamf. II. 1076.

⁵⁾ Tamf. III. 128.

před městem; roku 1359 potvrdil založení Purchard, hrabě Magdeburský, dvorní mistr králův, jemuž řečené město s příslušností připadlo.¹⁾

1419 Krušina z Lichtenburka prezentuje k oltáři sv. Jana.

(1437 Hynek Krušina zapsal manželce věno na dědinách manuských: v Hostinném, Sejfech, Lauterwasser, Prosečné, Arnstorfě.²⁾

Lanov.

1369 Lignav (zkomoleno) 15 gr.; 1399 Langnov.

Panství i podací královské, k panství Trutnovskému.

1362 král = Tomáš, po † Jindřichu;

1362 „ = Jan, po † Tomáši;

1366 vévoda Svidnický (Bolek) = Dětoch (z Radimě) ss. Janem;

Později od Trutnovského panství odděleno; nastoupil jiný zápisný pán:

1394 Čuch ze Zásady, maršálek král. = Petr (z Jilemnice) ss. Janem;

1398 „ „ „ „ = Kříž (ze St. Paky) ss. Janem;

1435 „ „ „ „ = Hašek, po † Mikoláši.

Olešná.

1369 Olesna, 6 gr.

Panství Trutnovské (k hradu), podací kláštera Zderaz.

1297 Vitek z Úpy a ze Švábenic dává klášteru Zderazskému patronátní právo kostelů: v Bernarticích, Olešné a Valbeřicích.³⁾

1354 probošt Zderaz. = Jan, po resig. Jindřicha;

1355 „ „ = Mikoláš z N. . . ss. Janem;

1361 „ „ = Mikoláš (z Heřmánkovic, Broumov.) ss. Mikolášem; (kostel v Olešné a jeho filiálka v Bernarticích);

¹⁾ Lib. Er. I. 16.

²⁾ Arch. Č. III. 519.

³⁾ Regesta II. 761.

1366 probošt Zderaz. = Tomáš (ze St. Trutnova) ss. Mikolášem;

1367 „ „ = Jan, po resig. Tomáše;

1373 „ „ = Matěj, po resig. Jana;

1374 „ „ = Ludvík, po resig. Bartolom.;

1413 „ „ = Jan, po † Pavlu.

Ždár.

1369 Zahř, 3 gr.

Panství i podací totéž, jako v Starých Bucích.

1374 Mikeš z Impnic na Star. Bucích za souhlasu Mikoláše, plebána v Star. Bucích, prezentuje Havla ke kostelu v Ždaru (in Zayr), filiálce kostela v Star. Bucích, jež pro vzdálenost plebán Starobucký spravovati nemohl, tedy první osazení.

1375 Mikeš z Impnic = Ondřej, po resig. Haška;

1410 „ „ = Petr, po † Ondřeji;

1416 Niček z Buků (u Starých Buků psán r. 1412 ze Ždanic) = Ondřej, po resig. Petra.

Schönberg.

1369 Zomberg, 3 gr.; 1405 Semberg; nyní v Slezsku pruském.

Chvaleč.

1369 Hertvicivilla, 3 gr.; 1399 Qualcz; 1405 Henricivilla.

Panství i podací dočasných domácích pánů.

1364 Střízek z „Byrzicz“, jinak z Ostřešan = Ondřej, po † Havlu;

1369 Ješek z Litoboře = Havel, po † Ondřeji;

1391 Jaroš z Vižnova = Jan (z Teplíc) ss. Matějem;

1414 „ z „Quatsundorfu“ = Valentin, po odchodu do Bohušína = Jan;

1417 „ z „Quitensdorfu“ = Jan (z Valbeřic) ss. Valentinem;

1417 ke kostelu ve „Walcz“, jinak „Hertvigsdorfu“ prezentoval Heník z Abersbachu = Mikoláše (z Vratisl. diec.), po resig. Jana.

(Chvaleč byl přikoupen k Adrsbachu.)

Kocleřov.

1369 Goczlerivilla, 4 gr.

Panství i podací dočasných držitelů Kocleřova.

- 1359 Martin a bratři z Kocleřova, Jan Verdek — Albert, po ?
 1359 " " " " " = Mikoláš, po resig. Alberta;
 1364 Ješek ze Žlunic, řeč. Verdek = Ondřej, po resig. Mikoláše;
 1368 " " " " " = Bedřich, po resig. Ondřeje;
 1374 Pešek z Kocleřova = Mikoláš (ze Zákrauí) ss. Janem;
 1378 " " " " = Bohunek, po resig. Mikoláše;
 1394 Jan Stamphil z Kocleřova = Blažej, po † Bohunku;
 1400 " " " " = Beneš, po † ?
 1402 Hynek z Trutnova = Janek, po res. Beneše;
 1404 " " " " = Jan, po † Janu.

Vlčice.

1369 Vlczicz, 4 gr.

Panství i podací držitelů zdejšího vladectví či manství.

- 1355 Ulman, řeč. Nevlas = Mikoláš, po † Mikoláši.
 Tento Ulman Nevlas se r. 1373 píše „z Vlčic“; viz dole.
 1362 týž = Jan, po † Janu;
 1373 plebán Jan vyměnil zádušní pole s Ulmanem z Vlčic.¹⁾
 1380 spor mezi presentovaným Janem a nejmenovaným spolukandidátem. (Soud. Ak. II. 74);
 1384 plebán Jan; viz dole;
 1399 plebán Jan a patron Hildebrand, řeč. Nevlas; viz dole;
 1412 plebán Jan, děkan Dvorský; viz Staré Buky;
 1415 Jiří z Vlčic = Mikoláš, po † Janu.
 Nastalo parcelování.

¹⁾ Lib. Er. I. 90.

- 1418 Pešek Silver (majitel Pilinkova); — Ulman, řeč. Nevlas; — Mikoláš z Pilinkova; — Petr z Vlčic = Jan (ze St. Trutnova) ss. Janem.

Vikář.

Před r. 1365 založil patron Ulman z Vlčic oltář sv. Mikoláše; dotace byla však nedostatečná, pročež žádal r. 1365, aby oltářnictví bylo zrušeno a nadání jeho aby postoupeno bylo kostelu na udržování vikáře a klerika, jenž by chystal roucha a rozsvěcoval a zhasel světla; povoleno 1384 za plebána Jana;¹⁾

1399 plebán Jan, Hildebrand, řeč. Nevlas, dědic vsi Vlčic a patron kostela, věnuje kostelu 8 gr. úroku a dva osadníci za zabití člověka 16 gr. úroku.²⁾

Chotěvice.

1369 Kochvicz, 15 gr.; 1399 Kothvicz.

Panství i podací držitelů manství zdejšího. (Po r. 1415 Hynek Krušina z Lichtenburka ukázal list králové Barbory jemu svědčící na zboží nápadné a manství: v Chotěvici dvůr popl., dvory kmetců, kostelní podání po smrti Martina Kolínského.³⁾)

- 1362 Arnold a bratři z Kolína = Sifrid, po † Janu;
 1388 Mikoláš a Volfard Kolínští = Otto, po † Sifridu;
 1395 " " " " = Jan (ze Stínavy) ss. Otou;
 1396 " " " " = Jan (oltářník v Chvojenci) ss. Janem;
 1403 Volfard a Martin " = Martin (z Olešnice) ss. Janem;
 1406 " " " " = Mikoláš, po † Martinu;
 1414 " " " " = Jan (z Kounova) ss. Mikolášem;
 1417 plebán Jan, svědek na listině oltářnické v Pilinkově.⁴⁾

¹⁾ Lib. Er. II. 210.²⁾ Tamf. V. 700.³⁾ Arch. Č. II. 462.⁴⁾ Lib. Er. XI. P. 9.

Nadaný oltář.

1368 Arnold Kolínský z Chotěvic rozmnožuje nadání oltáře B. Těla ve far. kostele Panny Marie; věnuje stavení, 15 prutů rolí, 4 kopy úroku ze dvora v Chotěvicích a 1 lán, jež paní Kachna, vdova po Tyčmanu z Ivanovic, k oltáři věnovala. Svědkové: děkan Dobruš. Domek a děkan Trutnovský Jan.¹⁾

Kol. r. 1415 stal se pánem zdejším Hynek Krušina; — viz nahoře.

Žaclěř.

1369 Pomflos, 5 gr.; 1384 Pernflos; 1385 Pornflos.

Panství i podací pánů na Žaclěři; panství Žaclěřské bylo majetkem korunním, ovšem zastaveným.²⁾

1360 Mikoláš ze Žibřidova = Jan, po † Vilému;

1361 týž = Mikoláš, po resig. Jana. Brzy nato byl Žaclěř s Dvorem a Trutnovem zastaven Bolkovi, vévodě Slezkému;

1370 Hynek ze Sedlece, kastelán na Žaclěři = Petr, po resig. Jana;

1391 ? = Jakub, po resig. Mikoláše.

Purkrabí.

1399 Petr z Meynvaldu (dole r. 1403 psán ze Žaclěře) = Petr (z Ml. Buků), po res. Jana;

1403 Petr ze Žaclěře = Petr, po resig. Petra;

1405 „ ze Sedlece, jinak ze Žaclěře = Michael, po † Matěji;

1414 správce hradu Žaclěře = Jan, po odchodu Michaela;

1415 Petr ze Sedlece = Ondřej, po † Janu;

1416 Goc ze Žaclěře = Bernard, po † Janu (snad toféž jako 1415).

¹⁾ Lib. Er. I. 70.

²⁾ Mezi 1336—1346 zastavuje Bertold z Lipé Jindřichu Pfaffovi na 2 roky hrad Žaclěř, tak jak jej sám (Bertold) od krále drží. Rukop. Kapif. XVI, 12 b, Opis Mus.

Valbeřice (nyní v pruském Slezsku).

1369 Albertivilla.

1297 Vítek ze Švábenic postoupil klášteru Zderazskému patronátní právo kostela v „Alberonis villa“.

Brusnice.

1369 Prusnicz, 9 gr.

Panství Trutnovské, podací r. 1260 kláštera Zderaz.

1260 Idík z Úpy postupuje klášteru Zderazskému kapli v městě Brusnici.¹⁾

1354 probošt Zderaz. = Jan (z Frydlantu) ss. Mikolášem;

1357 „ „ = Mikoláš z N... ss. Janem;

1362 „ „ = Jakub (z Rokytnice) ss. Mikolášem;

1365 „ „ = Mikoláš, po sesazení Jakuba;

1391 plebán N., děkan Dvorský, úvodce v Ml. Bucích (Conf. V. 99);

1397 plebán Václav, děkan; (Soud. Ak. III. 289)

1413 probošt = Jan, po † Václavu.

1369 Vykerivilla, 3 gr.; 1384 Vikerivilla.

Kostel záhadný; r. 1270 Leo, plebán z „Villa Vikeri“²⁾ podepsán s plb. Dvorským v záležitosti Mileťinské. Royek ztotožňoval Vikeri villa s „Vikmani villa“ (Teplice), ale domnění jeho je mylné; v oné záležitosti Mileťinské byli znalci-komisaři plebáni z Dvora a z Vikeri villa; za znalce bývali však vybírání vždy sousedé; musíme tedy ves Vikerivilla hledati v sousedství Dvora a Mileťina, což ukazuje na Bílou Třemošnou; v Rejstřících desát objevuje se Vikeri villa, ale schází Třemošná bílá, kdežto v knihách konfirm. zapsána jsou podání kostela v Třemošné s jiným patronem, než v Třemošné Červené, v dekanátě Hradeckém; schází tam však Vikerivilla.

¹⁾ Regesta II. 95.

²⁾ Regesta IV. 728.

- 1370 „Třemešná“; — Boček Šilhář z Poličan = Jan,
po resig. Mikoláše;
1370 „ „ „ Matěj (ze Skoretic),
po res. Jana;
1407 „ — Mikoláš z Poličan = Hašek, po
† Klementu.

Sejfy s filiálkou v Javorníku.

1369 Hermansdorf (?) gr.; 1384 Hermansstift; 1399
Hermansstift-Hermansseyv; 1405 Hermscheff cum
Planā (recte Platano).

Panství i podací pánů na Hostinném.

1354 ku kostelu v Hermansseyfu a jeho filiálce v „Nahor“
(správně Ahorn, Javorník), Jan z Turgova, pán
na „Dornanu“ (Arnov) = Kynclin ss. Konrádem;

1359 týž = Mikoláš, po † Kynclinu;

1383 resignoval Jan, plebán v „Hermansiph“; (Soud.
Ak. II. 195)

1394 plebán Tylman; viz dole;

1402 Jan Krušina z Lichtenburka, pán na „Hornsperku“
= Mikoláš (z Pilinkova), po res. Mikoláše;

1405 týž „Hermansseyf cum Planā“, t. j. Platano = Pavel
(oltářník v Hradci) ss. Mikolášem;

1416 týž = Mikoláš, po † Mikoláši;

1436 týž = Mikoláš, po † Mikoláši.

R. 1394 narovnání mezi plebánem Tylmanem a osadníky
v Javorníku, aby v kostele Javornickém každý týden slouženy
byly dvě mše sv., aby tam byla křtitelnice a udělovány svá-
tosti.¹⁾

Rokytník.

1369 Roknicz, 3 gr.

Podací od neznámé doby kláštera Zderaz.; panství do-
mácích manů k Trutnovu.

1357 probošt Zderaz. = Jan, po resig. Bohuty;

1358 „ „ = Jakub (z Libčic) ss. Janem;

1362 „ „ = Mikoláš (z Brusnice) ss. Ja-
kubem;

¹⁾ Lib. Er. XII. G. 15.

- 1368 administrátor kláštera Zderaz. = Matěj, po od-
chodu Mikoláše;
1392 „ „ „ = Matěj (ze Star.
Buků) ss. Matějem;
1394 probošt „ „ = Pavel, po † Ma-
těji;
1418 „ „ „ = Mikoláš (z
Čermné) ss. Pavlem.

Bernartice.

1369 Bernharticz, 6 gr.; 1384 Bernharticz cum Ole-
sna theutonicali; 1405 Bernharticz cum Olesna.

1297 Vítek z Úpy postoupil klášteru Zderaz. patronátní
právo kostela v Bernarticích a v Olešné; viz Olešná.

1391 byl presentován plebán ku kostelu v Olešné a jeho
filiálce v Bernarticích; viz Olešná.

Vrchlabí (proboštví benedikt. u Vrchlabí).

1369 Vrychlab; 1384 praepositura moi. Opatovic.;
1399 praepositura.

Za času krále Václava II. († 1305) chtěli osadníci
v Hostinném dáti vysvětití kostel v Hostinném na titul Panny
Marie, starým titulem povrhše, na škodu „cely v Heynri-
chově“; viz Hostinné.

1349 probošt Leo; až do té doby bylo proboštví
pokleslé; arcibiskup Arnošt a opat Neplach učinili pořízení,
aby „v cele Panny Marie na Labi“ čili Vrchlabí, druhdy
Heynrichov (Haynrichs) zvané, nebyl probošt často bez pří-
činy měněn, aby zde bylo stále alespoň 5 mnichů a 2 bratři
konvrši; na rozmnožení nadání vykázal Neplach ku pro-
boštví klášterní ves Benátky s dvorem, rolemi, lukami a
lesy, mimo les u Máslojed, odkudž smí probošt bráti dříví
jen pro domácí potřebu; hodinky v choru se budou pravi-
delně odbývatí.¹⁾

¹⁾ Klicman, Monum. Vatic. I. 622.

Známí probošti.

- 1349 Leo, viz nahoře;
 1366 a 1368 Marfin z Dohalic; (Výpis Vatik. v Archivu Zems. viz Klášter)
 1415 a 1436 probošt Jan Čanka (volitel opata Jana 1415 a opata Petra ve vyhnanství).

Nadání.

1436 Zikmund zapsal Krušinovi z Lichtenburka: Čistá, Kalná, popluží kláštera v Hostinném a vsi téhož klášterce: Slemen, dvě Zděrnice, Kunčice, Lhota, v Borovnici 3 člověky; viz opatství.

Bärtelsdorf, nyní v pruském Slezsku.

1369 Pertoldivilla, 0, pauper.

Čermná.

1369 Czrmna, 0, pauper.

Panství i podací držitelů vsi.

- 1362 Kateřina, vdova po Tyčkovi z Janovic = Jan, po † Bartoloměji;
 1362 táž = Jakub, po resig. Jana;
 1364 „ = Havel, po ?
 1365 „ vdova po Tyčmanu z Třemošné, a její syn Albert = Kříž, po † Petru.

Nastoupil jiný rod:

1376 Jan, řeč. Tlumak = Bohunek, po † Kříži.

Opět jiný rod:

1406 Kuneš Silber z Čermné = Bohunek, po † Bohunku.

— — —

Nejsou v Rejstříku desátkovém:

Vrchlabí.

Panství i podací domácích pánů, manů Trutnovských.
 1363 Hašek z Vrchlabí = Jan, po odchodu do Mlad. Buků Heřmana;

1370 Petr z Vrchlabí = Šimon, po † Janu;

1374 „ „ = Petr (z Rychnova hradišt.)
 ss. Šimonem;

1388 plebán Svach; viz dole;

1393 Petr z Vrchlabí = Svach, po odchodu Petra;

1416 plebán Svach, podával oltář sv. Jana.

Vikáři.

1412 Hašek, syn Petra z Vrchlabí, věnuje k záduší 7 kop úroku ze vsi Holenic, aby vydržován byl druhý vikář.¹⁾

Kaplanství.

1384 Petr z Vrchlabí založil kaplanství; věno: 5 kop úroku a 1 lán pole s lesy, lukami a potokem ve Vrchlabí; 1388 postoupil Petr, ale až po své smrti, podací právo plebánu Svachovi a nástupcům.²⁾

1409 Petr z Vrchlabí věnoval ke kaplanství úrok ze 2 úročníků v Grimsdorfu.³⁾

Nadaný oltář.

1407 Anna, vdova po Havlu z Vrchlabí, věnuje k oltáři sv. Kateřiny 30 gr. úroku z Vrchlabí.⁴⁾

R. 1416 podával oltář sv. Jana plebán Svach; bezpochyby míněno jest hořejší kaplanství, jehož podací Petr z Vrchlabí r. 1388 postoupil plebánům; viz nahoře.

Olešnice.

Panství i podací pp. na Hostinném.

1383 Henslin Turgovec na Hostinném = Jan, po res. Ondřeje;

1396 Jan z Turgova, seděním na Hostinném = Martin (z Olešnice) ss. Janem;

1403 Anežka, vdova po † Vilému z Turgova = Jan (z Chodovic) ss. Martinem.

¹⁾ Lib. Er. VIII. Q. 4.

²⁾ Tamt. II. 212.

³⁾ Tamt. XIII. R. 7.

⁴⁾ Tamt. V. 736.

kolem r. 1338 postoupila pp. z Lichtenburka, část měli pp. z Potštejna, nebo si alespoň jako držitelé části Chocně na podací právo dělali.

(Stopa dvojpanství objevuje se již r. 1227 v testamentě Kojatově, jenž Sezemovi a Milotovi odkázal „Hocen Vizrece“,¹⁾ což nejspíš znamená „Choceň v zářiči“, tedy nikoliv celou Choceň, nýbrž pouze část záreckou (Choceněk) s nějakým okolím. Tvar „v zářiči“ jest zde posud znám; srov. „Lhota Zářecká“.

Roku 1292. určil král Václav II. pro nový klášter Zbraslavský „Choczna, ves trhová“ a mnoho osad mezi Chocní a Sloupnicí; (viz panství Lanšperské).

As v té době chtěla zde král. komora vystavěti hrad; ale klášter Zbraslav., obávaje se nátlaku král. purkrabí, prosil král. kaplana Heřmana — prostřednictvím Burgharda z Magdeburku — aby se u krále přimluvil, aby zde hrad stavěn nebyl;²⁾ obava Zbraslavských byla zbytečná, jelikož Choceňsko neudrželi.

Část Chocně a Choceňska, bezpochyby onu, r. 1227 Kojatou odkázanou část, drželi již před r. 1338 páni z Potštejna; loupeživý Mikoláš z Potštejna uchvátil též část druhdy královskou. Králevič Karel však na takové lupiče přísně dokračoval; pokořil i Mikoláše, rozmetal nejdříve jeho lupičská hnízda, hrádky kolem Chocně — dobyl i jeho hlavního hradu Potštejna, v jehož troskách Mikoláš bídne zahynul. Bývalá král. část Chocně byla Potštejnským vzata a ku koruně vrácena, kdežto druhá část, jež Potštejnským dříve spravedlivě patřila, jim z král. milosti ponechána byla.³⁾ A tím trvalo dvojpanství dále.)

1366 Jan z Lichtenburka = Velislav (z Robous) ss. Janem;

1373 zmínka o Velislavu; (svědek, Soud. Ak. I. 60)

1374 zmínka o plebánu Konrádu; (svědek, Soud. Ak. I. 130)

1376 Jan star., Jan ml. a Arnošt z Lichtenburka = Jakub, po resig. Konráda;

1377 Jan star.; Jan ml. z Lichtenburka; Vaněk z Chocně = Prošek (z Náměsí, Olom. d.) ss. Jakubem;

1380 títiz z Lichtenberka = Jan (Úsobí) ss. Pročkem;

¹⁾ Regesta I. 355.

²⁾ Loserth, St. Pauler Formelbuch, p. 27, kde se též praví, že král území Choceňské, pro klášter určené, si již vzal.

³⁾ r. 1341 zřiká se Ješek z Potštejna, syn Mikšův, „městečka Chocně s příslušenstvím, pokud druhdy ku koruně příslušelo“. — Regesta IV. 368.

1390 ku kostelu farnímu v Běstovicích a jeho filiálce v Chocni.

Jan z Lichtenburka = Jan (z Písečné), po † Janu; 1401 ku kostelu farnímu v Běstovicích a jeho filiálce v Chocni:

a) Jan Krušina z Lichtenburka, poručník Choceňských = Matěj, po † Janu;

b) Mikeš z Potštejna na Žampachu = Václav.

Potvrzen byl Matěj; budoucně má presentovati Mikeš, dokáže-li z Desk, že mu přísluší hlas podacího.

Onen presentovaný Václav z Chocně byl někdy minoritou v klášteře Mýtském, později vstoupil do řehole augustiniánů.¹⁾

† 1398 Jan Krušina, jako poručník sirotků po † Janu Píknovi z Lichtenburka, věnoval kostelu: 1 poplatný lán s úrokem 2 kopy a 2 gr. u hranic Běstovských nedaleko Bošina a 9 prutů role pod Hemžemi s místem, na němž někdy mlýn stával, pod hradem s luokou a zahradou na 4 zádušní výročí.²⁾

Kaplani, vikáři a škola.

1397 plebán Jan koupil za kapitál od dobrodinců sebraný 8^{1/2} kopy úroku, aby kaplanu, 2 vikářům a žákům přilepšeno bylo. Úrok ten koupen byl: 4 kopy ve Sloupnici (horní) na lidech Tomáše z Horek, 4 kopy bez 8 gr. v Heřmanicích na lidech Pešíka, řeč. Kokot a Beneše z Něnic, 48 gr. v Němči na lidech Václava, měšťana z Chocně.³⁾

1407 Tomáš z. Horek, fojt v Chocni, věnuje užívání lázní, jež k fojstství přísluší, takto: z lázní platil lazebník 70 gr. ročně; Tomáš mu nájemné odpustil, začež bude povinen 3 vikářům, rektoru školy a 2 klerikům každých 14 dní připraviti lázeň.⁴⁾

Právní listina na to zhotovena byla v konsistoři Litomyšlské, ač kostel Choceňský patřil do diecése Pražské; stalo se tak pro blízkost Litomyšle; listinu potvrdil Jan z Kolína,

¹⁾ Krofta, Monum. Vatic. V.

²⁾ Lib. Er. XII. K. 16.

³⁾ Tamf. XII. J. 9.

⁴⁾ Tamf. VII. K. 5.

jinak z Němčic, oficiál biskupský; svědkové: Jindřich, probošt Lanškrounský, Vaněk Sekyra z Heřmanic, Mikoláš z Tisové, panoši. Hašek, děkan Kostelecký, plebán v Častolovicích (v listině psán omylem z Probluz), dal listinu vepsati do nadačních knih Pražských.

(Lichtenburská část panství Choceňského: r. 1397 Jan Krušina z Lichtenburka, poručník sirotků po † Janu Piknovi z Lichtenburka, prodal (na oko) Hynkovi Hlaváčovi z Třebechovic: Choceň, 1/2 města, něco v Choceňku, Běstovice, Plchovice, „Kleni“ (Chleny), Skorenice, něco v Jindřichově Lhotě, Kunšova Lhota, Horky, Borek (?), Seč, Všešary, Březnice, Lhotka, Skrovnice, něco v Bošíně.¹⁾

O panství nastal později dlouhý právní spor; r. 1437 bylo přisouzeno sirotkům Půty z Častolovic, jemuž král Václav již r. 1417 nápad královský přiřknul, jenž však — pro odpor jiných nápadníků — posud proveden nebyl.²⁾

Kostelec n/Orl.

1369 Kostelec, 33 gr.

Z kostelcového ohrazení, o čemž dole, a z kostelního titulu sv. Jiří můžeme souditi, že zde na zemské cestě Hradecko-Slezské, kde začínal ohromný pomezny hvozď, bylo starodávné nějaké stanoviště, tržiště, celnice a stráž. Královské město, později zde založené, bylo původně zajisté k tomu určeno, aby bylo hlavou rozsáhlého král. území poorlického. Když však krajina Kostelecká z držení král. komory vyšla v majetek soukromý, vystavěl si nový pán hrad Potštejn, a Kostelec stal se městem poddanským, příslušným k Potštejnu.

R. 1315 se jmenuje Kostelec „kostelní tvrzi“ (munifio ecclesiae.³⁾

1323 Mikoláš z Potštejna postupuje klášteru Zderaz patronátní právo v Kostelci a r. 1335 to papež potvrdil.⁴⁾

Ale Zderazští se dlouho neudrželi, bezpochyby, jako jinde, jim Karel IV. právo to odňal, když pantví Potštejnské patřilo ke koruně.

Po pádu Mikše z Potštejna bylo r. 1341 panství Potštejnské s Kostelcem rodu vráceno,⁵⁾ bylo však brzy nato

¹⁾ Pozůst. D. Z. I. 575.

²⁾ Arch. Č. III. 517.

³⁾ Pram. Děj. Č. IV. 229.

⁴⁾ Regesta II. 841, III. 342, IV. 90.

⁵⁾ Reg. IV. 368.

opět při koruně, šlo pak z ruky do ruky; dočasné pány na Potštejně poznáváme, alespoň z částí, z podávání a obdarování kostelů v Kostelci a Potštejně.

(1358 postoupil Jan z Vartenberka (jeho právo na Potštejnsko není známo) králi zboží své Potštejnské směnou za Velišsko: městečko Kostelec, Stradyně, Synkov, Žabokrký, Doudleby, Lhota malá, Suchá Rybná, v Hlásném, Hradiště; kde druhdy hrad Potštejn stával, jež znova „pán můj císař“ vystavěl, Bezděkov, Lhota, Rybná, Příkaza, Tukleky, Bezděkov, část, . . . hrad Velišov, město Záměl s clem, Sopotnice, část, . . . Brenná, Vlčinec, les Prorubi, Bukovina, Javornice, část.¹⁾

1363 Purkard, král. dvormistr, jménem krále = Jan, po † Dětrichu;

1366 zmínka o plebánu Janu; viz dole;

1395 král = Petr, po † Stanislavu;

1407 Jindřich Lacenbok z Potštejna, majitel zboží v Kostelci, za souhlasu králova = Martin (ze Starého Kolína) ss. Petrem Stupnou.

† 1366 plebán Jan vyměnil s Onšem z Jedliny 96 gr. úroku zádušního ze vsi Újezda za stejný úrok z Jedliny.²⁾

† 1398 narovnan spor mezi plebánem Petrem a Kačkou ze Hříšče a jejím zetěm Otíkem z Bubna, seděním na Hříšti (byl purkrabím na Potštejně), o jez u zádušního mlýna, o cestu k němu a jakýsi ostrov; paní Kačka, Otík a příbuzenstvo mají míti v kostele pohřeb.³⁾ (Hříštská tvrť stávala mezi Doudleby a Lupenicí.)

† 1407 plebán Mag. Petr Stupna najal zádušní mlýn v Doudlebích za ročních 30 korců žita a některé drobnější dávky.⁴⁾

Zmínka o vikářích.

1409 plebán Martin prodal za 60 kop zádušní alodiální dvorec ve „Vilonie“ u Častolovic (správně Výrovce, zašlé) a přidav ze svého majetku 40 kop, koupil od Buška z Tlukačovy Lhoty 7 1/2 kopy úroku na 1/2 vsi v Tuklecích na výročí, na nichž mají míti podíl i domácí vikáři a kaplani.⁵⁾

¹⁾ Dle Balbína podává, vysvětluje a opravuje prof. Kalousek v Památ. X. 362.

²⁾ Lib. Er. I. 57.

³⁾ Soud. Ak. III. 310.

⁴⁾ Lib. Er. VII. K. 5.

⁵⁾ Tamf. VIII. H. 2.

Nadaná kaple.

1356 Alžběta, vdova po † Mikoláši z Potštejna, presentovala ke kapli sv. Václava na straně kostela.

Častolovice:

1369 Czastolovicz, 15 gr.

Panství i podací pánů na Častolovicích.

1358 Půta z Častolovic = Přibyslav, po † Ličku;

1365 " " " = Jan (ze Semic) ss. Přibyslavem;

1367 " " " = Jakub, po † Janu;

1382 ? = Mikoláš (od sv. Mikoláše v Praze) ss. Jakubem; (Soud. Ak. II. 181)

1383 Půta z Častolovic = Havel (ze Stankovic) ss. Velislavem;

1407 a 1415 zmínka o Haškovi (Havlovi) jako o děkanu;

1436 Anna, vévodkyně Osvětimská — vdova po Půtovi = Jakub, po † Hašku.

† 1398 Půta z Častolovic 8 kopami úroku založil každodenní Mariánskou mši sv. na úsvitě v kostele, kde jeho otec a matka, děd, pradědové, prapradědové a příbuzenstvo odpočívají.¹⁾

† 1405 plebán Hašek předložil list Anny z Osvětimě, vdovy po Půtovi, a syna Půty, v němž zakládají stále světlo před oltářem B. Těla: 2 kopy úroku z Lična, Zádolí a Habrové.²⁾

Nadané kaplanství sv. Kateřiny.

1365 Půta z Častolovic založil kapli sv. Kateřiny vedle kostela úrokem 10 kop z Desné (u Poličky); mnohé povinnosti kaplanovy.³⁾ 1413 Puška z Častolovic (z Kunštátu) prodal ves Desnou a kapli vykázal 12 kop úroku z Přepych.⁴⁾

Nadaný oltář.

1399 Půta z Častol. založil oltář B. Těla a sv. Jiří 8 kopami úroku z Křivic a lýtne 1/2 korce pšeničné mouky ze mlýna v Týništi a úrok z luk.⁵⁾

¹⁾ Lib. Er. V. (?) E. 2.

²⁾ Tamt. VII. A. 8.

³⁾ Tamt. I. 55.

⁴⁾ Tamt. X. B. 8.

⁵⁾ Tamt. VI. G. 4. a Schubert, Urkunden-Regesten, p. 101.

Zmínka o vikáři a žácích.

Oltářník B. Těla byl mimo jiné povinen s vikářem a žáky zpívat hodinky.

1413 Jan Puška z Kunštátu, jinak z Častolovic, vykázal kostelu místo desátku ze dvora v Libli 5 kop úroku na úročnicích ve Voděradech, k čemuž plebán Hašek přikoupil ještě 3 kopy; za to měl plebán povinnost dávat žákům každý den 2 halěře a každý pátek 5 hal.; žáci jsou povinni každodenně před ranní mší sv. zpívat antifonu: „Prut Jesse“ a po nešporách každodenně antifonu „Zdravas Královno“, a v pátek „Tma učiněna jest“.¹⁾

(Proč Kunštátský přechodně na Častolovicích panoval, není známo.)

Šachov.

1369 Sachov, 3 gr.

Panství i podací držitelů Borohrádku.

(1342 bratři z Potštejna vykazují matčino věno na: tvrz a městečko Hrádek a vsi: Šachov, Božetice, Černé jezero (?), Moravsko, Horka, Chotiv, Zdělov, Černá Malá, Čečovice (Čičová), Plchovice, Postolov, Újezd, Lhota Ujčikova, Ždár Horní, Krchleby, Dlouhá Lhota, Svídnice.²⁾

Později zůstala u Borohrádku jen severní část zde popsaného území; r. 1419 Dorota, vdova po Ličkovi z Hrádku, zastavla své věno zapsané na: Hrádku, tvrzi, dvoře popl. městečka, krčmách, dvořích km. v Šachově, Moravsku, Chotivě a Světlé.³⁾

Dočasné pány na Borohrádku po Potštejnských poznáváme z následujícího podáváníí:

1366 Matěj, pán na „Trenez“ (?) = Jan, po † Matěji;

1377 Půta z Častolovic = Hrzek (z Kostelce Červ.) ss. Henslinem;

1389 " " " = Valentin (z Třebechovic) ss. Řehořem;

1414 Matěj, řeč. Husa z Hrádku, jinak z Boru = Petr, po † Valentinu.

¹⁾ Lib. Er. X. B. 8.

²⁾ Jireček K. v Památ. IX. 595.

³⁾ Arch. Č. XXVI. 289.

(1415 v Lib. Er. X. F, 2 připomíná se již Liček z Hrádku, jinak z Boru, z rodu Ryznburských, kteří zde potom dlouho vládli.

Rychnov.

1369 Rychnov, 5 gr.

Založen kolem polovice 13. století v době německého osídlování, což název „Richen-ae“ = otýněná niva čili tyn dokazuje.

Panství i podací pp. z Rychnova, potomků osazovatelů.

R. 1313 vysvěcen kostel od světicího biskupa Přibyslava.¹⁾

1356 Dětrich z Rychnova = Konrád, po † Damianu;

1398 „ „ „ = Mikoláš, oltářník zde, po † Kunši;

1402 Boček z Kunštátu (v Děčíně psán „poručník sirotků po Dětrichu z Rychnova“) = Jan (oltářník z Vys. Mýta) ss. Mikolášem;

1413 Heřman z Rychnova = Štěpán (oltářník zde) ss. Janem;

1425 a) Heřman z Rychnova = Václav, po † Štěpánu;

b) Jan star. „ = Mikoláš.

Potvrzen byl Mikoláš.

Nadané oltáře.

1388 Dětrich z Rychnova založil oltář sv. Felixe a Adaukta; nadání 8 kop úroku ze Slatiny.²⁾

Jan z Rychnova založil oltář B. Těla, Danny Marie a Všech Svatých; nadání 7 kop bez 13 gr. úroku ze vsi Tisové a Dobřínova.³⁾

Vamberk.

1369 Valdemberk, 4 gr.

Panství i podací původně k hradu Potštejnu; když rodu Potštejnských zkonfiskované panství Potštejnské r. 1341 vráceno bylo, byl jim vrácen výslovně i Valdenberg.⁴⁾

¹⁾ Dle nalezené ostatkové autentiky sděluje prof. Sedláček, „Rychnov“, s. 6.

²⁾ Lib. Er. III. 295.

³⁾ Tamt. IX. L. 4.

⁴⁾ Regesta IV. 368.

Když kolem roku 1358 Potštejnští panství Potštejnské králi postoupili a panství Žampašského nabyli, podrželi si z původního Potštejnska Vamberk s okolím, a drželi ho k Žampachu.

1360 Čeněk z Potštejna (na Žampachu, Potštejn již nedržel) = Václav (z Bílého Újezda) ss. Mikolášem;

1378 Jan z Potštejna na Žampachu = Rameš, po † Vaňku;

1390 „ „ „ „ „ = Henslin (z Kostelce u Úpice) ss. Ramšem;

1391 „ „ „ „ „ = Rubín, po † Henslinu;

1398 Mikeš „ „ „ = Vojslav (z Bíl. Újezda) ss. Rubínem;

1399 „ „ „ „ „ = Mikoláš (z Bystřice) ss. Vojslavem;

1409 „ „ „ „ „ = Martin, po † Mikoláši;

1410 „ „ „ „ „ = Václav (oltářník v Brandýse n/Orl.) ss. Maškem.

† 1389 Kunclín z Lupenic věnuje kostelu 30 gr. úroku z 1 popluží v Lupenici, aby voskovice hořely na oltáři sv. Kříže, před nímž jsou jeho děti pohřbeny.¹⁾

† 1389 rychtář z Horosedel věnuje 1 kopu úroku.²⁾

Libchava Česká.

1369 Libchova boemicalis, 3 gr.

R. 1227 zde byl ještě les; (1227 Hrabšic Kojata odkázal jakémusi Nakasovi území „na lhotě“ a les „na lubhavě“ — potoku.³⁾

¹⁾ Lib. Er. XII. C. 4.

²⁾ Tamt.

³⁾ Regesta I. 333.

Podací dočasných držitelů vsi:

1360 Smil z Brandýsa, purkrabí na Lanšperce (z původní rodiny pp. z Brandýsa, ač Brandýs již nadrželi); — Petr, řeč. Hrb = Petr, po † Marku;

1368 Petr Hrb ze Žamberka = Petr, po † Petru;

1371 " " " " = Hynek, po † Petru;

1407 Jindřich z Čes. Libchavy = Mikol., po † Janu; (Tento Jindřich se píše již r. 1399 „z České Libchavy“, — viz oltář v Brandýse; pocházel z původní rodiny Brandýských; r. 1402 koupil probošt Lanškrounský Jindřich od Jindřicha z Brandýsa, jinak z Libchavy, vsi Cigenfus a Trpík; viz Lanškroun.)

1415 Jindřich z Brandýsa, seděním na Sudislavi = Marek, po odchodu do Sudislavě Jindřicha.

Libchava německá.

1369 Libchova teutonicalis, 6 gr.

R. 1227 les; (viz Libchava Česká).

Podací držitelů vsi.

1355 Petr, plebán v „Lychnov něm.“ směnil s Volf... plebánem v „Šambr...“ Litomyšl. d. (Zámorsk? — Tadra, Cancellaria Arnesti, 375).

1363 Smil z Brandýsa, z původní rodiny Brandýských = Martin (z Liebenthalu-Dobrouči, Litomyš. d.) ss. Františkem.

Nastoupil jiný rod.

1384 zmínka o plebánu Mikoláši; (Soud. Ak. II. 274)

1405 klient Petr, řeč. Slepka, a Jan Cagl = Vintíř (z Damníkova, Litomyšl. d.) ss. Petrem;

1407 Petr a Jan, klienti — Mikoláš, plebán v Č. Libchavě = Jan, po † Vintíři;

1408 " " " " " = Filip (z Těchanova, Olom. d.) ss. Janem;

1414 " " " " " = Pavel (z Tatic) ss. Filipem;

1418 Jan Czaki = Petr (z Michelsdorfu-Ústří, Litomyšlská d.) ss. Pavlem.

Žamberk.

1369 Semftmberk, 2 gr.; 1405 Zamberg, 3 gr.

1341 byl rodu Potštejnských vrácen jeho starý Potštejnský majetek, viz Vamberk, a výslovně i Žamberk; podle pozdějšího stavu drželi však Potštejnští, již na Žampachu, jen část Žamberka, bez podacího, kdežto druhá část s kostel. podacím příslušela k Liticům; Litice své pány často měnily; některé poznáváme z podávání kostelů v Žamberku a ve Sopotnici.

1361 Jan z Lichtenburka, pán na Liticích = Václav, po † Henslinu;

1377 Boček z Poděbrad (v Sopotnici již 1371) = Haynuš, po † Václavu;

1383 " " = Jan (ze Stušiny) ss. Janem;

1393 " " = Matěj (od sv. Jiří, d. Litomyšlská) ss. Janem;

1393 " " = Prokop, po † Matěji;

1396 " " = Aleš, po † Prokopu;

1405 " " = Erasmus, po † Alši;

1415 " " = Otmar (z Černčic) ss. Erasmem.

Brandýs n. Orl.

1369 Brandis, 2 gr.

Panství i podací pánů na Brandýse.

R. 1227 se Brandýs v pořadí sousedních osad nepřípomíná.

(R. 1227 Kojata odkazuje: Sezemovi a Milotovi Choceň na zářečí, Nakasovi „na lhotě“ a les „na lubhavě“, Janu „Vmostku“, Oslovi v Lokotí, Olešná.¹⁾ Ale r. 1298 ručí za svého souseda Vítka z Heřmanic Sezema z Brandýsa, cůdař krajský.²⁾ V nepokojných časech po vymření Přemyslovců 1306—1310 vidíme mezi lupiči Zbraslavských poddaných na Lanškrounsku též Oldřicha z Brandýsa.³⁾ Tato původní

¹⁾ Regesta I. 355.

²⁾ Loserth, St. Pauler Formelbuch, p. 49.

³⁾ Pram. D. Č. IV. 167.

rodina Brandýských dlouho Brandýs neměla; po několika desítkách nabyli ho moravští páni z Bozkovic; jednotliví potomci Brandýských udrželi se však na některých vladěctvích v okolí, též ve Vys. Mýtě a tamní krajině.)

1361 Jan z Bozkovic = Mikoláš (z Újezda Bíl.) ss. Petrem;

1384 plebán N... děkan;

1390 Tas z Bozkovic = Mikoláš, po † Mikoláši;

1399 zmínka o plebánu Šimonu; viz dole;

1413 Jan z Bozkovic, jinak z Brandýsa = Albert, po † Šimonu.

Někdy před Šimonem za vlády Tasa byl zde plebánem Jan, jenž měl s Tasem nějaké rovnání.¹⁾

Zmínka o vikáři.

1355 Jakub, vikář v Brandýse, stal se plebánem na Hemžích.

Nadané oltáře.

1399 plebán Šimon; Tas z Bozkovic založil oltář sv. Magdaleny; věno: 8 kop a 6¹/₂ gr. úroku z Rviště a Seče; plebán má držeti zvláštního kaplana; svědkové: Jindřich z Čes. Libchavy, Petr Kolůch ze Žampachu (na Skorenících), Jan Píšek, plebán v Chocni a Vojslav, plebán ve Skorenících.²⁾

1399 Tas z Bozkovic založil oltář sv. Jakuba; nadání: 6 kop úroku ze Seče, Běstovic, Rajic a Skrovnice, 4 pruty pole, louku a domek.³⁾

Sudislav, Cuclav.

1369 Sudyslav, 3 gr.; 1405 Vylišov.

(Podle staré výslovnosti objevuje se tvar „Suzslav“, z čehož nyní „Cuclav“; když Potštejnským panství Potštejnské r. 1341 vráceno bylo, nebyl jim vrácen hrad Potštejn sám; aby měli kde bydlet, vystavěli si nedaleko Sudislavě hrad Velišov;⁴⁾ když r. 1405 přišel výběrčí desátků, dlel snad plebán Sudislavský právě na Velišově.)

¹⁾ Soud. Ak. II. 240.

²⁾ Lib. Er. VI. M. 3.

³⁾ Tamt. N. 3.

⁴⁾ Kalousek, Památ. X. 363.

Panství i podací držitelů Sudislavě.

1349 Bušek z Kyšperka (z původního rodu Žampašských); — Jan ze Sudislavě = Duchek, po † Bohunku.

(1399 Petr Kolůch ze Žampachu, viz Brandýs; 1407 Petr Kolůch ze Žampachu, jinak ze Sudislavě, viz Skorenice.)

1380 ? = Ondřej, po ? (Soud. Ak. II. 29)

1582 ? = Pavel (z Mitravy ?) ss. Ondřejem; (Tamt. II. 186).

Po r. 1407 vyšla Sudislav z držení Žampašských a nabyli jí potomci původního rodu Brandýského; Brandýs jim však již dávno nepatřil.

1415 Jindřich z Brandýsa, seděním na Sudislavi = Jindřich (z Čes. Libchavy), po † Stanislavu.

Skorenice.

1369 Skownicz, 3 gr.; 1384 Skorovnicz; 1399 Sborovnicz, Skodnicz; 1405 Scorobin; samé zkomoleniny.

Panství i podací rozděleno; část měl domácí vладыka, část páni z okolí, ač snad jako držitelé částí Skorenice.

1373 Mladota, klient (ze Skorenice), slíbil, že nebude naléhati na pokárání plebána Macka; (Soud. Ak. I. 63)

1376 Mladota ze Skorenice; Koldík z „Kozicz“ (Kozíčky) = Vojslav (z Potštejna) ss. Mackem.

V době následující mizí hlas domácího vладыky; na jeho místo nastoupil pán Chocenský; již r. 1397 patřila část Skorenice k Chocni; viz tam.

1406 Zikmund z Lichtenburka na Chocni; Jaroslav z Koldína, dole psán z Kozíček = Kříž, po resig. Vojslava;

1407 Zikmund z Chocně = Jan, po resig. Kříže.

(Jaroslav z Kozíček, r. 1406 psán z Koldína, a Petr Kolouch ze Žampachu presentovali Pavla; potvrzen byl Jan; Soud. Ak. VII. 39; Petr Kolouch ze Žampachu psán jest r. 1399 „na Skorenících“, viz oltář v Brandýse; měl tedy něco ve Skorenících.)

O obsazení kostela po resignaci Vojslava jiný zápis: 1407 Zikmund z Chocně; Tomáš z Horek, klient = Jan, po resig. Vojslava.

Onen, r. 1406 presentovaný Kříž tedy se kostela ani neujal; Tomáš z Horek byl fojtem v Chocni a podací právo nastoupil, jak se zdá, po Kozíčském a Žampašském.

1408 Sigmund z Lichtenburka na Chocni = Vít (z Nasavrku, Litomyšl. d.) ss. Janem; tento Vít slíbil, že bude býv. plebána Vojslava na svůj náklad vydržovati, až nastoupí v právní držení kostela.¹⁾

Týniště.

1369 Tiniscz, 6 gr.; 1384 Tynyscz.

Panství i podací Opočenské.

1361 plebán Petr; Mutina a Šezema z Dobrušky věnovali kostelu sv. Mikoláše desátky ze mlýna v Týništi na řece Orlici postaveného a 8 prutů pole pod Týništěm.²⁾

1371 zmínka o plebánu Petru; viz Přepychy.

Když Půta z Častolovic nabyt panství Opočenského, připojil Týniště k Častolovicům, u nichž zůstalo.

1390 Půta z Častolovic = Šebek (ze Skuhrova) ss. Buškem;

1391 a 1392 plebán v Týništi N... (Šebek), děkan; byl úvodcem ve Vamberku a v Liberku.

1398 Půta z Častolovic = Vincenc, po † Šebku;

1430 " " = Jiří, po † Radslavu.

Lično.

1369 Liczna, 3 gr.; 1384 6 gr.

Podací několika držitelů vsi, část patřila do r. 1391 k Třebechovicům; o hlasu Hoděčinských však nejisto, slušel-li reálně k Hoděčinu; v Ličně Hoděčinský něco měl, — viz oltář.

1368 Marketa, vdova po † Hlaváci z Dubé (na Třebechovicích, bezpochyby jako věnná paní); Hynek Hlaváč z Dubé, Mikoláš a Bavor, bratři z Hoděčina = Václav, po † Janu.

¹⁾ Soud. Ak. VI. 219.

²⁾ Lib. Er. I. 29.

1374 plebán Václav byl presentován do Přepych, ale nastal tam spor, z něhož Václav vyšel na prázdno.

1391 Hynek Hlaváč z Třebechovic; — Dětrich z Rychnova (po Marketě); Mikšik z Hoděčina; — Bohunek z Lična = Jan (z Dašic, Litomyšl. d.) ss. Přechem;

1399 Mikeš z Hoděčina; — Hynek z Veselé, jinak z Lična; — Rohvald z Lična; — Dětrich z Rychnova = prof. Sázav. Mikoláš (z Chlen) ss. Janem.

Nadaný oltář.

1400 Mikeš z Hoděčina založil oltář sv. Kateřiny; nadání: 8 kop úroku z Litětína a Uhřinovic a 1/2 lánů pole v Ličně.¹⁾

Hemže.

1369 Honicz (zkomoleno), 3 gr.

Panství i podací domácích vladyk a pánů Choceňských z důvodu neznámého.

(1309 Pešek z Hemže, panoše Vítko ze Švábenic na Heřmanicích.²⁾

1354 ? = Jan, po ?

1356 Lev z Hemže = Jakub, po † Matěji;

1379 Jeníšek z Lichtenburka, pán na „Novém hradě“ (? někde u Chocně) = Matěj (z Lukavice), po † Matěji;

1391 Václav z Hemže = Bedřich (oltářník v Rychnově) ss. Matějem;

1391 Půta z Častolovic (dělal si právo na Choceň) = Petr, po † Bedřichu.

R. 1397 se Hemže jako příslušenství k Chocni nepřipomínají.

Chleny.

1369 Chlen, 12 gr.

Podací držitelů Chlen.

(Roku 1355 potvrzuje Karel IV. Divišovi a Zbyňkovi z Chlumu osvobození z manství zboží v Chlenech k Liticům při-

¹⁾ Lib. Er. V. 526 a VI. A. 8.

²⁾ Regesta II. 952.

slušného, jež byl Lichtenburský (pán na Liticích) z manství propustil.¹⁾

1365 Diviš a Zbyněk z Chlen = ? po † Blažejí;

Roku 1397 patřila k panství Choceňskému ves celá „Klenich“; viz Choceň; kostel Chlenský podávali nápadníci panství Choceňského.

1395 Půta z Častolovic = prof. Sázav. Mikoláš, po † Mikoláši;

1399 ? = Jan (z Lična) ss. Mikolášem.

1406 zmínka o plebánu Tvochovi, jenž měl nějaký spor s Hynkem, klientem z Rajic; (Soud. Ak. V. 109)

1411 Boček z Kunštátu (na Liticích) = Augustin, po † Tvochu;

1415 „ „ = Jan, po resig. Augustina.

Hnátnice.

1369 Hnatnicz, 2 gr.

Panství i podací Žampašské.

Kolem r. 1360 nabyli páni z Potštejna panství Žampašského; rodový přídomek „z Potštejna“ si ovšem podrželi, i když Potštejnsko jim dávno nepatřilo.

1364 Čeněk z Potštejna = Matěj, po † Hodislavu;

1381 byl presentován Michael, ale 1382 resignoval; (Soud. Ak. II. 100 a 138)

1401 Mikeš z Potštejna, pán na Žampachu = Štěpán (z Vilprechtic-Výprachtic, Litomyšlská d.) ss. Haškem;

1404 „ „ = Havel, po † Štěpánu;

1406 ? = Řehoř (z Chotovice, Litomyšl. d.) ss. ?

1407 Mikeš z Potštejna = Martin, po † Rehoři;

1409 „ „ = Vít (z Ostřetína, Litomyšl. d.) ss. Martinem.

Potštýn.

1369 Potenstayn, 3 gr.

O panství a podacím viz Kostelec.

1360 plebán Vojslav, viz dole;

¹⁾ Arch. Č. XIV. 499.

1376 Bolek, vévoda Opolský = Macek (ze Skorenic) ss. Vojslavem;

1414 králová = Havel, po Henslinu.

Hradní kaple.

1360 plebán Vojslav; král věnuje kostelu sv. Vavřince 1 lán od popluží, jež „v Placz“ má, aby plebán sloužil dvakrát týdně „v kapli, jež jest vystavěna na hradě Potštejně“.¹⁾

Písečná.

1369 Piesczna, 2 gr.

Panství i podací Žampašské, od r. kol. 1360 v držení pánů z Potštejna.

1367 Čeněk z Potštejna = Jan, po † Ondřeji;

1390 plebán Jan stal se plebánem v Chocni;

1394 Jan ze Žampachu = Václav (z Voletic, Litomyšlské d.) ss. Janem;

1394 „ „ = Řehoř, po † Václavu.

Rybná Německá.

1369 Rybna, 2 gr.

Panství i podací Žampašské, jež Potštejnští z původního Potštejnského zboží podrželi a k Žampachu, když ho nabyli, připojili, neboť podle následujícího zápisu podávali kostel zdejší již 1354, tedy dříve, než Žampach opanovali.

1354 Čeněk z Potštejna = Jan, po † Jindřichu;

1360 „ „ = Michael, po † Janu;

1363 „ „ = Jiří, po † Michaeli;

1375 „ „ = Mikoláš, po odchodu do

Černikovic Bohunka.

Kunvald.

1369 Kunvald, 2 gr.

Podací držitele vsi.

¹⁾ Lib. Er. I. 21.

- 1368 Jan Svar z Kunvaldu = Václav, po † ?
 1369 " " ze Žampachu, pán na Kunvaldě =
 Matěj (z Mladkova), po † Václavu.
 Později byl Kunvald připojen k panství Litickému.

Slatina.

1369 Slatyna, 2 gr.

Panství i podací Rychnovské.

- 1359 Dětrich, Albert a Heřman z Rychnova = Držek,
 po † Jindřichu;
 1369 Dětrich z Rychnova = Tomáš, po resig. Držka;
 1376 " " = Matěj, po † Tomáši;
 1377 " " = Mikoláš, po † Macku.

Pěčín.

1369 Pieczin, 2 gr.

Panství i podací Rychnovské.

- 1355 Dětrich z Rychnova = Petr, po resig. Martina;
 1361 Dětrich, Albert a Heřman z Rychnova = Višek,
 po † Petru;
 1363 Heřman z Rychnova = Pavel, po † Višku;
 1367 " " = Havel (z Petřvaldu) ss.
 Pavlem;
 1372 Dětrich z Rychnova = Zdislav, po † Petru;
 1375 " " = Diviš (oltářník v Dušníkách) ss. Zdislavem;
 1394 " " = Bartolom., po resig. Zdislava;
 1408 Boček z Kunštátu, poručník sirotků po Dětrichovi
 z Rychnova = Matěj, po † Bartoloměji;
 1419 Hynek z Rychnova = Martin (z Heřmanic, Lito-
 myšl. d.) ss. Matějem.

Rokytnice.

1369 Rokitnicze, 1 gr. 1384 — 2 gr.

Panství i podací Rychnovské.

- 1372 Dětrich z Rychnova = Matěj, po † Kříži;
 1377 zmín. o plebánu Petru; (viz Lukavice);
 1396 Dětrich z Rychnova = prof. cyriaků Trojan, po
 † Alši;
 1400 " " = Kříž, po † ?

Orlice.

1384 Pratum, 3 gr.; 1385 Pratum, alias Orlicz.

Panství i podací držitelů vsi.

- 1361 Ivan z Orlice = Jan, po † Jordánu;
 1366 " " = Václav, po resig. Jana;
 1402 pleb. Václav; najal obročí za ročních 7 kop; (Soud.
 Ak. IV. 123)
 (1384 po smrti Ivana z Orlice dán jeho majetek Dobešovi z Přepych; 1392 po smrti Dobeše z Přepych a Všecha z Rohova dán jejich majetek v Orlici a Mistrovicích Tvochovi, královu strážníku.¹⁾
 1406 Tvoch z Orlice = Jan (z Makova, Litomyšl. d.)
 ss. Václavem;
 1415 kanovník Vyšehrad. (rodový majetek) = Jan (oltář-
 ník sv. Kateřiny v Častolovicích) ss. Janem.

Rychenberg (Liberk).

1384 Richenberg, 2 gr.

Panství i podací původně domácích pp. „na Rychenberku“;²⁾ po nich zde panovali pp. z Lomnice na Skuhrově;³⁾ původní pp. Rychenberští si však zde něco podrželi, neboť r. 1356 podávali kostel v Rybné Nebeské, a r. 1367 — vedle Lomnických na Skuhrově — i v Rychenberku, a r. 1375 měli podací hlas v Javornici.

- 1367 Jan ze Skuhrova — Oldřich z Rychenberka =
 Jindřich, po † Jindřichu;
 1377 Vznata ze Skuhrova = Jan (z Čermné) ss.
 Oldřichem;

¹⁾ DD. XIII. f. 3, a, f. 19. a.

²⁾ R. 1318 Heřman a bratři z Rychenberka dopustili se pychu v Pěčíně a v Rokytnici. Pozúst. D. Z. I. 25.

³⁾ Snad již r. 1325, neboť tehdy Heřman z Mrdic oddělil syny Ctibora a Heřmana na Rychenberku, hradě Tasově a hrad sám. Pozúst. D. Z. I. 403. Osobní jméno Tas bylo v rodě Lomnických obvyklé.

Kol r. 1387 drželi Rychenbersko po Lomnických pp. z Meziříčí, od nich je koupili Půta z Častolovic s Bočkem z Kunštátu, brzy však byl Půta sám pánem.¹⁾

1390 Půta z Častolovic = Bušek (ze Skuhrova), ss. Ondřejem;

1392 " " = Jakub, po resign. Buška;

1404 zmín. o plebánu Jakubu; (Lib. Er. V. 607)

1419 Anna, kněžna Osvětimská (vdova po Půtovi) = Jan (z Makova, Litomyšl. d.) ss. Blažejem.

Lukavec.

1384 Lukavec, 2 gr.

Podací a panství Rychenberské.

1364 Jan ze Skuhrova; Pešík z Uhřinova = Mauric, po † Jakubu;

1368 " " = Matěj po † Maurici;

1379 Vznata " = Jakub, po odchodu na Hemže Matěje;

(Nastoupili Meziříčtí a po nich Častolovští; viz Liberk.)

1392 Půta z Častolovic = Vavřinec, po res. Jakuba;

1397 " " = Petr, po † Vavřinci;

1419 Anna, vévodkyně Osvětim. = Dobeš (ze Suché) ss. Petrem.

Vikář.

1406 Tyček ze Solnice slibuje, že k 2 kopám úroku dříve kostelu věnovaným zjedná ještě 1 kopy na vydržování vikáře.²⁾ R. 1415 učinil Petr z „Rozky“ (Hrošky) mezi plebánem Petrem a bratřími z Rychnova narovnání, že Rychnovští budou vydávat kostelu 4 kopy bez 4 gr. úroku, a plebán že bude chovati střídníka. Svědkové: Jan z Bezděkova a Diviš z „Rozky“.³⁾

Javornice.

1384 Javornicz, 2 gr.

Panství a podací původně, jak se zdá, samostatné; spojeno s Rychenberkem nebo se Skuhrovem.

¹⁾ Arch. Č. II. 49.

²⁾ Soud. Ak. V. 105.

³⁾ Lib. Er. XIII. V. 8.

1359 Čeněk Krušina z Lichtenburka = Bohunek, po † Jiříku;

1364 Jan ze Skuhrova (pán na Rychenberku) = Víšek, po resig. Bohunka;

1365 " " = Petr (z Velin, Litomyšl. d.) ss. Petrem (?);

1375 Vznata ze Skuhrova — Oldřich z Rymberku = Marťin, po † Petru;

1383 " " = Jan, po † Martinu;

1403 plebán Jan obdržel obročí oltářnické v Ličně.

Nekoř.

1384 Nekors, 2 gr.

Panství i podací pp. na Žampachu.

1361 Čeněk z Potštejna = Tomáš, po † Maurici; Podle následujícího zápisu nebylo toto obsazení provedeno.

1363 Čeněk z Potštejna, pán na Žampachu = Jan, po † Maurici;

1370 Čeněk z Potštejna, pán na Žampachu = Šimon (ze Starkova) ss. Janem;

1376 Čeněk z Potštejna, pán na Žampachu = Řehoř (z Hrádku, Dobruš.) ss. Petrem;

1396 Mikeš z Potštejna, pán na Žampachu = Henslin (z Dobřan) ss. Tomášem;

Sopotnice.

1384 Sopotnicz, 2 gr.

Panství částečně Potštejnské (viz Kostelec 1358), ostatně s podacím kostel. Litické, jako v Žamberku.

1371 Boček z Kunštátu (pán na Liticích) = Bartoloměj, po † ?

1373 plebán Bartoloměj resignoval; (Soud. Ak. I. 31)

1374 Boček z Kunštátu = Bedřich, po resig. Mikoláše;

1375 " " = Petr, po resig. Bedřicha;

1398 " " = Štěpán, po † Petru.

Nejsou v Rejstřících desátkových:

Rybná Nebeská.

Panství i podací pp. na Rychenberce, později pp. Lomnických, kteří drželi Rychenberk a Skuhrov.

1355 Heřman z Rychenberka = Petr, po † Petru(?)

1375 Vznata ze Skuhrova = Matěj, po † Petru;

1390 Půta z Častolovic = Martin, po odchodu Bohunka;

1402 " " = Blažek (ze Studénky?, Lito-myšl. d.) ss. Martinem;

1414 Anna, kněžna Osvětim. = Oldřich, po resig. Blažeje.

Mladkov.

Panství i podací pp. na Kyšperku z původního rodu Žampašských, který se zde udržel, když ostatní Žampaško i s hradem z držení původního rodu vyšel.

1354 Bušek z Kyšperku, řeč. Žampach = Benedikt, po odchodu Jana;

1360 Bušek z Kyšperka-Žampachu = Matěj, po † Benediktu;

1369 " " = Jakub, po odchodu do Kunvaldu Matěje.

(V této době připadlo Kyšpersko k Žampachu pod vládu Potštejnských; 1367 praví král, že dává a již dal hrad Žampach... s vesnicemi... s celnicí ve „Vyskenstatu“ a hory „Greulichs“, t. j. hory králické, Čeňkovi z Potštejna.¹⁾)

1380 plebán Jakub resignoval; (Soud. Ak. II. 21)

1416 Mikeš z Potštejna, pán na Žampachu = Klement, po † Janu.

Lukavice.

Panství i podací držitelů Kyšperka, jako v Mladkově, a mimo to nějakého podílníka v Lukavici.

¹⁾ Pozůst. D. Z. II. 430.

1354 Bušek z Kyšperka (z původní rodiny Žampašské); — Petr z Lukavice = Konrád, po resig. Petra.

Při některém dělení rodového zboží Žampašského vystavěl si jeden podílník na svém díle hrad Kyšperk, kde se rod Žampašských déle udržel; kol r. 1310 byl mezi lupiči poddaných Lanšperských též Jeniš z Kyšperka; — viz Lanškroun; v té době tedy stál již nejen Kyšperk, nýbrž bezpochyby i kostel v Lukavici, jelikož by pán kostel založil spíše u svého sídla, kde farního kostela nebylo, než opodal ve vsi.

1358 Bušek z Kyšperka — Heřman z Lukavice = Jan, po † Petru;

1358 Bušek z Kyšperka, Heřman z Rychenberka = Radslav, po † Janu;

1370 Bušek z Kyšperka = Jiří, po † Radslavu.

Brzy potom bylo Kyšpersko přivtěleno k Žampachu, a rod Žampašských, linie Kyšperské, i domácí vладыka odtud mizí.

1377 Jan z Potštejna, pán na Žampachu, odporuje směně plebánů: Jiřího z Lukavic a Petra z Rokytnice. (Soud. Ak. I. 23.)

1396 Mikuláš z Potštejna, na Žampachu = Jan, po resig. Jiřího;

1397 Mikuláš z Potštejna, na Žampachu = Velík (z Jakubovic, Litom. d., Mor.); ss. ?

1402 Mikuláš z Potštejna, na Žampachu = Mikoláš (z „Poděbrad“?, Litom. d., Pouchobrad); ss. Velíkem;

1411 Mikuláš z Potštejna = Ludvík, po resig. Mikoláše.

† 1406 Jan Tlukač z Rohova věnuje kostelu 2 kopy úroku.¹⁾

Orlík, Orlice (nyní Klášterec).

(Omylem bývá často kladen do bývalého dvora „Orlíku“ u Brandýsa n./Orl.)

R. 1295 byl Cyriakům od sv. Kříže v Praze mimo jiné potvrzen též farní kostel P. Marie v „Orlycz“;²⁾ t. j. někdy

¹⁾ Lib. Er. VII. D. 8.

²⁾ Regesta II. 1201.

dříve neznámý patron postoupil zdejší kostel Cyriakům, kteří si zde zřídili převorství; měli zde nějaké větší území, neboť biskup Tobiáš († 1296) napomíná jakéhosi šlechtice, jenž na území kláštera v Orlici chce vystavěti hrad, aby od toho upustil.¹⁾

Kostel osazoval gener. převor svými professy.

- 1364 gener. převor = Jakub, po † Litkovi;
 1369 " " = Mikoláš, po resig. Martina;
 1374 " " = Frana, po resig. Mikoláše;
 1407 " " = Martin, po res. Mikoláše;
 1418 " " = Štěpán, po resig. Jana.

† 1396 z odkazu Jana ze Žampachu vykazuje Mikeš ze Žampachu, řeč. z Potštejna, „klášteru do Orlika“ každý týden 14 gr. z mlýna Chocenského (část Chocně totiž patřila Potštejnským)... „a ti kněží toho kláštera za tu almužnu mají šestkrát službu Svaté královny do roka držeti a na každou službu „šestmecítma“ kněží pozvati.“²⁾

† 1413 Matouš, syn Jana Bečvara, sídlem v Sedliškách, prodal klášteru a konventu v Orliku 1 kopu úroku ze zboží a dvora, jež v Sedliškách má.³⁾

Uhřinov.

Panství i podací domácích pánů, později pánů na Liberku a Skuhrově.

- 1354 Jan, řeč. Ovčír ze Žampachu (nějaký člen původního rodu „ze Žampachu“) = Petr, po † Martinu;
 1369 týž = Mikoláš, po † Matěji;
 1393 Půta z Častolovic (pán na Liberku) = Mikoláš, po † Mikoláši;
 1394 " " = Petr, prof. Cyriaků, po res. Mikoláše;
 1395 " " = Blažek, po † Petru.

¹⁾ Novák, Formulář, str. 170.

²⁾ Lib. Er. IV. 431.

³⁾ Tamf. IX., Q, 10.

Nikde v Čechách nebylo, pokud známo, poměrně tolik dvougrošových kostelů, jako v dekanátě kosteleckém; důkaz, že krajina Oriická byla pozdě, as ku konci 13. a na začátku 14. stol., zalidněna a tudíž kostely teprve v této době založeny. Kostely staršího založení byly i v chudých krajinách dosti hojně nadány.

VII. Dekanát Broumovský.

Známí děkani:

1400 N., plebán v Martinkovicích, děkan Broumov., byl úvodcem v Radkově v Kladsku; (Conf. VI. 115)

1405 N., plebán v Ekhardsdorfu v Kladsku, děkan Broumovský. Broumovsko bylo německými kolonisty hromadně osazeno v době velké kolonisace někdy v druhé polovici 13. století, jak to rozličné —dorfy, podle osazovatelů pojmenované, a rychtová soustava dosvědčují; do této doby musíme položit založení zdejších kostelů.

Zdoňov.

1369 Mertlini villa, 0; 1384 Merklini villa, pauper.

Panství i podací pánů, kteří drželi též Vysmburk a Aberspach (Náchodských z Dubé).

1359 „Zdoňovic“; Hynek a Jindřich z Vysmburka, jinak z Dubé = Martin, po † Mertlinu;

1371 „Merklinivilla“; Hynek z Vysmburka = Petr (z Dilinkova) ss. Martinem;

1372 Hynek z Vysmburka = Konrád, po resignaci Petra;

1377 „Zdoňovic“; Hynek z Vysmburka = Hašek (z Verneřovic) ss. Konrádem;

1382 „Zdoňovic“; Hayman z Náchoda = Jindřich, po ? (Soud. Ak. II. 152.)

1417 Hynek z Náchoda, jinak z Aberspachu = Petr, (z Teplíc) ss. Janem;

1432 opat Břevnovský = prof. Jan, po † Tomáši;

1434 „ „ = prof. Jakub, po prof. Janu.

Teplice.

1369 Vykmánivilla, 0; 1384 4 gr.

Panství i podací později pp. na Aberspachu, před nimi pánů, kteří drželi také Vysmburk.

1362 Tas z Vysmburka = Mikoláš, po † Vintíři;

1371 plebán Mikoláš odešel do Strakořína.

1384 Hynek z Náchoda (na Aberspachu) = Jan, po † Janu;

1391 Hynek z Náchoda, seděním na Aberspachu = Matěj (z Chvalic) ss. Janem;

1401 Hynek z Náchoda, seděním na Aberspachu = Lev, po odchodu do Bartelsdorfu Matěje;

1417 Hynek z Náchoda = Jan (ze Zdoňova) ss. Petrem.

Ruprechtice.

1369 Rupertivilla, 6 gr.

Panství i podací kláštera Břevnovského, viz Broumov.

1363 opat Břevnovský = Oldřich, po ?;

1365 „ „ = Jan, po res. Oldřicha;

1411 „ „ = Jan, po resig. Jošta;

1415 „ „ = Mikoláš, po res. Benedikta;

1419 „ „ = Jošt, po † Klementu.

Heřmánkovice.

1369 Hermannivilla, 3 gr.

Panství i podací kláštera Břevnovského.

1354 opat Břevnovský = Mikoláš, po res. Arnolda;

1357 „ „ = Mikoláš (ze Zyrdivilla) ss. Mikolášem;

1361 „ „ = Mikoláš (z Olešné) ss. Mikolášem;

1411 „ „ = Jan (oltářník ve St. Bucích) ss. Mikolášem;

1416 „ „ = Jan (z Valberic) ss. Janem;

1437 plebán prof. Petr; vytčeno, co má dávat: kaplanu, rektorovi školy, zpívajícím klerikům, řádům a zvoníkovi.¹⁾

Šonov.

1369 Schonov, 6 gr.

Panství i podací kláštera Břevnovského.

- 1365 opat Břevnovský = Petr, po resig. Jana;
 1393 " " = Jan, po † Petru;
 1394 " " = Jan (Valterivilla) ss. Janem;
 1403 " " = Mikoláš, po † Mikoláši;
 1410 " " = Petr (z Eberhardivilla) ss. Heřmanem;
 1424 plebán Petr v Žitavě. (Soud. Ak. VII. 143.)

Božanov.

1369 Bertoldivilla, 6 gr.

Panství i podací kláštera Břevnovského.

- 1363 opat Břevnovský = Mikoláš, po odchodu Frenc-
 lína;
 1366 " " = Kříž (ze Zákrauí) ss. Miko-
 lášem;
 1369 " " = Petr, po resig. Kříže;
 1415 " " = Jan (z Martinkovic) ss. To-
 mášem;
 1416 „Bertoldivilla, jinak Božanov“; opat = Jan, po †
 Janu;
 1423 plebán Jan v Žitavě. (Soud. Ak. VII. 74.)

Martinkovice.

1368 Martinivilla, 6 gr.

Panství i podací kláštera Břevnovského.

- 1358 opat Břevnov. — Franěk (z Křeč?) ss. Buškem;
 1363 " " = Heřman, po † Jindřichu;
 1368 " " = Volfard (ze Svatoboru) ss. Vá-
 clavem;

¹⁾ Emler, Registra cens., p. 198.

1370 opat Břevnov. = Mikoláš (z Třemešné) ss. Ja-
 nem;

1415 " " = Tomáš (z Božanova) ss. Janem;

1422 " " = Mikoláš, po † Tomáši.

† 1400 plebán v Martinkovicích N., děkan Broumovský,
 byl úvodcem v Radkově-Wünschburku. (Conf. VI. 15.)

Vizňov.

1369 Pratum desertum, 0.

Podací měli páni vsi.

- 1355 „Vyznov“; Jaroš a Licek z Viznova = Jakub,
 po ?;
 1356 „Vyznov“; titíž = Konrád (z Libčic) ss. Jakubem;
 1365 „Vysna“; titíž = Mikoláš, po † Konrádu;
 1394 Příbyk z Viznova = Štěpán, po † Hertlinu;
 1409 Jan z Hor. Viznova = Matěj, po † Štěpánu.

Nejsou v Rejstřících desátkových:

Police.

Benediktinské proboštství s kostely probošt-
 ským a farním, podřízené klášteru Břevnovskému.

Není v Rejstřích desátkových, jelikož z inkorporovaných
 proboštství a far platil se papežský desátek sumárně z komory
 klášterní; není též v knihách konfirmačních, jelikož biskup Jan
 dal r. 1258 opatu Břevnovskému privilej, aby jménem biskupo-
 vým potvrzoval probošty a faráře inkorporovaných kostelů;
 viz Broumov.

Nedávno před r. 1213 přišel do pusté krajiny Polické
 Břevnovský mnich Víťališ s několika druhy, kteří zde počali
 les mýtí a dřevěnou kapli Panny Marie zde vystavěli; opat
 Břevnovský Chuno staral se o potřeby poustevníků, a kapli
 nutnými věcmi opatřil; na žádost opatovu král Přemysl Otakar I.
 daroval r. 1213 celý újezd Polický klášteru Břevnovskému.¹⁾
 Z původní poustky vzniklo proboštství.

¹⁾ Regesta I. 250.

1267 kardinál Quido uděluje odpustky „Nové poustce Panny Marie v Polici“.¹⁾

Známí probošti.

1332 zmínka o proboštu Předboru z Chroustoklat.²⁾
Petr, před r. 1385. (Tomek, Arch. Pam. II. 247.)
Petr, jiný r. 1390. (Tamt.)
Václav, 1419 mezi voliteli opata. (Conf. VII. 285.)
Jan Kovář, stal se proboštem 1434. (Conf. X. 232.)

Kostel farní.

Mimo kostel proboštský byl zde též kostel farní; byl inkorporován a osazován professy.

Známí místoplebáni.

1393 a 1398 prof. Mikoláš, plebán v Polici, pořídil pro kostel kalich stříbrný, misál a pallu.³⁾

Heřman, plebán v Polici, 1419 mezi voliteli opata; (Conf. VII. 285.) „Farní kostel v Polici podává bratřím každodenní občerstvení a kolem sv. Jana Křtít. „minuci“ (větší občerstvení) i proboštu i bratřím.“⁴⁾

Pozemské zboží proboštsví Polického.⁵⁾

Podle jmenovaného Urbáře z r. 1406 byly na klášterství Polickém tyto osady: Police s proboštsvím, kostelem farním a dvorem, Ledhuje, Srbská Větší, Srbská Menší, Bezděkov, Radešov, Žďár, Maršov, Dřevíč, Dědová, Lachov, Bodašín, Pěkov, Bukovice, Hlavňov, Suchdol, Bělá, Petrovice, Dřevíč, Petrovičky, Maršov, Homole, Provodov s dvorem popl. a kostelem na Dobeníně na podacím kláštera Břevnovského.

¹⁾ Regesta II. 208, kde psáno „Nova Cella in Campo s. Mariae“, písař bezpochyby myslil, že Police je nějaké pole, a proto napsal „in Campo“.

²⁾ Tamt., III 732.

³⁾ Emler, Sitzungsberichte 1888, p. 297.

⁴⁾ Emler, Registra cens., p. 201.

⁵⁾ Tamt. p. 199—207.

Broumov.

Benediktinské proboštsví s chrámy proboštským a farním, podřízené klášteru Břevnovskému.

K újezdu Polického, jež král r. 1213 klášteru Břevnovskému potvrdil, příslušel i újezd Broumovský, ale v plné jeho držení klášter hned nevešel, jelikož (dle domnění Tomkova¹⁾ úředníci královští jej nechtěli pustiti z rukou; ale v polovici 13. stol. byl újezd Broumovský již v držení kláštera, jež zde založil proboštsví s chrámem sv. Václava a Vojtěcha. R. 1296 papež potvrzuje, že proboštsví čili převorství v Broumově (v Rajhradě a v Polici) podřízena jsou a budou klášteru Břevnovskému.²⁾

Zpráva v tak zv. Vokounově Neplachu, t. j. v benediktinských vložkách,³⁾ podle níž opat Bavor r. 1322 vystavěl klášter v Broumově, znamená tedy, že opat posavadní hrad proměnil v klášter.⁴⁾

Na zdejší klášterní škole pobyl na učení Arnošt z Pardubic, pozdější arcibiskup, když otec jeho byl kastelánem na Kladsku.

Známí probošti.⁵⁾

Petr 1367, Oldřich před 1384, Mikoláš 1384, Dětřich před 1403, Mikoláš 1403, Petr 1416, Matěj 1419.

Farní chrám.

1258 biskup Jan inkorporuje ke klášteru Břevnovskému farní kostel v Broumově a dává opatu privilej, aby jménem biskupovým vikáře i v duchovní správě potvrzoval.⁶⁾ Jest pravděpodobno, že původním farním kostelem byl kostel Panny Marie; když ohrazením města padl mimo město, byl v městě vystavěn nový farní kostel sv. Petra a Pavla.⁷⁾

¹⁾ Pam. Arch. II. 207.

²⁾ Regesta II. 735.

³⁾ Pram. D. Č. III. 479.

⁴⁾ „1322 byli bratři od opata Bavora uvedeni do hradu druhdy královského, jež v klášter proměnil.“ (Schram ve „Studien z r. 1882, p. 292, z Arch. Břevnov.)

⁵⁾ Tomek, Pam. Arch. II. 247.

⁶⁾ Regesta II. 76.

⁷⁾ Tomek, I. c. 212.

1401 papež Bonifác IX. uděluje odpustky, kdo přispěje farnímu kostelu sv. Petra a Pavla v Broumově.¹⁾

Známí místoplebáni.

1393 prof. Filip odevzdává nástupci Blažejí kostelní inventář;²⁾

1409 plebán Broumovský Václav a jeden měšťan věnují klášterní nemocnici 4 kopy.³⁾

Kostelík špitální v městě.

1408 měšťan Rosstvin věnuje po 1 kopě kostelům: sv. Jiří, Mariánskému a farnímu;⁴⁾ svatojiřský kostelík byl bezpochyby špitální.

Broumovské klášterní panství r. 1406.⁵⁾

Město Broumov, probošství, kostel farní, dva dvory k probošství, kostel farní odvádí všechny příjmy proboštovi, a plebán má jen tolik, kolik mu probošt dá; ves Grossdorf, Rosenthal, Schonov s kostelem farním, Ottendorf, Mertendorf (Martinkovice) s kostelem farním, Pertolddorf (Božanov) s farním kostelem, Waykersdorf (Skříinec), Ditterpach, Foytsdorf, Hoyptsdorf (Hejtmánkovice), Haynsdorf (Hynčice), Rupersdorf s farním kostelem, Hermannsdorf (Heřmánkovice) s farním kostelem.

Verneřovice.

1356 plebán z „Vernerivilla“ byl úvodcem ve Viznově.

1411 plebán z „Vernerivilla“ byl úvodcem v Ruprechticích.

Ke klášteru přikoupil opat Klement Horní a Dolní Viznov a Něm. Verneřovice teprv r. 1499.⁶⁾

VIII. Dekanát Kladský.

(Zde vynechán.)

¹⁾ Krofta, Mon. Vatic. V., p. 1057.

²⁾ Emler, Sitzungsberichte 1888, p. 301.

³⁾ Schram ve „Studien“ 1882, p. 86, z Arch. Břevnov.

⁴⁾ Tamf. p. 86.

⁵⁾ Emler, Urbár, p. 189—198.

⁶⁾ Schram ve „Studien“ z r. 1882, p. 95.

Biskupství Litomyšlské.

Předchůdcem biskupství bylo zde opatství, původně benediktinské, později premonstrátské.

Benediktini.

Břevnovští benediktini vešli s krajinou Litomyšlskou ve styk již r. 993, když klášter Břevnovský byl založen; tehdy mu byl věnován desátý díl ze cla „na Trstěnici“ u brány zemské u Litomyšle a desátý díl z tržného a z pokut z Kouřimě a Chrudimě.¹⁾ Hrady Kouřim, Chrudim a Litomyšl byly ve vojvodství Slavníkovců, a zakladatelem Břevnova byl sv. Vojtěch, syn Slavníkův, vliv jeho na toto věnování jest zjevný. V Kouřimi a v Chrudimi měl klášter Břevnovský kostelní právo ještě ve 14. století, ač zde, ani v okolí jiného majetku neměl, zakládalo se tedy na onom věnování z r. 993; z toho můžeme souditi, že klášteru Břevnovskému postoupeno bylo kostelní právo též v Litomyšli; úsudek tento je také tím oprávněn, že se o 100 let později s benediktiny zde shledáváme již na půdě historické; kol r. 1099 založil zde Břetislav II. benediktinský klášter s chrámem Panny Marie. Listina Vladislavova, datovaná rokem 1167, o níž se ještě zmínka stane, jmenuje Břetislava II. výslovně „zakladatelem tohoto místa“ (loci illius fundatoris). Podle okolností nahoře popsanych přišli sem mniši z Břevnova; opata benediktinského neznáme však žádného.

Nadání.

Mimo újezd okolo kláštera, bez něhož si založení benediktinského kláštera v 11. století mysliti nelze, ač se o něm

¹⁾ Friedrich, Codex Dipl. I., p. 349. — Listina tato jest v nynější formě ovšem podvržena a dle úsudku p. vydavatele hořejšího Codexu teprve v 15. století sestavena, ale její redaktor měl v rukou listiny pravé, jelikož vypisuje takové okolnosti, jež by mu jinak nebyly známy.

v listině výslovná zmínka neděje, věnoval zakladatel též poddané lidi,¹⁾ rozumí se i s územím, jež vzdělávali a k jehož hroudě připsáni byli, takže od chvíle darování úrok a jiné poddanské povinnosti náležely klášteru místo knížeti; určité známe však pouze Nedošín, kde věnoval dvorce a včely; zjišťování ostatních, od Břetislava věnovaných míst byla by práce nevděčná, jelikož marná; nevíme, kde hledati darované „Secri“ s dvojím poplužím, v „Restoceph“, „na Dubravnici“, v „Hradišti“ a j. Zakladatelé často věnovali nejen osady okolní, nýbrž i vzdálené, kde právě tehdy něco majetkem jejich bylo. Zjišťování věnovaných osad je zde ještě znesnadněno tím, že nevíme, máme-li je hledati v Čechách nebo na Moravě. Mimo to Břetislav věnoval: z berně zemské každou sobotu 200 denárů, z brány zemské na Trstěnici uherskou sůl,²⁾ a chmel z celého újezdu Hrutovského; ustanovil též, aby každý, kdo na území k hradu zdejšímu příslušném uloví nějakou zvěř, část odvedl klášteru; z kraje Chýnovského byly odváděny ročně 2 krávy, 4 ovce a 4 voly, což později Vladislav změnil tak, aby místo oněch naturalií placeno bylo ročně 1500 penězů.

Později kníže Soběslav, jež listina nazývá „rozmnožitelem tohoto místa“, věnoval ves „Krekovice“.³⁾

Benediktini v Litomyšli dlouho nepobyli; řád tento přišel o oblibu, poněvadž prý kázeň v něm poklesla, ale hlavní příčina byla spíše, že se na obzoru objevily nové řehole, cistercienská a premonstrátská, jež se, jako obyčejně vše, co jest nové, více líbily, než starší benediktini; kolem polovice 12. století byl benediktinům leckterý klášter odňat a novým premonstrátům odevzdán, též Litomyšlský. Mocným příznivcem nových premonstrátů byl Olomoucký biskup Zdik; jeho přičiněním kníže Vladislav aš r. 1145 benediktiny z Litomyšle vypudil a premonstráty sem uvedl;⁴⁾ po několika letech stalo se totéž v Želivě a v Hradišti u Olomouce.

¹⁾ Podle listiny datované rokem 1167.

²⁾ Cestující neplatili clo vždy penězem, nýbrž často částí vezeného zboží.

³⁾ Ves takto jmenovaná nyní neexistuje; v listině položeny jsou vedle sebe „Krekovici“ a „Rikovici“, ač jest to snad jedna a táž ves; srov. Rakovník místo původního „Krakovník“; redaktor listiny z r. 1167 napsal „Krekovici“, jelikož tak psáno bylo v pravé, staré listině, a napsal „Rikovice“, jež na vlastní oči viděl.

⁴⁾ Neří pravdě podobno, že benediktini byli odtud prostě a brufálně vyhnáni, něco takového nemůžeme muží, jakým byl Zdik, přičítati, spíše se zdá, že Zdik benediktinům zaopatřil náhradou nový útulek u sv. Jana pod Skalou u Podlažic. Bene-

Premonstráti.

Zdik dával premonstrátským klášterům, jež jeho přičiněním povstaly, rád názvy posvátných míst ve Sv. Zemi, již byl navštívil; klášter na Strahově nazval „Hora Sion“ a Litomyšlský „Hora Olivetská“.¹⁾ První osada přišla sem ze Strahova, vlastně pouze přes Strahov z klášterů v Německu, ač jádrem osady byli zajisté někteří konventuálové Strahovští, poněvadž za svého as dvouletého pobytu na Strahově s lidem, jazykem a poměry českými již poněkud obeznámeni byli.

Známí opatři.

Jan (1145—1157) stal se biskupem Olomouckým (Letopis Vincenciův, Pram. D. Č. II. 426);

Bohumil (Deocarus), zmínka r. 1160 (svědek, Regesta I. 134), zmín. před r. 1167 (Regesta I. 133);

Jurata, zmínka r. 1184 (Regesta I. 171);

Myslen, zmínka před r. 1185 (Regesta I. 173), zmínka r. 1201 (Regesta I. 207);

Heřman, zmínka r. 1221 (Regesta I. 301);

Valter, zmínka r. 1225 (Regesta I. 322), zmínka roku 1226 (Regesta I. 328);

Oto, zmínka r. 1231 (Regesta I. 364), zmínka r. 1234 (Regesta I. 400);

Štěpán, zmínka r. 1268 a 1269 (Regesta II. 238, 260);

Oldřich, zmínka r. 1278 (Regesta II. 469), zmínka r. 1295 (Regesta II. 724).

Kol r. 1300 opatř Oldřich vykázal konventu úrok ze Svitav a Lačnova na přilepšenou, začež bude konvent třikrát do roka konati slavnou zádušní pobožnost za zakladatele. (Regesta IV. 752.)

diktini odešli z Litomyšle na základě smlouvy, jež ovšem sotva byla dobrovolná, nýbrž spíše vynucena; vůli panujícího knížete Vladislava a vlivu Zdikovu bylo benediktinům těžko se vzpírat.

¹⁾ Upomínka na toto pojmenování zachovala se i v dobách pozdějších; knih-fiskárna zde r. 1503 založená slula na „hoře Olivetské“, gymnasium otevřené 1644 „gymnasium Olivetanum“, a nad portálem koleje podnes je nápis: „Vertex Olivetanus“. V ústech lidu toto ctihodné pojmenování ustoupilo nehistorickému názvu „Židovský kopec“.

C...(onrad) zmín. r. 1306 (Regesta II. 900), zmínka r. 1314 (Regesta III. 80), zmínka r. 1326 (Regesta III. 486);

Jindřich Calta, zmínka 1336 (Regesta IV. 128).

R. 1339 byl u apoštolské stolice obviněn, že prodal, zastavil a jinak prohospodařil mnoho z majetku klášterního; Jindřich se hájil, že klášter dobře spravoval, že mnoho dluhů splatil, jež jeho předchůdci, zvláště bezprostřední, nadělali, že předchůdce proto byl sesazen; pakli něco zastavil, že to učinil vždy za souhlasu konventu, a že leccos bylo též násilím od-cizeno, že velikou škodu klášter utrpěl také tím, když Hilger, vetřelý opat Strahovský, jej násilně vypudil a ve správu klá-štera se vetřel. Papež nařídil komisařům, aby vše vyšetřili a jemu zprávu podali.¹⁾ Komisaři bezpochyby shledali, že jest nevinen, neboť opatem zůstal.

Podobné stížnosti na zadlužení a ztracení klášterního majetku ozývaly se za onoho času téměř odevšad; bylo to za krále Jana, jež všude, zvláště z ústavů duchovenských, vyždímal poslední groš; kde mu vyhověti nemohli, musili si na lichvářské úroky vypůjčiti a mnoho majetku zastaviti; leccos uchvátili násilně sousedé, právní jistota byla pokleslá, místo ní bujelo právo pěstní.

Nadání.

Premonstráti zdědili majetek vypuzených benediktinů; nadání bylo však značně rozmnoženo; poznáváme je z listiny roku 1167 datované,²⁾ jež však potřebuje vysvětlení. Podle soudu znatelů jest listina tato o mnoho později v nynější formě sestavena, než jest datována; jest to vlastně snůška z rozličných starších, pravých listin, jež redaktor v přehledný nynější celek sestavil; podobných snůšek zachovalo se několik, a byly skládány v době, když někdo na právní majetek sahal, aby posavadní právní majitel mohl naproti uchvatiteli své právo pohodlněji hájiti, než kdyby musil původními listinami se vykázati; bezpochyby jich všude ani nebylo, ač majetnictví bylo nesporné a dokázané buď posavadním držením nebo lidskou pamětí; obsah této listiny z r. 1167 jest tedy zajisté prav-

¹⁾ Regesta IV. 295.

²⁾ Friedrich, Codex Dipl. I., p. 413—414.

divý, ale znění podvržené. Podle této listiny nabyt klášter premonstrátský z darování Vladislavova a jiných dobrodinců téměř celého ku hradu Litomyšlskému příslušného území, totiž: Petr, syn Lubmanův, dal ves svou „na Bučině“; Janek, rytíř, svůj dvůr „na Újezdci“ (od té doby patřila část Újezdce k panství Litomyšlskému). Pavel dal zemi na „Kačí hoře“; opat Bohumil koupil zemi u Domašic, zvanou „na Kornicích“; Vladislav sám věnoval jakýsi „dvoreček“ vedle vsí „Krekovice a Rikovice“, s řekou, jež sluje Desná, od Lubné až k mostu, jež jest na „dlouhých lukách“; též dal celý les od místa, jež sluje „Přeseka“, s lukami všemi, až k řece „Svitava“; dal též tržně z Hrutova každou středu a ves Hrušovou s řekou Trstěnicí až k „Plesu“ (vzplize) a les Mokřenice; dal též Švábenice s řekou Desná od mostu, jež jest „na dlouhých lukách“, až ku vsi Cerekvici (t. j. k mezím Cerekvickým), a celý les, jež sluje Proznice a Prozné; Cerekvici a Bohňovici dala moje snacha (praví Vladislav, s naším dovolením); Martin dal újezd „na Zhoři“. — Zde jest vypsáno z listiny pouze to, co darováno bylo z okolí Litomyše; bylo však darováno i několik jiných vsí jinde, v Čechách i na Moravě, jež zde nejsou jmenovány, buď že všechny nelze určitě zjistiti, buď že brzy z držení kláštera vyšly. Mimo zemi již lidmi osazenou daroval Vladislav též velké lesní újezdy, jmenovitě: újezd na Lubném (název potoka) s lukami, jež slovou „na poličkách“; celý les od pramenů Desné až k řece, jež sluje Svratka; celý les, role a luka až k „potoku Sloupnici“, mimo Domašice; (byly jinému již zadány).

„A jelikož jsem,“ praví Vladislav, „jmenovanému kostelu více vsí dáti nemohl, odevzdal jsem mu celý les od řečeného potoka (Sloupnice) až k řece Třebová, jež se odtud až k hranicím Čech prostírají.“

Podle tohoto vypsání sahalo území klášterní směrem přes Poličku (teprve později založenou) až k řece Svratce; směrem k Svitavě až k říčce Svitavě; směrem k Sloupnici a k Třebové až k potoku Sloupnice a říčce Třebová; a údolí Trstěnice až k chlumu Plesu u samého nynějšího Vysokého Mýta.

Ale klášter celé toto území neudržel; směrem k Svratce vzal mu král Otakar II. († 1278) celé území pozdějšího panství Poličského a Svojanovského; náhradou, že mu klášter toto území postoupil „dobrovolně“ (!), dal mu král 60

lánů rolí a pustého lesa u Širokého Dolu;¹⁾ byla to ovšem divná náhrada, když z vlastního majetku mu bylo vráceno několik lánů.

O území směrem k říčce Svitavě nastal r. 1256 spor o meze mezi konventem Litomyšlským a biskupem Olomouckým, jemuž okolí Svitavy patřilo; spor narovnáán tak, že klášteru přisouzeno bylo území až „k hřebenům hor“ čili vodnímu předělu, místo až k říčce Svitavě; náhradou dal biskup konventu kostelní právo ve Svitavě a všech ostatních kostelích, jež na území Svitavském, někdy sporném, povstanou.²⁾

Následky tohoto narovnáání trvají podnes, neboť jim byla zde stanovena hranice mezi Čechy a Moravou; Čechy přišly o kouf Svitavský; za Vladislava II. r. 1167 sahalo české území nikoliv pouze k předělu vodnímu, nýbrž až k říčce Svitavě.

Směrem k potoku Sloupnici a Třebové udržel klášter území pouze k mezím gruntů vsi Sloupnice, nikoliv až k potoku Sloupnice; mezi Sloupnicí a Třebovou neměl též ničeho; jen na hořejším obvodu Třebovky podržel okolí Abštorfské.

Z údolí Trstěnice směrem k Plesu též mnoho pozbyl: Když král Otokar II. zakládal kolem r. 1260 královské město Vysoké Mýto, přidělil k němu obvyklé hodinové hájemství; klášteru odňal tolik, co do hájemství padlo, takže majetek klášterní od té doby nesahal až k Plesu, nýbrž pouze ku konci gruntů Hrušovských. Odňaté zde území není velké, má však značnou cenu, jelikož je zde mnoho dobrých luk. O náhradě nedovídáme se ničehož, ale bezděčně padá do oka území Božidomské (nyní Novohradské), jež r. 1347 bylo majetkem kostela Litomyšlského, ač k původnímu jeho nadání nepřislušelo.

(V mezích zde naznačených zůstalo panství Litomyšlské až do válek husitských, ano až do r. 1848, ovšem mimo některé drobné zemské statky, jež velmi pozdě k Litomyšli přiděleny byly, jako: část Morašic, Sedlišky, Bučina, Horky, Heřmanice, Vračovice, Tisová, Záleš, Přívrať, Člupek.)

Co na rozsáhlosti bylo ztraceno, nahrazeno bylo dostatečně zlepšením zbylého území, totiž osazením a zalidněním velkých lesních újezdů.

¹⁾ Regesta II. 260.

²⁾ Tamf. II. 44.

Podle Kosmy stál hrad Litomyšl kolem roku 981 „pod lesem“, a území jeho sahalo k východu slunce až k potoku Svitavě, „jenž jest uprostřed lesa“; podobně tomu bylo i směrem k pozdější Poličce; ještě 1167 Vladislav zapovídá v lesích zakládati vsi; pouze nížina Trstěnická podél zemské cesty byla zalidněna a vzdělána. Velká změna nastala v druhé polovici 13. století za opatů Štěpána a Oldřicha; rozsáhlé lesní újezdy byly osazovány a lesy v role vzdělávány; tím povstalo mnoho nápadně velkých osad s četnými dvorci panskými i kmetčími (selskými) a z každého vycházel do komory panské poddanský úrok a jiné drobné dávky a povinnosti. Jelikož v tomto čase téměř všudy v Čechách lesní újezdy hromadně osazovány byly, nedostávalo se na to lidí domácích, proto osazovatelé volali cizozemské, německé kolonisty, kteří podnes velkou část Litomyšlska zabírají.

Podrobný seznam osad viz dole, když panství mezi biskupa a konvent rozděleno bylo.

Panství bylo značně zlepšeno, když opat kolem roku 1259 starou podhradní osadu nadal městským právem, a král novému městu dal právo trhu a výsady měst královských;¹⁾ hlučné tržiště přestěhovalo se z Hrutova do města.

Skoro celé území k hradu příslušné přešlo z držení zeměpanského v majetek klášterní; poddaní klášterní byli několikero královskou výsadou z pravomoci úředníků královských vyňati a podřízeni ve všem pouze opatu; královské území Poličské a Lanškrounské mělo svou vlastní správu ve jmenovaných městech; králi zbyl v Litomyšli konečně pouze hrad, osada podhradní s dvorem Zahájským a clo u zemské brány, úředníci královští byli zde zbyteční a proto kolem polovice 13. století Litomyšl opustili; hrad a celé hradiště, osada podhradní s dvorem Zahájským stal se nějakým, nyní neznámým právním jednáním, koupí nebo darem, majetkem klášterním; aby alespoň pomezí clo pro královský důchod zachráněno bylo, nařídil r. 1265 král Otokar II., aby zemská cesta vedena byla z Vysokého Mýta přes Poličku a „ne jinudy“.²⁾ Cesta taťo se však pro neschůdnost neujala.

¹⁾ Regesta II. 89 a 160.

²⁾ Regesta II. 193.

Biskupství.

Poznamenání. O biskupství Litomyšlském psali již mnozí krajinští dějepisci Pešinou počínající; ale všichni podávají zprávy pouze o jednotlivých biskupech, kapitule a pozemském zboží, nevšímajíce si jednotlivých kostelů v diecési mimo jejich vyčtení z postupních listin. Teprve † děkan Royek v „Damatkách“ IX., str. 738—758, podal některé zprávy o jednotlivých kostelích z knih konfirmačních, což Dr. Nejedlý v „Dějinách Litomyšle 1903“ poněkud doplnil též z knih konfirmačních, jež se od časů Roykových tiskem přístupnějšími staly. Příčina tohoto nedostatku jest zjevná: není pramenů; z archivu kapitulního mnoho kanovníci zachránili na Moravu, kamž se r. 1421 před husity utekli (něco nalézá se též v Archivu města Litomyšle), ale z registratury konsistorní, jež jediná by nám mohla podati podrobné zprávy o jednotlivých kostelích, nezachovalo se téměř ničeho mimo několik málo opisů z kolikáté ruky; registratura konsistorní zůstala bezpochyby v konsistorní kanceláři, kde vzala za své.

Proto i zde jsou o jednotlivých kostelích podány jen velmi chudé zprávy a paběrky tu a tam nasbírané, ano, některé kostely vyšly, mimo jejich zjištění, úplně na prázdno; pouhé poukázání na vladectví, z velké části známé, na zjištění podacího práva nepostačuje.

Zřízení biskupství.

Přičiněním Karla IV., tehdy ještě správce království, vyňal papež Klement VI. biskupství Pražské z metropolitního svazku arcibiskupa Mohučského a povýšil je na arcibiskupství. Důvody, o něž Karel svou žádost opíral, totiž vzdálenost od Mohuče, obtížná cesta, různost jazyků, množství kostelů a obyvatel, byly zajisté pravdivy,¹⁾ ale mezi řádky můžeme vyčísti, že Karlovi šlo nejen o to, aby biskupství Pražské povýšeno bylo na arcibiskupství, nýbrž hlavně o to, aby arcibiskup byl i metropolitou, a aby království České tvořilo zvláštní církevní provincii a aby tím povýšeno a oslaveno bylo. Podle kanonických zákonů musí k církevní provincii příslušet mimo metropolitu nejméně dva diecesální biskupové, suffragáni, aby mohla býti konána provinciální synoda, na níž mají pouze diecesální biskupové rozhodující hlas; nutny jsou však nejméně 3 hlasy; v království Českém byly ovšem 3 diecése: Pražská, Olomoucká a Vratislavská, ale Karlu se nepodařilo přimět Vratislavského biskupa, aby se připojil k nové, zamýšlené provincii Pražské. Karel pomohl si tím, že na jeho žádost založeno bylo roku

¹⁾ Regesta IV. 866. — Znění žádosti Karlovy neznáme, ale můžeme je poznati z odpovědi papežovy, jelikož v papežské kanceláři bylo ustáleným zvykem, že ve vyřízení opakována byla slova podané žádosti.

1344 biskupství nové, totiž v Litomyšli.¹⁾ Opatský chrám byl povýšen na katedrální a přiděleny byly k němu jako diecése části diecése Pražské a Olomoucké.

Vedle biskupství trval klášterní konvent dále, měl však méně údů, jelikož mu byla ponechána pouze asi třetina bývalého klášterního panství, ostatek přidělen byl ku stolu biskupovu dle rozvržení papežského komisaře, Vratislavského biskupa Předslava r. 1347; v čele konventu stál místo opata převor, jenž však nebyl převorem pouze „manuálním“, t. j. od opata prostě jmenovaným, nýbrž byl od konventu a biskupa kanonicky volen, jako druhdy opat.

Biskupové.²⁾

Jan I., 1344—1353; prvním biskupem jmenoval papež Klement VI. bullou ze dne 30. dubna 1344 Jana, opata premonstrátského kláštera v Louce u Znojma;³⁾ jeho opatské místo v Louce zaujal posavadní opat Litomyšlský, Jindřich Calta. Nebyl-li tedy první biskup jmenován z lůna domácího konventu, byl vzat alespoň z lůna řádu premonstrátského; v době následující byli biskupové jmenováni bez zření k řádu premonstrátskému, rozhodovala obyčejně vůle králova a jiné okolnosti.

Papež odevzdává biskupský úřad Janu nadšenými slovy: „... vezmi tedy na rámě své jeho Páně lehké i sladké a přijmi stádo jeho, abys je s láskou pásal, bdě nad ním v noci a staraje se, aby vetřelec neměl k němu přístupu, aby Pán, až v hodinu nenadálou přistane a tebe tak jednajícího nalezne, a až dokonáš běh, jenž tvé práci vyměřen jest, shledal tě věrným nad málem a nad mnohým tě ustanovil a v milé stánky radostí svatých uvedl.“ Za Jana I. byla zřízena katedrální kapitula, majetek mezi biskupa a konvent rozdělen a diecése vymezena; zemřel r. 1353 a byl v katedrále pohřben.

Jan II. ze Středy, 1353—1364; byl kancléřem Karla IV. a zůstal na jeho dvoře i jako biskup, takže málo kdy do diecése přišel; biskupskou pravomoc vykonával generální

¹⁾ Zřizovací bulla papeže Klementa VI. ze dne 30. dubna 1344 otištěna jest v Regesta IV. 566; Klicman, Monum. Vatic. I., p. 210.

²⁾ Posloupnost jednotlivých biskupů a krátké poznámky o nich vzaty jsou z pramenů tiskem již často uveřejněných.

³⁾ Regesta IV. 618, a Klicman, Monum. Vatic., p. 214.

vikář Mikuláš z Pelhřimova a biskupské úkony krevní jeho bratr Matěj, světicí biskup Vratislavský. Jan ze Středy získal ku stolu biskupskému rozsáhlé panství Lanšperské, založil a nadal v Litomyšli 1356 klášter augustiniánů-poustevníků s chrámem sv. Kříže, a byl r. 1364 povýšen na biskupství Olomoucké; tam zemřel r. 1380 a byl pohřben v Litomyšli v chrámě sv. Kříže.

Albert ze Šternberka, linie Moravské, 1364—1367; byl biskupem Zvěřinským, od r. 1364 Litomyšlským, r. 1367 stal se arcibiskupem Magdeburským.

Petr, příjmím Jelito, 1367—1372; pocházel prý z Třešňovce u Lanškrouna, založil v Lanškrouně klášter řeholních kanovníků sv. Augustína s chudobincem; r. 1372 vyměnil s Albertem ze Šternberka biskupství Litomyšlské za arcibiskupství Magdeburské.

Albert ze Šternberka, po druhé, 1372—1380; přivezl z Magdeburka ostatky sv. Viktorina, jenž byl potom za patrona diecése Litomyšlské prohlášen, založil v Tržku kartusiánský klášter a ve Šternberku Moravském klášter augustiniánský; zemřel 1380 na biskupském hrádku v oboře Tržecké a byl pohřben v klášteře Šternberském.

Podnes upomíná naň veliký rybník „Šternreich“ (Štan-tejch), jež dal udělati.

Knihovna Strahovská chová po něm vzácnou památku „Pontificale epi. Luthomyssl. Alberti“. Po smrti Albertově nastal o biskupství spor; papež Urban VI. ustanovil za biskupa Vyšehradského probošta Jana Soběslava, syna markraběte Moravského Jana (bratra Karla IV.), ale vzdoropapež Klement VII. jmenoval biskupem svého přívržence Hynka z Klučova; mezi oběma kandidáty trval po celý rok pohoršlivý spor, až pád vzdoropapeže přivodil i pád Hynkův.

Jan III. Soběslav, 1380—1387; tohoto roku stal se patriarchou Aquilejským.

Jan IV., příjmím Železný, 1388—1418; (někteří letopisci kladou mezi Jana Soběslávka a Jana Železného jiného biskupa Jana, o němž však není nic jistého známo; byl-li skutečně, byl by Jan Železný Janem V.)

R. 1388 27. dubna „Jan, zvolenec Litomyšlský“.¹⁾

¹⁾ Schubert, Urkunden-Regesten, p. 48.

R. 1389 biskup Jan slíbil skrze svého plnomocníka v Římě, Zdechovického plebána Haška, že zaplatí do papežské komory taxu 800 dukátů a pět obvyklých „servicií“; zároveň si stěžuje, že jeho předchůdce, nynější patriarcha Aquilejský, taxu za biskupství Litomyšlské posud nezaplatil.¹⁾

Jan Železný zasahoval mocně do tehdejších neutěšených poměrů politických i církevních; zúčastnil se sněmu kostnického, jediný biskup z království Českého, a musil tam býti svědkem odsouzení krajana Jana Husi; sněm kostnický vyslal jej do Čech s rozsáhlým plnomocenstvím legáta; brzy však nastaly v Čechách bouře, jež ani rázný biskup Jan zastaviti nemohl.

Když r. 1416 zemřel Olomoucký biskup Václav Králik, zvolila část kanovníků, tak zvaná strana královská, za biskupa kanovníka Vyšehradského, Alše z Březí, kdežto druzí, zvaní synodální, zvolili biskupa Litomyšlského, Jana; nastal dlouhý spor, jenž konečně rozhodnut byl na ten způsob, že papež potvrdil Jana; Aleš musil se spokojiti s biskupstvím Litomyšlským.

Aleš z Březí, 1418, poslední skutečný biskup. Když se na začátku května r. 1421 blížili husitští Pražané, musil se zachrániti útekem a vícekrát se do svého biskupského sídla nevrátil; zbytek svého života ztrávil ve smutném vyhnanství; ještě r. 1437 zúčastnil se korunovace Albrechta Rakouského jako „biskup Litomyšlský“ a zemřel brzy potom.

Katedrální kapitula.

Podle kanonických zákonů musí míti každý katedrální chrám svou katedrální kapitulu s právy a povinnostmi kanonickým právem stanovenými; mimo to má každá kapitula své zvláštní, domácí, statuty. Papež nařídil Vratislavskému biskupu Předslavu, aby v Litomyšli katedrální kapitulu zřídil, což vykonal r. 1347 za svého pobytu v Litomyšli tím způsobem, že z kapituly konventní vyvolil 28 kanovníků, aby tvořili kapitulu katedrální, a dal jí tento statut.²⁾

¹⁾ Krofta, Monum. Vatic. V. 112.

²⁾ Archiv Litom. č. 5; Opis Dlabáčův z Berghaura, tom. I., 255—260; z části uveřejněno v Cod. Dipl. Morav. VII. 735.

1. Kathedrálních kanovníků nesmí býti více; kapitula kathedrální bude se doplňovati z kapituly konventní; počet 28 byl později sotva dodržován; r. 1383, když biskup Jan uděloval městu privilegia, je vedle 4 kapitulních hodnostářů podepsáno pouze 13 ostatních kapitulářů; v listinách se rozlil mezi kapitulou kathedrální a konventní neobjevuje, listiny mluví všeobecně o kapitule i tam, kde se projednávala záležitost konventní, na př. r. 1366 při zjišťování mezi na Desné mezi územím konventu Litomyšlského z jedné, a kláštera Podlažského z druhé strany; biskup Albert praví všeobecně „mé kapituly“.

2. V kapitule budou 4 hodnostáři čili preláti; převor, jenž se bude starati o věci duchovní, kustos bude míti duchovní správu lidí světských v řečeném chrámě kathedrálním; z ořer a jiných ku kustodii příslušných příjmů bude obstarávati svíce, víno, hostie a jiné potřeby; kantor se bude starati o chorální zpěv; školastik o školní vzdělání mladších kanovníků a žáků; bude právním plebánem farního kostela sv. Klementa pod ohradou klášterní, z ořer bude obstarávati kostelní (chorální) knihy.

3. Preláty a kanovníky (kathedrální) bude voliti biskup společně s kapitulou, ale kustoda a školastika bude voliti biskup sám.

4. Na počest chrámu kathedrálního budou se preláti a kanovníci kathedrální (pouze) odívati mozetou (almutio), biretem a rochetou od Bílé soboty až do svátku sv. Michaela, odtud až do Bílé soboty kápí (volné svrchní roucho na způsob pláště); rozumí se, že zde popsáné roucho předepsáno bylo pouze pro chór.

5. Kathedrální kanovník nesmí býti farářem venkovského kostela, a kdyby se jím přece stal, má ihned kathedrálního kanonikátu býti zbaven, a jiný na jeho místo dosazen; nařízení toto bylo nutné, poněvadž kathedrální kanovníci jako spolusprávcové diecése musili sídleti v sídle biskupském; vymíněn byl scholastik, jenž byl právním plebánem kostela sv. Klementa, poněvadž mohl bydleti v Litomyšli.

Z některých nejasných zpráv zdá se vysvíťati, že i někteří kathedrální kanovníci venkovské kostely později drželi. Ostatní, konventní, kanovníci mohli ovšem, jako dříve, i nyní býti faráři venkovských kostelů.

6. Předslav rozdělil panství mezi biskupa a kapitolu, vlastně konvent; majetek kapitulní budou spravovati 2 k tomu zvolení kanovníci; prelátům bude u stolu přilepšeno.¹⁾

Podle Rejstříku desátkového, str. 30, platil r. 1352 biskup 5 kop desátku a kanovníci 2¹/₂ kopy desátku, dohromady tedy 7¹/₂ kop, kdežto premonstrátský klášter Chotěšovský platil 15 kop, Milevský 14, Teplský 10; kostel Litomyšlský nebyl tedy poměrně bohatě nadán; r. 1358 bylo však ku stolu biskupskému zjednáno panství Lanšperské.

Komisař Předslav stanovil poměr mezi kapitulou a biskupem pouze zhruba, byl to jen tak zvaný rámcový zákon; o podrobnostech objevilo se brzy mnoho nejistoty; na arcibiskupa Pražského vznesena žádost, aby spory vzniklé rozsoudil a urovnal; nejdůležitější bylo narovnání z r. 1358 a 1398. Z narovnání roku 1358 kladu sem pouze narovnání o podávání patronátních kostelů a z narovnání r. 1398 podrobné rozdělení panství. Před zřízením biskupství podával všechny patronátní kostely opat s konventem; když panství bylo rozděleno, vyskytla se otázka, má-li biskup podávati kostely společně s kapitulou, jako dříve opat s konventem, nebo má-li biskup podací na díle svém a konvent též na svém, či má-li biskup podávati všechny, i ony na díle kapitulním. Arcibiskup Arnošt rozhodnul: všechny patronátní kostely i ony na díle kapitulním bude podávati biskup, ale tak, že kostely, jež až posud osazovány byly konventními kanovníky, jim i na dále vyhrazeny zůstanou, totiž kostely: v Cerekvici (Circovicz), v Újezdě, Třemošné, Širokém Dolu (Lata vallis), Litbaších (Luterbach), Janštorfě (Johannstorf), Karli (Karlsprunn), Mikulči (Nicols), Abštorfě (Abbatis villa), Ketzelsdorfě (Kunzendorf), Semaníně (Schermersdorf); a v diecési Olomoucké; ve Svitavě, Unčicích (Anizicz), Vasevicích, Greifendorfu, Vendolí (Stangendorf), Hermansdorfu, Henčicích (Heinzendorf), Vanovicích (Ivanicz).

Jan, děkan Hlohovský, oficiál a gener. vikář, předložil listinu kapitule, jež narovnání přijala.

¹⁾ Tento Předslavův statut v Archivu města Litomyšle, č. 5, podle něho u Berghaura, a Codex Dipl. Mor. VII. 735 a 974.

Svědkové: Jindřich, plebán u sv. Kříže v Chrudimi, děkan chrudimský, Klement, plebán v Přelouči, a Valter či Václav, plebán v Lepejovicích. (Arch. města Litom. č. II.)

Listina ta jest důležitá, neboť jí zjištěny jsou patronátní kostely; ale nejasná je v tom, které kostely byly kanovníkům vyhrazeny, neboť podle ní byly jim vyhrazeny všechny, alespoň o jiných nevíme, a pak by bylo zbytečno rozlišování kostelů na takové, jež byly vyhrazeny kanovníkům, a takové, jež i světsí kněží držeti mohli.

Při stanovení hranic mezi Litomyšlskem a Svitavskem r. 1256 — viz nahoře — bylo stanoveno, že klášter Litomyšlský bude míti kostelní právo ve Svitavě a ve všech kostelích, jež na území Svitavském založeny budou; kostely tyto jsou zde vyčteny; u kostela Svitavského bylo převorství podřízené klášteru Litomyšlskému; převorství toto poskytl útulek premonstrátům, když byli z Litomyšle vypuzeni, zde konvent Litomyšlský bídne živořil až do r. 1554.

Narovnání o panství z r. 1398.

I. Díl biskupův: město Litomyšl (bez lázní kanovníckých, 3 masných krámů a 2 krámů chlebných) s mlýnem mimo hradby a mlýnem „na Lánech“, s předměstím a rolemi (bez některých rolí příslušných k pitanci kanovníků a 15 prutů rolí špitálních), též řeka Trstěnice až k mezím Starého Mýta; dvůr na Zahájí, ves Újezd, kde jest svobodná rychta s vesnicemi k této rychtě příslušnými, totiž: Lysá, Příbyna, Blažkova ves, Krasina ves, Lubníček, Propastná, Cíkov (mimo 3 kmetčí dvorce kapitulní, z nichž vychází 3 kopy a 20 gr. úroku), Pazucha,¹⁾ Hranice, Žďár s mlýnem, Janštorf s novou osadou a svobodnou rychtou, ves Strakov (bez allodiálního dvorce kapitulního), Mikuleč se svobodnou rychtou, Osík s dvorem poplužním o 4 poplužích, s mlýnem o 2 kolech a svobodnou rychtou (bez allodiálního dvora, řečeného Markvardovským, s trojím poplužím a 4 zahradnickými živnostmi), Vidlatá Seč s rychtou, Choťenov, Třemošná, Sebranice, Lubná, Skuhrov (nikoliv nynější u Třebové), Lesník s rychtou, Sedlíkova hora (Pohora), Kaliště, půl

¹⁾ Nikoliv nynější ves Pazucha; některé z jmenovaných vsí splynuly s Újezdem.

vsí Siroký Důl, Kunzendorf (Ketzelsdorf) se svobodnou rychtou, Květná s rychtou, Bohňovice, Hrušová,¹⁾ úrok z louky u Cerekvice, Němčice s rychtou a rybníkem, Dvořiště (ves zašla někde u Němčic), Svinná²⁾ (bez 1 kopy úroku a louky, což přísluší ku kustodii), Kozlov, Karle s rychtou, Morašice s rychtou (k Litomyšli příslušela jen část Morašic), Sedlišky, Řikovice, Semanín (Schermsdorf) s rychtou, Lačnov, Hermansdorf u Svitav, z města Svitav 14 kop bez 8 gr. úroku, Nedošín s mlýnem, Tržek s hrádkem, dvorem o 4 poplužích, s mlýnem, rybníky, lukami, lesy, Sedlišky (bezpochyby nynější Sedliště) s dvorem o 1½ popluží, Litrbachy s rychtou a kamenným lomem (bez mlýna o 3 kolech, jež patří kapitule), rybník Šternfeich s dvorcem tamtéž a úrokem ze vsi Slyng nad týmž rybníkem a pod vsí Abštorfem s řekou od mezí vsi Slyng až k řečenému rybníku, jak to Odolen, služebník biskupův, drží; les Janštorfský, les Ketzelsdorfský a les Oberschar; konečně panství Božidomské, (Novohradské), jež však již dávno klášteru Podlažskému zastaveno jest.

Biskup Petr přikoupil ku stolu biskupskému ves Záběhlice u Prahy náhradou, že něco z panství věnoval klášteru Lanškrounskému.

Biskupu patřilo též od r. 1358 — viz Lanšperk — panství Lanšperské.

II. Díl kapitulní: Abštorf s rychtou, rybníky, rolemi, mlýny . . . až k mezím vsi Slyng; Dětrichova ves s rychtou, Chmelík s rychtou, Střenice, 2 lesy, totiž Poličský a Lubenský, Kornice, Cerekvice s rychtou, k níž patří i Hrušová, ale jen v soudních věcech, Javorník, Poříčí, Zrnovnín, Rez (R. . . vymazáno a nad ním napsáno T, ves zašla), v Cíkově 3 kmetčí dvory, z nichž vychází 3 kopy a 20 gr. úroku, oves a kuřata, v Hrušové dvorec s dvojím poplužím,

¹⁾ Nápadno jest, že Hrušová jest zde považována za příslušenství k stolu biskupskému, ač již r. 1358 postoupena byla — mimo díl kapitulní — navždy ke klášteru Zbraslavskému.

²⁾ Ves Svinná byla r. 1347 přidělena kapitule, ale biskup Jan ze Středy ji připojil k biskupství, brzy se však přesvědčil, že patří kapitule ku kustodii, a proto ji kapitule opět vrátil, vyhradil si však, aby kustos, kdykoliv biskup sloužití bude v kathedrále, dal rozsvítiti 2 svíce o 4 světlech, jež hořeti mají, pokud služba Boží trváti bude; Jan ze Středy to dosvědčuje jako biskup Olomoucký r. 1374. (Lib. Er. II. 178.) — Ale r. 1398 patřila Svinná přece k biskupství až na 1 kopy úroku a louku ku kustodii, zjevně na obstarávání oněch svící.

mlýn o 3 kolech a krčma; v Osíku dvorec o 3 poplužích s mlýnem, 4 zahradami, loukou, řeč. Desná; ve Vlkově dvůr s trojím poplužím a 10 zahradnickými živnostmi na těchto poplužích vysazenými s rybníkem; ve Strakově dvorec s dvojným poplužím a 4 zahradami, na nich zřízenými; mlýn v Litrbaších.

Příslušnost fundační, na níž vázlo vykonávání zvláštních povinností, obyčejně zádušních pobožností: dvůr „Zahovia“ (neznámý, jméno jest psáno patrně zkomoleně, snad dvůr Zahradí) s dvojným poplužím, na nichž založeno jest 6 zahrad; u Litomyšle 9 lánů a 3 pruty role; ves Lažany, ves Pazucha, mlýn zvaný jeptiščí; mlýn v Štřenici, 1 hřivna úroku z Abštorfa, lázně, řeč. německé, 3 masné a 2 chlebné krámy v městě, 2 kopy úroku z Újezdce,¹⁾ 2 masné krámy v Ústí příslušné ku kantorství.

Chudí obyvatelé ze vsí biskupských mohou choditi na souše do lesů kapitulních, Poličského totiž a Lubenského, od sv. Martina do Vánoc, ale bez hřmotů a bez psů, a naopak, lidé kapitulní do lesů biskupových.²⁾

Podle tohoto popsání byly poplužní čili panské dvory: na Zahájí, v Osíku 2, jeden biskupský, jeden kapitulní, v Tržku, v Sedlišti, u Šternteichu, ve Vlkově, v Strakově, dvůr „Zahovia“; ale většina byla již tehdy, 1398, rozdělena na „zahrady“, t. j. menší živnosti, jejichž majitelé si na dvorské zahradě vystavěli příbytky. Dvory na panství kapitulním byly všechny rozděleny na „zahrady“; skutečné dvory byly tedy pouze na panství biskupském, totiž na Zahájí, v Tržku, Osíku, u Šternteichu a v Sedlišti; z toho můžeme souditi, že roboty poddaných byla nepatrná.

Dodatek: Sedlišťky byly teprv později k Litomyšli přikoupeny, a to pouze z části; byly zase odprodány.

Hrušovou postoupil navždy r. 1358 biskup Jan ze Středy klášteru Zbraslavskému jako částečnou splátku za panství Lanšperské; kapitula zde měla již od r. 1347 dvorec, později řečený „hájek“, mlýn a krčmu, což jí zůstalo.

¹⁾ Dvorec, jež podle listiny z r. 1167 daroval rytíř Janek.

²⁾ Listina vepsána v Lib. Er. VI. S. 3; svědkové: plebáni Václav z Újezda (Chocenského), Václav z Mýta a Vilém z Bojanova; stvrdil: Jakub Bušek, officialis Curiae episcopalis Luthom.

Známí generální vikáři a oficiálové.

- 1354 Mikoláš z Pelhřimova (nadační listina Morašická);
- 1357 Jan Bervikův, z Vratislavské diecése, oficiál (Monum. Vatic. I., p. 264);
- 1358 týž Jan, děkan Hlohovský, oficiál a gener. vikář (rovnání mezi biskupem a kapitulou);
- 1366 Mikoláš, plebán Jičinský, oficiál (první rovnání na Desné); tento Mikoláš šel r. 1367 s biskupem Albertem do Magdeburka a vrátil se s ním opět 1372;
- 1368 Albert, děkan kapituly u sv. Jiljí v Praze, oficiál (druhé narovnání na Desné);
- 1374 Mikoláš z Jičína, oficiál a generální vikář, opět, když se vrátil z Magdeburka (rovnání v Bučině);
- 1378 týž Mikoláš (inkorporace kostela v Lanškrouně);
- 1389 Pavel z Chocně, oficiál (rovnal spor mezi opatem Třeboňským a plebánem Lišovským (Lib. Er. IV. 356));
- 1392 týž Pavel, oficiál a generální vikář (otázal se kapituly, zdaž souhlasí s apelací převora Jana proti biskupovi; Dlabač, ze Zem. Arch. v Brně, č. 4213);
- 1394 Vít, kanovník u sv. Jiljí v Praze, oficiál (listina Újezdská);
- 1396 a 1398 Jakub Bušek, oficiál (rovnání o desátky z dvora Volšinského a rovnání mezi kapitulou a biskupem r. 1398);
- před r. 1404 Jindřich, probošt Lanškrounský, „zástupce oficiála a generální vikář“ (zřízení oltáře sv. Kříže v katedrále);
- 1404 Šimon z Prahy, generální vikář a oficiál (potvrzení oltáře sv. Kříže);
- 1407 Jan z Kolína, oficiál (potvrdil fundaci špitální a téhož roku fundaci Chocenskou pod jménem Jan z Němčic);

1409 Jan, oficiál (Höfler, Statuta Sbynkonis, p. 69);
1409 Jan z Řepník, oficiál (potvrdil fundaci Mladochovskou).

Roku 1421, když dne 2. května husité opanovali Litomyšl, biskupství ve skutečnosti zaniklo; ale před právem po nějakou dobu ještě trvalo, jelikož nebylo některou zákonitou autoritou zrušeno, nýbrž hrubým násilím potlačeno; roku 1435—1437 žádají stavové, aby podle Basilejských kompaktát arcibiskup Pražský a biskupové Olomoucký a Litomyšlský kleriky pod obojí na kněžství světili a lidu, kdož by si toho přál, pod obojí podávali příkázali;¹⁾ r. 1448 ustanovil papež Bonifáce z Volkenštejna za opata kláštera Podlažského „v diecési Litomyšlské“ — viz Podlažice. Ve skutečnosti však katolické řády, pokud nějaké trvaly, podléhaly v české části bývalé diecése administrátorům arcibiskupství Pražského a v moravské biskupům Olomouckým.

Konvent premonstrátský trval však dále, ovšem zubožený a ve vyhnanství ve Svitavě, kde bývalo jeho převorství, a volil administrátory katedrálního kostela Litomyšlského (viz na konci této knihy); jejich pravomoc vztahovala se však pouze na několik řádových členů a několik inkorporovaných kostelů na Moravě v okolí Svitavském.

Chrám Litomyšlské.

Katedrální chrám Panny Marie.

O budově chrámu Panny Marie, původně opatského, později katedrálního, víme velmi málo; benediktini vystavěli zajisté po způsobu 12. stol. románskou basiliku s povýšeným kůrem a kryptou pod ním; ve stol. 14. byl přestavován; v narovnacích listině z r. 1358 praví kapitula, že nový kůr jest již skoro vystavěn; r. 1395 chrám vyhořel (ignis incendio concremata et consumpta existit); biskup Jan jej potom opravoval, a papež udělil odpustky, kdož by na stavbu přispěl.²⁾ Tehdy byl chrám bezpochyby po způsobu 14. stol. zgotisován.

¹⁾ Arch. Č. III. 424, 445, 456 a 458.

²⁾ Krofta, Monum. Vafic. V., s. 512.

Aby z něho nezbylo ani tolik, abychom alespoň poněkud jeho stavbu posouditi mohli, o to postarali se pozdější držitelé panství, zvláště Kostkové, kteří zde mnoho stavěli; zříceniny byly jim ovšem vydatným lomem. Jak to zde za vlády Kostků vypadalo, popisuje kronikář:¹⁾ ... Litomyšl, druhé biskupské město v Čechách; ale zloba husitů odňala toto místo službě B., a učiněno jest obydlím uchvatitelů, totiž Kostky, jenž chrám i biskupství drží, a kde druhdy byl klášter a chrám řeholních kanovníků, kde druhdy přebýval sv. Viktorin, tam jest nyní stáj pro koně a vepře, a kde stával oltář Páně, jest nyní přibyték kuchtíků a lidí Boha se nebojících, jak jsem to sám na vlastní oči viděl.“

Jelikož ani o Kostcích se nemůžeme domnívati, že by budovy hradní tak zpusťovali, kdyby je našli neporušenými, když vládu zde nastoupili, jest zjevno, že byly zpusťovány již dříve, buď již r. 1421 od Pražanů, nebo dle nespolehlivých zpráv Pešinových teprve r. 1425, když Siroťci Litomyšl Pražanům odňali.

Nadaný oltář v katedrále.

Z odkazu Jana Mladce z Branné, dvořana biskupova, byl kol r. 1397 v katedrále založen oltář sv. Kříže, ale poněvadž byl zřízen pro kněze světského, chrám však byl řeholní, nedopustili kanovníci, aby zřízen byl v chrámě, nýbrž byl postaven za kůrem; r. 1404, když vyhotovena byla fundáční listina, byl oltářníkem Václav Hruška, plebán v Dřevčicích u Brandýsa nad Labem. Zakladatel odkázal 100 kop, začez bylo koupeno 10 kop úroku v Týnci (Hrochově) na úročnicích Příbyka z Týnce; biskupský oficiál a generální vikář Šimon z Prahy fundáční listinu potvrdil.²⁾ V listině popsány jsou pečeti se znaky, mezi nimi též znak biskupství, stejnoramenný kříž.

Farní kostel sv. Klementa.

Stával na hradě, ale mimo ohradu klášterní. Podle starobylé odůvodněné tradice vznikl již v době Cyrilo-Methodějské,

¹⁾ Mikoláš, minorita, ve vložce do Pulkavovy kroniky v Pram. D. Č. V., str. 4.

²⁾ Arch. Litom. č. 17.

byl tedy jedním z prvních křesťanských chrámů v Čechách, a byl bezpochyby r. 993 od sv. Vojtěcha, jako diecesálního biskupa, odevzdán benediktinům Břevnovským — viz nahoře o uvedení zdejších benediktinů; jistě stál před r. 1099, když založen byl opatský chrám Panny Marie; neboť, kdyby již dříve nebyl zřízen, nebylo by až do té doby na celém k hradu příslušném území žádného křesťanského chrámu, tudíž také ani žádných křesťanů, neboť první chrám, jenž na území některého veřejného hradu založen byl, byl založen jistě na hradě. Psaným svědectvím zjištěn jest teprv r. 1347, když stanoveno bylo, že právním plebánem farního kostela sv. Klementa „pod ohradou kláštera“ bude dočasný kapitulní školašník. Farním zůstal do r. 1421. Roku 1446 a bezpochyby již dříve byl farním kostel sv. Kříže.¹⁾

Kláster augustiniánů-poustevníků s chrámem sv. Kříže.

Biskup Jan ze Středy založil brzy po svém nastoupení klášter augustiniánů-poustevníků; r. 1356 dne 2. února dovoluje papež převoru řádu sv. Augustina, že řád smí v Litomyšli přijmouti a osaditi „místo pro bratry klášterní a vystavěti zde domy, chrám, modlitebnu, hřbitov, zvonici se zvonem. ale bez poškození kostela farního.“²⁾ Augustiniáni se brzy nato přistěhovali a sice z kláštera u sv. Tomáše v Brně.

Biskup založil klášter bez svolení katedrální kapituly; papež ovšem dovolil zřízení kláštera s podmínkou, „aby jím nebyl poškozen kostel farní“, byl však přece poškozen; kapitula stěžovala si v Římě, načež r. 1358 papež arcibiskupu Pražskému nařídil, aby stížnost vyšetřil.³⁾ Stížnost podána byla tedy r. 1357, a tu augustiniáni v Litomyšli již byli. Když arcibiskup tento a mnohé jiné spory r. 1358 rovnal, stěžovala si kapitula mimo jiné též na to, jakou ujmu na příjmech z ofěr a odkazů utrpěla od sv. Michaela r. 1357 (příchod

¹⁾ R. 1446 Vojtěch, „plebán a děkan náš, diecése Litomyšlské“, žádal konšely Litomyšlské, aby do městské knihy zapsali vysvědčení, jimž biskup v Anagni dosvědčuje, že Ambrože, vikáře kostela sv. Kříže, řádně vysvětil na kněžství. Ambrož tento sloužil první mši sv. v kostele sv. Kříže v neděli po sv. Markefě. Arch. Litom., Liber Inscript., p. 207.

²⁾ Dr. Novák, Monum. Vafic. II., p. 170.

³⁾ Tamf. II. 279.

augustiniánů) do Velikonoc 1358. Arcibiskup rozsoudil, aby augustiniáni zde zůstali, uložil však biskupu, aby kapitule vyplatil 130 kop.¹⁾ Zakladatel počal též stavěti klášterní chrám sv. Kříže, stal se však 1364 biskupem Olomouckým, dříve než chrám byl dostavěn; ale i z Olomouce se o stavbu staral, a žádal biskupa Alberta, aby měl o stavbu péči, zvláště mu odporoučí mistra Jakuba, jenž prý přání jeho nejlépe zná.²⁾

Kaple.

Než velký chrám dostavěn byl, což trvalo zajisté mnoho roků, musili se augustiniáni spokojiti nějakou kaplí, nejspíš kaplí sv. Markety, posud stojící.

Byla zde též kaple Panny Marie; r. 1379 uděluje kardinál Pileus odpustky, „kdo navštíví kapli Panny Marie v kláštere u sv. Kříže“, v níž Jindřich z Dřevíče asi r. 1369 založil každodenní mariánskou mši sv.³⁾ — snad nynější kaple sv. Josefa nebo nynější sakristie.

Znamé zádušní pobožnosti.

R. 1400 vyznávají: Filip, převor, Mikuláš, místopřevor, Jakub, sakristán, Vincenc, hospodář, Jindřich, kazatel, a ostatní bratři kláštera sv. Kříže, že od bratří Mikoláše a Bernarda, řeč Dachs, přijali 7 kop, a zavazují se, že za duši jejich bratra Jindřicha, jenž pohřben jest před oltářem sv. mučedníků uprostřed chrámu, sloužiti budou u jmenovaného oltáře každoročně na den sv. Prima a Feliciána slavné zádušní výročí, totiž v předvečer zpívané hodinky za zemřelé a druhý den zpívané rekviem, vše při rozžatých svících a přikrytých mářích; též vyznávají, že přijali jiných 5 kop a jakousi stříbrem vyšívanou, aksamitovou pokrývku, začež budou každoročně vždy 1. prosince u jmenovaného oltáře sloužiti zádušní výročí s hodinkami a jiné pobožnosti.⁴⁾

¹⁾ Narovnáni z r. 1358; viz podávání kostelů famtéz.

²⁾ Tadra, Jan ze Středy, v Musejniku 1882, s. 93.

³⁾ Codex Mor. XI. 133.

⁴⁾ Arch. Litom. č. 22, vzafo zde z opisu v Zemsk. Arch. v Brně.

Známí převorů a nadání.

Mikoláš 1357—1374.¹⁾

Eberhard, zmín. r. 1382 a 1383 (1382 Eberhard, převor od sv. Kříže, a konvent prodali klášterní ves Žbánice²⁾ a r. 1383 též převor prodal jakousi louku u klášterní vsi Těšetice;³⁾ obě tyto moravské vsi věnoval zakladatel);

Augustin; r. ? Olomoucký biskup Jan žádá biskupa Alberta, aby Litomyšlský převor Augustin spravoval klášter Brněnský a Litomyšlský⁴⁾

Roku 1384 markrabě Jošt zastavuje Augustinu, převoru Brněnskému a kláštera sv. Kříže v Litomyšli „zákona pústevničního“, ves Čechy ve 360 kopách a kdyby dluh ten ve 4 letech nesplatil, má tato ves na vždy dříveřčenému konventu i také klášteru sv. Kříže v Litomyšli příslušet;⁵⁾ 1384 markrabě Jošt nařizuje úředníkům, aby august. klášteru v Litomyšli vložili do desk ves Čechy, kterou jim byl prodal.⁶⁾

Klášteru patřila též ves Letná.⁷⁾ Zakladatel věnoval též dvůr Volšinský (na nynějších Lánech); r. 1364 stalo se narovnání o desátky z tohoto dvora pro farní kostel sv. Klementa vycházející; klášter se zavázal, že z jednoho popluží tohoto dvora bude ročně odváděti po 1 korci žita a ova, a místo desátku z ostatních dvou popluží složil příslušný kapitál.⁸⁾

Filip, zmín. 1400, viz fundaci Dachsovu;

Šimon, poslední převor, zemřel v klášteře Brněnském r. 1441.⁹⁾

Když se na začátku května 1421 husité blížili, opustili augustiniáni klášter sv. Kříže a uchýlili se do Brna.

¹⁾ Podle Jelínka.

²⁾ Codex Mor. XI. 226.

³⁾ Tamf. XI. 252.

⁴⁾ Tadra, Cancellaria Joannis Novotorensis, p. 84.

⁵⁾ Arch. Č. VII. 373.

⁶⁾ Codex Mor. XV. 210.

⁷⁾ Roku 1387 světicí biskup Hynek koupil na čas života od kláštera ves Letná, kterou zakladatel klášteru testamentárně odkázal. (Codex Mor. XI. 397.)

⁸⁾ Jelínek I. 130 podle listiny Litomyšlské.

⁹⁾ Janětschek, Necrologium august., p. 8.

Špitální kostel sv. apoštolů.

Roku 1347, když Předslav dělil panství, děje se zmínka o 15 prutech rolí, jež od starodávna příslušejí ku špitálu; špitál byl tedy od neznámého dobrodince založen brzy po založení města; spravovali jej konšelé; u špitálu byla kaple; r. 1407 založil Mikoláš Toulovec z Třemošné zvláštního kaplana „při špitální kapli sv. apoštolů“; též Mikoláš též rozhodl i špitální nadání; r. 1407 věnoval totiž ku špitálu 17 kop bez 9 gr. úroku vycházejícího ze vsi Trusnova; z toho má míti špitální kaplan ročně 6 kop a 21 gr., ostatek má se každou sobotu rozdělit mezi chudé ve špitále a malomocné v chalupě; kaplan bude povinen vykonávati jisté pobožnosti. Kaplana presentovati budou konšelé.

Nadační listina potvrzena byla v konsistoři Litomyšlské v r. 1407 v přítomnosti biskupa Jana, Jana z Kolína, oficiála biskup., Petra, plebána z Morašic, a Vavřince, plebána z Abštorfa.¹⁾

Mimo to věnoval též Toulovec r. 1408 ku špitálu 6 kop ročního platu z Mladočova.²⁾

Zmínka o městské škole.

Liturgický zpěv ve špitální kapli obstarával rektor školy se svými žáky. R. 1412 věnoval onen Toulovec 1 kopu úroku ze vsi Desná pro rektora školy, aby s žáky mimo jiné modlitby již dříve obvyklé každodenně v špitálním kostele zpíval antifonu „Zdravas královno“.³⁾

Dodatek.

Mezi katedrálou a domem kanovníků byla kaple sv. Jiljí, jež byla kapitulní síň, a v domě biskupově — přibližně na místě nynějšího zámku — byla kaple sv. Kvirina.

Kartusiánský klášter v Tržku u Litomyšle s chrámem Zvěstování Panny Marie.

Biskup Albert založil r. 1378 u biskupské vsi Tržku, kde byl hrádek s dvorem a oborou, kartusii pro převora a 13

¹⁾ Archiv města Litomyšle č. 24, dříve 20 a 21. Srovn. Pozúst. D. Z. II. 36.

²⁾ Pozúst. D. Z. II. 47.

³⁾ Jelínek, str. 249, podle Arch. Litomyšlského.

mnichů a několik konvršů, a nazval jej „Hájek Panny Marie“ (Rubus s. Mariae, v listinách kartusiánských obyčejně pouze „Rubus“); klášterní chrám byl zasvěcen „blaženému Zvěstování Panny Marie a sv. Janu Křtiteli.“¹⁾ Mniši sem přišli z kláštera „Zahrada Panny Marie“ na nynějším Smíchově u Prahy; r. 1379 zakladatel sděluje, že chrám se sakristií jest již z větší části vystavěn s 3 mnišskými celami, a že zde jest již převor s 2 mnichy a 2 konvrši; na další stavbu věnoval 100 kop, čtvero popluzí a s dostatek lesa.²⁾

Na vydržování kláštera koupil zakladatel r. 1378 a 1379 od bratří z Vilenberka vsi Dolany, Tověř, Palonín a Moravičany, vše na Moravě.³⁾

Prvním převorem byl Jan z Lampachu 1379—1388 a druhým Štěpán v Tržku 1388—1397.

Začátky kláštera byly obtížné; zakladatel zemřel již v lednu 1380, tedy dříve, než založení dokonáno bylo; ku založení nedala kathedrální kapitula svolení, jak to kanonické zákony vyžadují; nástupce zakladatelův Jan Soběslav r. 1381 založení ovšem již se svolením kapituly potvrdil a dovolil, aby si klášter z obory bral potřebné dříví,⁴⁾ ale klášteru bylo zápasiti s nedostatkem.

Když r. 1387 markrabě Jošt počal u Dolan na Moravě zakládati kartusii „Údolí Josafat“, měli býti mniši z Hájku tam převedeni; generální řádové kapituly po několik roků jednaly s biskupem Janem, aby se postaral o dostatečnější nadání, což biskup sliboval, ale neplnil.

O tomto jednání zaslal mi důst. p. Jakubička několik výpisů z Akt generálních kapitul kartusiánských, jež s ním sdělil P. Palemon Bastin, kartusián v Římě a od r. 1907 v klášteře Pisanském. Na vysvětlenou dodávám, že převoři jednotlivých klášterů žádali generální kapitulu, aby je převorství zprostila; gener. kapitula buď je zprostila slovy „staniž se mu milosrdenství“ (fiat ei misericordia), nebo je nevyšlela řkouc „nestaniž se mu milosrdenství“ (non fiat ei misericordia).

¹⁾ Codex Mor. XI. 122.

²⁾ Tamf. XI. 134.

³⁾ Tamf. XI. 148; podrobněji v opise Dlabačově z Pezových Anecdota z listin kartus. v Jemníkách v Rakousích.

⁴⁾ Biskup Jan Soběslav praví 1381: ... quod praedecessor noster sine consensu suae Luthom. eae. Capituli suo tantum nomine (monasterium) erexit. Opis Dlabačův z Pezových Anecdota z listin kláštera v Jemníkách.

Převor Hájecký Jan z Lampachu dostal od kapituly r. 1386 za odpověď: „nestaniž se mu milosrdenství“; nařizujeme, aby P. Stanislav pro velký nedostatek řečeného domu v Hájku (Rubi) odešel do kláštera v Jemníkách (v Rakousích), kde původně slib složil, a aby P. Petr, druhdy cistercián, odešel do kláštera, jež mu převor Pražský vykáže.

R. 1387 „převoru v Hájku nestaniž se milosrdenství a svěřujeme převoru Pražskému, aby se postaral o změnu místa a o stavbu budov“.

R. 1388 „... schvalujeme přestěhování z Hájku do Údolí Josafat, kde má od nynější chvíle převor s konventem přebývati; převoru (Hájeckému Janu) činíme milosrdenství a ustanovujeme za převora Štěpána, professa kláštera Pražského.“

R. 1389 „... převoru Údolí Josafat (Štěpánovi) nestaniž se milosrdenství; svěřujeme převorům v Brně a v Bráně, aby shlédli, kde má býti klášter vystavěn; převor Josafatský Štěpán má prozatím spravovati též kartusii Hájek.“ (Tehdy nebyl klášter Josafatský podle této zprávy ještě vystavěn, a konvent zůstal v Hájku. Zdá se však, že převor Štěpán se s částí konventu brzy nato do Josafatu přestěhoval, převorem Hájeckým zůstáváje; zbylý Hájecký konvent spravoval rektor Vavřinec.)

R. 1390 „... ustanovujeme vikáře od sv. Trojice — u Brna — Vavřince za rektora domu Hájku na 2 roky; když biskup Litomyšlský v této lhůtě vše vykoná, co kapitule slíbil, má dům v Hájku dále trvati; když slib splněn nebude, má býti konvent z Hájku odveden a do Údolí Josafat přestěhován“; nebyl však ani po dvou letech odvolán.

R. 1392 „... rektoru domu Hájku nestaniž se milosrdenství; na snažnou žádost biskupa Litomyšlského slibujeme, že řečený dům ponecháme po dva roky i s osobami v stavu, v němž nyní jest, a kdyby ani v této lhůtě biskup klášter lépe neopatřil, jak to již vícekrát slíbil, má se rektor i s osobami a všemi věcmi vrátiti do Josafatu.“

R. 1397 generální kapitula ve Florenci nařídila, aby se konvent z Hájku přestěhoval do Josafatu, ale dodala, „... nezakazujeme však, aby převor Josafatský nějakou část majetku v diecési Litomyšlské řečenému domu Hájku dobrovolně ponechal.“¹⁾ Papež převedení r. 1397 schválil s dodatkem, aby budov klášterních nebylo užíváno k účelům světským.²⁾

Ale přestěhováním konventu kartusie Hájecká nezanikla; na biskupském stolci seděl rázný a mocný Jan Železný, jenž se o další trvání její postaral; co měl Hájek v Čechách, musilo mu zůstat, což sotva bylo „dobrovolné ponechání“, jak se kapitula vyslovila, a majetek jeho moravský musil klášter Josafatský zaplatiti, takže menší konvent v Tržku zůstal.

¹⁾ Codex Mor. XI. 467.

²⁾ Dr. Krofta, Monum. Vatic. V., p. 653.

Převor Pavel roku 1398 koupil za peníze, jež klášter Josafatský vyplatil, od Tobiáše z Brandýsa ves Horky a Záleš a (není vypsáno, od koho) dvůr v Tisové a 4 úroč-níky ve Sloupnici,¹⁾

Převor Jakub, zmín. 1411 (srovnal se s Litomyšlským měšťanem Adamem o jakousi louku v Tržku.²⁾

Klášter měl nějaký majetek v Trojovicích a v Zá-jezdci.

R. 1419 Stanislav, převor v Hájku (dává do zástavy 25 kop úroku z Trojovic a ze Zajezdce.³⁾

Když r. 1421 na začátku května husit. Pražané od Vys. Mýta k Litomyšli táhli, zničili klášter stojící blízko zemské cesty; mniši se však bezpochyby zachránili útekem.

Kostely v dekanátech.

Po delším jednání byly r. 1350 k nové diecési Lito-myšlské postoupeny z archidiakonátu Hradeckého, Pražské diecése, dekanáty: Chrudimský, Mýtský, Poličský a Lanškroun-ský a z diecése Olomoucké dekanáty Šumperský a Úsovský. Postoupené kostely zaznamenány jsou v postupních listinách, jichž se zachovalo několik; vytištěny byly, mimo u všech krajinských místopisců: listina z r. 1349 v Codex Mor. VII. č. 974 (z originálu v Rajhradě); z r. 1350 seznam do Řima ku schválení zaslaný a r. 1351 tam schválený, v Monum. Vatic. I. p. 702 a p. 701, a u Balbína Misc. I. Lib. V. p. 36.

¹⁾ Podle jakýchsi kartus. listin u Balbína, Miscel. L. III. 415.

²⁾ Chaos Pešinianum v Zemsk. Archivu v Brně, č. 96.

³⁾ Arch. Č. I. 207.

I. Dekanát Chrudimský.

Známý děkan: r. 1358 Jindřich, plebán u sv. Kříže v Chrudimi, děkan; podepsán v konsistoři Litomyšlské na narov-nání mezi biskupem a konventem.

Podlažice.

Opatství benediktinské s chrámem Panny Marie.

1349 monasterium s. Benedicti abbatem et conventum viginti personarum obtinens (klášter s opatem a 20 konventuály);

1350 totéž;

1351 Podlaschicz, mom. s. Benedicti.¹⁾

Opatský chrám měl titul Panny Marie (podle pečeti z r. 1368 na listině o narovnání hranic na Desné s legendou S. conventus eae. s. Mariae de Podlasiz). Zvláštní zde zdo-mácnělá úcta sv. Markety povstala zde asi z téže příčiny, jako v Břevnově, kde mají ostatky této světice; klášter Břevnovský se nazýval a posud nazývá „U sv. Markety“, ač jí opatský chrám zasvěcen nebyl; Podlažský klášter byl s Břevnovským v úzkém spojení. Založen byl kolem polovice 12. stol. od zbož-ného českého pána Vrбаты, jež Podlažský Nekrolog — o němž níže — výslovně jmenuje „zakladatelem tohoto kostela“.

R. 1159 byly budovy klášterní již zhruba vystavěny,²⁾ zalo-žení musíme tedy položití o několik roků zpět.

¹⁾ O vzniku tohoto kláštera pojednal jsem ve spisku: „Začátky některých opatství“; tam vyslovil jsem skromnou domněnku, že se zde usadili benediktini r. 1145 z Litomyšle vypuzení. Nevěděl jsem, že tutéž domněnku dávno přede mnou vyslovil již roku 1907 p. profesor Plaček v Programu gymnasia v Uherském Hradišti, strana 17: „... opatství Podlažské jest dle vši pravděpodobnosti pouhým přenesením a osamo-statněním Opatovického probošství v Litomyšli...“ Priorita tedy přísluší jmenovanému autoru.

²⁾ ... a 1159 consumatur mom. ordinis nostri in Podlasithec. — Benediktin-ské vložky v f. zv. Vokounově Neplachu. Pram. D. Č. III. 471 pod čarou.

Podle Břevnovské tradice (u Pitta, Thesaurus absconditus, p. 209) bylo zde původně pouhé sídlo mnichů-poustevníků — cela; když Vrbata rozsáhlý lesní újezd čili les Vrbatův poustevníkům daroval, a i jiní dobrodinci přispěli, jmenovitě Štěpán, jenž věnoval „clo na Stradouni“, tedy stálý hotový příjem, mohlo zde býti zřízeno řádné opatství; původní sídlo mnichů-poustevníků bylo pravděpodobně opodál Podlažic, tam kde stojí kostelík „u sv. Vrbaty“; pojmenování toto vzniklo patrně proto, že zde, v prozatímním opatském kostele, byl Vrbata pohřben, že tedy zemřel dřív, než chrám a klášter v Podlažicích vystavěny byly, neboť jako zakladatel byl by jistě pohřben v chrámě Podlažském, kdyby byl při jeho smrti alespoň zhruba vystavěn; vstoupil-li sám do kláštera, jež založil, jako později Hroznata v Teplé, známo není.

Podobně tomu bylo i jinde; pokud zvláštní opatský chrám vystavěn nebyl, což ovšem dlouho trvalo, bydlel nový konvent u některého vedlejšího kostelíka, zde u sv. Vrbaty.

Známí opatí.

Opatů zdejších známe jen několik.

Hugo, zmín. 1160 (svědek, Regesta I. 134).

Zde jeví se potřeba zmíniti se o Nekrologu Podlažském, jenž vepsán jest do obrovské knihy, zvané „Codex giganteus“; byl zhotoven v klášteře zdejším, ale mniši jej as r. 1229 z bídý zastavili klášteru Sedleckému, odkudž se dostal do Břevnova a do Prahy, kde jej Švédové ve 30leté válce uloupili a do Švédska odvezli, kde podnes se nalézá. — Ve spise: „Forschungen in Schweden“, p. 404, uveřejnil z něho Dudík jmenovaný Nekrolog. Mimo zakladatele Vrbatu, dobrodince a mnichy jsou tam zapsáni tiito opatí: Fridrich, Jan (jinou rukou nadepsáno „ozsicensis“); Blažej, Mauric, Jurata, Myslen, Mikoláš, Justin, Heřman, Myslok, Petr, Dětrich, opat Postoloprtský, Vít, Ondřej, opat Postoloprtský, Sulislav, Řehoř, Hugo. Všichni ovšem nebyli opaty zdejšími; mimo Dětricha a Ondřeje, kteří se výslovně jmenují opaty Postoloprtskými, třeba vyloučiti Blažeje, Sulislava a Mysloka, kteří byli opaty v Opatovicích, a snad též Juratu, Myslena a Heřmana, opaty, Litomyšlské, ale již premonstrátské, alespoň tam před r. 1229, když do Nekrologu zapisovaři přestali, opatí téhož jména byli; zbývající snad

také všichni nejsou opaty zdejšími, za 80 let trvání kláštera bylo by jich příliš mnoho, na jednoho by připadlo asi 9 roků opatování; s jakousi jistotou můžeme to říci o opatu Fridrichovi, jelikož pamatovali na jeho matku, a snad také o Janu, poněvadž věděli, že pocházel z Osic.

V následujících 90 letech neznáme jména žádného opata, až r. 1318 opata Artleba (Pozúst. D. Z. I. 36).

Domaslav zmín. 1358 (Tomek, místopis Prahy, s. 245).

R. 1360 uděluje papež jemu a nástupcům právo pontifikalii.¹⁾

R. 1373 byl v Římě obviněn z věcí velmi nehezkých, mimo jiné též, že mnoho klášterního majetku promarnil, takže jsou nyní v klášteře sotva 4 mniši a 4 kněží, kdežto jich tam dříve bývalo i 40, takže se ani společné officium v kůru nekoná; papež nařídil biskupu Litomyšl. a opatu Opatovskému, aby vše přísně vyšetřili, a shledají-li jej vinným, jej sesadili.²⁾ Ač žalobce zajisté nadsazoval, bylo přece mnoho pravdy, neboť Domaslav byl sesazen.

Bohuněk, r. 1375 papež mu sděluje, že může být vysvěcen od kteréhokoliv biskupa; tento Bohuněk byl až posud proboštem Svidnickým u sv. Jakuba; za opata byl vlastně zvolen Jindřich z Bezna, ale z neznámé příčiny opatství se neujal; za to vyhrazeno mu bylo proboštsství Svidnické, až Bohuněk opatství nastoupí.³⁾ R. 1376 byl jako opat v Litomyšli při slavnostním přinesení ostatků sv. Viktorina.

Bartoloměj, zmín. 1399 (rovnal spor mezi klášterem Vilémovským a Pařízkem z Palestrova o dvůr v Bačkově.⁴⁾

R. 1406 dal pro některý patronátní farní kostel, nejspíš Svidnický, zhotoviti křtitelnici s nápisem, že ji opatřil opat Bartoloměj, „třeť infulovaný“; z čehož zjevno, že byl bezprostředním nástupcem Bohunkovým. Křtitelnice tato nalézá se nyní v katedrálím chrámě v Hradci, kamž byla zavlčena, když husitští Hradečané a Chrudimané násilnické výpravy r. 1420 na Svidnici a Podlažice podnikali.

Jan, do r. 1421; dne 25. června 1420 sešel se tábor husit. lidu z Hradecka a Chrudimska na Kunětické hoře;

¹⁾ Novák, Monum. Vatic. II., p. 459.

²⁾ Výpis Vatik. Řehoř XI. a 3 v. Zem. Archivu.

³⁾ Výpis Vatik., támtéž.

⁴⁾ Dobner, Monum. VI. 443.

rozdrážděn fanatickým Ambrožem, vypravil se k Podlažicům, vrátil se však tajně na Hradec;¹⁾ husité však nájezdy opakovali a v listopadu 1420 klášter vyplnili a zkazili; co se s mnichy stalo, známo není; ale někteří, ne-li všichni, se útekem zachránili; když se bouře poněkud přehnal, vrátil se opat Jan s některými mnichy do zpusťového kláštera; když však Pražané, k nimž u Chrudimě Žižkovi Táboři přitrhli, Chrudim dne 28. dubna 1421 opanovali, odloučil se zde Žižka od nich a táhl přes Podlažice a Rychnburk na Poličku; v Podlažicích zajal opata Jana a 2 mnichy a dal je na Rychnburce upáliti.²⁾

Bonifác z Volkenštejna; r. 1448 ustanovil papež za opata Bonifáce z Volkenštejna, „posledního professa kláštera Podlažského v diecési Litomyšlské, jenž po smrti opata Jana byl osiřelý a pro zuřivost husitů děle než 20 roků bez konventu“.³⁾ Ještě 1460 podepsán jest Bonifác z Volkenštejna, opat Podlažský,⁴⁾ není však zjištěno, bydlel-li v klášteře; r. 1480 Eva z Tupadel, manželka Hynka Dobříkovského z Malejova, dala almužnu do kláštera Podlažského⁵⁾; klášterství drželi zápisně Kostkové a tento rod sotva dopřál umírajícímu klášteru, aby alespoň živořiti mohl.

Nadání.

Základem panství klášterního byl „les Vrbatův“, od zakladatele Vrбаты věnovaný, jež však benediktini, jak již název „les“ napovídá, prací rukou svých a přivolanými osadníky teprv vzdělati musili; uchvatitelé klášterství po r. 1421 tedy klidili, kde neseli. Území klášterní bylo dosti veliké, ale z většího dílu v krajině méně úrodné, takže klášter zdejší patřil mezi nejchudší benediktinské kláštery v Čechách, ač nejchudším nebyl; r. 1352 zaplatil papežského desátku 4 kopy, Sázavský však pouze 5 věrdunků.⁶⁾ Hranice území klášterního a osady jednotlivé poznáváme teprv

¹⁾ Vavřinec z Březové, Pram. D. Č. V. 382.

²⁾ „... dilapsis fratribus deprehensus solus abbas cum 2 aliis religiosus in flamma obiit.“ Ita literae Picardorum Epit. 4. impressa typis. Piffet, Thesaurus, 209.

³⁾ Piffet, l. c.

⁴⁾ Sděлил prof. Sedláček.

⁵⁾ Památ. VII. 532, dle Paprockého.

⁶⁾ Rejstřík Desát. 29.

z pozdějších zápisů; tvořilo 3 skupiny: I. v okolí kláštera, II. u Chroustovic, III. panství Božidomské. Skupina I. povstala hlavně z lesa Vrbatova, pozdější panství Chrastské a Hory Včelákovské.

Skupina I. a II. Roku 1436 král Zikmund zapsal zboží Podlažské Janu Pardusovi z Vrátkova;¹⁾ osady nejsou zde vyjmenovány, brzy nato drželi je Kostkové, kteří „zápisy“ později prodávali.

a) Bohuše Kostka r. 1539 prodal Slavatovi z Košumberka zboží své zápisné Podlažské;²⁾ dvůr ve vsi Podlažicích s poplužím, ... dědinami, sladovnou, pivovarem, městečko Chrasť, vsi Podlažice, Chrašnice s mlýnem a pustým rybníkem k těmuž mlýnu příslušným (Horka),³⁾ Chacholice, Skála, Rosice (klášterní byl pouze díl), Brčeňoly, Lhota Chroustovská, Žilovice, Bor, Dobrkov s dvory kmetci a platy, krčmami svobodnými (= rychtami), mlýny pod plat vysazenými, s podacími kostelními, zejména s těmito: ve vsi Rosicích s tou vrchností, kterouž pán (Kostka) na těmž podacím má (tedy jen část), ve vsi Chraštic podací a také pode vsí Skalou podací, kteráž u sv. Vrбаты slove, s 3 rybníky u Podlažic a s 2 u vsi Žilovic, s haltěři, sádkami u Rosic a Podlažic... s řeckami... i s těmi všemi lesy, kterýchž hajní ze vsi Chochole a Horky hájí.

b) V též době prodal Kostka Vokrouhlickému „hory Včelákovské“, kláštera Podlažského, a Vokrouhlický je prodal kol r. 1554 Talackovi, totiž:⁴⁾ Kostelec (Vrbatův), dvůr Tejn, Čejřov, Louka, Habrovec, Hlína, Vrbětice, Tisovec, Vyhnánov, Dřeves, Včelákov, Bystřec, Strítež, Kvasín, Dochov, Čechov, Miretice, Srny, Stan s částí vsi Bošova, Smrčku a Týna.⁵⁾

c) V tom čase prodal Kostka od klášterství Podlažského Mikuláši ze Zásmuk klášterní část Hroubovic, totiž dvůr, na kterémž svrchupsaný Mikuláš jest s druhým dvorem kmetcím, 2 kusy lesa a kus háje na hůrce Dubici.⁶⁾ (Ostatek Hroubovic příslušel ku zboží Domanickému, viz kostel Voletický.)

¹⁾ Arch. Č. II. 181.

²⁾ Z Desk Z. XXXI. J. 8, sdělil prof. Sedláček.

³⁾ Horka byla též majetkem Kostkovým, ale nikoliv zápisným klášterním, nýbrž dědičným, jelikož ji Kostka od Heřmana Malečského někdy před r. 1539 jako dědictví koupil. Nechvíle v Památ. X. 755.

⁴⁾ Dunder v Památ. VII. 220.

⁵⁾ Z Desk Z. LI., B 9 sděluje Rybička v Památ. VII. 354.

⁶⁾ Z Desk Z. XXXIII. C. 22 sdělil prof. Sedláček.

d) R. 1544 Bohuše Kostka prodal Hrochovi z Mezilesic na Týnci zboží zápisné: Štičany, ves celou, ve Dvakačovicích díl, v Zájezdci díl, v Čankovicích díl na Hůrce, v Trojovicích díl.¹⁾ Ona zápisná část Čankovic patřila ku klášteru v Sezemicích — viz tam — a části Trojovic a Zájezdce ku kartusii Trzecké — viz tam; že Štičany a část Dvakačovic patřily k Podlažicům, vysvítá z jiného zápisu; r. 1563 měl Petr z Mezilesic předložit listy, zápisy... na dědiny zápisné vsi Štičan celé, v Dvakačovicích dílu... někdy kláštera Podlažského.²⁾

Skupina III., újezd Božidomský, později zvaný Novohradský, když si zde zápisní držitel Kostka vystavěl nový hrad. Újezd tento patřil od neznámé doby kostelu Litomyšlskému, byl však již ve 14. století zastaven klášteru Podlažskému,³⁾ u něhož zůstal.

Roku 1366—1368 rovnán byl spor o hranice na Desné (psáno Desczna, z čehož patrno, že říčka slula vlastně Dešná, ve výslovnosti Decna) poblíž kostela sv. Kateřiny, mezi panstvím Božidomským kláštera Podlažského a panstvím kapituly Litomyšlské.

Na prvním srovnání z r. 1366, jež vyřknul biskup Albert, jsou podepsáni: Mikoláš, plebán Jičinský, oficiál biskupův, Vilem Křeš ze Smrčka, Havel, probošt Podlažský, Hereš z Týnce, Štěpán ze Žestok.⁴⁾

S narovnáním tím nebyl však klášter spokojen, spor trval dále, až byl r. 1368 nadobro urovnán a hranice dopodrobna zářezy do stromů a nanesenými hromadami (kopczonos) vyznačeny. Na tomto druhém narovnání jsou podepsáni: Vilem ze Smrčka, Havel probošt, Hereš z Týnce, Štěpán ze Žestok, jinak z Orle, Jan řeč. Třevíce z Újezda; vrchním rozhodčím byl Albert z Jarošova. Stalo se u přítomnosti Alberta, děkana u sv. Jiljí v Praze, oficiála biskupova.⁵⁾

¹⁾ Jos. Hroch z Děsk Z. v Historickém Sborníku Vlasti roč. 1914, str. 160.

²⁾ Hroch, tamf. s. 170.

³⁾ Při dělení panství mezi biskupa a kapitulou r. 1347 byly biskupu přirčeny „bona in Bozidom“, jmenují se však mezi statky zastavenými. Codex Dipl. Mor. 735 a 974 při rovnání r. 1398 biskupu opět potvrzeno „zboží v Božím domě“, zastavené opatu Podlažskému.

⁴⁾ Z Arch. Rajhrad. sdělil prof. Sedláček.

⁵⁾ Arch. města Litomyše č. 14.

Klásterství Novohradské drželi zápisně též Kostkové, r. 1547 byly jim zápisy na zboží duchovenské zkonfiskovány, ale Novohradsko bylo Bohuši Kostkovi na čas jeho života ponecháno, po jeho smrti připadlo král. komoře; král je r. 1559 v dluhu 7000 kop postoupil Janu Zateckému z Veikerstorfu, totiž: Nový hrad s dvorem poplužním, s rychtou Chotovickou, s vesnicemi k té rychtě náležejícími, jmenovitě Chotovice, Volšany, Nová Ves, Božidom, Příluka, Suchá Lhota; rychta Prosečská, a k té rychtě městečko Proseč a vesnice Zaboří, Předměstí, Zderaz, Bor; rychta Leštinská a k té rychtě vsi Leština, Doubravice, Lubejcina, Dvořiště, Javorník (t. j. Javorníček), Podhořany, Rybníček, Mokrá Lhota; rychta Repnická a k ní vsi Řepníky, Třemošice, Zádolí.¹⁾

O vsi Zvole, nyní Sv. Kateřina, se zde zmínka neděje, ač se v narovnání o meze na Desné r. 1368 výslovně jako majetek klášterní, alespoň z části, připomíná.

Původní opatský chrám byl podle způsobu 12. stol. jistě vystavěn v slohu románském, tedy s kryptou a povýšeným chorem, byl však podle nalezených trosek v době gotiky zgotifikován.

Sezemice.

Kláster sester řádu cisterc. s konventní kaplí Panny Marie.

1349 mom. sanctimonialium in Sezemicz, ordinis s. Bernardi;

1350 Czeamtz, abbatissam et conventum 10 personarum oblinens, Ord. cist.;

1351 mom. monialium in Czeamentz.

Kdy a od koho klášter Sezemický byl založen, můžeme pouze přibližně určit; byl poměrně chudě nadán, důkaz, že založen byl v době pozdní, ku konci 13. neb na začátku 14. stol., stál však již, když králová Hradecká Alžběta v Hradci sídlela, neboť byla jeho dobrodějkou. Podle pravidel řádu cisterc. musily býti všechny konventní jeho chrámy zasvěceny Panně Marii, tedy i zdejší; Sezemský farní kostel byl však

¹⁾ Sedláček, Hrad, I. 191.

jíž při založení kláštera zasvěcen Nejsv. Trojici — viz mezi farními kostely — klášter se však výslovně jmenuje „klášterem Panny Marie“.¹⁾ K farnímu kostelu byla přistavěna zvláštní, posud zachovaná kaple, přístupná i z kláštera i z kostela, v níž lze podnes viděti znak Moravských pánů z Lomnice, totiž křídlo.²⁾ Z okolností těchto je zřejmo, že farní kostel zdejší byl od neznámého patrona s povolením biskupovým se vším nadáním a právem postoupen řeholi cisterc. na založení ženského kláštera, jako nedávno před tím v Pohledu u Něm. Brodu, a že místo nákladného konventního chrámu, jež si chudý klášter vystavěti nemohl, vystavěna byla pouhá kaple, jež byla vlastním konventním chrámem a Panně Marii zasvěcena (nyní má ovšem jiný titul). Že zakladatelem byl rod Lomnických, snad po přeslici, ukazuje pouze onen rodový znak, křídlo. Je-li tento rod zakladatelem, přišla sem osada bezpochyby z Tišnova u Lomnice.

R. 1333 na prosbu abatyše a konventu uděluje papež odpustky, kdož by klášteru něčím přispěl, jelikož budovy jeho jsou stářím, požárem a vichrem zbořeny a až běda zpustošeny, a klášter od zlodějů a lupičů, kteří uloupili koně a jiná menší a větší zvířata, tak jest ochuzen, že sestry ani na nejnnutnější životní potřeby nemají.³⁾

Znamé abatyše.

Anna, abatyše „kláštera Panny Marie“ v Sezemicích, zmín. 1375—1379 (Pozúst. D. Z. I. 459).

Žofie, zmín. 1394 (tamf. I. 553).⁴⁾

Marketa, zmín. ?⁵⁾

Anna, zmín. 1407 (DD. XIV. f. 243).⁶⁾

¹⁾ 1375—1379 Anna, abbatissa moi. s. Mariae in Sezemicz. Pozúst. D. Z. I. 459.

²⁾ Nechvíle, v Památ. X. 571.

³⁾ Výpis z Arch. Vatik. v Zemském Archivu.

⁴⁾ Žofka abatyše a konvent kláštera Sezemicického zavazují se platiti 10 kop úroku panně Anně, jich spolusestře, jež jim její matka Kateřina, mlynářka, půjčila, a to ukazují na Chotči. (Arch. Č. II. 446.)

⁵⁾ Marketa abatyše a konvent téhož kláštera povolují též Anně 2 kopy platu z Chotče. (Tamtéž.)

⁶⁾ Rychtář a konšelé Vysoko-Mýtští r. 1389 rozhodli, že ze dvora Šňakova má ročně vycházeti úrok 2 kop Anně, jeptišce v Sezemicích, po jejíž smrti má připadnouti klášteru; úrok ten Anna zdělila po příbuzné Marketě, dceři Petra Plačka, měšťana Mýtského. (Arch. Č. XIV. 523.) Tato Anna stala se později abatyší.

Klášter byl zkažen z jara 1421; zdá se, že husitští Pražané, když ku konci dubna 1421 od Chrudimě k Mýtu táhli, nechali klášter Sezemský prozatím na pokoji, a že ho zkažili teprv, když se na začátku května z nejnýchodnějších Čech, kde se s nimi Žižka se svými Tábority po vzetí Poličky spojil, na Pardubsko a Hradecko vrátili. Theobald (p. 259) o pádu Sezemic píše: „... když husité přirazili ku klášteru v Sezemicích („Gesentz“), vnikli tam bez všelikého odporu; Žižka kázal 13 sester spoutati, vyvedl je před klášter, aby byly v potocích utopeny; ale vůdcové Pražanů měli s nimi útrpnost, propustili je, načež s velkým pláčem a nařikáním odešli do Hradce.“

Nadání

bylo poměrně malé; v Rejstříku desát. str. 32 jest klášter ovšem zapsán, ale bez poznámky, co zaplatil; neplatil bezpochyby ničeho; základem nadání byly příjmy farního kostela; ostatně klášteru mimo Sezemice příslušela Choteč, buď celá, nebo alespoň z větší části, a některé okolní vsi, jak vysvitá z pozdějších zápisů, když bylo bývalé klášterství přiděleno ke Kunětické Hoře.

R. 1488 kníže Minsterberský prodal Andělu z Ronovce dědinu zápisnou kláštera Sezemského: Sezemice městečko, ves Čenkovice, pouze část, v Počáplích dvůr kmeců s poplužím a pustinou Ondrákovskou (ostatek, jmenovitě poplužní dvůr se stráněmi nad Labem měl svého domácího pána; DD. XXIII. f. 437), v Lukovně ves (bez dvora?).¹⁾

V urbáři panství Pardubského z r. 1496 vypisuje se bývalé klášterství takto: Sezemice, Počáply, Lukovna, Choteč, Lány, Koloděje M., Koloděje V., Časy, Zminné, Kladina.²⁾

Část vsi Komárova byla zápisná podle sousedství od kláštera Sezemského (král Jiří zapsal bratřím z Kunčeho ve 200 kopách dvůr pustý v Komárově).³⁾

Na bývalý klášterní majetek ukazuje místní pověst, že tam býval klášter.

¹⁾ Pozúst. D. Z. II. 429.

²⁾ Arch. Č. XVII. 382. R. 1377 prodal Střížek z Koloděj něco klášteru Sezem. Pozúst. D. Z. I. 451.

³⁾ Památky VI. 97.

Pardubice.

Klášter tak zvaných Cyriaků (křížovníků s červeným srdcem) s kostelem sv. Bartoloměje.

1349 mom. in Pardubicz fratrum de poenitentia ss. martyrum.

1350 mom. cruciferorum in Purdavitz de poenitentia ad ss. martyres.

1351 mom. in Purdavitz de poenitentia ad ss. martyres.

R. 1295 potvrdil papež řádu tomuto držení kostelů, mezi nimi též: „... v diecési Pražské kostel sv. Bartoloměje v Pardubicích, („in Pordoby“) s kaplí sv. Jiljí, v Pardubičkách.“¹⁾

Někdy dříve odevzdal tehdejší, neznámý patron — s povolením biskupa — farní kostel s jeho právy a příjmy jmenovanému řádu, jenž zde zřídil převorství, když byl kostel od biskupa inkorporován.

Když Arnošt z Hostýně, otec potomního arcibiskupa Arnošta, kol. 1327—1330 Pardubic výměnou za panství Vysmburské nabyt, byl jeho rod dobrodincem a patronem kláštera; r. 1332 věnoval mu Arnošt I. na mnohé pobožnosti ves „Pardovicz“ se všemi právy (totiž Pardubičky, jež se odtud nazývaly Mnichově), aby v konventě žilo alespoň 10 mnichů, z nichž 6 kněží.²⁾

R. 1391 Vlach z Ostřešan doznává, že pro klášter má platiti z Janovic 2 kopy úroku, jež platil dříve z Ostřešan.³⁾ Ostatně tvořilo nadání kláštera hlavně obroči farního kostela.

Známí převorů.

Blažej, kol. r. 1370 vzdal se převorství v Pardubicích, stav se převorem zemským; ale někteří řádoví plebáni: Mikoláš ze Žizelic, Jan ze Solnice, Mikoláš z Chudoby (Orlík?), Zdeněk z Držkova, Mikoláš ze Sačan a někteří jiní bratři zvolili za zemského převora Jana Kaplaněře bez svolání kapituly, ač je v provincii kolem 90 bratří; byl podán protest do Říma⁴⁾.

¹⁾ Regesta II. 1201.

²⁾ Zimmermann, Geschichte der aufgehobenen Klöster, Dipl. II.

³⁾ Lib. Er. XII. D, 1.

⁴⁾ Gregorii XI. A. III. (tedy as r. 1372), výpis Vatikán. v Zemském Arch.

ale Jan se udržel, alespoň se v letech následujících připomíná Jan, převor provinc. Blažej zůstal převorem Pardubským, a jako takový podepsán jest ještě r. 1390 na fundační listině Benátecké.¹⁾

Mařík (Mauric) do r. 1417 plebán v Solnici, r. 1417 převor v Pardubicích, a současně zemský, podává kostel v Solnici (viz tam).

Klášter Pardubský zkažen byl, jak se podobá, současně se Sezemským v I. polovici května r. 1421, když se Pražané spojení s Tábority na Pardubsko vrhli.

Chrudim.

Farní kostel v městě.

1349 Chrudim, oppidum muratum (město opevněné);

1350 in oppido Chrudim parochialis ea;

1351 Chrudim.

Panství královské, od počátku 14. stol. věno královen, podací však kláštera Břevnovského.

Kostel stál již za trvání veřejného hradu (Chrudim stará) a zůstal farním i pro město purkrechtní kolem polovice 13. stol. založené.

Klášter Břevnovský vešel s Chrudimí ve styk hned, když byl založen r. 993 (viz Litomyšl), a z té doby asi pocházelo kostelní právo Břevnovských.

Ještě ve 14. století musil plebán Chrudimský odváděti klášteru Břevnovskému 120 liber vosku a 4 kopy na penězích;²⁾ tuto značnou dávku lze vysvětliti jen z nějakého staršího práva, nikoliv z pouhého podacího, zvláště, když zde, ani v okolí Břevnovští ničeho jiného neměli; podle zdejší tradice odevzdal kostel zdejší Slavníkovec sv. Vojtěch jako diecesální biskup, ovšem za souhlasu rodu Slavníkova, jenž zde panoval, mnichům Břevnovským;³⁾ později musil postoupen býti na čas kněžím světským, ale podací a onu dávku si

¹⁾ Lib. Er. V. 572.

²⁾ Emler, Urbáře, p. 207 a 215.

³⁾ Dopis z Chrudimě v Blahověstu z r. 1880, str. 379.

Břevnov hájil a obhájl; r. 1395 byla inkorporace v Římě potvrzena.

Roku 1260 (Kon)...rád, plebán v Chrudimi (svědek, Regesta IV. 726);

1360 zmínka o plebánu Floriánu; nechtěl onen vosk odvaděti; spor se dostal až do Říma, kde byl k dávce odsouzen;¹⁾

1364 ? = Ota (z Újezda, dekanát Jičín.) ss. Floriánem;

1368 ? = Jan (ze Ždánic, dekanát Hradecký) ss. Otou;

1373 po † Janu providován ke kostelu Chrudimskému Václav;²⁾

1374 týž pleb. Václav Strnad; prodloužena mu lhůta na zaplacení polovice příjmů; svědek Konrád, plebán v Chocni;³⁾

1380 týž Václav Strnad opět se s opatem přel o onu dávku.⁴⁾

R. 1379 Litomyšlský biskup inkorporoval ku Břevnovskému klášteru kostel Panny Marie v Chrudimi, jehož podací od původního založení a dle starodávného zařízení klášteru Břevnovskému přísluší, ale teprve až zemře nebo odejde plebán Václav.⁵⁾

Ale inkorporace narazila na veliké obtíže a byla teprve 1395 provedena.

Opat podal kostel kol roku 1381 professu Jarošovi z Chotělic, ale král, jenž kostelní právo mnichů v královských městech neuznával, presentoval světského kněze Marfina z Chrástán, jenž Jaroše vypudil a po několik roků se udržel; ještě 1387 slibuje, že klášteru zaplatí 600 liber vosku, za pět roků zadrženy, byl tedy plebánem as od r. 1381. (Lib. Er. XII. 230.)

Zatím Jaroš a klášter své právo hájili až v Římě. Martin se udržel ještě r. 1392; viz dole.

¹⁾ Soud. Ak. VII. 219.

²⁾ Výpis Vatik. Gregorii XI. v Arch. Zemském.

³⁾ Soud. Ak. I. 103.

⁴⁾ Tamf. II. 27.

⁵⁾ Dobner, Monum. VI., 94.

Proti oběma nápadníkům objevil se, neznámo na jakém základě, snad apoštolské provise, nápadník třetí, Jan z Mašfova, proti němuž stáli ovšem i Martin i Jaroš, nad oběma zvítězil Mašfovský, ale jen na krátko; konec dlouhého sporu byl, že inkorporace byla v Římě potvrzena r. 1395, načež Jaroš pokojné držení kostela nastoupil.¹⁾

1407 prof. Filip, plebán v Chrudimi (Tomek, Praha, V. 203);

† 1392 plebán Martin; Kříž, klient ze Střezetic, bydlící v Chrudimi, podíl po matce v Rozběřicích věnuje kostelu Chrudimskému.²⁾

Známé nadané oltáře.

a) 1395 Mikoláš, oltářník oltáře sv. Václava v Chrudimi, směnil s Mikolášem, plebánem v Pilinkově (Conf. VI. 224);

1408 Mikoláš, oltářník sv. Václava; viz vedle.

b) 1408 Filip, oltářník oltáře sv. Jakuba (Mikoláš, oltářník sv. Václava, slibuje zaplatiti Filipu, oltářníku sv. Jakuba, 8 kop útrat vzešlých ze sporu o oltář sv. Jakuba; Soud. Ak. VI. 241);

1423 Václav, oltářník v Chrudimi — oltář nejmenován — stal se plebánem v Holohlavech; viz tam;

1424 Jan Trauchwein, oltářník v Chrudimi; oltář není naznačen, stal se oltářníkem v Kladsku (Conf. X. 33.)

Farní kostel sv. Kříže.

1349 ea. s. Crucis;

1350 in suburbiis ejusdem oppidi paroch. ea. s. Crucis;

1351 in suburbiis oppidi Chrudim et ejusdem oppidi ea. s. Crucis;

1358 Jindřich, plebán od sv. Kříže, děkan Chrudimský (svědek na dílčí listině Litomyšlské z r. 1358);

¹⁾ Jednáni jest obširně vypsáno v „Krofta, Monum. Vatik. V., p. 1257“.

²⁾ Lib. Er. XII. E, 3.

- 1376 Matěj (od sv. Kříže) ss. Janem (z Vícemilic);
 1383 Hodík (od sv. Kříže) ss. Matějem (z Vícemilic;
 vrátil se);
 1397 Štěpán (od sv. Kříže) ss. Martinem (oltářníkem
 u sv. Klementa v Praze);
 1401 Martin (od sv. Kříže) ss. Mikolášem (ze Sopot);
 1408 Mikoláš (od sv. Kříže) ss. Zvěstem (ze Suché
 u Stračova).

Z příkladu jiných královských měst můžeme souditi, že kostel sv. Kříže byl pro Čechy, kdežto kostel městský vydal král Otakar II. přivolaným německým měšťanům.

Kláster dominikánský s chrámem Panny Marie.

1349, 1350, 1351 Chrudim, domus fratrum Praedicatorum.

Letopisec řádové dominikánské provincie České, P. Styx, nemohl z archivu provinciálního o zdejším klášteře podatí, leč že byl založen přičiněním krále Václava II. kol r. 1295, skoro současně s Lounským.¹⁾

(Když r. 1382 Jindřich Lacenbok ze Stradova, jako poručník sirotků Heřmana a Bernarda z Mrdic, jejich dědictví Mrdické prodal, byl z prodeje vyňat úrok, „... ježž mnichům věnoval;“²⁾ není ovšem vypsáno, že mnichům Chrudimským, ale můžeme to míti za jisté, jelikož rodina pánů Heřmano-městských měla u nich rodinný pohřeb; viz Stojice.)

Když r. 1421 dne 28. dubna Jan Městecký město Pražanům a Žižkovým Táboritům, kteří u Chrudimě k Pražanům přitáhli, na úmluvu vydal, „... zkazili zde husité krásný klášter Matky Boží a 8 mnichů na náměstí upálili; klenoty klášterní a kostelní musily býti Žižkovi vydány.“³⁾

Není v postupní listině:

Kostel špitální.

Roku 1359 Karel IV. potvrdil, když měšťan Merflin, řeč. Praczer, své jmění odkázal „k novému špitálu“.⁴⁾ O špitálním

¹⁾ Sdělit p. P. Hykede ze řádu sv. Dominika v Praze.

²⁾ Pozůst. D. Z. I. 471.

³⁾ Theobald, p. 259.

⁴⁾ Labler, Listář Chrudimský, p. 15.

kostele se zde zmínka neděje, ale tehdy špitálu bez kostela nebylo; v nejstarší městské knize Chrudimské děje se hned po válkách husitských často zmínka o špitále sv. Kateřiny; za Karla IV. dávali rádi špitálním kaplím titul sv. Kateřiny, na př. v Německém Brodě a ve Skutči.

(Roku 1459 Johanna králová poroučí, aby „špitálům“ v Chrudimi každý týden vydáváno bylo 10 kop z jejich zdejších věnných důchodů.¹⁾ Byly-li zde dva špitály, a tudíž také dvě špitální kaple již v době předhusitské, zjistiť nelze.)

Markovice.

1349 s. Marcus, sive minus Caplicz;

1350 a 1351 s. Marci (kostel nazýván obyčejně „u Dolan“);
 1375 Václav (z Dolan, Litom. diec.) ss. Janem (ze Studence u Kručemburku; Conf. III. 31);

1394 Bedřich (z Dolan, Litom. diec.) ss. Příbykem (z Příbyslavic, Čásl.; Conf. V. 195).

V Lib. Er. XIII. F. 9 jest zápis o kostele zdejším; titul zápisu je: ea. s. Martini „prope Dolan“, ale v textu „s. Marci“. Všech z Čepě a jeho synovec Mikoláš učinili smlouvu, že střídavě budou podávati „kostel sv. Marka u Dolan, Litom. diecése“; klienti títo byli majitelé zboží, s nímž podací spojeno bylo; není pochyby, že to byl dvůr Dolanský, nyní zašlý.

(1479 Anděl z Ronovce koupil při městě Chrudimi dvůr Dolanský. Památ. II. 260; ještě 1715 koupeny v Markovicích dvůr, kostel a 2 chalupníci. Památ. X. 742.)

Rozhovice.

1349 Rozhovicz, 1350 a 1351 Roslavitz (zkomoleno);

1375 plebán Martin (právní zástupce Jana, plebána ze Studence, když směnil s Václavem z Dolan. Acta I. 115).

¹⁾ Z Arch. kapitol. Opis v Zem. Archivu.

Přelouč.

1349 Przelucz; 1350 a 1351 Jolucz (zkomoleno).

Panství i podací kláštera Opatovického.

1358 plebán Klement, svědek na dílčí listině Litomyšlské; viz tam;

1390 plebán Oldřich — viz dole;

1397 papež kostel inkorporuje, ale až po smrti plebána Oldřicha.¹⁾

† R. 1403 byl Oldřich již mrtev, a kostel byl již po nějaký čas inkorporován; ale užítky kostela neměly býti odváděny do důchodu klášterního, nýbrž zůstati kostelu na vydržování několika mnichů zde; r. 1403 papež inkorporaci opět schválil a kostel Přeloučský na převorství povýšil a plebána na převora.²⁾

1416 plebán prof. Petr, mezi voliteli opata (Conf. IX. 189);

† 1390 pleb. Oldřich; Markéta z Čechvsi, nyní bydlící v Přelouči, vyznává, že před několika roky věnovala na výročí kostelu 1½ lánu rolí v Čechvsi (nyní zašlé) se stavením, nábytkem a dobytím (Er. XII. C. 11).

Lepejovice.

1349 Lepeiovicz; 1350 a 1351 Lepyovitz.

1358 plebán Valter (? Václav) podepsán za svědka na dílčí listině Litomyšlské; viz tam.

(Lepejovice byly manství biskupství Olomouckého, k Jezbořicům; 1391 Olomoucký biskup Mikoláš svoluje, aby se sjednotili se svým zbožím: Hertvík z Lepejovic a syn Myslibor se zbožím, které drží od biskupů Olomouckých, totiž v Lepejovicích, „Czirkanicz“ (patrně v Crkáni, zašlé) a v Bezděkově s jedné — a s druhé strany jeho zeť Zvěst se zbožím v Lánech, jež drží od krále. (Codex Mor. XV. 282.) Sjednocení toto mělo výsledek, neboť Zvěst se potom jmenuje z Lepejovic; když Lepejovice držel Vilém z Duban, prodal 1465 podací v Lepejovicích (Pozúst. II. 339), t. j. nějaký dvorec nebo rychtu a podací; právo podací příslušelo tedy majitelům zdejšího manství.

¹⁾ Krofta, Monum. Vatic. V., p. 611.

²⁾ Tamf. p. 1263.

Třebosice.

1349 Trzebussicz; 1350 Tryebussicz; 1351 Triesonsitz (zkomoleno).

1398 plebán Jan (in Třebušic) podepsán jako komisař na desátkové listině Rosické (Er. XII. K. 9).

Zmínka o kaplanství.

1411 na listině Turkovické podepsán Otík, kaplan v Třebosicích (psáno „in Nemossicz“; Er. VIII. O. 2).

Jezbořice.

1349 Jessutborzicz; 1350 a 1351 Chlumek.

Panství i podací biskupa Olomouc.

(Roku 1050 věnován byl k biskupství Olomouckému újezd Jezbořický, praedium Jhessutborici;¹⁾ r. 1363 a 1377 příslušelo k rychtě v Jezbořicích, jež slula Pátek („das man Freytags nennt“), mlýn na Veselici, krčma v Dlouhé Vsi, patrně v Lánech;²⁾ r. 1390 biskup Mikoláš dává Jaroslavu ze Soběšina v léno půl vsi Čivic a dvůr tamtéž, v hospodářství Jezbořickém.³⁾ Před r. 1491 prodal Jindřich, kníže Minsterberský, dědinu zápisnou od biskupství Olomouckého: Jezbořice městečko... s dvorem, řekou Labem, luhy okolo Labe s lukami řech. Psinec, Bezděkov, Barchov, vsi celé, mlýn Opočen, ves Opočnick, ves Lány s krčmou na Důlku (podle zápisu z r. 1391 patřila k Jezbořicům pouze krčma „na Důlku“ — viz Lepejovice), ves pustou Crkãň, s podacím v Jezbořicích.⁴⁾

1364 plebán Jakub (výpis Vatikán., Urban V., v Arch. Zemsk.);

1374 plebán Jakub Vigandův má provisi ku proboštví v Olbramově kostele, ač již drží farní kostel v Kojetině a Jezbořicích; jelikož lze očekávat, že kostel Jezbořský bude uprázdňen, providuje k němu papež Mikoláše Ulmanova z Nového

¹⁾ Regesta I. 50.

²⁾ Codex Mor. XV. 71 a 152.

³⁾ Tamf. XV. 276.

⁴⁾ Arch. Č. V. 546. — R. 1456 potvrzuje biskup Olomoucký Bohuš ze Zvole Janu Dubánkovi léno v Čijejovicích a Žerotičích (ves zašlá, Riegger II. 613).

Města, jenž však zemřel, než se kostela Jezbořského ujal (výpis Vatikán., Řehoř XI., v Arch. Zemsk.);

- 1399 plebán Jakub; (jiný?) biskup Olomoucký, „jemuž přísluší podací a patronát“, dovolil, aby jakési role, jež plebán Jakub koupil, věnovány byly kostelu.¹⁾
- 1403 plebán Jakub, svědek (Soud. Ak. IV. 196);
- 1409 Václav Sláma (z Jezbořic) ss. Jiřím (z Chotěboře).

Pardubice.

1349 Pordubicz; 1350 a 1351 Nova civitas Porduvicz.

Kostel farní Panny Marie.

Město, někdy kol. počátku 14. stol. vedle staré osady „Pordoby“ založené, slulo „Nové město“; pán města, snad teprv rod Arnošta z Hostyně (viz Pardubice klášter) založil zde kostel Panny Marie, jenž se stal farním, kdežto starší kostel sv. Bartoloměje zůstal konventním; farní právo nového kostela zůstalo konventu; když v obvodě některého farního kostela založeno bylo nové město, zůstalo farní právo staršímu kostelu (viz na př. Kutná Hora a Malín), zde tedy křižovníkům u sv. Bartoloměje, kteří však je spojili s novým kostelem v městě; kostel byl tedy inkorporován. Arcibiskup Arnošt založil zde na rodinném panství každodenní Mariánskou mši; papež r. 1358 udělil odpustky, kdož této mši sv. „v kostele farním“ obcovati budou. (Výpis Vatikán., Innocenc VI., v Arch. Zemsk.) — Opět důkaz, že tento farní kostel byl spravován křižovníky; v kostelích, jež byly osazeny kněžími světskými, byly zakládány zvláštní oltáře, ale v kostelích přivtělených některému konventu pouze tak zvané stálé mše.

Právním plebánem byl převor konventu u sv. Bartoloměje.

¹⁾ Codex Mor. XII. 449.

Filiální kostel sv. Jiljí v Pardubičkách.

1349 0, 1350 a 1351 (Nova civitas Porduvicz) cum filiali. R. 1295 papež potvrzuje Cyriakům kostel sv. Barloloměje v „Pordoby“ s kaplí sv. Jiljí — viz Pardubice, konvent.

Tuněchody.

1349 Tunochod; 1350 a 1351 Tunchaad.

- 1366 Jan (z Tuněchod) ss. N. (z Ostrožné);
- 1403 Vlacheň (z Tuněchod) ss. Velislavem (z Libice u Chotěboře).

Zmínka o vikáři.

1406, když vznikl spor mezi Václavem Velkem z Dřenic a Čeňkem, panošem z Rozhovic, o kmetčí dvůr v Ostřešanech, na němž seděl Mareš, vyřknul opat Břevnovský jako vrchní rozhodčí, ve farním domě v Chrudimi, nález, jímž onen dvorec prisouzen byl Čeňkovi, jenž však měl Velkovi vyplatiti 70 kop k rukám Martina, řeč. Eliáš, a Oldřicha, vikáře v Tuněchodech;¹⁾ kostelní podací příslušelo k domácímu vladectví (1371 sjednotil se Jan z Tuněchod se Zbyňkem ze Slatiňan se svým zbožím: 2 dvory popl. a 2 tvrže — totiž v Tuněchodech — ves celá bez 2 dvorů panoších a podací kostel., ve Třetí ves celá bez jednoho dvora km., v Trojovicích tři dvory km., v Slepoticích jeden dvůr km.²⁾

Sjednocení toto mělo praktický následek; když Zbyněk zemřel, nabyl Slatiňan Jan z Tuněchod.

Zmínka o kaplanství.

Roku 1437 Vlacheň ze Slatiňan, jenž po Vítku z Tuněchod Slatiňan a Tuněchod nabyl, zavedl v dluhu svým věřitelům Slatiňany a část Tuněchod s podacím ve Slatiňanech a v Tuněchodech a dvojím kaplanstvím tudíž (patrně v každé jedno).³⁾

¹⁾ Soud. Ak. V. 12.

²⁾ Pozůst. D. Z. I. 440.

³⁾ DD. XX. 85; sdělil školní rada Sedláček.

Hostovice.

1349 Hostomyericz; 1350 a 1351 Hostowicz.

Kol r. 1398 presentoval Zdech, plebán v Milevicích, ku kostelu v Hostovicích, Litomyšlské diecése, Václava, plebána v „Knyevicz“ (snad v Krněvicích), nyní, r. 1398, oba na svá práva resignovali, Zdech na právo presentujícího, a Václav na právo presentovaného ve prospěch Jana Kubíka, plebána ve Vys. Újezdě, presentujícího, a Matěje, kněze z Dolan, jež Kubík presentoval; ale oba, i presentující Kubík, i presentovaný Matěj nahradí onomu Václavu 17¹/₂ kop soudních útrat, jež Matěj vyplatí, až vejde v právní držení kostela; prozatím budou uloženy v zádušní pokladně.¹⁾ Ani o Zdechovi, ani o Kubíkovi z tohoto zápisu nevysvítá, proč měli právo podací.

Sezemice.

1349 0, 1350 a 1351 Czezcamicz.

Farní kostel.

Mimo klášterní kapli Danny Marie byl v Sezemících též kostel farní, jenž zde byl již před založením kláštera; když kol roku 1300 zde byl založen klášter, byly příjmy farního kostela sv. Trojice (výslovně) inkorporovány klášteru, místo řádného faráře nastoupil farní vikář; správci farního kostela byla ponechána jen přiměřená část; později bylo stanoveno, aby visitátor kláštera každých 5 roků jednoho mnicha-kněze správcem farního kostela ustanovil a biskupu Litomyšlskému presentoval, aby mu svěřil duchovní správu; ale ti farní vikáři-mniši, spoléhající na to, že v 5 letech nemohou býti odstraněni, ponechávali si užítky skoro všechny, takže pro klášter málo zbývalo; na žádost abatyše svoluje tedy papež r. 1397, aby abatyše nevhodného vikáře farního mohla odstraniti a jiného, professa nebo světského kněze, biskupu Litomyšlskému presentovati, aby mu odevzdal farní duchovní správu. (Krofta, Mon. Vat. V. č. 1139.)

¹⁾ Lib. Er. XII. K, 15.

1407 Václav, kaplan abatyše Sezemské, hájí na dvorském soudě dědictví abatyše Anny ve Slatině a v Plošti u Vys. Mýta (DD. XIV. f. 279); stálý farní vikář slul též kaplanem abatyšiným.

Dašice.

1349, 1350—1351 Dassicz.

1391 plebán Jan (z Dašic) ss. Přechem (z Lična). (Cf. VI. 162.)

Panství i podací pánů na zdejší tvrzi. (1398: „Já Budiš z Dašic vyznávám, že jsem prodal Bočkovi z Kunštátu všecko zboží své v Dašicích, v Kostěnicích s tvrzí a kostelním podacím.“ Arch. Č. XIV. 540; — 1409 Mikoláš z Barchova zajistil manželce Bětce věno na Dašicích (Pozúst. II. 63) a po smrti Bětky projednávalo bylo její věno na: Dašicích, tvrzi, dvoře a podacím kostelním. (DD. XV. f. 359 b, XXIII. 256 a 377.)

Moravany.

1349—1350—1351 Moravan.

Slepotic.

1349—1350—1351 Slepoticz.

- 1377 přel se o kostel Jan z Chroustovic s neznámým konkurentem a výsledkem (Acta VII. 185); spor ten trval ještě 1380 (Acta VII. 281);
 1402 Václav, druhdy plebán ve Slepoticích (Acta VI. 32 a IV. 148);
 1406 plebán Havel (Acta V. 303);
 1407 Havel (ze Slepotic) ss. Vavřincem¹⁾ (oltářníkem u sv. Mikuláše na Kurním trhu v Praze, Cf. VIII. 219).

¹⁾ Mistr Vavřinec z Březové, známý letopisec.

Ale Havel spravoval kostel Slepotický dále jménem právního plebána Vavřince, neboť 1407 Havel, druhdy plebán Slepotický, nyní oltářník v Praze, slíbil jakémusi Henslinovi zaplatiti 12 kop z užitků kostela Slepotického, za jehož správce jest ustanoven od Mistra Vavřince, jenž jest řečeného kostela plebánem (právním; Acta VI. 32);

1411 plebán Havel při jednání o úrok k oltáři v Kolíně, současně s Ondřejem, plebánem Velimským (Er. V. 553).

Chroustovice.

1349 Chrustovicz; 1350, 1351 Crustovicz.

1374 plebán Zdech (svědek, podle Jelínka, I. s. 135, z listiny Cerekvické);

1390 Bedřich (z Chroustovic) ss. N... (od sv. Petra v Hradci);

1406 D. Bartoloměj z Chrústovic;¹⁾

1414 Mikoláš z Práchovic obdržel papež. provisi ku kanonikátu u sv. Jiří v Praze, „ač se pře o farní kostel v Chroustovicích“, Litom. d. (Výpis Vatik. v Zem. Archivu);

1437 Jan Vavřincův z Habrů byl ordinován na titul farního kostela v Chroustovicích. (Arch. Kapit. XXI. 9, Ordinationes.)

Podací právo měli pp. na zdejší tvrzi; nedávno před rokem 1418 zaručuje Příbyk z Chroustovic Petru z Týnce dluh na: Chroustovicích, tvrzi, městečku... s podacím kostelním, Vojském Mostě, Poděčelích, Městci, Lipčeku (DD. XX. 24, b, opis v Arch. Zem.).

(Po smrti Příbykově popsáno jest Chroustovské panství podrobněji: městečko Chroustovice, tvrz, dvůr poplužní s šesterým poplužím, domy, cly, pivovárem, z něhož se z každé várky platí 2 gr. a džber

¹⁾ DD. XIV. f. 273; hájí na dvorském soudě právo Doroty, vdovy po † Filipovi, řeč. Belzebub, z Radhoště; není vytčeno, že byl onen Bartoloměj plebánem, ale před Deskami nikoho nejmenovali „pan“, jen duchovní, a sice důsledně; pánem na Chroustovicích nějaký Bartoloměj nebyl.

mlatu, sladovnou, z níž se ročně platí 1 $\frac{1}{2}$ kopy, mlýnem, z něhož se odvádí ročně 80 korců mouky pšeničné neb žitné a 6 vepřů vykrmíti na tvrzi, s kostelním podacím, a 80 kop bez 40 gr. úroku.... 2 louky, jedna, řeč. Kukla u Slepotic, druhá, řeč. Zvidina pod Uher-skem, les řeč. Lipeč, s jinými lesy, řekou a robotami; Městec, ves celá s 13 kopami a 45 gr. úroku, Poděčely, ves celá s 6 kopami a 8 gr. úroku, Most, ves celá s 3 kop. a 33 gr. úroku. (DD. XXIII. f. 145.)

Týnec (Hrochův).

1349, 1350, 1351 Tynetz.

O podacím: 1413 Jan, řeč. Bošín, z Přestavlk, zaručuje dluh na svém majetku v Přestavlcích, tvrzi, dvoru popl., dvořích km., v Týnci na krčmě, dvořích km. s částí kostelního podacího (DD. XV. 358), t. j. jeho hlas podacího spojen byl se zbožím, jež v Týnci měl, krčmou, dvory km.; ostatek podacího patřil pánu na domácí tvrzi.

Zmínka o škole.

Roku 1404 převzal Petr z Týnce kapitál, jímž oltář sv. Kříže v katedrálím chrámě v Litomyšli nadán byl, a vykázal z něho úrok na svých úročnicích v Týnci, mezi nimi též na rektoru školy (viz založení oltáře).

Vejvanovice.

1349, 1350, 1351 Ivanovicz.

R. 1406 bylo plebánu v „Eyvanovicích“ N. uloženo, aby urovnal jakýsi spor mezi klerikem Petrem a Jeníkem, klientem ze Žižina (Soud. Ak. V. 24).

Panství i podací držitelů panství Pardubského. (Po smrti Vznaty ze Skuhrova kol. r. 1382, jenž byl s pány z Pardubic spolujednatel panství Pardubského, měl jeho díl jako odúmřel připadnouti králi komoře; nastal spor se Smilem z Pardubic na Rychnburce, jenž skončen byl tím, že město a některé vsi (Přerov a j.) připadlo králi, ostatní vsi byly ponechány Smi-

lovi, totiž: Mikulovice, Dražkov, Jesenčany, Uherčice, Evanovice, Pardubice Mnichové (Pardubičky), Černá, Nemošičky, v Ostrěšanech něco;¹⁾ Smil tyto Pardubské vsi připojil k Rychnburku.)

O podacím kostelním mluví se zde jen všeobecně „s kostelními podacím“, ale v pozdějším popsání panství Rychnberského, po vymření rodu pp. z Pardubic, praví se výslovně: Evanovice, ves celá s podacím kost. „k výplatě“, byla tedy zastavena, Mikulovice, ves celá s podacím.“²⁾

Trojovice.

1349 Troyovicz; 1350 a 1351 Trojavicz.

1374 plebán Oldřich (svědek na listině Cerekvické).

Podací měli držitelé vsi (r. 1438 zastavil Jan ze Stradova: Stradov . . . dvůr poplužní v Trojovicích s podacím kost.³⁾ Trojovice měly však více pánů; 1371 patřily tři dvory kmetčí k Tuněchodům, 1419 měl zde něco klášter Trzecký).

Žestoky.

1349 Zestok; 1350 a 1351 Sestok.

(Podle podvržené listiny v Regest. I., p. 89, byl klášteru Kladubskému věnován r. 1115 též kostel v „Seztoech“; místopisci kladou tento kostel do Žestok; právem-li, těžko rozhodnouti, poněvadž je to zpráva ojedinělá; mimo to dle „Friedrich, Codex Dipl. Boh. I., p. 393“ byla listina tato teprv v 13. stol. složena.)

R. 1405 plebán Pavel, byl současně oltářníkem oltáře sv. Apoštolů v Čáslavi, a měl nějaký spor o 10 kop úroku, jež k tomu oltáři ze dvora Schintlochu (nyní Filipov), patřícího Václavu ze Svatého pole, vycházely. (Arch. Čáslav. A 8.)

1408 se plebán Pavel o tento úrok s Václavem Svato-polským dohodnul; rozhodčí: plebáni Jakub z Dchořova a Karel z Markovic. (Soud. Ak. VI. 161.)

¹⁾ R. 1392 Smil tyto vsi prodává — jen zdánlivě, Otovi z Bergova; Pozůst. D. Z. I. 548.

²⁾ DD. XXIII. f. 178.

³⁾ Arch. Č. III. 520.

Pokud sledovati lze, patřilo podací držitelům Žestok, bylo však roztrženo. R. 1380 byla projednávána pozůstalost po Janu Tichavovi ze Žestok, jemuž zde patřil dvůr (Pozůst. D. Z. I. 463); o této pozůstalosti bylo jednáno ještě 1437 . . . „dvůr popluž. s částí podacího“ (DD. XXIII. 67). Něco zde patřilo klášteru Podlažskému k proboštví ve Svidnici; když r. 1458 mezi Kostkou, jež klášterství Podlažské držel, a Horynou z Honbic pře o podací Svidnické vzešly, předvedl Kostka svědka Beneše Brázdu ze Srbce, jež za chlapeckých let jako žák s mnichy v kůru v proboštském kostele u sv. Jakuba zpíval, a nyní vypověděl: „ . . . to mi povědomo od mladých let, že opat Bartoš toho kláštera v Podlažicích své probošty ješť sadil tu u Svidnice v klášteře, a to opat s těmi kněžimi spravovali sú všecko to zbožíčko, jakož lesy, mlýny a jiné věci, a také ten dvůr v Žestocích“ (z DD. XXIII. 265, sdělil p. prof. Sedláček).

Sv. Jiří u Chrudimě.

1349 Caplicz majus; 1350 a 1351 Caplicz.

Kostel osamělý nebyl původně určen za farní; samota a titul sv. Jiří nasvědčují, že zde byla hradní stráž; v 16. stol. bylo podací drženo k statku Orelskému.

Honbice.

1349 Hombicz; 1350 a 1351 Honvicz.

Rosice vladcké.

1349, 1350 a 1351 Rossicz.

1383 plebán Martin, prelát kapituly Litomyšlské. (Na listině z Arch. města Litomyšl. č. 50, v níž biskup uděluje městu práva, jsou podepsáni: „ . . . my preláti a celá kapitula . . . Dluhomil, převor . . . Křišťan Pešík z Chlumce, Martin z Rosic . . .“; není zde ovšem řečeno, že Martin byl Rosickým ple-

bánem, ale odjinud víme, že Pešík Křišťan byl plebánem v Chlumci; ostatně je Martin jako plebán zdejší zjištěn z následujícího zápisu.)

1390 a 1391 Mareš, plebán z Rosic, hájí na Dvorském soudě práva Elišky z Luže po Heršovi a Jekšovi z Rosic.¹⁾

Část podacího příslušela majitelům zdejšího vladectví (1374 Dětleb a Ješek, bratři ze Soslávek, sjednotili se svým majetkem: dva dvory poplužní, 4 podsedky . . . podacím kostelním — není řečeno kde — ale jinde, než v Rosicích na jejich panství kostela nebylo, v Synčanech dvůr popl., v Rosicích 3 dvory kmetčí s podacím kostelním — po druhé, jelikož oba bratři měli na podacím podílu, v HOLETÍNĚ 3 dvory kmetčí, v Soslavci dvůr popl.)²⁾

Druhá část Rosic a podacího patřila klášteru Podlažskému. (R. 1539 prodal Kostka Slavatovi z Chlumu zboží z ápisné Podlažské . . . Rosice, což tu má . . . s podacími kostelními, zejména . . . v Rosicích s tou vrchností, kterouž pán na témž podacím má³⁾) — tedy nikoliv celé — viz klášterní majetek.)

Podlažice s filiálkou v Chrašticí.

1349 0, 1350 a 1351 Podlasicz cum filia Chraasticz.

Opatský chrám nebýval zpravidla též chrámem farním, jelikož byl vždy v ohradě klášterní (intra septa moi.), jež v noci bývala zavřena, kdežto farní musil státi mimo ohradu (infra septa moi.); farní služby Boží by rušily konventní a naopak; proto mimo chrám opatský býval obyčejně vedlejší, jenž sloužil k účelům farním.

V Podlažicích samých není však v pozdější době zmínky ani o zříceninách kostela vedlejšího; nynější kostel sv. Markety, vystavěný teprv r. 1696 od biskupa z Talmberku, má býti spíše nástupcem chrámu opatského, o němž se domnívali, ač omylem, že byl zasvěcen sv. Marketě. „Farní kostel

¹⁾ DD, XIII. f. 216.

²⁾ Pozůst. D. Z. I. 445.

³⁾ D. Z. XLI. J. 4. Sděлил prof. Sedláček.

Podlažice“ hledati musíme spíše někde opodál Podlažic, totiž „u sv. Vrbaty pod Skalou“, což je tím pravděpodobnější, že měl své záduší a podací; viz býv. panství klášterní r. 1539; nějaký podružný kostelík neměl by ani záduší, ani kollatury.

Roku 1392 udělil papež odpustky „kapli Zvěstování Panny Marie nedaleko Podlažic, Litomyšlské diecése.“¹⁾

Není míněn chrám opatský, jež by papež nejmenoval „kapli“ a nepsal by „nedaleko“ Podlažic, nýbrž „v Podlažicích“, což dobře ukazuje na kostelík u sv. Vrbaty, a konečně, kdyby byl v Podlažicích, měly by 2 kostely vedle sebe, opatský a farní, též titul Panny Marie, což by byla neobvyklá zvláštnost. Nyní má ovšem úřední titul sv. Jana Křtitele, ale poustevnické kaple bývaly zpravidla zasvěceny Panně Marii a sv. Janu Křtiteli; během času mohl titul Panny Marie ustoupiti do pozadí. Udělení odpustků napovídá, že kostel tento byl u lidu oblíben a čteně navštěvován.²⁾

Kostelec Vrbatův.

1349, 1350, 1351 Costelec.

Panství kláštera Podlažského, jenž kostel na území svém založil a nadal.

Podle podvržené Opatovské zakládací listiny, datované 1073, ale o mnoho později složené,³⁾ věnoval kníže Vratislav r. 1073 klášteru Opatovskému též „ves Hlínu, jež sluje „u kostela“, na rozdíl od jiné vsi téhož jména, a lesní újezd u též vsi až k potoku „Rochiteni“ a až k lesu Vrbatovu a Zdeslavovu“.

Jelikož v sousedství Kostelce jest nyní vska Hlína, soudí mnozí krajinští místopisci, že kostel zdejší stál již 1073; o jeho existenci v oné době musíme však pochybovati z následujících důvodů: listina jest složena o mnoho později; újezd Opatovské Hlíny sahal k lesu Vrbatovu a Zdeslavovu, nynější Hlína však povstala v lese Vrbatově, což ostatně redaktor listiny sám prozradil, rozeznáváje dvojí Hlínu; klášter Opatovský v zdejší krajině něco měl, ovšem mimo les Vrbatův; neboť před r. 1167 koupil Litomyšlský opat Bohumil od Opatovských les u Hroubovic;⁴⁾ nedaleko jest ves Zdislav, pojmenovaná zajisté po onom Zdi-

¹⁾ Krofta, Monum. Vatic. V., p. 371.

²⁾ Jak mi z hodnověrné strany řečeno bylo, není ve zdejším okolí titul sv. Vrbaty znám; lid prý říká „u sv. Anny“.

³⁾ Friedrich, Codex Boh. I. 369.

⁴⁾ Friedrich, Codex Boh. I. 414.

slavu, k jehož lesu újezd Opatovské Hlíny sahal; na takových místech, na jakém je nyní Kostelec, sotva byl v 11. stol. kostel založen; kostel u Hlíny Opatovské, jež buď zašla, nebo název změnila, spíše ukazuje na kostel v krajině úrodné, v Luži nebo Volečicích, ovšem nikoliv r. 1073, nýbrž teprv, když listina skládána byla.

Zato o stáří kostela zdejšího svědčí sám název „Kostelec“, t. j. ohrazený kostel, útočiště okolních obyvatel za vpádů loupežníků, asi od r. 1278 čili řádění Braniborů, což se po vymření Přemyslovců r. 1307 v rozbrojích o trůn český opakovalo a i za vlády krále Jana dlouho trvalo. „Podnes lze pozorovati zbytky náspu na východní straně kostela na svahu k potoku Žejbro.“ (Soupis, Chrudimsko, str. 150.)

Čelákov.

1349 Czelakov; 1350 a 1351 Czeletav.

Panství kláštera Podlažského; kostel založen a nadán od kláštera, když les Vrbatův zalidňovali a vzdělávali počal; před 13. stol. se to nestalo, jelikož v krajině zdejší zavedena byla rychtová soustava.

Kamenice Trhová.

1349 Camenicz; 1350, 1351 Campnicz.

1367 plebán Velislav (z Kamenice, Litomyšlské diec.) ss. Matějem (ze Živanic);

1392 plebán Beneš, komisař, když plebán Lucibořský směnil s Polomským (Soud. Akt. III. 221).

Na bývalého patrona Beneše z Kocourova, jenž byl pá-nem na Kamenici a r. 1419 zemřel, upomíná jeho náhrobek se znakem, buvolí rohy (Památ. Arch. II. 194).

Podací příslušelo majitelům zdejší tvrze. (R. 1500 prodal Václav z Perknova Trčkovi: Kamenice, tvrz, dvůr poplužní, 13 dvorů km., s lukami, lesy, hamry, s kostelním podacím, ku kterémuž jest 5 rybníků, 10 dní robot, 10 kur a několik lidí, t. j. úročníků).¹⁾

¹⁾ Pozůst. D. Z. II. 525.

Filiální kostel sv. Mikoláše u Rvačova.

1349 O, 1350 a 1351 (Campnicz) cum filia ad s. Nicolaum.

Nasavrky.

1349 Nassavrk; 1350 Slassa-Voyrk;
1351 Slassavyrk.

Panství i podací pp. na Stradově.

(Před rokem 1438 zastavil Jan ze Stradova Alšovi z Bětovan: Stradov hrad, dvůr poplužní v Drahoticích, Nasavrky s podacím, něco v Javorném, Ochozi, Obořicích, Peklech, Výsoníně).¹⁾

1393 plebán Jan (z Nasavrk) ss. Markem (z Horek u Jenikova);

1408 Vít (z Nasavrk) ss. Janem (ze Skořenic u Chocně);

1408 Jan (z Nasavrk) ss. Václavem (ze Stusyny u Ronova);

1409 Václav (z Nasavrk) ss. Hankem (z Žehušic).

Bětovany.

1349 Byetovan; 1350 Byotovan; 1351 Byeczovan.

Seč.

1349, 1350, 1351 Syecz.

1358 plebán Jan (ze Seče) ss. Otmarem (ze Sýciny);

1407 Václav, plebán v „Syecz“, dlužen purkrabímu na Chlumci (Soud. Ak. VI. 92).

(Panství pánů na hradě Vildštejně; r. 1499 dává král Vladislav Trčkovi v dědictví: hrad Vildštejn, Seč, Žďár, Kovářov, Kraskov a Krade-nov.)²⁾

¹⁾ Arch. Č. III. 520.

²⁾ Arch. Č. V. 572.

Žumberk.

1349 Žumberk; 1350 Sunnenberk; 1351 Simenberk.

1366 plebán Jiří ze Žumberka stal se plebánem v Pravnově (Cf. II. 72);

1374 plebán Henslin (ze Žumberka) ss. Janem (ze Stusyny);

1384 plebán Jan (ze Žumberka) ss. Janem (ze Stusyny).

Na patrony, pp. z Boskovic-Brandýsa, kteří ku konci 14. stol. na Žumberce vládli, upomíná vedle jiných znaků i znak jejich, hřeben (Soupis, Chrudimsko, str. 222).

Slatiňany.

1349 Slatyna Svankonis; 1350 a 1351 Slatin.

„Slatina Svaňkova“ sluje podle tehdejšího plebána Svaňka, jako Popovicz Adae a Čistá Ivano též podle plebánů.

Podací držitelů Slatiňan, roku 1371 Zbyněk ze Slatiňan sjednotil se s Janem z Tuněchod se svým majetkem: Slatiňany, tvrz, dvůr poplužní s podacím kostelním, 20 dvorů km., Kochanovice, v Trpišově 13 dvorů km.¹⁾

Toho sjednocení mělo následky; po Zbyňkovi vládli zde Tuněchodští.

Pozdější zmínka o kaplanství.

Roku 1437 Vlacheň ze Slatiňan zastavuje v dluhu: „Slatiňany ... s podacím kostelním v Slatiňanech a Tuněchodech, a dvojí kaplanství tudíž“ (patrně jedno ve Slatiňanech a druhé v Tuněchodech; viz Tuněchody).

Svídnice (sv. Jakub nad Svídnicí, Práčov).

1349, 1350, 1351 Svidnicz.

Panství i podací pp. na hradě Stradově.

¹⁾ Pozůst. D. Z. I. 440.

1361 Frycek, plebán ve Svídnici, Litom. diec., směnil s Janem z Třebonína (viz Třebonín).

Kol roku 1374 plebán Vilém doznává, že na kostel ve Svídnici, Litom. diec., dobrovolně resignoval a že se o něj ani s panem Jarošem (Lacnbokem) ani s kýmkoliv jiným soudně příti nebude.¹⁾

Po resignaci Viléma postoupil Jaroš Lacnbok, pán na Stradově, jako patron své kostelní právo klášteru Podlažskému, jenž jej osadil několika konventuály a zřídil zde proboštsví, zvané „klášterec u sv. Jakuba nad Svídnicí“.

(Když r. 1460 vznikl spor o záduší tohoto kláštera, svědčil stařec Matěj ze Svídnice, prý 111 roků starý: „... pamatuji ze své mladosti, že nějaký pan Jaroš, kterýž ten klášter stavěl, byl jest pánem tohoto zboží i podacím kostelním u sv. Jakuba.)²⁾

Kol r. 1374 probošt Bohunek; proboštsví Svídnické, s nímž je spojena duchovní správa, bylo uprázdňeno, jelikož dosavadní probošt Bohunek stal se opatem; papež ku proboštsví providuje Jindřicha z Bezna, jenž vlastně byl zvolen za opata.³⁾

1383 Mikoláš, plebán (probošt ?) ve Svídnici u sv. Jakuba, Litom. diec. (Soud. Ak. II. 211);

1392 papež uděluje odpustky farnímu kostelu sv. Jakuba ve Svídnici, Litomyšl. diec.⁴⁾

Na větší počet mnichů a žáků podnes ukazuje nápadně dlouhý kněžský kůr, jenž schválně k tehdejšímu kostelu přistavěn byl, když zde povstalo proboštsví (chór jest dle Soupisu, Chrudimsko, strana 181, 10'20 m dlouhý, loď pak 16¹/₂ m). Klášterec zkažen byl z jara 1421 od zfanatisovaného lidu z Hradecka a z Chrudimska: „... v první neděli v postě (1421) vytáhli z Chrudimě s vozy a puškami ku klášteru sv. Jakuba u Štradova a tu šturmovali a zapálili klášter, a tu jich sbíto, a kteří seskákali se zdí, na 28 pacholků silných, branných.“⁵⁾

¹⁾ Soud. Ak. I. 106.

²⁾ DD. XXIII. 285, sdělil prof. Sedláček.

³⁾ Výpis Valík. Řehoř XI. v Arch. Zemsk.

⁴⁾ Krofta, Monum. Vatic. V., p. 371.

⁵⁾ Staří Letopis. č. str. 44.

Obširněji o tom píše Theobald, str. 254: „... když Chrudimští měšťané (? vlastně lid z Chrudimska) uslyšeli o velkých vítězstvích Žižkových, nechtěli zůstatí pozadu, srotili se, učinili Jana Prostovlasa, jenž býval v Hradci biřicem, svým hejtmanem, táhli ku klášteru sv. Jakuba naproti Stradovu, útočili naň pilně a čtvrtého dne ho zapálili, v klášteře zahynulo 24 lidí, z Chrudimských 26 vznešených (? biřic byl vůdcem!) měšťanů.“ Co se s mnichy stalo, ani jedna, ani druhá zpráva nepraví. Krátkou zmínku o majetku proboštském viz Žestoky.

Lucibořice.

1349 Lucziboricz; 1350, 1351 Lycyboricz.

1392 plebán Blažej (z „Lutobořic“) ss. Henslinem (z Polomě);

1402 plebán Budík (z Litobořic) ss. Blažejem (z Polomě).

Panství, tak zv. újezd Bojanovský, kláštera Vilémovského.

(R. 1329 byl újezd Bojanovský od mnohých let úplně pustým; klášter postoupil jej Jindřichu z Lichtenburka na čas života, aby jej znova osadil; podrobný seznam vsí viz klášter Vilémovský v dekanátě Čáslavském.)

Bojanov.

Panství i podací kláštera Vilémovského, v újezdě Bojanovském.

1398 Vilém, plebán v Bojanově, svědek na dílčí listině Litomyšlské z r. 1398 — viz tam;¹⁾

1401 papež povolil inkorporaci ku klášteru Vilémovskému kostelů ve Světlé a v Heřmani, v diecési Pražské, a v Bojanově v diecési Litomyšlské;²⁾ inkorporace však asi skutečně nebyla.

¹⁾ Codex Mor. XII. 432.

²⁾ Krofta, Monum. Vatic. V., p. 1658.

1412 Václav z Meziříčí, plebán Bojanovský, hájil na soudě dvorském dědictví po Perchtě z Bezna.¹⁾

Smrček.

1349 Smyrzecz; 1350, 1351 „Comyrk“ (zkomoleno).

1406 Jan, plebán v „Smrčna“, Litom. diec., dlužen (Soud. Ak. V. 235).

Panství a podací, alespoň z části, vладыk domácích (po smrti Křištofora Křeše ze Smrčku projednávána jeho pozůstalost: Smrček, tvrz pustá, dvůr poplužní s 2 podsedky, s podacím kostelním a část vsi Švihova.²⁾ (Křešové drželi Smrček již 1366 — viz Podlažských rovnání o meze na Desné.)

Něco zde patřilo klášteru Podlažskému; — viz tam.

Chrbokov.

1349 Chribatov; 1350 a 1351 Chirbatov.

Pouchobrady.

1349 Puchobrad; 1350 Puchovrad;
1351 Puthobrad.

1402 plebán Mikoláš (z Pouchobrad) ss. Velikem (z Lukavice, dekanát Kostecký; psáno „Poděbrad“, ale s přídavkem diec. Litomyšl.).

Stolany.

1349 a 1350 Stolan; 1351 Scoran (zkomoleno).

Panství i podací kláštera Opatovského (1229 král Otakar I. věnuje klášteru ves Stolany s příslušenstvím).³⁾

¹⁾ DD. XV. f. 51.

²⁾ DD. XV. 361.

³⁾ Friedrich, Codex Boh. II., p. 328.

Zachovaly se zde zbytky stavby román. kostelcového opevnění; kostel tedy stál, když bylo potřeba kostely opevňovati, ku konci 13. a na začátku 14. století.

1403 povolil papež inkorporaci ku klášteru Opatovskému.¹⁾

1416 plebán prof. Martin mezi voliteli opata (Conf. VIII. 188).

Morašice.

1349, 1350 a 1351 Morassicz.

Na bývalé patrony před válkami husitskými, vladyky zdejší, připomíná znak trojlíst, tentýž, jako měl rod Heřmano-Městských; srov. Kostelec; 1382 Hereš z Morašic. (R. 1493 zmínka o úroku z Bylan pro kostel;²⁾ úrok pocházel bezpochyby z dob předhusitských.)

Kostelec u Heřmanova Městce.

1349, 1350 a 1351 Costel.

Jak jméno svědčí, býval kostel ohrazen; náspy a příkopy jsou posud znatelný; byly zde nalezeny hlavice a patky rom. sloupků (Soupis, Chrudimsko, str. 147).

R. 1279 zmínka o Heřmanu z „Kostela“ (Regesta II. 507).

R. 1408 plebán Vít, Jaroslav z Opočna, tehdejší majitel panství Heřmano-Městského, vypůjčil si 35 kop zádušních peněz a vykázal z nich pro Víta a jeho nástupce 185 grošů úroku na úročnicích v Kostelci, mezi nimi na 2 mlynářích.³⁾

Panství i podací pp. Heřm.-Městských (z Mrdic).

1351 Bernard z Mrdic postoupil bratru Jarošovi z Mrdic a Jaroši z Lacenboka: Mrdice, hrad a dvůr popl. v Kněnicích a Klešicích něco, v Močidelcích 7 lánů, v Heřm. Městci půl města s polovicí kostel. podání, v Kostelci 1½ dvoru

¹⁾ Krofta, Monum. Vatic. V., p. 1262.

²⁾ Pozůst. D. Z. II. 461.

³⁾ Codex Mor. XV. 12.

kmetčího s polovicí kostel. podání; r. 1356 Jaroš Lacenbok svůj díl postoupil Jaroši z Mrdic.¹⁾

1382 Jaroš Lacenbok ze Stradova, poručník sirotků po † Heřmanu a Bernardu z Mrdic, prodal Čěňku z Veselí-Vartenberka dědictví sirotků: Mrdice, tvrz. Heřm. Město, Klešice, Kněnice, Vidřice, Načešice, Vicemilice, Slavkovice, Zlatoušov, Hody, Kostelec . . . s podacím kostelů; ručitel Hereš z Morašic, strýc oněch sirotků.²⁾

Heřmanův Městec.

1349 Hermani oppidum; 1350 a 1351 Hermanstat.

Kostel založen současně s městem od některého Heřmana z Mrdic na panství Mrdickém; panství i podací jako v Kostelci.

1379 Hertvík, plebán, měl nějaký spor s Albertem, biskupem Litomyšl. (Soud. Ak. I. 373);

1393 plebán Oldřich Sova (zmínka Soud. Ak. III. 149);

1394 Olmašek (Opeček), snad Oldřich, plebán v Heřm. Městci (Soud. Ak. VII. 156);

1399 plebán Štěpán ze Železnice, místonotář Desk Zem., obdržel od papeže svolení, že po 3 roky smí držeti kostel zdejší bez vysvěcení na kněžství;³⁾

1400 plebán Štěpán, svědek (Lib. Conf. VI. 167);

1402 plebán Mikoláš a nájemce obročí Václav (Soud. Ak. IV. 147);

1404 Mikoláš (z Heřm. Městce) ss. Janem (z Lužce).

Mičov.

1349 Miczov; 1350 Myfov; 1351 Micov.

Panství i podací pp. na Lichtenburce, ve 14. stol. královské.

¹⁾ Pozůst. D. Z. I. 417.

²⁾ Tamf. I. 471.

³⁾ Krofta, Monum. Vatic. V., p. 769.

- 1358 král Karel = Jan, po † Janu (Lib. Conf. I. 69);
 1377 králová = Martin, po † Janu (Conf. IV. 67);
 1391 Apollinář, plebán v Mičově, stal se kanovníkem
 Mělnickým, obojí na podacím král. (Conf. V./2. 92),
 ale kostel Mičovský držel dále;
 1404 Appollinář, plebán v Mičově, směnili s N . . . ,
 oltářníkem oltáře sv. Ludvíka na hradě králové
 na Mělnice (Conf. VI. 127).

Hošťalovice.

1349, 1350 a 1351 Hostialovicz.

- 1386 plebán Benedikt (z Hošťalovic) ss. Petrem (z Vy-
 soké, dek. Čáslav.);
 1390 Petr (z Hošťalovic) ss. Mikolášem (ze Stusyny);
 1414 Filip (z Hošťalovic) ss. Hodíkem, kaplanem v Klo-
 míně (Conf. VII. 113).

V neznámé době měl Jakub, plebán v „Koczlovicz“, ně-
 jaké právní jednání s Henslinem, plebánem v Turkovičích
 (Soud. Ak. II. 238).

Stojice.

1349, 1350 a 1351 Stoyecz.

1418 Havel, plebán ze Stojic, směnili s Janem (z Vyšeho-
 řovic, v dekanátě Brandýském (Conf. VIII. 263).

Panství i podací pp. na hradě Svojšickém.

Sňatkem Kateřiny ze Svojšic s horníkem Ruthardem
 z Malešova dostalo se panství Svojšické v držení Ruthardovců.
 (1405 Anna, správně Kateřina, vdova po † Heřmanu z Mrdic,
 zapisuje v dluhu Václavu Ruthardovi z Malešova: Svojšice, tvrz,
 dvůr popl., dvory km., „Stojeczín“, Holotín, Rašov.¹⁾ Výslovná
 zmínka o podacím děje se v pozdním zápisu z r. 1543: Stojice
 s tvrzí a dvorem, Stojice, Holotín, Rašov s mlýnem pod Svojšicí
 s podacím ve Stojicích. Pam. VII. 162.)

Na patrony Ruthardovce upomíná zdejší kalich (nyní ve
 Svinčanech) s jejich znakem (ratolestí) a jménem „Petr“, jenž
 po otci Václavu asi od roku 1413 na Svojšicích panoval.

¹⁾ DD. XXI. 189; opis v Arch. Zemsk.

Že Svojšická paní, Kateřina, patronkou kostela byla,
 svědčí i pohřeb zavražděného Ojře z Mrdic (Kateřina byla
 vdovou po Heřmanu z Mrdic); mrtvolu vezli r. 1398 z Heř-
 manova Městce ku pohřbu do Chrudimě, bezpochyby k Do-
 minikánům, ale zacházkou „do Stojecího, kde službu mu učinili“,
 a odtud, opět zacházkou do Svinčan, „a tu po druhé službu
 učinili za duši jeho, a potom vezli ho do Chrudimě, a tu
 jest pochován“.¹⁾

Svinčany.

1349 Svinczan; 1350, 1351 Svitán.

Zavezení mrtvoly Ojřovy do Svinčan a služba za jeho
 duši zde svědčí o kostelním právu Jindřicha z Lacenboku,
 jenž byl v blízkém spojení se zavražděným. (1407 Jindřich
 Lacenbok prodal Janu ze Zdechovic: ve Svinčanech tvrz,
 dvůr poplužní, dvory km., část vsi Ledce a Dvorů se vsí
 zvůli, mimo 2 lány lesa a hořejší rybník v Ledcích, což
 s Cholticemi prodal Janu z Lipky.)²⁾

Nejsou v postupních listinách:

Mikulovice.

Roku 1404 plebán Adam; Jan Liděř z Mikulovic, „Lito-
 myšlské diec.“ (majitel nějakého vladectví nebo nápravnictví
 zde), prodal 3 pruty, čili $\frac{1}{4}$ lánu role s loukou v Mikulo-
 vicích pod kostelem plebánu Adamovi pro záduší za 30 kop.³⁾
 Ostatně patřily Mikulovice s kostelním podacím majitelům
 panství Pardubského; od r. 1384 bylo obojí drženo k Rychen-
 burku; viz Vejvanovice.

Kočí.

Kostel zdejší dala roku 1397 na svém věnném panství
 Chrudimském vystavěti králová Žofie, jak to zachovaný leto-
 počet na kostele hlásá.

¹⁾ DD. XXXIII. 276; sdělil p. prof. Sedláček.

²⁾ Náhlík, v Památ. VII. 160, dle DD. XXI. 147; v Pozůst. D. Z. I. 571
 položen jest tento prodej dle téhož pramene do r. 1397.

³⁾ Lib. Er. V. 514.

II. Dekanát Mýtský.

Známí děkani: za biskupa Tobiáše († 1296) Jo., děkan Mýtský; zmínka o plebánech „tvého dekanátu a o tvých vikářích“; jelikož biskup zakročuje na žádost měšťanů Mýtských a mluví o „vikářích tvých“, jest patrné, že tento děkan Jo. byl plebánem Mýtským.¹⁾

1409 Jan z Řepník, plebán v Řepníkách, děkan; viz nadaci Mladočovskou.

Mýto Vysoké.

1349 Muřa, oppidum muratum; 1350 oppidum Alta Muřa; 1351 oppidum Altameuřa.

Panství i podací od založení královo; když král Otakar II. kolem roku 1260 zde — místo na Vraclavi — založil král. purkrechtní město, založil a hojně nadal zde současně i farní kostel Panny Marie; před založením města zde kostela nebylo, neboť původní osadu Mýto, tedy s celníci, musíme hledat asi tam, kde zemská cesta směrem od Džbánova překračovala potok Knířovský, později od zdejších Němců zvaný Nisbach, snad proto, že se sem přistěhovali od říčky Nisy.

Ze zápisů 14. století vysvítá, že farní kostel zdejší byl inkorporován ku kapitule Vyšehradské, takže jeho obročí tvořilo jednu kanovnickou prebendu; viz Rejstřík desátkový, str. 15, z r. 1369, 1384, 1385, 1403.

Podle datovaných příkladů v jiných král. městech, na př. v Kouřimi, Kolíně, Čáslavi, Hradci, nastala tato inkorporace někdy za krále Jana († 1346), když tento marnotratný král téměř vše, co bylo korunního, zastavil, nebo prodal, zadával

¹⁾ Dr. Novák, Formulář biskupa Tobiáše, p. 72.

i král. práva kostelní kapitulám nebo klášterům, aby jim tak staré dluhy částečně splatil, a aby mohl nové dělati. Vyšehradské kapitule zadal korunní kostelní právo v Heřmani u Písku, v Žitomiři u Českého Brodu a ve Vys. Mýtě — státi se to mohlo asi do r. 1336, neboť od té doby králevic Karel již nad právy koruny bděl. Když nastala inkorporace, spravoval kostel tak zv. „stálý vikář“, ač se obyčejně nazýval plebánem; kanovníku Vyšehradskému musil ročně odváděti 20 kop, z čehož jest zjevno, že kostel byl velmi hojně nadán, neboť stálému vikáři musil zbývat slušný podíl; stálého vikáře presentoval Vyšehradský kanovník.

1360 plebán Lev (z Mýta) ss. Michaellem (z Bukovníku, Conf. I. 114);

1362 plebán Michael (z Mýta) ss. Henslinem (z Řičan, Conf. I.).

Tento Henslin se často objevuje pod jmenem Hanek, u kostela Mýtského však později nesídlil, nýbrž v Praze, kde měl oltářnictví.

1374 plebán Jan (na listině Cerekvické).

1377 plebán Hanek doznává, že jest povinen platiti ročně 20 kop kanovníku Vyšehradskému (Soud. Ak. I. 369).

V Mýtě měl místo sebe r. 1378 zástupce Martina, „jenž se považuje za místoplebána“ (Soud. Ak. I. 311).

R. 1390 po smrti Jana, řeč. Hanek, „jenž držel kostel Panny Marie ve Vys. Mýtě,¹⁾ obdržel papežskou provisi k těmž kostelu Václav Bohunkův z Vys. Mýta,²⁾ musil se však o kostel přiti s jakýmsi Tomášem, „uchvatitelem“.³⁾

1394 Václav Bohunkův, správce kostela v Mýtě, stal se papežským kaplanem.⁴⁾

R. 1396 a 1398 zmínka o plebánu Václavu.⁵⁾

Mezitím se shledalo, že Václav nabyl provise nesprávně, a že tedy kostel proti právu drží, pročez papež r. 1397 provi- doval „ku stálé vikarii“ ve Vys. Mýtě, uprázdněné po smrti

¹⁾ Dr. Krofta, Monum. Vatic. V. 200.

²⁾ Tamt.

³⁾ Arch. Kapit. XVIII., 25 b.

⁴⁾ Krofta, l. c., str. 480.

⁵⁾ Soud. Ak. III. 187 a Codex Dipl. Mor. XII. 432.

Jana, řeč. „Anek“ (Hanek) Jakuba Martinova,¹⁾ ale Václav se udržel; r. 1401 papež praví, že po smrti Hanka providoval Jakuba, ale že Václav Misera (patrně hořejší Václav Bohunkův) kostel uchwátí a posud jej drží,²⁾ ale r. 1401 se hořejší Jakub, oltářník v Černovicích, kostela skutečně ujal.³⁾

1406 plebán Jakub (z Mýta) ss. Jindřichem (oltářníkem u sv. Michala na Kurním trhu);

1418 plebán Jindřich resignoval, a byl providován a dosazen Petr z Mýta.⁴⁾

Známý nadaný oltář.

1394 Václav, oltářník v kostele Mýtském, svědek na listině Újezdské, viz tam;

1401 Jan, oltářník sv. Kateřiny v Mýtě, směnil s Mikolášem, plebánem v Rychnově, v dekanátě Kosteleckém.

Z původní předhusitské stavby kostela zbyla podnes spodní část jižní věže a přilehlá zeď jižní lodi s portálem malých rozměrů;⁵⁾ patrně, že kostel měl již před r. 1421 dvě věže a tři lodi.

V nynějších rozměrech byl vystavěn teprve později.

Ostatní kostely v Mýtě.

Filiální kostel (Všech Svatých).

1349 O, 1350 (Alta Muta, paroch. ea.) cum filiali; 1351 O.

Jako v jiných král. městech byl též v Mýtě mimo chrám farní, městský, též kostel vedlejší, určený hlavně pro obyvatelstvo podměstské a jeho pohřeb; rozhodovala zde asi též národnost; obyvatelé podměstští byli zajisté Češi, kdežto ve vnitřním městě a též ve farním kostele panovali Němci, potomci kolonistů, jimiž Otakar II. město osadil. Kostelík Všech Svatých stával tam, kde se nyní říká „na pohřebě“.

¹⁾ Krofta, Mon. Vatic. V., s. 635.

²⁾ Tamt. str. 988.

³⁾ Lib. Conf. VII. 58.

⁴⁾ Výpisy Vatik. Martin V. v Arch. Zem.

⁵⁾ Wirth, Soupis, XVI. 108.

Kláster minoritů s chrámem ss. Petra a Pavla.

1349 Muta cum domo fratrum minorum; 1350 Alta Muta, domus fratrum minorum; 1351 Domus fratrum ordinis minorum.

Založen byl týmž způsobem, jako kláštery mnichů žebravých vůbec; majitel panství, zde král, dal svolení, stavební místo se zahradou, ostatní si musili mniši vyžebrati. Roku 1347 byla zde konána řádová provinciální kapitula za přispění Elišky z Poštejna,¹⁾ paní na části Chocně. Klášter byl tehdy již dostavěn, jelikož se zde mohla obývat provinciální kapitula, a stavba jistě dlouho trvala, založení tedy padá mezi r. 1260—1347, musí se však vyloučiti smutné doby za řádění Braniborů po pádu krále Otakara II. 1278 a nepokojné časy po vymření Přemyslovců 1306 a doba za nepořádné vlády krále Jana († 1346); v těchto dobách nebylo na zakládání klášterů ani pomýšlení; zbývá tedy pouze doba za panování Otakara II. mezi r. 1260 — založení města — a r. 1278 a panování Václava II. (1305).

R. 1399 patřil do kustodie Hradecké též „dům v Mýtě“ (domus de Muta; viz Hradec).²⁾

1419 věnoval klášteru ss. Petra a Pavla na zádušní výročí měšťan Kraczer (Hradecký) 1 kopu úroku vycházející z některé Lhoty u Chocně.³⁾

Kláster byl zkažen, když r. 1421 buď posledního dubna nebo 1. května Pražané násilně město vzali.⁴⁾ Co se stalo s mnichy, známo není.

O zříceninách kláštera mluví se ještě v 15. a na začátku 16. stol. (Jireček, Vys. Mýto, s. 27).

Ženský klášter klarisek.

(Ženská větev řehole minoritské.)

O klášteře tomto víme pouze z tradice; ani v postupních listinách z r. 1349—1351, ani v seznamu z r. 1399

¹⁾ Dobner, Monum. IV. 32, podle Beneše Minority.

²⁾ V kustodii Hradecké připomínají se též kláštery, i Mýtský, již kol. r. 1340. (Minařík ve Sborníku histor., ve Vlasti, roč. 1914, str. 202.)

³⁾ Lib. Er. X. M. 6.

⁴⁾ ... některá města vzdala se v dubnu 1421 na úmluvu, jako Kouřim, Kolín, Nymburk, Hora, Čáslav, Chrudim; a která se zprofivila, ta jsou po tom brzo dobyta, jako Jaroměř, Mýto, Trutnov, Dvůr, Polička, a v nich množství lidu zbito

není o něm zmínky, ale pochybovatí o něm nelze, neboť po dnes sluje část města, kde stával, „Kateřinky“, patrný to důkaz, že zde žily klášterní sestry, a že jejich klášterní kaple zasvěcena byla sv. Kateřině; něco podobného vidíme v Praze, kde bývalý klášter sester řádu augustin. podnes sluje „Kateřinky“ podle klášterního kostela sv. Kateřiny (nyní ústav pro choromyslné).

Nespolehliví místní kronikáři umějí mnoho vypravovatí o Žerotínech v Mýtě, zvláště, že prý zde vystavěli nynější děkanský chrám, ač jej ani nezaložili, ani nevystavěli; rod tento přišel s Mýtem ve styk spíše skrze klášter klarisek.

Žerotínové měli svůj rodinný klášter klarisek v Týnci Panenském na Slánsku, v němž mnohá Žerotínka jako klášterní sestra nebo abatyše žila.¹⁾ Přišla-li tedy osada do Mýta zcela nebo částečně z kláštera Týneckého s některou Žerotínkou (Škonkou?) jako abatyší, snadno mohla vzniknouti pověst o Žerotínech v Mýtě. Podle zkušenosti, že každý klášter založil „pán“ čili majitel panství, založil zdejší klášter klarisek král, nebo spíše některá králová jako věnná paní města a panství Mýtského; na založení a vydržování určila bezpochyby část svých věnných příjmů.

Klášter byl zkažen z jara r. 1421.²⁾

Vraclav.

1349, 1350, 1351 Vratislavia.

(Podle staré výslovnosti říkali místo Vratislav „Vraclav“, vlastně Vracslav; nynější tvar „Vraclav“ není tedy kazimluva, a zbytečno jest vnucovatí „Vratislav“.)

1407 Šimon, plebán ve „Vracislav“, Litomyšlské diecése, stal se oltářníkem v Týně v Praze. (Conf. VI. 207.)

jest a spáleno.“ — Staří Letop. p. 45. V takových násilně opanovaných městech husité mnichy, kteří dopadeni byli, obyčejně povraždili, v Kouřimi, Kolíně a v Chrudimi je upálili, ač se tato města vzdala na úmluvu.

¹⁾ Zimmermann, Geschichte der aufgehobenen Klöster, Dipl. X., p. 86... r. 1385 Plichta ze Žerotína učinil nadání klášteru Týneckému, jmenovitě Herce a Škonce, jež v klášteře žiji. — R. 1413 Jindřich z Chodžova též něco věnoval Herce abatyši a Elšce z Žerotína, sestře klášterní. — Srov. Šembera: Vys. Mýto, str. 40 pod čarou; tam naznačená doba a příčina styku s Mýtem však není správná.

²⁾ V kostele Knírovském jest obraz Mýta z 18. století s nápisem: „Dle pamatnj spravj A. 1400 město Vjsokj Meyto Ohněm celé Straveno bylo; A. 1421. Zisskovska rofa dobila a z dvouma klassterj vyvrátila ho.“ Soupis XVI. 63.

Podle zásady zajisté správné, že první chrám, jenž na území některého veřejného hradu čili města v tehdejší významu povstal, založen byl jistě na hradě nebo v jeho podhradí, můžeme kostel Vraclavský bezpečně považovatí za nejstarší v bývalém kraji Vraclavském, čili pozdějším dekanátě Mýtském; ostatně o stáří kostela zdejšího, sv. Václava, již zrušeného svědčí stopy jeho románského slohu.¹⁾ Když po založení Vys. Mýta kol r. 1260 hrad Vraclavský byl opuštěn, zůstal kostel sv. Václava farním pro zákupní ves, jež z podhradí povstala, ač podle starých zbytků nynějšího farního kostela Panny Marie i tento kostel již ve 14. století vystavěn byl.²⁾

Pokud královští úředníci na hradě sídleli, bylo panství i kostelní podací jistě královo, a nepřestalo jim býti ani založením Vys. Mýta. Král Otakar II., tento žárlivý strážce moci královské, zakládal král. města, aby byla král. hrady, k nimž přidělil jako král. panství, co bylo v okolí králova, ano leckdes i něco posavadnímu majiteli, také u Mýta, odňal a ku svému panství přivtělil; tím spíše podržel si to, co mu již před založením města patřilo, zde tedy Vraclav s okolím. Vraclav tedy příslušela k Mýtu, ale nikoliv ve smyslu městská obec, nýbrž ve smyslu král. hrad.

Mimo Mýto a Vraclav s lesem Rez patřily ku král. hradu a panství Mýtskému, pokud sledovatí lze, též Vanice, kde měl městský kostel část svého nadání, pak vsi Stradouň a Džbánov, jež obojí král Václav II. r. 1304 věnoval klášteru Zbraslavskému, a ves Staré Mýto, králem Otakarem II. založené.

R. 1437 ovšem král Zikmund potvrdil obci Mýtské mimo jiné též ves Vraclav, les Rez, Bor a jiné lesy, „jak to od starodávna k městu příslušelo.“³⁾ zajisté ale, jak bylo již řečeno, ve smyslu král. hrad, nikoliv městská obec. Když po smrti krále Václava IV. nastaly bouře husitské, a Zikmunda „král neměli za král“, uchvátili za dlouhého bezvládní a bouření mnozí páni a též král. města, co bylo v okolí královského, ku své obci, Mýtští také. Zikmund, aby konečně uznán byl za krále, potvrdil 1436—1437 šmahem, co páni a král. města, mezi nimi též Mýto, z království a duchovenství uchvátili; potvrzení z r. 1437 tedy nedokazuje, že Vraclav s lesem Rez před r. 1421 k obci Mýtské patřila, nýbrž naopak, že k ní nepatřila; co měla obec již před r. 1421, na př. výsady, lány, hodinové hájemství a j., to jí král nemusil potvrzovatí a také nepotvrdil.⁴⁾

¹⁾ Soupis XVI. 236 klade jeho stavbu do 11. stol.

²⁾ Tamt. str. 251.

³⁾ Listina vytištěna jest v Šemberově „Vys. Mýto“, str. 135.

⁴⁾ Monografisté Mýtští, Šembera a Jireček, ovšem z onoho potvrzení soudí, že Vraclav již dávno před r. 1421 příslušela k obci Mýtské.

Touto dalekou zacházkou budiž dokázáno, že panství i kostelní podací do r. 1421 příslušelo králi, později králové, jako věnné paní král. panství Mýtského.

Radhošť.

1349 Radhoscz; 1350 a 1351 Radhost.

1402 Jan, plebán v „Radhošti“, Litomyšl. d., byl odsouzen, aby sestřenci zemřelého Slepotickeho faráře Václava vyplatil 6¹/₂ kopy (Soud. Ak. IV. 148);

1413 plebán Matěj (z Radhoště) ss. Hodíkem (z Uhříněvsi, Conf. IX. 77).

(1399 povolána byla pozůstalost. Jestřebec s Týniskem, po † Alšovi z Jestřebce; DD. XIV. 13; a r. 1420 po † Kateřině, správně Marketě, vdově po Rynšovi z Radhoště, totiž i v Radhošti popluží s dvory km.; DD. XV. f. 41—42; ani v jednom, ani v druhém zápise není zmínka o kostelním podacím; ale r. 1543 klade si Bernard Jestřebský z Rýzenburka znova do Desk: Jestřebec, tvrz a dvůr, Týnisko s mlýnem a podacím kostelním v Radhošti, kdežto obec Mýtská činí téhož roku přiznání, že drží... Uhersko s podacím... a Radhošť bez zmínky o podacím; Sedláček, Hrady, I. 110—111; z toho patrno, že kostelní podací v Radhošti buď celé nebo z části příslušelo ku dvoru Jestřebskému, jenž povstal bezpochyby nějakým dělením zboží Radhošťského před r. 1399).

Uhersko.

1349 Uhersk; 1350 Huhersk; 1351 Huhersfk.

Plátěnice.

1349, 1350 a 1351 Platynicz.

Ředice.

1349 Hermanivilla; 1350 a 1351 Hryedicz.

Jsou zde znatelné zbytky kostelcového opevnění, jelikož zde na panství královském nebylo tvrze.

1390 plebán Jan (z Ředici) ss. Janem (z Peček, dekanát Kolínský);

1391 plebán Jan (z Ředici) ss. Jindřichem (oltářníkem v České Lípě, Conf. VI. 103);

1393 plebán Mikoláš (z Ředici) ss. Matějem (oltářníkem v Rychnově, dekan. Kostelecký);

1417 plebán Jan (z Ředici) ss. Václavem (z Radošovic, dekan. Štěpánovský).

Panství, podací i založení královské k Chvojnu, bylo však záhy jako vše královské, zvláště za krále Jana, zapisováno. R. 1336 král Jan zastavil pp. z Lipého: městečko Chvojen... a vsi Tyczmansdorf (Ostřetín), Hermansdorf (Ředice), Valtersdorf (Roveň), Ekleinsdorf (Holice), s podacím kostelů na celém řečeném zboží.¹⁾

Z listiny této se dovídáme, že královský les Hradecký byl zde hromadně osazen teprv za velké kolonisace v druhé polovici 13. století, čemuž nasvědčují nápadně dlouhé, lánové vsi se soustavou rychtovou, jako v tomtéž čase na Lanškrounsku; osazen byl přivolanými německými kolonisty, jak názvy vsí svědčí, ač se vedle nich též původní česká jména, snad jen trať nebo malých osad, udržela a konečně zvítězila. Současně se založením zákupních německých vsí byly založeny a nadány i kostely.

Panství i podací v jmenovaných vsích měli někdy od polovice 14. století pp. ze Šternberka, kteří zde mnoho, zvláště rychty (krčmy) s podacím kostelním později odprodávali; když po Šternbercích na zbytku nastoupili Kostkové, musili podací kupovati zvlášť,

Holice.

1349 Holicz sive Eklinivilla; 1350 a 1351 Helycz.

Založení, panství a podací jako v Ředici, posléz před r. 1421 pp. ze Šternberka.

1392 plebán Přeck (z Holic) ss. N., plebánem u sv. Petra v Hradci.

Zmínka o vikáři.

Kolem r. 1378—1389 zproštěn byl irregularity Petr, řeč. Kopka, vikář kostela v Holicích, do níž upadl, že jako diecešán Pražský vysvěcen byl v Litomyšli.²⁾

¹⁾ Regesta IV. 114.

²⁾ Arch. Kapif. Codex dispens.

Roveň.

1349 Rovna sive Valterivilla; 1350 a 1351 Robna.

Založení, panství a podací jako v Ředici; Šternberkové zde prodali rychtu s podacím; když Kostkové ostatek Rovně nabyli, musili podací koupiti zvlášť.

Komárov, filiálka.

1349 O; 1350 a 1351 (Robna) cum filia.

Ves, kde tato filiálka byla, není jmenována; okolnosti ukazují však na Komárov.

Ostřetín (Hostětín).

1349 Tyczmanivilla; 1350 Hostetyn; 1351 Hostestin.

Založení, panství a podací, alespoň původně, jako v Ředici.
1360 plebán Petr (z Tyčmansdorfu, Litom. d.) ss. Petrem, (špifálním kaplanem v Hradci);

1409 plebán Vít (z „Ostrzetin“, Litom. d.) ss. Martinem (z Hnátice);

1418 plebán Martin (z „Ostrzetin“) ss. Mikolášem (z Koles, dekan. Kolínský).

Zdaž a jak dlouho měli Šternberkové panství a podací, sledovati nelze.

Veliny, filiálka.

1349 O, (Hostetin) cum filia; 1351 (Hostestin) cum filia.

Ves není jmenována, sousedství ukazuje na Veliny.

1365 plebán Petr (z Velin, Litom. d.) ss. Petrem (z Javornice, dekan. Kostelecký);

1366 plebán Víšek (z Velin, Litom. d.) ss. N. (z Hrádku, dekan. Dobrušský).

Bud' bydlel plebán Ostřetínský u filiálky, nebo se kostel Velinský mezi r. 1350—1365 stal farním.

V popisu panství Chvojenského z r. 1336 se Veliny nepřipomínají; měly bezpochyby svého zvláštního, neznámého pána od doby též neznámé.¹⁾

Zámorsk.

1349 Zamysk; 1350, 1351 Sampricz (zkomolenina).

1356 Volf . . . , plebán v Samb . . . , Litomyš. diec., ss. Petrem, z Němec. Libchavy. (Lychnov teuton.; Tadra, Cancelaria Arnesti, p. 375. Není úplně jisto, týká-li se tato zpráva Zámorsku.)

Slatina—Plotiště.

1349 Ploticz; 1350, 1351 Poloticz.

Podle Soupisu XVI. 212 stopy stavby románské s románskou křtitelnicí, nyní v Chocni.

Podací držitelů dvora Plotiště a vsi Slatiny.

(R. 1368 po smrti Petra Vintířova a jeho manželky Lucie narovnali rychtář a konšelé Mýtšlí spor o dědictví tak, že děti po Lucii mají míti 22 prulů s dvorem v Plotišti; jedna z dcer, Anna, byla jepetiškou v Sezemicích.²⁾ 1409 bylo Machně, vdově po Martinu, pro její provinění zkonfiskováno její věno, jež měla zapsáno na Plotišti a Slatině.³⁾ 1410 byl Martinův majetek dán Mstidruhu z Adlaru, totiž Plotišť, dvůr popl. s podacím kostelním a dědické právo na dvořích kmetcích (ve Slatině,⁴⁾ a Mstidruh byl nato uveden.⁵⁾

Svá práva hájili však i jiní nápadníci; nastal dlouhý spor, za jeho trvání bylo toto zboží již v kolikáté ruce; skončen byl teprv 1435 ve prospěch Mstidruhův, jenž byl opět uveden v držení dvorů poplužních a 14 kop úroku z dvorů kmetcích ve Slatině a v Plotišti . . . s rolemi, lukami, lesy a podacím kostel. ve Slatině.⁶⁾

?

1349, 1350, 1351 submersa ecclesia.

Tento záhadný kostel dal krajinským místopiscům již mnoho práce; nejpohodlněji záhadu rozluštil Jelínek (Historie

¹⁾ Prof. Sedláček, Hradý I. 74, vyslovil domněnku, že zde stávala tvrz Hrašovice na lesnatém kopci mezi Ostřetínem a Jelením, jemuž se říká Velký Hradec, tvrzíště okrouhlé s příkopem a náspem.

²⁾ DD. XIV. f. 279.

³⁾ Tamt.

⁴⁾ Donaciones regis Venceslai, p. 109, v Zem. Arch.

⁵⁾ DD. XV. f. 10, f. 135.

⁶⁾ Tamt. f. 349.

Litomyšle), jelikož v některých postupních listinách psány jsou kostely v pořadí „... submersa ea. Hermanic“, napsal „vytopený kostel v Hermanicích“, naráží na povodeň z r. 1310; toto vysvětlení jest však nesprávné, neboť v jiných postupních listinách je pořadí jiné; Jireček drží se též povodně, a myslí na nějaký, nyní již zmizelý kostelík, jenž byl potopen; ale v okolí není proň místa; Royek (Památky X. 748) klade jej do Starého Mýta, kde býval kostel sv. Mikoláše, domnívaje se, že onou povodní byl zatopen; ten však stával na takovém místě, že by jej mohla zatopiti jen nějaká malá potopa světa; Nejedlý (Dějiny Litomyšle) se rozluštění vyhnul poznámkou „kostel nelokalisovatelný“ (str. 114). K mnohým těmto domněnkám budíž zde přičiněna nová, totiž, že jméno jest psáno zkomoleně, místo „**srub, Muťa antiqua**“, Srub, Staré Mýto.

Kdo jen poněkud zná písmo 14. stol., uzná zajisté, že konsistorní písař, jenž s místními poměry nebyl ani dost málo obeznámen, snadno mohl čísti a potom napsati sub místo srub, a místo „muťa“ „mersa“ a místo „antiqua“ (ve zkratce) „ea.“ (též zkráceně). — Obě slova, i „antiqua“ i „ecclesia“, psali totiž obyčejně zkráceně, a obě zkratky si byly v běžném písmě podobny, vlastní jména psali obyčejně malou písmenou, rozdělovacích znamení neužívali; v postupních listinách vidíme ještě horší zkomoleniny jmen osadních. Zaráží ovšem, že ve všech známých postupních listinách objevuje se též tvar „submersa ea.“, což však není nic divného; přepisovači zvykli latině s radostí uvítali, když v dlouhé, suchopárně řadě jmen jim naprosto neznámých znenadání přišli na slovo latinské, jehož se pak jeden po druhém houževnatě drželi.

Ostatně jest odjinud zjištěno, že i na Srubě i na Starém Mýtě kostely byly.

Srub.

1349, 1350, 1351 „sub“.

Roku 1292 nebylo zde ani vsi, ani kostela, nýbrž „les u Mýta, jenž sluje Zrub, u něhož jest ves Slatina“.¹⁾

¹⁾ Regesta IV. 745.

Když zde později založena byla ves, jmenovala se podle dolejších deskových zápisů „Lhoťa na Srubě, Lhoťa na trávníku, Lhoťa penes viridaria civitatis Mutensis“.

1416 Mikoláš, plebán na „Svrubu“, stal se plebánem v Selmici Přelouče. (Conf. VII. 193.)

Zachoval se zde zvonek z r. 1404, jenž tedy patří k nejstarším v Čechách,¹⁾ a křtitelnice, neklamný důkaz, že kostel byl farním.

Kostelní podací spojeno bylo se zdejším vladectvím, k němuž příslušel dvůr poplužní a 8 dvorů selských na Srubě a ves Lozice (zašlá, někde u Chocně).²⁾

(1414 Petr ze Srubu, řeč. Kropáč, zapsal manželce věno na vsi Lozici a na popl. dvoře na Srubě,³⁾ tedy nikoliv také na oněch 8 dvorích kmetcích; od té doby bylo vladectví Srubské před právem rozděleno, ves byla vedena zvlášť a dvůr s Lozicí též zvlášť, což mělo své následky před právem po smrti obou manželů. — Po smrti Petrově provolány byly 4 dvory kmetcí osazené a 4 pusté s kostelním podacím ve Lhotě na Srubě (patrně jen s částí, ostatek držěn k dvoru popl.) a byly postoupeny 1454 Staškovi ze Slatiny (DD. XXIII. f. 235), ale podle DD. XXIII. 122 Kostkovi; onen věnný díl po † Peškové byl dán Alšovi ze Šternberka (DD. XV. 43), jenž jej držel k Brandýsu.

Když Kostkové po Šternbercích nabyli panství Brandýského, byl Srub držěn k Brandýsu; ale Šternberkové zde zatím něco prodali, jmenovitě kostelní podací s nějakým dvorcem, neboť Kostkové je musili koupiti zvlášť.⁴⁾

Staré Mýto.

1349, 1350 a 1351 „mersa ea“.

Když král Otakar II., zakládaje kol. r. 1260 král. město Vysoké Mýto, obyvatele ze staré osady Mýta vypudil, usadil je as hodinu cesty dále k východu na planině naproti nynějšímu mlýnu Spálenici, kde jim založil novou ves, již původní obyvatelé Mýta nazvali „Staré Mýto“; podle polohy přidělil

¹⁾ Soupis XVI. 214.

²⁾ Roku 1444 má Cidlina platit k záduší Choceňskému 3 věrdunky z 9 prutů purkrečtních v Lozicích, kterýž plat kněz Jan Pišek (farář Choceňský 1390—1401) u pana Jana Krušiny (pána na Chocni) koupil. Kniha Choceňská, opis v Zemském Arch. — Lozice tedy nepatřily celé k vladectví Srubskému, nýbrž z částí k panství Choceňskému.

³⁾ Pozůst. D. Z. II. 113.

⁴⁾ Sedláček, Hrady, I. 110—111.

k ní pozemky, jež majiteli dolního dvora v Tisové, nyní čís. 9, odňal; současně založil a nadal zde farní kostel sv. Mikoláše; panství i podací bylo ovšem královo, jako součást král. panství Vys.-Mýtského.

(Brzy po r. 1421 obyvatelé Staré Mýto opustili a vrátili se do města, grunty své prodávše Tisovským; ale majitelé dvou lánů ležících u samé Tisové zůstali Starému Mýtu poněkud věrni, podrževše si své lány, hospodářské dvorce vystavěli si však u samé Tisové: bývalý velký grunt Padourovský, a druhý, na němž vznikla Mýtská část Pekárky.)

Když Staré Mýto bylo opuštěno, pustnul kostelík sv. Mikoláše, až zašel nadobro.¹⁾

Kostelní právo, pokud nějaké zbylo, zdědil kostel městský, ... rybaření v řece v mezích někdy staromýtských, bývalé desátky, 1 věrtel pšenice z místa bývalého hřbitova;²⁾ nástupcové držitelů oněch dvou Staro-Mýtských gruntů jsou, nebo do nedávna byli přiřazeni ku kostelu městskému a konskribováni k obci Mýtské.

Heřmanice České.

1349, 1350 a 1351 Hermanicz.

1374 plebán Tomáš; někdy před r. 1374 půjčilo duchovenstvo Litomyšl. diecése výběřčimu papežského desátku 150 florenů; nyní 1374 plebán Tomáš jako zástupce duchovenstva (procurator cleri dioc. Luthomysl.) splátku z rukou opata Podlažského přijal a kvitoval.³⁾

1383 je mezi kathedrálními kanovníky Litomyšl. podepsán též Václav z Heřmanic, není však připsáno „plebán“; ale vedle něho jsou podepsáni kanovníci: Martin z Rosic u Chraští a Křišťan Pešík z Chlumce, též bez poznámky „plebán“; odjinud je však zjištěno, že ve jmenovaných dvou osadách Mareš a Křišťan plebány byli.

1419 plebán Martin (z Heřmanic) ss. Matějem (z Děčína na Rychnovsku).

¹⁾ ... 1435 role pod kostelem někdy sv. Mikoláše ... najali 8 prutů roli ku kostelíka někdy sv. Mikoláše v poli. Jireček, Mýto Vys., str. 11—12.

²⁾ ... r. 1604 Martin Košťál z Tisové, nyní č. 50, plačí ku kostelu městskému 1 věrtel pšenice z místa, kde krchov Starého Mýta býval, toho místa oráním a osíváním užívaje. Jireček, tamt.

³⁾ Soud. Ak. I. 84.

O kostele děje se nepřímá zmínka r. 1310: „... u Litomyšle v Heřmanicích povodeň tanec i s pištcem vzala, a ta Boží spústa v den sv. Jakuba se stala;“¹⁾ k čemuž místní pověst dokládá, že se to stalo o pouť sv. Jakubské; kostel je zasvěcen sv. Jakubu.

Vynecháme-li pozdější změny na kostelní budově, totiž vyzdění hořejších pater věže a prolomení dveří v průčelí za vlády Kostků v 16. století (za tuto opravu přivlastnil si Kostka zádušní dvorec), zvláště pak změny ve století 18., totiž přístavění příčných lodí, sklonutí celého kostela a rozšíření oken, objeví se nám stavba mnohem starší než z r. 1310; nápadně hmotné zdivo v původní zachované části, přes 1½ metru silné,²⁾ ukazuje na století 12., tedy na dobu Hrabšiců, zvláště Kojaty.³⁾

Krajínští místopisci mají za to, že krajina mezi Chocní a Sloupnicí byla ku konci 12. až do polovice 13. století majetkem mocného panského rodu Hrabšiců. Na jejich panství ukazuje testament Hrabšice Kojaty z r. 1227 (Reges. I. 333), v němž jednotlivým dědicům vykazuje legáty podél Orlice od Chocně až k potoku Libchavě; mimo jiné odkazuje Božihrobcům, t. j. klášteru Zderazskému, jež založil, nějaký lesní újezd u Chocně, patrně směrem k Zálší. Odkázané podily byly zjevně pouhé okraje většího území Kojatova, jež rodu zůstalo. Ku konci 13. století patřilo toto území moravským pánům ze Švábenic, kteří s Hrabšici blízce spřízněni byli. Ale po smrti Kojatova bratra Všeboha — r. 1258 byl ještě živ — nenastoupili Švábeničti hned a pokojně, bezpochyby si na ně dělala nároky královská komora jako na odumrtí; tolik je jisto, že r. 1292 skoro celé toto území bylo považováno za majetek královské komory — bylo totiž od krále určeno pro klášter Zbraslavský — viz Lanšpersko — ale nedošlo na to. Do r. 1297 vládli Švábeničti též krajíně Úpské (Trutnovské), již však králi postoupili; r. 1301 nazývá král Václav II. Úpu „městem naším“ a že se o ně a o jiné věci jal smlouvat i smluvil s Vítkem ze Švábenic (... cum primum supra dicta civitate Úpa contrahere coepimus et contraximus cum eodem Vítkone ... Reges. II. 806). Postoupení Úpska králi stalo se tedy smlouvou, již předcházelo projednávání; jelikož r. 1298 Vítek jest již pánem na Heřmanicích s okolím, byl obsah onoho smlouvání a konečného smlouvení zajisté ten, že Vítek postoupil králi své nároky na Úpsko, a královská komora za to Vítkovi své nároky na Heřmansko. (Prof. Sedláček v Místopis. Slovníku, str. 215, však píše, že Vítek nabyl Heřmanska koupí, tedy bez ohledu na dědění po příbuzných Hrabšicích.)

¹⁾ Dalimil, Pram. D. Č. III. 221.

²⁾ Soupis XIX. 5.

³⁾ Myslím, že Kojata je Jakob; místo Jacob objevuje se v listinách tvar Kovata a Kobata — posud Kubát; hlásku *b* a *v* často zaměňovali za *j*. Hrabšic Kojata věnoval klášteru Zderaz; též ves Vroutek na Zatecku, kde jest starobylý románský kostelík sv. Jakuba zasvěcený.

R. 1226 podepsán jest na listině Litomyšlské Svatoslav z Heřmanic, Reges. I. 328, a r. 1263 Oldřich z Heřmanic, Reges. II. 160; vládykové tito drželi bezpochyby Heřmanice pod nějakým právním titulem od Hrabšiců a král. komory.

Majetek kláštera Zderazského v Praze ve zdejších okolí.

R. 1298 zastavil Vítek ze Švábenic pražským kupcům 80 hřiven úroku „z našeho dědictví v Heřmanicích s příslušenstvím“.¹⁾ Úrok takový předpokládá několik větších vsí, poznáváme je z následujících zápisů: 1308 zastavil Vítek klášteru Zderazskému, „jež založili naši předkové“ (po přeslici, neboť založili jej Hrabšicí) ves Voděrady ve 100 hřivnách, jelikož klášter za něho pražským kupcům zaplatil dluh, a kdyby tato ves byla již jinému zastavena, tedy ves Valčmanice (Oucmanice), nebo jiné statky, jež jsou v sousedství jejich klášterní vsi „Zalicz“ (Záleš) a patronátní právo kostela sv. Jiří v Prostřední Lhotě.²⁾

Záleš byla tedy z části majetkem Zderazských již před rokem 1308; Kojata r. 1227 odkázal jakémusi Milotovi a Sezemovi nějaké území u Chocně, „aby se zde s Božihrobci, t. j. s klášterem Zderazským, o les rozdělili a udělali zde nové pole (novalia).“³⁾

Tímto postoupením nebylo však všechno nahrazeno, co klášter za zadluženého Vítky, svého patrona zaplatil, proto postoupil mu Vítek r. 1309 ves Záleš, tedy druhou část, posud Vítkovu, a ves Sloupná (Sloupnice Dolní).⁴⁾ Mimo jmenované vsi patřily Vítkovi ještě jiné, jež však drželi za nějaké platy a služby jeho panoši čili klienti. Na Vítkově listině z r. 1307 svědčili s Vítkem „služebníci naši“ Tvořimír z Chotěšín a Havlík z „Keblova“, t. j. Čbánova;⁵⁾ r. 1308, když zastavoval Voděrady, „moji hosté“ Tvořimír z Louček (nahore psán z Chotěšín) a Havel ze Čbánova, nahore z Keblova, a r. 1309, když zastavoval Sloupnici, Mikoláš z Koldic (? z Kozíček u Chocně ?), Pešek z Hemže a Havlík ze Čbánova. Rod Švábenických zchudnul, podle hořejších zápisů zbyly mu z panství dosti rozsáhlého konečně pouze Heřmanice a kolem r. 1314 rod tento z krajiny zdejší mizí. Nástupci nejsou známi, až r. 1397 Pešek Kokoť a Beneš z Něnic prodali nějaký úrok pro záduší Choceňské v Heřmanicích — viz Choceň; roku 1407 byl pánem na Heřmanicích Václav Sekyra z rodu Choltických — viz fundaci Choceňskou, a r. 1415 na stížný list k sněmu Kostnickému přivěsil pečeť Vilém z Heřmanic.⁶⁾

Kostelní podací připomíná se výslovně jako příslušnost k tvrzi zdejší teprv za vlády Kostků, ač k ní podle vypsaných poměrů patřilo jistě od založení.

¹⁾ Loserth, St. Pauler Formelbuch, p. 49.

²⁾ Regesta II. 939.

³⁾ Regesta I. 333.

⁴⁾ Tamf. II. 952.

⁵⁾ Tamf. II. 914.

⁶⁾ Arch. Č. III. 189.

O některých vyjmenovaných, někdy Vítkových, později Zderazských osadách máme tyto kusé zprávy: r. 1369 Rudlin Royt, dědičný rychtář ve Vys. Mýtě, najal od kláštera Zderazského na 5 roků 9 lánů od pusté vsi, jež druhdy slula Sloupná, s podmínkou, že ony lány na vlastní náklad dřevěným plotem (lesními zásekami) ohradí, hospodářská stavení, totiž dům se světnicí pro hospodáře, a stodolu a sklepy vystaví.¹⁾

Podle nejasné zprávy u Hamerschmieda prodali Zderazští brzy na to k Brandýsu za stálý roční plat ves Záleš a Sloupnici²⁾ a, jak se zdá, též ves Sv. Jiří s kostelním podacím.

1409 Jan Zelený z Počápel koupil od Zderazských na čas života 20 kop úroku z klášterní vsi Záleš³⁾ bezpochyby z druhé části vsi.

Voděrady byly též již r. 1412 v soukromém držení. (1412 Herald z Chmelíka prodal převoru kostela Panny Marie v Litomyšli 3 kopy a 17 gr. úroku na 3 kmetcích dvorcích ve Voděradech.⁴⁾

Sv. Jiří.

1349 Lhoťa; 1350 Heloťa; 1351 Elhoťa.

Zmínka o kostele: r. 1199 na žádost rytíře Jiřího udělil arcibiskup Kaločský Saul odpustky „kostelu ve Lhotě, jenž jest v království českém sv. Jiří zasvěcen“.⁵⁾ Ze zprávy této poznáváme, jak vysoko do lesa osazování již r. 1199 pokročilo.

Mezi osadami, jež r. 1292 pro klášter Zbraslavský určeny byly, byla též „Elhoťa u kostela sv. Jiří“. Viz Lanšpersko.

Panství i podací původně držitelů krajiny Heřmanické; r. 1308 Vítek ze Švábenic postoupil klášteru Zderazskému patronátní právo „kostela sv. Jiří v Prostřední Lhotě“; — viz Heřmanice.

1336 na presentaci Zderazského probošta potvrdil biskup Jan plebána Jindřicha;⁶⁾

1393 plebán Matěj (od sv. Jiří ve Lhotě, Litomyšlské diecése) ss. Janem (ze Žemberka).

¹⁾ Rukop. Univers., Opis Mus., též Čelakovský, Privilegia II.

²⁾ Prodrum gloriae Prag., p. 277.

³⁾ Schubert, Urkundenregesten, p. 59.

⁴⁾ Pozůst. D. Z. II. 88.

⁵⁾ Regesta I. 199. Tento rytíř Jiří pocházel z některého předního rodu pan-ského, jelikož byl v králově družině, když král Otakar I. jel do Uher pro nevěstu, Krška ve spisku „Choceň“ jmenuje ho Hrabšicem.

⁶⁾ Regesta IV. 128.

Sloupnice (Horní).

1349, 1350, 1351 Slupnicz.

1400 plebán Klement (ze Sloupnice, Litomyšl. diecése) ss. Tomášem (z Nezabudic na Rakovnicku, Conf. VI. 30).

Ves pojmenována jest podle potoka (roku 1167 rivus Slúpnicz). R. 1167 vsi ještě nebylo, založena byla as o 100 let později podle práva lánového čili zákupního; r. 1292 byly pro klášter Zbraslavský určeny též osady: Vlčkov, Sloupnice, „Svatoslav“ (? či snad „Slupnicz Svatoslai“, Sloupnice Svatoslavova, na rozdíl od druhé Sloupnice?), Skuhrov; viz Lanšpersko. Kdežto Sloupnice Dolní příslušela k zboží Heřmanskému a od r. 1309 ku klášteru Zderazskému, povstalo na Slupnici Horní samostatné vladectví s farním kostelem, jehož podací bezpochyby měl domácí vladyka.

Jakousi, ač pouze temnou, zprávu o vzniku samostatného vladectví s kostelem podává nám listina Třebovská z roku 1335,¹⁾ v níž Lipold, foyt Třebovský, doznává, že děd jeho, Petr z Hermanic, dělá ve Slupnici testament, věnoval kostelu Třebovskému 40 gr. z jednoho poplatného úročníka, patrně ve Slupnici. Testament dělal ve Slupnici, ovšem na tvrzi, byl as zdejším vladykou a vrchností, a měl rodový přídomek „z Hermanic“, zajisté proto, že rod jeho někdy Heřmanice držel, buď již od Hrabšiců, nebo od král. komory, proto se mezi osadami r. 1292 pro Zbraslavský klášter určenými Heřmanice nepřipomínají, jelikož již měly svého pána. — To vše nasvědčuje, že Vítek ze Švábenic, když se kol. r. 1297 sám na Heřmanicích usadil (tvrz byla na „Plchově kopci“), tento původní rod, jenž měl přídomek „z Hermanic“, odtud vyhostil, a že mu náhradou dal nejvýchodnější část své zdejší državy na Slupnici Horní (podržev si Slupnici Dolní), čímž povstalo samostatné vladectví s tvrzí a kostelem.

Pozdější majitele známe málo.

R. 1397 byl zde pánem Tomáš z Horek, jenž tehdy k záduší Choceňskému 4 kopy úroku na svých poddaných ve Slupnici prodal; viz Choceň. R. 1398 podepsán jest na listině Choceňské Hroch ze Sloupnice, buď nástupce Tomášův, nebo držel něco na Slupnici Dolní.

¹⁾ Regesta IV. 48.

Vračovice.

1349 Braczkovicz; 1350 Breslovic (obojí zkomoleno); 1351 O.

Původní znění „Vratišovice“ vyslovovali „Vracšovice“, z čehož nynější „Vračovice“.

Co z původní stavby zbylo, jeví sloh románský, zdívo velice hmotné, „z konce 12. stol.“ (praví Soupis, XVI., str. 228), dodejme však pro jistotu, že z doby před koncem století 13., neboť ves je založena podle soustavy lánové, tedy na samém konci 12. nebo až 13. století.

(Vračovice byly vladectvím pro sebe, jež se však obmezovalo pouze na tuto ves; r. 1292 mělo již svého pána, neboť v seznamu okolních vsí pro klášter Zbraslavský určených se Vračovice nepřipomínají; r. 1403 patřily bratřím Petru a Příbykovi z Týnce (Hrochova), jinak z Chroustovic, kteří tehdy bratřím Mikoláši a Ondřeji z Rosic na čas života postoupili „dědictví svého Vratišovic, i toho všeho, co přísluší k tomu, a za to mají (Rosičti) slúžiti na dvě koních se dvěma brannýma“¹⁾ t. j. až bude prohlášena branná hotovost, mají do války vypraviti a vyzbrojiti dva jezdce, začez budou bez jiných povinností užívati poplužního dvora zdejšího s nějakým dvorem kmetcím. Držitelé Vračovic sídleli na tvrzi „Vorlov“; když Vračovice již neměly svého vlastního pána, byvše přiděleny k panství Brandýskému, byla tvrz opuštěna a zpusťla.

Podací kostela zdejšího připomíná se výslovně jako příslušnost k zdejšímu vladectví teprve za vlády Kostků na Brandýse.)

Mladočov.

1349 Mladocov; 1350 a 1351 Mladoschov.

Panství i podací držitelů Mladočova, r. 1408 Mikoláše Toulovce, jenž zde věnoval 6 kop úroku ke špitálu v Litomyšli; viz tam.

1409 plebán Matěj; viz dole;

1417 plebán Matěj (z Mladočova) ss. Ambrožem (z Uhelne Příbramě).

1409 Toulovec a plebán Matěj věnovali k záduší na výroční pobožnosti 36 gr. úroku z půllánu poplatného v Mladočově.²⁾

¹⁾ Arch. Č. I. 393

²⁾ Arch. Litom. č. 29 u Jelínka, str. 244.

Zmínka o vikáři a škole.

Z této fundace mají za zpívání hodin o každých suchých dnech dostávat vikář 2 gr., žáci 1 gr., 3 chudí po 3 penízích.¹⁾ Fundační listina potvrzena byla v konsistoři Litomyšlské od oficiála Jana z Řepník (plebána), jenž byl též děkanem dekanátu Mýtského, před svědky plebány z Újezda a Morašic.

Knířov.

1349 Kmyerov; 1350 Kmyrov; 1351 Kinyrov;
vše zkomoleno.

? 1360 Jan, plebán z „Kmylovia“, Litomyšlské diecése,
ss. Petrem, špitálním kaplanem v Hradci.

Panství a podací držitelů Lhůty a Stříhanova.

Roku 1352 věnovali arcibiskup Arnošt a jeho bratři, pp. z Pardubic, kostelu Johannitů v Kladsku, kde Arnošt nabyl prvního školního vzdělání, když tam otec jeho byl kastelánem, rodinný majetek, ves Lhotu v okrese Mýtském; Johannité byli však povinni vypláceti značné podíly též jiným kostelům.²⁾ Pozoruhodno jest, že v krajině zdejší do nedávna udržela se pověst o arcibiskupu Arnoštu; snad byl jeho přičiněním kostel zdejší založen. (Srov. Jireček, „Mýto Vys.“, str. 51.)

Že podací příslušelo držitelům Lhůty a Stříhanova, poznáváme z pozdějších zápisů: Johannité zboží zdejší dlouho nadrželi. Když kol r. 1386 Kačka, manželka Jana Frýbergra z Mýta, dcera Smila z Brandýsa (rodina tato tehdy Brandýs již nadržela, bydlíc v Mýtě), zemřela, byl její majetek, „Lhota pod Knířovem“, provolán; hájil a obhájil jej na soudě dvorském její syn Nyček (Mikoláš) Frýberger;³⁾ tento Nyček postoupil roku 1433 Jívovi ze Seče Knířov a Stříhanov s podacím v Knířově.⁴⁾

Bučina.

1349 Muczina; 1350 Buczyen (vše zkomoleno);
1351 Buczin.

Panství vladyk zdejších.

¹⁾ Tamt.

²⁾ Tadra, Cancellaria Ernesti, p. 438.

³⁾ DD. XIII. f. 5, a.

⁴⁾ Pozůst. D. Z. II. 246.

Podle listiny Litomyšlské, rokem 1167 datované, ale o mnoho později složené, věnoval Petr, syn Lubmanův, ves „na bučině“ klášteru Litomyšlskému;¹⁾ klášter ji však dlouho nepodržel, záhy zde povstalo soukromé vladectví, obmezené na Bučinu; r. 1244 připomíná se vladyka Držek z Bučiny²⁾ a roku 1293 prodal Litomyšlský opat Oldřich paní Alžbětě, vdově po Držkovi z Bučiny a jejím synům Vincenci a Mikoláši jakousi roli mezi Morašicemi a Mokřencem (r. 1167 les).³⁾ Myslím, že tento vladýcký rod daleko od založení a nadání kostela nestál. Ctíhodný, ač nyní skoro opuštěný starousedlík!

R. 1374 plebán Vít smluvil se s Nyčkem, synem Smila z Mýta (patrně z rodu Brandýských) o desátek na ten způsob, že bude kostelu odváděti ročně 1 kopy grošů, 9 korců žita a 6 ovsa.⁴⁾ Jednalo se patrně o desátek z dvoru panského, neboť desátek z dvorů kmetcích byl obyčejně pevně stanoven a rovnání oň velmi řídké, za to o dávky z dvorů panských velmi četné, kde se totiž jednalo o dávky někdy dobrovolně věnované, aby kostelní obroči, zvláště na malých vladýckých, mohlo býti založeno; co zakladatel věnoval rád a dobrovolně, to jeho nástupcové považovali za odporné břemeno a přím byla brána otevřena, zvláště kde věnování nebylo dosti jasné; narovnání stvrzeno bylo v konsistoři Litomyšlské od oficiála Mikoláše z Jičina.

Z jednání tohoto můžeme souditi, že onen Nyček byl tehdy pánem na Bučině; že mu příslušelo též podací, můžeme se pouze dohadovati.

Makov.

1349 Makov; 1350, 1351 Macov.

Panství zdejších vladyk; o podacím výslovné zmínky není, až teprve v pozdější době.

1396 plebán Vavřinec (z Makova), ss. Havlem (z Vícemilic);

1404 plebán Jan, svědek (Soud. Ak. IV. 317);

1406 plebán Jan (z Makova) ss. Havlem (z Orlice, dekanát Kostelecký);

1415 plebán Jiří (z Makova) ss. Janem (oltářníkem v Ličně);

1419 plebán Jan (z Makova) ss. Blažejem (z Liberku u Rychnova).

¹⁾ Regesta I. 159.

²⁾ Tamt. I. 523.

³⁾ Tamt. II. 696.

⁴⁾ Listina Cerekvická, cit. u Jelínka str. 185.

(V druhé polovici 14. století patřil Makov s částí Příluky pánům z Potštejna, kteří na zdejší tvrzi sídli; r. 1390 se na soudě dvorském ukázalo, že Bona, vdova po Jindřichu z Potštejna, postoupila synům své věnné právo, jež měla na Makově a Příluce;¹⁾ táž Bona měla též 4 kopy úroku věnných na Újezdci.²⁾)

Chotovice.

1349 0; 1350, 1351 Kochovicz.

Panství Božidomské, kláštera Podlažského; viz tam. Roku 1406 Jiří, druhdy plebán v Chotovici, „Litomyšl. dioc.“, nyní v Hnátnici, slíbil zaplatiti taxu (Soud. Ak. V. 79).

Boží dům (Nové Hrady).

1349, 1350, 1351 Bozidom.

Panství Božidomské kláštera Podlažského.

1293 Slavibor z Božího domu, svědek, když Litomyšlský opat prodal Alžbětě z Bučiny roli mezi Morāšicemi a Mokřencem;³⁾ dostala-li osada název po kostele, byl tam kostel již 1293;

1368 plebán Václav (z Božího domu) ss. Odolenem (z Miličova; Conf. II. 100).

Proseč.

1349 Prossiecz; 1350, 1351 Borschicz (zkomoleno).

Panství Božidomské, kláštera Podlažského.

Řepníky.

1349 Rzepnik; 1350, 1351 Srepnik.

Božidomské panství kláštera Podlažského.

¹⁾ DD. XIII. f. 11. a.

²⁾ Tamf. f. 13.

³⁾ Regesta II. 696.

Zachovala se zde románská křtitelnice (Soupis XVI., str. 188);

1399 Petr, plebán z Řepník (svědek; zde též Petr Weys, druhdy němec. kazatel v Mýtě¹⁾).

1409 Jan z Řepník, děkan dekanátu Mýtského; viz nadační list Mladočovský.

Kostely na panství Rychnuburském a Božidomském.

Z krajiny, kde ve 14. století vidíme veliká panství Rychnuburské a Božidomské, neozývá se až do druhé polovice 13. století ani jediný hlas života, jelikož až do té doby tam byl pustý les; tím je též řečeno, kdy tamější osady a jejich kostely vznikati počaly; krajina jest vysoko položena, méně úrodná a zbyla při král. komoře, jak tomu v podobných případech i jinde bylo, když okolní úrodnější nížiny již dávno zadány byly. První hlas života slyšíme odtud z r. 1289, když král Václav II. chtěl nabýti markrabství Míšenského výměnou, mimo jiné za Skuč (Zkuts), rozumí se s celou okolní krajinou,²⁾ ale k zamýšlené výměně nedošlo a krajina Skučská zůstala u král. komory, stala se však někdy před r. 1348 majetkem soukromým, načež si nový pán vystavěl hrad Rychnburk. (V Majestas Carolina z r. 1348 se ani Skuč, ani Rychnburk mezi král. hrady již nepřipomíná.)

První známí soukromí majitelé panství Rychnuburského byli páni z Vartenberka. (R. 1361 zemský převor Johannitů Havel z Lemberka a bratři z Veselí-Vartenberka věnují Pražské komendě 24 kop úroku ze vsi Jeseníku u Nymburka na zádušní výroční pobožnosti za příbuzné, mezi nimi za Beneše z Rychnburka, syna Benešova, totiž z Vartenberka.³⁾)

Kol r. 1384 panoval zde již rod pánů z Pardubic, kteří se pak psali z „Rychnburka“.

Roku 1392 prodal Smil z Rychnburka, jen na oko, panství Rychnuburské; všechny osady na panství jsou dopodrobna vytčeny⁴⁾ s všeobecnou poznámkou „i s podacími kostelními“.

¹⁾ Jireček, Vys. Mýto, str. 138.

²⁾ Regesta, II. 631.

³⁾ Arch. Johannitů, opis Mus.; viz Jeseník, v dekan. Havraňském.

⁴⁾ Pozůst. D. Z. I. 547.

Když se kol roku 1439 po vymření rodu Pardubských o jejich pozůstalost na soudě dvorském jednalo, vyjmenovány byly tytéž vsi, jako r. 1392, jsou ale uvedeny podle rychtářství se zmínkou o kostelním podacím.¹⁾

1. Rychtářství Rychnburské: hrad s předhradím, Dalečice, Bezvětice, Lažany, Štěpánov, Lhoťa, Kamenička, Janovice, Rabouň, Kvasice, Chlum, Dolany, Brdo, Zhoř, Hněvědice, Mířetín, Lešany s podacím . . . vypsáno nejasně a neúplně; kostely byly již 1349 v Lažanech, Štěpánově a v Janovicích;
2. Rychtářství Skučské: Skuč, Ždár, Raděšice, Leštinka, Malinné, Skučičko, s patronátním právem ve Skuči;
3. Rychtářství Perarecké: Perarec, Kutřín, v Hlubokém i úročník s kostelním podacím v Perarci;
4. Rychtářství Rybenské: Rybná, Otradov s kostelním podacím . . . nevypsáno kde; bylo v Otradově;
5. Rychtářství Kamenické: Kamenice, ves pustá s kostelním podacím tamtéž, Šenov, Rybná Morav., vsi pusté;
6. Rychtářství Krounské: Krouná, něco v Oldřiši, s kostelním patronátem v . . . . ., nevypsáno; kostel byl v Krouné;
7. Rychtářství Kladenské: Kladné, Dědová;
8. Rychtářství Svratecké: Svratka, Svratouch s kostelním podacím v . . . nevypsáno; kostel byl ve Svratce;
9. Rychtářství Kamenické: Kamenice Rejchlova, Chlumětín, Lhoťa, Přerostlé, Blatné, Jeníkov; podací kostelní žádné;
10. Rychtářství Hlínské: Hlínské, Strana, Studnice, Chlum, Vítanov, Kouty s hamrem v Přerostlém s kostelním podacím v . . . , nevypsáno; kostel byl v Hlínském;
11. Rychtářství Ranské: Raná, Oldřetice, Pokřikov, Vojtěchov, něco v Holešíně a Mrakošíně, s kostelním podacím v . . . nevypsáno; kostel byl v Rané; něco v Zbožňově, Kladné; r. 1392 též: Vyr a Rychnov. (Lozice, Bělá, v Martiničích 1 úročník, ve Štěnci 2 úročníci, v Luži městečku 2 úročníci, v Zdislavi dvojí sedění.) R. 1392 ještě Radim, Radimec a něco v Srbcích.

¹⁾ DD. XXIII. f. 178.

Perarec.

1349 Bernarticz (zkomoleno); 1350, 1351 Pharatz.

Panství i podací Rychnburské.

Podle sdělení v Památ. Arch. I. 168 nalezena zde byla r. 1731 ostatková autentika, dle níž byl zde r. 1321 posvěcen oltář od Pražského biskupa Jana; ale buď letopočet nebo jméno světitele bylo chybně čteno; r. 1321 prodléval biskup Jan na papežském dvoře v Avignoně.

Krouná, druhdy Krouná horní.

1349 Grunav; 1350, 1351 Grenna superior.

Panství i podací Rychnburské; věž se do výšky úží po způsobu v první čtvrti 14. stol. obvyklém (Soupis XVI., str. 70).

Otradov, druhdy Krouná dolní.

1349, Grunav; 1350 Grenna inferior; 1351 O.

Panství i podací Rychnburské.

Lažany.

1349, 1350, 1351 Lazan.

Panství i podací Rychnburské; věž se do výše úží; do nedávna bylo zde viděti zbytek románského sloupku pod dvojného okna (Soupis XVI., str. 74).

Hlínsko.

1349 Lynsk; 1350 Hlynsek; 1351 Hlyncz.

Panství i podací Rychnburské.

Raná.

1349 a 1350 Rana; 1351 Bava.

Panství i podací Rychnburské.

1362 plebán Řehoř (z Rané, Litomyšlská diecése) ss. Petrem (z Bílého Újezda, dekanát Dobrušský).

1374 plebán Jan (z Rané) ss. Henslínem (z Ostrožna, dekanát Jičínský).

Skuč.

1349 Skucz; 1350 Lancz; 1351 Kavez (zkomoleniny).

Panství i podací Rychnburské; na bývalé patrony Arnošta z Pardubic na Rychnburce a jeho manželku Alžbětu z Jindřichova Hradce upomínal do nedávna pod vrstvou vápna nalezený jejich znak: půlkůň pp. z Pardubic a pětilistá růže Vítkovců na Hradci.¹⁾

Štěpánov.

1349 Styepanov; 1350 Sczeapanov; 1351 Czepanov.

Panství i podací Rychnburské.

Janovice (kostelík nyní o samotě u Dolů).

1349 Janovicz; 1350, 1351 Jenovicz.

Panství i podací Rychnburské; z 1847 objeveny byly základy starého kostela s románskou kryptou a hlavice román. sloupku (Soupis XVI., str. 43—45).

Luže.

1349 Lusa sive Camenicz, oppidum;
1350, 1351 Lucza.

Městečko se jmenovalo Luže a Kamenice podle říček; jelikož říčka Rychnburská jistě slula „Kamenice“, zbývá pro potok Novohradský jméno Luža (na Bydžovsku a jinde byla říčka Lužica). Když se oba potoky spojily, nebyl název spojené řeky ustálen, jmenovala se Luža i Kamenice, ustálilo se však jméno Luža, jak pojmenování městečka a nedaleké vsi Lozice svědčí.

¹⁾ Štěpánek, v Památ. IX., str. 425.

Panství i celé podací pánů na Košumberce (r. 1372 prodal Diviš z Popovce pánům z Chlumu: Košumberk hrad, Luže, Zdislav, ve Voleticích dvůr poplužní, v Srbci něco, Popovec něco, Mízkovice dvůr(?), Budislav(?) něco, Mentour, Jenšovice něco, Čankovice něco, Stěněc něco, Ostrov něco, v Domoradicích něco, ... s podacím kostelním).¹⁾

Voletice.

1349 Vlucicz; 1350, 1351 Volaticz.

1394 plebán Václav (z Voletic) ss. Janem (z Písečné, dekan. Kostelec).

Část podacího i panství patřila ke Košumberku — viz Luže, osatek obojího k vladectví Domanicko-Srbečskému.

(Roku 1475 po smrti Jiřího ze Srbce, syna Beneše Brázdy ze Srbce, — roku 1415 zmínka o Beneši Brázdovi z Domanic a Petru Brázdovi ze Srbce, Arch. Č. III. 189 — svolána byla jeho pozůstalost: Domanice s dvorem poplužním a lesem Jedlinou, Zalažany, v Jenšovicích něco s kostel. podacím, totiž části, v Bělé něco, v Oleticích něco s kostelním podacím, ovšem jen z části, v Mravíně část, v Stěnci část, v Stříteži část, v Hluboké část, Turov, v Hrubovicích 1 dvůr km.; bylo postoupeno Janu z Bříšče a Janu z Jestřebce „bez poškození patronátního práva kostelů v Jenšovicích a v Oleticích Jana z Košumberka“.²⁾ to jest jeho části, jež příslušela ke Košumberku.)

Jenšovice.

1349 Jenisovicz; 1350 a 1351 Jenschovicz.

1361 plebán Matěj (z Jenšovic, Litom. d.) ss. Držkem (ze Živanic v dekan. Hradeckém);

1380 Petr, plebán v Jenšovicích, Litom. d., stal se plebánem v Neveklově (Conf. IV. 173);

1394 plebán Jakub; Jindřich Lacenbok, jinde psán z Košumberka, pohání jej před soud (Soud. Ak. VII. 166);

1415 plebán Jakub (z Jenšovic, Litomyšlské diecése) ss. Janem (z Běstvin, v dekan. Cáslav.);

¹⁾ Pozůst. D. Z. I. 441.

²⁾ DD. XXIII. f. 337—338.

1417 Jan (z Jenšovic) ss. Příbykem (ze Skalice, v dekanátu Dobrušském; není ovšem připsáno „Litom. dioc.“, ale v Jenšovicích v dekanátě Turnovském nastoupil r. 1418 Filip po Janovi, nikoliv Příbykovi).

Podací i panství bylo rozděleno na 3 díly:

- a) Část byla držena ke Košumberku, viz Luže r. 1372.
- b) Část ke skupině Domanicko-Srbecké — viz Voletice r. 1475.
- c) Část k panství Popoveckému.

(R. 1411, po smrti Ješka z Vilštejna byla povolána jeho pozůstalost: Pušice, Popovec, Svařeň, Sedlec, Martinice, Mentour, Janovice (? Janovičky?), Ostrov — většinou jen z části — s dvory poplužními a podacím kostelů, a postoupena v manství Janu a Vilémovi z Košumberka, jenž je připojil ke Košumberku;¹⁾ řečeno „s podacím kostelním“, ale v jmenovaných vsích kostela nebylo; Jenšovice s kostelem se zde nepřipomínají; ale roku 1417* král jmenovaným bratřím z manství propustil zboží Popovecké, Pušice, Svařeň, Sedlec, Martinice, Mentour, Janovice, Jenšovice, Ostrov.²⁾)

Od roku 1411 patřil Popovecký hlas podacího v Jenšovicích ke Košumberku, takže zbyli pouze 2 patroni, Košumberský a Domanický, místo posavadních 3.)

Kamenice Pustá.

1349 0; 1350; 1351 Cameniczka.

Panství i podací Rychnuburské.

Royek přihlížeje k názvu „Kamenička“, klade plebanii do nynější Kameničky; ale hledati ji musíme spíše v Kamenici pusté.

V seznamu z r. 1439 připomínají se:

- a) V rychtářství Kamenickém: Kamenice Rajchlova (nynější Kamenička), Chlumětín, Lhota, Přerostlé, Blatné, Jeníkov — bez zmínky o podacím;
- b) V rychtářství Kamenickém: Kamenice, ves pustá s podacím tamtéž, Šanov, Rybná moravská.

Svratka.

1349 0; 1350, 1351 Svratavia.

Panství i podací Rychnuburské.

¹⁾ DD. XV. f. 2.

²⁾ DD. tamt. f. 4.

Újezd Choceňský.

1349 Uyesd; 1350, 1351 0.

- 1398 Václav, plebán z Újezda, svědek (na dílčí listině v konsistoři Litomyšlské; v Újezdě Litomyšlském plebánem nebyl, neboť by svědčil ve vlastní záležitosti, což dovoleno nebylo).

(1342 majetek pánů z Potštejna: tvrz a městečko Hrádek (Borohrádek), Šachov, Božetice, Černé Jezero, Moravsko, Horka, Zdělov, Čermná Malá, Čechovice, Plchovice, Postolov, Újezd, Lhota Ujčikova, Žďár horní, Krchleby.¹⁾ Severní část tohoto území tvořila brzy na to panství Borohrádecké; viz Šachov; příslušnost částí jižní s Újezdem v té době nelze sledovati.

Není v postupní listině:

Špitální kaple sv. Kateřiny ve Skučí.

Kol r. 1387 založil Smil z Rychnburku ve Skučí špitál pro chudé; řečeného roku učinil s Petrem Lutkou smlouvu o vystavění špitální kaple.²⁾

¹⁾ Památ. IX., str. 595.

²⁾ Památ. X., str. 715.

III. Dekanát Poličský.

Známí děkani.

- Kol r. 1412 Trojan, plebán v Janštorfě, děkan okrsku Litomyšlského; viz Janštorf;
1414 Heřman, plebán v Karli, děkan; viz tam.

Policka.

1349, 1350, 1351 oppidum Policka.

Když Litomyšlská listina, datovaná r. 1167, psána byla, nebylo na místě nynější Poličky ještě osady, nýbrž byla zde pouhá niva, zvaná „poličky, na poličkách“, a tak tomu bylo ještě skoro celé století, až kol r. 1265 král Otakar II. zde založil královské město; současně založil a nadal zde též farní kostel.

Panství i podací královo; na počátku 14. stol. byla zde věnnou paní králová Eliška, vdova po králi Václavu II. Roku 1321 postoupil jí král Jan patronátní právo kostela v Poličce¹⁾ a Eliška je postoupila klášteru sester rádu cisterc. v Králově dvoře u Brna, jak je viděti z podáváníí r. 1385.

1324 Petr, plebán Poličský, kaplan králové Elišky, obdržel papežskou provisi na kanonikát Vyšehradský (Regesta III. 393). Před r. 1374 byl právním plebánem kostela Poličského, t. j. užíval jeho obročí kardinál Quido, papež vyslanec, jenž i mnohých jiných obročí v Čechách užíval.

R. 1374 providován byl ke kostelu Poličskému Pavel z Chocně po smrti kardinála Quido.²⁾

1385 abatyše v Králově dvoře = Matěj (ze Starého Kolína) ss. Pavlem z Chocně (z Poličky; Conf. IV. 173);

¹⁾ Regesta III. 292.

²⁾ Výpis Vatik., Řehoř VI., sv. III. v Arch. Zem.

- 1389 plebán Matěj (z Poličky) ss. Petrem Lauterbach (ze Šestlic, Conf. IV. 268);
1393 plebán Petr Lauterbach (z Poličky) ss. Martinem (z Nového Kolína, dekanát Kolínský);
1397 Václav Sláma, kanovník Litomyšlský, plebán v Poličce (Dobner, Monum. VI. 433);
1402 plebán Mikoláš (z Poličky) ss. Mauricem (ze Šlapanova; Conf. VII. 82);
1419 Mauric, plebán v Poličce, stal se oltářníkem u sv. Mikoláše v Praze (Conf. IX. 289).

Kostely na panství Litomyšlském.

Všecky kostely na tomto panství, mimo Litomyšlské a Cerekvický, byly i s osadami založeny v době zákupního práva a hromadného osazování újezdů lesních, totiž v druhé polovici 13. století; založili a nadali je současně s osadami premonstráti Litomyšlské; jednotlivé osady viz dělení z r. 1398.

Třemošná, nyní Sebranice.

1349 Trzemusna; 1350, 1351 Stremusna.

Do r. 1344 panství i podací kláštera, potom obojí biskupovo.

1349 plebán Ondřej, profes Litomyšlský („Vavřinec,“ praví kapitula, „koupil od našeho bratra Ondřeje, faráře v Třemošné, 22 prutů rolí v Litrbáších.“ Urbář Litomyšl. z r. 1557, opis Mus.);

1383 Polák, plebán v Třemošné, svědek (Soud. Ak. II. 186).

Široký důl.

1349 (Trzemusna) cum Latavilla; 1350, 1351 ... cum filia Latavallis.

Do r. 1344 panství i podací kláštera, potom obojí biskupovo.

R. 1347 stal se Mikoláš, plebán v Širokém dolu, profes Litomyšl., katedrálím kapitulárem, ač ještě 1351 kostel se jmenuje filiálkou farního kostela v Třemošné; buď tedy Mikoláš.

bydlel u filiálky, nebo se filiálním jmenuje podle staršího poměru právního; v narovnání o kostelní podací z r. 1358, kde vyjmenovány jsou kostely pouze farní, jest mezi nimi uveden též Širokodolský vedle Třemošenského.

K panství Litomyšlskému však příslušela pouze část Širokého dolu s kostelem; když kol r. 1265 král Otakar II. zakládal panství Poličské, postoupil, vlastně vrátil, klášteru Litomyšlskému 60 lánů role a pustého lesa „mezi Širokým dolem naproti pramenům Deštné a mezi říčkou Borovnicí“¹⁾ ostatek Širokého dolu zůstal u král. panství Poličského.

Újezd.

1349 Uyezd; 1350, 1351 Uygesd.

Do r. 1344 panství i podací kláštera, potom obojí biskupovo.

1394 rovnán spor mezi Řehořem, professem Litom., nyní správcem kostela Újezdského a mezi kapitulou; jakýsi dobrodinec (Biberko, commensalis) odkázal kapitule 3 pruty pole u Hor. Újezda, ale Řehoř se onoho pole ujal pro sebe, ač druhdy býval kapitulním kustodem; mimo to přinesl z kathedrálního chrámu do Újezda mšál v ceně 8 kop. Biskupův oficiál Vítek, kanovník kapituly sv.-jilské v Praze, výrokem soudním rozhodnul, že onen mšál má zůstatí Řehořovi, ale k poli že se nesmí hlásiti.

Rozsudek tento byl vyhlášen v konsistoři Litomyšlské r. 1394; svědci: Michael, plebán Cerekvický, Václav, oltářník v Mýtě, Václav, český kazatel kostela Litomyšlského.²⁾

Ještě r. 1475 byl plebánem v Újezdě profes Litomyšlský mezi voliteli biskupa Bavora,³⁾ není však dokázáno, držel-li kostel skutečně, anebo byl-li jen právním farářem; na Kostku by, to bylo divné, kdyby ho na svém panství nechal na pokoji.

Cerekvice.

1349, 1350 a 1351 Czirkovicz.

1394 plebán Michael, svědek; viz vedle Újezd; zdá se, že nebyl professem, nýbrž knězem světským, jelikož svědčil v jednání, jež se týkalo kapituly.

¹⁾ Regesta II. 260.

²⁾ Opis v Zemsk. Arch. v Brně, č. 4216.

³⁾ Čermák, Premonstráti.

Kolem r. 1167 věnovala Vladislavova snacha klášteru Litom. Bohňovice a Cerekvici;¹⁾ název vsi svědčí, že zde tehdy byl kostel, a sice dřevěný (ecclesia lignea = catholica = církvice). Založení a původní panství zeměpanské k veřejnému hradu Litomyšlskému, potom panství i podací až do r. 1344 kláštera, po rozdělení 1347 a narovnání panství kapituly, ale podací biskupovo.

Plebán Cerekvický byl povinen odváděti patronu (klášteru) ročně 8 kop; když vrchnost nad vsí přisouzena byla kapitule, ale podací biskupovi, vyskytla se otázka, komu z obou onen poplatek přísluší; rozhodnutí vznešeno bylo na arcibiskupa; jednání trvalo ještě r. 1387.²⁾

Litrbachy.

1349, 1350 a 1351 Lutrbach.

Panství i podací do r. 1344 klášterní, potom obojí biskupovo.

1404 Rudeš, řeholní kanovník Litomyšlský a plebán v Litrbaších (hájí na soudě dvorském dědictví po Kateřině, vdově po Janu Kdulincovi z Ostroměře; DD. XIV. f. 20);

1407 profes Rudeš, plebán v Litrbachu, bratr Petra Kdulince z Ostroměře (Soud. Ak. VI. 249).

1433 Vavřinec, druhdy kantor kapitulní a farář v Litrbaších („Ich Lorenz... Chorherr zu Litomyschel und Pfarrer zu Lauterbach“) svoluje k prodeji jakéhosi rodinného majetku (Arch. Litomyšl., Liber Inscript. p. 190 (170); list datován jest ve Vídni, byl tedy od svého kostela Litrbašského vypuzen a žil ve vyhnanství.

Třěnice.

Kostel filiální.

1349 (Lutrbach) cum Strynicz; 1350 (Lutrbach) cum filia Strinicz; 1351 (Lutrbach) cum filia Strenicz.

Panství i patronátní právo do r. 1344 klášterní, potom panství kapitulní.

¹⁾ Regesta I. 140.

²⁾ Arch. Kapit., XV. 28., opis Mus.

Abštorf.

1349, 1350 a 1351 Abbatis villa.

Panství i podací do r. 1344 klášterní, potom panství kapitulní, podací biskupovo.

1407 Vavřinec, plebán v Abštorfě, svědek na nadační listině špitálu Litomyšl. — viz tam.

Dittersdorf.

Kostel filiální.

1349, 1350, 1351 (Abbatis villa) cum filia Theodorici villa.

Panství i patronát do roku 1344 klášterní, po rozdělení panství kapitulní.

Ketzelsdorf.

1349, 1350, 1351 Cunczendorf.

Panství i podací do roku 1344 klášterní, potom obojí biskupovo.

Kostely na panství Poličském a Svojanovském.

Osady, tedy i kostely ve velkém lesním újezdě Poličském, zakládány byly teprve za práva zákupního, tedy v pokročilém století 13. Kolem r. 1167 věnoval Vladislav II. kostelu Litomyšlskému újezd na Lubném... a celý les od pramenů Deštné (Desné) až k řece Svatce, ano Vladislav zakázal v lese tomto zakládati osady.

Když se újezd tento za krále Otakara II. stal majetkem korunním, bylo zde založeno nejen král. město Polička, nýbrž i mnoho vsí; osazování újezdu svěřil král Konrádu z Levendorfu,¹⁾ jenž na část přivolal německé kolonisty; za hlavu a hrad celého panství zvoleno nové město Polička; k jejímu hodinovému hájemství městskému přiměřeno bylo 50 lánů, kdežto na celém újezdě bylo 800 lánů; mohlo na něm tedy povstati alespoň 16 osad tak velkých jako Polička.²⁾ Roku 1285 postoupil král Václav II. svému otčimu Záviši z Falkenštejna a jeho synu Ješkovi — mimo panství Lanšperské — též „...naše město „Policz“ se všemi všemi k městu (ve smyslu král. hrad) příslušnými.“³⁾ Záviš bezpochyby vystavěl hrad Svojanov, neboť r. 1287 zavedl druhou

¹⁾ Regesta II. 192.

²⁾ Regesta II. 192.

³⁾ Tamt. II. 586.

svou manželku Alžbětu uherskou na hrad „Vurstenberg“ (Fürstenberg).¹⁾ Po pádu Závišově r. 1288 připadla Polička se Svojanovem opět králi.

Založení Svojanova bylo příčinou, že panství Poličské bylo rozděleno na Poličské a Svojanovské, obojí královské. Svojanovské spravovali buď purkrabí, nebo zápisní páni.²⁾

Osady a kostely na panství Svojanovském roku 1437 a ovšem již dříve, ano již z doby kolonisace: Svojanov hrad, Langdorf (správně Levendorf, po osazovateli, nyní Limburk) s podacím kostelním, Radiměř, Bělá s podacím, Hansdorf (Heinzendorf, Vítějovice) s podacím, Svojanov s podacím, Trpín s podacím, Bystrá s Hartmanicemi a „Sosan“ (Stašov?) s podacím, Rohozná s podacím, Jedlová s podacím, Korouhev s podacím, Hlásnice...³⁾ Založeny a nadány byly od král. komory současně se založením osad.

Bystrá.

1349, 1350, 1351 Bystrel.

Panství i podací Svojanovské.

Trpín.

Kostel filiální.

1349 (Bystrel) cum Tripina; 1350 (Bystrel) cum filia Tyrpina; 1351... cum filia Tripina.

Panství i patronát Svojanovský.

Jedlová.

1349, 1350, 1351 Pulcherfons.

Panství i podací Svojanovské.

Korouhev.

1349 Korovia; 1350 Chorovia; 1351 Koroma.

Panství i podací Svojanovské.

¹⁾ Kronika Zbrasl. Prameny, IV. 31.

²⁾ Mauric Trapp v Památ. Arch. II. 367 jmenuje v letech 1356—1368 Filipa ze Svojanova, v „Majestas Carolina“ z r. 1348 je „Frusstenberg“ uveden mezi hrady nezástavnými. Arch. C. III. 85.

³⁾ Památ. Arch. II. 367.

Borová čili Oldřiš.

1349 Borovia, sive Ulricivilla; 1350 O;
1351 Borovia.

Mezi panstvím Svojanovským, Litomyšlským, Božidomským, Rychnburským a hranicí Moravskou vidíme ve 14. stol. území se 2 farními kostely, v Borové a v Telecím, jež k žádnému ze jmenovaných panství nepříslušelo; mnohé okolnosti svědčí, že území toto příslušelo ke král. panství Poličskému, tedy k Poličce ve smyslu „král. hrad“; neboť před vznikem panství Svojanovského byl celý újezd panstvím královským k Poličce, jež Svojanovsko jen z části zaujalo, zbytek zůstal u Poličky; u každého královského města patřily králi mimo město též některé vsi, tím spíše u Poličky, jelikož k ní původně patřila celá krajina; po husitských válkách vidíme toto území jako příslušnost k Poličce, ale již ve smyslu obec, nikoliv král. hrad. Tato změna stala se známým způsobem, jako ve všech král. městech. — viz Vys. Mýto. Za bezvládní 1421—1436 přivlastnily si obce král. měst, co v okolí bylo královského a král Zikmund jim to r. 1436 potvrdil. — (R. 1547 bylo obci Poličské skonfiskováno: Kamenec, Sádek, Oldřiš, Trhonce, Borová, Telecí, Modřice, Nedvězí, Sedlišťe, . . . úrok nějaký v Krouhvi, v Pusté Rybné, v Širokém Dole (jen část patřila k Poličce), v Radiměři. Památ. X. 455. — Stopa, ač pozdní, bývalého panství královského, s nímž zajisté spojeno bylo podací kostela Borovského.)

Morašice.

1349, 1350 a 1351 Morassicz.

Část vsi patřila k panství Litomyšlskému, po jeho rozdělení ke stolu biskupskému, zbytek vsi s patronátem kostelním pánu na zdejší tvrzi.

R. 1321 uděleny byly odpustky „oratoři na hradě Bludově v Morašicích“.¹⁾

1354 plebán Jaroslav; Jarka, vdova po Janu z Nedošina a Ješek Štrof z Morašic věnují k záduší 2 kopy úroku z „Koyansdorfu“ (Pěšic), aby plebán Jaroslav a jeho nástupci drželi vikáře. (Nadační listina vyhotovena byla r. 1354 v konsistoři Litomyšlské, „kde se projednávají právní záležitosti“, a potvrzena od Mikuláše z Pelhřimova, gener. vikáře biskupa Jana.)²⁾

¹⁾ Regesta III. 301, z farní knihy Morašické.

²⁾ Opis v Chaos Pessinianum v Zemsk. Arch. v Brně, p. 110.

1386 Adam z Morašic věnuje na zádušní pobožnosti 4 kopy úroku z Pušic „pro plebána a kostel sv. Petra a Pavla v Morašicích Bludových“.¹⁾

1407 plebán Petr (svědek na špitální nadační listině v Litomyšli).

1419 plebán Václav, profes Litomyšlský, stal se plebánem ve Svitavech (Jelínek, I. 275).

Po domácím rodě Bludů drželi Morašice pp. z Potštejna na Makově, kteří je prodali Rudlinovi, rychtáři Mýtskému; r. 1370 dokázala na dvorském soudě Rudlinova dcera Anna, provdaná za Petra Frýbergra z Mýta, že otec její Rudlin koupil druhdy od Jindřicha z Potštejna: Újezdec s tvrzí, dvorem poplužním, v Morašicích dvůr poplužní s tvrzí a podacím kostelním, dvory kmetců v Sedlišťkách u Morašic se svobodnými rolemi.²⁾ Vše bylo přisouzeno Anně, a ta někdy před r. 1387 prodala $\frac{2}{3}$ jmenovaných dědin Filipu ze Slepotic.³⁾

Janštorf.

1349, 1350, 1351 Jansdorf.

Panství i podací do r. 1344 kláštera Litomyšlského, po rozdělení obojí biskupovo.

1412 Trojan, plebán v Janštorfě a děkan okresu (districtus) Limyšl., věnoval špitálu Litomyšl. 3 kopy úroku z Desné.⁴⁾

Karle.

1349 Karlsprun; 1350 Kirelsprun; 1351 Karelsprun.

Panství i podací do r. 1344 klášterní, po rozdělení obojí biskupovo.

1367 Hašek, plebán „v Karlsprun“, stal se plebánem v Černošicích u Zbraslavě (Lib. Conf. I/2. 80).

¹⁾ Opis v Chaos Pessinianum, p. 111., tamtéž.

²⁾ Pozůst. D. Z. I. 438.

³⁾ Tamt. I. 514.

⁴⁾ Rojek, Památ. IX., str. 754. a Liber Inscip. Litom. s. 88.

1393 Vít, plebán v „Carlsprun“ (svědek na listině Lanškrounské — viz tam přestěhování konventu).

1409 plebán Heřman, 1414 děkan.¹⁾

Květná.

Kostel filiální.

1349 (Karlsprun) cum filia; 1350 a 1351 (Karlsprun) cum filia in Blumenau.

Do r. 1344 panství i patronát klášterní, po rozdělení obojí biskupovo.

Limberk.

1349 a 1350 Laubendorf; 1351 Lauwendorf.

Panství i podací Svojanovské; ves původně Löwendorf zdělila název po Löwendorfu, osazovateli Poličky a celého újezdu.

Banín.

1349, 1350, 1351 Banyna.

Panství kláštera Zbraslavského; r. 1293 věnoval král Václav II. klášteru z panství Svojanovského vsi Banín a Nová Bělá a les u těchto vsí;²⁾ pokud bylo Lanšpersko v držení Zbraslavských, spravoval tyto vsi mnich-probošt Lanšperský, jenž úrok z nich měl odváděti ke kustodii klášterní.³⁾ Když r. 1358 klášter panství Lanšperské k biskupství Litomyšl. prodal, podržel si Banín s Bělou; (r. 1437 zapsal král Zikmund Matěji Holcovi z Nemošic ves kláštera Zbraslavského Banín.⁴⁾

Rohozná.

Kostel filiální.

1349, 1350, 1351 (Banyna) cum filia Rohosna.

Panství i podací Svojanovské.

¹⁾ Arch. Litom. Lib. Inscript., p. 184 a 188. Opis v Zemsk. Arch. Brněnském.

²⁾ Regesta II. 700.

³⁾ Tadra, Listář Zbraslavský, p. 14.

⁴⁾ Arch. Č. I. 527.

1415 plebán Pavel (z Rohozné) ss. Václavem (ze Skuhrova, dekanát Německo-Brodský); buď byl kostel v Rohozné po r. 1351 povýšen na farní, nebo plebán Banínský sídlil u filiálky.

Vítějoves (Královská).

(Vítoves, Vítová, Hynčina, Königs-Heinczendorf; snad původně Vojtějoves místo Vojtěchoves.)

1349 Abbatis villa, chybně místo Albertivilla; 1350 a 1351 Alberti villa.

1392 plebán Michael (z Albertivilla, Litom. d.) ss. Štěpánem (z Tisu, Conf. VI. 130; Soud. Ak. III. 61).

Panství i podací Svojanovské; r. 1437 Hansdorf, t. j. Heinzdorf.

Nejsou v postupních listinách.

Semanín.

1358 bylo biskupu Litomyšl. přiřčeno podací kostelní v „Schermerzdorfu“; panství též jeho; viz narovnání z r. 1358.

Mikulč.

1358 totéž. schváleno i o kostele v „Nicols“; panství též biskupovo.

Svojanov.

(Farní kostel byl původně v Starém Svojanově.)

Panství i podací Svojanovské.

1373 Jan, plebán ve Svojanově, svědek (Soud. Ak. I. 57);

1374 Jan, „ „ „ (na listině Cerekvické);

1383 Jan, plebán ve Svojanově, ručitel (Soud. Ak. II. 210);

1392 plebán Chval (ze Svojanova) ss. Mikolášem (z Ratibořic. Conf. VI. 123);

1394 plebán Erazim (ze Svojanova) ss. Matějem (z Příbramě. Conf. VII. 172);

1398 plebán Příbyk (ze Svojanova) ss. Jakubem (ze Strýčic. Conf. VII. 311).

Kostel byl dříve založen než hrad, tedy před r. 1287, neboť zakladatel hradu byl by kostel spíše založil v osadě podhradní, než opodál ve vsi.

Telecí.

Panství i podací totéž jako Borová; viz tam.

1403 plebán Petr (z Telecí) ss. Markem (ze Sopot, dekan. Německo-Brodský).

Sv. Kateřina.

Při kladení mezníků na Desné mezi panstvím Litomyšlským a Božidomským kláštera Podlažského r. 1366 a 1368 děje se několikrát zmínka o kostele sv. Kateřiny; zástupce kapituly tvrdil, že potok pod a vedle kostela sv. Kateřiny tekoucí ku vsi Borovnici (Borová) sluje Borovnice; (sub et penes catholicam s. Catharinae; kostelík byl tehdy dřevěný.¹⁾)

Bělá.

O kostelním podacím v Bělé na panství Svojanovském zmínka r. 1437 (Běla mit dem Kirchenlehen); kostel jest však patrně starší, neboť v bouřlivé době 1421—1437 kostely se záduším zakládány nebyly.

¹⁾ Z Arch. Rajhrad. sdělil prof. Sedláček.

IV. Dekanát Lanškrounský.

Známý děkan:

1393 Mikoláš, plebán v „Ostrve“, děkan; viz tam.

Kostely na panství Lanšperském.

Krajina, z níž povstalo veliké panství Lanšperské, zbyla při král. komoře až do začátku 14. stol., a byla teprve někdy v 2. polovici 13. stol. hromadně na právu zákupním zkolonizována, jak podnes svědčí lánové či lhoňní vsi a soustava rychtová; současně se zakládáním vsí bylo pamatováno též na založení potřebných kostelů. Osazení svěřila král. komora bratřím z Drnholce;¹⁾ značná část újezdu osazena byla německými kolonisty, přivolanými snad z okolí Landskrona ve Slezsku. Roku 1285 postoupil král Václav II. svému otčimu Závíši z Falkenštejna mimo jiné též hrad Lanšperk a město Lanškroun se všemi městy a vesnicemi k němu příslušnými;²⁾ první hlas života, jenž se z krajiny zdejší ozývá.

Po pádu Závíšově 1288 připadlo Lanšpersko opět ku král. komoře; r. 1289 chtěl král Václav II. markraběti Mišenskému výměnou za jeho markrabství postoupiti mimo jiné též ... Landscrone, Landesberc, „Orthe“ (jistě Oustí) ...³⁾ na výměnu však nedošlo.

Roku 1292 určil král Václav II. pro nový klášter Zbraslavský krajinu kolem Ústí a Třebové, a mimo to území na levém břehu Orlice mezi Chocní a Sloupnicí, včetně;⁴⁾ ale toto území na levém břehu klášter nepodržel, za to postoupil mu král r. 1304 krajinu Lanškrounskou;⁵⁾ takže celé panství Lanšperské patřilo klášteru.

Roku 1336 bylo na panství: 4 městečka trhová a přes 50 vesnic s 18 farními kostely, takže zde zřízeno bylo probošství;⁶⁾ t. j. na Lanšperce sídlo několik Zbraslavských cisterciánů s proboštem v čele, kteří hospodářství na panství spravovali.

¹⁾ Regesta II. 586.

²⁾ Tamt.

³⁾ Tamt. II. 631.

⁴⁾ Tamt. IV. 746.

⁵⁾ Tamt. II. 867.

⁶⁾ Tamt. IV. 121.

Panství mělo do klášterního důchodu vynášeti 500 kop ročně, ale v nepokojných dobách po roku 1306 a za nepořádné vlády krále Jana nevynášelo ničeho, jelikož sousední loupeživí rytíři poddané klášterní až do náha, často doslovně odírali; za to je letopisec Zbraslavský krutě potrestal, postaviv je ve svém Letopise¹⁾ na pranýř, na němž již přes 600 roků státi musí, totiž: Ješek ze Šilperku, Jan z Vusthub (?), Petr ze Žampachu, Bohunek ze Šenberka, Jeniš z Kyšperka, Vitek ze Švábenic (na Heřmanicích), Oldřich z Brandýsa.

O mnoho lepší nebyl král Jan, jenž panství uchvátil, aby za ně pro svou stále prázdnotou kasu něco utržil.

Nebylo tedy divu, že se klášter snažil panství buď za stálý plat zapsati nebo prodati, podařilo se mu to však teprve r. 1358, když je Litomyšlský biskup k biskupskému stolu přikoupil.²⁾ Biskup postoupil za ně klášteru ves Zvole (u Zbraslavě), jež byla majetkem jeho rodného bratra, svěťciho biskupa Matěje, a biskupskou ves Hrušovou (mimo, co zde měla kapitula) se 40 kopami úroku a 50 kopami jiných příjmů. Zvole a Hrušová byly postoupeny trvale; mimo to zajistil biskup Jan klášteru 100 kop úroku z Osíka a Újezda s podmínkou, že tolik kop úroku bude z Osíka a Újezda ze zástavy vybaveno, kolik kop úroku biskup pro klášter jinde zjedná, aneb kolik třináctek kop kapitálu mu vyplatí; celé jednání musí však býti do deseti roků ukončeno.

Panství Lanšperské stojí prý za 4000 kop, ale pro biskupa za 5000; vsi Čbánov a Štradouň, obě u Vys. Mýta, jež král Václav II. od svého Mýtského panství klášteru věnoval, klášteru zůstanou.³⁾

Popis panství Lanšperského.⁴⁾

R. 1292	R. 1304	R. 1358
Choczna, villa forensis	—	—
Bistovic	—	—
Mohlina (?)	—	—

z věnování do r. 1304 sešlo

¹⁾ Pram. D. Č. IV. 166.

²⁾ Lib. Er. II. 10, kde jsou osady vyčeny; porovnáme-li však tento seznam s oním z r. 1304, shledáme, že tam (1358) některé scházejí; za to jsou tam některé, jež se v seznamu z r. 1304 neobjevují.

³⁾ Tadra, Listář Zbrasl., p. 90.

⁴⁾ Seznam z r. 1358 byl již několikrátě fiskem uveřejněn.

R. 1292	R. 1304	R. 1358
Chlum	—	—
Bork	—	—
Norsin	—	—
les Zrub circa Mulsatin [tam]	—	—
Jehned	—	—
Kosorsin	—	—
Lutska	—	—
Salicz	—	—
Bovoz (?)	—	—
villa Valezmani	—	—
Elhota circa eam. s. Georgii	—	—
Ztrizcov (?)	—	—
Zvlisla	—	—
Vodirad	—	—
Vltskov	—	—
Slupnicz	—	—
Svatosla (?)	—	—
Schurova	Skúrov	—
Ústí seu Vilhelmswed	Vilhelmswerd civitas, quae Usci dicitur	Vilhelmswerd
Villa Ulrici	Ulrichsdorf	Ulrisdorf
Cunczendorf (?)	—	—
Livental	Libental	Libental
Ditrichsbach	Ditrichspach	Ditrichspach
Villa Michaelis	Michelsdorf	Michelsdorf
Villa Herterici	Hertwichsdorf	Hertrichsdorf
Villa Sifridi	Sifridsdorf	Seyfrisdorf
Cnapendorf	Knappendorf	Knappendorf
Ritov	Rytov	—
Ritov bohemic.	Rytov boem.	—
Gerhardsdorf	Gerhardsdorf	Villa Gerhardi
Tribovia, civitas	Tribovia boem., villa forensis	Tribovia
Ribna	Rybník	Rybník
Kunigsfelt	Kunigsweld	Kunigsweld
Hervici villa	Herwigsdorf	Herwigsdorf
Scors, deserta	Zhors	Zhors
—	Brevis Tribovia	—
—	Longa Tribovia	—
—	Jansdorf (?)	Jansdorf (?)
—	Parník	Parník superior et inferior
—	Malin (?)	Malin (?)

Místo osad na levém břehu Orlice bylo r. 1304 klášteru postoupeno Lanškrounsko.

R. 1292	R. 1304	R. 1358
—	Landschron, civitas	Landiscrona
—	Sichlingsdorf	Sichlingsdorf
—	Zasov	Czausau
—	Albrechtsdorf	Albrechtsdorf
—	Herbertsdorf	Herborzendorf
—	Hermansdorf (I.)	Hermansdorf
—	Hermansdorf (II.)	Hermansdorf
—	Viprechtsdorf	Viprechtsdorf
—	Czunkendorf	Schunkendorf
—	Reimprechtsdorf (?)	—
—	Gablona, villa forensis	Cabilona
—	Perchtoldsdorf	Perchtoldsdorf
—	Ludmirsdorf	—
—	Vernhersdorf	—
—	Valtersdorf	Baltersdorf
—	Petirsdorf	Petrisdorf
—	Rottenwazzer	Rufa aqua
—	Jacobsdorf	Jakobisdorf
—	Jansdorf	Jansdorf
—	Rudolsdorf	Rudolfsdorf
—	Tamigsdorf	—
—	Tirpings	—
—	Lukav	Luckav
—	Vojtsdorf	Voyzdorf
—	Cigenfus	—
—	—	Hulvasdorf
—	—	Michav (?)
—	—	Miroslops (?)
—	—	Raczlabsdorf (?)
—	—	Hevendorf (?)
—	—	Wezmansdorf (?)

Poznámka. Vsi Kozínoha (Cigenfus) a Trpík král Jan klášteru odňal a zastavil; r. 1350 Karel IV. ovšem nařídil, aby klášteru vráceny byly Cigenfus a Trpík, jež král Jan druhdy klášteru odňal a Otovi z Tanwaldu zastavil,¹⁾ ale nestalo se tak, vsi tyto zůstaly soukromým majetkem; r. 1402

¹⁾ Tadra, Listář Zbraslavský, p. 66.

koupil je za 170 kop od Jindřicha z Brandýsa, jinak z Libchavy, Jindřich, probošt kláštera Lanškrounského, ke svému klášteru.¹⁾

Mimo to scházejí r. 1358: Řetová a Čes. Řetová, Třebovice a Dlouhá Třebová, Damníkov; Třebovici a Damníkov vidíme později v držení kláštera Lanškrounského.

Lanškroun.

1349 Lanscrona, oppidum muratum;
1350, 1351 Lantscron.

Panství i podací Lanšperské.

1371 plebán Mikoláš; druhdy přel se s ním o kostel Procek ze Sloupnice; (Výpis Vatik., Řehoř XI. v Arch. Zemském.)

1377 plebán Ondřej; biskup Albert svoluje, aby po smrti nebo odchodu Ondřeje farní kostel Panny Marie, „jehož podávání „nám“ přísluší“, byl ke klášteru zdejšímu inkorporován;²⁾ r. 1380 provedl oficiál Olomoucký z nařízení papežova inkorporaci farního kostela Panny Marie ke klášteru sv. Mikoláše a sv. Kateřiny; místo světského kněze-faráře nastoupil profes jako „stálý vikář“, jemuž vyhrazeny byly 2 lány, jeden kostela farního, druhý kostela filiálního v Žichlítku, užitek z mlýna a 120 korců desátku.³⁾

1393 a 1397 zmínka o místo-plebánu profesu Janu.⁴⁾

Třebová Česká.

1349, 1350, 1351 Tribovia.

Panství i podací Lanšperské.

1335 plebán Reymwald; (Lipold, rychtář Třebovský, stvrdil, co druhdy jeho předek Petr z Heřmanic kostelu Panny Marie a sv. Mikoláše.

¹⁾ Codex Mor. XIII. 211.

²⁾ Codex Mor. XI. 179.

³⁾ Tamt.

⁴⁾ Tamt. XII. 142, 337.

a sv. Kateřiny v Třebové věnoval, totiž 40 gr. úroku ze Sloupnice, z mlýna u města 2 korce žita, a z mlýna v Parníku 22 gr. úroku);¹⁾

1360 plebán Jan (z Třebové) ss. Petrem (kaplanem špitálu sv. Anny v Hradci. Conf. I. 121);

1378 plebán Jan vyměnil zádušní louku za Havlíkův domek, jenž stál uprostřed gruntů zádušních;²⁾

1403 plebán Kašpar stal se oltářníkem v Týně v Praze. (Conf. VII. 88.)

† 1414 Mařík zapisuje jakémusi sirotku 4 kopy; kdyby sirotek tento zemřel, mají připadnouti kostelu „k sv. Mikoláši v České Třebové“.³⁾

Zmínka o kapli sv. Kateřiny a o vikáři.

R. 1335 potvrzuje Lipold, fojt, že druhdy darovány byly ke kapli sv. Kateřiny jakési zahrady; podepsáni mimo hořejšího Reymwalda též Jan, místoplebán, Matěj, vikář.⁴⁾

Lukava.

1349 Luthovia; 1350 Luchovia; 1351 Luchama (vše zkomoleno).

Panství i podací Lanšperské.

Před r. 1397 byl zde plebánem Jan z Čenkovic (či Čankovic?), ale na základě papežské provise dělal si nároky na kostel Matěj z Přelouče; spor vznesen na konsistoř Lito-myšlskou, kde oficiál kostel potvrdil Janu, uloživ Matěji mlčení; Matěj však nemlčel, nýbrž rekuroval do Říma, zemřel však, než spor rozsouzen byl. R. 1401 v právu jeho na kostel v Lukavě nastoupil z rozhodnutí papežského Jakub Martinův, ač již má oltářnické obročí v Černovicích a o kostel („stálou vikarii“) ve Vys. Mýtě se soudí.⁵⁾

¹⁾ Regesta IV. 48.

²⁾ Kniha města Třebové, č. I., str. 6., nyní v Zemsk. Arch.

³⁾ Tamt. s. 19.

⁴⁾ Regesta IV., 48.

⁵⁾ Krofta, Monum. Vatic. V, č. 1769.

O kostel Lukavský přel se Jakub ještě r. 1403. (Papež uděluje mu provisi k oltáři v kostele Pražském, ač již drží stálou vikarii ve Vys. Mýtě a o kostel v Lukavě se soudí.¹⁾)

Damníkov.

1349 Tomiksdorf; 1350 Tainiskdorf;
1351 Tamsdorf.

Panství i podací původně Lanšperské.²⁾

1393 plebán Václav (svědek při stěhování kláštera Lanškroun.; Codex Mör. XII. 143);

1403 plebán Vintíř (z Damníkova) ss. Petrem (z Něm. Libchavy, dekanát Kostecký).

Zachovaly se zde zbytky kostelcového opevnění, zajisté z doby kol r. 1310, když loupeživí sousedé poddané kláštera Zbraslavského nelitostně odírali; viz nahoře.

Kunžvald.

1349, 1350 Kunigsweld; 1351 Cumbisfeld.

Panství i podací Lanšperské.

Třebovice.

1349, 1350 Tribovicz; 1351 Gribovicz.

Panství i podací původně Lanšperské.³⁾

Řetová.

1349, 1350 Ritovia; 1351 Ritavia.

Panství i podací původně Lanšperské.⁴⁾

¹⁾ Tamt. čís. 2174.

²⁾ R. 1304 se Damníkov výslovně připomíná jako příslušnost Lanšperská, však nikoliv r. 1358; za trvání kláštera Lanškrounského byla tato ves jeho majetkem.

³⁾ R. 1304 příslušnost Lanšperská, „brevis Tribovia“; v seznamu z r. 1358 schází, a byla později majetkem kláštera Lanškrounského. Zdá se, že mezi r. 1304 až 1358 byly Třebovice a Damníkov klášteru Zbraslavskému odcizeny a později ke klášteru Lanškrounskému přikoupeny.

⁴⁾ R. 1292 a 1304 „Rytov“ v seznamu Lanšperských vsí; r. 1358 z neznámé příčiny schází; byla snad mezi tím od někoho uchválena.

1363 plebán Jan (z Řetové) ss. Mikolášem (z Čermné u Hronova; Conf. II. 22).

Oustí.

1349, 1350, 1351 Wilhelmsverd.

Německý název upomíná snad na osazovatele Viléma z Drnholce, jehož bratři osazovali Lanšpersko; Wilhelmswerde = Vilémův ostroh či ostrov, utvořený ústím Třebovky do Orlice. „Austí“ vyslovovali jako „Ausc“, což v latinských listinách četli „Ausk“; tvar tento se skutečně objevuje; srov. Ústí n./L. = Ausk, Aussig.

Panství i podací Lanšperské.

1297 Luřold, plebán ve „Wilhelmswerde“, úředník krále Václava II. při jeho korunovaci.¹⁾ Knězem ovšem nebyl, král mu dal podle tehdejšího zlovyku místo služného kostelní obročí na svém patronátě Lanšperském;

1374 Petr z Jezbořic, plebán v „Usk“, ale musil se o kostel přiti. (Výpis Vatik. Řehoř XI. v Arch. Zemsk.)

1383 jmenován jest mezi kathedr. kanovníky Litomyš. též „Jakob von Wilhelmswerd“; není ovšem připsáno, že byl plebánem, ale vedle něho jsou jako kanovníci jmenováni Martin z Rosic a Pešík z Chlumu, kteří v jmenovaných osadách byli faráři. Viz Heřmanice;

1403 Petr, plebán (z „Wilhelmswerd“, Litom. d.) ss. Mikolášem (ze Starých Buků, v dekan. Dvorském).

Nadaný oltář.

1393 Řehoř, oltářník oltáře sv. Jakuba v „Usk“ (svědek při stěhování kláštera Lanškrounského. Codex Mor. XII. 243).

Knapovec.

1349, 1350, 1351 Knapendorf.

Panství i podací Lanšperské.

¹⁾ Letopis Zbraslav. Prameny D. Č. IV. 76.

Dobrouč Dolní.

1349, 1350, 1351 Lybental.

Panství i podací Lanšperské.

1363 plebán Martin (z Libentalu) ss. Františkem (z Něm. Libchavy, v dekan. Kosteckém).

Čenkovice.

1349, 1350, 1351 Cunczendorf.

Panství i podací Lanšperské.

Ostrov, Ostrove, Ústrbí.

1349 Michaelis villa; 1350, 1351 Michelsdorf.

Panství i podací Lanšperské.

1393 Mikoláš, plebán v „Ostrva“, děkan dekanátu Lanškrounského (svědek při přesídlení kláštera Lanškrounského. Codex Mor. XII. 243);

1417 Petr, plebán ve „Vostrove“, držel od obce Třebovské 4 pruty pole pod plát; jednoho prutu se vzdal a 3 si podržel za plát 4 grošů ročně a desátku (ku kostelu Třebovskému) 1 korec žita a 1 korec ovsa;¹⁾

1418 plebán Petr („z Michelsdorfu“) ss. Pavlem (z Něm. Libchavy, v dekan. Kosteckém).

Tvar „Ostrva“, „Vostrove“ a nynější „Ústrbí“ dává znáti, že se krajina před velkou němec. kolonizací jmenovala „Ostroví“.

Čermná.

1349, 1350, 1351 Ruffa aqua.

Panství i podací Lanšperské.

1367 plebán Jan (z Čermné, Litom. d.) ss. Janem (z Bohušína, dekan. Dobrušský).

¹⁾ Kniha Třebovská I. 21; nyní v Arch. Zem.

Dobrouč Horní.

1349 Dytryechsbach; 1350 Dytreychspach;
1351 Gytrichspach.

Panství i podací Lanšperské.

Rudoltice.

1349, 1350, 1351 Rudolfivilla.

Panství i podací Lanšperské.

Jablonná.

1349 Q; 1350, 1351 Gablona.

Panství i podací Lanšperské.

1363 Kolda, plebán (v Jablonné, Litom. d.) ss. Janem
(z Mur, dekan. Řípský. Conf. II.);

1370 plebán Jan (z Jablonné) ss. Koldou (z Mur.
Conf.); po 7 rocích se oba vrátili.

Nejsou v postupních listinách.

Vyprachtice.

Panství i podací Lanšperské.

1401 Štěpán, plebán (z „Vilprechtic“, Litom. d.) ss. Haš-
kem (z Hnátnice, dekan. Kostelecký).

Žichlínek.

(Filiálka kostela Lanškrounského; viz tam 1377.)

V listině z r. 1336 se praví, že na panství Lanšperském je 18 farních kostelů; zde jest skutečně 18 kostelů zjištěno, je ale mezi nimi jeden kostel filiální; pokud klášter Zbraslavský Lanšpersko držel, byla z Lanšperka spravována též ves Banín, kde též byl farní kostel.

Lanškroun.

Klášter řeholních kanovníků sv. Augustína s kostelem
sv. Mikoláše a sv. Kateřiny.

Litomyšlský biskup Petr založil ve své otcině — podle tradice pocházel z Třešňovse u Lanškrouna — klášter řeholních kanovníků „... před branou města ku cti B. Panny Marie a sv. Mikoláše a Kateřiny“, aby zde bylo 12 kanovníků, a 6 chudých mělo zde ošetření; založil a nadal tedy současně špitál čili chudobinec.¹⁾

Zakládací listina datována jest 8. srpna 1371, ale zakladatel mluví v ní v čase minulém ... zřídili jsme a založili ... padá tedy založení před 8./8. 1371.

Probošt kláštera u Všech Svatých v Olomouci Hájek píše v „Epitome historiae canonice Lanškroun z r. 1739“²⁾ že zakládací listina mluví o kanovnících černých, z čehož soudí, že zdejší kanonie nepříslušela ku kongregaci Lateránské, nýbrž francouzské sv. Rufa a Viktora, což jest odůvodněno i tím, že Pražský biskup Jan IV. první řehol. kanovníky do Roudnice povolal z Francouz, kde mnoho let na papežském dvoře v Avignoně prodlíval a tuto řeholi poznal.

Do Lanškrouna přišla osada z Roudnice³⁾ (hořejší Hájek myslí, že z Karlova v Praze), neboť Lanškrounští se v domácím řádě spravovali podle Roudnických.

R. 1378 udělil papež odpustky „kostelu sv. Mikoláše a sv. Kateřiny“ řádu sv. Augustína v diecési Litomyšlské, jež byl Petr, arcibiskup Magdeburský, založil a nadal.³⁾

Na žádost diecésního biskupa Jana svolil papež r. 1389, aby se konvent přestěhoval do města k farnímu kostelu, jež byl již v r. 1380 ke klášteru inkorporován, jelikož posavadní klášterní budovy stojí na místě vlhkém a jsouce mimo hradby městské, loupežníky přepadávány byly; převedení stalo se r. 1393 o slavnosti Nejsvětější Trojice způsobem slavným; mimo diec. Litomyšl. biskupa Jana byli zde ještě dva jiní biskupové, totiž Jan, biskup Narathenský a Jan Magarenský.⁴⁾

¹⁾ Codex Mor. X. 160.

²⁾ Nyní v studijní knihovně v Olomouci.

³⁾ Krofta, Monum. Vatic. V., p. 27.

⁴⁾ Hájek, Epitome, hc.

Na rozšíření budov klášterních přikoupil probošt r. 1396 7 okolních domků, a r. 1399 opět 8 jiných; za ušlý „šos“ byla obci dána náhrada.

Probošti.

Jindřich přišel sem v čele první osady kol. r. 1371; v listinách se o něm děje často zmínka, poslední 13./7. 1408 v rozepři o patronát v Nezamyslicích;¹⁾ r. 5./6. 1409 mluví se o něm jako o proboštu „bývalém“.²⁾

Jan, zmínka 1412. (Sbírka Cerroniho II. 71 v Zemsk. Arch. v Brně.)

Jan, jiný, r. ? (tamt.);

Vavřinec, r. 1421 — nejisto, byl-li proboštem, pokud konvent byl v Lanškrouně; zemřel ve Fulneku 1438.

Nádání.

Zakladatel Petr věnoval ves Střítež (u Poličky), z níž vycházelo 6 kop úroku, dvůr Kronfeld u Lanškrouna a mlýn na Sázavě (tamní) v Albrechtsdorfu.³⁾

V listině z r. 1378, když jednalo se o inkorporaci farního kostela, jmenuje se jako majetek kláštera dvůr Krotenful.

Podle citovaného Hájka patřilo klášteru: Damníkovo (Střítež), Radiměř, Třebovice, Bystrec a dvůr v Osíku.

Jelikož zakladatel Petr ke klášteru věnoval leccos, co příslušelo ke stolu biskupskému, zvláště Střítež, koupil k němu náhradou Záběhlíce u Prahy, jež se r. 1398 jako majetek biskupství připomínají.

Zakladatel r. 1384 ke klášteru přikoupil na Moravě: Nezamyslice, Budečko,⁴⁾ 5 kop úroku v Laškově.⁵⁾ Probošt Jindřich koupil 1389 ves Újezd (Mor.)⁶⁾ a r. 1402 od Jindřicha z Brandýsa, jinak z Libchavy, vsi Trpík a Cígenfus (viz Lanšpersko); r. 1397 Petr z Kravař prodal klášteru 16 lánů a 4 podsedky v Dědicích.⁷⁾

¹⁾ Codex Mor. XIV. 24.

²⁾ Tamt. XIV. 80.

³⁾ Codex Mor. VI. 554.

⁴⁾ Codex Mor. XI. 323.

⁵⁾ Tamt. 302.

⁶⁾ Tamt. 478.

⁷⁾ Tamt. XV. 327.

Zmínka o škole.

Roku 1401 založil biskup Litom. Jan v konventním kostele každodenní Mariánskou ranní na úsvitě, při níž měl rektor školy s 6 žáky (Hájek píše „clerici“) zpívat, začez měli dostávat ročně 4 kopy.¹⁾

Lidová nadace.

Aby památka na zakladatele Petra v lidu zachována byla, dal týž městské obci 10 kop, aby z nich vydávala ročně 1 kopu úroku na zakoupení 4 sudů piva, 2 pro klášter a 2 pro obecenstvo, „... aby každoročně o svátku ss. Filipa a Jakuba od obecenstva, chudých i bohatých, starých i mladých na náměstí vypity byly“; jelikož se při tom děly mnohé neplechty, změnil biskup Jan Železný, jako vrchnost, toto nadání, a výnos její obrátil na jiný účel, mimo jiné na zakoupení 1/4 sudu piva pro chudé v chudobinci.²⁾

Klášter byl zkažen na začátku května r. 1421, když se husité — snad Pražané byli se Žižkovými Tábority již spojeni — z nejvýhodnějších Čech obrátili na Pardubsko a Hradecko; měšťané však husity uprosili, aby klášter nebyl zapálen, jelikož by celé město mohlo vyhořeti, protože domy byly dřevěné.

Řeholníci včas klášter opustili a usadili se nejdříve v Marienkronu, později v Olomouci; probošti se však stále nazývali „probošty Lanškrounskými“.

Do třicetileté válce se augustiniáni opět do Lanškrouna vrátili a ujali se na základě starých práv farního kostela, ale majitel panství, kníže Liechtenštejn, si kostelní právo vlastnil; nastala dlouhá pře, již augustiniáni ztratili, načež Lanškroun opustili.

V nynější zámecké kapli zachovala se část bývalého farního a konventního chrámu.

¹⁾ Tamtéž XII. 132.

²⁾ Hájek, t. c.

Moravská část.

Z diecése Olomoucké postoupen byl biskupovým listem ze dne 2./2. 1350 dekanát Šumperský a několik kostelů z dekanátu Úsovského.¹⁾

Dekanát Šumperský.

Claustrellum Coenobium fratrum Ord. s. Benedicti; — Klášterec;

Ludovici villa — Lubník;

Decznicz — Tatenice;

Schönwald — Šumwald;

Zotkitel — Cotkytle;

Altus lapis — Hochštýn;

Adolfi villa — Adelsdorf (?)

Schiltberck — Šilperk;

Scriptoris villa — Písařov, Schreibersdorf;

Odendorf — ?

Alta civitas — Zábřeh;

Trencumons (Ferreus mons) — Ruda;

Jacobi villa — Jakubovice, Jakelsdorf;

Nikols — Raškov, Nikler;

Martini villa — Märzdorf;

Johannis villa — Hanušovice, Hansdorf;

Eberhardi villa — Habartice, Eberhardsdorf;

Goldenstein — Kolštejn;

Antiquum Goldek — Staré město;

Richardi villa — Rejchartice, Reichersdorf;

Ulrici villa — Losín, Ullersdorf;

Marchionis villa — Hradečná, Markersdorf;

Sobetyinna — Sobětin.

¹⁾ Codex Mor. VIII., p. 80. Balbin, Misc. X. Dec. I. Lib. V., p. 38.

Dekanát Úsovský.

Bludonis villa — Mladoňovice;

Reymarstat — Rýmařov;

Reschendorf — Rešany;

Merov — Morava;

Novum Cehans — Těchanov;

Alberti villa — Helvíkov;

Tylonis villa — Tillendorf;

Lomnicz — Lomnice.

Dodatek.

Odumírání biskupství.

Administrátoři biskupství.¹⁾

Když se bouře válek husitských poněkud utišila, bylo staré převorství Svitavské středem rozptýlených, zbylých kapitulárů Litomyšlských.

Za života vypuzeného biskupa Aleše byl administrátorem biskupství Svitavský převor Jan Masný. Brzy po smrti biskupa Aleše kol r. 1439 stal se biskupem Matěj, řeč. Kučka, rodák Česko-Třebovský, a byl r. 1441 na sněmě Basilejském na biskupství posvěcen.²⁾ Papež jej však nepotvrdil, jelikož r. 1441 sněm Basilejský nebyl již legitimní.

Roku 1443 byl farářem v Mostě, a světil nějaký oltář.³⁾ Zemřel kol roku 1449, aniž by došel papežského potvrzení.

¹⁾ Kde není jiný pramen naznačen, vzata jest zpráva z „Časopisu katolického duchovenstva“, roč. 1845, str. 429, podaná od Teplského kapitulára Smetany, a z „Blahověstu“, roč. 1880, str. 378, podaná od prof. Vacka — obojí podle nespolehlivého Pešiny.

²⁾ A. 1441 ego Mathias dictus Kuczka de Tribovia bohemicali ordinatus sum in epum. Luthomysl. et proviusus per s. Consilium Basiliense, examinatus per Reverend. in Christe Patrem et Dominum Johannem, presbyterum Cardinalem tit. s. Sixti, et consecratus per Rever. in Chr. Patrem Stephanum, epum. in . . . et Mathiam, epum. in . . . et Johannem, epum. in . . . anno aetatis meae 47. („Věstník č. akademie“, roč. 1889, str. 453.)

³⁾ A. 1443 hoc altare consecratum est per Reverend. in Chr. Patrem Mathiam, epum. Luthomysl., tunc gubernatorem paroch. eae. in Ponte. (Dlabačova sbírka, dle jakéhosi originálu.)

Byl-li v nějakém právním poměru se zbytkem konventu, jest neznámo.

Benedikt; podle Pešiny byl prý při korunovaci krále Ladislava r. 1453 též Benedikt, převor Svitavský a administrátor biskupství.¹⁾

Jan Ruina, r. 1463;

Eliáš, administrátor 1468.

Jan Bavor, 1474—1481, opat Loucký a biskup Litomyšlský. (1474 „Eliáš převor, Martin Kustos, Jan Torvartl, kantor, Jan Flikspicz, školastik, Jan, plebán v Újezdě, Mikoláš, správce v Radiměři a celá kapitula řeholních kanovníků katedrálního chrámu v Litomyšli“ zvolili v klášteře Louckém tamního opata Jana Bavora za biskupa; zvolený volbu přijal s podmínkou, když podrží opatství; papež jej potvrdil.²⁾

Martin, 1481—1490; patrně hořejší kustos.

Eliáš, po druhé, hořejší převor, administrátor diecése; r. 1490 byl farářem v Jindřichově Hradci, kde užíval pontifikálii, jež mu Martin kustos a Arnošt školastik, „representující kapitulou Litomyšlskou“, do Hradce zapůjčili. (Roku 1491 Beneš z Valdštejna, probošt Olomoucký, žádá jménem kapituly Litomyšlské Jindřicha z Hradce, aby hned po smrti faráře Eliáše mitru a jiné pontifikalie uchvátil a odevzdal opatu Treboňskému, jenž bude povinen kapitule je vrátit. — Opis Dlabáčův ze sbírky Cerroniho XXXVIII.)

Mikuláš, převor, administrátor 1497—1503.

Arnošt, 1509.

Lukáš, 1519—1529. (R. 1425 „Lukáš, převor Svitavský, administrátor osiřelého kostela Litomyšlského, Řehoř kustos, Jan školastik, Václav kantor a celá kapitula Litomyšlská“ pronajali za ročních 16 florenů biskupu Olomouckému nějaké grunty špitálu Svitavského, nic sobě ani svým nástupcům nevyhražující, „mimo dvě malé zahrádky pro domácí potřebu kněze, správce onoho (špitálního) obročí, aby si v těchto zahrádkách (hortulis) nějaká drobná semena nasítili mohl.“³⁾

Potomkům starodávných majitelů velkého panství zbyly dvě malé zahrádky.

Volfgang, asi od r. 1532—1554; viz vedle.

¹⁾ Čermák, Premonstráti, str. 199.

²⁾ Čermák, tam., str. 200—201, dle Annales Praemonstr. II., 118.

³⁾ Dlabáč, ze sbírky Cerroniho, XXXIX.

Poslední kapituláři, David a Jakub.

„Ve jménu svaté a nerozdílné Trojice, Amen. My bratři řádu a zákona premonstrátského, biskupství Litomyšlského jakožto v rozptýlení po válkách Tábořských byt svůj majíce v městě Svitavách v markrabství moravském, já kněz David, starší bratr a kněz Jakub,¹⁾ pozůstali bratři po knězi Volfgangovi, administrátoru, na místě všeho konventu téhož zákona, oznamujeme tímto listem, jakož jest již dotčeného kněze Volfanga, administrátora našeho Pán Bůh z tohoto světa smrtí povolati ráčil, a my bratři nemajíce jiného útočiště jinam, než k prelatu vrchnímu svému a konventu kláštera Hradiště, tak, jakž jsou předkové naši již od dávných let tyto všechny časy jsouce v rozptýlení po válkách Tábořských činivali, tolikéž jsme se zachovali a ze vši povinnosti utekli jsme se k ochraně Velebného Otce, kněze Beneše, opata kláštera Hradiště, prelátu svému, knězi převorovi a všemu konventu téhož kláštera, k spolubratřím našim milým, a to obzvláště v tomto: jakož po smrti již dotčeného kněze Volfanga, administrátora našeho, měšťané Svitavští nepamatující na to, což jest dobré paměti kněz Volfgang, správce tej fary, ne jakožto farář, než vlastní kollator dvaceti a dvě léta mezi nimi pracujíc, slovem B. sloužíc, jim dobrého učinil, bez všeckého práva privilegia naše, klenoty i všecken statek po něm jako administrátoru našem zůstaly se uvázali a to sobě pobrali. Ale my podle povinnosti své a professí nechťíc, aby to duchovenství jakým nepobožným obmyslem k roztržení přijíti mělo, jakž zákon, řád a poslušnost nám káže, před Velebným knězem Benešem, opatem a konventem jeho již dotčeným se postavivše o tom jsme zprávu dali a prosíme jako preláta a starších našich milých pro zachování téhož duchovenství, že radou a pomocí svou nás v tom neopustí, nás ochrání, a to všecko, což k tomu zákonu našemu náleží a nebožtík kněz Volfgang i jiní předkové naši po válkách Tábořských v rozptýlení jsouc v držení svém měli, státi, pracovati a nás spolubratři své obhajovati budou. Poněvadž oni, kněz Beneš, opat vejš dotčený i s kon-

¹⁾ Archivář Brandl sdělil v Památ. Arch. V. 303, že r. 1572 stal se opatem Velehradským Jakub Bělský z Bělé, doktor práv a Olomoucký a Litomyšlský kanovník, jenž jako opat zemřel 20. prosince 1587. Je-li to onen „kněz Jakub“ vedle staršího bratra Davida jmenovaný, byl posledním členem konventu Litomyšlského.

ventem svým jakožto hlava a vrchnost naše jsou a vždycky za předků svých pod jejich poslušností a řeholou i také professí jednotejně jsme stáli a stojíme, a nic jináče v čem nejméně od nich vrchnosti pravé naší a v Pánu Kristu spolubratři našich odstoupiti nechceme, než k nim se přiznáváme, jakožto poslušní a pořádní bratři, i nýbrž, jestli by nás Pán Bůh z tohoto světa smrtí povolati ráčil, buď že by ta pře dotčená o pobrání privilegií i jiných spravedlností našich k vykonání přišla aneb nepřišla, tedy aby bez všelijakého odporu každého člověka místo tomu dáno bylo, že vejš dotčený kněz prelát s konventem svým a spolubratřimi našimi všecku tu moc mají a na věčnost míti budou jako pořádně a posloupně volení a pošlí bratři zákona Litomyšlského, tak dobře bez nás jako při přítomnosti naší o to o všecko při Jeho král. Milosti, při jeho Milosti knězi biskupovi i při páních Stavích království Českého aneb markrabství Moravského před právem duchovním, nebo světským se soudili, jednati, umlouvati a s tím činiti jako jednotejní spolubratři a nerozlučitelného konventu vrchnost naše.

Tomu na svědomí my svrchupsaní bratři, kněz David a kněz Jakub, nemajíce na ten čas pečeti své konventské po pobrání těch Svítavských, připsali jsme Velebných otců, kněze Mikoláše, probošta kláštera Sternberského, kněze Mikoláše, probošta Lanškrounského, kláštera Všech Svatých na předhradí Olomouckém a kněze Kašpara, převora kláštera Kartouského též na předhradí Olomouckém, že jsou pečeti své na místě našim k tomuto listu přivěsili sobě i konventu i budoucím potomkům svým bez škody. Jenž jest dán a psán na klášteře Hradišti v pátek před Sv. Trojicí, od narození Syna B. Tisícího pětistého padesátého čtvrtého počítajíc.¹⁾

As v též době odevzdali oni 2 poslední Litomyšlské kapitulari faru Svítavskou biskupu Olomouckému, sami se uchýlili do kláštera Hradištského a záhuba díla Břetislavova, Vladislavova, Zdikova a Karlova byla dokonána.

¹⁾ Opis Dlabačův ze sbírky Cerroniho, Cod. XLI.

Konečná úvaha.

Jak z předcházejícího vypsání jest zřejmo, byl majetek duchovenských ústavů veliký, neboť jak tomu bylo v krajině zde popsané, tak tomu bylo poměrně i v ostatních Čechách. Tím však majetek tento nepřestával býti majetkem národním; na veřejné (státní) potřeby přispívalo duchovenstvo jako každý jiný, ne-li více; někteří panovníci — pověstným v tom ohledu byl zvláště král Jan, jehož kasy a kapsy byly stále prázdné — považovali majetek duchovních ústavů za nějaký nevysychající pramen svých příjmů, až je na mizinu přivedli; uživatelé tohoto zboží byli, až na nepatrné výjimky, synové národa, a vedlo se jim dobře jen tehdy, když se ostatnímu národu vedlo také dobře, ale vedlo se jim zle, když s národem bylo zle, zvláště v časech nepokojných, a to bylo často; každý přítel i nepřítel považoval každý duchovenský ústav za jakousi tajuplnou schránku veškerého blahobytu, a proto především naň měl namířeno; věda, umění, chudinství, školství byly téměř výhradně vydržovány „ze záduší“; státní vláda, jež nyní veškeré školství zmonopolisovala, nestarala se ani dost málo, jsou-li vůbec nějaké školy a v jakém stavu, jen v některých městech přispívali rodiče něčím na vyučování jejich dětí, jež nebyly vydržovány v zádušním internátě; internistům přilepšovali obyvatelé pouze tím, že jim o výročních větších svátcích udíleli dárky za zpívání od domu k domu; i na dotaci University Pražské hojně duchovenstvo přispělo; poddaným na panstvích duchovenských vedlo se poměrně lépe, než na panstvích jiných, takže povstalo přísloví: „Pod berlou dobré bydlo.“

Proti posvátné zásadě, že „dědictví Ukřižovaného“ (patrimonium Crucifixi), zač majetek církevní považován byl, jest dědictvím chudých, se duchovenstvo neprohřešovalo.

Tolik jest jisto, a také to, tuším, nikdo nepopírá, poněvadž nemůže, že ochuzování národa našeho začalo zabráním vlastně rozchvácením a bezúčelným rozplýváním majetku církevního.

Omyly v tisku.

- Str. 10., 3. řádek shora správně: o „spustošeném kostele“, místo „spustošených kostelích“.
- „ 60., 22. řádek shora správně: o kapli, místo v kapli.
- „ 79., 1. řádek zdola správně: 1252—1321, místo 1252—1321.
- „ 80., u Studence 1405 správně: Sigmund a bratři, místo Sigmunda bratři.
- „ 92., u Dobronic: 1352 místo 1352.
- „ 93., u Zvonějova r. 1411: Štěpán z Lochů, místo z Locku.
- „ 96., Pravnov věnován k Pohledu 1366, nikoliv 1306.
- „ 106., 6. řádek zdola: z Dušejova místo z Dušova.
- „ 186., 7. řádek shora správně: Zbudovice, místo Močovice.
- „ 187., 8. řádek zdola: biskup Tobiáš zemřel 1296, nikoliv 1246.
- „ 189., u Královic patřily kapitule Vyšehradské faké: Šetěvice a Žibřidovice.
- „ 222., 8. řádek shora správně: Kosmova, místo Kosmona.
- „ 372., 2. řádek zdola správně: před 1337, nikoliv 1397.
- „ 419., 8. řádek shora správně: od doby králové Hradecké, místo Královéhradecké.
- „ 428., 1. řádek zdola správně: vyvadil, místo vysadil.
- „ 484., 2. řádek shora správně: u Hostinného, místo a Hostinného.
- „ 587., k r. 1391 správně: „z Chvalče“, místo z „Chvalic“.
- „ 588., 2. řádek shora správně: zákům, místo řádům.

Str. 379. Libice, Vršovci byli na Libici zahubeni r. 1108, nikoli 1008.

Str. 430. r. 1365 plebán Macharias odešel z Holohlav do Osic, nikoliv do Asie.

V druhé polovici knihy jest fištno často kmetci, místo správného kmeći; sazeč o své ujmě se nedržel korektury.

Rejstřík míst kostelních.

	Strana		Strana		Strana
Abštorf, Polič.	688	Božanov	588	Cerekvice, Hradec.	451
Abersbach	560	Božejov	119	Cerekvice, Polič.	686
Alba ?	486	Božidom	676	Cirkvice, Časl.	147
Alběnice	194	Bračice	157	Cuclav, v. Sudislav.	
Albertivilla, v. Vitějovice.		Brada	483	Čachofin	83
Albrechtice	453	Brandýs n. Orl.	571	Čáslav	137
Aldašín	34	Braníšov	115	Častolovice	566
Babice	513	Brankovice, v. Měchovice.		Čečelice	286
Bakov	262	Brankovice, v. Lukavec.		Čechtice	196
Banín	692	Branná Hor.	481	Čejky	368
Bedřichovice	216	Branná Dol.	480	Čenkovice	703
Běchary	464	Branná	314	Černá, Dobruš.	538
Bělá, Brod.	90	Brniště	312	Černá, Dvor.	558
Bělá, Kam.	372	Brod Čes.	6	Černá, Lanšk.	703
Bělá, Hradec.	447	Brod Něm.	75	Černice	526
Bělá, Polič.	694	Brod Železný	304	Černikovice	537
Benátky Staré	356	Brodec	364	Černilov	428
Benátky Nové	356	Broumov	591	Čestín	194
Beřonice	494	Brunice, Hradec.	453	Čihošf	83
Bernartice	557	Brunice, Dvor.	555	Činěves	388
Beřice	40	Březina	335	Čistá, Kamen.	370
Běstovice	561	Březno	266	Čistá, Jičín.	483
Běstvína	160	Bříství	58	Dašice	639
Bezdědice	360	Břístě	108	Damník	701
Bezdez	352	Bučice	155	Debrník, v. Třebešice.	
Bezno	354	Bučina	674	Debře	268
Bližkov	510	Budiměřice	393	Deštná, Měln.	294
Boharyně	498	Buchperk	93	Deštná, Dobruš.	541
Bohdaneč, Štěp.	200	Buky Staré	546	Dětenice	271
Bohdaneč, Hradec.	437	Buky Mladé	547	Divišov	193
Bohuslavice	523	Buřenice	120	Dlouhá Ves u Šlapa-	
Bohušín	540	Bytovany	647	nova, Brod.	89
Bojanov	650	Bydžov Starý	492	Dlouhá Ves, Krátká	
Bojmany	165	Bydžov Nový	516	Dlouhá	93
Boleslav Mladá 252, 269		Býchory	240	Dobenín	530
Boleslav Stará	344	Bykán	153	Dobronice	92
Borová, Brod.	86	Bylany	19	Dobrouč Dol.	703
Borová, Polič.	690	Bystrá	689	Dobrouč Hor.	704
Borovnice	205	Bysřice	476	Dobrovice	259
Borovsko	200	Byšice	451	Dobrovítov	162
Bořejov	367	Býště	452	Dobruška	519
Boseň	337	Bzí	303	Dobruška	519
Bošín	387	Cerekv Nová.	103	Dobrý	537
Bozkov	306	Cerekv Dolní	114	Dobřany	539
Bošov	330	Cerekv Hor.	118	Dobřeň	15

	Strana
Dobřenice	431
Dobřichov	39
Dohaličky	427
Dokzy	373
Dolany, Jič.	467
Dolany, viz Kaplice Menší.	
Domašín	221
Drahobudice	44
Drahoraz	468
Dražice	362
Drobovice	170, 184
Dřiteč	424
Držkov	305
Dub Čes.	340
Dubá město	289
Dubá hrad, Štěp.	226
Dubenec	443
Dubnice	317
Dušejov	108
Dvůr Král.	542
Dýmokury	383
Erchutovice	198
Grof, v. Hrádek.	
Gruntá	140
Habr	79
Habrína	450
Hemže	575
Hennersdorf	272
Heralec	123
Heřmaň	144
Heřmanice, Čásl.	161
Heřmanice, Hradec.	433
Heřmanice, Mýt.	668
Heřmánkovice	587
Heřmanův Městec	653
Hlavice	335
Hlavno Kostel.	291
Hlinsko	679
Hnátnice	576
Hněvčevy	448
Hněvkovice	204
Hodkov	204
Hodkovice	302
Holice	663
Holohlavy	430
Honbice	643
Horky, Kouř.	11
Horky, Čásl.	142
Hořepník	118
Hořice	436
Hoříčky	536
Hoříněves	447
Hostinné	549
Hostovice	638
Hošťalovice	654
Hradec Král.	407

	Strana
Hrádek-Chlistovice	168
Hrádek-Odranec	216
Hrádek, Štěp.	226
Hrádek, Hradec.	422
Hrádek-Grof	272
Hrádek, Dobruš.	538
Hradešín	13
Hradiště-Hrádek u Vlašimě	223
Hradiště Mnichovo	321
Hradiště u Král. Dvoru	542
Hradištsko, Bydž.	498
Hrásko, viz Kanina.	
Hronov	535
Hrusice	31
Hrušice	298
Humpolec	105
Chcebusy	292
Chleny	575
Chlistovice-Hrádek	
Chlum, Hradec.	435
Chlum, Měln.	283
Chlumec n. Cidl.	494
Chlumek	458
Chocet	561
Chocerady	38
Chocnějovice	302
Chodeč	283
Chodovice	515
Chomutice	504
Chorušice	284
Choteč	471
Chotěboř	87
Chotěbořice	446
Chotějovice	243
Chotětov	354
Chotěnice	553
Chotouň	16
Chotovice	676
Chotusice	145
Chotýšany	191
Chraštava	272
Chrašnice	644
Chrbakov	651
Chroustov	509
Chroustovice	640
Chrudim	629
Chřenovice	199
Chvaleč	551
Chvalkovice	531
Chvatlina	26
Chvojen, Štěp.	213
Chvojen, Hrad.	449
Chvojnov	104
Chyjice	467
Jabkenice	268

	Strana
Jablonná, Jabl.	310
Jablonná, Lanšk.	704
Jablonec Nēm.	309
Jablonec Čes.	339
Jakub sv.	154
Jankov	193
Janovice Uhl., Kouř.	43
Janovice Červ., Čásl.	164
Janovice, Mýt.	
Janšdorf	691
Jaroměř	419
Jasená	429
Javorník	556
Javornice	580
Jedlová	689
Jenikov, Čásl.	156
Jenikov, Štěp.	217
Jenikovice	458
Jenšovice, Turn.	304
Jenšovice, Mýt.	681
Jeřice	442
Jeřichova Ves, Dit- tersdorf	688
Jeseník	395
Jezbořice	635
Jezeřany	244
Ježov	108
Jičín	460
Jičín Starý	490
Jilemnice	484
Jindice	52
Jiří sv., Lhota, Mýt.	671
Jiřice	105
Jitřava	318
Ivanovice (Vejevno- vice)	641
Kácov	223
Kadlín	367
Kaliště	106
Kalná	478
Kamenice Trhová	646
Kamenice u Rychn- burku	682
Kanina	292
Kaplice větší, sv. Jiří, Chrud.	648
Kaplice, menší, sv. Marek, Chrud.	633
Karle	691
Kateřina sv., Čásl.	170
Kateřina sv., Polič.	694
Katusice	358
Kbely	236
Keblov	196
Ketzelsdorf	688
Kladruby	253
Kluky	146
Knapovec	702

	Strana
Kněžice	491
Knířov	674
Kocleřov	552
Koči	655
Kojice	143
Kolesa	253
Kolín, město	229
Kolín Starý	245
Komárov	664
Konárovice	247
Končice	254
Konecchlumí	468
Konojedy	37
Konrac	220
Konratice	316
Kopidlno	489
Korouhev	689
Kosmonosy	267
Kost	343
Kostelec n. lesy	41
Kostelec, Jič.	465
Kostelec Červený	525
Kostelec n. Orł.	564
Kostelec Vrbatův	645
Kostelec u Heřm. Městce	652
Kostomlaty	390
Košetice	116
Košice	18
Kounice	14
Kouřim	1
Kovaň	359
Kovanice	28
Kozly	290
Kozmice	211
Kozohlody	161
Kozojedy, Kouř.	46
Kozojedy, Bydž.	495
Kozly	208
Královice	189
Krásná Hora	104
Krásná Lipa	273
Kraťonohy	431
Křčín	522
Krchleby	147
Krněvice	452
Krouná Horní	679
Krouná Dol. v. Otrá- dov	679
Krpy	284
Krsovice	23
Krucemburk	79
Kruh	360
Krupá, Čásl.	81
Krupá, Kamen.	370
Krušina	281
Kruť	32
Křečhoř	233
Křesetice	144

	Strana
Křesín	112
Kří	57
Křinec	382
Křivsoudov	188
Křížanec	342
Kunemil	96
Kunčice	425
Kunvald	577
Kunžvald	701
Kurovody	365
Kufná Hora	131
Květná	692
Lanov	550
Lanškroun	699 a 705
Lanžov, v. Poličany.	
Lažany	679
Ledeč	207
Lepejovice	634
Lepolisy	518
Letářovice	301
Lhota u Poděbrad	57
Lhota ve Viderholci	58
Lhota, Bydž.	513
Lhota Král., Hradec.	458
Lhota u sv. Miko- láše v Boru, viz sv. Mikoláš.	
Lhota u sv. Jiří, viz sv. Jiří.	
Lhota na Srubě, viz Srub.	
Libáň	271
Libčany	421
Libčice	450
Liběchov	291
Libenice	140
Liberec	272
Libchava Čes.	569
Libchava Nēm.	570
Libice, Brod.	77
Libice, Havraň	378
Libkova Voda	115
Liblice	280
Libošovice	328
Libouň	219
Libštát	484
Libuň	476
Lično	574
Lidmaň	122
Limberk	692
Lipnice	109
Lipoltice	149
Liskovice	540
Litomyšl	593
Litrbachy	687
Lobeč	372
Lochy	146
Lochynice	434

	Strana
Lomnice	474
Losenice	90
Lošany	231
Loučeň	386
Loukov, Rečic.	120
Loukov, Turn.	304
Loukovec	304
Luková, Turn.	309
Louňovice	221, 227
Lovčice	503
Lstiboř	32
Lštní	210
Lucibořice	650
Lučice, Brod.	81
Lučice, Bydž.	505
Lučina Hora	508
Luh	512
Lukava	700
Lukavec, Reč.	114
Lukavec, Kostel.	580
Lukavice	582
Luštěnice	263
Lužany	472
Luže	680
Lužec	515
Lysá	380
Machov	539
Makov	675
Malejovice	47
Malín	130
Malotice	23
Markovice	153
Markvartice	333
Marfinkovice	588
Mařenice	319
Mcely	387
Meziříč	371
Medonosy	294
Měchnějov	197
Měchovice, Zálabi u Kolína	251
Mělník	274
Městec Král.	493
Mefličany	514
Mezilesí	114
Meziříčí	429
Mičov	653
Michalovice, Čásl.	164
Michalovice, Bole- slavsko	262 a 271
Mikoláš sv., Čásl.	158
Mikoláš sv., Chru- dimsko	647
Mikulč	693
Mikulovice	655
Miletín	433
Milevice	439
Mimoň	314

	Strana
Mladá	270
Mladějov	327
Mladkov	582
Mladočnov	673
Mlazovice	472
Mnichovice, Kouř.	49
Mnichovice, Štěp.	210
Mohelnice	327
Morašice, Chrud.	652
Morašice, Polič.	690
Moravany	639
Mšeno	353
Mukařov, Kouř.	45
Mukařov, Hradišf.	338
Mýto Vys.	656
Mýto Staré	667
Načeradec	224
Nadslav	479
Náchod	521
Nasavrky	647
Nebovidy	237
Nebužely	287
Neděliště	435
Nechanice	443
Nekoř	581
Nemojčevy	481
Nepřivč	329
Nesvačily	213
Neustupov	191
Nížkov	91
Nová Ves, Kol.	254
Nová Ves, Jič.	475
Nová Ves u Bělo- hradu	472
Nudvojovice	307
Nymburk	375
Ohnišťany	497
Okny	368
Okrouhlice	219
Okřesanec	156
Oleška, Volešec	48
Olešná, Dvor.	550
Olešnice Zlatá	305
Olešnice pod Leví- nem	486
Olešnice pod Ko- šťálem	487
Olešnice, Dobruš.	538
Olešnice, Dvor.	559
Onďřejov	21
Onšov	113
Opákovice	398 a 458
Opochen	532
Orlice	579
Orlice, Orlik	583
Osečná	319
Osek	331

	Strana
Osenice	257
Osice	424
Oskobrhý	395
Ostrožno	480
Ostřetín	664
Ostroví, Ústří, Lan- škroun.	703
Otradov, viz Krouná Dol.	
Otryby	206
Ouvaly	58
Ouzice	44
Ovčáry	247
Paběnice	170
Paka Stará	476
Paka Nová	462
Pankrác, v. Jitřava	
Pardubice	628 a 636
Pardubičky	637
Pátek	383
Pařízov	170
Pečka	477
Pečín	578
Pečky	238
Pelhřimov	102
Perarec	679
Pertollice	209
Petrovice, Časl.	161
Petrovice, Štěp.	214
Petrovice, Hradec.	428
Pilinkov	548
Písečné	577
Plaňany	37
Plasy	263
Platenice	662
Ples	441
Ploštiště	665
Pněv	248
Pněvice	141
Polipsy	218
Poděbrady	383
Podlažice klášter farní kostel	619 644
Podmoky	396
Podveky	36
Pohled	95 a 97
Police	589
Poličany, Lanžov	441
Polička	684
Polná	76
Polom	80
Polná	80
Polniklá	486
Popovice	211
Poříčany	51
Postupice	222
Dotěhy	157
Potštejn	576
Pouchobřady	651

	Strana
Pravnov	95
Pravonín	224
Probluz	423
Proseč	676
Protivany	159
Přaslavice	303
Předhradí	241
Předměřice	267
Přelouč	634
Přepere	299
Přepychy	527
Příbram Uhel.	163
Přibyslav	84
Přibyslavice	169
Přistoupim	29
Psáře	212
Psínice	388
Pyšely	15
Radošín, v. Hradešín	
Radhošť	662
Radim	469
Radoňov	89
Raná	679
Radouň	293
Radošovice	192
Rosochy	246
Rataje	33
Ratboř	241
Ratnice	24
Ratměřice	219
Rejšice	261
Robousy	463
Rohenice	455
Rohozec	309
Rohozná	692
Rokytnice u Liberce	272
Rokytnice, Kostel.	578
Rokytník	556
Ronov, Časl.	159
Ronov hrad, Brod.	96
Rosice n. L.	425
Rosice Vladycké	643
Roveň	664
Rovny, Kouř.	52
Rovny, Řečic.	121
Rozhovice	633
Roztoklaty	10
Roztoky	465
Rozďalovice	394
Rtyně	541
Rudoltice	704
Rumburk	272
Ruprechtice, Turn.	308
Ruprechtice, Broum.	587
Rybitví	325
Rybná Ném.	577
Rybná Nebes.	582
Rychenberg, Liberk.	579

	Strana
Rychnov, Řečic.	113
Rychnov, Turn.	309
Rychnov, Kostel.	568
Rýnarec	106
Rynaltice	318
Řeččany	143
Řečice	100
Řečička	101
Ředice	662
Řepín	282
Řepníky	676
Řetová	701
Řitovice	331
Sacská	60
Sačany	224
Samšina	334
Sány	252
Sázava	65
Sebranice, v. Třemošná	
Seč	647
Sedlec	171
Sedražice	437
Sejfy	556
Selmice	252
Semanín	693
Semčice	258
Semice	22
Semily	307
Semin	454
Semonice	432
Senožaty	115
Sezemice, Turn.	302
Sezemice, Chrud.	625
Skála	117
Skála hrad	343
Skalice Ném., Čibuz	426
Skalice Čes.	523
Skalice klášter, Kouř.	70
Skalsko	357
Skorenice	573
Skorkov	364
Skuč	680
Skuhrov, Časl.	82
Skuhrov, Dobruš.	527
Slatina V., Bydž.	496
Slatina M., Bydž.	492
Slatina, Kost.	578
Slatina, v. Plotiště	
Slatiňany	648
Slavoňov	537
Slavašov	203
Slepočice	639
Slivno V.	366
Slivno M.	369
Sloupnice	672
Slaveč	506

	Strana
Smidary	508
Smrček	651
Smrčná	115
Smrdov	77
Smřično	485
Snět	107
Sobčice	516
Soběšín	212
Sobotka	336 a 343
Solec	326
Solnice	528
Solopysky	55
Soponice	581
Sopoty	88
Soufice	199
Srub	666
Slakory	265
Stará	264
Stará Voda	500
Starkoč	147
Starkov	535
Stěžery	423
Stojice	654
Stolany	651
Strakošín, Stračov.	453
Strenice	361
Struhy	263
Střimelice Hor.	38
Střimelice Dol.	59
Studenec	80
Studenka	261
Stusyně	159
Sudoměř	371
Suchá, Kriesdorf	315
Suchá, Hradec.	454
Sudislav, Cuclav	572
Suchdol	152
Svaté Pole	404
Svébořice	313
Světlá	439
Světlá	78
Světlá Stará	340
Světlá, v. Dub.	
Svidnice	648
Svinčany	654
Svojanov	693
Svojšice	25
Svatka	682
Sýcín	261
Šachov	567
Schönbach	320
Široký Důl	685
Škramníky	54
Škvorec	60
Škvrňov	51
Šlapenov, Brod.	85
Šlapenov, Štěp.	215
Šanov	588

	Strana
Štěpanice	487
Štěpánov, Štěp.	187
Štěpánov, Mýt.	680
Šternberk	226
Štětí	290
Štoky	92
Štolmír, Žitomír	19
Šumfeld	86
Tehov	221
Telecí	694
Tchořov, Chořov	148
Teplice	587
Teplišovice	205
Tismice	34
Trojovice	642
Trosky	343
Trpín	689
Trstěnice	687
Trutnov město	543
Trutnov St.	545
Tržek	615
Třebechovice	438
Třebešice, Debrník	218
Třebešov	532
Třebetín	214
Třebonín	150
Třebosice	635
Třebová Čes.	699
Třebovice	701
Třebovel	25
Třemešná Červená	457
Třemešná Bílá, Vi- kari villa	557
Třemošná, Sebra- nice, Polič.	685
Tuklaty	16
Tuněchody	637
Turkovic	167
Turnov	296
Týn	478
Týnec n. L.	235
Týnec, Bolesl.	259
Týnec Hrochův	641
Týniště	574
Úbyslavice	463
Údašín, v. Aldašín	
Údrnice	466
Uhersko	662
Uhrňov	584
Újezd Vys. u Tře- bechovic	438
Újezd Svatojanský	472
Újezd, Bydž.	511
Újezd Hor. u Trosek	488
Újezd Dol. u Trosek	488
Újezd Bílý	534
Újezd u Paky	474

	Strana		Strana		Strana
Újezd, Mýt.	683	Vlkaneč	166	Zaluňov	456
Újezd, Polič.	686	Vlkov	494	Zámorsk	665
Úlibice	470	Voděrady, Kouř.	26	Zásmuky	27
Úmyslovce	391	Voděrady, Dobruš.	529	Zbraslavice	201
Úpice	530	Vojnín, Městec.	82	Zbyslav	157
Úsobí	107	Vojslavice	111	Zbýšov	169
Ústí n. Orł.	702	Volečice	681	Zdebuzeves	213
Ústrašín	121	Vraclav	660	Zdechovice	167
Vamberk	568	Vračovice	673	Zdefín	364
Vápno	500	Vranov	198	Zdislavice	217
Varnsdorf	272	Vraňslavice	273	Zdoňov	586
Vartenberk	315	Vrbčany	30	Zebín	486
Vavřinec	49	Vrbice	385	Zerčice	258
Včelákov	646	Vrchlabí	557 a 558	Zhoř	217
Veleliby	384	Vršec	499	Zibohlavý	239
Velenka	28	Vřešfov	556	Zliv	479
Veleťov	240	Všeborsko	329	Zruč	202
Veležice	506	Všebořice	208	Zvířetice hrad	271
Velim	250	Všeřany	392	Zvole	448
Veliny	664	Všeň	332	Zvonějov	92
Velíš, Štěp.	211	Všestary	442		
Velíš, Jič.	483 a 490	Všetaty	287	Žabonosy	36
Verneřovice, Do- bruš.	540	Vtelno, Měln.	281	Začlčř	554
Verneřovice, Broum.	592	Vtelno nad Jizerou (Krnsko)	363	Žamberk	571
Veselí	507	Vykáň	59	Ždánice, Kouř.	50
Vetzvald	272	Vyskeř	333	Ždánice, Hradec.	440
Vicemilice	141	Výkleky	389	Žďár	551
Vidice	149	Výprachtice	704	Žďárec, Žďárec	95
Vidim	295	Vyskydná Nēm.	109	Žehůň	235
Vidonice	455	Vyskydná Čes.	117	Žehušice	146
Vikari villa, v. Tře- mošná Bílá.		Vysočany	515	Želeť	122 a 123
Vilemov	166 a 178	Vysoká, Časl.	145	Železnice	475
Vinec	360	Vysoká, Měln.	285	Žestoky	642
Vilémovice	152	Vysoká, Turn.	306	Žibřidice	317
Vítějovice	693	Záboří, Kol.	250	Žichlinek	704
Vířice	17	Záboří, Měln.	290	Žiřov	40
Viznov	589	Záhornice	491	Žitomíř, v. Štolmíř.	393
Vlastibořice	301	Zahrádka	119	Živanice	426
Vlašim	190	Zákraví	538	Žizeleves	444
Vlčice	552	Zákupy	313	Žizelice	234
Vlčápole	339	Zálabí, v. Měchovice.	536	Žleby	170
		Zálezly	536	Žlunice	501
				Žumberk	648

